Raportul de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova

Raportul nr. 2

septembrie 2015

Consiliul Superior al Magistraturii

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

Rule of Law Institutional Strengthening Program (ROLISP)

Producerea acestui Raport a fost posibilă datorită suportului generos din partea poporului american prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).
Conținutul Raportului ține de responsabilitatea autorilor și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

RAPORTUL DE EVALUARE A INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI DIN REPUBLICA MOLDOVA

Acest Raport a fost elaborat în cadrul Programului USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept, în parteneriat cu Consiliul Superior al Magistraturii și Departamentul de Administrare Judecătorească, pe lîngă Ministerul Justiției.

CUPRINS

Lista acronimelor..... 4
I. Introducere..... 5
II. Metodologia..... 6
III. Limitări..... 7
IV. Sumar executiv..... 8
V. Graficul vizitelor..... 9
VI. Echipa de evaluare..... 10
VII. Sumar Comparativ..... 11
VIII. Rapoarte instanțe judecătorești..... 49
1. Curtea Supremă de Justiție..... 50
2. Curtea de Apel Chișinău..... 63
3. Curtea de Apel Bălți..... 74
4. Curtea de Apel Cahul..... 85
5. Curtea de Apel Comrat..... 96
6. Judecătoria Botanica, municipiul Chișinău..... 106
7. Judecătoria Buiucani, municipiul Chișinău..... 117
8. Judecătoria Centru, municipiul Chișinău..... 128
9. Judecătoria Ciocana, municipiul Chișinău..... 138
10. Judecătoria Rîșcani, municipiul Chișinău..... 149
11. Judecătoria Anenii Noi..... 160
12. Judecătoria Bălți..... 171
13. Judecătoria Basarabeasca..... 182
14. Judecătoria Bender..... 193
15. Judecătoria Briceni..... 204
16. Judecătoria Cahul..... 215
17. Judecătoria Călărași..... 226
18. Judecătoria Cantemir..... 237
19. Judecătoria Căușeni..... 248
20. Judecătoria Ceadîr-Lunga..... 259
21. Judecătoria Cimișlia..... 270
22. Judecătoria Comrat..... 281
23. Judecătoria Criuleni..... 291
24. Judecătoria Dondușeni..... 301
25. Judecătoria Drochia..... 312
26. Judecătoria Dubăsari..... 323
27. Judecătoria Edineț..... 333
28. Judecătoria Fălești..... 344
29. Judecătoria Florești..... 355
30. Judecătoria Glodeni..... 366
31. Judecătoria Hîncești..... 377
32. Judecătoria Ialoveni..... 388
33. Judecătoria Leova..... 399
34. Judecătoria Nisporeni..... 410
35. Judecătoria Ocnița..... 421
36. Judecătoria Orhei..... 432
37. Judecătoria Rezina..... 443
38. Judecătoria Rîșcani..... 454
39. Judecătoria Sîngerei..... 465
40. Judecătoria Șoldănești..... 476
41. Judecătoria Soroca..... 487
42. Judecătoria Ștefan Vodă..... 498
43. Judecătoria Strășeni..... 509
44. Judecătoria Taraclia..... 520
45. Judecătoria Telenești..... 531
46. Judecătoria Ungheni..... 542
47. Judecătoria Vulcănești..... 553
48. Judecătoria comercială de circumscripție , mun. Chișinău..... 564
49. Judecătoria Militară, mun. Chișinău..... 575

LISTA ACRONIMELOR

BNS	**Biroul Național de Statistică**
BS	**Bugetul de Stat**
CSM	**Consiliul Superior al Magistraturii**
CSJ	**Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova**
CTS	**Centrul de Telecomunicații Speciale**
DAJ	**Departamentul de Administrarea Judecătorească de pe lîngă Ministerul Justiției al Republicii Moldova**
INJ	**Institutul Național al Justiției**
MJ	**Ministerul Justiției al Republicii Moldova**
PIGD	**Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor**
ROLISP	**Programul de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept**
USAID	**Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională**

I. INTRODUCERE

Raportul de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova este elaborat în cadrul Programului Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept (ROLISP) în parteneriat cu Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) și Departamentul de Administrare Judecătorească (DAJ) de pe lîngă Ministerul Justiției (MJ). Scopul Programului USAID ROLISP este de a consolida capacitatea instituțională, transparența și responsabilitatea instituțiilor-cheie din cadrul sectorului justiției în vederea garantării independenței și sporirii eficienței și a profesionalismului sistemului judiciar.

Pe durata activității sale, USAID ROLISP a asistat Guvernul Republicii Moldova la implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 și a cooperat, în acest sens, cu partenerii săi întru implementarea unui șir de inițiative în sectorul judiciar, printre care: consolidarea capacităților și sporirea transparenței mecanismelor și instituțiilor de autoadministrare judecătorească, sporirea eficienței managementului și administrării instanțelor judecătorești, îmbunătățirea planificării bugetare, implementarea unui sistem de e-justiție pentru utilizarea eficientă și funcțională a sistemului informațional judecătoresc, în vederea excluderii factorului uman din procesul administrativ de gestionare a dosarelor, crearea unui sistem obiectiv și transparent de evaluare periodică a performanței actorilor din sectorul justiției și reformarea și consolidarea structurilor și sistemelor de interacțiune cu publicul.

Prezentul Raport oferă informații despre starea de lucruri existentă în fiecare instanță de judecată din Republica Moldova la data vizitelor de evaluare din lunile mai – iunie 2015 și conține o analiză a implementării recomandărilor formulate în anul 2012 în Raportul de Evaluare a Instanțelor Judecătorești din Republica Moldova, privind îmbunătățirile necesare în următoarele șase domenii: infrastructură, automatizare, activitate, resurse umane, servicii pentru public și buget/procurări. Aceste domenii sunt esențiale pentru o bună funcționare a unei instanțe de judecată moderne. Rapoartele despre judecătoriile ordinare sunt aranjate în ordine alfabetică, înaintea acestora fiind plasate rapoartele despre Curtea Supremă de Justiție (CSJ) și despre Curțile de Apel.

Pe lîngă rapoartele individuale – profiluri ale instanțelor, Raportul include și un Sumar comparativ al instanțelor judecătorești în aceste șase domenii, identificînd caracteristicile, tendințele și problemele comune pentru mai multe instanțe, și evidențiind sferele în care există fie o insuficiență, fie o distribuire inechitabilă a resurselor. Sumarul comparativ include concluzii și analiza realizării recomandărilor privind aplicarea măsurilor de eliminare a problemelor identificate în sistemul judiciar formulate în Raportul din 2012.

Informația inclusă în acest Raport va putea fi utilizată de către MJ, CSM și conducerea instanțelor de judecată pentru a planifica și acorda prioritate domeniilor de intervenție în sistemul judecătoresc.

USAID ROLISP mulțumește tuturor persoanelor care au participat la vizitele de evaluare, precum și președinților și angajaților instanțelor judecătorești pentru timpul acordat și cooperare.

Versiunea electronică a prezentului Raport poate fi accesată pe pagina web a CSM (www.csm.md) și pe pagina web a USAID ROLISP (www.rolisp.org).

II. METODOLOGIA

În luna aprilie 2015, echipa USAID ROLISP a actualizat și revizuit chestionarul pentru instanțele judecătorești elaborat în anul 2012, în cooperare cu CSM și DAJ. Chestionarul conține întrebări privind starea de lucruri în șase domenii: infrastructură, automatizare, activitate, resurse umane, servicii pentru public și buget/procurări. Chestionarul a fost expediat fiecărei instanțe de judecată împreună cu o notificare despre data vizitei de documentare în instanța respectivă (graficul vizitelor în instanțe este prezentat în secțiunea V).

Pe parcursul lunilor mai-iunie 2015, două echipe compuse din specialiști judiciari contractați de programul USAID ROLISP, au vizitat fiecare instanță de judecată pentru a colecta informațiile de rigoare (lista membrilor echipelor de evaluare este prezentată în secțiunea VI).

În timpul vizitelor în instanțe, membrii echipelor de evaluare au discutat cu președinții și angajații instanțelor de judecată, au recepționat chestionarele completate de aceștia și au efectuat turul clădirilor.

Informația colectată din chestionare și în urma vizitelor de documentare a fost analizată de către echipa USAID ROLISP, fiind utilizată pentru întocmirea rapoartelor privind fiecare instanță de judecată și a Sumarului comparativ al instanțelor. Pentru a asigura corectitudinea informației prezentate, rapoartele individuale ale instanțelor de judecată au fost expediate instanțelor pentru revizuire. Ca urmare, au fost recepționate precizări și obiecții care, în mare parte, au fost integrate în rapoartele respective.

III. LIMITĂRI

Informațiile incluse în rapoartele individuale ale instanțelor judecătorești se bazează atît pe datele oferite de președinții și angajații instanțelor de judecată la momentul vizitei în instanță, cît și pe datele prezentate în chestionare, discuțiile telefonice ulterioare de concretizare și comentariile recepționate de la instanțe privind proiectele rapoartelor individuale expediate în adresa acestora. Sumarul comparativ se bazează pe analiza datelor din rapoartele individuale ale instanțelor de judecată. Modificările care au avut loc în activitatea instanțelor de judecată ulterior vizitei de documentare nu au fost reflectate în Raport, cu excepția paginilor web, care au fost monitorizate și evaluate inclusiv și pe parcursul lunii iulie 2015.

Informația statistică despre volumul de muncă al instanțelor de judecată se bazează **în exclusivitate** pe datele statistice compilate și prezentate de CSM și DAJ. Informația despre finanțarea instanțelor de judecată a fost colectată de la contabilii instanțelor de judecată și de pe pagina web a Ministerului Finanțelor din Republica Moldova.

La evaluarea resurselor umane au fost utilizate schemele de încadrare a personalului în instanțele de judecată pentru anul 2015.

Nu au fost evaluate judecătoriile Tiraspol, Grigoriopol, Rîbnița și Slobozia. În cazul Judecătoriei Militare nu a fost elaborat capitolul privind bugetul și achizițiile instanței, acest domeniu ținînd de responsabilitatea Ministerului Apărării și nu a Ministerului Justiției.

Evaluarea tuturor domeniilor a fost bazată pe compararea cu informația și recomandările din Raportul de Evaluare a Instanțelor Judecătorești din Republica Moldova, elaborat în anul 2012 de către USAID ROLISP.

IV. SUMAR EXECUTIV

Prezentul Raport este structurat în două părți, și anume: Sumarul comparativ și Rapoartele individuale (profiluri) privind activitatea fiecărei instanțe de judecată din Moldova în domeniile: infrastructură, automatizare, volum de muncă, resurse umane, servicii pentru public și bugetul instanțelor judecătorești.

Atît sumarul comparativ, cît și rapoartele individuale evidențiază caracteristicile specifice, precum și punctele forte și cele slabe ale fiecărei instanțe de judecată din Republica Moldova, în cele șase domenii vizate, realizînd totodată o evaluare a evoluțiilor în cele șase domenii în perioada 2012-2015.

În general, deși în unele instanțe de judecată în ultimii 3 ani au fost efectuate renovări capitale sau cosmetice, ***infrastructura*** multor instanțe de judecată continuă să fie în stare nesatisfăcătoare, proiectarea actuală a clădirilor nepermițînd o separare adecvată a spațiilor rezervate publicului, personalului judecătoresc și deținuților. În multe judecătorii nu există suficiente săli de ședințe, dosarele fiind examinate în birourile judecătorilor. Această situație are un impact negativ asupra activității instanțelor și a procesului de înfăptuire a justiției.

Automatizarea instanțelor de judecată este realizată parțial: deși toate instanțele judecătorești utilizează PIGD, încă nu toate funcționalitățile PIGD sunt valorificate. În același timp, a avut loc un progres simțitor în domeniul înregistrării audio a ședințelor de judecată. Astfel, în anul 2015, toate instanțe judecătorești evaluate înregistrează audio ședințele de judecată fie cu ajutorul sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată SRS Femida, fie cu ajutorul reportofoanelor care au fost donate sistemului judecătoresc de către USAID ROLISP în anul 2013. Paginile web ale instanțelor judecătorești au fost înlocuite cu portalul unic al instanțelor, conținutul căruia este gestionat centralizat.

Activitatea instanțelor de judecată este caracterizată de dublarea lucrului pe suport de hîrtie și în format electronic. Mai mult, numărul registrelor ținute de specialiștii din direcția/secția de evidență și documentare procesuală variază de la o instanță la alta, specialiștii din cadrul direcțiilor/secțiilor de evidență și documentare procesuală utilizînd, de regulă, un număr mai mare de registre decît cel prevăzut în Instrucțiunea referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curțile de apel, aprobată prin Hotărîrea CSM nr 142/4 din 04 februarie 2014 (Instrucțiune) și Instrucțiunea cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în Curtea Supremă de Justiție, aprobată prin Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 36 din 22 decembrie 2003 (Instrucțiune CSJ).

La capitolul ***resurse umane***, reieșind din informația prezentată echipei de documentare de către instanțele judecătorești, se poate constata că, începînd cu anul 2012, în schemele de încadrare ale majorității instanțelor judecătorești au fost introduse unitățile de *Specialist în resurse umane* și *Administrator superior rețea calculatoare*. De asemenea, funcțiile de specialiști în relații cu publicul sunt suplinite în majoritatea instanțelor.

În cazul ***serviciilor pentru public*** s-a constatat că, în comparație cu anul 2012, sunt utilizate mai multe mijloace care asigură accesul cetățenilor la informație: ghișee informative amenajate la intrarea în instanță, monitoare pentru afișarea graficului ședințelor de judecată, panouri informative, etc. Procedura și termenii de eliberare a copiilor de pe actele din dosar continuă să difere de la o instanță la alta.

Bugetul sistemului judecătoresc pe parcursul anilor 2012-2014 în valori nominale a fost în continuă creștere. Începând cu anul 2015, bugetul instanțelor este elaborat în baza indicatorilor de performanță, ceea ce permite determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței.

V. GRAFICUL VIZITELOR

N/o	Denumirea instanței	Data vizitei
1	Judecătoria Călărași	5 mai 2015
2	Judecătoria Dubăsari (sat. Ustia, rn. Dubăsari)	5 mai 2015
3	Judecătoria Bender (sat. Varnița)	6 mai 2015
4	Judecătoria Anenii Noi	6 mai 2015
5	Judecătoria Nisporeni	6 mai 2015
6	Judecătoria Ialoveni	7 mai 2015
7	Judecătoria Ungheni	7 mai 2015
8	Judecătoria Hîncești	8 mai 2015
9	Judecătoria Strășeni	8 mai 2015
10	Judecătoria Cimișlia	11 mai 2015
11	Judecătoria Criuleni	11 mai 2015
12	Judecătoria Căușeni	12 mai.2015
13	Judecătoria Orhei	12 mai 2015
14	Judecătoria Rezina	13 mai 2015
15	Judecătoria Sîngerei	14 mai 2015
16	Judecătoria Basarabeasca	14 mai 2015
17	Judecătoria Șoldănești	15 mai 2015
18	Judecătoria Ștefan Vodă	15 mai 2015
19	Judecătoria Fălești	18 mai 2015
20	Judecătoria Leova	18 mai 2015
21	Judecătoria Florești	19 mai 2015
22	Curtea de Apel Comrat	19 mai 2015
23	Curtea de Apel Bălți	20 mai 2015
24	Judecătoria Comrat	20 mai.2015
25	Judecătoria Bălți	21 mai 2015
26	Judecătoria Ceadîr-Lunga	21 mai 2015
27	Judecătoria Glodeni	22 mai 2015
28	Judecătoria Taraclia	22 mai 2015
29	Judecătoria Rîșcani	25 mai 2015
30	Curtea de Apel Cahul	25 mai 2015
31	Judecătoria Edineț	26 mai 2015
32	Judecătoria Cahul	26 mai 2015
33	Judecătoria Dondușeni	27 mai 2015
34	Judecătoria Vulcănești	27 mai 2015
35	Judecătoria Ocnița	28 mai 2015
36	Judecătoria Cantemir	28 mai 2015
37	Judecătoria Briceni	29 mai 2015
38	Curtea Supremă de Justiție	29 mai 2015
39	Judecătoria Soroca	1 iunie 2015
40	Judecătoria Botanica	1 iunie 2015
41	Judecătoria Drochia	2 iunie 2015
42	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău	2 iunie 2015
43	Curtea de Apel Chișinău	3 iunie 2015
44	Judecătoria Centru	3 iunie 2015
45	Judecătoria Comercială de Circumscripție	4 iunie 2015
46	Judecătoria Militară	4 iunie 2015
47	Judecătoria Buiucani	5 iunie 2015
48	Judecătoria Ciocana	5 iunie 2015
49	Judecătoria Telenești	8 iunie 2015

VI. ECHIPA DE EVALUARE

Reprezentanți ai USAID ROLISP:	
Frederick G. Yeager	Director de program
Cristina Malai	Vicedirector de program
Natalia Vîlcu	Lider de echipă / Specialist administrare judecătorească
Marcel Blănuță	Specialist în elaborarea bugetelor instanțelor
Mihai Grosu	Specialist Tehnologii Informaționale Judiciare
Victoria Căpătici	Asistentă de program
Irina Dascăl	Specialist judiciar / analist juridic
Marina Corgoja	Specialist judiciar / analist juridic
Andrei Ojoga	Specialist judiciar / analist juridic
Mariana Ivasiutic	Specialist judiciar / analist juridic
Veronica Baciu	Specialist judiciar / analist juridic
Alexandru Istrati	Specialist judiciar / analist juridic

VII. SUMAR COMPARATIV

Prezentul Sumar comparativ descrie schimbările ce țin de infrastructura, automatizarea, volumul de muncă, resursele umane, serviciile pentru public și bugetul instanțelor judecătorești din Republica Moldova care au avut loc în perioada anilor 2012-2015. Aceste aspecte au fost inițial descrise și evaluate în *Raportul de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova* în anul 2012 și, în mod repetat, în *Raportul de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova* din anul 2015.

Astfel, la capitolul infrastructură, în anul 2015, din cele **49** instanțe judecătorești evaluate, în **26** instanțe judecătorești s-a îmbunătățit starea unui sau a mai multor elemente de infrastructură.

La capitolul automatizarea instanțelor de judecată, au avut loc următoarele schimbări pozitive: a crescut numărul instanțelor judecătorești care utilizează un număr sporit de funcționalități din PIGD (vezi Figura 10); numărul instanțelor judecătorești care scanează documentele din dosarul pe suport de hîrtie a crescut de la **34** de instanțe judecătorești în anul 2012 la **42** instanțe în anul 2015; în **44** instanțe judecătorești există spațiu separat pentru server, comparativ cu **31** instanțe judecătorești care aveau un astfel de spațiu în anul 2012; **33** instanțe judecătorești au contractat un specialist tehnologii informaționale, comparativ cu **18** instanțe judecătorești care aveau așa specialiști în anul 2012.

Un progres simțitor a avut loc în domeniul înregistrării audio a ședințelor de judecată. Astfel, în anul 2015, **48** instanțe judecătorești evaluate înregistrează audio ședințele de judecată fie cu ajutorul sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată SRS Femida, fie cu ajutorul reportofoanelor care au fost donate sistemului judecătoresc de USAID ROLISP în anul 2013. În comparație, în anul 2012, doar **25** instanțe judecătorești înregistrau audio ședințele de judecată (**6** instanțe înregistrau audio toate ședințele, iar **19** instanțe înregistrau audio doar unele ședințe).

În anul 2015, în **48** din cele **49** instanțe judecătorești evaluate a crescut numărul de unități de echipament comparativ cu numărul de unități de echipament existente în anul 2012.

În ceea ce privește activitatea instanțelor de judecată, în perioada de evaluare, în toate curțile de apel a crescut numărul dosarelor/materialelor înregistrate. În **25** judecătorii numărul dosarelor/materialelor înregistrate de asemenea a crescut, iar în **19** judecătorii numărul dosarelor/materialelor înregistrate a scăzut. Evoluția numărului dosarelor/materialelor examinate a fost ascendentă în toate curțile de apel. În **20** judecătorii, numărul dosarelor/materialelor examinate a crescut, pe cînd în **24** judecătorii, acest număr a scăzut. Rata de soluționare a dosarelor/materialelor în 2 curți de apel a fost în creștere, iar în 2 – în descreștere. Rata de soluționare a dosarelor/materialelor a crescut doar în **16** judecătorii și a scăzut în **28** judecătorii.

Cu excepția Curții de Apel Bălți, în toate curțile de apel numărul registrelor utilizate în anul 2015 a crescut comparativ cu numărul registrelor utilizate în anul 2012, astfel depășind numărul registrelor recomandate în Instrucțiunea referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curțile de apel. În anul 2015, în **29** judecătorii, numărul registrelor utilizate a crescut comparativ cu numărul registrelor utilizate în anul 2012, pe cînd în **15** judecătorii, acest număr a scăzut.

În general, starea arhivei în instanțele de judecată s-a îmbunătățit. Astfel, în anul 2015, doar în **4** instanțe de judecată starea arhivei a fost calificată drept "nesatisfăcătoare" comparativ cu **9** instanțe de judecată în care starea arhivei era astfel apreciată în anul 2012. În 2015, în **9** instanțe starea arhivei era "foarte bună" comparativ cu **4** instanțe de judecată în care starea arhivei era apreciată astfel în anul 2012. În anul 2015, în **23** instanțe, starea arhivei era apreciată drept „bună"comparativ cu **19** instanțe în care starea arhivei era astfel apreciată în anul 2012.

În ceea ce privește resursele umane, în anul 2015, **46** instanțe judecătorești au angajat specialiști relații cu publicul, comparativ cu **31** instanțe judecătorești care aveau angajați așa specialiști în anul 2012.

În domeniul serviciilor pentru public, numărul instanțelor care dispun de monitor pentru informarea justițiabililor despre graficul ședințelor a crescut semnificativ: de la **1** instanță în anul 2012 la **47** instanțe în anul 2015. În **27** instanțe judecătorești în anul 2015 exista ghișeu de informații, comparativ cu **12** instanțe care aveau astfel de ghișeu în anul 2012.

Numărul instanțelor judecătorești în care cererile privind eliberarea copiilor de pe actele din dosar sunt avizate de președintele instanței a crescut de la **14** instanțe judecătorești în anul 2012 la **18** instanțe în anul 2015.

La capitolul buget și procurări, în anul 2014 costul mediu pe dosar în întregul sistem[1] a crescut cu circa **34%** față de anul 2012. În anul 2014, din numărul total de instanțe judecătorești[2], **13** instanțe au avut un cost mediu pe dosar examinat sub sau egal cu costul mediu pe țară, în 6 instanțe costul mediu pe dosar a depășit puțin costul mediu pe țară, pe cînd în restul **28** instanțe, costul mediu a depășit semnificativ costul mediu pe dosar în sistemul judecătoresc.

Un progres esențial a fost înregistrat în domeniul automatizării contabilității în instanțele judecătorești. Astfel, în anul 2012, **21** instanțe de judecată nu dispuneau de un soft pentru ținerea evidenței contabile, aceasta fiind ținută în mod manual. În anul 2015, instanțele judecătorești au fost dotate cu soft contabil 1C și contabilii acestor instanțe au fost instruiți în utilizarea softului respectiv. Cu regret, totuși, **9** instanțe judecătorești nu utilizează 1C pentru a ține evidența contabilă (**7** instanțe judecătorești folosesc un soft altul decît 1C, iar **2** instanțe continuă să țină evidența contabilă în mod manual).

Informația prezentată în continuare va permite identificarea și prioritizarea instanțelor judecătorești, atunci cînd, la nivel național, se vor planifica acțiuni de remediere a deficiențelor constatate în diverse aspecte de activitate ale acestora.

[1] În calcul nu au fost incluse CSI și Judecătoria Militară
[2] Idem

I. INFRASTRUCTURA

Starea tehnico-materială a clădirilor instanțelor judecătorești are implicații psihologice pentru beneficiarii instanțelor și pentru public. Atunci cînd clădirile instanțelor sunt solemne, bine întreținute și bine gestionate, acest fapt inspiră încrederea cetățenilor că, într-o astfel de clădire, se va înfăptui justiție adevărată. Astfel, designul clădirii unei instanțe de judecată poate fie să contribuie la atingerea scopurilor și obiectivelor înfăptuirii justiției, fie să le pericliteze. De exemplu, accesul liber al cetățenilor în birourile judecătorilor facilitează comunicările necorespunzătoare între judecători și justițiabili, iar starea deplorabilă a interiorului clădirilor instanțelor de judecată știrbesc din imaginea pe care justiția ar trebui să o aibă în ochii cetățenilor.

În Republica Moldova, clădirile instanțelor judecătorești, de regulă, se împart în două categorii de bază: clădiri vechi, construite conform standardelor sovietice de proiectare din anii 1970 și clădiri care nu au fost proiectate pentru a servi drept instanțe de judecată însă, ulterior, au fost puse la dispoziția acestora. Există, totuși, și cîteva instanțe care au fost construite în ultimii 5-6 ani și care au fost proiectate conform standardelor moderne pentru instanțele de judecată.

În general, starea infrastructurii sau a unor elemente ale acesteia în multe instanțe de judecată din Moldova este în stare proastă. Proiectarea actuală a clădirilor nu permite uneori o separare a spațiilor rezervate publicului, personalului judecătoresc și deținuților. În multe judecătorii nu există suficiente săli de ședințe, cauzele fiind examinate în birourile judecătorilor. Această situație are un impact negativ asupra mediului de lucru al personalului, activității instanțelor și a procesului de înfăptuire a justiției. Modernizarea fizică a clădirilor instanțelor judecătorești constituie un pas important în eforturile de reformare a sectorului justiției și îmbunătățire a calității justiției.

Mai jos este prezentată informație detaliată despre starea infrastructurii, dezagregată pe instanțe de judecată. În special, este apreciată starea unor asemenea elemente ale infrastructurii instanțelor de judecată, precum fațada exterioară, sistemele de alimentare cu apă, energie electrică, canalizare, încălzire, sistemul anti-incendiar, interiorul și acoperișul clădirii. Starea acestor elemente este apreciată utilizînd calificative de la 1 pînă la 4 (1 reprezentînd starea foarte bună, iar 4 – starea nesatisfăcătoare).

Tabelul 1. Evaluarea infrastructurii instanțelor judecătorești[3]

Nr. d/o	Denumirea instanței de judecată	Fațada exterioară		Alimentare cu apă		Alimentare cu energie electrică		Sistem de canalizare		Sistem de încălzire		Sistem anti-incendiu		Acoperiș		Interior	
		2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015
1	Curtea Supremă de Justiție, Chișinău	3	3	2	3	3	3	3	4	2	3	-	-	3	2	3	2
2	Curtea de Apel Chișinău	2	2	3	3	3	4	3	2	2	1	3	3	3	1	3	2
3	Curtea de Apel Bălți	3	3	2	1	3	1	2	3	2	1	1	1	1	3	3	1
4	Curtea de Apel Cahul	3	3	2	2	3	3	2	3	2	2	1	1	2	2	3	3
5	Curtea de Apel Comrat	2	3	3	2	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
6	Judecătoria Botanica, mun. Chișinău	2	2	4	4	1	2	4	4	4	4	-	2	-	1	3	2
7	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	3	2	4	4	4	4	4	2	2	2	-	-	3	2	3	2
8	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	4	4	4	2	2	2	4	1	4	4	-	-	4	4	3	3
9	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău	4	4	4	4	4	2	4	4	3	3	4	-	4	3	4	2
10	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău	3	3	2	3	1	3	2	4	2	3	-	3	2	1	2	3
11	Judecătoria Bălți	3	2	2	2	3	2	2	2	1	2	-	-	3	4	3	2
12	Judecătoria Bender	2	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1
13	Judecătoria Anenii Noi	3	2	2	2	4	4	2	2	2	2	-	-	2	4	3	2
14	Judecătoria Basarabeasca	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1	2	1	2	1	1	1
15	Judecătoria Briceni	4	1	2	2	1	2	1	2	1	2	-	1	3	1	4	1
16	Judecătoria Cahul	1	3	2	3	2	3	2	3	1	2	2	3	2	2	2	3
17	Judecătoria Cantemir	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2
18	Judecătoria Călărași	4	1	1	1	1	1	1	1	2	2	-	-	1	1	-	1
19	Judecătoria Căușeni	4	2	4	4	4	3	4	4	4	4	-	-	4	1	3	2
20	Judecătoria Ceadîr-Lunga	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	Judecătoria Cimișlia	4	2	4	2	4	3	4	2	3	2	-	-	4	2	4	2
22	Judecătoria Comrat	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	2	2	2	2
23	Judecătoria Criuleni	4	4	1	1	3	2	4	2	4	2	-	-	3	3	3	2
24	Judecătoria Dondușeni	1	1	1	1	3	2	4	1	1	1	-	-	3	1	1	1
25	Judecătoria Drochia	3	3	2	2	4	2	4	1	1	2	-	-	3	4	4	1
26	Judecătoria Dubăsari	3	3	-	-	2	1	-	-	2	1	-	2	3	1	3	1
27	Judecătoria Edineț	3	3	3	2	4	3	3	2	3	3	-	-	3	3	2	2
28	Judecătoria Fălești	4	4	3	1	3	2	1	2	2	2	-	-	4	4	4	3
29	Judecătoria Florești	4	1	2	2	4	1	2	1	1	1	-	-	2	2	4	3
30	Judecătoria Glodeni	3	1	1	1	2	1	1	1	2	2	-	-	2	1	3	1
31	Judecătoria Hîncești	1	1	1	1	3	2	1	2	3	3	-	-	1	1	3	1
32	Judecătoria Ialoveni	4	3	2	2	4	1	2	2	4	2	-	-	2	2	3	1
33	Judecătoria Leova	1	2	1	1	2	2	1	1	2	2	-	2	4	1	1	1
34	Judecătoria Nisporeni	4	2	2	2	2	3	2	3	2	3	2	2	4	1	1	2
35	Judecătoria Ocnița	2	2	2	2	3	1	2	2	3	1	-	3	2	2	3	2
36	Judecătoria Orhei	3	4	1	1	4	4	4	4	1	3	-	1	4	4	4	4
37	Judecătoria Rezina	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	-	-	1	2	1	2
38	Judecătoria Rîșcani	4	3	2	2	2	2	2	2	2	2	-	1	4	1	2	2
39	Judecătoria Sîngerei	4	1	2	2	2	2	2	2	2	1	-	-	3	4	2	2
40	Judecătoria Soroca	3	2	2	2	1	2	4	2	3	2	-	3	1	3	2	3
41	Judecătoria Strășeni	2	2	2	2	2	2	3	3	4	3	-	-	2	2	1	2
42	Judecătoria Șoldănești	4	4	4	4	4	1	-	-	1	1	-	1	3	4	4	1
43	Judecătoria Ștefan Vodă	2	3	3	3	3	2	3	3	1	2	-	2	2	3	4	1
44	Judecătoria Taraclia	4	3	4	1	4	1	4	1	4	2	-	2	4	1	4	2
45	Judecătoria Telenești	2	2	2	2	1	1	1	2	1	1	-	2	2	2	1	2
46	Judecătoria Ungheni	2	2	2	2	2	3	2	3	2	2	-	2	2	2	2	2
47	Judecătoria Vulcănești	4	2	3	1	3	1	3	1	1	1	-	1	1	1	3	1
48	Judecătoria Militară, mun. Chișinău	-	1	-	2	-	3	-	2	-	2	-	-	-	1	-	3
49	Judecătoria comercială de circumscripție, mun. Chișinău	2	2	3	3	4	4	3	3	4	2	-	-	-	-	4	3

[3] *1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 - Nesatisfăcătoare*

În *Figura 1* este prezentată aprecierea efectuată în anul 2015 a stării fațadei exterioare a instanțelor judecătorești, grupată pe calificative de la 1 pînă la 4. Fațada exterioară a **10** clădiri este în stare foarte bună. Alte **19** clădiri ale instanțelor de judecată au o fațadă în stare bună. În **14** instanțe fațada a fost apreciată ca fiind în stare satisfăcătoare, pe cînd fațada a altor **6** clădiri este în stare nesatisfăcătoare. Starea fațadei exterioare a celor două sedii ale CSJ a fost evaluată drept bună și, respectiv, satisfăcătoare, media calificativelor obținute fiind 2,5. Analiza tendințelor în perioada anilor 2012-2015 demonstrează că, în **18** instanțe judecătorești, starea fațadei s-a îmbunătățit în anul 2015. În cazul a **22** instanțe judecătorești, starea fațadei a rămas neschimbată pe parcursul celor 3 ani, iar în **8** instanțe – starea acesteia s-a înrăutățit.

Figura 1. *Evaluarea stării fațadei exterioare a clădirilor instanțelor judecătorești*[4]

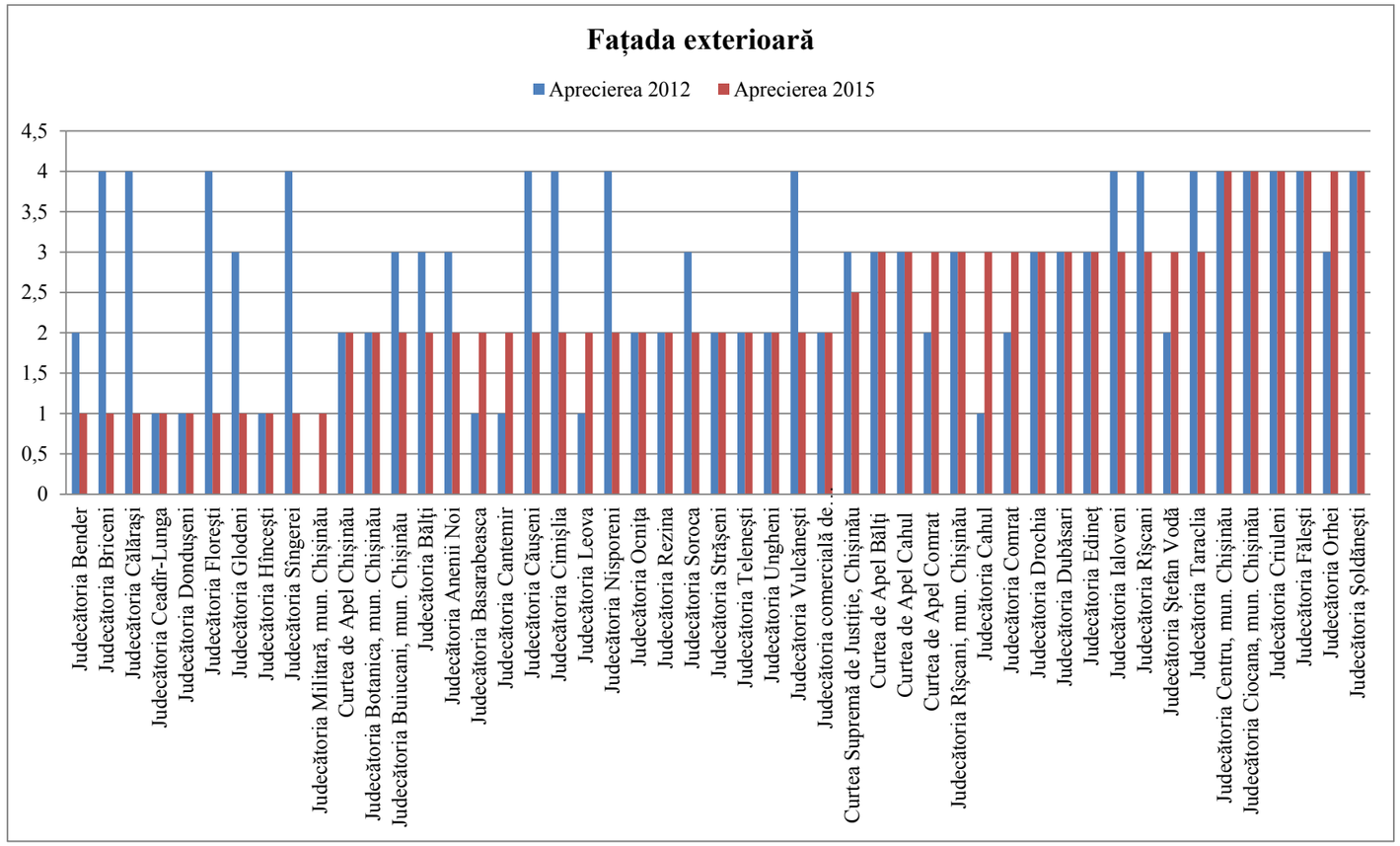

[4] *1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 - Nesatisfăcătoare*

Figura 2 reflectă starea sistemului de alimentare cu apă a clădirilor în care își au sediul instanțele judecătorești. Reieșind din informația prezentată în *Figura 2,* se poate conchide că **14** instanțe judecătorești beneficiază de un sistem de alimentare cu apă în stare foarte bună. În **23** de instanțe sistemul de alimentare cu apă este în stare bună, iar în alte **5** instanțe de judecată – în stare satisfăcătoare. Starea sistemelor de alimentare cu apă din cele două sedii ale CSJ a fost evaluată drept bună și, respectiv, satisfăcătoare, media calificativelor obținute fiind 2,5. Alte **5** clădiri sunt conectate la sisteme de alimentare cu apă în stare nesatisfăcătoare. Judecătoria Dubăsari nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă. Analiza tendințelor în perioada anilor 2012-2015 demonstrează că, în **8** instanțe judecătorești starea sistemului de alimentare cu apă s-a îmbunătățit în anul 2015. În cazul a **36** instanțe judecătorești starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată pe parcursul celor 3 ani, iar în **3** instanțe – starea acestuia s-a înrăutățit.

Figura 2. *Evaluarea stării sistemului de alimentare cu apă*[5]

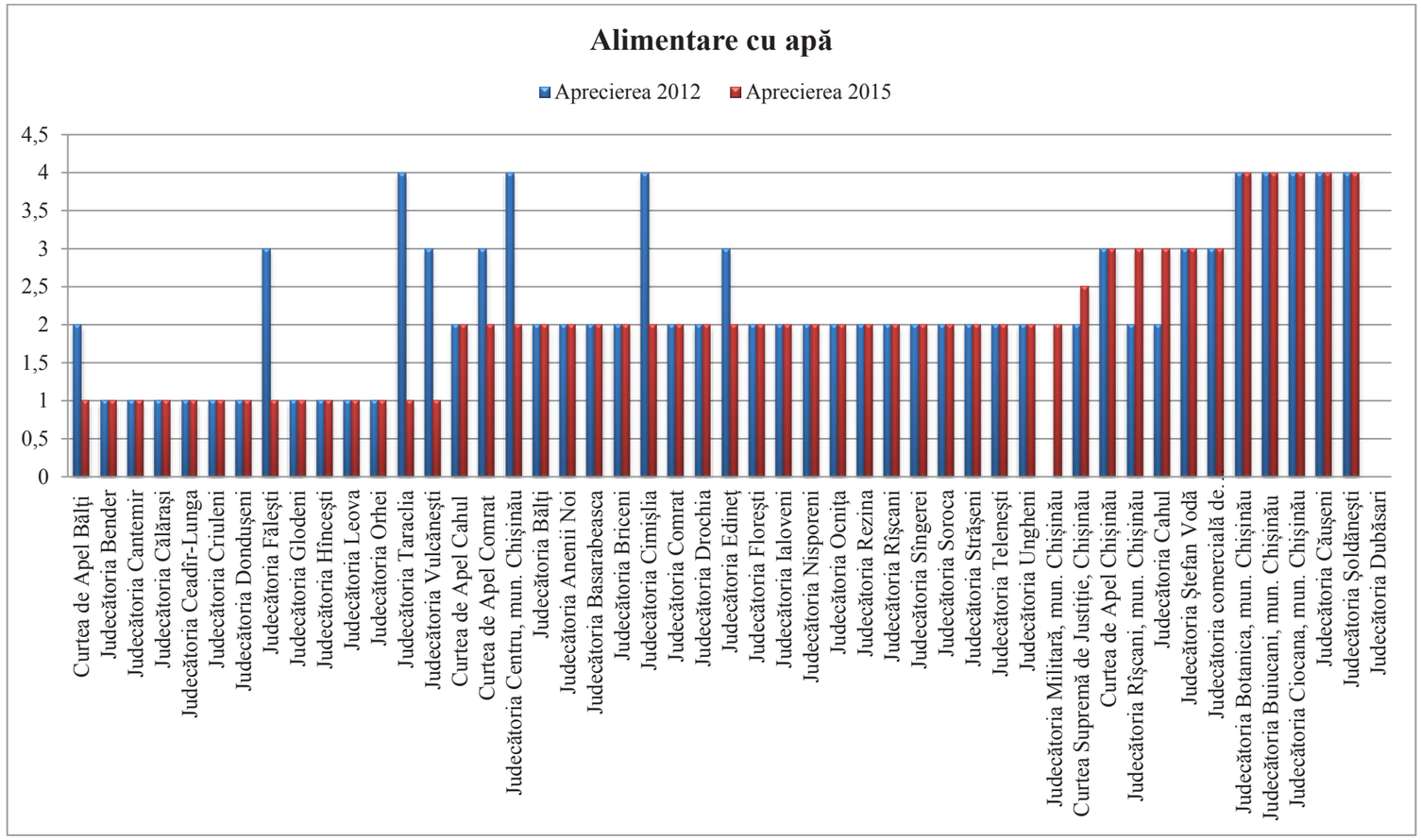

[5] *1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 - Nesatisfăcătoare*

Figura 3 ilustrează aprecierea stării rețelelor electrice în clădirile instanțelor de judecată. Starea sistemului de alimentare cu energie electrică este foarte bună în **16** judecătorii și bună în **17** judecătorii. În **10** instanțe de judecată starea sistemului de alimentare cu energie electrică este satisfăcătoare, fiind nesatisfăcătoare în alte **5** instanțe de judecată. Starea rețelelor electrice din cele două sedii ale CSJ a fost evaluată drept bună și, respectiv, satisfăcătoare, media calificativelor obținute fiind 2,5. Analiza tendințelor în perioada anilor 2012-2015 demonstrează că în **22** instanțe judecătorești starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit în anul 2015. În cazul a **17** instanțe judecătorești, starea sistemului de alimentare cu energie electrică a rămas neschimbată pe parcursul celor 3 ani, iar în **9** instanțe – starea acestuia s-a înrăutățit.

Figura 3. *Evaluarea stării sistemului de alimentare cu energie electrică*[6]

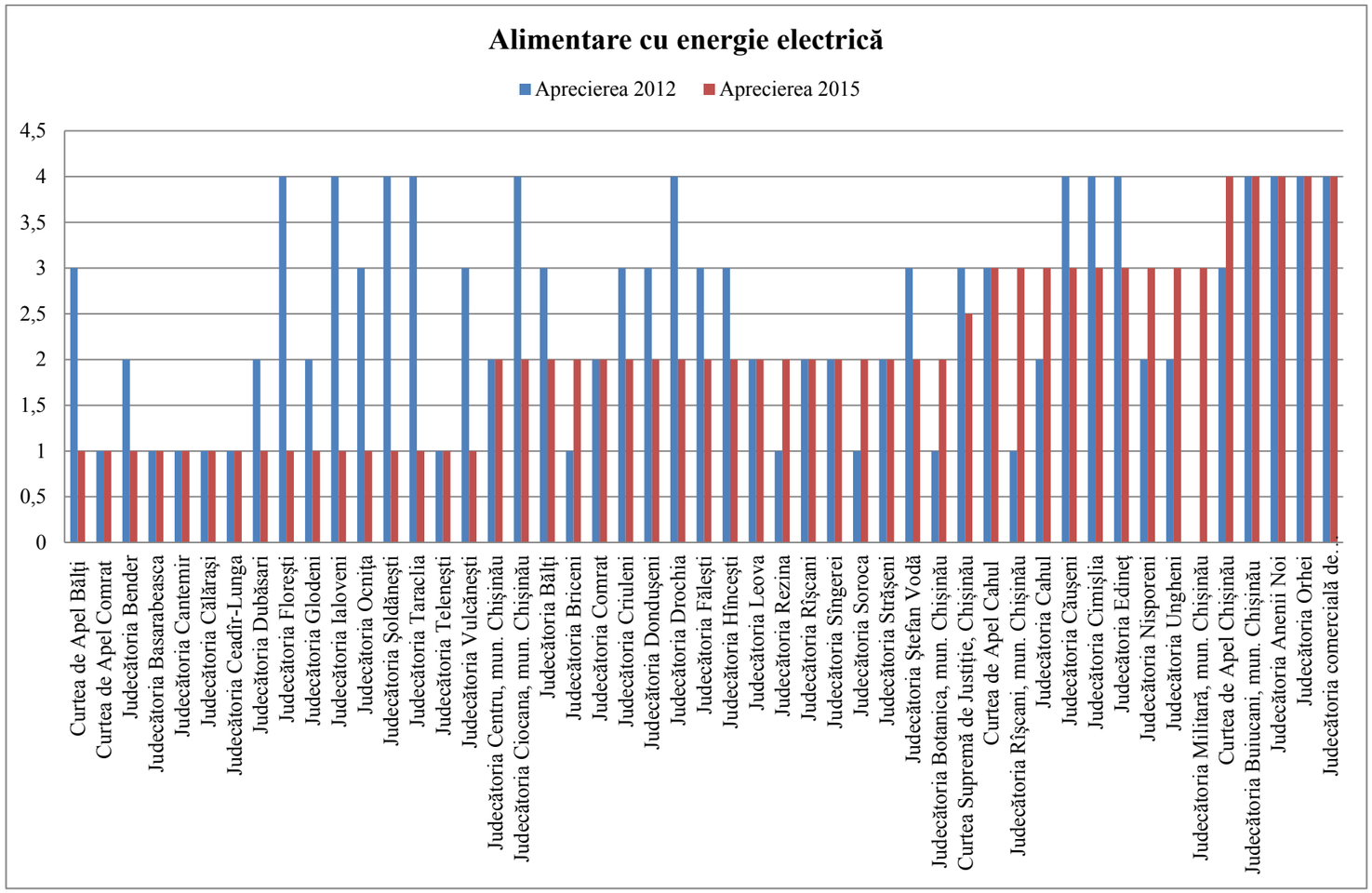

[6] *1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 - Nesatisfăcătoare*

În *Figura 4* este prezentată evaluarea stării sistemului de canalizare din cadrul sediilor ale instanțelor de judecată. Starea sistemului de canalizare în **12** judecătorii este foarte bună și bună în **21** instanțe de judecată. **8** judecătorii dispun de un sistem de canalizare în stare satisfăcătoare, pe cînd în alte **5** clădiri sistemul de canalizare este în stare nesatisfăcătoare. Starea sistemelor de canalizare din cele două sedii ale CSJ a fost evaluată drept satisfăcătoare și, respectiv, nesatisfăcătoare, media calificativelor obținute fiind 3,5. Judecătoriile Șoldănești și Dubăsari nu dispun de sistem de canalizare. Analiza tendințelor în perioada anilor 2012-2015 demonstrează că în **12** instanțe judecătorești starea sistemului de canalizare s-a îmbunătățit în anul 2015. În cazul a **23** instanțe judecătorești starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată pe parcursul celor 3 ani, iar în **11** instanțe – starea acestuia s-a înrăutățit.

Figura 4. *Evaluarea stării sistemului de canalizare*[7]

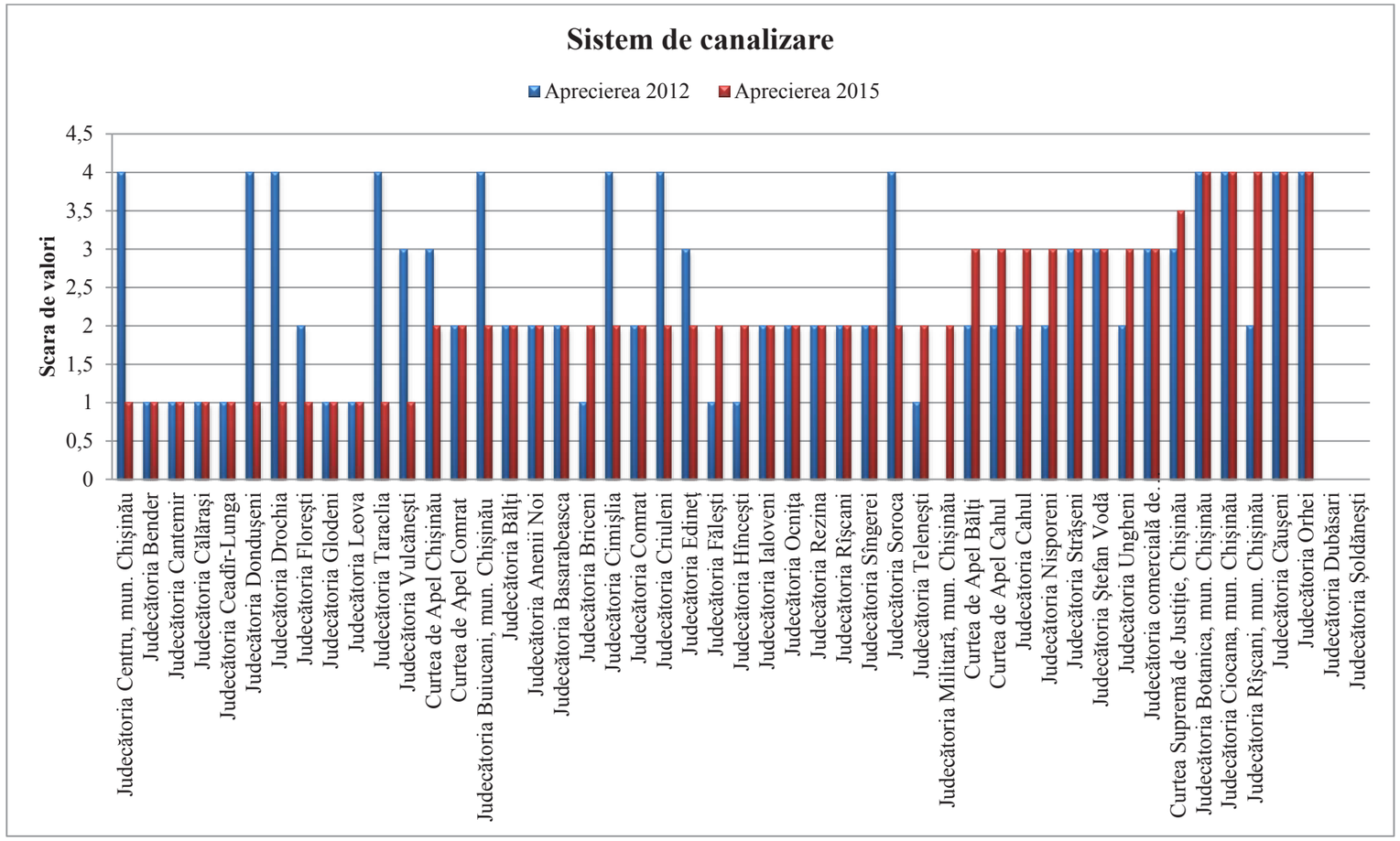

[7] *1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 - Nesatisfăcătoare*

Figura 5 reflectă starea sistemului de încălzire din clădirile instanțelor de judecată. Potrivit graficului, în **15** clădiri, starea sistemului de încălzire este foarte bună, iar în **23** instanțe de judecată starea acestuia este bună. **8** judecătorii au un sistem de încălzire în stare satisfăcătoare, iar în alte **3** clădiri starea acestuia este nesatisfăcătoare. Analiza tendințelor în perioada anilor 2012-2015 demonstrează că în **13** instanțe judecătorești starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit în anul 2015. În cazul a **26** instanțe judecătorești, starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată pe parcursul celor 3 ani, iar în **9** instanțe – starea acestuia s-a înrăutățit.

Figura 5. *Evaluarea stării sistemului de încălzire*[8]

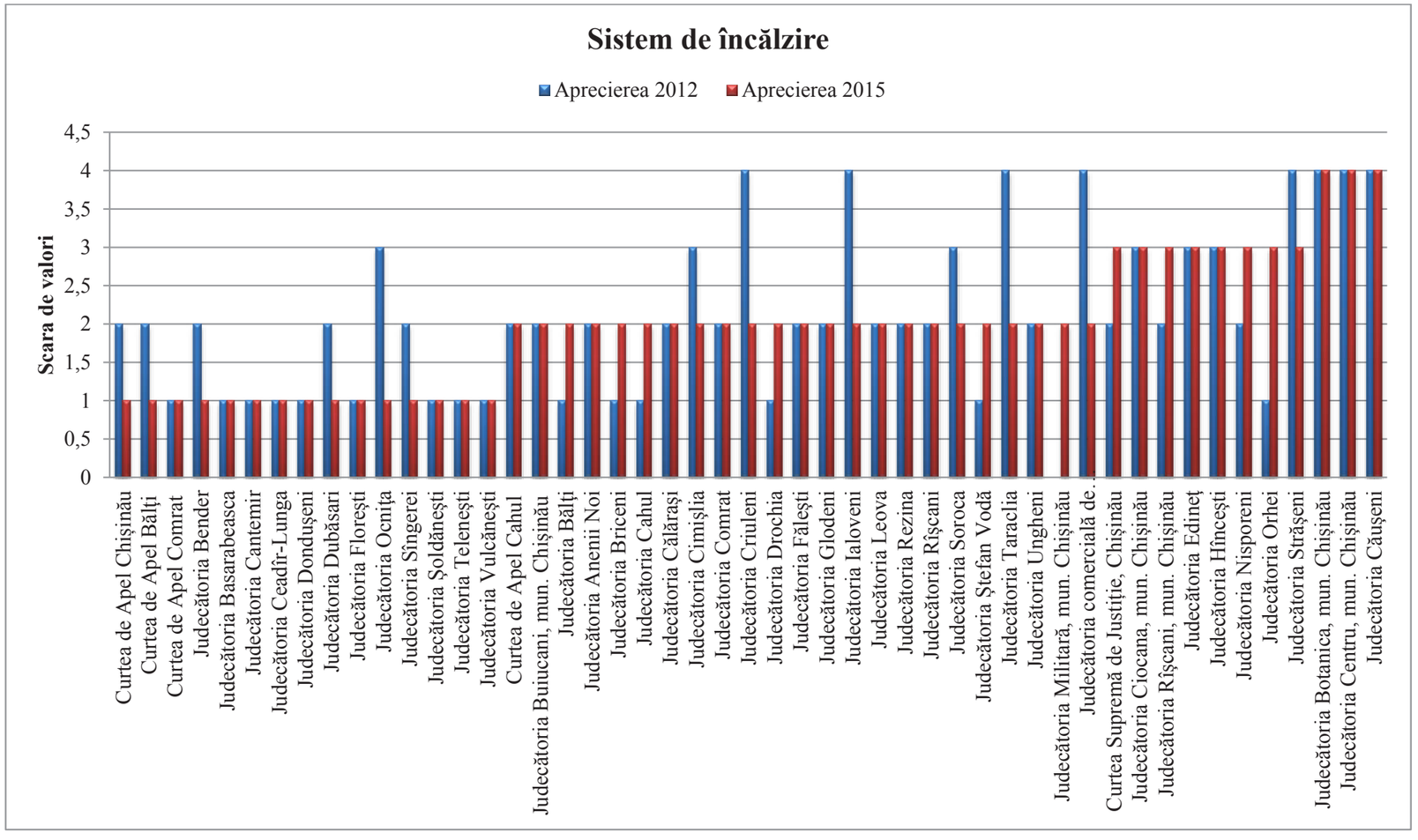

[8] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 - Nesatisfăcătoare

Din *Figura 6* reiese că, în **11** sedii ale instanțelor judecătorești starea sistemului anti-incendiu este foarte bună. Starea sistemului anti-incendiu în **9** judecătorii este bună. În **5** judecătorii sistemul anti-incendiu a fost calificat ca fiind în stare satisfăcătoare. **24** dintre instanțele judecătorești nu sunt dotate cu sistem anti-incendiu. Analiza tendințelor în perioada anilor 2012-2015 demonstrează că într-o singură instanță judecătorească starea sistemului anti-incendiu s-a îmbunătățit în anul 2015. În cazul a **7** instanțe judecătorești, starea sistemului anti-incendiu a rămas neschimbată pe parcursul celor 3 ani, iar în **2** instanțe – starea acestuia s-a înrăutățit. **15** instanțe judecătorești au reușit pe parcursul celor 3 ani să instaleze sisteme anti-incendiu noi.

Figura 6. *Evaluarea stării sistemului anti-incendiu în instanțele judecătorești în care acesta există* [9]

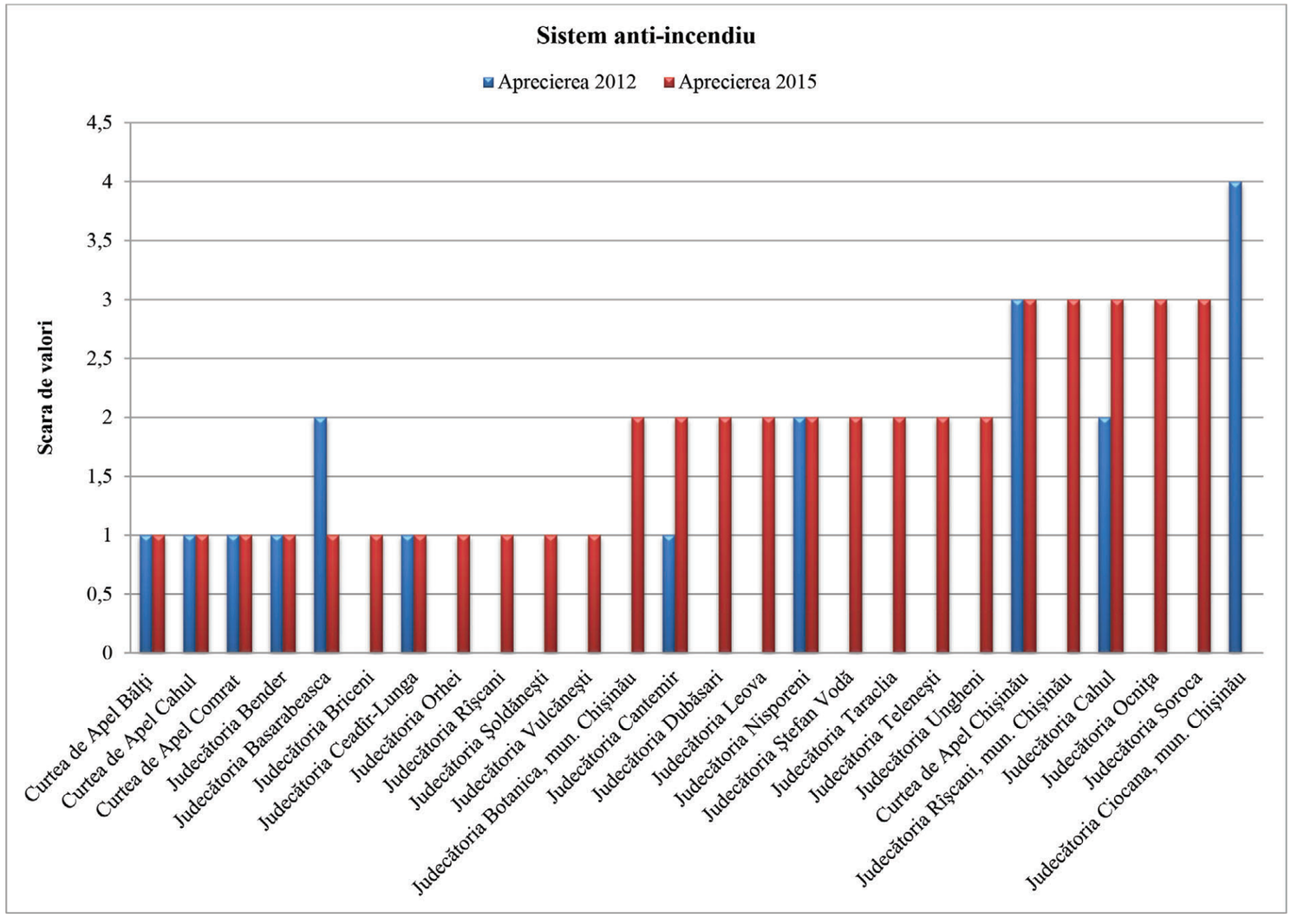

[9] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 - Nesatisfăcătoare

Din *Figura 7* reiese că în **21** sedii ale instanțelor judecătorești, starea acoperișului este foarte bună. Starea acoperișului în **13** instanțe judecătorii este bună. În **6** instanțe judecătorești, acoperișul a fost apreciat ca fiind în stare satisfăcătoare, pe cînd în alte **8** clădiri starea acestuia este nesatisfăcătoare. Judecătoria Comercială de Circumscripție este amplasată la etajul 2 al unei clădiri cu 3 etaje. Analiza tendințelor în perioada anilor 2012-2015 demonstrează că, în **17** instanțe judecătorești, starea acoperișului s-a îmbunătățit în anul 2015. În cazul a **20** instanțe judecătorești, starea acoperișului a rămas neschimbată pe parcursul celor 3 ani, iar în **9** instanțe – starea acestuia s-a înrăutățit.

Figura 7. *Evaluarea stării acoperișului*[10]

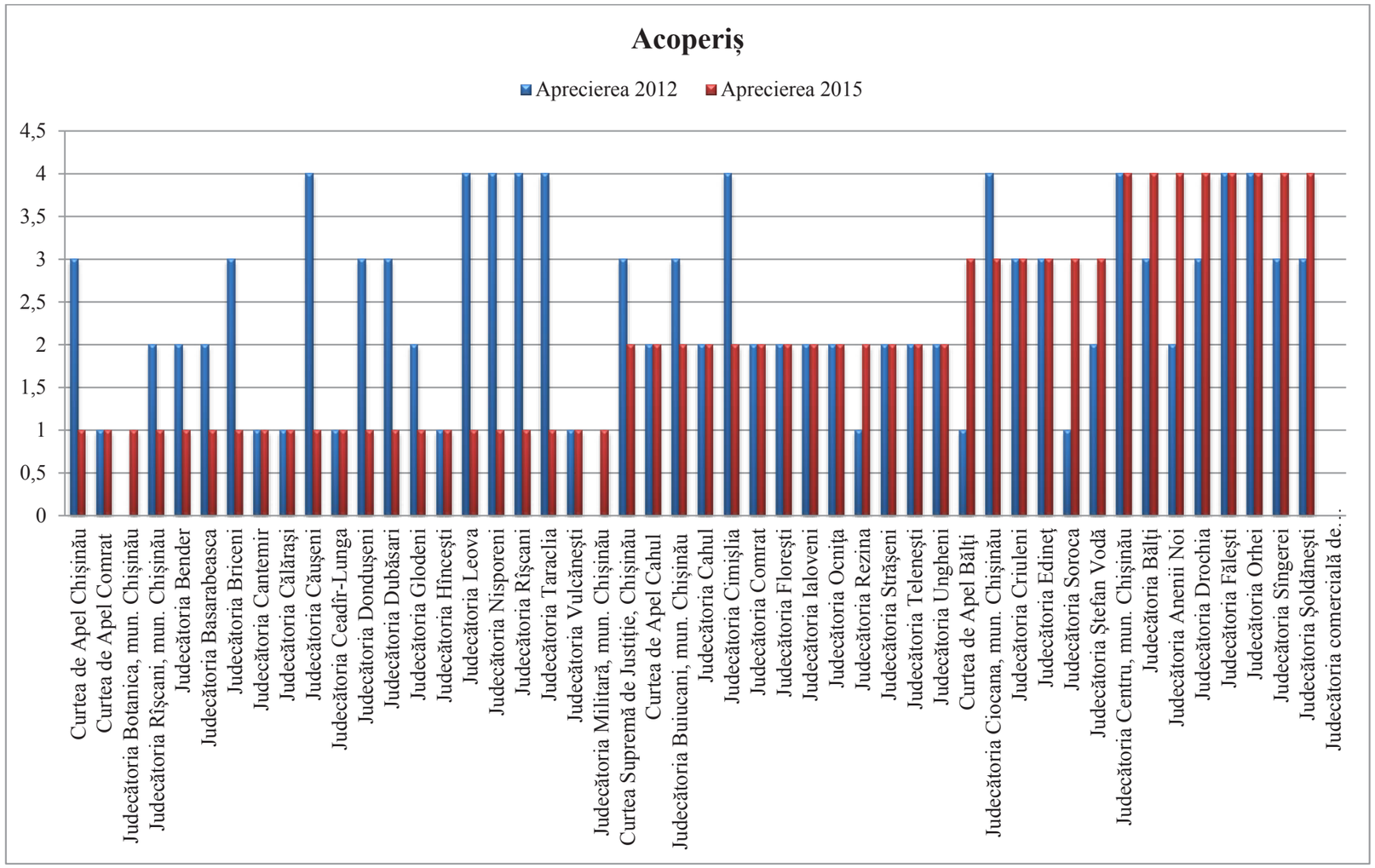

[10] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 - Nesatisfăcătoare

Din datele prezentate în *Figura 8* reiese că, în **17** instanțe de judecată, starea spațiilor din interiorul clădirilor este foarte bună. În **22** clădiri, interiorul este în stare bună. În **9** clădiri starea interiorului a fost apreciată ca fiind satisfăcătoare, iar într-o singură judecătorie interiorul este în stare nesatisfăcătoare. Analiza tendințelor în perioada anilor 2012-2015 demonstrează că, în **26** instanțe judecătorești, starea interiorului s-a îmbunătățit în anul 2015. În cazul a **14** instanțe judecătorești, starea interiorului a rămas neschimbată pe parcursul celor 3 ani, iar în **8** instanțe – starea acestuia s-a înrăutățit.

Figura 8. *Evaluarea stării interiorului*[11]

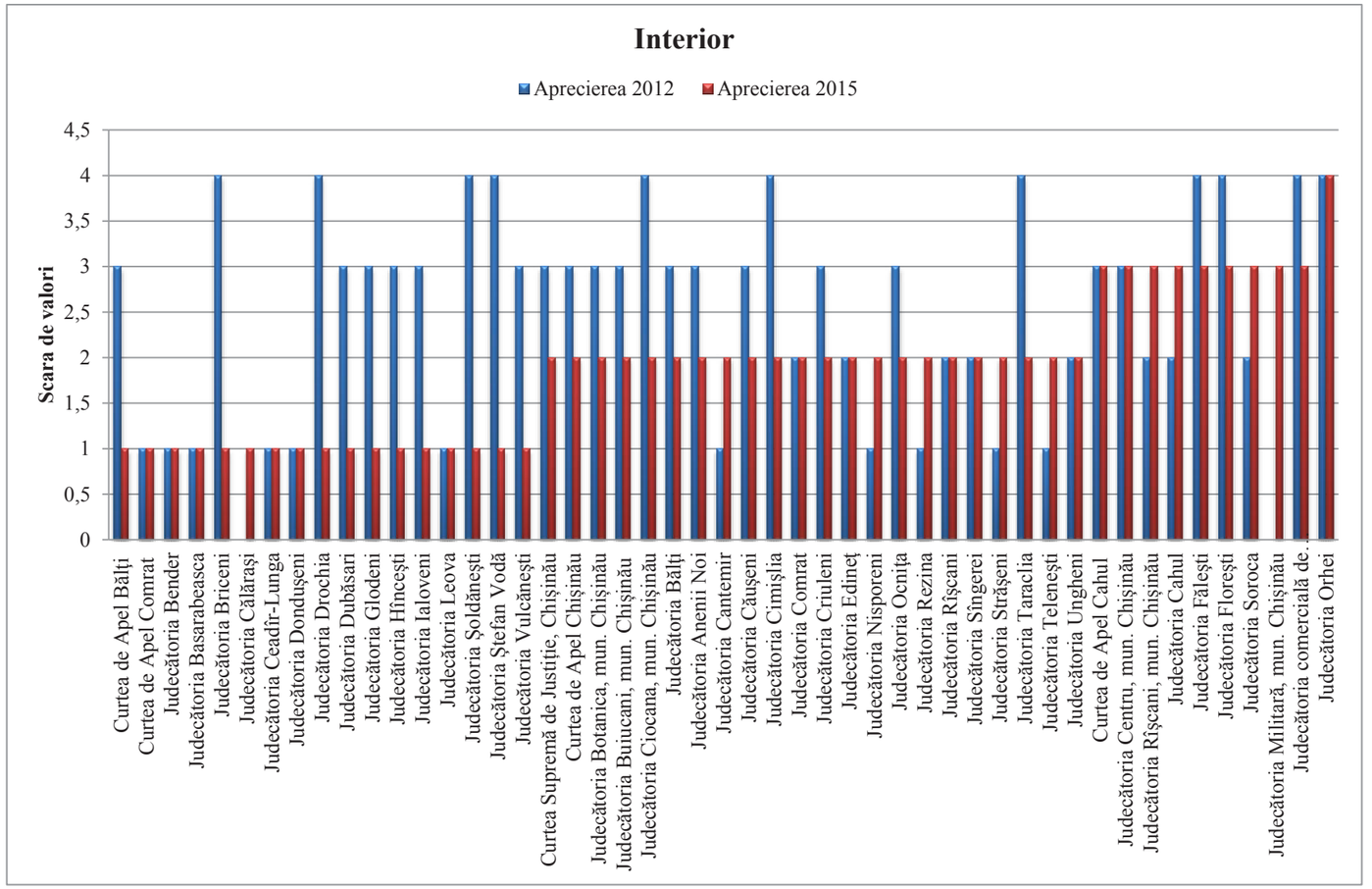

[11] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 - Nesatisfăcătoare

Concluzii

- O bună parte din judecătoriile ordinare și curțile de apel din Moldova sunt amplasate în clădiri care nu sunt potrivite în general pentru operarea eficientă a unei instanțe judecătorești moderne.
- Fațada exterioară a 12,2% din numărul total de clădiri ale instanțelor de judecată este calificată ca fiind în stare nesatisfăcătoare, 30,6% - în stare satisfăcătoare, 38,8% - în stare bună și 18,4% - în stare foarte bună.
- 10,2% din numărul total de clădiri sunt conectate la sistemul de alimentare cu apă apreciat ca fiind în stare nesatisfăcătoare, 12,2% - în stare satisfăcătoare, 46,9% - în stare bună și 28,6% - în stare foarte bună. Una dintre judecătorii (Judecătoria Dubăsari) nu dispune de sistem de alimentare cu apă.
- Alimentarea cu energie electrică este nesatisfăcătoare în 10,2% de clădiri, satisfăcătoare – în 22,4%, bună – în 34,7% și foarte bună – în 32,7% din numărul total de clădiri.
- Starea sistemului de canalizare este nesatisfăcătoare în 12,2% de clădiri, satisfăcătoare – în 16,3%, bună – în 42,9% și foarte bună – în 24,5% din numărul total de clădiri. Două clădiri (Judecătoria Șoldănești și Judecătoria Dubăsari) nu sunt conectate la sistemul centralizat de canalizare.
- În 24 dintre instanțele judecătorești nu există sistem anti-incendiu. În 10,2% acesta este în stare satisfăcătoare, bună – în 18,4 și foarte bună în 22,4% din numărul total de clădiri.
- 6,1% din numărul total de clădiri dispun de un sistem de încălzire în stare nesatisfăcătoare, 16,3% - în stare satisfăcătoare, 46,9% - în stare bună și 30,6% - în stare foarte bună.
- Starea acoperișului a fost apreciată ca nesatisfăcătoare în 16,3% de clădiri, satisfăcătoare – în 12,2%, bună – în 26,5% și foarte bună – în 42,9%.
- Interiorul sediilor instanțelor de judecată este apreciat ca fiind în stare nesatisfăcătoare în 2% de instanțe, în stare satisfăcătoare – în 18,4%, în stare bună – în 44,9% și în stare foarte bună – în 34,7%.

Analiza realizării recomandărilor

În Sumarul comparativ din Raportul de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova din anul 2012, la capitolul „Infrastructură” au fost incluse patru recomandări pentru îmbunătățirea infrastructurii, dintre care doar una a fost realizată pînă în anul 2015, după cum reiese din Tabelul 2 de mai jos.

Tabelul 2. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Elaborarea standardelor uniforme de design în vederea îmbunătățirii funcționalității instanțelor de judecată. Drept exemplu pot servi următoarele recomandări: Designul general al clădirii unei instanțe de judecată trebuie să promoveze respectul față de procesul de înfăptuire a justiției. Structura arhitecturală trebuie să reprezinte o sursă de mîndrie și să contribuie la arhitectura din cadrul comunității. Simbolurile naționale și drapelul național trebuie să reprezinte elemente exterioare tipice. Asigurarea măsurilor de securitate este de o importanță majoră pentru instanțele de judecată. Principalele măsuri de securitate includ intrarea securizată în instanța de judecată, intrări securizate în sălile de ședințe și birourile judecătorilor, personal instruit, precum și dispozitive mecanice, cum sunt detectoarele de metale instalate la intrare în judecătorii. Instanța de judecată trebuie să fie împărțită în trei zone: publică, restricționată și securizată. Zona publică începe la intrarea în instanța de judecată și se limitează la spațiul care nu este declarat cu acces restricționat sau securizat. Zona cu acces restricționat include spațiile din interiorul clădirii destinate judecătorilor și angajaților instanței de judecată. Zona securizată include parcarea utilizată de judecători și celulele prevăzute pentru deținuți, precum și spațiul din imediata apropiere a celulelor deținuților, cum sunt coridoarele și scările utilizate pentru escortarea deținuților în sălile de ședințe.	Adoptarea practicilor de determinare a numărului și dimensiunilor instanțelor de judecată în dependență de numărul dosarelor parvenite spre examinare în instanța de judecată. Implementarea unui program de îmbunătățire a infrastructurii în vederea sporirii numărului instanțelor de judecată care să întrunească standardele minime de design, securitate, igienă și confort pentru o instanță de judecată. Elaborarea politicii privind securitatea clădirilor și angajaților instanțelor de judecată care să definească standarde minime pentru sistemele de securitate în cadrul instanțelor de judecată.

2.1 PROGRAMUL INTEGRAT DE GESTIONARE A DOSARELOR (PIGD)

Automatizarea instanțelor de judecată reprezintă un element care trebuie să vină în ajutorul atît a judecătorilor, cît și al cetățenilor, contribuind, astfel, la consolidarea independenței judecătorești, asigurarea transparenței în activitatea instanțelor de judecată și sporirea calității actului de justiție.

În rezultatul vizitelor de evaluare s-a constatat că toate instanțele judecătorești din Republica Moldova utilizează PIGD. În lunile septembrie – noiembrie 2013 a fost instalată versiunea 4.0 a PIGD în toate instanțele de judecată. În luna noiembrie 2014, la Curtea de Apel Chișinău și la Judecătoria Botanica a început testarea și pilotarea versiunii 4.1 a PIGD. Astfel, în perioada evaluării din lunile mai – iunie 2015, versiunea 4.1 era instalată în 2 instanțe de judecată, iar în 47 judecătorii era folosită versiunea 4 a PIGD (*Figura 9*).

Figura 9. *Versiunea PIGD utilizată în cadrul instanțelor judecătorești*

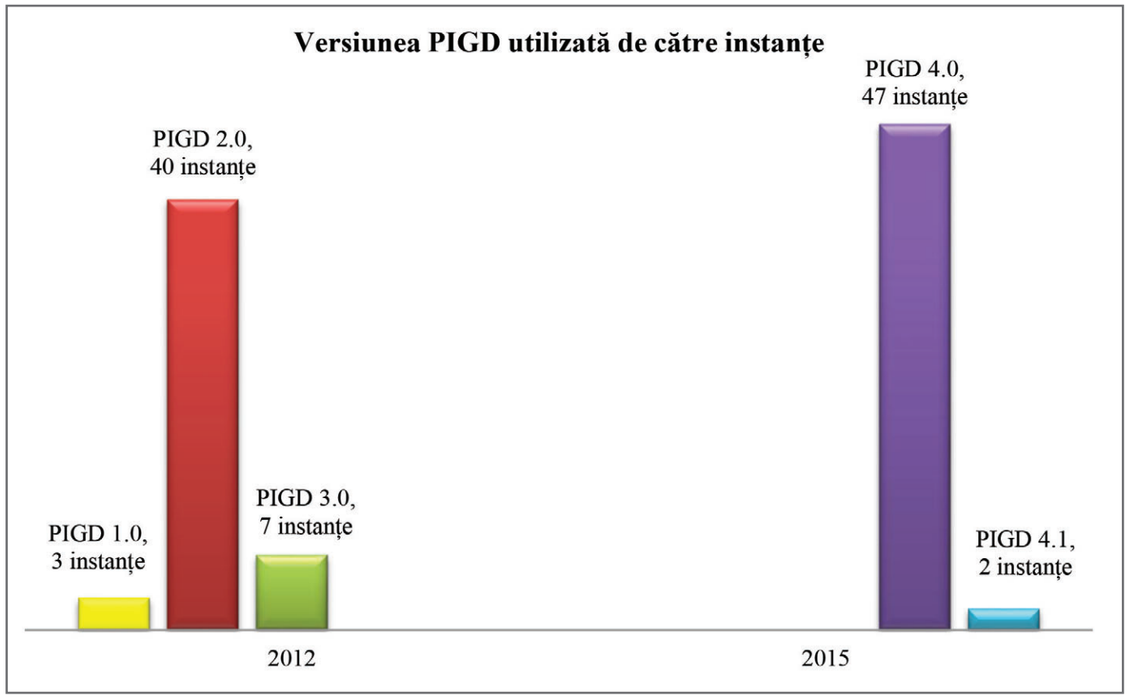

În cadrul vizitei de evaluare, de asemenea, s-a constatat că nu toate funcționalitățile din PIGD sunt utilizate în măsură deplină. Astfel, funcționalitățile de înregistrare a dosarelor, primire în procedură, salvare a hotărîrilor și calendarul ședințelor sunt cel mai frecvent utilizate. S-a observat o îmbunătățire considerabilă față de anul 2012 a utilizării modulelor din PIGD, în special a celor ce țin de procedura de executare, înregistrarea apelurilor și recursurilor, imprimarea listei cauzelor fixate pentru judecare, măsuri de performanță (*Figura 10*).

Figura 10. *Rata utilizării funcționalităților din PIGD*

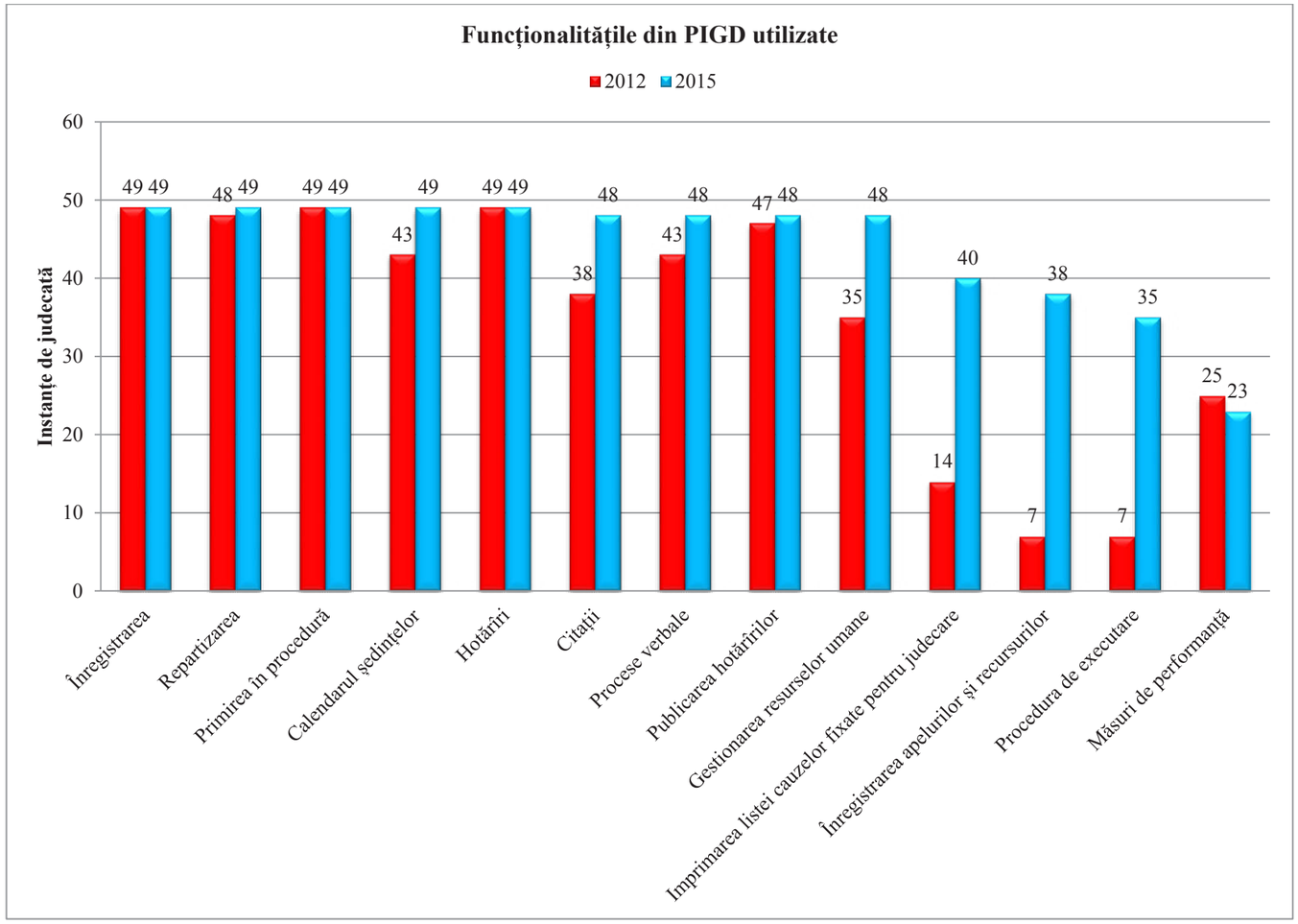

Utilizarea PIGD presupune crearea dosarelor electronice. Un dosar electronic este creat prin scanarea documentelor din dosarul pe suport de hîrtie. În cadrul vizitei de evaluare s-a constatat că majoritatea instanțelor de judecată au introdus practica de scanare a documentelor din dosar, însă nu scanează dosarul integral, ci doar cîteva acte din acesta. În comparație cu anul 2012, cînd **32%** din numărul total al instanțelor judecătorești nu practicau scanarea documentelor din dosar, în anul 2015 doar **14%** din instanțe nu aplică practica de scanare a documentelor (*Figura 11*).

Figura 11. *Ponderea aplicării practicii de scanare a documentelor*

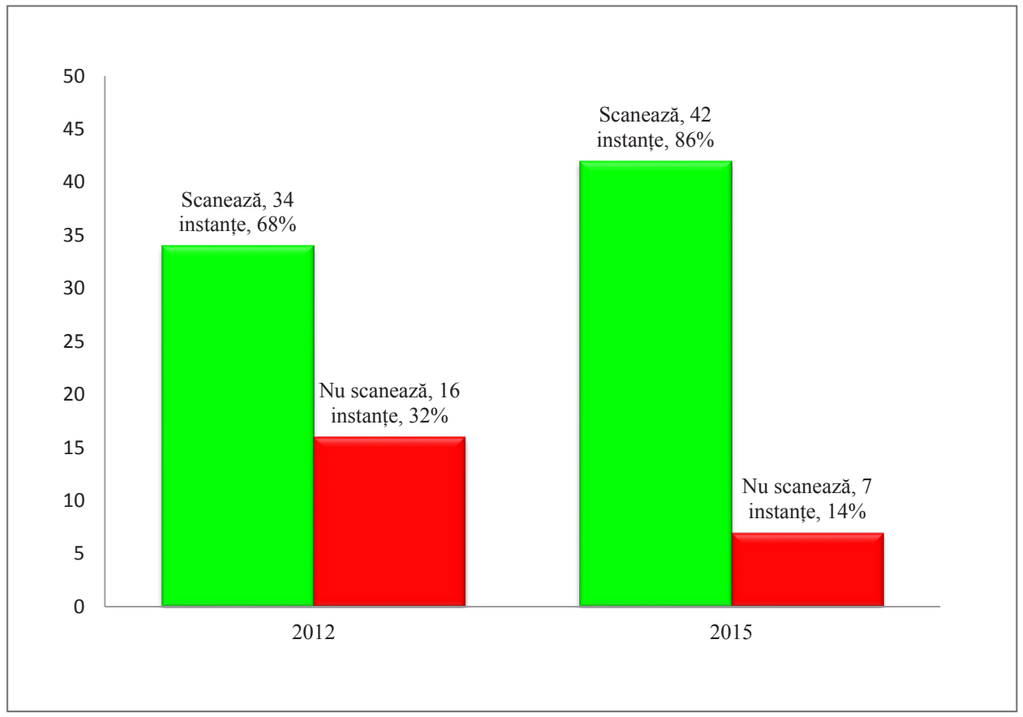

O bună funcționare a PIGD și a altor programe din cadrul instanței de judecată este asigurată de buna funcționare a serverului, care depinde, în mare măsură, de mediul în care se păstrează acesta. Una dintre condițiile de bază este că serverul trebuie să fie instalat într-o încăpere separată, curată și securizată. În *Figura 12* este indicat numărul de instanțe de judecată în care serverul este instalat într-o încăpere separată și numărul de instanțe care nu au întrunit condiția dată. Față de cele **37%** din numărul total al instanțelor judecătorești care nu dispuneau de spațiu separat pentru server în anul 2012, în anul 2015 ponderea acestora a scăzut pînă la **10%.**

Figura 12. *Ponderea instanțelor de judecată cu și fără spațiu separat pentru server*

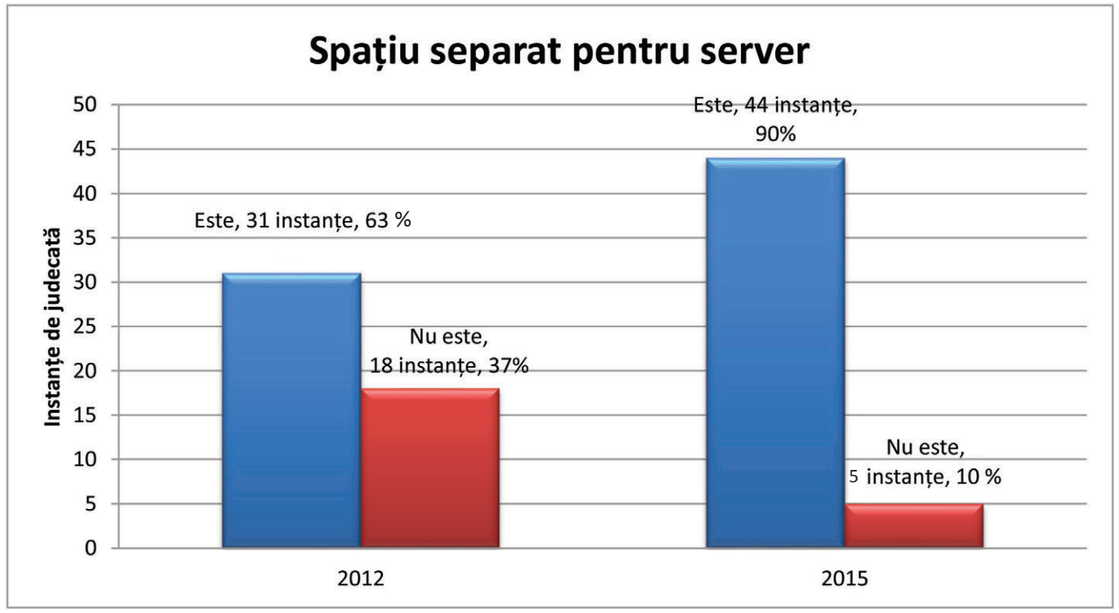

Orice sisteme hard și soft necesită o mentenanță eficientă pentru a asigura o funcționare adecvată a instituțiilor care le folosesc. Astfel, în luna iulie 2012 în schemele de încadrare a instanțelor judecătorești a fost introdusă funcția de *Administrator superior rețea de calculatoare*. Comparativ cu situația din anul 2012, majoritatea instanțelor judecătorești au angajat sau contractează specialiști în tehnologii informaționale. Cu toate acestea, cea mai mare parte a problemelor de ordin tehnic continuă să fie soluționate de angajații CTS, instituție contractată de MJ în vederea asigurării mentenanței PIGD (*Figura 13*).

Figura 13. *Ponderea instanțelor de judecată care au angajat / contractat specialiști tehnologii informaționale*

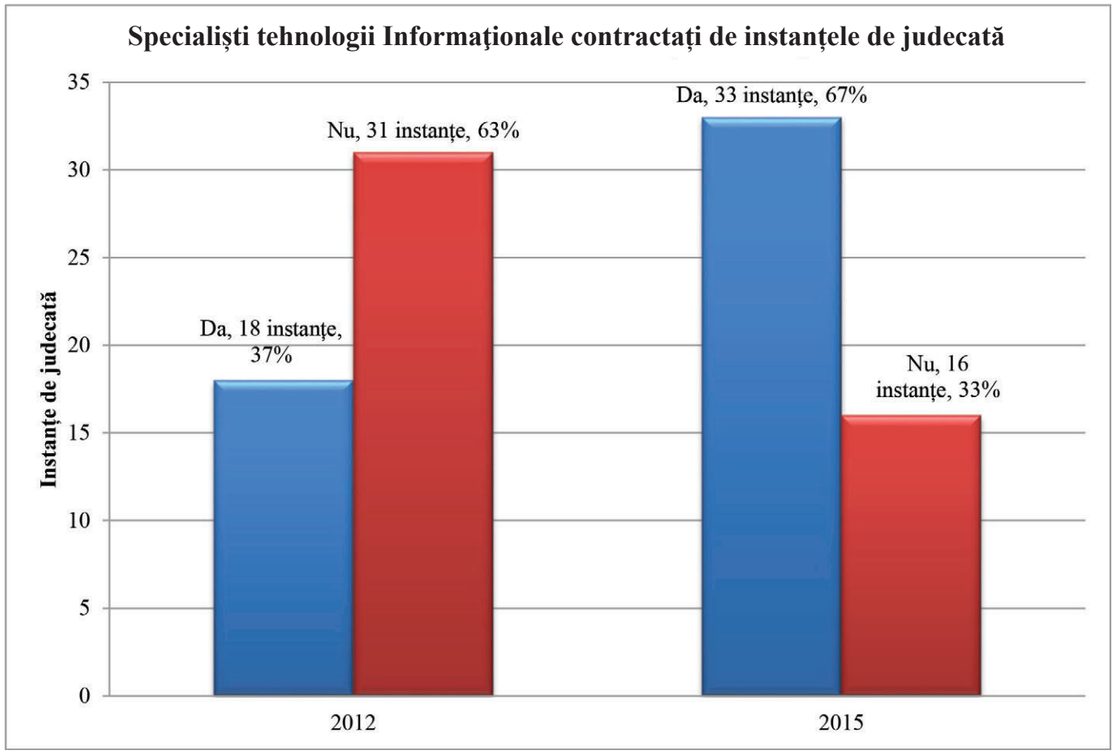

CTS este responsabil pentru soluționarea problemelor tehnice cu care se confruntă angajații instanțelor de judecată în utilizarea PIGD și a echipamentului. În rezultatul intervievării personalului instanțelor de judecată, a fost stabilit gradul general de satisfacție al angajaților față de serviciile prestate de CTS (*Figura 14*), de la 1 la 5 (1 – calitate foarte joasă, 5 – calitate foarte înaltă).

Figura 14. *Gradul general de satisfacție de serviciile de mentenanță prestate de CTS*

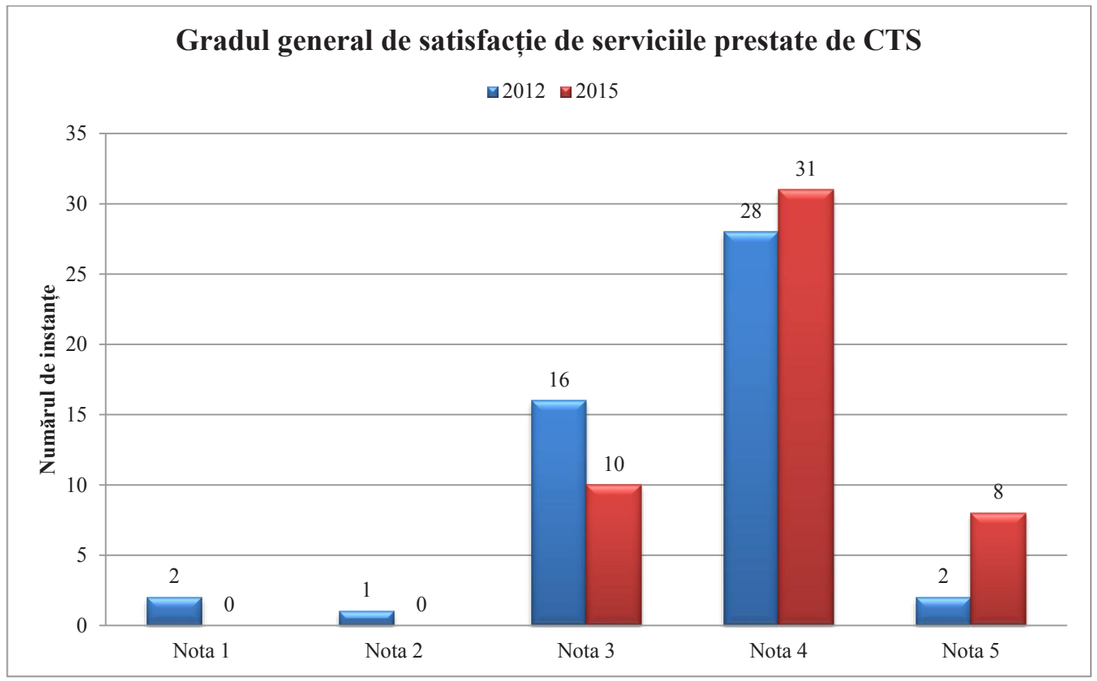

2.2 ÎNREGISTRAREA AUDIO A ŞEDINŢELOR DE JUDECATĂ

Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele judecătorești din Moldova pentru luna mai 2015, următoarele **6** instanțe nu utilizează SRS Femida la efectuarea înregistrărilor audio: judecătoriile Buiucani, Dubăsari, Cahul, Ciocana, Judecătoria Comercială de Circumscripție, Rîșcani, mun. Chișinău. În cazul înregistrării ședințelor de judecată prin intermediul reportofoanelor, același raport relevă că **30** instanțe de judecată fie utilizează doar dictafoanele, fie le alternează cu SRS Femida (*Figura 15*). Spre deosebire de anul 2012, cînd **50%** din numărul total al instanțelor judecătorești nu utilizau deloc sistemul de înregistrare audio a ședințelor de judecată SRS Femida, în anul 2015, ponderea acestora a scăzut pînă la **12%**.

Figura 15. *Ponderea utilizării programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată SRS Femida*

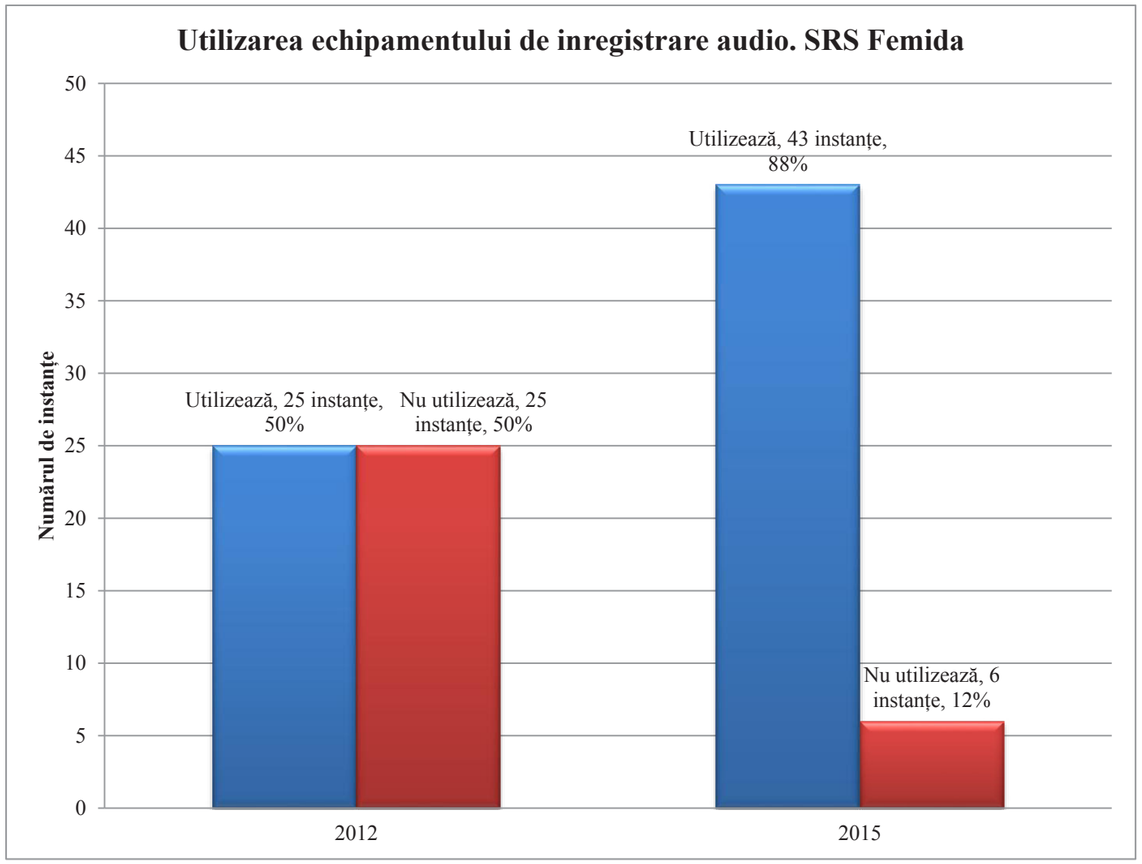

Figura 16. *Ponderea utilizării programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată SRS Femida vs. Dictafoane*

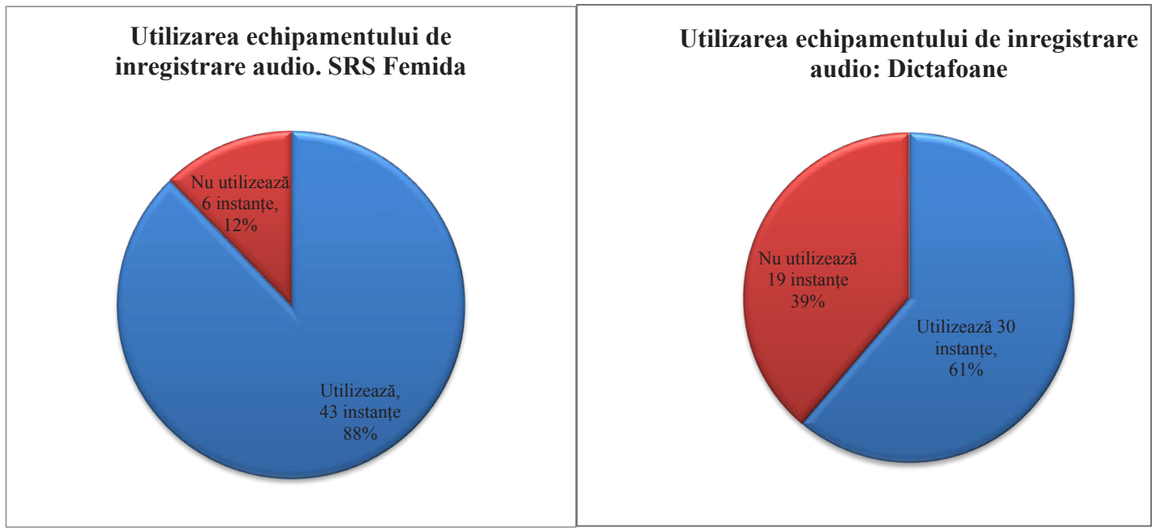

În **43** din cele **49** instanțe judecătorești vizitate în luna mai 2015 există un număr suficient de seturi de echipament de înregistrare audio[12]. Cu alte cuvinte, în aceste instanțe, numărul de seturi de echipament este egal cu numărul sălilor de ședințe. În figura de mai jos este prezentat raportul dintre numărul sălilor de ședințe și numărul seturilor de înregistrare audio, care este calculat prin împărțirea numărului total de săli de ședințe la numărul de seturi de echipament de înregistrare audio disponibil în instanțele de judecată. Cu cît mai mare este coeficientul obținut, cu atît mai mică este necesitatea de seturi de echipament și vice versa, cu cît mai mic este coeficientul prezentat în figură, cu atît mai mare este necesitatea de seturi de echipament de înregistrare audio a ședințelor de judecată (*Figura 17*). În comparație cu anul 2012, în anul 2015 în majoritatea instanțelor de judecată poate fi observată o tendință pozitivă ce ține de asigurarea acestora cu seturi de echipament de înregistrare audio SRS Femida. În luna iunie 2015, în instanțele unde numărul seturilor SRS Femida este mai mic decît numărul sălilor de ședință, USAID ROLISP a livrat seturi SRS Femida care urmau a fi instalate în luna iunie-iulie 2015.

Figura 17. *Raportul dintre numărul sălilor de ședințe și numărul seturilor de înregistrare audio*

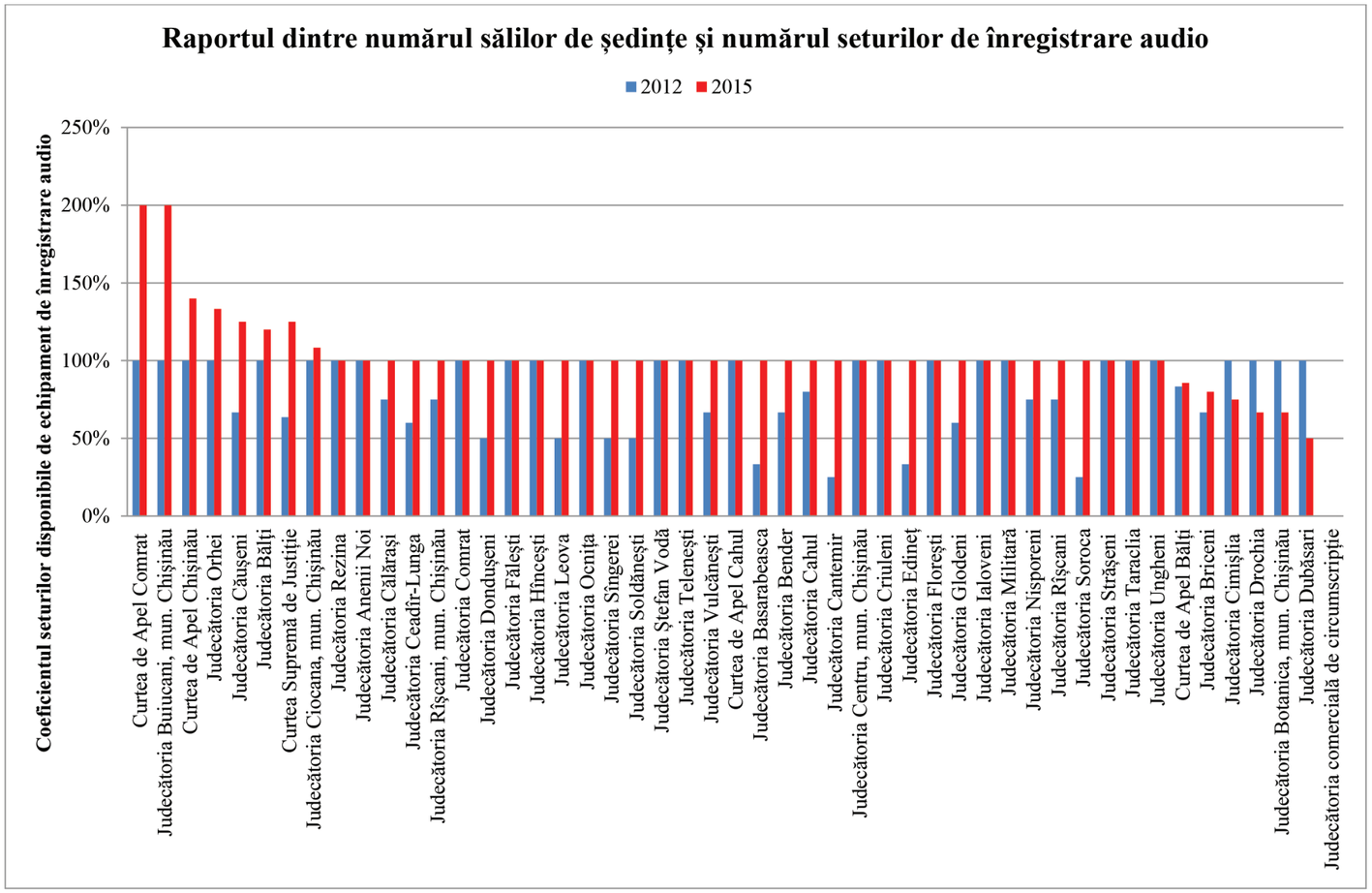

[12] În anul 2009, în cadrul Programul Preliminar de Țară al „Fondului Provocările Mileniului" (MGTCP), pentru fiecare sală de ședințe, existentă la acea data, a fost procurat și instalat echipamentul de înregistrare audio Femida. Din anul 2009, în sistemul judecătoresc au fost construite încă 38 de săli de ședințe noi, iar instanțele de judecată nu au dispus de bugetul necesar pentru a procura echipamentul de înregistrare audio Femida pentru aceste săli. Începînd cu anul 2012, programul USAID ROLISP, la solicitarea CSM, a procurat și livrat 112 de seturi de echipament de înregistrare audio Femida pentru sălile de ședințe ale instanțelor de judecată din Republica Moldova, și 228 de reportofoane digitale, pentru birourile judecătorilor.

Încă o problemă stringentă cu care se confruntă sistemul judecătoresc în utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio ține de insuficiența sălilor de ședințe în cadrul instanțelor de judecată, care nu permite înregistrarea audio a tuturor ședințelor și impune judecătorii să desfășoare ședințele de judecată în birouri. În figura de mai jos este prezentat raportul dintre numărul sălilor de ședințe și numărul de judecători, care este calculat prin împărțirea numărului total de săli de ședințe la numărul judecătorilor care activează în instanțele de judecată. Cu cît mai mare este coeficientul obținut, cu atît mai mic este numărul necesar de săli de ședințe și vice versa, cu cît mai mic este coeficientul prezentat în figură, cu atît mai mare este numărul necesar de săli de ședințe. Reieșind din informația prezentată în *Figura 18* se poate constata că doar în **12** instanțe de judecată numărul sălilor de ședințe este egal cu numărul de judecători. În perioada 2012-2015, **19** instanțe de judecată au creat condițiile necesare pentru desfășurarea ședințelor de judecată în sălile de ședințe, majorînd numărul sălilor de ședințe.

Figura 18. *Raportul dintre numărul sălilor de ședințe și numărul judecătorilor*

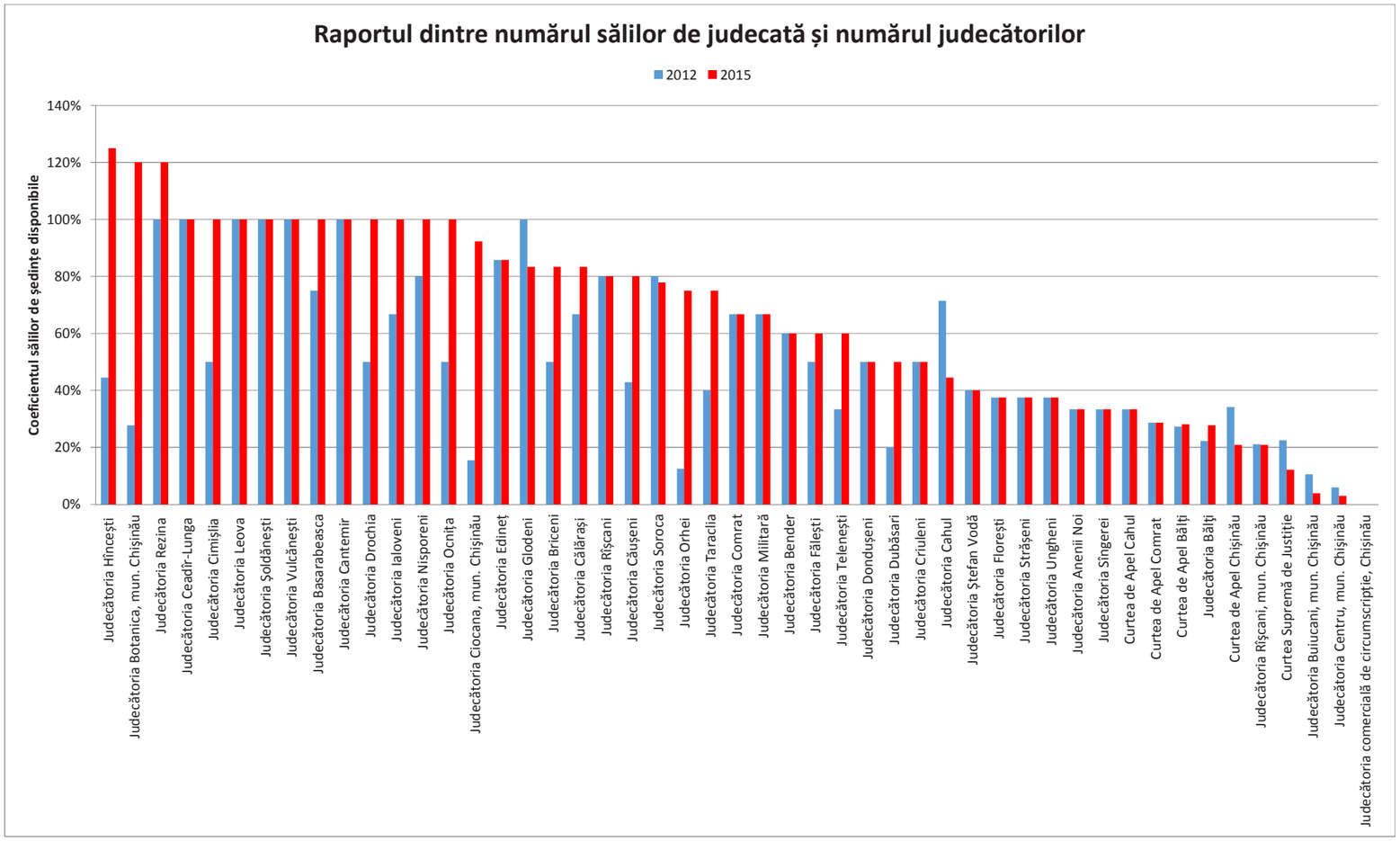

2.3 PORTALUL INSTANŢELOR NAŢIONALE DE JUDECATĂ

La data de 30 aprilie 2014, Ministerul Justiției și Curtea Supremă de Justiție au lansat Portalul unic al instanțelor de judecată – **instante.justice.md**. În cadrul acestuia, fiecare instanță judecătorească dispune de propria pagină, pe care apar noutățile, cererile de chemare în judecată, graficul ședințelor de judecată, hotărîrile instanței, citațiile în instanță, practica judiciară și contactele instanței. Astfel, în comparație cu anul 2012, cînd instanțele judecătorești dispuneau de propriile pagini web, conținutul cărora era gestionat de angajații responsabili din cadrul instanței, în anul 2015 paginile web ale instanțelor sunt gestionate centralizat de o companie contractată de instanțele judecătorești. *Figura 19* de mai jos ilustrează gradul de satisfacție a angajaților instanțelor judecătorești față de serviciile companiei contractate.

Figura 19. *Gradul de satisfacție a angajaților instanțelor judecătorești față de serviciile companiei contractate*

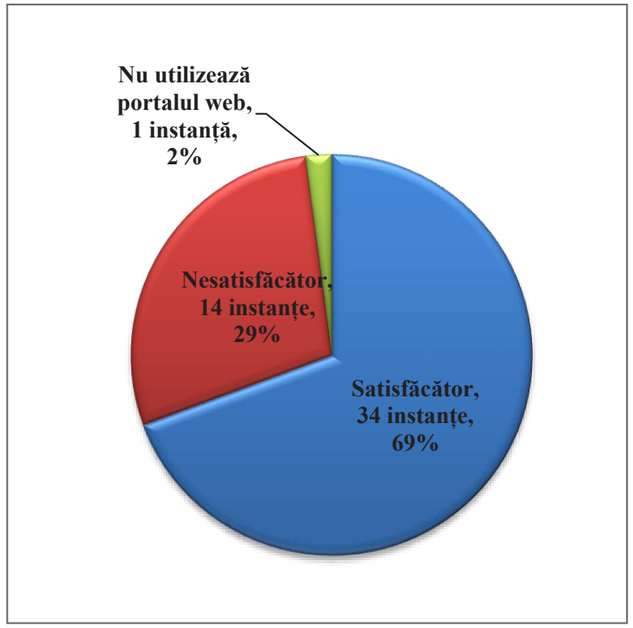

2.4 ECHIPAMENTUL CE ASIGURĂ AUTOMATIZAREA ACTIVITĂŢII INSTANŢELOR

În rezultatul vizitelor de evaluare s-a constatat că instanțele de judecată dispun de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității acestora. În *Tabelul 3* este prezentată informația despre echipamentul utilizat de fiecare instanță de judecată.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanțelor judecătorești, 2012 și 2015*

N/o	Instanța de judecată	Computere		Imprimante		Server		Scanere		Notebook		Copiator		Set de echipament SRS Femida		Aparat de francat		Scanner multifuncțional		Monitor electronic informativ		Dictafoane		Routere	
		2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	**2012**	**2015**	**2012**	**2015**	**2012**	**2015**	**2012**	**2015**
1	Curtea Supremă de Justiție	176	139	110	178	4	3	6	47	7	8	6	10	9	5	2	2	9	7	0	2	0	0	0	3
2	Curtea de Apel Chișinău	163	249	52	214	2	2	3	49	0	1	3	8	13	14	1	2	0	4	0	2	0	15	0	1
3	Curtea de Apel Bălți	74	109	55	84	1	1	4	5	0	3	3	6	5	6	1	1	0	3	0	1	0	2	1	1
4	Curtea de Apel Cahul	32	63	15	29	1	1	2	2	0	12	0	2	2	3	0	1	0	3	0	1	0	12	1	1
5	Curtea de Apel Comrat	16	43	8	35	1	1	1	3	0	2	3	n/p[11]	2	4	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0
6	Judecătoria Botanica, municipiul Chișinău	64	77	43	6	1	1	7	7	0	0	3	3	5	15	0	0	0	0	0	n/p	0	20	1	1
7	Judecătoria Buiucani, municipiul Chișinău	59	30	47	31	1	1	2	12	0	13	2	2	2	2	1	1	0	n/p	0	1	0	24	1	1
8	Judecătoria Centru, municipiul Chișinău	67	73	38	75	1	1	14	25	0	15	4	1	1	1	0	1	0	n/p	0	1	0	22	1	1
9	Judecătoria Ciocana, municipiul Chișinău	43	60	45	50	1	1	2	4	0	0	0	3	2	13	0	1	0	2	0	1	0	12	1	1
10	Judecătoria Rîșcani, municipiul Chișinău	78	86	54	72	1	1	4	26	0	20	5	2	3	5	0	1	0	2	0	1	0	24	1	1
11	Judecătoria Bălți	73	81	35	48	1	1	3	4	0	n/p	5	6	4	6	0	1	0	1	0	1	0	16	1	1
12	Judecătoria Bender	22	30	15	25	1	1	4	6	0	0	2	0	2	3	0	0	1	n/p	0	1	0	4	1	1
13	Judecătoria Anenii Noi	31	28	20	17	1	1	7	2	1	1	3	3	2	2	0	0	0	n/p	0	1	0	6	1	1

[13] Informația nu a fost prezentată

14	Judecătoria Basarabeasca	15	24	14	23	1	1	4	1	0	5	2	2	1	3	0	0	0	4	0	1	0	2	1	1
15	Judecătoria Briceni	22	23	6	9	1	1	0	1	0	1	1	2	3	4	0	0	0	3	0	1	0	3	1	1
16	Judecătoria Cahul	37	63	33	29	1	1	3	2	0	8	3	2	4	4	0	0	0	3	0	1	0	9	1	1
17	Judecătoria Cantemir	13	16	13	18	1	1	1	0	n/p	5	1	1	13	4	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1
18	Judecătoria Călărași	27	34	23	8	1	1	6	2	0	1	0	2	3	5	0	0	0	1	0	1	0	2	1	1
19	Judecătoria Căușeni	23	40	19	24	1	1	2	2	0	0	n/p	2	2	5	0	0	0	0	0	1	0	8	1	1
20	Judecătoria Ceadîr-Lunga	23	32	15	12	1	1	6	7	0	1	6	7	0	5	0	0	3	5	1	1	1	2	1	1
21	Judecătoria Cimișlia	16	31	14	25	1	1	2	3	0	0	4	n/p	2	3	0	0	0	0	0	1	0	2	1	1
22	Judecătoria Comrat	32	34	0	18	1	1	1	5	0	0	3	4	4	4	0	1	0	1	0	1	0	2	1	1
23	Judecătoria Criuleni	24	23	14	15	1	1	6	3	0	0	1	2	3	3	0	0	0	1	0	1	0	3	1	1
24	Judecătoria Dondușeni	18	23	17	23	1	1	1	2	0	1	0	n/p	1	2	0	0	4	2	0	1	0	3	1	1
25	Judecătoria Drochia	12	27	7	10	1	1	1	1	0	0	0	6	2	3	0	0	1	1	0	1	0	3	1	1
26	Judecătoria Dubăsari	24	29	14	20	1	1	1	6	0	0	4	3	1	1	0	0	0	n/p	0	1	0	4	1	1
27	Judecătoria Edineț	35	36	21	22	1	1	1	1	1	n/p	0	n/p	2	6	0	0	6	7	0	1	0	7	1	1
28	Judecătoria Fălești	20	17	56	15	1	1	0	n/a	0	0	5	4	3	3	0	0	0	n/p	0	1	0	3	1	1
29	Judecătoria Florești	9	27	13	17	1	1	0	3	0	0	1	n/p	3	3	0	0	0	5	0	1	0	5	1	1
30	Judecătoria Glodeni	17	52	16	16	1	1	1	2	0	0	0	7	3	5	0	0	0	n/a	0	1	0	2	1	2
31	Judecătoria Hîncești	40	57	15	29	1	1	3	4	0	0	0	n/p	4	5	0	0	0	n/p	0	1	0	2	1	1
32	Judecătoria Ialoveni	28	32	19	20	1	1	1	n/p	0	0	4	6	4	6	0	0	0	n/p	0	1	0	6	1	1
33	Judecătoria Leova	17	24	15	15	1	1	2	2	0	3	n/p	1	2	4	0	0	0	0	0	1	0	5	1	1
34	Judecătoria Nisporeni	26	32	2	18	1	1	1	6	10	15	1	3	3	4	0	0	2	2	0	1	0	1	1	1
35	Judecătoria Ocnița	12	27	7	10	1	1	1	1	0	0	0	6	2	3	0	0	0	n/p	0	1	0	3	1	1
36	Judecătoria Orhei	24	25	21	17	1	1	2	2	0	0	0	4	2	8	0	0	0	0	0	1	0	5	1	1
37	Judecătoria Rezina	47	45	17	24	1	1	2	3	0	0	3	3	6	6	0	0	0	n/p	0	1	0	2	1	1
38	Judecătoria Rîșcani	20	25	20	15	1	1	1	1	0	n/p	3	3	3	4	0	0	0	n/p	0	1	0	2	1	1
39	Judecătoria Sîngerei	43	34	18	34	1	1	1	2	0	0	1	2	1	2	0	0	0	n/p	0	1	0	6	1	1
40	Judecătoria Soroca	29	46	25	35	1	1	4	4	0	0	5	2	2	7	0	0	0	2	0	1	0	2	1	1
41	Judecătoria Strășeni	48	47	24	15	1	1	9	5	0	0	6	3	3	3	0	0	0	7	0	1	0	2	1	1
42	Judecătoria Șoldănești	17	27	11	18	1	1	1	9	0	0	2	n/p	2	4	0	0	0	n/p	0	1	0	4	1	1
43	Judecătoria Ștefan Vodă	20	36	18	10	1	1	5	4	0	0	0	1	4	2	0	0	0	4	0	1	0	5	1	1
44	Judecătoria Taraclia	20	29	15	15	1	1	1	n/p	0	0	2	3	2	3	0	0	0	3	0	1	0	3	1	1
45	Judecătoria Telenești	21	18	20	15	1	1	0	1	0	1	1	2	2	3	0	0	0	1	0	1	0	4	1	1
46	Judecătoria Ungheni	29	37	26	36	1	1	3	3	0	3	1	3	3	3	0	0	0	1	0	1	0	8	1	1
47	Judecătoria Vulcănești	26	30	16	20	1	1	3	3	0	0	2	3	2	3	0	0	4	5	0	1	0	2	1	1
48	Judecătoria Militară	-	17	-	8	-	1	-	3	0	0	0	0	-	2	-	0	-	1	0	0	-	1	-	1
49	Judecătoria comercială de circumscripție	41	43	24	23	1	1	1	2	0	0	1	1	4	2	0	0	0	n/p	0	0	0	3	1	1
	TOTAL	1798	2221	1160	1532	53	51	139	285	19	95	49	128	155	200	3	11	31	86	1	48	2	278	46	50

Concluzii

- PIGD este utilizat în toate instanțele de judecată.
- În 4.1% din numărul total de judecătorii este utilizată versiunea 4.1 a PIGD, iar în 95.9% - versiunea 4.0 a PIGD.
- Majoritatea funcționalităților prevăzute în PIGD sunt utilizate. Modulele neutilizate sau mai rar utilizate țin de înregistrarea citațiilor, gestionarea resurselor umane, modulul de măsurare a performanței, imprimarea listei cauzelor fixate pentru judecare, înregistrarea apelurilor și recursurilor, procedura de executare.
- În 86% din numărul total de judecătorii vizitate este instituită practica de scanare a documentelor din dosar în vederea creării dosarului electronic (de regulă, sunt scanate dosarele civile în întregime, dosarele penale – doar rechizitoriul, și dosarele contravenționale – în întregime). În alte 14% de judecătorii practica dată nu există. Instanțele de judecată în care nu este practicată scanarea documentelor sunt Curtea Supremă de Justiție, Judecătoriile Buiucani, Centru, Ciocana din mun. Chișinău, Cantemir, Orhei și Ialoveni.
- 79% de președinți și angajați ai instanțelor de judecată vizitate apreciază calitatea serviciilor prestate de CTS ca fiind bună și foarte bună, iar alte 21% apreciază activitatea CTS cu calificativele 3, adică de o calitate medie.
- În luna mai 2015, în 16% din numărul total de instanțe de judecată programul SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată nu este utilizat. 84% din instanțe utilizează programul de înregistrare audio integral sau parțial.
- Doar în 24% din numărul total de instanțe de judecată vizitate numărul sălilor de ședințe este egal cu numărul judecătorilor care activează în instanța de judecată. În 14% de instanțe de judecată numărul judecătorilor depășește numărul sălilor de ședințe cu o unitate. În 16% de judecătorii numărul judecătorilor depășește numărul sălilor de ședințe cu 2 unități. În 24% de instanțe de judecată numărul judecătorilor depășește numărul sălilor de ședințe cu 3-6 unități. În alte 16,3% de instanțe de judecată a fost invocată cifra de 5 – 24 săli de ședințe necesare (Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău – 24 săli, Judecătoria Centru, mun. Chișinău – 20 săli, Judecătoria Bălți – 13 săli, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – 10 săli).

Analiza realizării recomandărilor

În Sumarul comparativ din Raportul de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova din anul 2012, la capitolul „Automatizarea instanțelor de judecată” au fost incluse cincisprezece recomandări pentru îmbunătățirea automatizării instanțelor judecătorești, dintre care unsprezece au fost realizate pînă în anul 2015, după cum reiese din Tabelul 4 de mai jos.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Introducerea în statele de personal ale instanțelor de judecată a unității de specialist în tehnologii informaționale.	Instalarea tuturor serverelor în încăperi separate și dotarea încăperilor respective cu sisteme de aer condiționat.
Elaborarea și implementarea unui program de instruire în domeniul administrării PIGD, programului de înregistrare audio, sistemului de management al conținutului a paginii web a instanțelor de judecată și a mentenanței rețelelor de computere.	Modificarea legislației în vederea recunoașterii caracterului prevalent al înregistrărilor audio asupra procesului-verbal întocmit manual, recunoscînd, în același timp, prevalența oricărui proces-verbal întocmit în baza unei înregistrări audio.
Instalarea versiunii 3 a PIGD în toate instanțele judecătorești.	Modificarea legislației procesual penale în vederea eliminării necesității consemnării în scris a declarațiilor inculpatului, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile și ale martorilor în ședința de judecată și a necesității de a le semna și înlocuirea acestora cu înregistrările audio digitale.
Organizarea instruirii tuturor angajaților instanțelor judecătorești în utilizarea versiunii 3 a PIGD, inclusiv, a modulului de raportare statistică.	Elaborarea unor criterii statistice necesare pentru evaluarea numărului necesar de săli de ședințe. Accentul urmează a fi pus pe evaluarea numărului judecătorilor care activează în judecătoria corespunzătoare și numărul total de dosare aflate în gestiunea acestora.
Dotarea Judecătoriei Militare cu server și condițiile necesare pentru asigurarea utilizării PIGD.	
Asigurarea tuturor instanțelor judecătorești cu numărul de scanere necesar pentru instituirea practicii de scanare a documentelor din dosar și crearea dosarelor electronice.	
Completarea tuturor paginilor web ale instanțelor de judecată cu informație de interes public și asigurarea uniformității designului, culorilor și fontului folosite pe paginile web.	
Introducerea practicii și a mecanismului de monitorizare a conținutului paginilor web ale instanțelor de judecată în vederea sesizării președinților instanțelor de judecată în privința problemelor și neajunsurilor determinate.	
Implementarea practicii de utilizare a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată în toate instanțele de judecată.	
Instruirea grefierilor în utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio.	
Asigurarea fiecărei instanțe de judecată cu dispozitive portabile de înregistrare audio, care ar permite efectuarea înregistrării audio atît în sălile de ședințe, cît și în alte încăperi care sunt la moment utilizate în calitate de săli de ședințe.	

3.1 VOLUMUL DE MUNCĂ

Mai jos sunt analizate tendințele la capitolul volumului de muncă al Curții Supreme de Justiție, curților de apel și a judecătoriilor ordinare. Analiza tendințelor pentru Curtea Supremă de Justiție s-a realizat prin compararea numărului dosarelor/materialelor înregistrate, dosarelor/materialelor examinate și a ratei de soluționare în perioada 2009-2014 (*Figurile 20-22*). Volumul de muncă al curților de apel și al judecătoriilor a fost analizat prin prezentarea datelor pentru anii 2011 și 2014 (*Figurile 23-31*).

Figura 20. *Numărul total de dosare/materiale înregistrate la Curtea Supremă de Justiție în perioada 2009-2014*

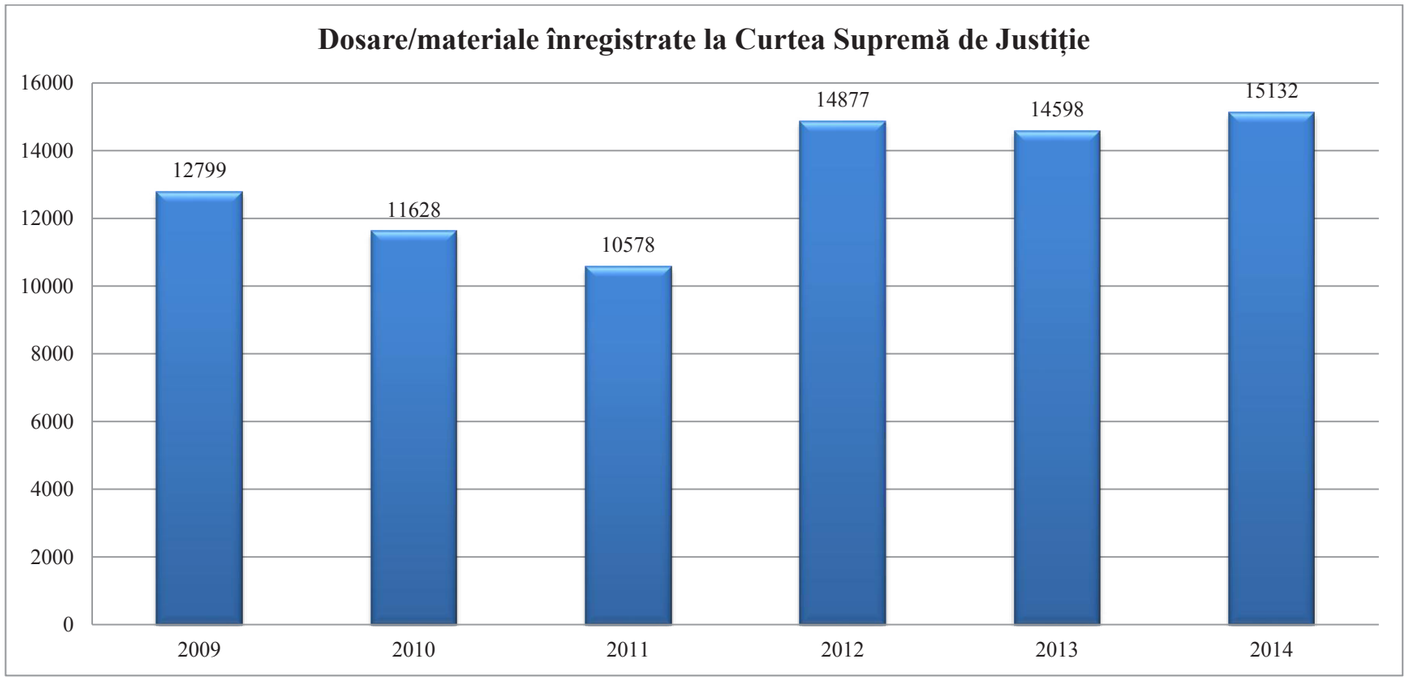

Figura 21. *Numărul total de dosare/materiale examinate la Curtea Supremă de Justiție în perioada 2009-2014*

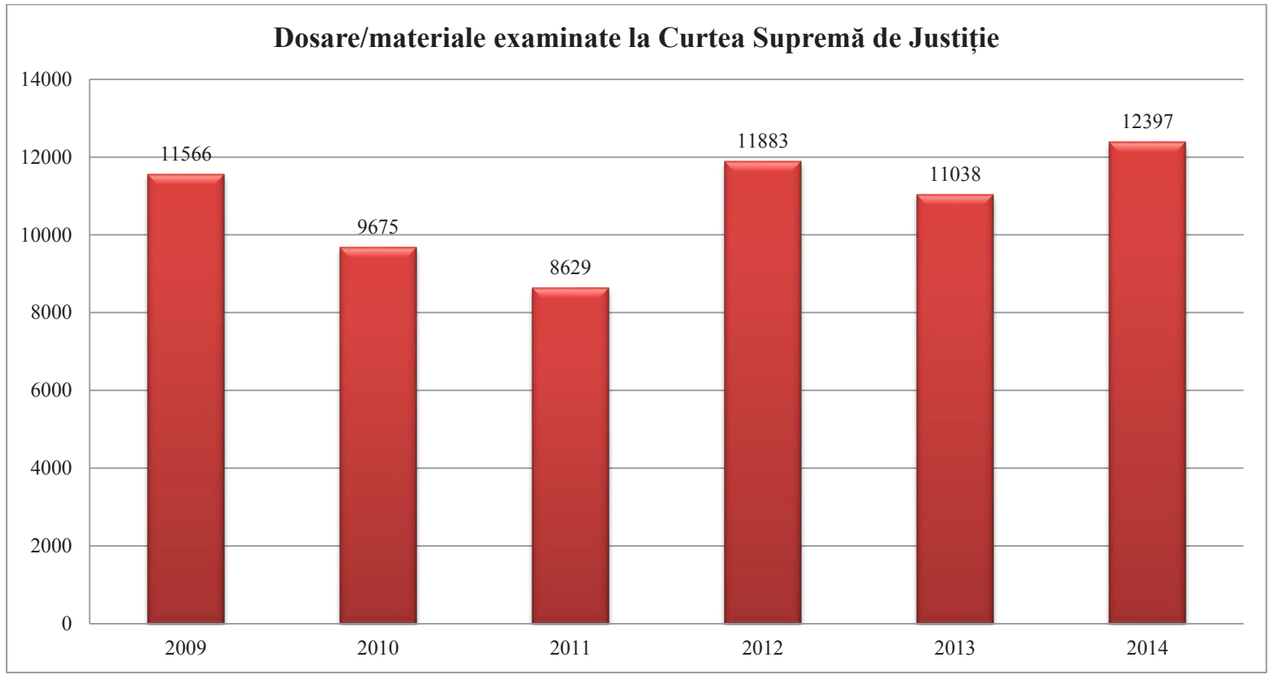

Figura 22. *Rata de soluționare la Curtea Supremă de Justiție în 2014 perioada 2009-2014*

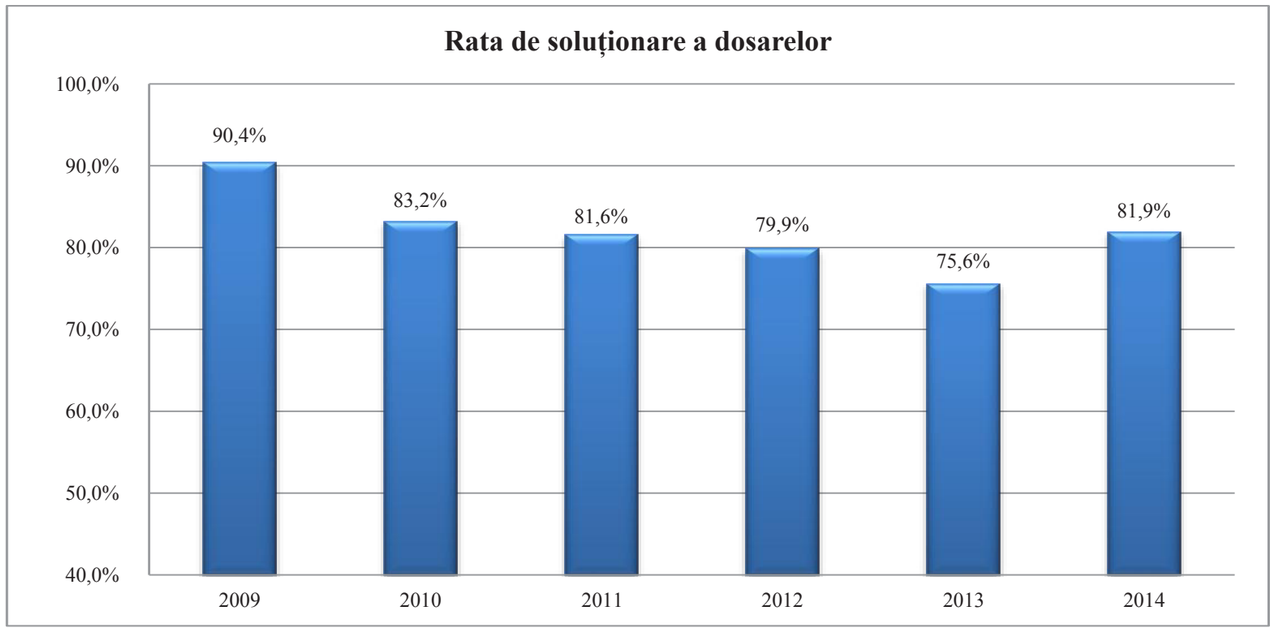

Figura 23. *Numărul de dosare/materiale înregistrate la curțile de apel în anii 2011 și 2014*

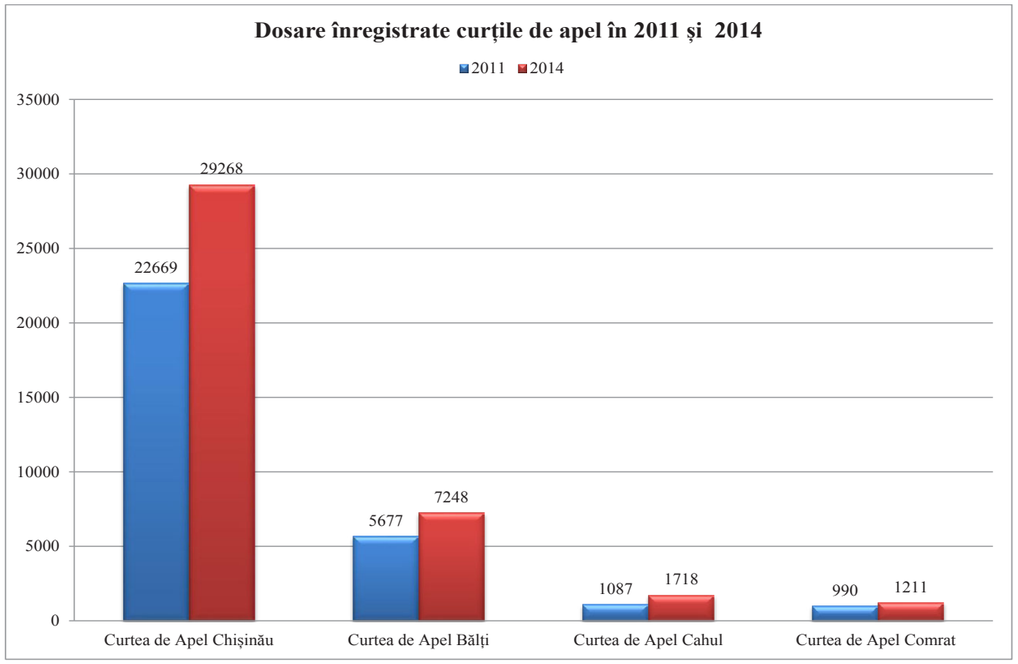

Figura 24. *Numărul de dosare/materiale examinate la curțile de apel în anii 2011 și 2014*

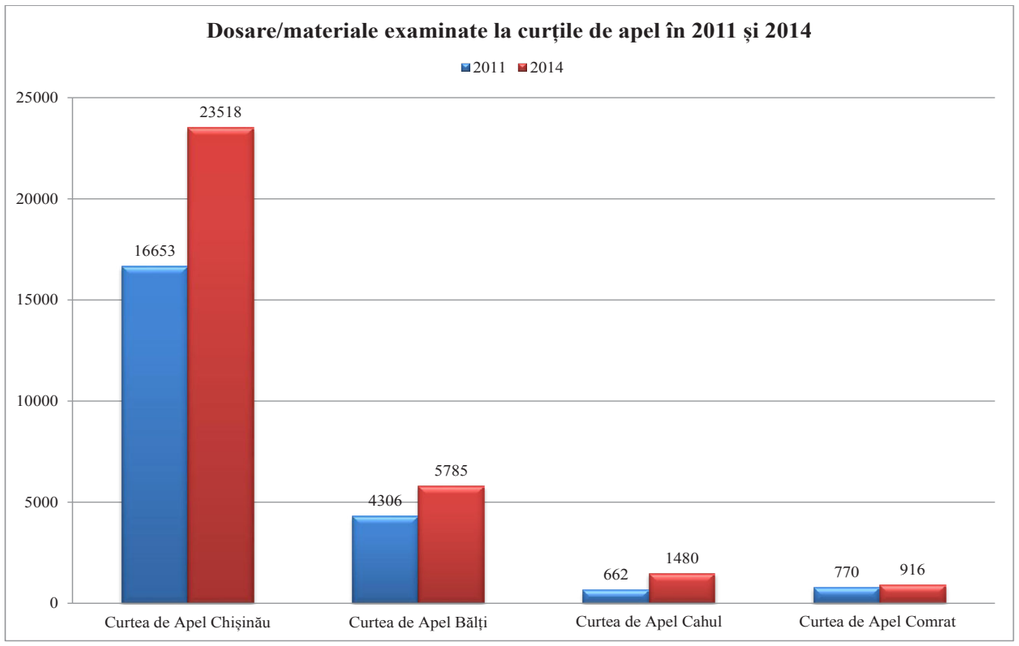

Figura 25. *Rata de soluționare a dosarelor la curțile de apel în anii 2011 și 2014*

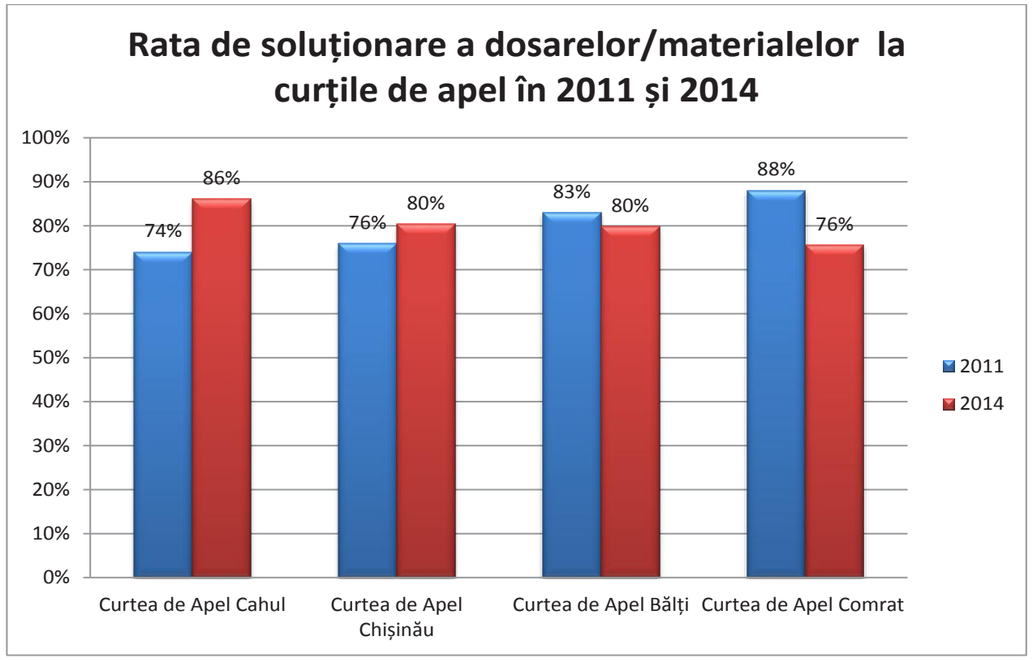

Figura 26. *Numărul de dosare/materiale înregistrate la judecătoriile ordinare în 2011 și 2014*

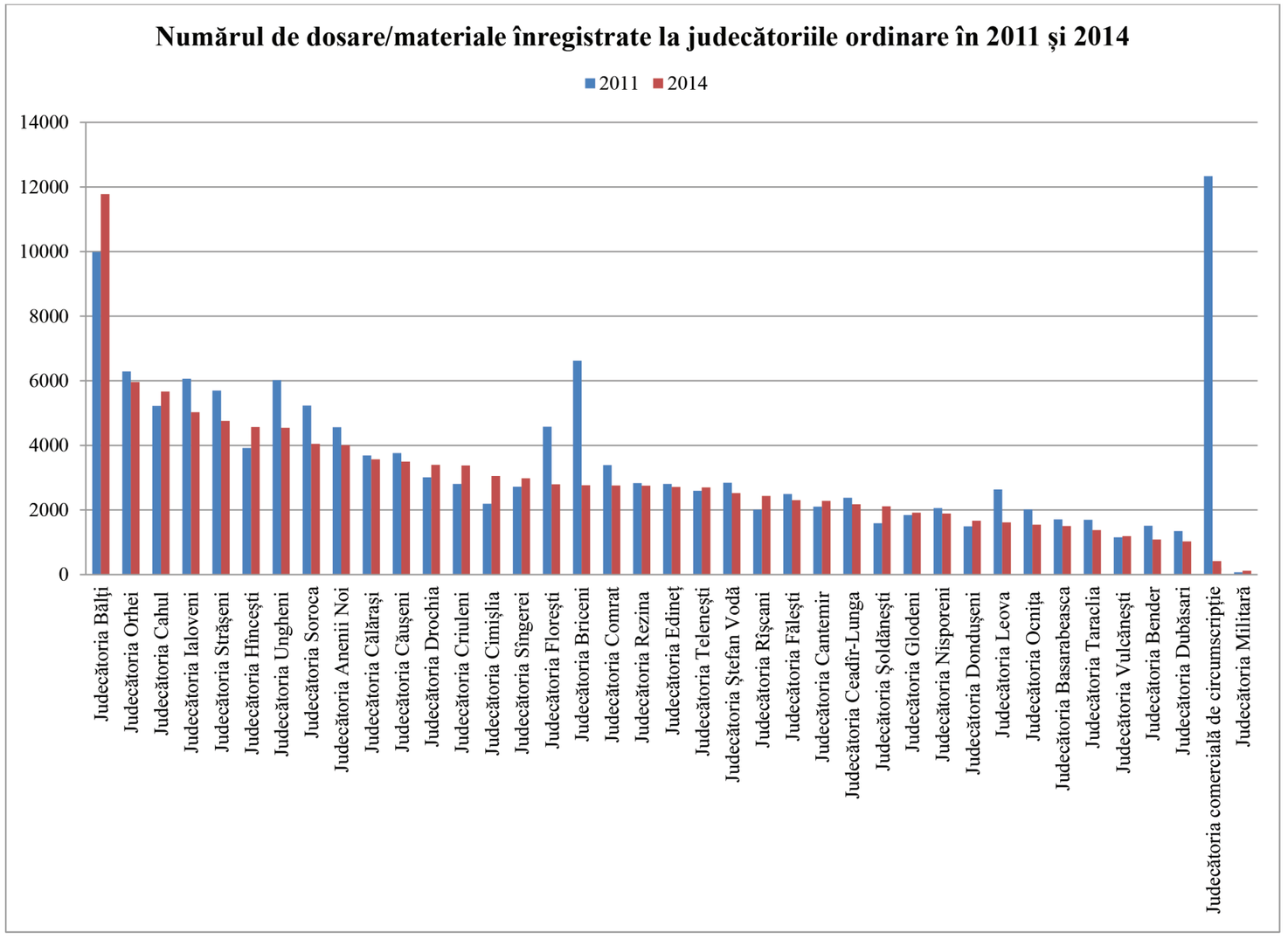

Figura 27. *Numărul total de dosare/materiale examinate la judecătoriile ordinare în 2011 și 2014*

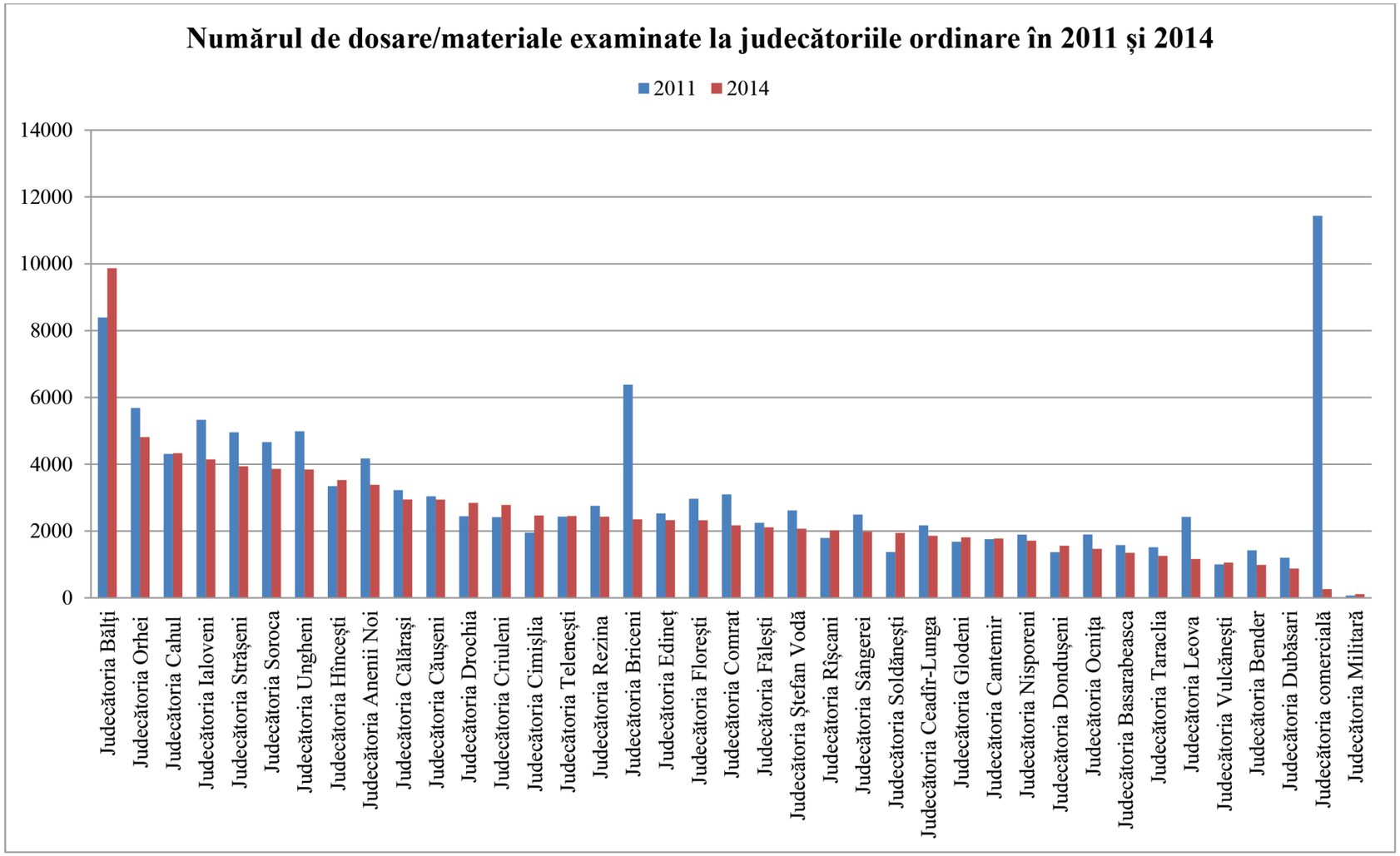

Figura 28. *Rata de soluționare a dosarelor/materialelor în judecătoriile ordinare în 2011 și 2014*

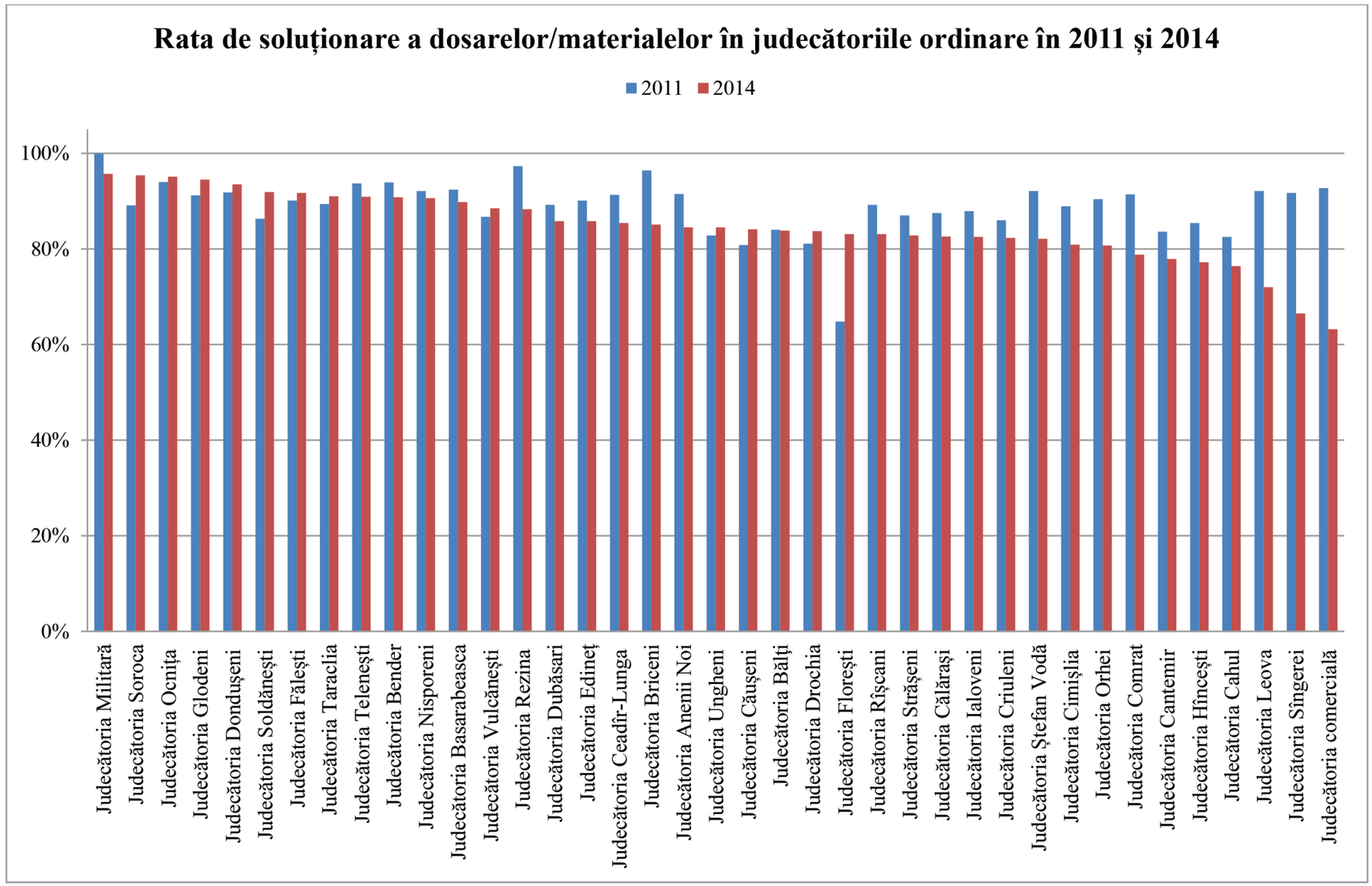

Figura 29. *Numărul de dosare/materiale înregistrate la judecătoriile din mun. Chișinău în 2011 și 2014*

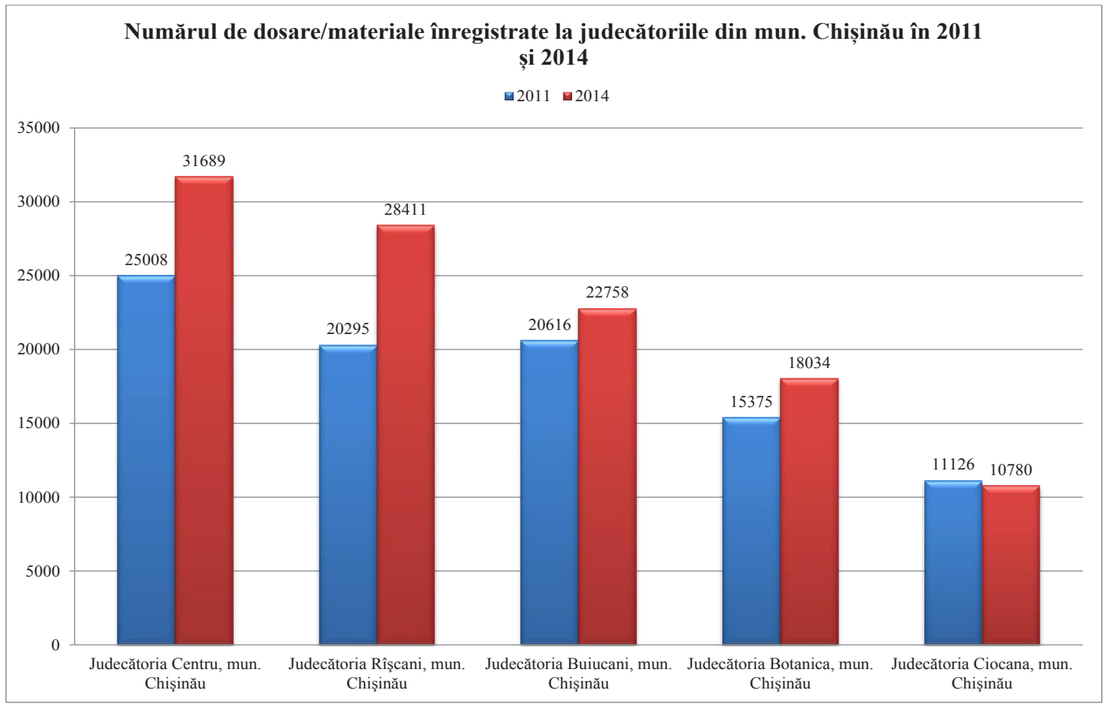

Figura 30. *Numărul total de dosare/materiale examinate la judecătoriile din mun. Chișinău în 2011 și 2014*

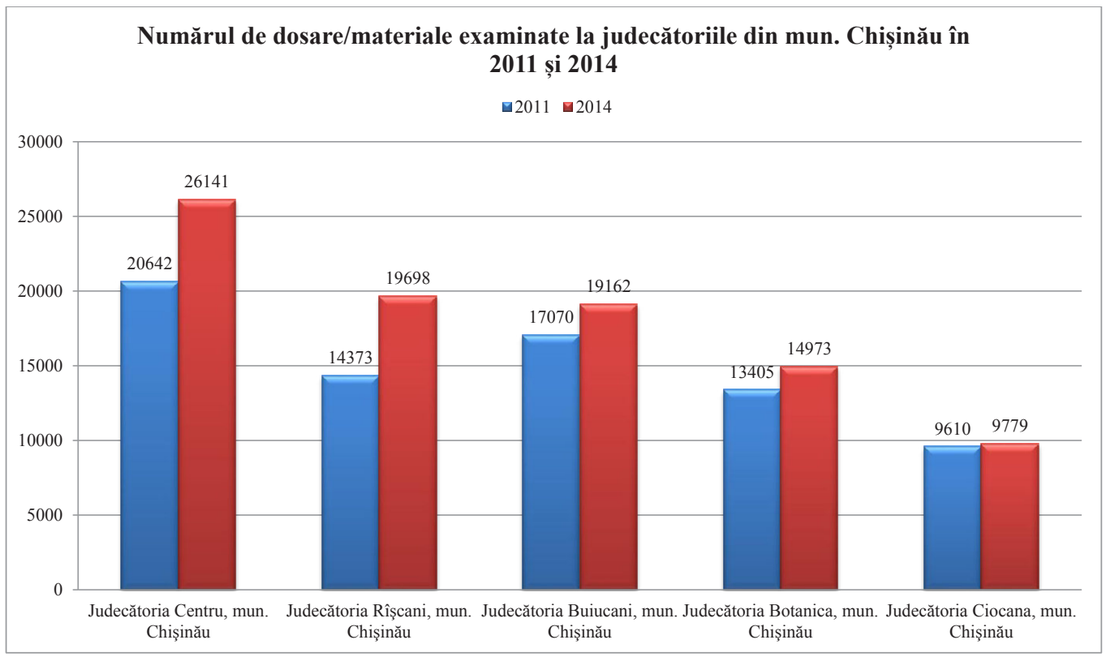

Figura 31. *Rata de soluționare a dosarelor/materialelor în judecătoriile din mun. Chișinău în 2011 și 2014*

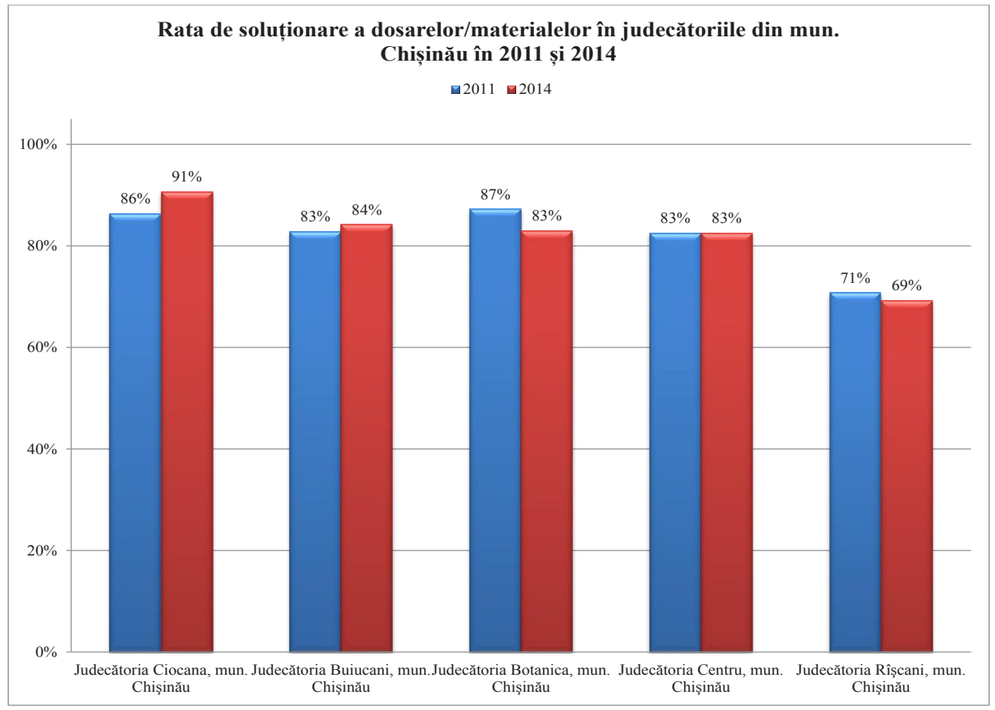

3.2 ORGANIZAREA ACTIVITĂŢII

În rezultatul evaluării s-a constatat că numărul registrelor ținute de specialiștii din secțiile de evidență și documentare procesuală variază de la o instanță la alta. Majoritatea instanțelor de judecată nu s-au conformat modificărilor la Instrucțiunea referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curțile de apel operate în anul 2014, potrivit cărora numărul total de registre a fost majorat la **19** - pentru curțile de apel și **17** – pentru judecătorii. Pe lîngă registre, Instrucțiunea mai prevede și ținerea fișelor de evidență noi. Unul dintre scopurile evaluării instanțelor judecătorești a fost de a identifica toate sursele pe suport de hîrtie în care angajații introduc datele despre cereri/dosare/materiale. Astfel, în scopul acestui Raport, fișele de evidență au fost incluse în categoria registrelor. Mai jos este prezentată informația despre măsura în care instanțele de judecată au reușit să se conformeze noilor prevederi ale Instrucțiunii (*Figurile 32, 33*). Astfel, se poate conchide că **2** din cele **4** curți de apel au reușit să revizuiască și să reducă numărul registrelor ținute de angajații direcțiilor/secțiilor de evidență și documentare procesuală. În ceea ce privește judecătoriile, angajații a **20** judecătorii au reușit să revizuiască și să reducă numărul registrelor ținute.

Figura 32. *Numărul total de registre prezentate de specialiștii direcțiilor/secțiilor de evidență și documentare procesuală din cadrul curților de apel*

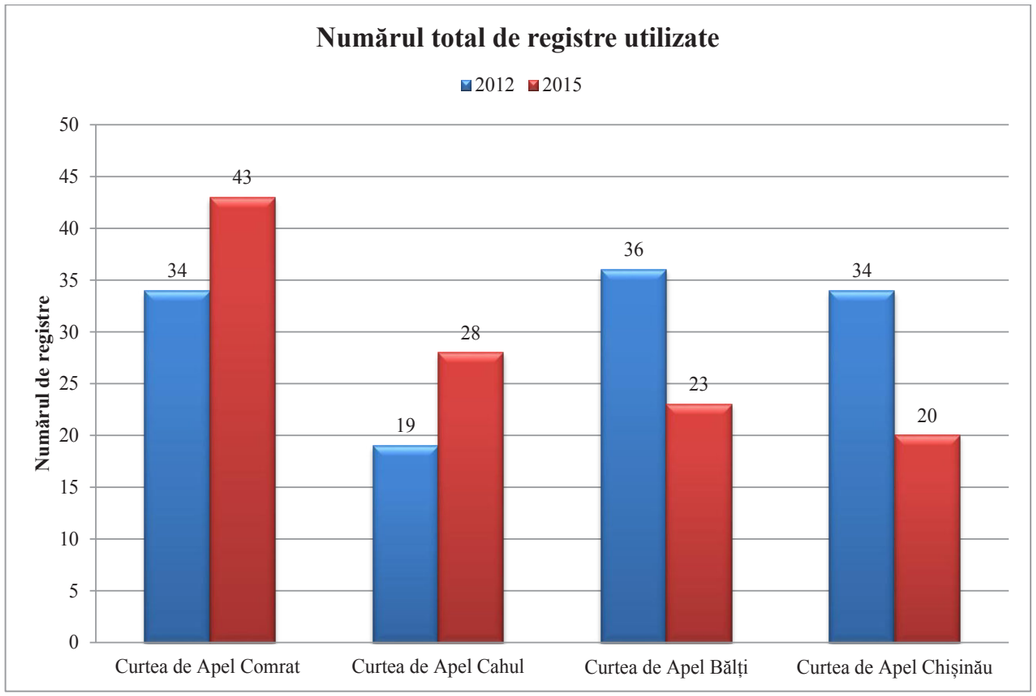

Figura 33. *Numărul total de registre prezentate de specialiștii direcțiilor/secțiilor de evidență și documentare procesuală din cadrul instanțelor judecătorești*

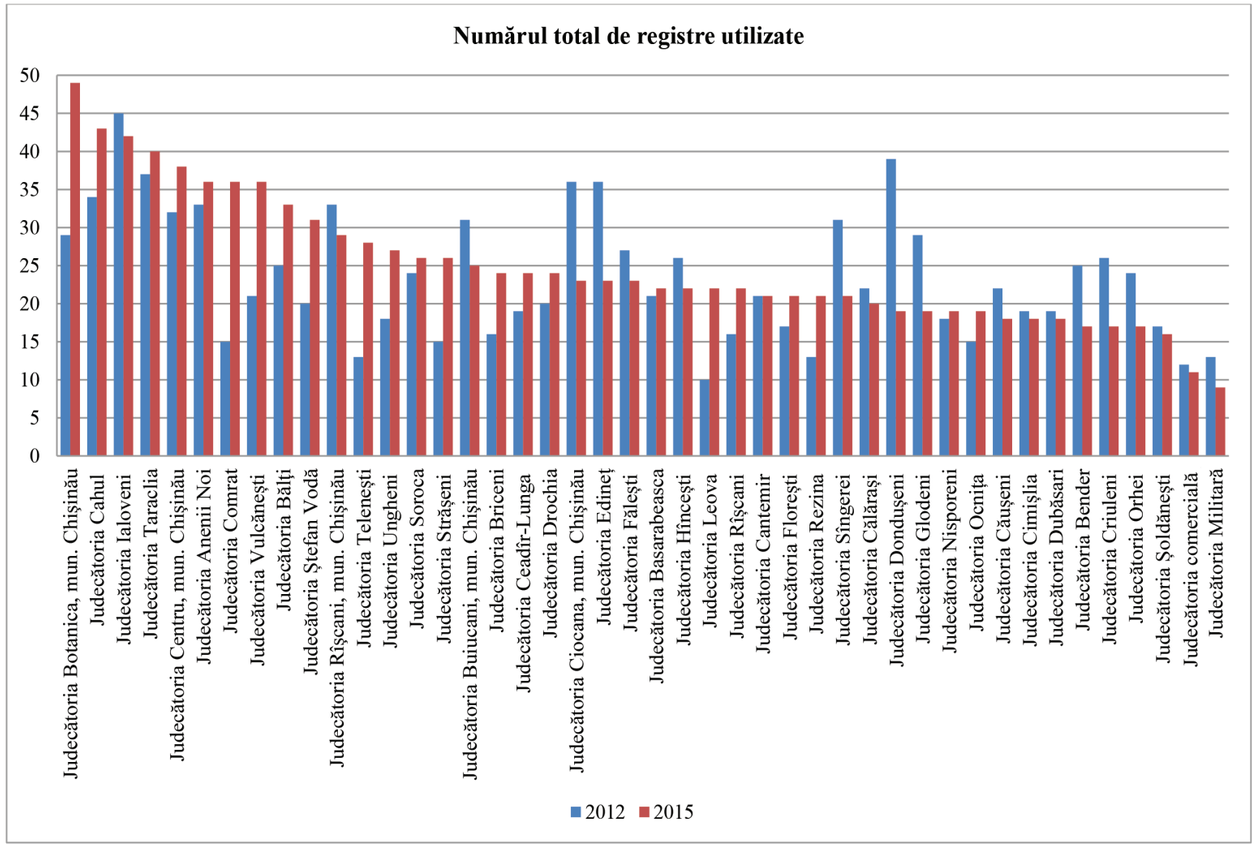

Arhiva instanțelor de judecată reprezintă un alt domeniu care merită atenție, dată fiind importanța condițiilor de păstrare a dosarelor încheiate. Starea arhivei variază semnificativ în instanțele judecătorești, fiind apreciată de președinți și arhivari în doar **9** judecătorii ca fiind foarte bună. Condițiile de păstrare a dosarelor în **4** instanțe de judecată sunt nesatisfăcătoare, iar în alte **37** judecătorii starea arhivei variază de la bună la satisfăcătoare (*Figura 34*). Astfel, putem constata că, față de anul 2012, cînd numărul instanțelor judecătorești cu starea nesatisfăcătoare a arhivei constituia 9 instanțe judecătorești, în anul 2015 numărul acestora a scăzut pînă la 4 instanțe judecătorești.

Figura 34. *Evaluarea organizării activității arhivei în instanțele judecătorești*

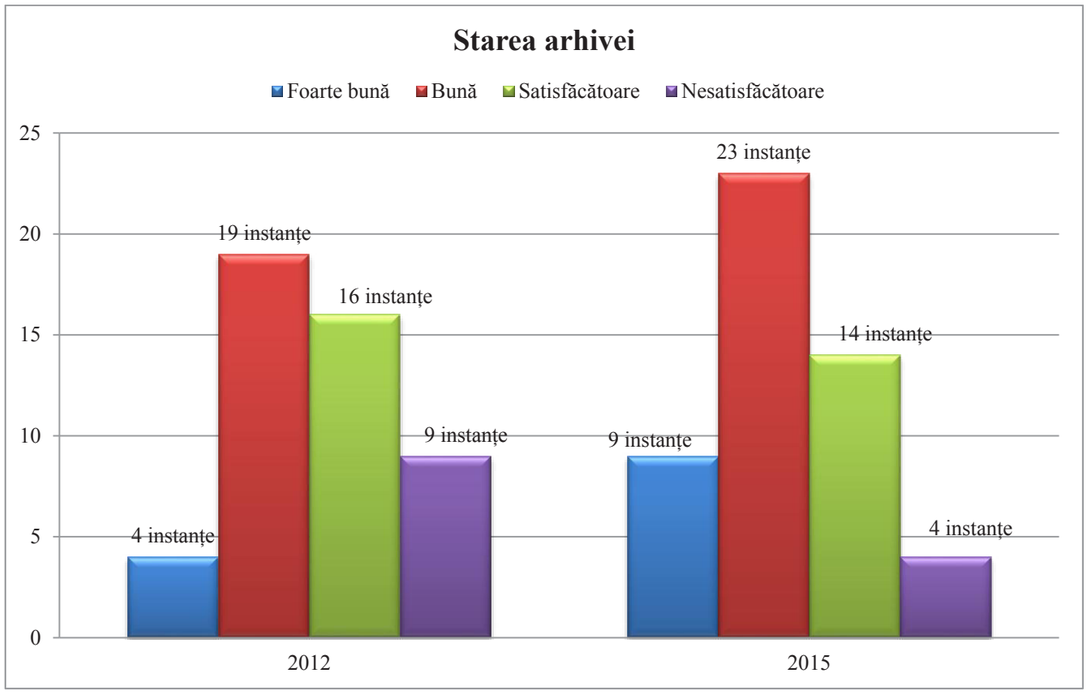

Concluzii

- Curtea Supremă de Justiție (CSJ) și cele patru curți de apel au înregistrat, în total, 54577 dosare în 2014.
- În 2014, CSJ și curțile de apel au examinat în total 44096 dosare, rata de soluționare în cadrul CSJ și a curților de apel, la nivel național, constituind 80,8%.
- Dintre cele patru curți de apel, Curtea de Apel Chișinău a înregistrat o rată de soluționare a dosarelor de 90,1%. Cei 48 judecători ai Curții de Apel Chișinău au examinat în 2014 în total 23518 dosare, ceea ce constituie, în mediu 490 dosare la un judecător. Nivelul de productivitate a judecătorilor Curții de Apel Chișinău depășește cu mult nivelul atins de celelalte curți de apel – Curtea de Apel Comrat – 305 dosare per judecător, Curtea de Apel Cahul – 247 dosare per judecător și Curtea de Apel Bălți – 241 dosare per judecător.
- Cele 45 instanțe de judecată ordinare au înregistrat, în total, 227525 dosare în 2014.
- În 2014, judecătoriile ordinare au examinat 186852 dosare, rata de soluționare în cadrul judecătoriilor de fond, la nivel național, constituind 82,1%.
- În judecătoriile ordinare din mun. Chișinău în 2011 a fost înregistrat cel mai mare număr de dosare, acesta variind de la 31689 dosare (Judecătoria Centru) pînă la 116 (Judecătoria Militară).
- Procedurile de organizare a activității secției de evidență și documentare procesuală în instanțele judecătorești sunt neuniforme. Condițiile de gestionare și păstrare a dosarelor variază semnificativ în instanțele judecătorești. Astfel, numărul registrelor ținute de specialiștii din secțiile de evidență și documentare procesuală a celor patru curți de apel variază de la 33 la 45 registre, iar al registrelor din secțiile de evidență și documentare procesuală ale judecătoriilor – de la 9 la 49 registre.
- Din numărul total al curților de apel, cel mai mare număr de registre este ținut de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală Curții de Apel Cahul.
- Din numărul total al judecătoriilor ordinare, cel mai mare număr de registre este ținut de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală din cadrul Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

Analiza realizării recomandărilor

În Sumarul comparativ din Raportul de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova din anul 2012, la capitolul "Activitatea instanțelor de judecată" au fost incluse șase recomandări pentru îmbunătățirea automatizării instanțelor judecătorești, dintre care una a fost realizată pînă în anul 2015, după cum reiese din Tabelul 5 de mai jos.

Tabelul 5. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Monitorizarea de către CSM a procesului de eliminare a registrelor de evidență pe suport de hîrtie a dosarelor.	Elaborarea și aprobarea standardelor naționale de evaluare a numărului necesar de judecători.
	Revizuirea numărului de judecători existent în sistemul judecătoresc și aplicarea metodelor statistice pentru identificarea numărului necesar de judecători în fiecare instanță de judecată, aplicînd astfel de criterii, cum sunt numărul dosarelor parvenite, restanța dosarelor, numărul dosarelor examinate, termenul de examinare a dosarelor și populația deservită.
	Determinarea mecanismului de testare și implementare, la nivel național, a modulului electronic de raportare statistică, cu eliminarea treptată a evidenței duble a dosarelor – electronice și pe suport de hîrtie.
	Elaborarea și implementarea modulului electronic de raportare statistică pentru CSJ și operarea modificărilor de rigoare în Instrucțiunea CSJ pentru a reflecta schimbările produse în modul de gestionare și evidență a dosarelor.
	Asigurarea uniformității procesului de organizare a lucrărilor de secretariat în judecătorii și curțile de apel.

Capitolul dat al sumarului comparativ se va axa pe aspectele problematice identificate în gestionarea resurselor umane și organizarea serviciilor pentru public în cadrul instanțelor de judecată. Reieșind din informația prezentată echipei de documentare de către angajații instanțelor de judecată, se poate constata că nici o judecătorie, cu excepția Curții Supreme de Justiție, nu dispunea în schema de încadrare pentru anul 2011, de specialiști în gestionarea resurselor umane. În același timp, în fiecare instanță de judecată existau persoane desemnate de președintele instanței de judecată în vederea îndeplinirii atribuțiilor ce țin de gestionarea resurselor umane. În figura de mai jos este reprezentată analiza tendințelor la capitolul angajării specialiștilor resurse umane în instanțele judecătorești (*Figura 35*). Din figura de mai jos se poate conchide că, față de situația din 2012, cînd nici o instanță de judecată, cu excepția Curții Supreme de Justiție, nu dispunea de un specialist resurse umane, în anul 2015 în schema de încadrare a tuturor instanțelor de judecată, cu excepția Judecătoriei Drochia, este prevăzută unitatea de specialist resurse umane. Cu toate acestea, în **7** instanțe de judecată funcția de specialist resurse umane rămîne vacantă.

Figura 35. *Ponderea angajării specialiștilor în resurse umane*

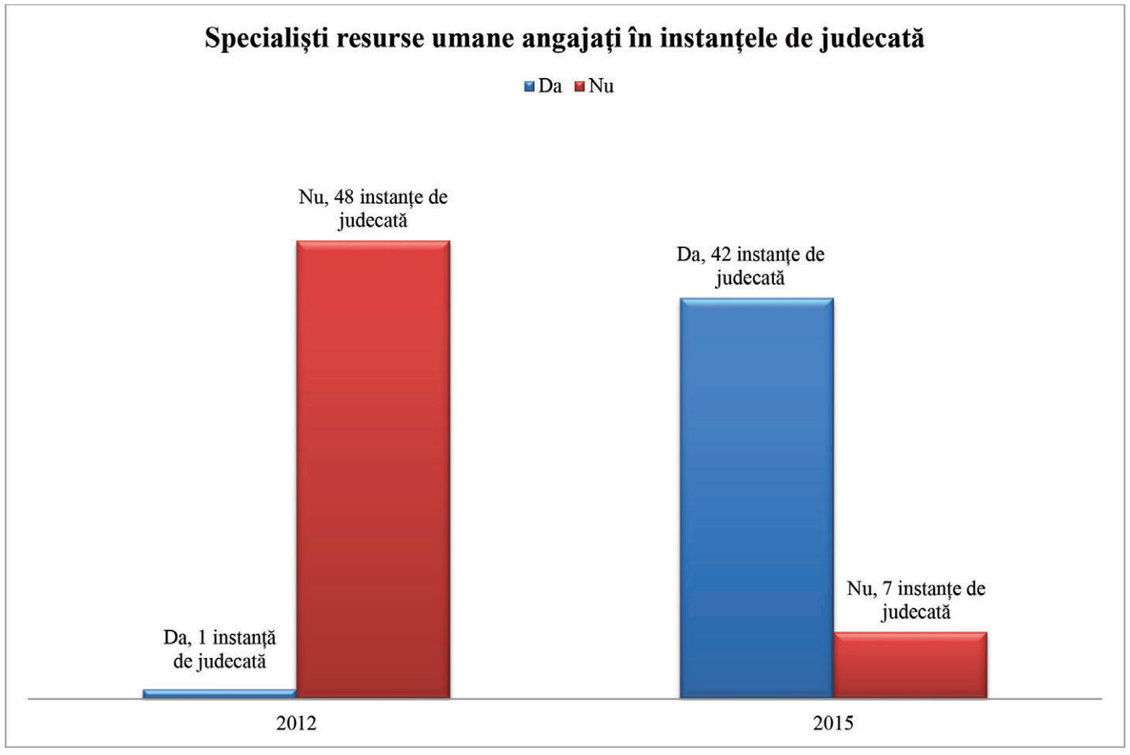

Un alt aspect al modului de gestionare a resurselor umane în instanțele judecătorești care prezintă interes ține de realizarea atribuțiilor specialistului coordonator relații cu publicul. Funcția dată a fost instituită la 1 ianuarie 2009 în scopul coordonării relațiilor cu publicul, atît în instanța judecătorească, cît și în afara acesteia și sporirii încrederii cetățenilor în sistemul judecătoresc. În urma vizitei de documentare, s-a constatat că nu toate instanțele dispun de un specialist relații cu publicul, atribuțiile acestuia fiind exercitate de alți colaboratori ai instanțelor de judecată (*Figura 36*). Din figura de mai jos se poate conchide că, față de situația din anul 2012, cînd **19** instanțe de judecată nu dispuneau de un specialist relații cu publicul, în anul 2015 în schema de încadrare a tuturor instanțelor de judecată, cu excepția Judecătoriei Basarabeasca și a Judecătoriei Cantemir, este prevăzută unitatea de specialist relații cu publicul.

Figura 36. *Ponderea angajării specialiștilor pentru relații cu publicul*

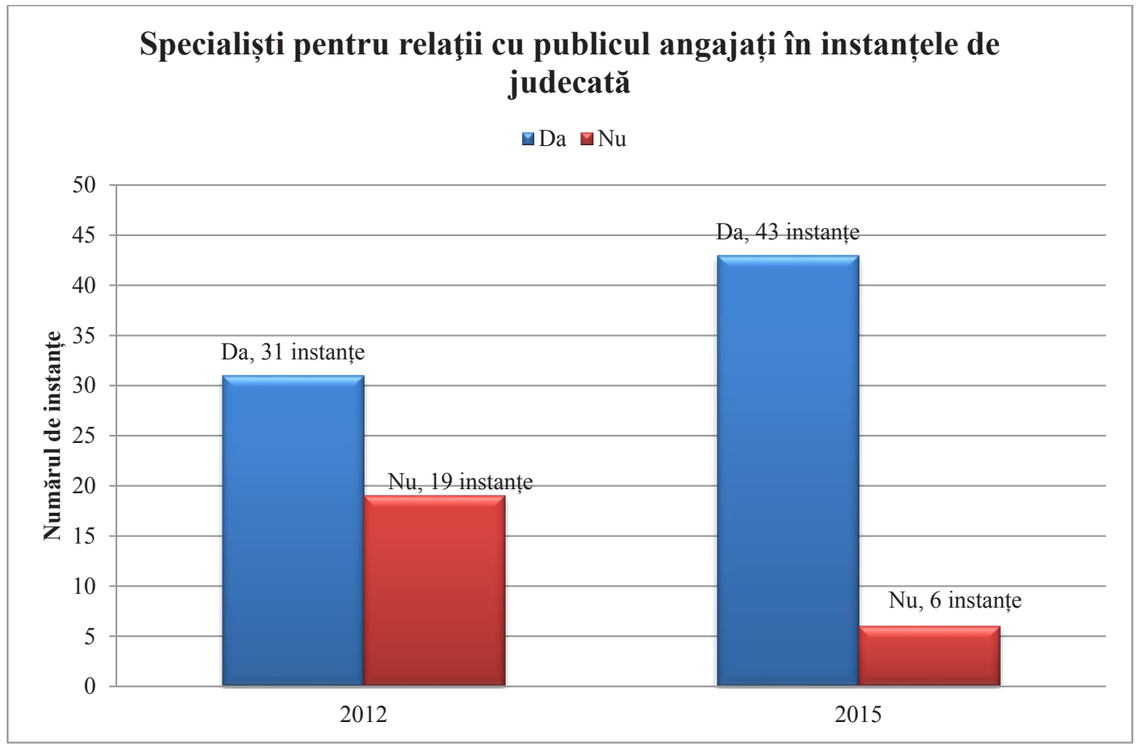

La capitolul servicii pentru public, s-a constatat că modul de asigurare a accesului la informații a justițiabililor diferă de la o instanța la alta. În unele judecătorii este amenajat un ghișeu de informații la intrare în clădire. Cu o singură excepție, toate instanțele dispun de panou informativ pentru public. De asemenea, majoritatea instanțelor (95,9%) sunt dotate cu monitoare pentru afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată. Cîteva judecătorii dispun și de info-chioșcuri care asigură accesul cetățenilor la informația despre dosarele aflate pe rol în instanța de judecată (*Figura 37*).

Figura 37. *Mijloace de asigurare a accesului la informație a cetățenilor*

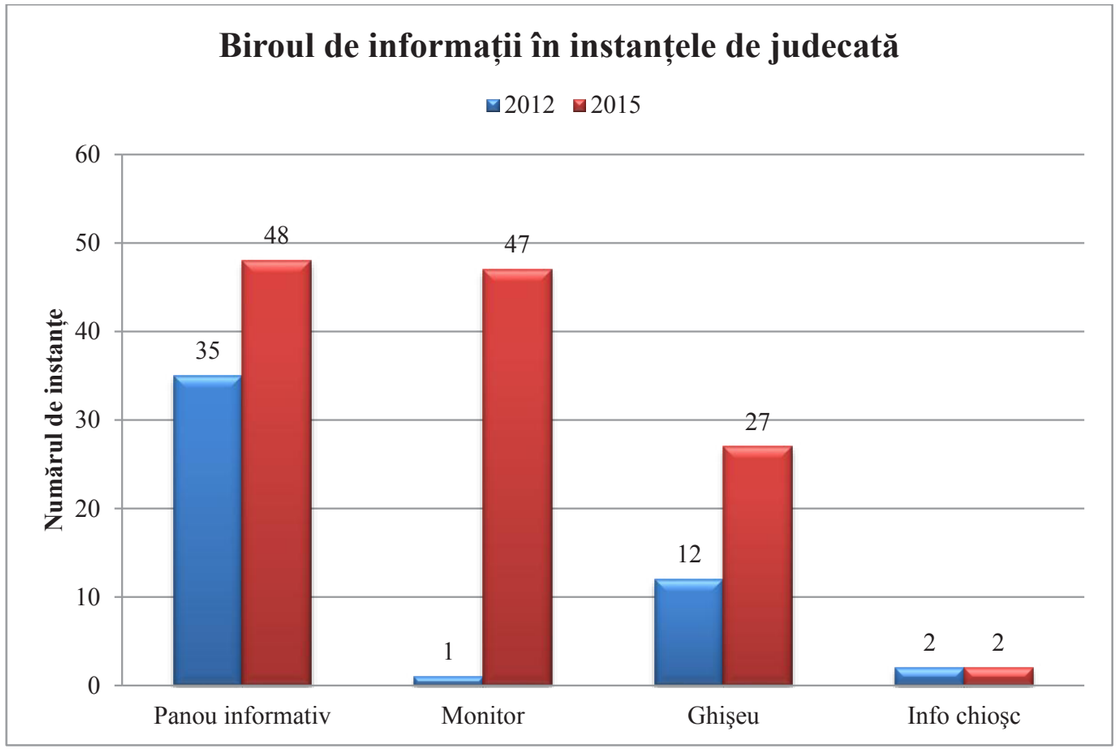

O particularitate specifică constatată de echipa de documentare în timpul vizitelor este procedura neuniformă de eliberare a copiilor de pe actele din dosar. Astfel, termenul de eliberare a copiilor variază în instanțele judecătorești de la aceeași zi pînă la 15 zile. Mai mult, cererile privind eliberarea copiilor de pe actele din dosar sunt avizate de președinți în unele instanțe de judecată. În alte judecătorii, dimpotrivă, nu este aplicată procedura de avizare a cererilor de eliberare a copiilor de pe actele din dosar (*Figura 38*). Condițiile de eliberare a copiilor de pe actele din dosar, au rămas, în mare pare neschimbate în perioada 2012-2015.

Figura 38. *Aplicarea procedurii de avizare a cererilor privind eliberarea copiilor de pe actele din dosar*

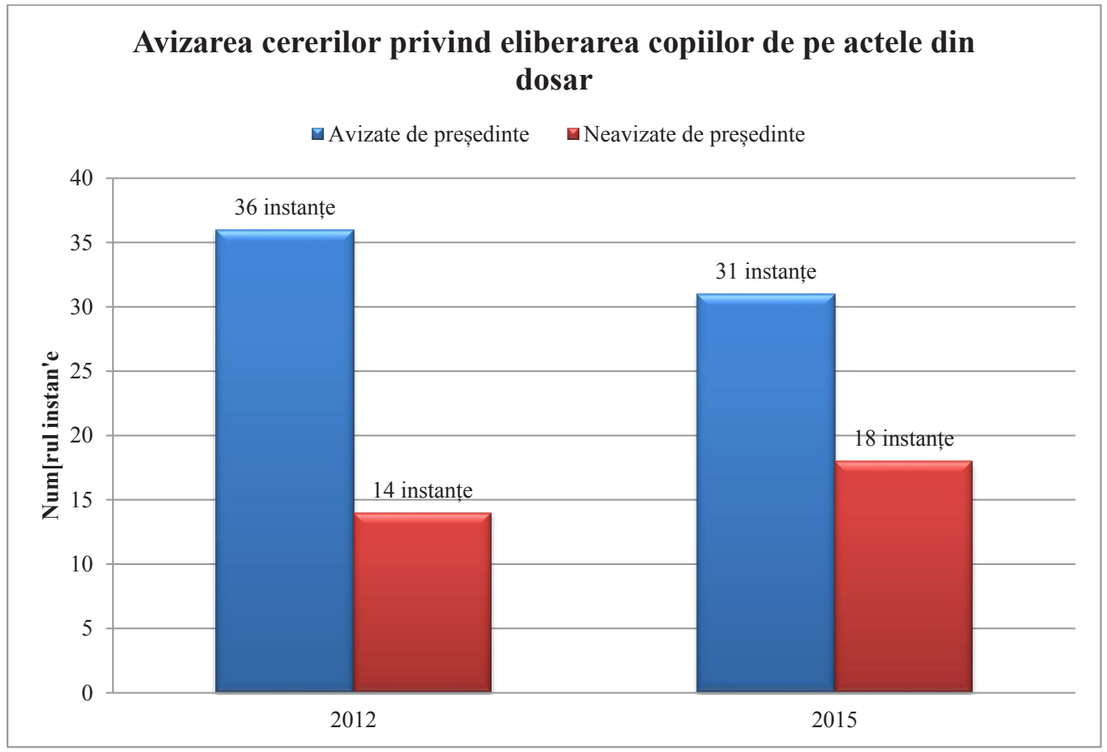

Concluzii

- 98% din numărul total de judecătorii au prevăzut în schemele de încadrare funcția de specialist în resurse umane.
- În schemele de încadrare a 94% din numărul total de judecătorii este prevăzută funcția de specialist relații cu publicul. Alte 6% de judecătorii nu au prevăzută o astfel de funcție.
- 98% dintre instanțele judecătorești dispun de panouri informative pentru public. În 55,1% de judecătorii este amenajat un ghișeu de informații. În 4,1% de instanțe de judecată este instalat info-chioșcul, iar 95,9% de judecătorii sunt dotate cu monitoare pentru afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.
- Procedura de eliberare a copiilor de pe actele din dosar nu este uniformă. În 63% de judecătorii cererile privind eliberarea actelor din dosar sunt avizate de președintele instanței, iar în alte 37% de judecătorii cererile date nu sunt avizate de președinte.

Analiza realizării recomandărilor

În Sumarul comparativ din Raportul de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova din anul 2012, la capitolul "Resurse umane și servicii pentru public" au fost incluse patru recomandări pentru îmbunătățirea automatizării instanțelor judecătorești, dintre care două au fost realizate pe deplin pînă în anul 2015, după cum reiese din Tabelul 6 de mai jos.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Introducerea în statele de personal a specialistului resurse umane și instruirea acestuia.	Amenajarea în fiecare instanță de judecată a unui ghișeu de informații sau procurarea info-chioșcurilor pentru întregul sistem judecătoresc.
Angajarea în cele 32% de judecătorii, în care funcția specialistului relații cu publicul este exercitată fie de grefieri, fie de specialiști cancelarie, fie de consilierul președintelui, a specialistului coordonator relații cu publicul.	Uniformizarea procedurii de avizare a cererilor de eliberare a actelor din dosare, precum și a termenilor de eliberare a copiilor de pe actele din dosare.

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[14]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[15]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și a Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

Pe parcursul anilor 2012 – 2014, finanțarea sistemului judecătoresc a fost în continuă creștere. Astfel, dacă în anul 2012 sistemul judecătoresc a fost finanțat în volum de circa 142,5 milioane lei, atunci în anul 2014, sistemul judecătoresc a beneficiat de mijloace financiare din bugetul de stat în sumă de circa 314,7 milioane lei, sau cu circa 121% mai mult față de 2012.

Tabelul 7. *Structura bugetului sectorului judecătoresc, mii lei (2012 – 2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	94,337.6	143,771.2	200,445.2	112%	62%
Reparații (curente și capitale)	8,738.9	21,384.4	26,804.7	207%	10%
Procurarea mijloacelor fixe	4,447.4	8,728.5	2,083.1	-53%	-1%
Investiții capitale	6,233.2	19,776.3	47,617.1	664%	24%
Cheltuieli operaționale	27,746.8	36,366.0	36,681.9	32%	5%
Documente executorii	139.8	49.0	31.0	-78%	0%
Arendarea bunurilor	792.8	968.0	1,084.2	37%	0%
Transferuri peste hotare	38.3	23.0	0.0	-100%	0%
Total	**142,474.8**	**231,066.4**	**314,747.2**	**121%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Această creștere se explică în mare parte prin majorarea cheltuielilor de personal[16]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale sectorului judecătoresc au constituit 94,3 milioane lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal s-au dublat înregistrînd o valoare de 200,4 milioane lei, fiind în creștere cu circa 112%. Creșterea cheltuielilor de personal a influențat majorarea bugetului instanței în mărime de circa 62%.

[14] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[15] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[16] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanțelor judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

O altă categorie care a dus la majorarea semnificativă a bugetului sectorului judecătoresc sunt investițiile capitale. Rata de creștere a mijloacelor financiare destinate investițiilor capitale a înregistrat cel mai mare nivel. Astfel, comparativ cu anul 2012, în anul 2014 investițiile capitale au înregistrat o creștere semnificativă de circa 664%, iar creșterea în cauză a influențat majorarea bugetului sectorului judecătoresc în mărime de circa 24%.

Finanțarea sistemului judecătoresc poate fi privită și prin prisma veniturilor totale ale Bugetului de Stat. Tabelul de mai jos prezintă o astfel de informație.

Tabelul 8. *Ponderea finanțării sectorului judecătoresc în Veniturile totale ale Bugetului de Stat*

Indicatori/ani	2012	2012	2014
Veniturile totale ale Bugetului de stat, mil. Lei	20089.1	22436.4	27717
Volumul finanțării sectorului judecătoresc, mil. lei	142.5	231.1	314.7
Ponderea finanțării sistemului justiției în veniturile totale ale BS, %	1%	1%	1%

Sursa: Rapoartele de executare a Bugetului de Stat, Ministerul Finanțelor

Raportînd volumul de finanțare al sectorului judecătoresc la veniturile totale ale Bugetul de Stat, ajungem la concluzia că în perioada anilor 2012 – 2014, sectorul a beneficiat de o finanțare la un nivel constant de circa 1% din veniturile totale ale Bugetului de Stat.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale sectorului judecătoresc au înregistrat o creștere de circa 32%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 27,7 milioane lei atunci în anul 2014 acestea au înregistrat o valoare de 36,7 milioane lei (vezi Tabelul 9).

Tabelul 9. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	6,648.8	10,990.1	8,607.1	29%	**22%**
Servicii de transport	2,258.9	2,681.7	2,687.9	19%	5%
Servicii de telecomunicație și de poștă	4,109.6	5,939.3	6,886.0	68%	31%
Servicii comunale	8,161.7	8,453.8	8,712.4	7%	6%
Arendarea bunurilor	109.1	200.8	113.8	4%	0%
Altele	6,458.7	8,100.3	9,674.7	50%	**36%**
Total	**27,746.8**	**36,366.0**	**36,681.9**	**32%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de:

- ***Creșterea „altor" cheltuieli.*** Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 această categorie de cheltuieli a cunoscut o creștere cu circa 50%, fapt ce a dus la o majorare a bugetului operațional cu circa 36%.
- ***Majorarea cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă.*** Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile în acest scop s-au majorat cu circa 68%, ceea ce a determinat majorarea bugetului operațional cu circa 31%.
- ***Creșterea cheltuielilor pentru procurarea rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc.*** În anul 2014, creșterea cheltuielilor respective a constituit circa 29% față de 2012 ceea ce a dus la o creștere a bugetului operațional cu circa 22%.

Datorită acestor trei categorii de cheltuieli, bugetul operațional al sectorului judecătoresc în anul 2014 a cunoscut o creștere cu circa 89% față de anul 2012.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Pentru a face o analiză comparativă a costului mediu pe dosar examinat s-a luat în calcul doar informația financiară și statistică a instanțelor judecătorești (cu excepția CSJ și Judecătoria Militară). Astfel, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară pentru instanțele de fond a fost de circa **143** lei, iar pentru curțile de apel a fost de circa **197** lei.

Din numărul total de instanțe judecătorești de fond, **12** instanțe au avut un cost mediu pe dosar examinat sub sau egal cu media pe țară. Alte 6 instanțe au avut un cost mediu pe dosar examinat care depășește puțin costul mediu pe dosar examinat pe țară. Restul instanțelor, care sunt **25** la număr, au avut un cost mediu pe dosar examinat ce a depășit esențial media dosarului examinat pe țară. Valoarea minimă a costului mediu pe dosar examinat în cadrul unei instanțe de fond în anul 2014 a fost de circa **65** lei (Judecătoria Centru municipiul Chișinău). La extrema opusă s-a înregistrat un cost mediu pe dosar examinat la nivelul de circa **1111** lei (Judecătoria Comercială de Circumscripție). Mai multe detalii sunt prezentate în Figura 39.

Figura 39. *Costul mediu/dosar examinat al instanței față de costul mediu/dosar examinat la nivel de țară în anul 2014.*

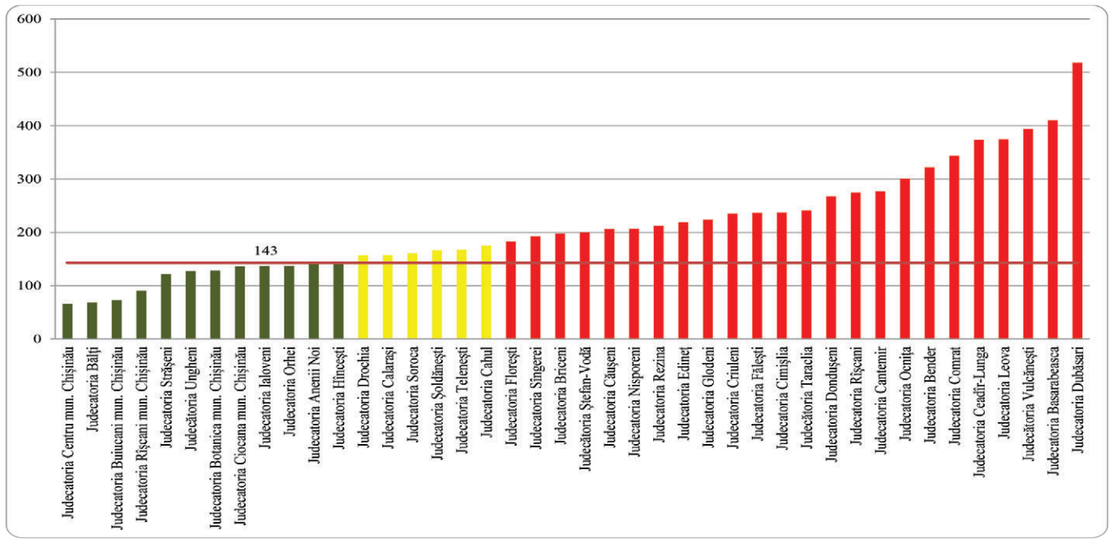

În anul 2012, comparativ cu anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară pentru instanțele de fond a fost cu circa **43%** mai mic, ceea ce constituie circa **100** lei, iar pentru curțile de apel cu circa **6%** mai mic sau circa **186** lei.

Din numărul total de instanțe judecătorești de fond, **12** instanțe au avut un cost mediu pe dosar examinat sub sau egal cu media pe țară. Alte 6 instanțe au avut un cost mediu pe dosar examinat care depășește puțin costul mediu pe dosar examinat pe țară. Restul instanțelor, care sunt **25** la număr, au avut un cost mediu pe dosar examinat ce a depășit esențial media dosarului examinat pe țară. Valoarea minimă a costului mediu pe dosar examinat în cadrul unei instanțe în anul 2012 a fost de circa **46** lei (Judecătoria Centru municipiul Chișinău). La extrema opusă s-a înregistrat un cost mediu pe dosar examinat la nivelul de circa **441** lei (Judecătoria Comercială de Circumscripție). Mai multe detalii sunt prezentate în Figura 40

Figura 40. *Costul mediu/dosar examinat al instanței față de costul mediu/dosar examinat la nivel de țară în anul 2012.*

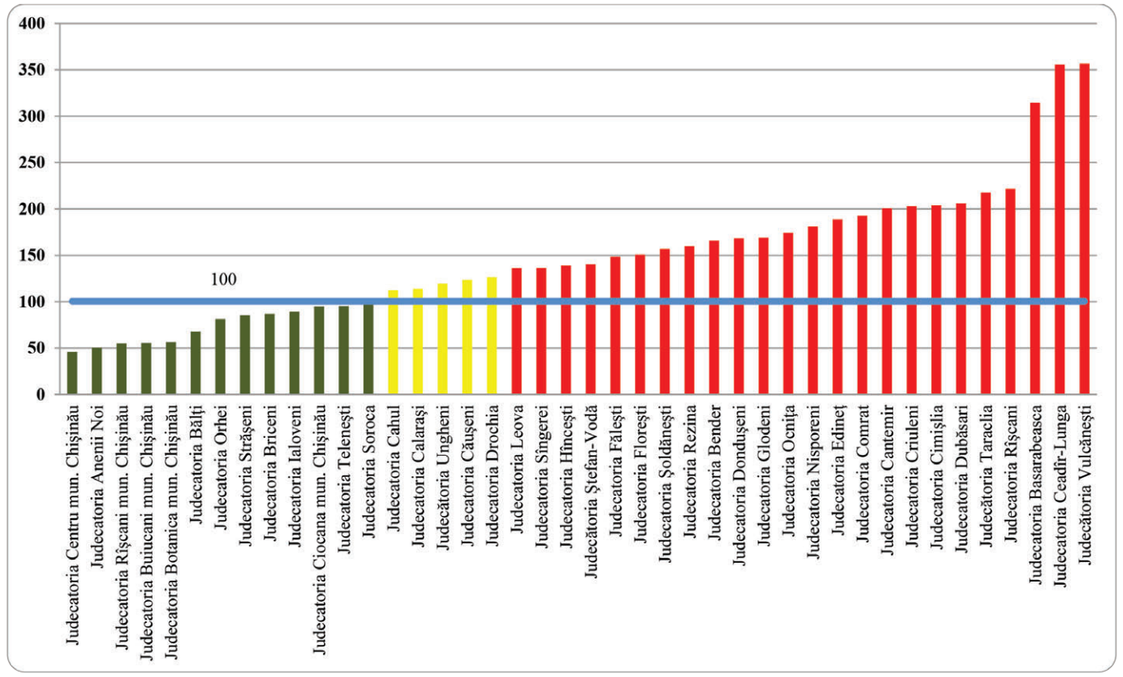

Creșterea, în anul 2014 față de anul 2012, a costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale (circa 39%) pe deoparte și reducerea numărului dosarelor examinate (circa 3%) pe de alta parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

Figura 41 de mai jos prezintă modificarea costului mediu pe dosar examinat 2014 versus 2012 pe fiecare instanță judecătorească de fond separat.

Figura 41. *Costul mediu/dosar examinat 2014 versus 2012 pe fiecare instanță de judecată ordinară*

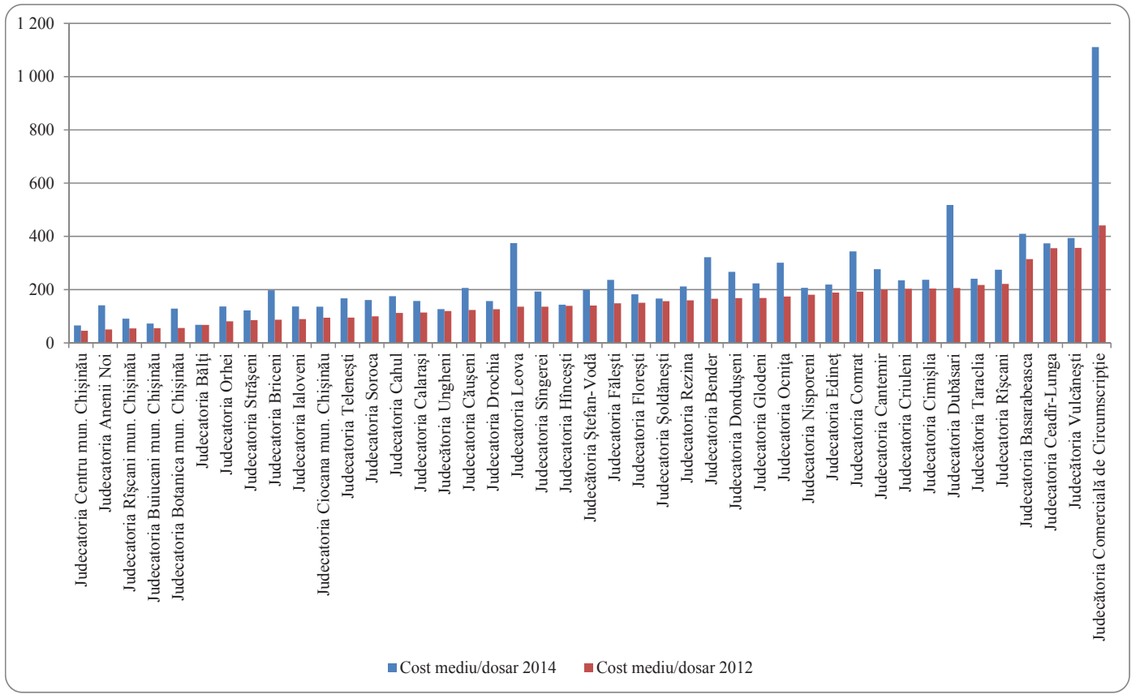

Conform Figurii 41, cea mai mare creștere a costului mediu pe dosar examinat constituie circa 181% (Judecătoria Anenii Noi), iar cea mai mică valoare de creștere este de circa 3% (Judecătoria Hîncești). Există și o instanță pentru care costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 nu a suferit modificări față de anul 2012 (Judecătoria Bălți).

În ce privește curțile de apel, în anul 2014 doar Curtea de Apel Chișinău a înregistrat un cost mediu pe dosar examinat mai mic față de media pe țară, restul instanțelor au înregistrat un cost mediu pe dosar examinat superior costului mediu pe țară. Mai multe detalii sunt prezentate în figura 42.

Figura 42. *Costul mediu/dosar examinat al curții de apel față de costul mediu/dosar examinat la nivel de țară în anul 2014.*

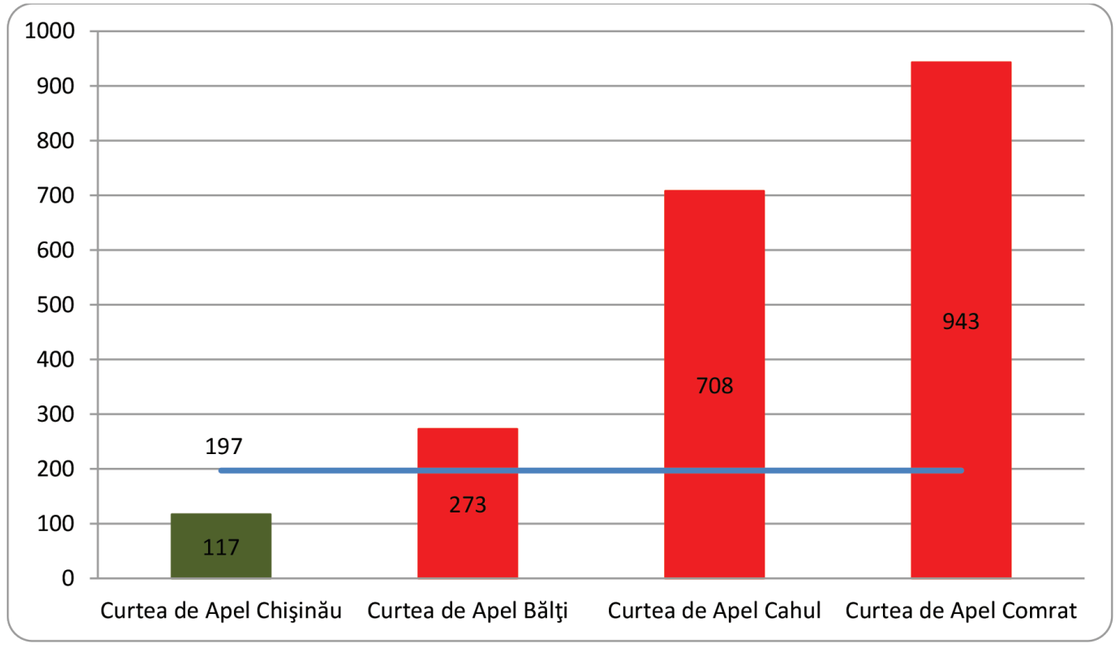

În anul 2012, comparativ cu anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară a fost cu circa 6% mai mic, ceea ce constituie circa 186 lei. Similar anului 2014 și în anul 2012 doar Curtea de Apel Chișinău a înregistrat un cost mediu pe dosar examinat sub nivelul mediu pe țară. Mai multe detalii sunt prezentate în figura 43.

Figura 43. *Costul mediu/dosar examinat al curții de apel față de costul mediu/dosar examinat la nivel de țară în anul 2012.*

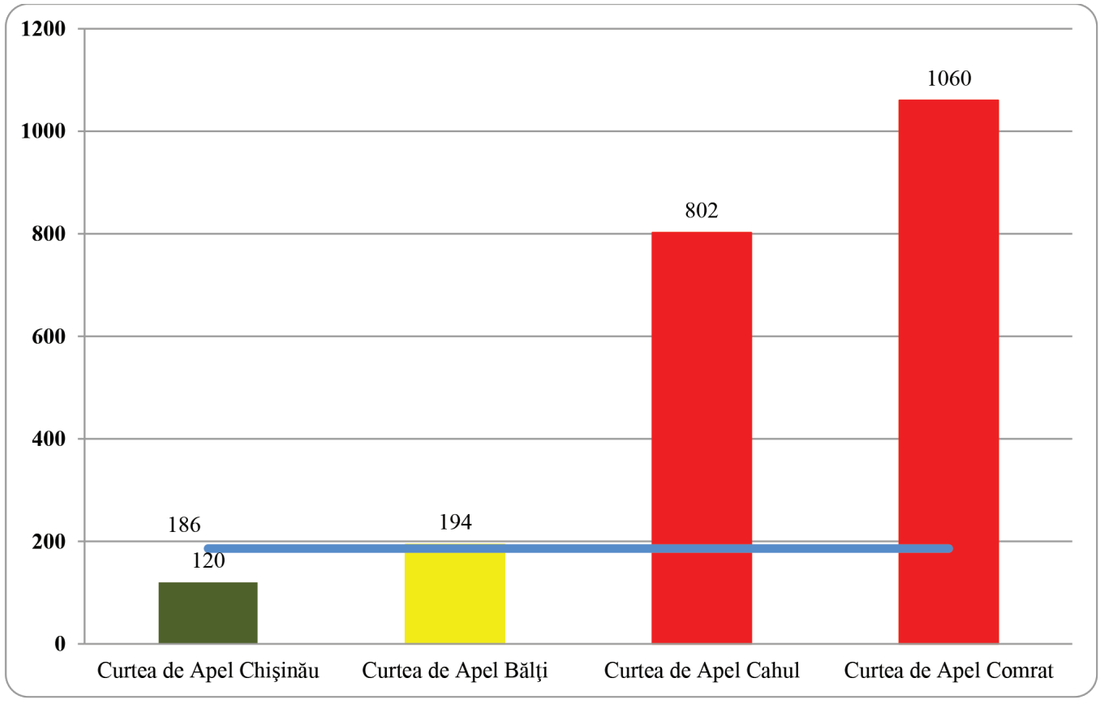

Figura 44 de mai jos prezintă modificarea costului mediu pe dosar examinat 2014 versus 2012 pe fiecare curte de apel separat.

Figura 44. *Costul mediu/dosar examinat 2014 versus 2012 pe fiecare curte de apel*

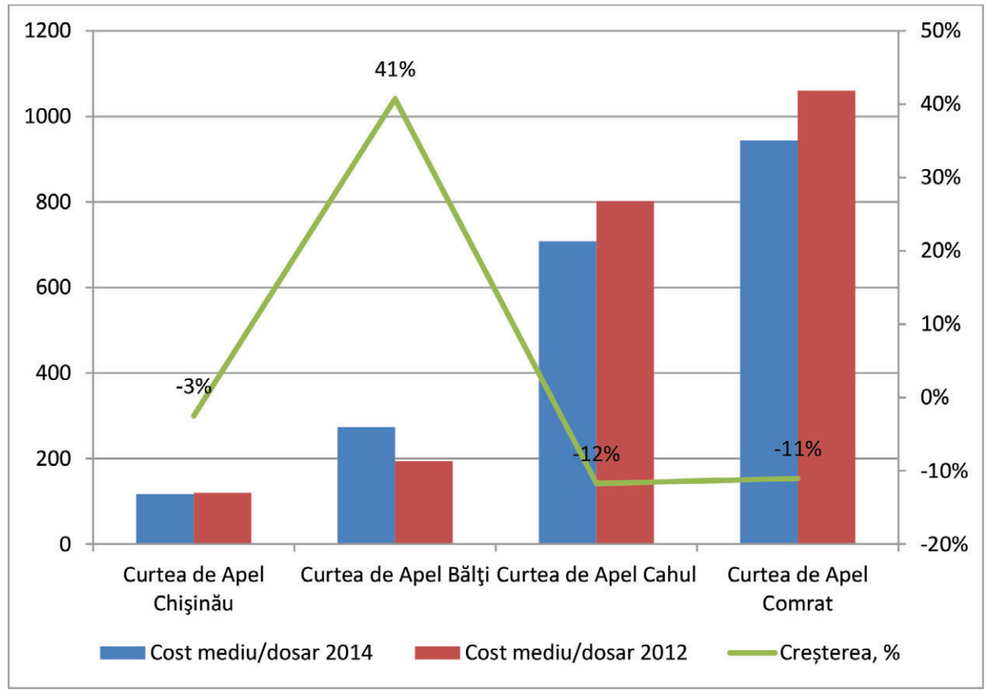

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂȚII

În anul 2012, aproape jumătate din instanțele judecătorești din țară (21) țineau evidența contabilă manual. Restul instanțelor judecătorești care țineau evidența contabilă automatizată, utilizau diferite aplicații soft. În scopul automatizării evidenței contabile în toate instanțele judecătorești din Republica Moldova precum și asigurării uniformității aplicației de ținere a evidenței contabile pe întreg sector judecătoresc, USAID ROLISP a procurat și a dotat **42** de instanțe judecătorești cu aplicație soft. Suplimentar, au fost organizate instruiri intensive timp de 2 săptămîni (pentru unele instanțe 3 săptămîni) ale contabililor din cadrul instanțelor judecătorești. Astfel, la momentul elaborării raportului, toate instanțele judecătorești din Republica Moldova sunt dotate cu o aplicație uniformă pentru ținerea automatizată a evidenței contabile. Cu regret, sunt totuși unele instanțe, care deși au fost dotate, nu utilizează aplicația procurată. Mai multe detalii sunt prezentate în Tabelul 10.

Tabelul 10. *Informație detaliată cu privire la automatizarea evidenței contabile*

Nr	Instanțe	2012			2015		
		Manuală	Automatizată	Parțial	Automatizată 1C buget	Dotată 1C buget	Utilizează 1C buget
1	Judecătoria Basarabeasca	Da			Da	Da	Da
2	Judecătoria Bender	Da			Da	Da	Da
3	Judecătoria Călărași	Da			Da	Da	Da
4	Judecătoria Cantemir	Da			Da	Da	Nu
5	Judecătoria Cimișlia	Da			Da	Da	Da
6	Judecătoria Comrat	Da			Da	Da	Da
7	Judecătoria Dondușeni	Da			Da	Da	Da
8	Judecătoria Dubăsari	Da			Da	Da	Da
9	Judecătoria Edineț	Da			Da	Da	Da
10	Judecătoria Fălești	Da			Da	Da	Da
11	Judecătoria Florești	Da			Da	Da	Da
12	Judecătoria Ialoveni	Da			Da	Da	Da
13	Judecătoria Leova	Da			Da	Da	Da
14	Judecătoria Ocnița	Da			Da	Da	Da
15	Judecătoria Rezina	Da			Da	Da	Da
16	Judecătoria Sîngerei	Da			Da	Da	Da
17	Judecătoria Șoldănești	Da			Da	Da	Da
18	Judecătoria Ștefan Vodă	Da			Da	-	Da
19	Judecătoria Telenești	Da			Da	Da	Da
20	Judecătoria Ungheni	Da			Da	Da	Da
21	Judecătoria Vulcănești	Da			Da	Da	Nu
22	Judecătoria Anenii Noi		Da		Da	Da	Da
23	Judecătoria Bălți		Da		Da	Da	Nu
24	Judecătoria Briceni		Da		Da	Da	Da
25	Judecătoria Cahul		Da		Da	Da	Nu
26	Judecătoria Căușeni		Da		Da	-	Da
27	Judecătoria Ceadîr-Lunga		Da		Da	-	Da
28	Judecătoria Comercială de Circumscripție		Da		Da	Da	Nu
29	Judecătoria Criuleni		Da		Da	Da	Da
30	Judecătoria Drochia		Da		Da	Da	Da
31	Judecătoria Glodeni		Da		Da	Da	Da
32	Judecătoria Orhei		Da		Da	Da	Da
33	Judecătoria Rîșcani		Da		Da	Da	Nu
34	Judecătoria Hîncești		-	Da	Da	Da	Da
35	Judecătoria Nisporeni		-	Da	Da	Da	Da
36	Judecătoria Botanica, mun. Chișinău		Da		Da	Da	Da
37	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău		Da		Da	Da	Da
38	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău		Da		Da	-	Da
39	Judecătoria Centru, mun. Chișinău		Da		Da	Da	Nu
40	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău		Da		Da	Da	Nu
41	Judecătoria Soroca		Da		Da	Da	Da
42	Judecătoria Strășeni		Da		Da	-	Da
43	Judecătoria Taraclia		Da		Da	Da	Da
44	Curtea de Apel Chișinău		Da		Da	Da	Da
45	Curtea de Apel Bălți		Da		Da	Da	Nu
46	Curtea de Apel Bender		Da		-	-	-
47	Curtea de Apel Cahul		Da		Da	Da	Da
48	Curtea de Apel Comrat		Da		Da	Da	Da
49	Curtea Supremă de Justiție		Da		Da	-	Da
Total		21	26	2	48	42	39

Concluzii

- În anul 2014 bugetul sectorului judecătoresc a cresut față de anul 2012 cu circa 121%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 112%).
- Sectorul judecătoresc a fost finanțat constant în mărime de circa 1% din veniturile totale ale Bugetului de stat.
- Costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară în cazul instanțelor de judecată ordinare în anul 2014 a fost în creștere față de anul 2012 cu circa 43%.
- Toate instanțele din sectorul judecătoresc sunt dotate cu aplicația soft pentru ținerea automatizată și uniformă a evidenței contabile.
- Trei recomandări din cele cinci propuse în anul 2012 au fost realizate.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandărilor formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări pentru sectorul judecătoresc (Tabelul 10) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, trei recomandări din cinci au fost realizate.

Tabelul 11. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
De analizat posibilitatea modificării procedurii de planificare a bugetului instanței. În special, de a identifica indicatorii de performanță care ar sta la baza planificării bugetului, astfel ca să se asigure o echitate între bugetul pus la dispoziția instanței și efortul depus de aceasta.	De analizat posibilitatea instituirii unei unități ce s-ar ocupa de organizarea achizițiilor publice centralizat pe unele poziții. O astfel de unitate poate fi instituită în cadrul actualului DAJ sub forma unei secții.
De a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea procurării unei aplicații contabile pentru ținerea evidenței contabile automatizate și asigurarea instruirii în utilizarea acesteia.	De analizat posibilitatea procurării utilajului de francare sau a altor tehnologii existente, dar nu înainte de a face un studiu cost-eficiență asupra opțiunilor posibile. De dorit ca procurările să fie efectuate centralizat.
Reieșind din faptul că legislația în domeniul achizițiilor publice se modifică permanent, pe de o parte, și fluctuația mare a personalului în cadrul instanțelor, pe de altă parte, este oportun ca Institutul Național de Justiție să organizeze o dată la șase luni seminare de instruire a responsabililor de achiziții publice din cadrul instanțelor în tehnicile și actele utilizate în procedura de achiziții publice.	

VIII. RAPOARTE INSTANȚE JUDECĂTOREȘTI

PREZENTARE GENERALĂ

Curtea Supremă de Justiție (CSJ) este amplasată în municipiul Chișinău. În cadrul CSJ, conform Legii nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească, activează 33 judecători.

CSJ dispune de două sedii. În anul 2012 a fost finisată reparația sediului din str. P. Rareș. A fost vopsită fațada, amenajat teritoriul din jurul instanței, pavată curtea și au fost create locuri de parcare. De asemenea, au fost schimbate majoritatea geamurilor și renovată o parte din birouri. Din anul 2012, în sediul din str. M. Kogălniceanu au fost efectuate doar reparații cosmetice.

În anul 2012, la Curtea Supremă de Justiție era utilizată versiunea 3 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. Deși dispune de echipament de înregistrare audio, CSJ nu înregistrează audio ședințele de judecată.

Volumul de muncă al Curții Supreme de Justiție în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendință de creștere atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la capitolul numărului dosarelor/materialelor examinate.

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIŢIE

or. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 70,
str. P. Rareș, 18

Data vizitei: 29 mai 2015

Conform schemei de încadrare, în cadrul CSJ activează 33 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 220 persoane. La Curtea Supremă de Justiție managementul resurselor umane este realizat de specialiștii din Direcția Resurse Umane. În statele de personal ale Curții de Supreme de Justiție sunt 6 specialiști în relațiile cu publicul și toate aceste posturi au fost suplinite.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale, au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 28%. În anul 2014, costul mediu pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 23%.

Doar la sediul CSJ din str. Kogălniceanu există un panou cu informații pentru public. La sediul CSJ din str. P. Rareș nu există un panou cu informații pentru public. Pe ușile birourilor judecătorilor sunt plasate avertismente cu privire la interzicerea accesului persoanelor neautorizate. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe de judecată sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

1.1 SEDIUL DIN STR. M. KOGĂLNICEANU, 70

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	3	Fațada exterioară respectă simbolica de stat. Intrarea în clădire este clar definită, însă nu este dotată cu rampă pentru persoanele cu mobilitate redusă. Fațada necesită renovare, ultima fiind efectuată în anul 2004.
Alimentare cu apă	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Totodată, clădirea este dotată cu boilere.
Alimentare cu energie electrică	3	3	Rețeaua electrică a instanței este învechită și necesită renovare. Dat fiind faptul că este estimată creșterea numărului de angajați care vor utiliza echipament tehnic, rețeaua electrică riscă să fie suprasolicitată.
Sistem de canalizare	3	3	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Este necesară renovarea sistemului. Nu a fost reparat de mai mulți ani, ceea ce cauzează apariția periodică a problemelor.
Sistem de încălzire	2	3	Instanța dispune de cazangerie proprie. Țevile și caloriferele sunt vechi și necesită renovare. De asemenea, este necesară reconstruirea și redirecționarea sistemului de țevi.
Sistem anti-incendiu	-	-	În clădire nu este instalat un sistem anti-incendiu. Există doar un hidrant interior și stingătoare de incendiu.
Acoperiș	3	3	Ultima reparație a acoperișului instanței a avut loc în anul 2005. La renovarea acestuia, acoperișul nou a fost plasat deasupra celui vechi, ceea ce îi afectează calitatea și permite pătrunderea apei în clădire.
Interior	3	3	Interiorul birourilor este în stare satisfăcătoare. Este necesară repararea podelelor și a tavanelor. În unele birouri pereții au fost vopsiți. Pe unii pereți există fisuri vizibile.

Sursa: Curtea Supremă de Justiție

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii CSJ (sediul din str. M. Kogălniceanu, 70), 2012/2015*

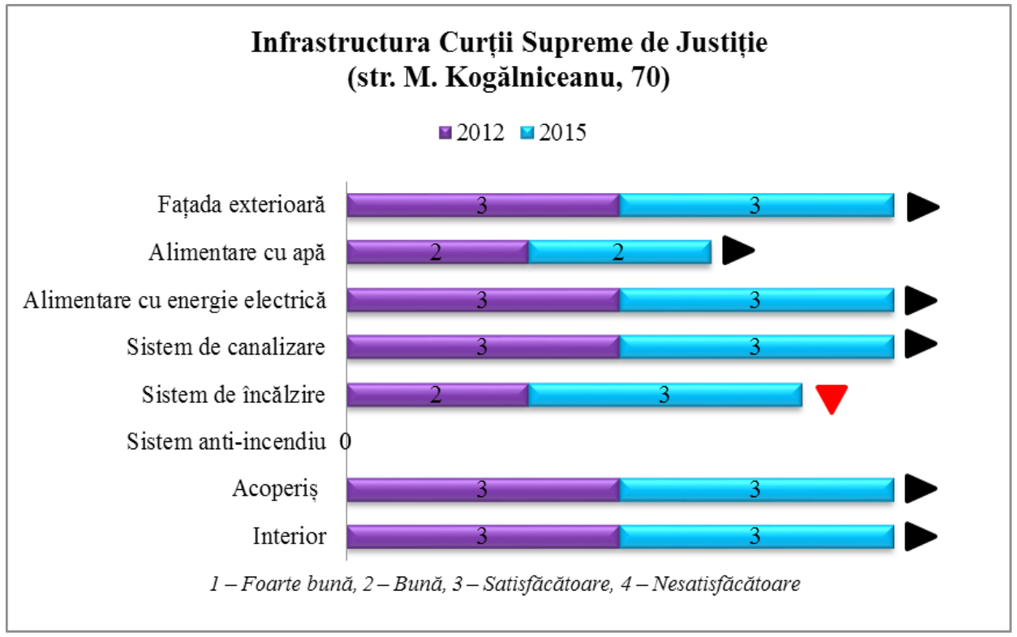

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor zece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura sediului din str. M. Kogălniceanu, 70 a Curții Supreme de Justiție (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate doar patru recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Renovarea fațadei exterioare	Îmbunătățirea rețelei electrice
Renovarea spațiului pentru WC de la etajul 1	Renovarea acoperișului
Instalarea sistemelor de aer condiționat în toate oficiile	Amenajarea spațiului din subsol pentru necesitățile de spațiu existente
Reparația finisajelor din interiorul clădirii	Instalarea sistemului de ventilare în subsol
	Amenajarea unui WC pentru justițiabili în interiorul clădirii, separat de cel pentru personal
	Schimbarea ferestrelor în toată clădirea

Foto 1. *Biblioteca*
Foto 2. *Celule pentru deținuți*
Foto 3. *Rampa de acces*

Concluzii:

La capitolul infrastructură a sediului din str. M. Kogălniceanu, 70 a CSJ pot fi formulate următoarele concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Curții Supreme de Justiție a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „bun” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire s-a înrăutățit față de anul 2012, fiind apreciată ca „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea acoperișului a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „satisfăcătoare” și în anul 2015.
- Interiorul birourilor a rămas neschimbat din anul 2012, fiind considerat „satisfăcător” și în anul 2015.
- Sediul de pe str. M. Kogălniceanu, 70 a Curții Supreme de Justiție și în continuare nu dispune de sistem anti-incendiu.

Foto 4. *Spații de așteptare*
Foto 5. *Sala de ședinte*
Foto 6. *Sală de ședințe*
Foto 7. *Birou*
Foto 8. *Trepte în interiorul clădirii instanței*
Foto 9. *Sala de ședințe*
Foto 10. *Sala de ședințe*

8

4

6

9

5

7

10

1.2 SEDIUL DIN STR. P. RAREȘ, 18

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[3] 2012	Aprecie-rea[4] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	2	Fațada exterioară respectă simbolica de stat. Intrarea în clădire este clar definită. A fost instalată o rampă pentru persoanele cu mobilitate redusă. Teritoriul din jurul instanței a fost pavat. Au fost create locuri de parcare.
Alimentare cu apă	3	3	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. O parte din țevi trebuie schimbate.
Alimentare cu energie electrică	4	2	Rețeaua electrică a instanței este în stare bună.
Sistem de canalizare	4	4	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Sistemul este comun cu cel al sediului unei clădiri din apropiere, ceea ce creează probleme.
Sistem de încălzire	3	3	Instanța dispune de cazangerie proprie. Țevile și caloriferele sunt vechi și necesită renovare. De asemenea, este necesară reconstruirea și redirecționarea sistemului de țevi.
Sistem anti-incendiu	-	-	În clădire nu este instalat un sistem anti-incendiu. Există doar un hidrant interior și stingătoare de incendiu.
Acoperiș	3	1	Acoperișul instanței a fost reparat în anul 2012 și este în stare foarte bună.
Interior	3	1	Interiorul oficiilor a fost repart în anul 2012 și este în stare foarte bună.

Sursa: Curtea Supremă de Justiție

Figura 2. *Analiza comparativă a infrastructurii CSJ (sediul din str. P. Rareș, 18), 2012/2015*

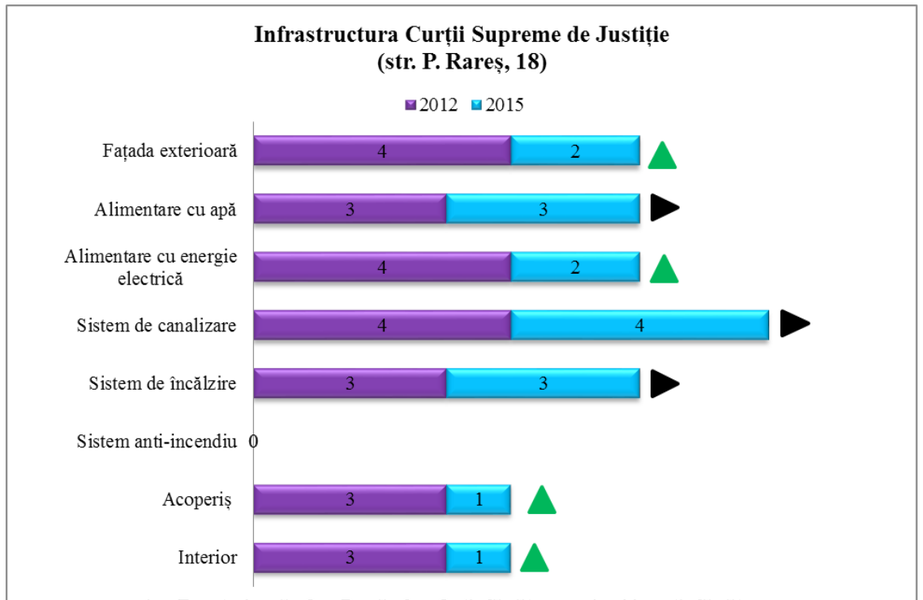

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura sediului din str. P. Rareș, 18 (Tabelul 2) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

***Tabelul 2**. Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Renovarea fațadei exterioare	Reparația acoperișului CSJ
Reparația finisajelor din interiorul clădirii	Amenajarea spațiului din subsol pentru necesitățile de spațiu existente
	Schimbarea ferestrelor

Concluzii:

La capitolul infrastructură a sediului din str. P. Rareș, 18 a CSJ pot fi formulate următoarele concluzii:

- Fațada exterioară a Curții Supreme de Justiție a fost renovată, fiind apreciată drept „bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a ameliorat față de anul 2012, fiind calificată drept „bună”.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „nesatisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „satisfăcătoare” și în anul 2015.
- Acoperișul instanței a fost reparat în 2012, fiind considerat “foarte bun” în anul 2015.
- Birourile din cadrul Curții Supreme de Justiție au fost reparate în anul 2012, starea interiorului clădirii fiind considerată „foarte bună”.
- Sediul de pe str. P. Rareș, 18 a Curții Supreme de Justiție în continuare nu dispune de sistem anti-incendiu.

[3] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[4] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea Supremă de Justiție era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Curtea Supremă de Justiție funcționa versiunea 4 a PIGD.

La fel ca în anul 2012, Curtea Supremă de Justiție are o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o gestionează de sine stătător. Persoanele intervievate au menționat că sarcina administrării paginii web a CSJ aparține Șefului Secretariatului CSJ care urmărește publicarea și actualizarea informației pe pagina web și Șefului Serviciului Tehnologii Informaționale a Direcției asigurare organizatorică și economico-administrativă care publică, actualizează și formatează informația de pe pagina web.

Tabelul 3 de mai jos ilustrează meniurile de pe pagina web a Curții Supreme de Justiție și informația plasată.

Tabelul 3. *Conținutul paginii web a Curții Supreme de Justiție*

Denumirea meniului	Informație plasată pe pagina web
Acasă	• Comunicate de presă • Anunțuri cu privire la ocuparea unor funcții publice vacante • Linkuri spre paginile web ale Curții Europene a Drepturilor Omului, Curții de Justiție a Uniunii Europene și spre Portalul Instanțelor de Judecată.
Despre Curtea Supremă de Justiție	• Cadrul legal • Componență și organizare • Judecătorii Curții Supreme de Justiție • Accesul la Curtea Supremă de Justiție • Mass-media și relațiile cu publicul • Achiziții publice • Posturi vacante • Portalul carierelor în cadrul instituțiilor publice • Arbitraje • Publicații
Legislația Republicii Moldova	• Link spre pagina web a Registrului de Stat al Actelor Juridice • al Republicii Moldova
Complete de judecată	• Componența completelor de judecată
Lista cererilor pendinte	• Ultima informație a fost publicată pe 17 iunie 2015[5]
Agenda ședințelor de judecată	• Plenul Curții Supreme de Justiție • Completul format pentru examinarea contestațiilor asupra hotărîrilor CSM • Plenul Colegiului penal • Colegiul penal • Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
Jurisprudența CSJ	• Plenul Curții Supreme de Justiție • Plenul Colegiului Penal • Completul format pentru examinarea contestațiilor asupra hotărîrilor CSM • Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ • Colegiul Penal • Baza de date a deciziilor CSJ (veche) • Sistemul de căutare analitică a jurisprudenței
Jurisprudența CEDO	• Indicii CEDO • Caută în biblioteca CSJ • Rezumatul hotărîrilor relevante ale CEDO
Unificarea practicii judiciare	• Recomandările CSJ • Avize consultative • Hotărîri explicative ale Plenului CSJ • Decizii asupra cererilor de recurs în interesul legii • Jurisprudență relevantă • Proiecte de hotărîri explicative ale Plenului
Contacte	• Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon • Rechizitele necesare pentru achitarea taxei de stat
Caută	• Motor de căutare a informației pe pagina CSJ

Sursa: www.csj.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Curtea Supremă de Justiție dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 4 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Foto 11. *Camera cu servere*

Tabelul 4. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Server	4	3	-
Computer	176	139	30
Notebook	7	8	5
Router	-	3	-
Imprimantă	110	178	20
Copiator	6	10	-
Scanner	6	47	-
Scanner multifuncțional	9	7	-
Set de înregistrare audio Femida	9	5	-
Dictafon	-	-	-
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	2	-
Aparat de francat	2	2	-

Sursa: Curtea Supremă de Justiție

[5] La data evaluării paginii web – 17 iunie 2015

[6] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Echipamentul la Curtea Supremă de Justiție*

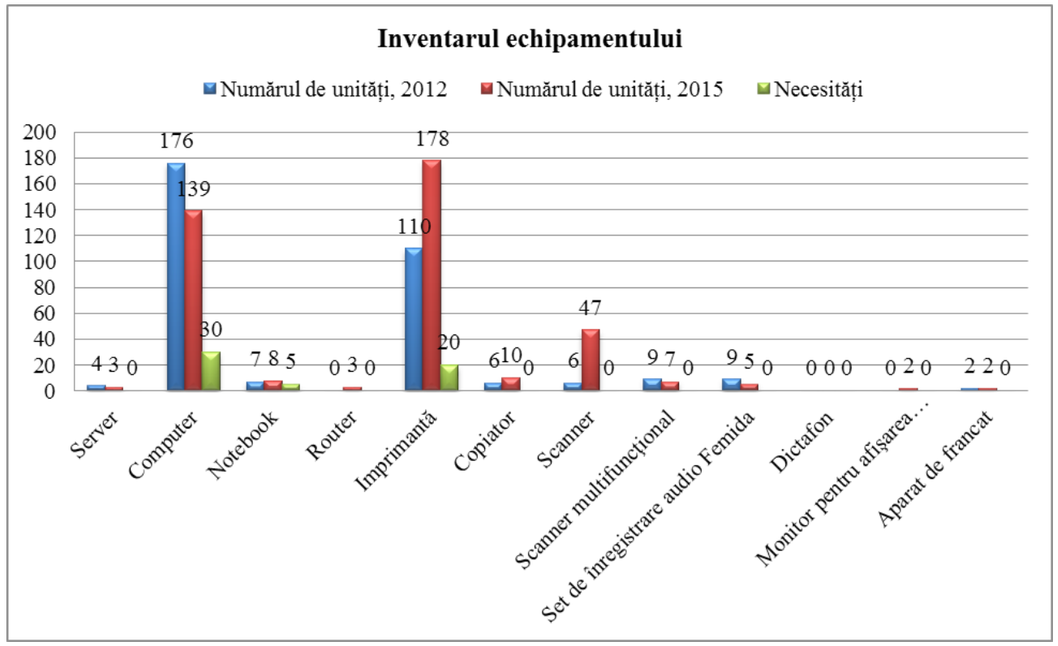

Sursa: Angajații Curții Supreme de Justiție

Figura 4. *Evoluția automatizării la Curtea Supremă de Justiție*

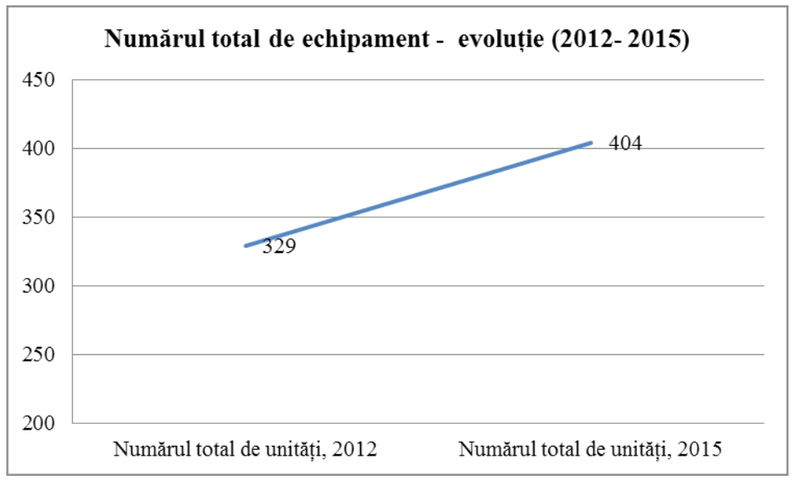

Sursa: Angajații Curții Supreme de Justiție

Tabelul 4. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Server	4	3	-
Computer	176	139	30
Notebook	7	8	5
Router	-	3	-
Imprimantă	110	178	20
Copiator	6	10	-
Scanner	6	47	-
Scanner multifuncțional	9	7	-
Set de înregistrare audio Femida	9	5	-
Dictafon	-	-	-
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	2	-
Aparat de francat	2	2	-

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Curții Supreme de Justiție (Tabelul 5) relevă că pe parcursul a trei ani au fost realizate patru recomandări.

Tabelul 5. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Soluționarea problemelor legate de rețeaua locală.	Asigurarea conexiunii dintre pagina web a CSJ și PIGD
Mărirea capacității serverului.	Utilizarea tuturor funcționalităților prevăzute în PIGD.
Evitarea dublării informației pe pagina web a CSJ.	
Organizarea instruirilor interne pentru angajați noi.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea Supremă de Justiție era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Angajații CSJ nu utilizează sistemul de înregistrare audio în cadrul ședințelor de judecată.
- În anul 2015, pagina web a Curții Supreme de Justiție este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul și tipul echipamentului utilizat la Curtea Supremă de Justiție pentru organizarea activității au crescut semnificativ.

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Curții Supreme de Justiție este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și rata de soluționare a dosarelor în perioada 2009 – 2014.

În *Figura 5* sunt ilustrate evoluțiile la capitolul numărul de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 5* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Curtea Supremă de Justiție a crescut de la 12799 dosare/materiale în anul 2009 la 15132 dosare/materiale în anul 2014.

Figura 5. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

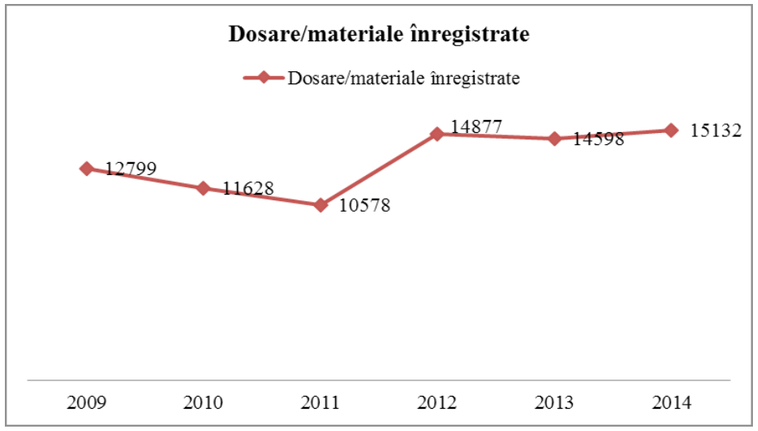

Sursa: DAJ/CSM/CSJ

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2014 – 12397 dosare/materiale. Din anul 2013 tendința este în creștere (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

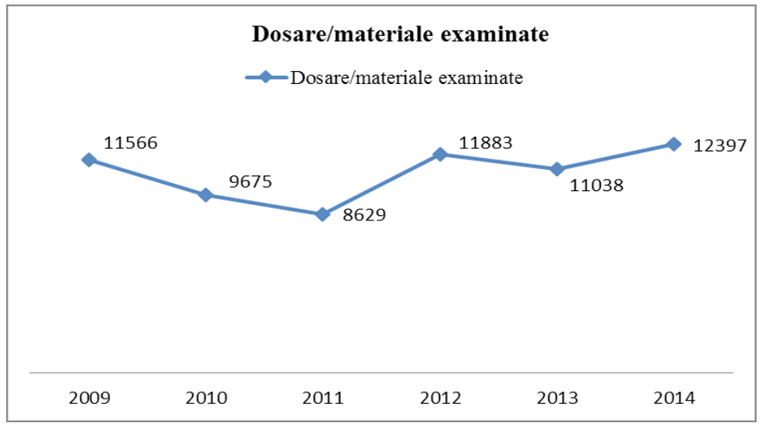

Sursa: DAJ/CSM/CSJ

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Curtea Supremă de Justiție a scăzut de la 90,4% în anul 2009 la 81,9% în 2014 (*Figura 7*).

Figura 7. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

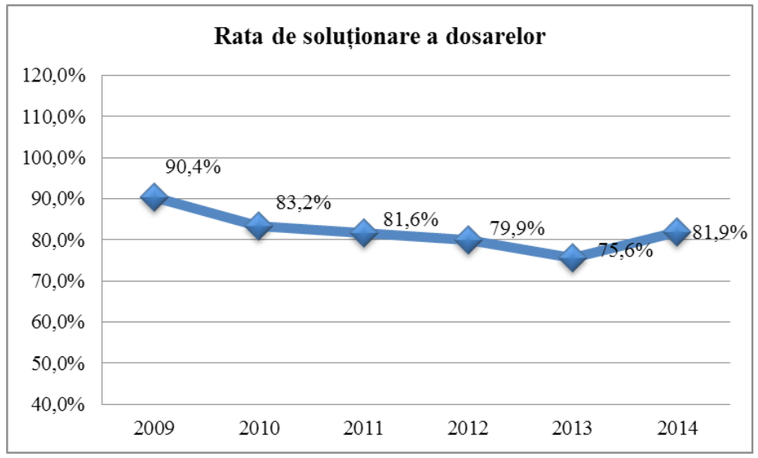

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Direcția de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție utilizează în activitatea sa 27 registre. Același număr de registre era utilizat în anul 2012.

Secțiile de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție utilizează în activitatea lor următoarele registre:

Tabelul 6. *Lista registrelor folosite de specialiștii Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registru privind corespondența simplă trimisă din CSJ. 2. Registrul intern de transmitere a dosarelor Direcției generalizare.
Civile	
Registrele folosite de Secția documentare procesuală a cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ a Direcției evidență și documentare procesuală	
	3. Registrul alfabetic (este ținut în format electronic în Excel) 4. Registrul de evidență a recursurilor secțiunea I. 5. Registrul de evidență a recursurilor secțiunea II. 6. Registrul de evidență a plății taxei de stat. 7. Registrul de evidență a cererilor de suspendare, executare a deciziilor sau aplicarea măsurilor de asigurare. 8. Registrul de evidență a cererilor de recurs economice.
Registrele folosite de Secția evidență procesuală a cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ a Direcției evidență și documentare procesuală	
	9. Registrul de evidență a cererilor de suspendare. 10. Registrul de evidență a cererilor de revizuire 03r. 11. Registrul de evidență a cererilor de revizuire 02r. 12. Registrul de evidență a cererilor de revizuire 02re. 13. Registrul de înregistrare a hotărîrilor Plenului Curții Supreme de Justiție privind chestiunile de ordin general. 14. Registrul de înregistrare a hotărîrilor Plenului Curții Supreme de Justiție privind explicarea practicii judiciare. 15. Registrul de înregistrare a avizurilor consultative și a încheierilor pe cauzele respective ale plenului CSJ.
Penale	
Registrele folosite de Secția documentare procesuală a cauzelor penale a Direcției evidență și documentare procesuală	

	16. Registrul alfabetic al dosarelor penale înregistrate cu indicile RA. 17. Registrul alfabetic al dosarelor penale înregistrate cu indicile RE. 18. Registrul de înregistrare a cererilor de recuzare și abținere. 19. Registrul de evidență a cererilor de strămutare și conflict de competență. 20. Registrul de evidență a corespondenței de intrare 21. Registrul de evidență a dosarelor transmise judecătorilor spre examinare. 22. Registrul de transmitere a deciziilor spre traducere. 23. Registrul alfabetic în Plen 4-1re. 24. Registrul de transmitere Procuraturii Generale a recursurilor pentru a formula referința.
Registrele folosite de Secția evidență procesuală a cauzelor penale a Direcției evidență și documentare procesuală	
	25. Registrul de evidență a recursurilor în anulare, ordinare, în revizuire, a recursurilor la audiență și trimiterea prin poștă, transmiterea recursurilor și dosarelor în Plen.
Registrele folosite de Serviciul expediție a Direcției asigurare organizatorică și economică-administrativă	
	26. Registrul de evidență a deciziilor expediate prin curier Departamentului Instituții Penitenciare, Direcției trupelor de pază, Penitenciarului 13. 27. Condica de expediție și recipisele despre primirea documentelor de la CSJ.

Sursa: Specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție

Toate încăperile arhivei Curții Supreme de Justiție sunt în stare satisfăcătoare, însă sunt organizate ineficient. Niciunul dintre spațiile arhivei nu este dotat cu sistem de ventilare sau sistem anti-incendiu. În clădirea din str. M. Kogălniceanu, arhiva dispune de încăperi atît la subsol, cît și la etajul 1. Este necesară reamenajarea și ordonarea dosarelor vechi, precum și a altor materiale. În clădirea din str. P. Rareș arhiva este amplasată la etajul 3. Este necesară reorganizarea și reparația spațiului destinat arhivei.

Analiza realizării recomandărilor

Din cele trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Curții Supreme de Justiție (Tabelul 7), a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 7. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui arhivar	Consolidarea arhivei într-un singur spațiu și asigurarea acesteia cu sisteme de ventilare.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Instrucțiunea și aducerea denumirii registrelor în concordanță cu denumirea de registre prevăzută în Instrucțiune.

Concluzii:

- Începînd cu anul 2013, numărul de dosare/materiale înregistrate la Curtea Supremă de Justiție se caracterizează printr-o evoluția ascendentă.
- Începînd cu anul 2013, numărul de dosare/materiale examinate la Curtea Supremă de Justiție se caracterizează printr-o evoluția ascendentă.

Foto 12. *Încăperea arhivei*

IV. RESURSE UMANE

Conform schemei de încadrare, la Curtea Supremă de Justiție activează 33 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 220 persoane.

La Curtea Supremă de Justiție există cinci specialiști în resurse umane. De asemenea, în statele de personal ale Curții Supreme de Justiție există șase specialiști pentru relații cu publicul, aceștia având obligația de a contribui la asigurarea accesului publicului la justiție și furnizarea informației de interes public. Reprezentanții oficiali ai instanței judecătorești în relațiile cu mass-media sunt Șeful Direcției Monitorizare și Relații cu Publicul și Șeful Secretariatului CSJ. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Curții Supreme de Justiție este prezentată în Tabelul 8 de mai jos.

Tabelul 8. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Conducerea		
Președinte al CSJ, judecător	1	-
Vicepreședinte al CSJ, judecător	2	-
Vicepreședinte al Colegiului, judecător	2	-
Secretariatul Curții Supreme de Justiție		
Șef al Secretariatului Curții Supreme de Justiție	1	-
Șef-adjunct al Secretariatului Curții Supreme de Justiție	1	-
Direcția monitorizare și relații cu publicul		
Șef Direcție	1	-
Șef-adjunct Direcție	1	-
Consultant principal	1	-
Consultant superior	1	-
Consultant	2	-
Direcția Drepturile Omului și Cooperare Externă		
Șef Direcție	1	-
Șef-adjunct Direcție	1	-
Consultant principal	1	
Consultant superior	2	-
Colegiul judiciar civil, comercial și de contencios administrativ		
Judecător	19	-
Asistent judiciar	66	6
Colegiul Judiciar Penal		
Judecător	9	-
Asistent judiciar	33	6
Direcția generalizare și sistematizare a practicii judiciare		
Șef direcție	1	-
Secția civilă, comercială și de contencios administrativ		
Șef secție în cadrul direcției	1	-
Consultant principal	1	-
Consultant superior	2	-
Consultant	2	-
Secția penală		
Șef secție în cadrul direcției	1	
Consultant principal	1	1
Consultant	2	1
Secția legislație		
Șef secție	1	-
Consultant principal	1	-
Consultant superior	1	-
Consultant	1	-
Direcția evidență și documentare procesuală		
Șef direcție	1	-
Șef-adjunct direcție	1	-
Secția documentare procesuală a cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ		
Șef secție în cadrul direcției	1	-
Consultant principal	1	-
Consultant superior	2	-
Consultant	7	-
Secția documentare procesuală a cauzelor penale		
Șef secție în cadrul direcției	1	-
Consultant principal	1	-
Consultant superior	2	-
Consultant	2	
Secția evidență procesuală a cauzelor penale		
Șef secție în cadrul direcției	1	-
Specialist principal	4	-
Specialist superior	1	-
Secția evidență procesuală a cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ		
Șef secție în cadrul direcției	1	-
Specialist principal	5	-
Specialist superior	2	-
Specialist	1	-
Serviciul evidență și documentare procesuală a activității Plenului Curții Supreme de Justiție		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	1	-
Direcția interpreți și traduceri		
Șef direcție	1	-
Specialist principal	3	-
Specialist superior	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Curții Supreme de Justiție		
Direcția resurse umane		
Șef Direcție	1	-
Șef-adjunct Direcție	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Direcția asigurare organizatorică și economico-administrativă		
Șef Direcție	1	-
Șef-adjunct Direcție, contabil-șef	1	-
Secția financiară		
Șef Secție în cadrul Direcției	1	-
Specialist principal	3	1
Serviciul tehnologii informaționale		
Șef Serviciu	1	-
Administrator principal sisteme informatice	1	-
Serviciul redactare și editare		
Șef serviciu	1	-
Redactor principal	1	-
Cancelarie		
Șef cancelarie	1	-
Inspector superior	1	-
Serviciul dactilografiere și multiplicare		
Șef serviciu	1	-
Dactilograf	2	-
Serviciul expediție		
Șef expediție	1	-
Expeditor	2	-
Serviciul arhivă		
Șef arhivă	1	-
Custode superior fonduri	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef Secție în cadrul direcției	1	-
Administrator	2	-
Șofer	4	-
Electrician	2	-
Lăcătuș-instalator tehnică sanitară	2	-
Muncitor la îngrijirea complexă și reparația clădirii	4	-
Îngrijitor încăperi de serviciu	10	-
Operator în sala cu cazane	2	-
Total	**253**	**14**

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 la capitolul resurse umane ale Curții Supreme de Justiție (Tabelul 9) a fost formulată o singură recomandare, care a fost realizată pînă în anul 2015.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor CSJ, în vederea clarificării problemelor care apar în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Curtea Supremă de Justiție este realizat de specialiștii din Direcția Resurse Umane.
- Instanța a angajat șase specialiști în relații cu publicul.
- Instanța a angajat doi specialiști TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).

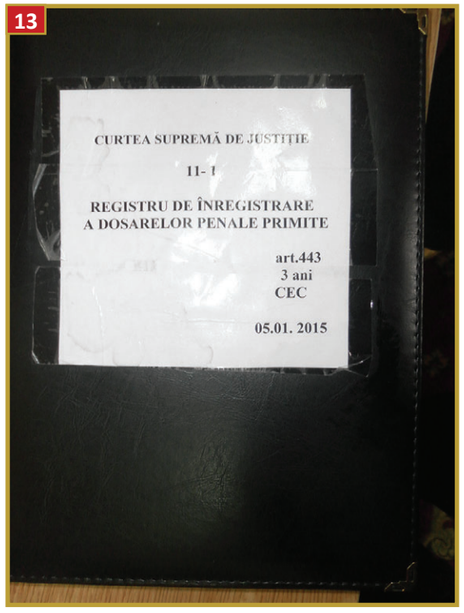

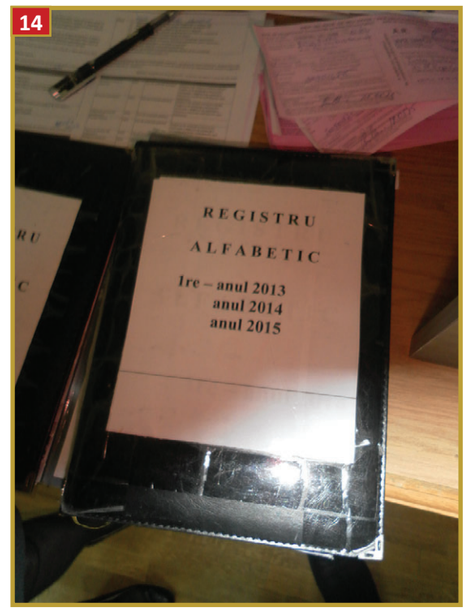

Foto 13. *Registre CSJ*
Foto 14. *Registre CSJ*

La intrarea în sediul CSJ din str. P. Rareș există un chioșc electronic. La data evaluării, monitorul instalat în hol, la primul etaj al clădirii nu funcționa. De asemenea, în clădire nu există un panou informativ cu materiale informaționale pentru cetățeni. În sediul CSJ din str. M. Kogălniceanu există doar un panou informativ instalat în holul clădirii, în preajma Secției documentare și Secției evidență a cauzelor penale a Direcției evidență și documentare procesuală. Deși dispune de monitor pentru afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată, la data efectuării vizitei acesta nu era instalat.

În ambele sedii direcțiile de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. De asemenea, în ambele sedii lipsesc săgețile de direcționare a vizitatorilor sau panourile cu dislocarea birourilor în instanță, inclusiv serviciul monitorizare și relații cu publicul, arhivă, sălile de ședințe ș.a. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor.

Pe panoul de informații din sediul CSJ din str. M. Kogălniceanu sunt plasate:

- Lista ședințelor de examinare a cauzelor.
- Taxa de stat sau alte taxe.
- Dispoziția nr. 68 din 11.07.2011 cu privire la accesul în sediile Curții Supreme de Justiție.
- Ordinul nr. 33 din 05.05.2012 privind asigurarea funcționarilor publici și persoanelor care efectuează deservirea tehnică cu ecusoane și amenajarea birourilor în care este deschis accesul justițiabililor.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Curtea Supremă de Justiție (Tabelul 10) demonstrează că pe parcursul a trei ani a fost realizată o recomandare.

Tabelul 10. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea pe ușile birourilor judecătorilor a plăcilor cu avertismentul că accesul în birourile judecătorilor este interzis.	Instalarea indicatoarelor de direcționare spre biroul secției petiții și audiență.
	Plasarea pe panoul informativ a informației de interes public mai ample, spre exemplu, despre pagina web a CSJ, noutăți în sistemul judiciar, programul de activitate a instanței, orele de primire a cetățenilor de către Președintele CSJ, programul de activitate a secției petiții și audienți și a arhivei CSJ.
	Procurarea și instalarea unor panouri mai performante la intrarea în instanță, în care să fie posibil de plasat informații mai ample despre activitatea instanței.

Concluzii:

- Doar la sediul din str. M. Kogălniceanu a CSJ este instalat un panou cu informații utile vizitatorilor instanței.
- Doar la sediul din str. P. Rareș este instalat un monitor pentru afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată care însă, la data vizitei de evaluare, nu funcționa.
- În ambele sedii lipsesc săgețile de direcționare a vizitatorilor.

15

16

Foto 15. *Monitor*
Foto 16. *Panou informativ*

Începînd cu 1 ianuarie 2015, Curtea Supremă de Justiție (CSJ) a trecut în subordinea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) în ceea ce privește elaborarea, executarea și raportarea bugetului instanței. Astfel, de elaborarea proiectului bugetului CSJ pentru anul 2016 va fi responsabil CSM.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul CSJ a înregistrat o evoluție ascendentă de circa 59% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul CSJ a fost de 20646.1 mii lei, atunci în anul 2014, bugetul instanței a constituit 32884,9 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[7]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale CSJ au constituit 17502,4 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere cu circa 56%, fiind de 27278 mii lei. Contribuția creșterii cheltuielilor de personal la creșterea bugetului instanței a constituit circa 80%.

Tabelul 11. *Structura bugetului CSJ pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	17,502.4	20,223.8	27,278.0	56%	**80%**
Reparații (curente și capitale)	11.4	12.4	1,508.4	13132%	12%
Procurarea mijloacelor fixe	378.0	872.9	424.0	12%	0%
Transferuri peste hotare	38.3	23.0	0.0	-	0%
Investiții capitale	0.0	8,084.5	199.7	-	2%
Documente executorii	0.0	49.0	0.0	-	0%
Cheltuieli operaționale	2,716.0	3,766.0	3,474.8	28%	6%
Total	**20,646.1**	**33,031.6**	**32,884.9**	**59%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSJ

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale CSJ au înregistrat o creștere de circa 28%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 2716 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 3474.8 mii lei (vezi Tabelul 12).

Tabelul 12. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	256.8	769.7	569.4	122%	**41%**
Servicii de transport	241.0	306.1	308.2	28%	9%
Servicii de telecomunicație și de poștă	351.9	397.9	367.4	4%	2%
Servicii comunale	1,186.8	1,419.0	1,346.7	13%	21%
Altele	679.5	873.3	883.1	30%	27%
Total	**2,716.0**	**3,766.0**	**3,474.8**	**28%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSJ

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de majorarea cheltuielilor pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc cu circa 122%. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 CSJ a majorat cheltuielile respective de la 256,8 mii lei în anul 2012 la 569,4 mii lei în anul 2014, ceea ce a influențat creșterea bugetului operațional al instanței cu circa 41%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind majorarea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[8], pe parcursul anului 2012, în cadrul CSJ au fost examinate 11883 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere ușoară de pînă la 12397 dosare sau cu circa 4%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul CSJ în anul 2012 a fost de circa 229 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere de circa 23% față de anul 2012, reprezentînd 280 lei.

[7] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație.

[8] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru CSJ*

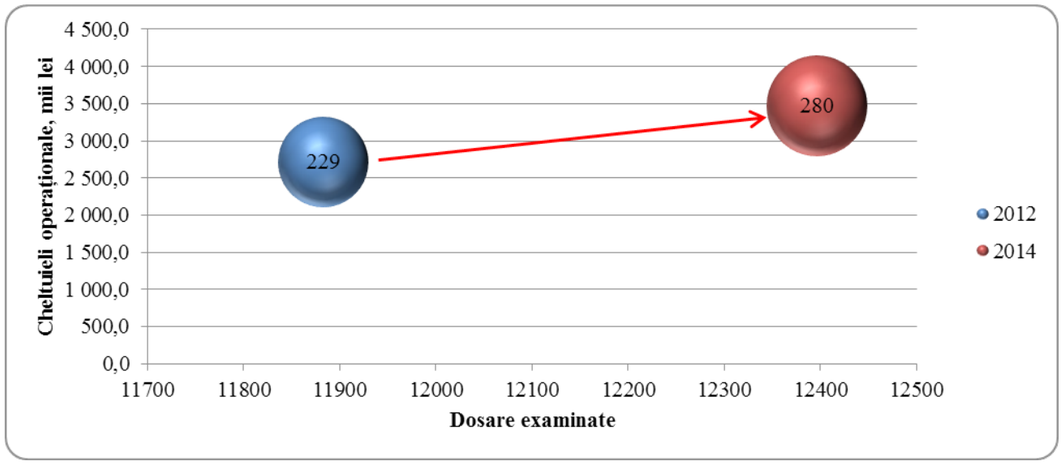

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 23%) poate fi explicată prin creșterea mai rapidă a cheltuielilor operaționale (circa 28%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 4%).

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂȚII

În cadrul CSJ evidența contabilă se ține automatizat utilizând aplicația 1C buget.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la CSJ (Tabelul 13) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 13. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Crearea unei unități de audit intern și implementarea sistemului de audit intern

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul CSJ a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 59%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 56%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012, ca rezultat al creșterii mai accelerate a cheltuielilor operaționale ale instanței (28%) comparativ cu creșterea numărului dosarelor examinate (4%).
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Foto 17. *Arhiva*

PREZENTARE GENERALĂ

Curtea de Apel Chișinău este amplasată în municipiul Chișinău. Din circumscripția Curții de Apel fac parte judecătoriile indicate în anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

Curtea de Apel Chișinău este amplasată în două clădiri. În anii 2013-2014 au fost renovate parțial anumite încăperi din cele două sedii. În 2013 a început construcția unei anexe la clădirea din str. Teilor, 4. Finalizarea construcției este estimată pentru sfîrșitul anului 2015.

În anul 2012, la Curtea de Apel Chișinău era utilizată versiunea 3 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4.1 a PIGD. La fel ca în anul 2012, la Curtea de Apel Chișinău majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Curții de Apel Chișinău, în perioada 2009-2014, se caracterizează printr-o tendință ascendentă atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

CURTEA DE APEL CHIŞINĂU

or. Chișinău, str. Teilor, 4 și
Bd. Ștefan cel Mare 73 (etajul 1)

Data vizitei: 03 iunie 2015

La data vizitei, în cadrul Curții de Apel Chișinău activau 48 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 187 persoane. La Curtea de Apel Chișinău au fost angajați doi specialiști în resurse umane. La Curtea de Apel Chișinău sunt activează doi specialiști în relații cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere ușoară față de anul 2012 cu circa 8%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat s-a redus, față de anul 2012, cu circa 2% și a fost sub nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public. Pe ușile birourilor judecătorilor există avertismente cu privire la interzicerea accesului persoanelor neautorizate. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe de judecată sunt instalate plăcuțe cu informație că ședințele sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	2	Fațada exterioară respectă simbolica de stat. În anul 2012 a fost renovată, însă în urma construcției mansardei aceasta necesită reparație cosmetică.
Alimentare cu apă	3	3	Țevile și alimentarea cu apă sunt în stare satisfăcătoare. Este planificată repararea sistemului de alimentare cu apă, prin conectarea sistemului din clădirea veche la cel din noua clădire.
Alimentare cu energie electrică	3	4	Sistemul de alimentare cu energie electrică este în stare nesatisfăcătoare și necesită a fi schimbat. În cazul în care este suprasolicitată rețeaua electrică, se întrerupe alimentarea cu energie electrică.
Sistem de canalizare	3	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare care este funcțional, deși țevile necesită a fi schimbate.
Sistem de încălzire	2	1	Instanța dispune de sistem de încălzire centralizat. Este planificată dotarea instanței cu propria cazangerie. Caloriferele și țevile sunt funcționale.
Sistem anti-incendiu	3	3	Doar în arhivă și în secția de evidență și documentare procesuală este instalat sistem anti-incendiar. Restul clădirii nu dispune de sistem anti-incendiar.
Acoperiș	3	1	A fost construită o mansardă. Acoperișul este din material sandwich. Nu exitstă scurgeri de apă.
Interior	3	2	Birourile au fost renovate cosmetic. În majoritatea birourilor este necesară schimbarea podelelor și vopsirea pereților.

Sursa: Curtea de Apel Chișinău

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Curții de Apel Chișinău, 2012/2015*

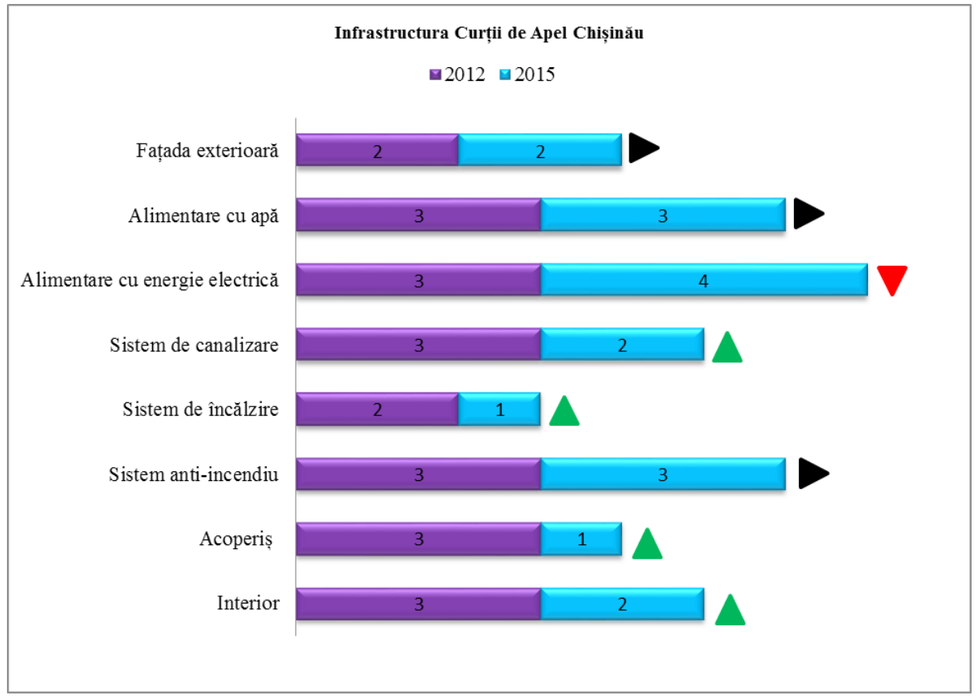

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

În anul 2012 au fost formulate patru recomandări la capitolul infrastructura Curții de Apel Chișinău. Pînă în anul 2015, dintre acestea a fost realizată doar una (Tabelul 1).

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Identificarea posibilității de unificare a sediilor Curții de Apel Chișinău în vederea eficientizării activității instanței.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor și a luminilor semnalizatoare de evacuare în caz de urgență (str. Teilor, 4).
	Reconfigurarea cancelariei pentru a construi un spațiu de recepție a publicului și pentru a îmbunătăți aspectul intrării în clădire (str. Teilor, 4).
	Înlocuirea mecanismului de închidere a ușii pentru a permite evacuarea în caz de incendiu (Bd. Ștefan cel Mare, 73)
	Renovarea rețelelor electrice (Bd. Ștefan cel Mare, 73)

1

2

3

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Curții de Apel Chișinău a rămas neschimbată, astfel încît, la fel ca în anul 2012 aceasta este calificată drept „bună”.
- Sistemul de alimentare cu apă a fost apreciat drept „satisfăcător” atît în anul 2012, cît și în anul 2012.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a deteriorat din anul 2012, fiind apreciată drept „nesatisfăcătoare”, în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie termică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună”.
- Starea acoperișului a fost remediată din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună” în anul 2015.
- Starea birourilor din cadrul Curții de Apel Chișinău s-a ameliorat din anul 2012, fiind considerată „bună” în anul 2015.

Foto 1. *Birou asistenți judiciari*
Foto 2. *Spații de așteptare*
Foto 3. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 4. *Intrare în cancelarie*
Foto 5. *Ușa unei săli de ședințe de judecată*
Foto 6. *Grup sanitar*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea de Apel Chișinău era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Curtea de Apel Chișinău funcționa versiunea 4.1 a PIGD.[3]

În cele două sedii ale sale, Curtea de Apel Chișinău dispune de 10 săli de ședințe în care au fost instalate 14 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 48 judecători. În comparație cu anul 2012 cînd în instanță se înregistrau audio doar unele ședințe de judecată, în luna mai 2015, 91%[4] din ședințele de judecată au fost înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Curtea de Apel Chișinău dispunea de o pagină web, conținutul căreia era gestionat de către specialistul în relații cu publicul angajat în instanță, în anul 2015 pagina web a Curții de Apel Chișinău este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate s-au arătat mulțumite de serviciile companiei contractate.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Curții de Apel Chișinău și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Curții de Apel Chișinău*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Noutăți, note informative, anunțuri cu privire la angajare și organigrama Curții de Apel Chișinău
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 26 mai 2015[5]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon și a orarului de audiență a cetățenilor

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Curtea de Apel Chișinău dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Server	2	2	1
Router	-	1	-
Computer	163	249	54
Notebook	-	1	15
Imprimantă	52	214	44
Scanner	3	49	30
Scanner multifuncțional	-	4	-
Set de înregistrare audio	13	14	10
Copiator (Xerox)	3	8	6
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	2	6
Dictafon	-	15	40
Aparat de francat	1	2	1

Sursa: Curtea de Apel Chișinău

Figura 2. *Echipamentul la Curtea de Apel Chișinău*

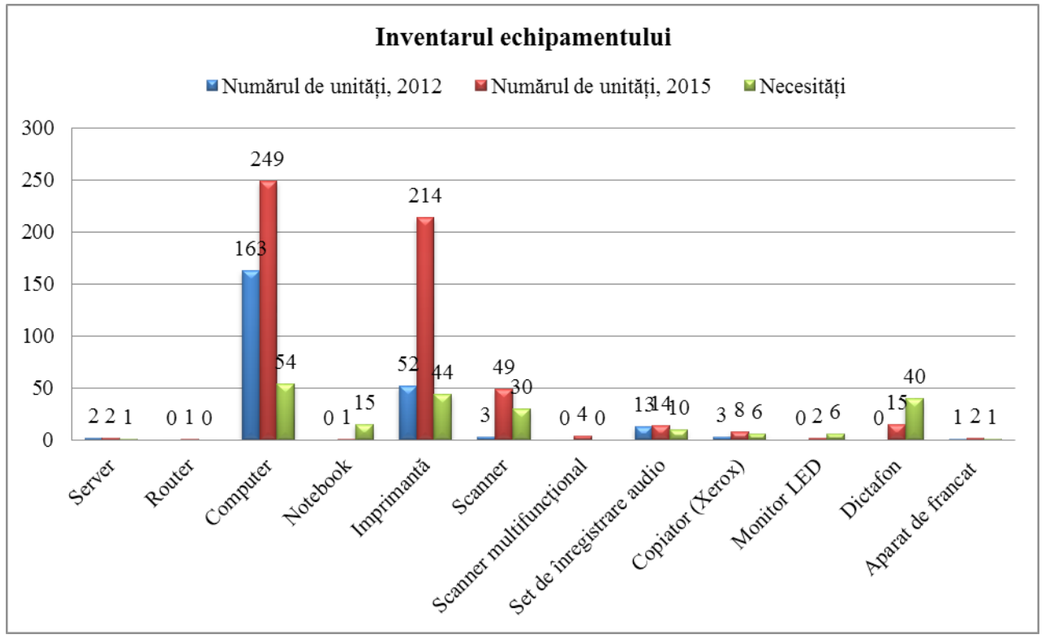

Sursa: Angajații Curții de Apel Chișinău

[3] Curtea de Apel Chișinău este instanță-pilot în procesul de testare a versiunii PIGD 4.1.
[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.
[5] La data efectuării evaluării, 2 judecători din cadrul Curții de Apel Chișinău erau detașați.
[6] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Curtea de Apel Chișinău*

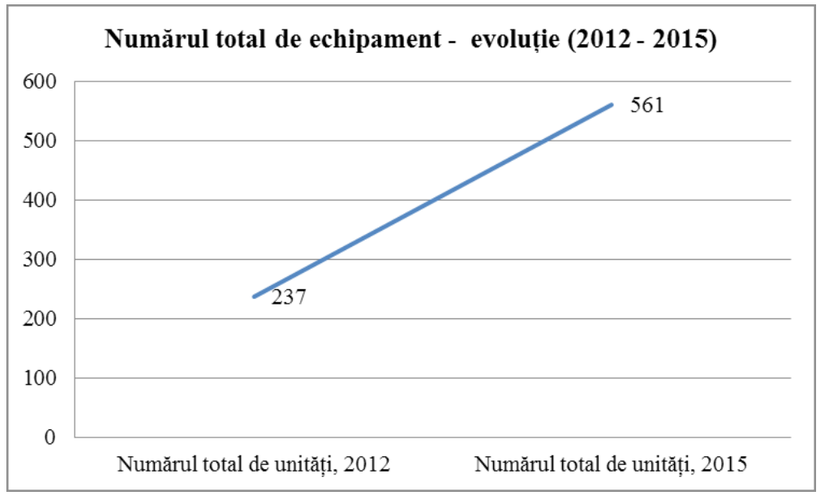

Sursa: Angajații Curții de Apel Chișinău

Analiza realizării recomandărilor din 2012

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul automatizare a Curții de Apel Chișinău (Tabelul 4), aceasta nefiind realizată pînă în 2015.

***Tabelul 4**. Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea de Apel Chișinău era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4.1 a PIGD.
- Comparativ cu situația din anul 2012, cînd doar unele ședințe de judecată erau înregistrate audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Curtea de Apel Chișinău majoritatea ședințelor de judecată era supusă înregistrării audio.
- În anul 2015, pagina web a Curții de Apel Chișinău este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul și tipul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței au crescut semnificativ cu 325 unități în total.
- Odată cu construirea și amenajarea unei anexe la actuala clădire a instanței, a crescut și numărul de echipament necesar.

Foto 7. *Utilizarea PIGD*
Foto 8. *SRS Femida*
Foto 9. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 10. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Curții de Apel Chișinău este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și rata de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate evoluțiile la capitolul numărul de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Curtea de Apel Chișinău a crescut de la 17307 dosare/materiale în anul 2009 la 29268 dosare/materiale în anul 2014, aceasta fiind și cea mai înaltă valoare din întreaga perioadă evaluată.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

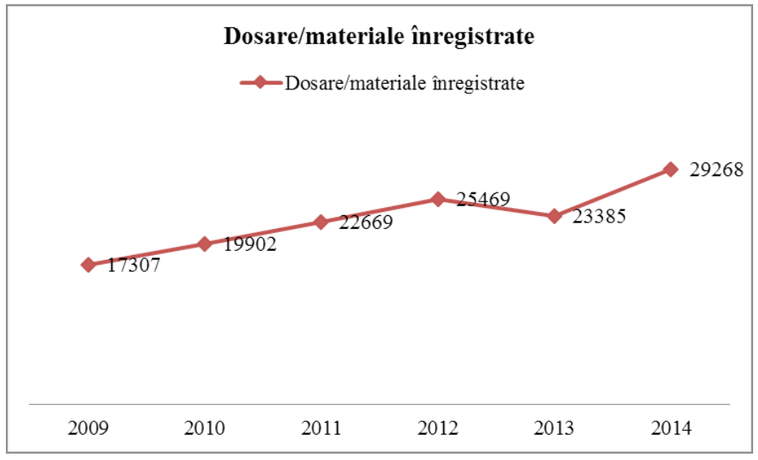

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că, numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a crescut de la 13775 în anul 2009 la 23518 dosare în anul 2014 (*Figura 5*), aceasta fiind și cea mai înaltă valoare din întreaga perioadă evaluată.

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

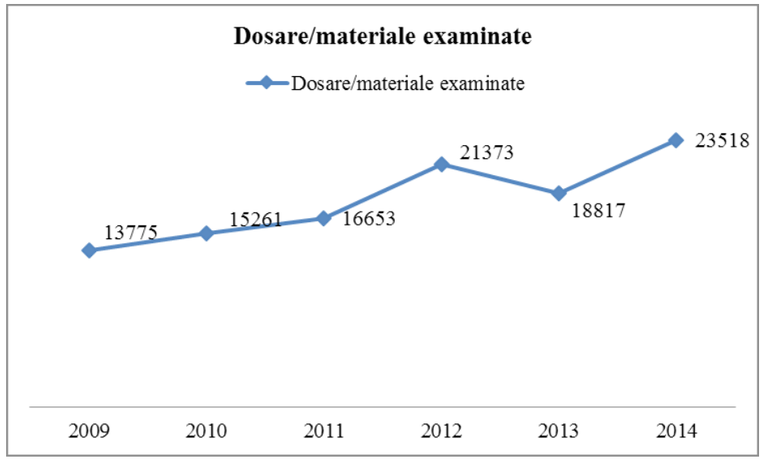

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide, că rata de soluționare a dosarelor la Curtea de Apel Chișinău a crescut de la 79,6% în anul 2009 la 80,4% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

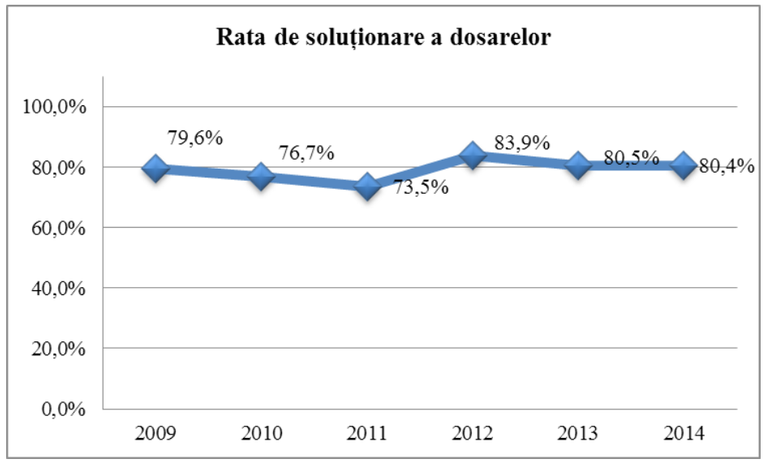

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Direcția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău utilizează în activitatea sa 20 registre, cu 28 registre mai puține decît utiliza în anul 2012. Cu toate acestea, la Curtea de Apel Chișinău numărul de registre ținute depășește numărul de 19 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Direcția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență a dosarelor în I instanța 2. Registrul de evidență a procedurilor de executare 3. Registrul de evidență dosarelor penale transmise în arhiva 4. Registrul unic de intrare a corespondenței
Civil	5. Registrul de evidență a dosarelor în I instanța 2i – insolvabilitate 6. Fișa de evidență
Penal	7. Registrul alfabetic pe cauze penale în ordine de recurs 8. Registrul cu privire la înregistrarea prezentărilor 9. Registrul cu privire la înregistrarea dosarelor cu indicele 11r 10. Registrul cu privire la înregistrarea dosarelor cu indicele 14r 11. Registrul cu privire la înregistrarea dosarelor cu indicele 16r, 16 rj 12. Registrul de evidență a deciziilor expediate la penitenciar 13. Registrul de evidență a dosarelor venite la rejudecare cancelaria penală 14. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte 15. Registrul de evidență a plîngerilor și cererilor 16. Registrul alfabetic de evidență a dosarelor penale în prima instanța 17. Registrul de evidență a volumelor adăugătoare la dosarele penale 18. Fișa de evidență
Contravențional	19. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale 20. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău

[7] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva este localizată în ambele sedii ale Curții de Apel Chișinău. La sediul din str. Teilor, 4 aceasta ocupă 4 încăperi din subsolul clădirii. În clădirea din bd. Ștefan cel Mare, 73 arhiva este amplasată la etajul 1. În niciuna dintre încăperile arhivei din cele două sedii nu funcționează sistemul de ventilare. De asemenea, este necesară schimbarea corpurilor de iluminat.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul activitatea Curții de Apel Chișinău (Tabelul 6) aceasta fiind realizată pînă în anul 2015.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu privire la aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Curtea de Apel Chișinău a crescut în perioada 2009-2014 cu 69,1%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Curtea de Apel Chișinău a crescut în perioada 2009-2014 cu 70,7%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală depășește cu 1 registru numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Arhiva*
Foto 12. *Cancelaria civilă*
Foto 13. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

La data vizitei, în cadrul Curții de Apel Chișinău activau 48 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 187 persoane.

Conform schemei de încadrare, la Curtea de Apel Chișinău există patru specialiști în resurse umane. De asemenea, în statele de personal ale Curții de Apel Chișinău sunt doi specialiști pentru relații cu publicul, aceștia avînd sarcina de a contribui la asigurarea accesului publicului la justiție și furnizarea informației de interes public. În instanță este angajat și un specialist care este reprezentantul oficial ai instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității în condițiile legii. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Curții de Apel Chișinău este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	2	-
Judecător	47[5]	4
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	53	1
Grefier	52	2
Direcția sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef direcție	1	-
Secția monitorizare și relații cu publicul		
Șef Secție	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Secția penală		
Șef secție	1	-
Specialist superior (*Secția penală)*	3	-
Secția civilă, comercială și de contencios administrativ		
Șef secție	1	-
Specialist superior	3	-
Specialist	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Direcția evidență și documentare procesuală		
Șef direcție	1	-
Secția civilă și de contencios administrativ		
Șef secție	1	-
Specialist principal	8	-
Specialist superior	4	-
Specialist	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Secția penală și contravențională		
Șef secție	1	-
Specialist principal	5	-
Specialist superior	2	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Secția translare		
Șef secție	1	-
Traducător	7	2
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Șef serviciu, contabil-șef	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	2	-
Secția resurse umane		
Șef secție	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Serviciul arhivă		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	3	-
Serviciul expediție		
Șef expediție	1	-
Expeditor	2	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef secție	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	2	0
Muncitor la îngrijirea complexă și repararea clădirilor	4	-
Șofer	4	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	6	-
Telefonist	1	-
Iluminator	1	-
Total	**241**	**10**

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 au fost formulate trei recomandări la capitolul resurse umane ale Curții de Apel Chișinău (Tabelul 8), toate trei fiind implementate pînă în anul 2015.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Angajarea unui specialist relații cu publicul și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Curții de Apel Chișinău, în vederea clarificării problemelor apărute în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Curtea de Apel Chișinău este realizat de specialiștii în resurse umane.
- Instanța dispune de doi specialiști în relații cu publicul.
- Instanța dispune de un specialist pentru informare publică și relații cu mass media.
- Curtea de Apel Chișinău dispune de un specialist în tehnologii informaționale (*Administrator superior rețea de calculatoare*).

La intrare în Curtea de Apel Chișinău a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un monitor LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Direcția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță sunt instalate indicatoare de direcționare a cetățenilor la Direcția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis. Pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu inscripția că ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Programul de lucru;
- Informații cu privire la obligația avocaților de a purta robe în cadrul ședințelor de judecată;
- Pachetul de acte necesare pentru includerea în lista administratorilor de insolvabilitate;
- Informații cu privire la amplasarea biroului mediatorului în cadrul instanței;
- Informații cu privire la portalul web: www.monitor.md;
- Listele ședințelor de judecată extrase din PIGD;
- Numerele de telefon ale personalului din Curtea de Apel Chișinău;
- Dispoziția Președintelui instanței cu privire la orele de audiență;
- Informații cu privire la taxa de stat.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Curtea de Apel Chișinău (Tabelul 9) demonstrează că pînă în anul 2015 nu a fost realizată doar o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, metoda de eliberare a copiilor de pe hotărîri, anunț despre pagina web a Curții de Apel Chișinău, noutăți în sistemul judiciar etc.	Instalarea indicatorilor clari spre biroul specialistului relații cu publicul.
Utilizarea modulului din PIGD care generează automat listele cauzelor fixate pentru judecare.	

Concluzii:

- La intrarea în Curtea de Apel Chișinău a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Direcția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea birourilor Direcției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- Instanța dispune de un monitor LED pe care s afișează graficul electronic al ședințelor de judecată.

Foto 14. *LED și informații pentru justițiabili*
Foto 15. *Panou informativ*
Foto 16. *Lista cauzelor fixate pentru judecare*
Foto 17. *Ghișeu de informații*

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare, și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Curții de Apel Chișinău elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Curții Apel Chișinău a înregistrat o creștere de circa 443% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Curții de Apel Chișinău a fost de 10041,4 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a constituit 54522 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin:

1. **Existența cheltuielilor pentru investiții capitale.** Pe parcursul anilor 2012-2014, Curtea de Apel Chișinău a beneficiat de mijloace financiare pentru investiții capitale. Dacă în anul 2012, Curtea de Apel Chișinău a utilizat în acest scop 498,5 mii lei, atunci în anul 2014, suma respectivă s-a majorat pînă la circa 31 milioane lei. Creșterea cheltuielilor respective a influențat majorarea bugetului instanței în proporție de 69%.
2. Creșterea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Curții de Apel Chișinău au constituit 6914,8 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 200% fiind de 20738,7 mii lei. Creșterea cheltuielilor respective a influențat majorarea bugetului instanței în proporție de 31%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Curții de Apel Chișinău pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	6,914.8	14,872.7	20,738.7	200%	**31%**
Reparații (curente și capitale)	33.9	19.5	33.7	-1%	0%
Procurarea mijloacelor fixe	39.9	446.0	15.8	-60%	0%
Investiții capitale	498.5	409.1	30,983.5	6115%	**69%**
Cheltuieli operaționale	2,554.3	2,368.1	2,750.3	8%	0%
Total	**10,041.4**	**18,115.4**	**54,522.0**	**443%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 – http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 – CSM

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Curții de Apel Chișinău au înregistrat o creștere ușoară de circa 8%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 2554,3 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 2750,3 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	934.6	462.9	569.8	-39%	-186%
Servicii de transport	168.9	176.2	207.7	23%	20%
Servicii de telecomunicație și de poștă	187.3	331.0	315.6	68%	**65%**
Servicii comunale	510.4	463.3	597.4	17%	44%
Arendarea bunurilor	109.1	200.8	113.8	4%	2%
Altele	644.0	733.9	946.0	47%	**154%**
Total	**2,554.3**	**2,368.1**	**2,750.3**	**8%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST,, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea ușoară a cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de:

1. **Majorarea „altor" cheltuieli.** Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Curtea de Apel Chișinău a majorat cheltuielile respective cu circa 47% (de la 644 mii lei în anul 2012 la 946 mii lei în anul 2014), iar creșterea respectivă a dus la majorarea bugetului operațional în mărime de 154%.
2. **Majorarea cheltuielilor destinate procurării serviciilor de telecomunicație și de poștă.** Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Curtea de Apel Chișinău a majorat cheltuielile respective cu circa 68% (de la 187,3 mii lei în anul 2012 la 315,6 mii lei în anul 2014), iar creșterea respectivă a dus la majorarea bugetului operațional în mărime de 65%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Curtea de Apel Chișinău a examinat în total 21373 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere de pînă la 23518 dosare, sau cu circa 10%. În baza statisticii prezentate, rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate, obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Curții de Apel Chișinău în anul 2012 a fost de circa 120 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o reducere nesemnificativă de circa 2% față de anul 2012, fiind de circa 117 lei.

[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Curtea de Apel Chișinău*

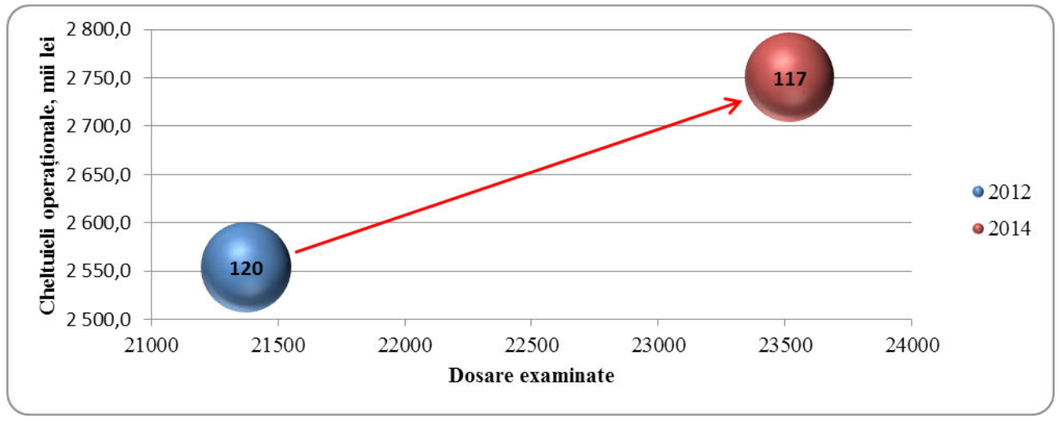

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Reducerea ușoară a costului mediu pe dosar examinat (circa 2%) poate fi explicată prin majorarea mai lentă a cheltuielilor operaționale (circa 8%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 10%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: CURTEA DE APEL CHIŞINĂU VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 117 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru curțile de apel.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Curtea de Apel Chișinău vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

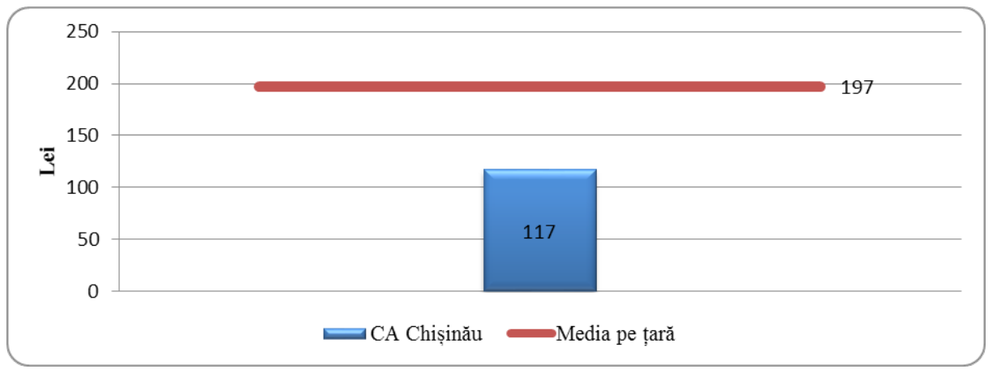

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Curtea de Apel Chișinău a fost inferior costului mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Curții de Apel Chișinău evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămîni (anii 2013 și 2014). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Curtea de Apel Chișinău (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea echipamentului de francare	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Curții de Apel Chișinău a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 443%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 200%) și existenței cheltuielilor pentru investiții capitale.
- S-a redus ușor costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al majorării mai lente a cheltuielilor operaționale (circa 8%) față de creșterea numărului de dosare examinate (circa 10%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Curtea de Apel Chișinău în anul 2014 a fost mai mic față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Curtea de Apel Bălți este amplasată în municipiul Bălți. Din circumscripția Curții de Apel Bălți fac parte judecătoriile indicate în anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

În anul 2013 a fost renovat spațiul pentru Direcția de evidență și documentare procesuală și anexa la clădirea administrativă. În anul 2014 a fost reparat capital interiorul blocului principal, inclusiv spațiile pentru deținuți. Fațada și cazangeria au fost reparate parțial.

În anul 2012, la Curtea de Apel Bălți era utilizată versiunea 2 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. La fel ca în anul 2012, la Curtea de Apel Bălți majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Curții de Apel Bălți, în perioada 2009-2014, se caracterizează printr-o tendință ascendentă atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

CURTEA DE APEL BĂLŢI

or. Bălți, str. Ștefan cel Mare și Sfînt, 54

Data vizitei: 20 mai 2015

Conform schemei de încadrare, la Curtea de Apel Bălți activează 25 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 99 persoane. La Curtea de Apel Bălți a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Curții de Apel Bălți sunt 2 specialiști în relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 66%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 41% și a fost peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public. Intrarea la etajul cu birouri ale judecătorilor este securizată prin carduri de acces. Pe ușile sălilor de ședințe de judecată nu sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	3	Fațada exterioară respectă simbolica de stat. Pe alocuri a căzut tencuiala și pot fi observate fisuri. Intrarea în clădire este clar definită. Curtea din fața clădirii este pavată. Pentru anul 2016 este planificată reparația capitală a fațadei.
Alimentare cu apă	2	1	Clădirea este conectată la sistemul centralizat de asigurare cu apă. Starea țevilor este foarte bună. Totodată, clădirea este dotată și cu fîntînă cu pompă.
Alimentare cu energie electrică	3	1	Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost schimbat în cadrul reparației capitale în toată instanța și este în stare foarte bună. Există necesitatea instalării unui generator.
Sistem de canalizare	2	3	Există sistem centralizat de canalizare. La aceeași țeavă centralizată este conectată atît instanța, cît și alte două instituții de stat din apropiere, ceea ce cauzează periodic înfundarea țevii.
Sistem de încălzire	2	1	Sistemul de încălzire a fost renovat în cadrul reparației capitale. Din anul 2005 clădirea dispune de cazangerie proprie, tot atunci aceasta fiind dotată și cu cazane noi.
Sistem anti-incendiu	1	1	În întreaga clădire este instalat sistem anti-incendiu. La fiecare etaj sunt furtunuri anti-incendiu. De asemenea, sunt instalate planuri de evacuare în situații de urgență și lumini semnalizatoare.
Acoperiș	1	3	Acoperișul instanței este din țiglă metalică și a fost schimbat în 1998. Nu au fost depistate semne de pătrundere a apei în clădire. Pentru anul 2016 este planificată schimbarea acoperișului.
Interior	3	1	Interiorul oficiilor este în stare foarte bună, interiorul tuturor birourilor fiind reparat capital în anul 2014.

Sursa: Curtea de Apel Bălți

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Curții de Apel Bălți, 2012/2105*

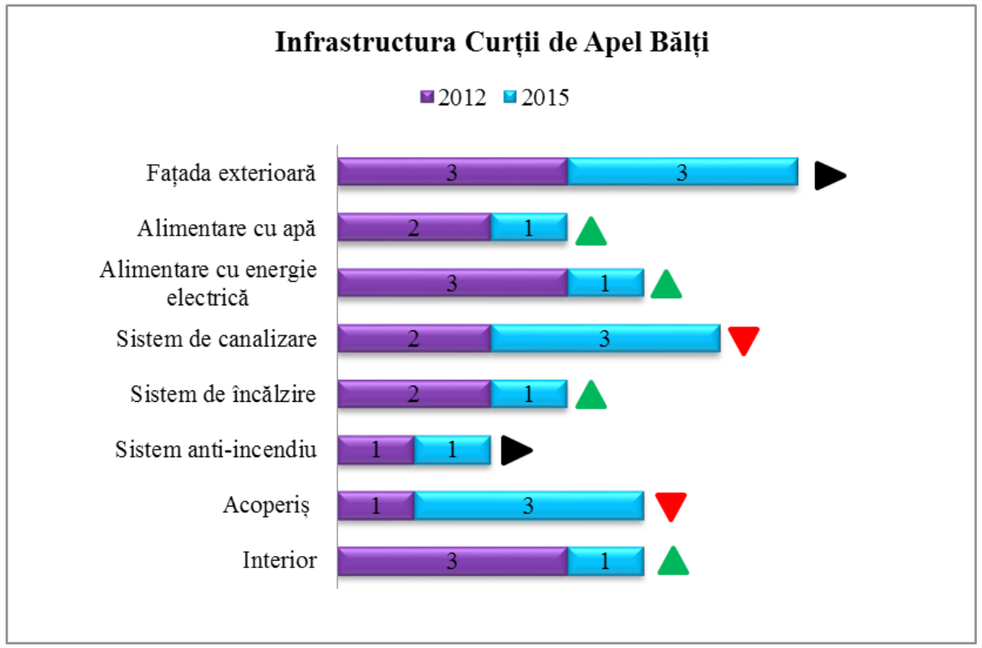

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

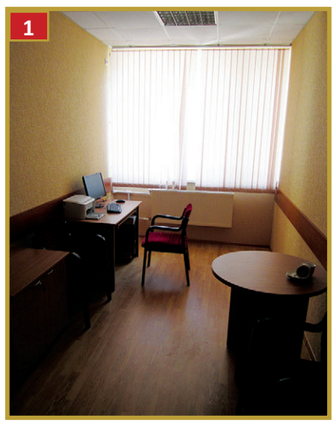

Foto 1. *Camera de deliberare*
Foto 2. *Grup sanitar*
Foto 3. *Sala de conferințe*

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Curții de Apel Bălți (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015 au fost realizate toate recomandările.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Renovarea celulelor pentru deținuți	
Reamplasarea cancelariei și a recepției la etajul 1, lîngă intrarea principală, fiind facilitat accesul publicului la informație.	
Reamplasarea arhivei	
Renovarea finisajelor interioare acolo unde este necesar	
Schimbarea corpurilor de iluminat și a ușilor, unde este necesar.	

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Curții de Apel Bălți a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu apă s-a îmbunătățit comparativ cu anul 2012, fiind apreciat drept „foarte bun” în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost înlocuit în totalitate și este într-o stare foarte bună.
- Starea sistemului de canalizare este satisfăcătoare, existînd necesitatea accesului separat la țeava centrală de canalizare.
- Starea sistemului de încălzire s-a ameliorat față de anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună”.
- Starea acoperișului s-a înrăutățit din 2012, fiind considerată „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Birourile din cadrul Curții de Apel Bălți au fost reparate capital, starea interiorului clădirii fiind considerată drept „foarte bună”.

Foto 4. *Birou*
Foto 5. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 6. *Turnichet*
Foto 7. *Camera pentru minori*
Foto 8. *Grup sanitar*
Foto 9. *Celule pentru deținuți*

În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea de Apel Bălți era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Curtea de Apel Bălți funcționa versiunea 4 a PIGD.

Curtea de Apel Bălți dispune de 7 săli de ședințe în care au fost instalate 6 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 25 judecători. La fel ca în anul 2012, majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Curtea de Apel Bălți 99%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Curtea de Apel Bălți dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Curții de Apel Bălți este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile companiei contractate, însă au menționat că structura paginii web nu este suficient de clară pentru justițiabili, iar anumite informații fie lipsesc, fie că nu pot fi deschise de către cetățeni, instanța recepționînd mai multe plîngeri în acest sens.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Curții de Apel Bălți și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Curții de Apel Bălți*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Note informative și anunțuri de angajare în funcții publice
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 25 mai 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Curtea de Apel Bălți dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	74	109	100
Notebook	-	3	-
Imprimantă	55	84	100
Scanner	4	5	35
Scanner multifuncțional	-	3	-
Set de înregistrare audio	5	6	2
Dictafon	-	2	5
Copiator (Xerox)	3	6	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	1	1	-

Sursa: Curtea de Apel Bălți

Figura 2. *Echipamentul la Curtea de Apel Bălți*

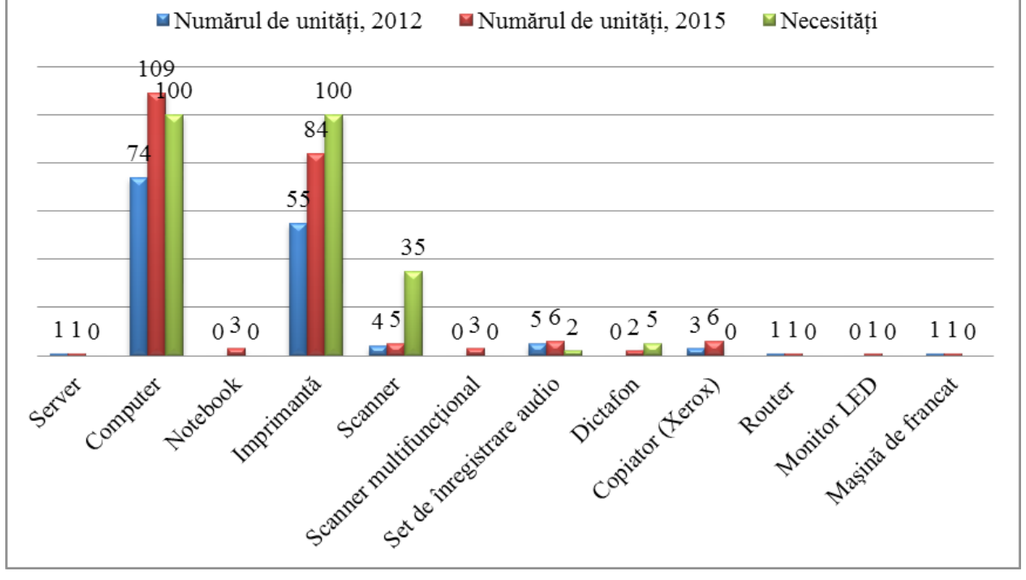

Sursa: Angajații Curții de Apel Bălți

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.
[4] La data evaluării 28 mai 2015.
[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Curtea de Apel Bălți*

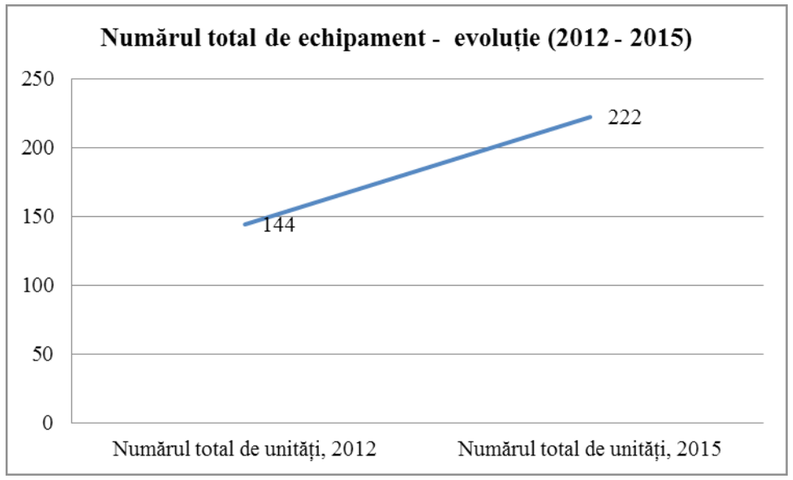

Sursa: Angajații Curții de Apel Bălți

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Curții de Apel Bălți (Tabelul 4) relevă că pînă în anul 2015 acestea au fost implementate.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reconfigurarea tabelelor cu lista administratorilor de pe pagina web.	
Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.	
Actualizarea informației de interes public plasate pe pagina web în vederea eliminării informației învechite.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea de Apel Bălți era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- La data efectuării evaluării din anul 2015, la fel ca în anul 2012, la Curtea de Apel Bălți o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Curții de Apel Bălți este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității Curții de Apel Bălți a crescut cu 78 unități în total.

Foto 10. *Sala de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 11. *Detector de metale*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Curții de Apel Bălți este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și rata de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate evoluțiile la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul de dosare/materiale parvenite la Curtea de Apel Bălți a avut o tendință ascendentă, înregistrînd 7248 dosare/materiale în anul 2014, față de 4478 dosare/materiale în anul 2009.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

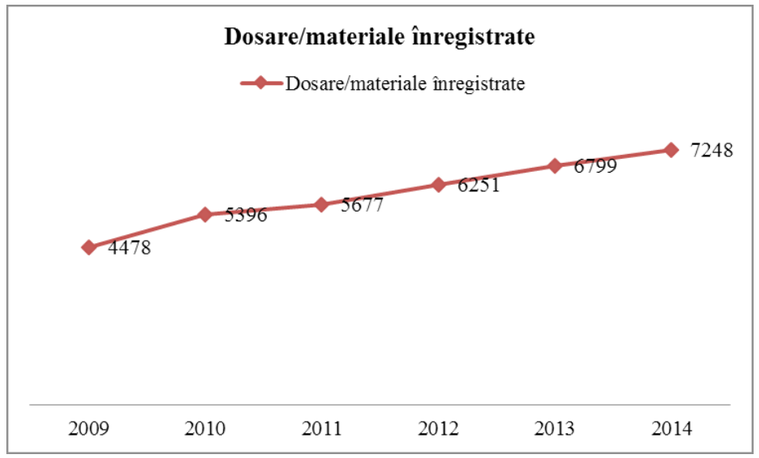

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a avut o tendință ascendentă, înregistrînd 5785 dosare/materiale în anul 2014, față de 3330 dosare/materiale în anul 2009 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

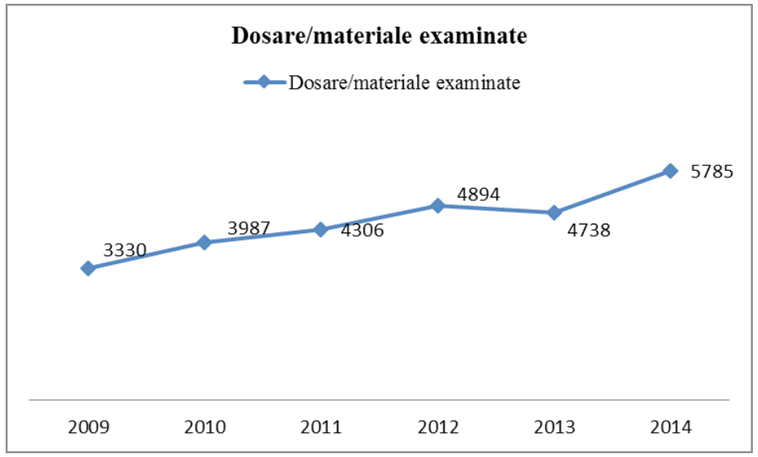

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Curtea de Apel Bălți a crescut de la 74,4% în anul 2009 la 79,8% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

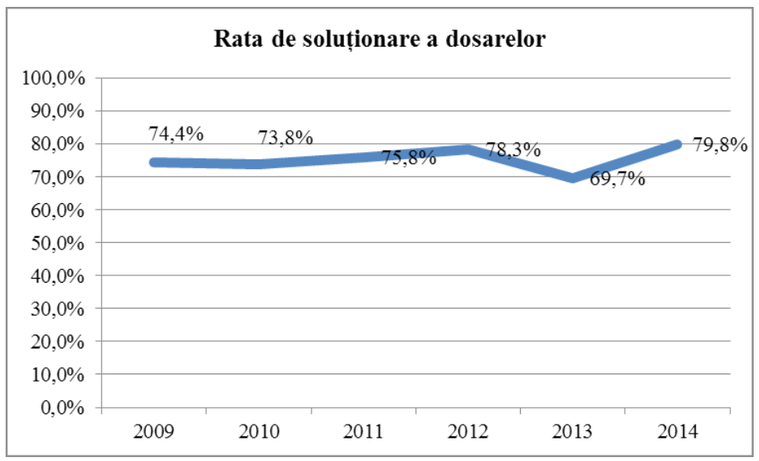

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Direcția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți utilizează în activitatea sa 23 registre, cu 15 registre mai puțin decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Curtea de Apel Bălți numărul de registre ținute depășește nesemnificativ numărul de 19 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Direcția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență a corespondenței intrate 2. Registrul de evidență a bonurilor de plată cu taxa de stat 3. Registrul de evidență și control al petițiilor 4. Registrul de evidență a corespondenței cu poșta electronică 5. Registrul unic de ieșire a corespondenței 6. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz 7. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor.
Civil	8. Registrul de evidență a cauzelor civile parvenite 9. Registrul de repartizare a dosarelor 10. Registrul de transmitere a dosarelor în expediție 11. Registrul de evidență a dosarelor civile contestate la CSJ 12. Registrul de evidență a cererilor de validare a creanțelor 13. Registrul de evidență a cererilor de accelerare 14. Fișa de evidență.

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	15. 16. 17. 18. 19. 20. 21.	Registrul de evidență a prelungirii arestului în cadrul examinării dosarului în ordine de recurs „1r/p”; Registrul de evidență a mandatelor de arest „1m”; Registrul de evidență a dosarelor penale în ordine de apel „1a”; Registrul de evidență a dosarelor penale în ordine de recurs și revizuire „1r / 1r/h”; Registrul de evidență privind eliberarea întrevederilor cu persoanele deținute pe dosarele penale ce se află în procedura examinării Curții de Apel Bălți; Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; Fișa de evidență.
Contravențional	22. 23.	Registrul de evidență a materialelor contravenționale în ordine de recurs ”4r / 4rh”; Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți

Arhiva Curții de Apel Bălți este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. În încăperea arhivei funcționează sistemul de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Curții de Apel Bălți (Tabelul 6) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate ambele recomandări .

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Consolidarea arhivei într-un spațiu unic.	
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu privire la aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Curtea de Apel Bălți a crescut în perioada 2009-2014 cu 61,9%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Curtea de Apel Bălți a crescut în perioada 2009-2014 cu 73,7%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală depășește cu 4 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 12. *Arhiva*
Foto 13. *Extinctor*

În cadrul Curții de Apel Bălți activează 25 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 99 persoane.

La Curtea de Apel Bălți există un specialist în resurse umane. De asemenea, în statele de personal ale Curții de Apel Bălți sunt doi specialiști pentru relații cu publicul, aceștia fiind reprezentanții oficiali ai instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității în condițiile legii. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Curții de Apel Bălți este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	2	-
Judecător	21	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	24	-
Grefier	24	-
Direcția sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef Direcție	1	-
Serviciul monitorizare și relații cu publicul		
Șef Serviciu	1	-
Specialist principal	1	-
Serviciul penal		
Șef Secție	1	-
Specialist superior	1	-
Serviciul civil și de contencios administrativ		
Șef Serviciu	1	-
Specialist superior	1	-
Specialist	1	-
Direcția evidență și documentare procesuală		
Șef Direcție	1	-
Secția civilă și de contencios administrativ		
Șef Secție	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	2	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Secția penală și contravențională		
Șef Secție	1	-
Specialist principal	2	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Șef Serviciu	1	-
Traducător	4	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Șef serviciu, contabil-șef	1	-
Specialist superior	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul arhivă		
Șef Serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Serviciul expediție		
Șef expediție	1	-
Expeditor	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu auxiliar	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	1
Muncitor la îngrijirea complexă și repararea clădirilor	1	-
Șofer	2	-
Operator în sala cu cazane	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	9	-
Curățător teritorii	1	-
Iluminator	1	-
Paznic	3	-
Total	**124**	**1**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Curții de Apel Bălți (Tabelul 8) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate ambele recomandări.

Tabelul 8. Analiza realizării recomandărilor din 2012

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Curții de Apel Bălți, în vederea clarificării problemelor apărute în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Curtea de Apel Bălți este realizat de specialistul în resurse umane.
- Instanța dispune de doi specialiști în relații cu publicul.
- Instanța dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Curtea de Apel Bălți a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Direcția de evidență și documentare procesuală a fost mutată la etajul 1. De asemenea, la intrarea în instanță sunt instalate două panouri cu dislocarea birourilor în instanță, inclusiv a Direcției de evidență și documentare procesuală, serviciului monitorizare și relații cu publicul, arhivei, sălilor de ședințe ș.a. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor. Birourile judecătorilor sunt amplasate la etajele 2 și 3, accesul persoanelor neautorizate la aceste etaje fiind restricționat prin chei electronice.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Anunț cu privire la eliberarea copiilor de către instanță
- Date bancare privind achitarea taxei de stat
- Listele ședințelor de judecată
- Anunț cu privire la modificarea legislației
- Regulile de conduită ale justițiabililor.

De asemenea, există un panou informativ separat despre aplicabilitatea Convenției CEDO pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Curtea de Apel Bălți (Tabelul 9) demonstrează că pe parcursul a trei ani nu a fost realizată doar o recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea indicatorilor clari spre biroul specialistului relații cu publicul, cancelarie și arhivă.	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Curții de Apel Bălți, noutăți în sistemul judiciar etc.	

Concluzii:

- La intrarea în Curtea de Apel Bălți sunt instalate panouri cu dislocarea birourilor în instanță.
- La intrarea în Curtea de Apel Bălți este instalat un panou cu informații utile vizitatorilor instanței.
- Intrarea la etajul cu birouri ale judecătorilor este securizată prin carduri de acces.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 14. *Sala pentru familiarizarea cu materialele dosarului*
Foto 15. *Panou informativ*
Foto 16. *Dislocarea birourilor*
Foto 17. *Monitor LED*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Curții de Apel Bălți elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Curții de Apel Bălți a înregistrat o creștere de circa 139% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Curții de Apel Bălți a fost de 7655,3 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a constituit 18325,8 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Curții de Apel Bălți au constituit 4322,1 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 167% fiind de 11542,7 mii lei. Creșterea cheltuielilor respective a influențat majorarea bugetului instanței în proporție de 68%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Curții de Apel Bălți pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	4,322.1	7,346.0	11,542.7	167%	**68%**
Reparații (curente și capitale)	2,054.7	3,969.1	5,005.9	144%	28%
Procurarea mijloacelor fixe	327.9	925.1	197.2	-40%	-1%
Cheltuieli operaționale	950.6	1,411.4	1,580.0	66%	6%
Total	**7,655.3**	**13,651.6**	**18,325.8**	**139%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 – http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 – CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Curții de Apel Bălți au înregistrat o creștere de circa 66%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 950,6 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 1580 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	135.4	284.5	184.0	36%	8%
Servicii de transport	69.4	111.4	126.9	83%	9%
Servicii de telecomunicație și de poștă	192.9	384.9	507.1	163%	**50%**
Servicii comunale	359.7	333.4	430.6	20%	11%
Altele	193.2	297.2	331.4	72%	22%
Total	**950.6**	**1,411.4**	**1,580.0**	**66%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 -http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de majorarea cheltuielilor destinate serviciilor de telecomunicație și de poștă. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Curtea de Apel Bălți a majorat cheltuielile respective cu circa 163% (de la 192,9 mii lei în anul 2012 la 507,1 mii lei în anul 2014), iar creșterea respectivă a dus la majorarea bugetului operațional în mărime de 50%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Curtea de Apel Bălți a examinat în total 4894 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere de pînă la 5785 dosare sau cu circa 18%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Curții de Apel Bălți în anul 2012 a fost de circa 194 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere de circa 41% față de anul 2012, fiind de circa 273 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Curtea de Apel Bălți*

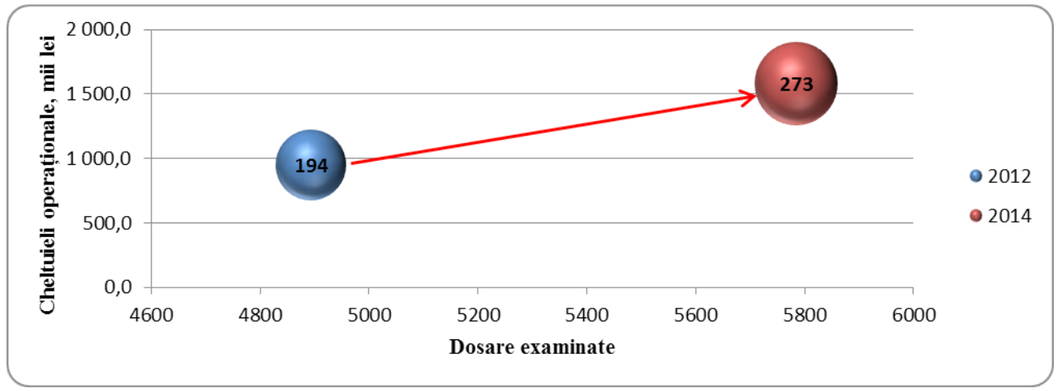

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 41%) poate fi explicată prin majorarea mai rapidă a cheltuielilor operaționale (circa 66%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 18%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: CURTEA DE APEL BĂLŢI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 273 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru curțile de apel.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Curtea de Apel Bălți vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

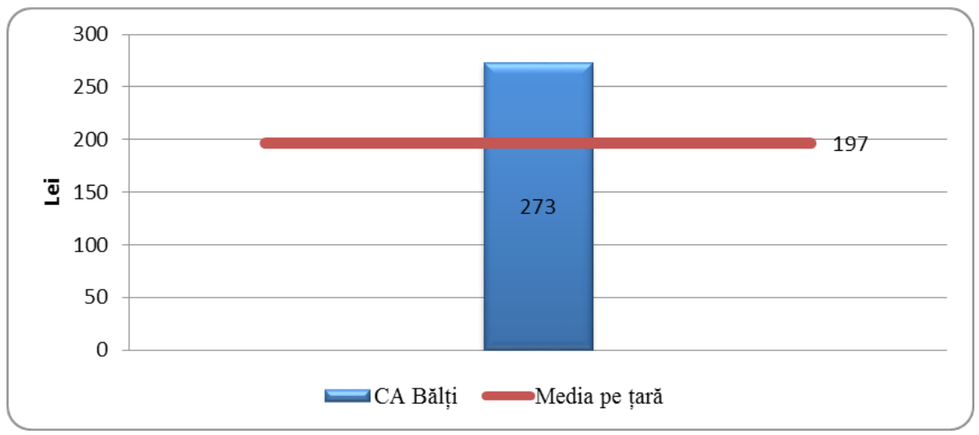

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Curtea de Apel Bălți a fost superior costului mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Curții de Apel Bălți evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămîni (anii 2013 și 2014). La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile, dar a inițiat formarea bazei de date și trecerea soldurilor.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Curtea de Apel Bălți (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea echipamentului de francare	

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Curții de Apel Bălți a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 139%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 167%).
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al majorării mai rapide a cheltuielilor operaționale (circa 66%) față de creșterea numărului de dosare examinate (circa 18%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Curtea de Apel Bălți în anul 2014 a fost mai mare față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Curtea de Apel Cahul este amplasată în orașul Cahul. Din circumscripția Curții de Apel Cahul fac parte judecătoriile indicate în anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Curții de Apel Cahul a fost construită în anul 1972 și inițial a găzduit o întreprindere. În anul 2005 clădirea a fost renovată integral și a devenit sediul Curții de Apel Cahul. Din anul 2012 nu au fost efectuate reparații sau renovări ale elementelor infrastructurii.

În anul 2012, la Curtea de Apel Cahul era utilizată versiunea 2 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. La fel ca în anul 2012, la Curtea de Apel Cahul majoritatea ședințelor de judecată este supusă înregistrării audio.

Volumul de muncă al Curții de Apel Cahul în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință ascendentă, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

CURTEA DE APEL CAHUL

or. Cahul, str. Ștefan cel Mare și Sfînt, 30

Data vizitei: 25 mai 2015

La data vizitei de evaluare, în cadrul Curții de Apel Cahul activau 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 42,5 persoane. La Curtea de Apel Cahul a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Curții de Apel Cahul figurează un specialist în relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 26%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat s-a redus față de anul 2012 cu circa 12%, dar a rămas peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public. Intrarea la etajul cu birouri ale judecătorilor este securizată prin carduri de acces. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	3	Fațada exterioară respectă simbolica de stat. Intrarea în clădire este clar definită. Este instalată o rampă de acces pentru persoane cu dizabilități. Curtea din fața clădirii este pavată.
Alimentare cu apă	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Totodată, clădirea este dotată cu boiler și rezervor pentru apă pentru situațiile în care este sistată livrarea apei.
Alimentare cu energie electrică	3	3	Rețeaua electrică a instanței a fost renovată în anul 2005, la data evaluării fiind în stare satisfăcătoare. Instanța dispune de generator electric, care în caz de necesitate suplinește necesarul de energie electrică.
Sistem de canalizare	2	3	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Sistemul de canalizare a fost renovat în anul 2005. Pe unele porțiuni au existat probleme, care au fost soluționate.
Sistem de încălzire	2	2	Instanța dispune de cazangerie proprie. Țevile și caloriferele nu au fost schimbate, însă sunt în stare bună. În anexa clădirii au fost instalate 3 convectoare electrice de perete, cu termostat electronic.
Sistem anti-incendiu	1	1	În clădirea anexă sunt instalate detectoare de fum și de gaz. De asemenea, este instalată alarmă anti-incendiu și lumini semnalizatoare pentru evacuare, în caz de urgență. La etajele 1 și 2 sunt instalate stingătoare de incendiu.
Acoperiș	2	2	Acoperișul instanței a fost reparat în anul 2005. De asemenea, a fost reparat și acoperișul din clădirea anexă. Nu au fost depistate semne de pătrundere a apei în clădire. Au fost instalate jgheaburi și burlane.
Interior	3	3	Interiorul oficiilor este în stare satisfăcătoare. Podeaua și plafoanele sunt menținute în stare bună, însă pereții prezintă fisuri vizibile.

Sursa: Curtea de Apel Cahul

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Curții de Apel Cahul, 2012/2015*

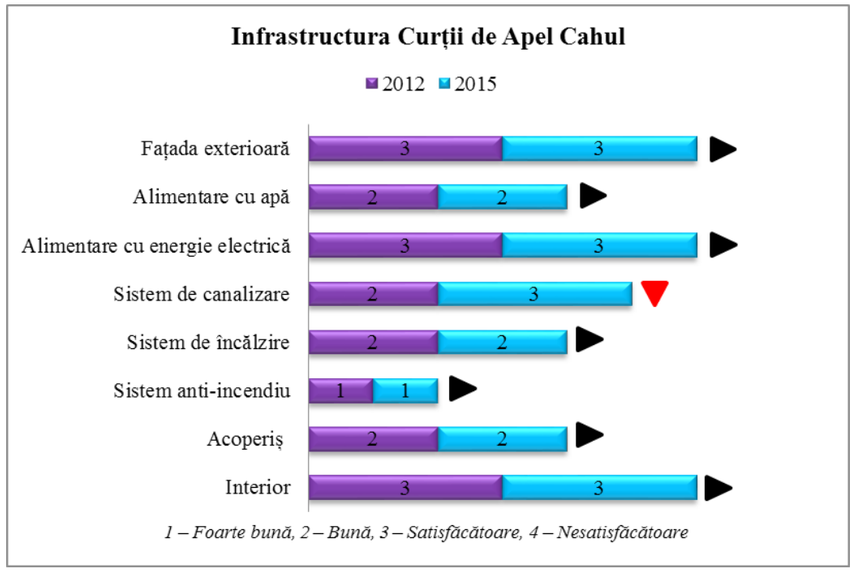

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Curții de Apel Cahul (Tabelul 1) relevă că, pînă în anul 2015, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Amenajarea unui spațiu pentru veceu pentru justițiabili în interiorul clădirii.	Renovarea rețelei electrice.
	Reparația finisajelor din interiorul clădirii.
	Reparația acoperișului de pe anexa la clădirea principală a Curții de Apel Cahul.
	Instalarea serverului într-un spațiu separat și securizat.
	Construcția unei anexe suplimentare la clădirea Curții de Apel Cahul.

Foto 1. *Fațada*
Foto 2. *Intrarea în clădire*
Foto 3. *Calorifer*
Foto 4. *Extinctor*

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Curții de Apel Cahul a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu apă a rămas neschimbat din anul 2012, fiind apreciat drept „bun” în anul 2015.
- La data evaluării, sistemul de alimentare cu energie electrică era în stare satisfăcătoare, identic situației din anul 2012.
- Starea sistemului de canalizare s-a înrăutățit din anul 2012, fiind calificată drept „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „bună”.
- Curtea de Apel Cahul este dotată cu sistem anti-incendiu care a fost apreciat drept „foarte bun” atît în anul 2012, cît și în anul 2015.
- La fel ca în anul 2012, acoperișul Curții de Apel Cahul este într-o stare bună.
- Starea birourilor Curții de Apel Cahul a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „satisfăcătoare”.

6

8

5

7

9

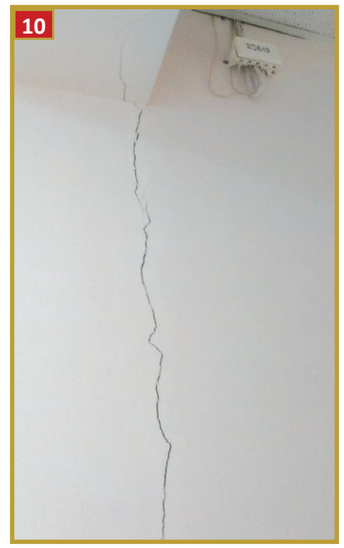
10

Foto 5. *Birou*
Foto 6. *Fațada exterioară*
Foto 7. *Hol*
Foto 8. *Intrarea in clădire*
Foto 9. *Celulă pentru deținuți*
Foto 10. *Pereții din interiorul clădirii*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea de Apel Cahul era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Curtea de Apel Cahul funcționa versiunea 4 a PIGD.

Curtea de Apel Cahul dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 6 judecători. La fel ca în anul 2012, majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Curtea de Apel Cahul 230%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Curtea de Apel Cahul dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Curții de Apel Cahul este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate au menționat că nu sunt satisfăcute de serviciile companiei contractate, deoarece informația nu este publicată în formatul și volumul solicitat. De asemenea, acestea au menționat că nu sunt respectați termenii de publicare a informației.

Tabelul de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Curții de Apel Cahul și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Curții de Apel Cahul*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Note informative și anunțuri de ocupare a funcțiilor publice vacante
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 4 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Curtea de Apel Cahul dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	32	63	10
Notebook	-	12	-
Imprimantă	15	29	3
Copiator	-	2	-
Scanner	2	2	3
Scanner multifuncțional	-	3	-
Set de înregistrare audio Femida	2	3	-
Dictafon	-	12	3
Router	1	1	
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Aparat de francat	-	1	-

Sursa: Curtea de Apel Cahul

Figura 2. *Echipamentul la Curtea de Apel Cahul*

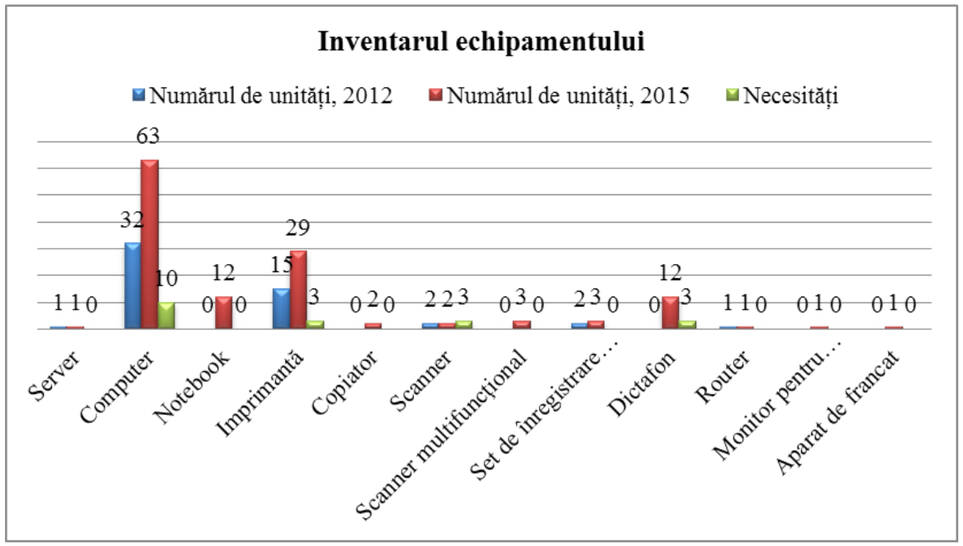

Sursa: Angajații Curții de Apel Cahul

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 11 iunie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Evoluții ale automatizării la Curtea de Apel Cahul*

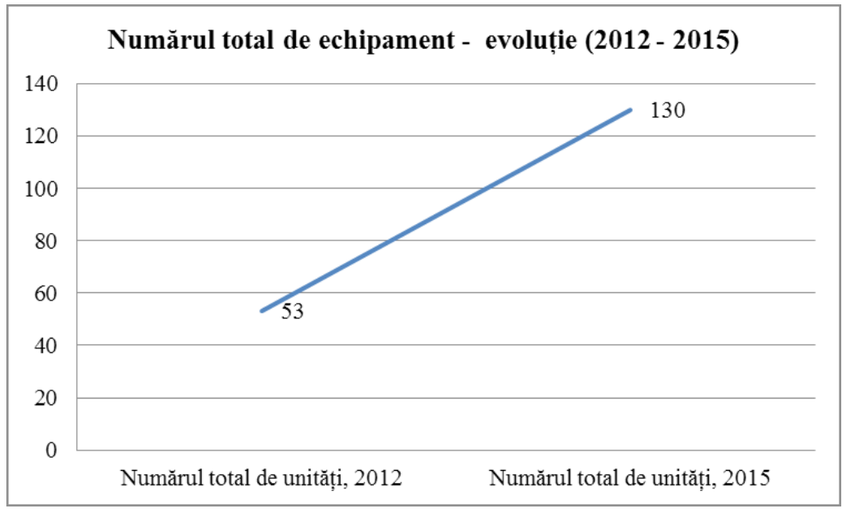

Sursa: Angajații Curții de Apel Cahul

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Curții de Apel Cahul (Tabelul 4) relevă că, pe parcursul a trei ani, au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist responsabil de actualizarea paginii web a instanței	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Evitarea dublării informației în meniurile de pe pagina web a Curții de Apel Cahul.	
Organizarea instruirilor interne pentru angajați noi.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea de Apel Cahul era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- În anul 2015, la fel ca și în anul 2012, la Curtea de Apel Cahul majoritatea ședințelor de judecată sunt supuse înregistrării audio.
- În anul 2015 pagina web a Curții de Apel Cahul este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul și tipul echipamentului utilizat la Curtea de Apel Cahul pentru organizarea activității au crescut semnificativ.

Foto 11. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 12. *SRS Femida*
Foto 13. *Birou*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Curții de Apel Cahul este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare/materiale înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare/materiale examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că, începînd cu anul 2009, numărul total de dosare/materiale parvenite la Curtea de Apel Cahul a crescut constant, de la 992 în anul 2009, la 1718 în anul 2014.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

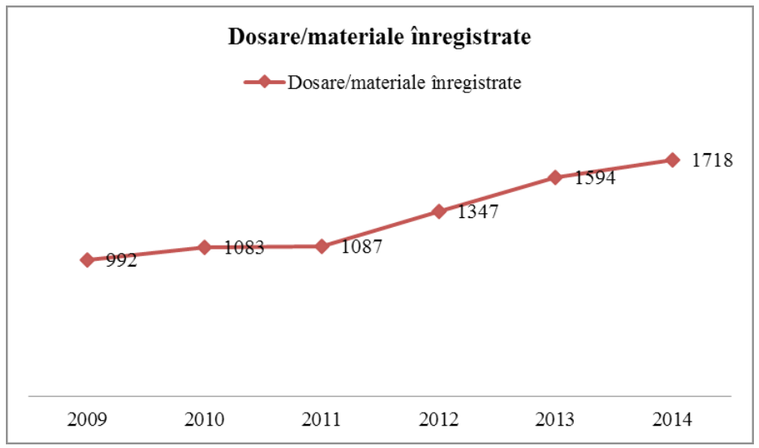

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a avut în mare parte o tendință ascendentă, descrescînd doar în anul 2011 pînă la 662 dosare/materiale. În anul 2014 numărul dosarelor/materialelor examinate a constituit 1480, aceasta fiind și cea mai înaltă valoare din întreaga perioadă (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

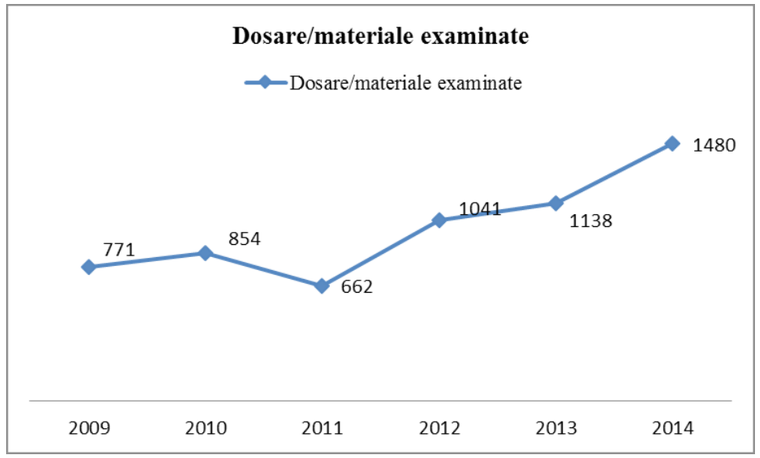

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Curtea de Apel Cahul a crescut de la 77,7% în anul 2009 la 86,1% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

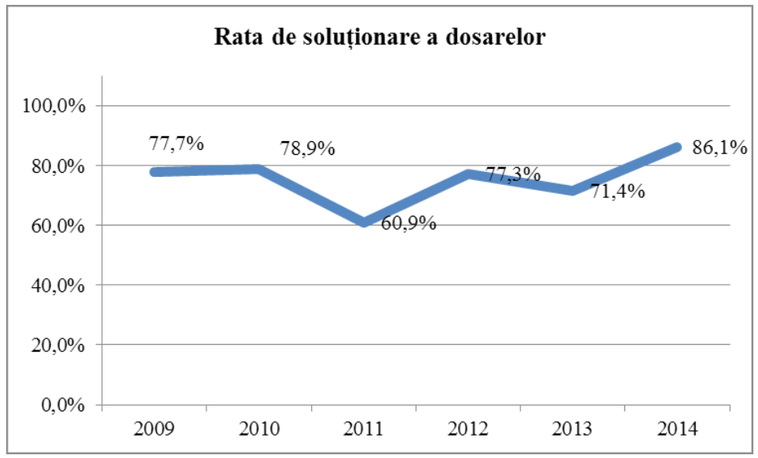

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Cahul utilizează în activitatea sa 28 registre, cu 9 registre mai mult decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Curtea de Apel Cahul numărul de registre ținute depășește numărul de 19 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Cahul utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Cahul*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență și control a petițiilor 2. Registrul de transmitere a actelor judecătoriilor din circumscripția Curții de Apel 3. Registrul de evidență a plîngerilor condamnaților 4. Registrul de evidență a cererilor privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei 5. Registrul de evidență a CD-lor cu înregistrările audio a ședințelor de judecată examinate 6. Registrul de evidență a CD-lor cu înregistrările audio a ședințelor de judecată solicitate 7. Registrul de transmitere a dosarelor penale, civile, contravenționale, mandatele de arest în expediție 8. Registrul pentru materialele privind strămutarea
Civil	9. Registrul alfabetic al dosarelor civile examinate în ordine de apel 10. Registrul de evidență al dosarelor pe cauze comerciale în ordine de apel, recurs 11. Registrul alfabetic al dosarelor comerciale examinate în ordine de apel 12. Registrul alfabetic al dosarelor examinate în ordine de contencios administrativ 13. Registrul de evidență pentru cauzele civile, comerciale, contencios administrativ în ordine de recurs 14. Registrul de evidență pentru materialele privind recunoașterea și executarea hotărîrilor judecătoriilor străine în cauze civile 15. Registrul de evidență al cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ examinate în ordine de revizuire 16. Registrul de evidență al dosarelor de insolvabilitate 17. Fișa de evidență

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	18.	Registrul alfabetic al dosarelor penale examinate în ordine de apel
	19.	Registrul de evidență pentru cauzele penale în ordine de recurs
	20.	Registrul pentru materialele privind plîngerile împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație
	21.	Registrul pentru materiale privind acțiunile de urmărire penală efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucțiune, măsuri procesuale de constrîngere aplicate cu autorizarea judecătorului de instrucție, măsurile speciale de investigație efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție
	22.	Registrul pentru demersuri privind aplicarea față de bănuit a arestării preventive, prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu, prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu cu mai mult de 30 zile parvenite din instanțele de judecată
	23.	Registrul pentru materialele privind ridicarea provizorie a permisului de conducere
	24.	Registrul de evidență al cauzelor penale examinate în ordine de revizuire
	25.	Fișa de evidență
Contravențional	26.	Registrul de evidență pentru cauzele contravenționale în ordine de recurs
	27.	Registrul de evidență al cauzelor contravenționale examinate în ordine de revizuire
	28.	Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Cahul

Arhiva Curții de Apel Cahul este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. Încăperea arhivei nu dispune de sistem de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 la capitolul activitatea Curții de Apel Cahul (Tabelul 6) a fost formulată o singură recomandare, aceasta nefiind realizată pînă în prezent.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu privire la aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Curtea de Apel Cahul a crescut în perioada 2009-2014 cu 73,2%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Curtea de Apel Cahul a crescut în perioada 2009-2014 cu 92,0%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 9 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 14. *Biroul grefierilor*
Foto 15. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

Curtea de Apel Cahul dispune de 9 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 42,5 persoane.

La Curtea de Apel Cahul există un specialist în resurse umane. De asemenea, în statele de personal ale Curții de Apel Cahul există un specialist pentru relații cu publicul, acesta fiind reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a contribui la asigurarea accesului publicului la justiție și furnizarea informației de interes public. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Curții de Apel Cahul este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	4	3
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	9	3
Grefier	9	1
Secția sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef secție	1	-
Serviciul monitorizare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Serviciul penal		
Specialist principal	1	-
Serviciul penal		
Specialist superior	1	1
Serviciul civil, comercial și de contencios administrativ		
Specialist superior	1	1
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Serviciul civil și de contencios administrativ		
Șef serviciu	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul penal și contravențional		
Specialist principal	1	-
Serviciul translare		
Șef serviciu	1	-
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Șef serviciu, contabil-șef	1	-
Specialist superior	1	-
Secția resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul arhivă		
Arhivar* *La data vizitei la Curtea de Apel Cahul atribuțiile erau executate de inspectorul superior pe controlul asupra executărilor hotărîrilor.	1	1
Serviciul expediție		
Șef expediție	1	-
Expeditor	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Muncitor la îngrijirea complexă și repararea clădirilor	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Iluminator	1	-
Operator în sala cu cazane	0,5	-
Total	48,5	10

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012, la capitolul resurse umane ale Curții de Apel Cahul (Tabelul 8) a fost formulată o singură recomandare, aceasta fiind implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Curtea de Apel Cahul este realizat de specialistul în resurse umane.
- Instanța dispune de un specialist în relații cu publicul.
- Instanța dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).

Foto 16. *Ușa unei sali de ședințe de judecată*

La intrare în Curtea de Apel Cahul există un ghișeu de informații, dar și un chioșc electronic. De asemenea, la intrare a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. Cu toate acestea, lipsesc săgețile de direcționare a vizitatorilor sau panourile cu dislocarea birourilor în instanță, inclusiv a serviciului de monitorizare și relații cu publicul, arhivei, sălilor de ședințe ș.a. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor. Birourile judecătorilor sunt amplasate la etajul doi al instanței, intrarea la acest etaj fiind securizată prin carduri de acces și fiind limitată la personalul instanței.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Informație cu privire la drepturile și obligațiile persoanei acuzate.
- Hotărîrea Guvernului nr. 1514 din 29.12.2007 privind aprobarea regulamentului – tip cu privire la reglementarea accesului în sediile ministerelor și altor autorități administrative centrale.
- Regulile de conduită a justițiabililor și altor persoane în incita Curții de Apel Cahul.
- Ordinul președintelui instanței cu privire la întocmirea Registrului ședințelor colective a judecătorilor.
- Ordinul președintelui instanței cu privire la formarea Colegiului mixt penal, civil, comercial și de contencios administrativ și constituirea completelor de judecată a Colegiului mixt penal, civil, comercial și de contencios administrativ.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Curtea de Apel Cahul (Tabelul 9) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost realizate două dintre recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea indicatoarelor de direcționare a cetățenilor spre biroul specialistului relații cu publicul și arhivă.	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public despre pagina web a Curții de Apel Cahul, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, etc.	Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare în toate cauzele puse pe rolul instanței.

Concluzii:

- La intrarea în Curtea de Apel Cahul este instalat un panou cu informații utile vizitatorilor instanței.
- Lipsesc indicatoarele și săgețile de direcționare a vizitatorilor instanței.
- Intrarea la etajul cu birouri ale judecătorilor este securizată prin carduri de acces.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

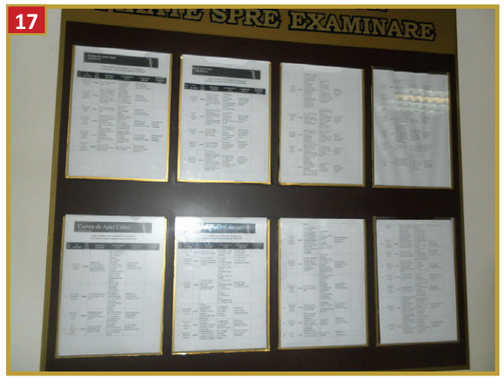

Foto 17. *Panou informativ*
Foto 18. *Panouri informative*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Curții de Apel Cahul elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Curții de Apel Cahul a înregistrat o creștere de circa 88% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Curții de Apel Cahul a fost de 2475,8 mii lei, atunci în anul 2014, bugetul a constituit 4644,1 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Curții de Apel Cahul au constituit 1625,4 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 118% fiind de 3545,8 mii lei. Creșterea cheltuielilor respective a influențat majorarea bugetului instanței în proporție de circa 89%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Curții de Apel Cahul pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,625.4	2,446.2	3,545.8	118%	89%
Reparații (curente și capitale)	2.8	74.5	0.0	-100%	0%
Procurarea mijloacelor fixe	13.0	132.9	50.0	285%	2%
Cheltuieli operaționale	834.6	920.1	1,048.3	26%	10%
Total	**2,475.8**	**3,573.7**	**4,644.1**	**88%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 – http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 – CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Curții de Apel Cahul au înregistrat o creștere de circa 26%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 834,6 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 1048,3 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	202.2	248.7	310.3	53%	51%
Servicii de transport	75.6	94.6	123.8	64%	23%
Servicii de telecomunicație și de poștă	72.2	112.9	117.6	63%	21%
Servicii comunale	147.4	155.0	152.8	4%	3%
Altele	337.2	308.9	343.8	2%	3%
Total	**834.6**	**920.1**	**1,048.3**	**26%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 – http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 – CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de majorarea cheltuielilor destinate procurării rechizitelor de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Curtea de Apel Cahul a majorat cheltuielile respective cu circa 53% (de la 202,2 mii lei în anul 2012 la 310,3 mii lei în anul 2014), iar creșterea respectivă a dus la majorarea bugetului operațional în mărime de 51%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Curtea de Apel Cahul a examinat în total 1041 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere de pînă la 1480 dosare sau cu circa 42%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Curții de Apel Cahul în anul 2012 a fost de circa 802 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o reducere de circa 12% față de anul 2012, fiind de circa 708 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării

[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014

[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație

[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Curtea de Apel Cahul*

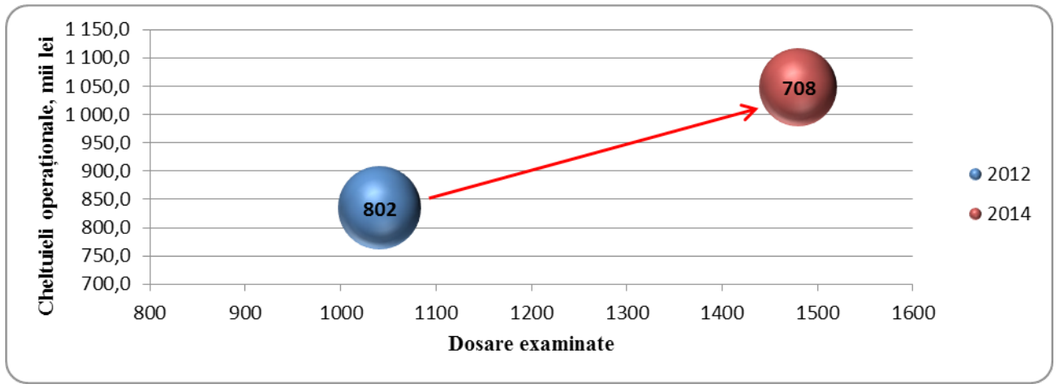

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Reducerea costului mediu pe dosar examinat (circa 12%) poate fi explicată prin majorarea mai lentă a cheltuielilor operaționale (circa 26%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 42%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: CURTEA DE APEL CAHUL VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 708 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru curțile de apel.

Figura8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Curtea de Apel Cahul vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

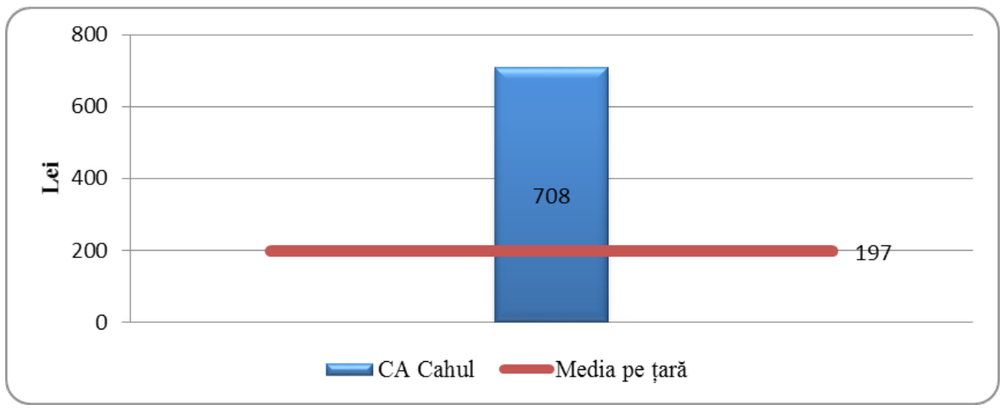

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Curtea de Apel Cahul a fost superior costului mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Curții de Apel Cahul evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Curtea de Apel Cahul (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea echipamentului de francare	

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Curții de Apel Cahul a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 88%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 118%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Curtea de Apel Cahul în anul 2014 a fost net superior față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Curtea de Apel Comrat este amplasată în municipiul Comrat. Din circumscripția Curții de Apel fac parte judecătoriile indicate în anexa nr. 3 la Legea nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

Actuala clădire a Curții de Apel Comrat a fost dată în exploatare în anul 2011. În 2011 au fost finisate lucrările de reparație capitală a interiorului și exteriorului clădirii. Astfel, din anul 2012 pînă la data evaluării nu au fost efectuate lucrări de reparație.

În anul 2012, la Curtea de Apel Comrat era instalată versiunea 2 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. La fel ca în anul 2012, la Curtea de Apel Comrat majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Curții de Apel Comrat în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința ascendentă atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

CURTEA DE APEL COMRAT

mun. Comrat, str. Lenin, 177

Data vizitei: 19 mai 2015

La data vizitei de evaluare, la Curtea de Apel Comrat activau 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 33 persoane. La Curtea de Apel Comrat a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Curții de Apel Comrat este și un specialist în relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate finanțării cheltuielilor operaționale au cunoscut o reducere față de anul 2012 cu circa 4%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat s-a redus față de anul 2012 cu circa 11%, dar a fost mult peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Evidența contabilă în cadrul instanței este ținută utilizînd aplicația „1C buget".

În instanță există un panou de informații pentru public. Pe ușile birourilor judecătorilor există avertismentele privind interzicerea accesului persoanelor neautorizate. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe de judecată sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	3	Fațada exterioară este afectată de umezeală și periodic sunt efectuate lucrări de reparare a acesteia. Respectă simbolica de stat.
Alimentare cu apă	3	2	Țevile și alimentarea cu apă sunt în stare bună. Dat fiind faptul că anual, este sistată livrarea apei pe parcursul a cîteva zile, în instanță a fost instalat un rezervor.
Alimentare cu energie electrică	1	1	Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost schimbat în cadrul reparației capitale în toată instanța și este în stare foarte bună. Clădirea dispune de un generator electric de capacitate mică.
Sistem de canalizare	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Starea acestuia este bună.
Sistem de încălzire	1	1	Sistemul de încălzire a fost renovat în cadrul reparației capitale. Instanța dispune de cazangerie proprie, cu două cazane performante. Sunt instalate calorifere din fontă, în stare foarte bună.
Sistem anti-incendiu	1	1	Instanța dispune de detectoare de fum și extinctoare (cu spumă și pulbere) amplasate atît în holuri, cît și în birourile angajaților. De asemenea, instanța dispune de buton de alarmă în caz de incendiu.
Acoperiș	1	1	Acoperișul instanței a fost renovat în cadrul reparației capitale. Tot atunci au fost instalate burlane.
Interior	1	1	Interiorul birourilor este în stare foarte bună. Pereții birourilor au fost vopsiți în 2013.

Sursa: Curtea de Apel Comrat

Foto 1. *Grup sanitar*
Foto 2. *Sală de ședințe*
Foto 3. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 4. *Cameră de intervievare a martorilor minori*
Foto 5. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 6. *Sala de conferințe*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Curții de Apel Comrat, 2012/2015*

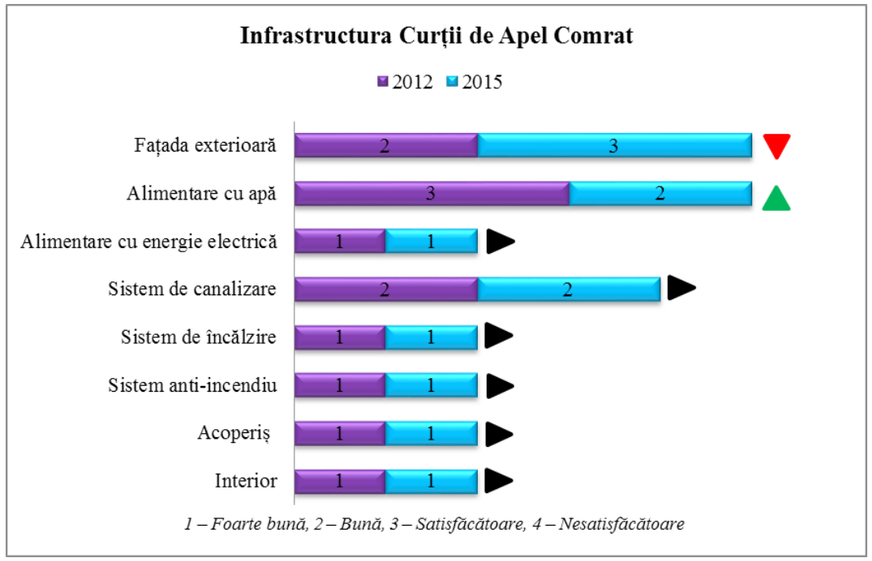

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul infrastructura Curții de Apel Comrat (Tabelul 1), aceasta fiind realizată pînă în anul 2015.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reparația fațadei exterioare pentru înlăturarea defecțiunilor minore cauzate de ploile torențiale.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Curții de Apel Comrat este reparată în mod constant din cauza umezelii de care este afectată, astfel încît starea acesteia este apreciată drept „satisfăcătoare” în anul 2015, față de „bună” în anul 2012.
- Sistemul de alimentare cu apă este apreciat drept „bun” în anul 2015, față de „satisfăcător” în anul 2012.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată în continuare drept „foarte bună”, în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună”.
- Starea acoperișului a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată în continuare „foarte bună” în anul 2015.
- Starea birourilor din cadrul Curții de Apel Comrat a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată în continuare „foarte bună” în anul 2015.

1

2

3

4

5

6

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea de Apel Comrat era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Curtea de Apel Comrat funcționa versiunea 4 a PIGD.

Curtea de Apel Comrat dispune de 2 săli de ședințe în care au fost instalate 4 seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 3 judecători. La fel ca în anul 2012, majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Curtea de Apel Comrat 91%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Curtea de Apel Comrat dispunea de o pagină web, conținutul căreia era gestionat de către specialistul în relații cu publicul angajat în instanță, în anul 2015 pagina web a Curții de Apel Comrat este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de serviciile companiei contractate, și au menționat că sunt nemulțumiți de limitările impuse instanței în administrarea conținutului paginii. De asemenea, acestea s-au referit și la incapacitatea de a plasa fotografii și de a șterge informația care nu mai este actuală.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Curții de Apel Comrat și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Curții de Apel Comrat*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Noutăți, note informative și anunțuri cu privire la angajare
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 04 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon și a orarului de audiență a cetățenilor

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Curtea de Apel Comrat dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este prezentat inventarul echipamentului utilizat pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt enumerate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	16	43	-
Notebook	-	2	9
Imprimantă	8	35	-
Scanner	1	3	
Scanner multifuncțional	-	-	4
Set de înregistrare audio	2	4	-
Dictafon	-	3	-
Copiator (Xerox)	3		
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router			
Aparat de francat	-	-	1

Sursa: Curtea de Apel Comrat

Figura 2. *Echipamentul la Curtea de Apel Comrat*

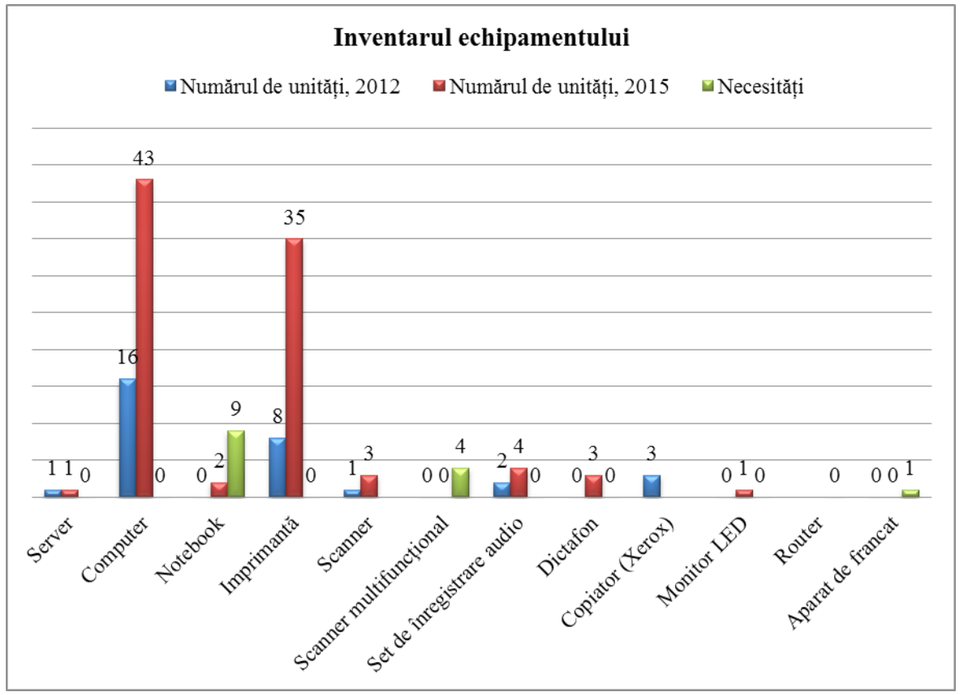

Sursa: Angajații Curții de Apel Comrat

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.
[4] La data evaluării paginii web – 8 iunie 2015
[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Curtea de Apel Comrat*

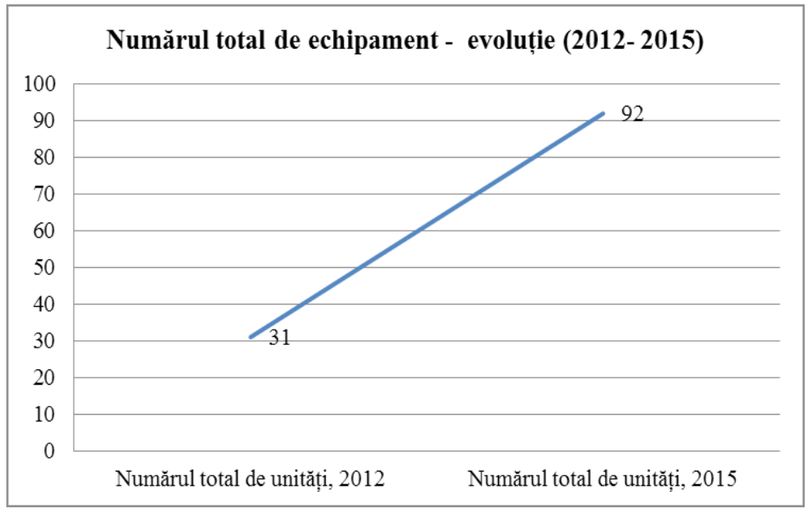

Sursa: Angajații Curții de Apel Comrat

Analiza realizării recomandărilor din 2012

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul automatizare a Curții de Apel Comrat (Tabelul 4), aceasta fiind implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Curtea de Apel Comrat era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Similar situației din anul 2012, la data efectuării evaluării din 2015, la Curtea de Apel Comrat majoritatea ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Curții de Apel Comrat este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului utilizat la Curtea de Apel Comrat pentru organizarea activității a crescut semnificativ.

Foto 7. *CD cu înregistrările ședințelor din 1 instanță*
Foto 8. *Echipament multifuncțional*
Foto 9. *Sală de ședință cu echipament pentru inregsitrare audio*
Foto 10. *Serverul instanței*

7

8

9

10

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Curții de Apel Comrat este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și rata de soluționare a dosarelor în perioada 2009 - 2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate evoluțiile la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 3* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Curtea de Apel Comrat a crescut de la 702 dosare/materiale în anul 2009 la 1211 dosare/materiale în anul 2014.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

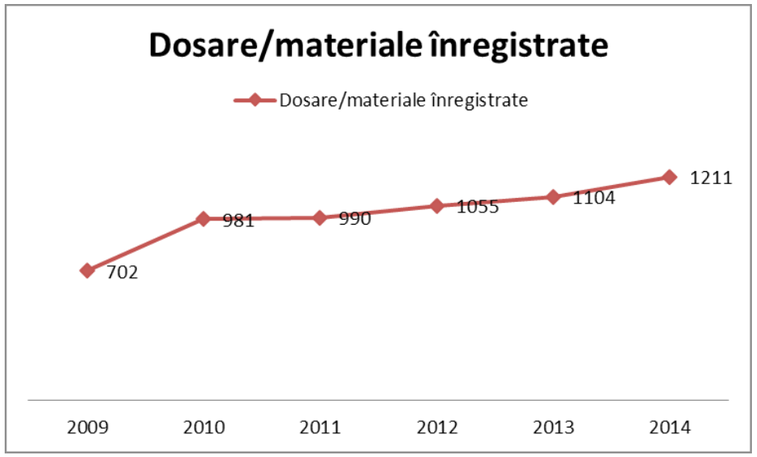

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat. Între anii 2009 și 2012 numărul acestora a fost într-o continuă creștere. Între anii 2012 și 2013 poate fi observată o scădere. Din anul 2013 tendința este în creștere, numărul dosarelor/materialelor constituind 916 în anul 2014, aceasta fiind și cea mai înaltă valoare din întreaga perioadă evaluată (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

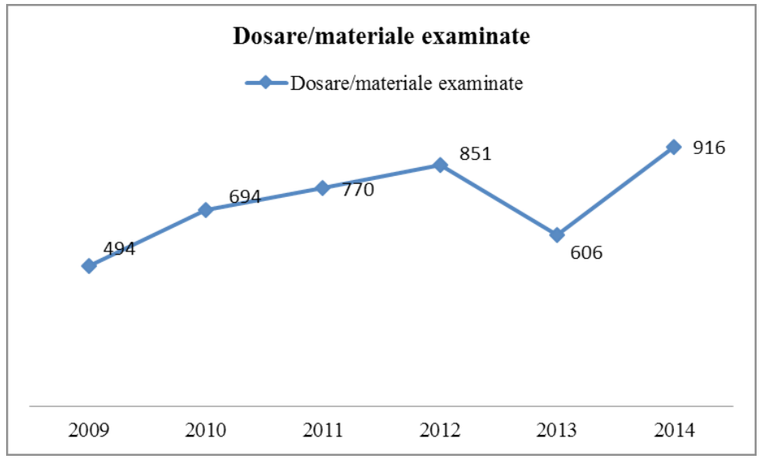

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Curtea de Apel Comrat a crescut de la 70,4% în anul 2009 la 75,6% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

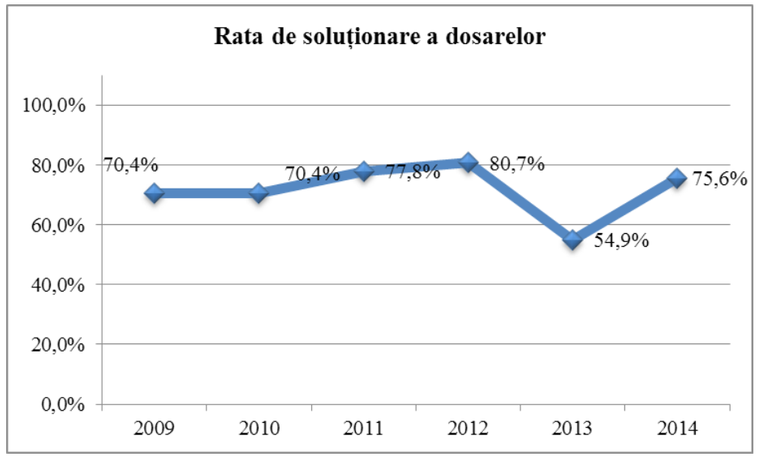

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Comrat utilizează în activitatea sa 43 registre, cu 3 registre mai mult decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Curtea de Apel Comrat numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 19 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Comrat utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Comrat*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței 3. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier) 4. Registrul de evidență și control al petițiilor 5. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate 6. Registrul de evidență ale documentelor executorii 7. 19r – pentru materialele privind ridicarea provizorie a permisului de conducere; 8. 21r – pentru materialele privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești; 9. 24r – pentru materialele privind strămutarea;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Civil	10.	Registrul alfabetic al dosarelor civile
	11.	2 – pentru cauze civile
	12.	2i – pentru cauze de insolvabilitate; litigiile ce țin de masa debitoare, ce se referă la un singur proces de insolvabilitate vor avea un număr comun de înregistrare cu procesul de insolvabilitate, iar pentru a reliefa numărul dosarelor, aceste litigii se vor înregistra cu specificarea unui indice, ca exemplu: 2i-5001/2014, 2i-5002/2014 etc.
	13.	3 – pentru cauze de contencios administrativ;
	14.	9 – pentru materialele privind recunoașterea hotărîrilor judecătorești străine în cauze civile (art.467 CPC);
	15.	2a – pentru cauze civile;
	16.	2ac – pentru cauze comerciale;
	17.	3a – pentru cauze de contencios administrativ.
	18.	2r – pentru cauze civile;
	19.	2rc – pentru cauze comerciale;
	20.	3r – pentru cauze de contencios administrativ;
	21.	2rh – pentru cauze civile;
	22.	2rhc – pentru cauze comerciale;
	23.	3rh – pentru contencios administrativ
	24.	Fișa de evidență
Penal	25.	Registrul alfabetic al dosarelor penale
	26.	Registrul pentru evidența corpurilor delicte
	27.	1a – pentru cauze penale;
	28.	1r – pentru cauze penale;
	29.	10r – pentru materialele privind plîngerile împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație;
	30.	11r – pentru materiale privind acțiunile de urmărire penală efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucțiune;
Penal	31.	12r – pentru materialele privind măsuri procesuale de constrîngere aplicate cu autorizarea judecătorului de instrucție;
	32.	13r – pentru materialele privind măsurile speciale de investigație efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție;
	33.	14r – pentru demersuri privind aplicarea față de bănuit a arestării preventive;
	34.	15r – pentru demersuri privind aplicarea arestării la domiciliu;
	35.	16r – pentru demersuri privind prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu;
	36.	16rj – pentru demersuri privind prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu cu mai mult de 30 zile parvenite din instanțele de judecată;
	37.	17r – pentru materialele privind liberarea provizorie sub control judiciar a persoanei deținute;
	38.	18r – pentru materialele privind liberarea provizorie pe cauțiune a persoanei deținute;
	39.	Fișa de evidență;
Contravențional	40.	Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ
	41.	4r – pentru cauze contravenționale;
	42.	4rh – pentru cauze contravenționale;
	43.	Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Comrat

Arhiva Curții de Apel Comrat este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. În încăperea arhivei funcționează sistemul de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012, a fost formulată o singură recomandare la capitolul activitatea Curții de Apel Comrat (Tabelul 6), aceasta nefiind realizată pînă în anul 2015.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu privire la aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiunea referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Concluzii:

- În perioada 2009-2014, numărul de dosare/materiale parvenite la Curtea de Apel Comrat a crescut cu 73%.
- În perioada 2009-2014, numărul de dosare/materiale examinate la Curtea de Apel Comrat a crescut cu 85%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 24 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Păstrarea dosarelor*
Foto 12. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Curții de Apel Comrat activează 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 33 persoane.

La Curtea de Apel Comrat există un specialist în resurse umane. De asemenea, în statele de personal ale Curții de Apel Comrat figurează un specialist pentru relații cu publicul, acesta fiind reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității în condițiile legii. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Curții de Apel Comrat este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	-	1
Vicepreședinte	1	-
Judecător	2	3
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	2
Grefier	4	3
Direcția sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef Direcție	1	-
Serviciul monitorizare și relații cu publicul		
Specialist superior	1	-
Serviciul penal		
Specialist superior	1	-
Serviciul civil, comercial și de contencios administrativ		
Șef Serviciu	1	-
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef Secție	-	1
Serviciul civil și de contencios administrativ		
Specialist principal	1	-
Serviciul penal și contravențional		
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	-	1
Serviciul translare		
Șef serviciu	1	-
Traducător	3	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Șef Serviciu, contabil-șef	1	-
Contabil-casier	1	-
Secția resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul arhivă		
Arhivar	1	-
Serviciul expediție		
Expeditor	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Șef Serviciu	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Muncitor la îngrijirea complexă și repararea clădirilor	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Măturător	1	-
Total	**36**	**11**

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul resurse umane ale Curții de Apel Comrat (Tabelul 8) aceasta fiind implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Curtea de Apel Comrat este realizat de specialistul în resurse umane.
- Instanța dispune de un specialist în relații cu publicul.
- Curtea de Apel Comrat dispune de un specialist tehnologii informaționale (*Administrator superior rețea de calculatoare*).

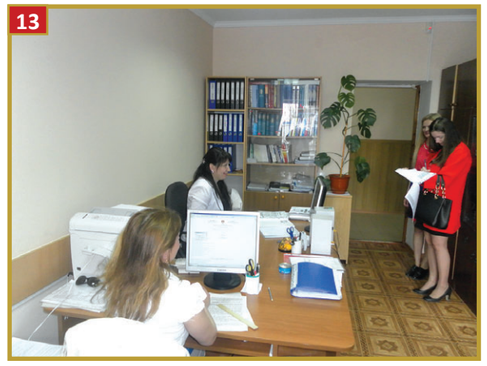
13

14

Foto 13. *Cancelaria civilă*
Foto 14. *Serviciul arhivă*

La intrarea în Curtea de Apel Comrat este instalat un ghișeu de informații. De asemenea, a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală este la etajul 1. În instanță sunt instalate indicatoare de direcționare a cetățenilor la secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire sunt cîteva panouri de informații. Pe panourile de informații sunt plasate:

- Informație privind competența Curții de Apel Comrat;
- Declarația privind buna guvernare (anexa nr. 5 la Regulamentul privind evaluarea, raportarea sistemului de management financiar și control și emiterea declarației privind buna guvernare);
- Regulile de utilizare a echipamentului tehnic în cadrul ședințelor de judecată;
- Anunț despre pagina web a Curții de Apel Comrat și portalul instanțelor judecătorești;
- Hotărîrea CSM nr. 504/17 din 03.06.2014 privind aprobarea Regulilor de conduită a justițiabililor și a altor persoane în instanța judecătorească;
- Informație privind zilele de audiență ale CSM, Ministerului Justiției, Departamentului de Administrare Judecătorească, președintelui instanței;
- Numerele de contact ale personalului instanței: antecamera președintelui, secția evidență și documentare procesuală, șeful secretariatului și specialist superior (*Serviciul monitorizare și relații cu publicul*);
- Planul de evacuare;
- Extras din hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04.02.2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curțile de apel.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Curtea de Apel Comrat (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost realizată doar o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea indicatorilor clari spre biroul specialistului relații cu publicul, cancelarie și arhivă.	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Curții de Apel Comrat, noutăți în sistemul judiciar etc.	

Concluzii:

- La intrarea în Curtea de Apel Comrat este amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

16

17

15

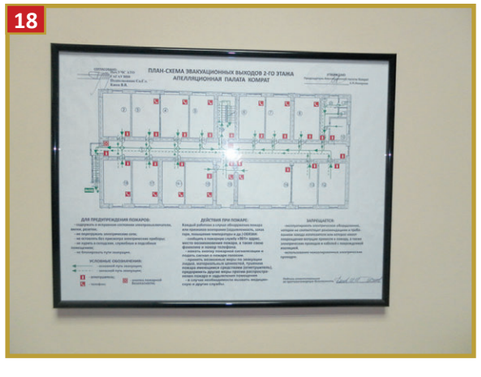
18

Foto 15. *Ecranul LED*
Foto 16. *Panou informativ*
Foto 17. *Sala de familiarizare cu dosarele*
Foto 18. *Plan de evacuare*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Curții de Apel Comrat elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Curții de Apel Comrat a înregistrat o creștere de circa 64% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Curții de Apel Comrat a fost de 2716,2 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a constituit 4467,8 mii lei. Această creștere se datorează exclusiv creșterii cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Curții de Apel Comrat au constituit 1813 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 98% fiind de 3597 mii lei. Astfel, cheltuielile de personal au influențat asupra creșterii bugetului instanței în proporție de 102%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Curții de Apel Comrat pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,813.0	2,691.8	3,597.0	98%	**102%**
Reparații (curente și capitale)	1.0	119.4	7.2	620%	0%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	357.0	0.0	-	0%
Cheltuieli operaționale	902.2	878.0	863.6	-4%	-2%
Total	**2,716.2**	**4,046.2**	**4,467.8**	**64%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 – http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 – CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Curții de Apel Comrat au înregistrat o reducere de circa 4%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 902,2 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 863,6 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	215.0	127.5	134.7	-37%	**208%**
Servicii de transport	82.6	76.6	34.6	-58%	124%
Servicii de telecomunicație și de poștă	99.1	122.4	114.0	15%	-39%
Servicii comunale	208.7	177.9	192.4	-8%	42%
Altele	296.8	373.6	387.9	31%	-236%
Total	**902.2**	**878.0**	**863.6**	**-4%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 – http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 – CSM

Reducerea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de micșorarea cheltuielilor pentru procurarea rechizitelor de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Curtea de Apel Comrat a redus cheltuielile respective cu circa 37% (de la 215 mii lei în anul 2012 la 134,7 mii lei în anul 2014). Astfel, cheltuielile respective au influențat asupra reducerii bugetului instanței în proporție de 208%

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Reducerea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind reducerea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Curtea de Apel Comrat a examinat în total 851 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere de pînă la 916 dosare sau cu circa 8%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat reducerea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Curții de Apel Comrat în anul 2012 a fost de circa 1060 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o reducere de circa 11% față de anul 2012, fiind de circa 943 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Curtea de Apel Comrat*

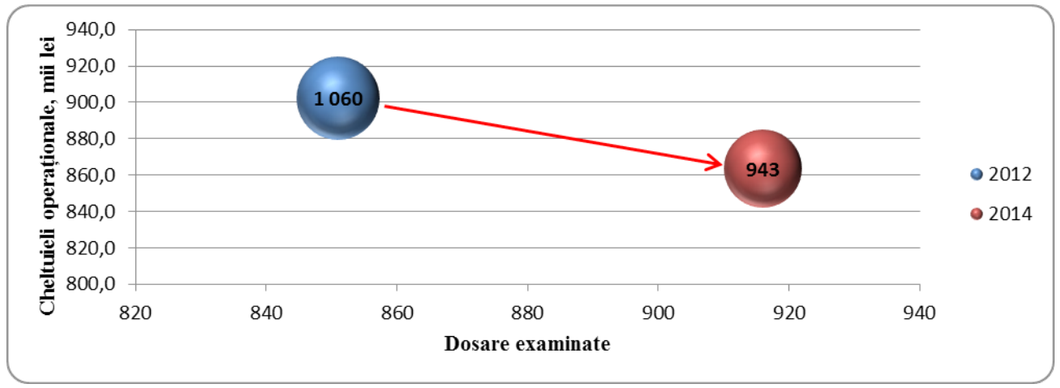

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Reducerea costului mediu pe dosar examinat (circa 11%) poate fi explicată prin reducerea, pe de o parte, a cheltuielilor operaționale (circa 4%) și creșterea numărului de dosare examinate (circa 8%) pe de altă parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: CURTEA DE APEL COMRAT VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 943 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această analiză să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru curțile de apel.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Curtea de Apel Comrat vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

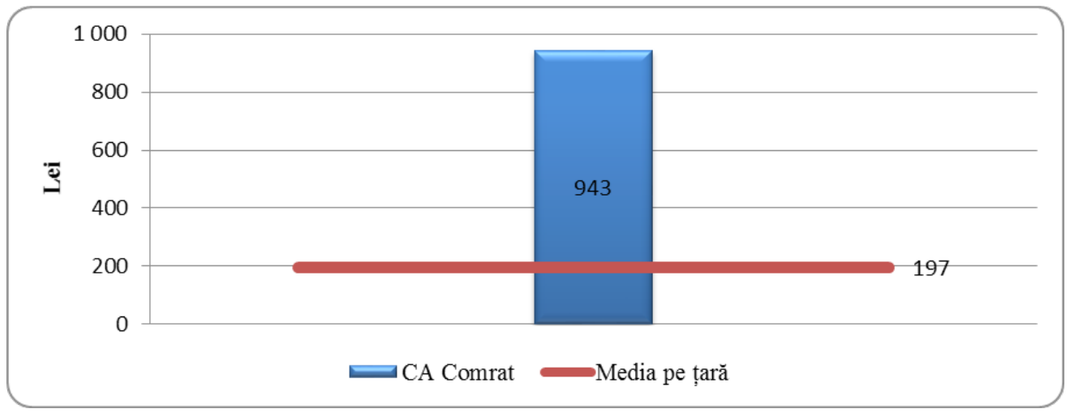

Conform figurii 2 de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Curtea de Apel Comrat a fost mult peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Curții de Apel Comrat evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Curtea de Apel Comrat (Tabelul 12) demonstrează că, pînă în 2015, aceasta nu a fost realizată. Cauza nerealizării recomandării constă în lipsa alocărilor de mijloace financiare pentru acest scop, deși Curtea de Apel Comrat a solicitat anual mijloace financiare începînd cu anul 2006.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Curții de Apel Comrat a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 64%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 98%).
- Reducerea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al micșorării a cheltuielilor operaționale (circa 4%) și creșterii numărului de dosare examinate (circa 8%).
- Costul mediu pe dosar examinat al instanței este mult peste costul mediu pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Botanica este amplasată în sectorul Botanica al municipiului Chișinău. Instanța deservește locuitorii sectorului Botanica și ai altor șapte comune, conform Legii nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

În anul 2013 au fost construite etajele 4 și 5 ale clădirii. În același an, au fost renovate fațada și acoperișul instanței. De asemenea, clădirea a fost dotată cu sistem anti-incendiu.

În anul 2012 la Judecătoria Botanica era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4.1 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Botanica majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Botanica în perioada 2009-2014 a fluctuat atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA BOTANICA, MUN. CHIŞINĂU

mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13

Data vizitei: 1 iunie 2015

La data vizitei de evaluare, în cadrul Judecătoriei Botanica activau 19 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 78 persoane. La Judecătoria Botanica a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Botanica este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 130%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012, dar a fost sub nivelul costului mediu ponderat al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există panouri cu informații pentru public. De asemenea, instanța a fost dotată cu monitor pentru afișarea electronică a listei ședințelor de judecată. Există indicatoare pe ușile sălilor ședințelor de judecată, inclusiv mesaje privind înregistrarea audio a acestora. Intrarea la etajul cu birouri ale judecătorilor este securizată prin ușa cu cod de acces.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	2	Fațada exterioară a fost vopsită în 2013. Respectă parțial simbolica de stat, fiind arborat drapelul Republicii Moldova. Stema de stat lipsește. Este instalată rampă de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă.
Alimentare cu apă	4	4	Sistemul de alimentare cu apă este învechit și necesită renovare.
Alimentare cu energie electrică	1	2	Rețeaua electrică a fost schimbată doar la etajele 4 și 5. În restul instanței rețeaua necesită a fi schimbată, deoarece nu mai corespunde necesităților curente ale instanței, încărcătura asupra acesteia mărindu-se considerabil odată cu angajarea a 20 de persoane.
Sistem de canalizare	4	4	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Instanța dispune de un proiect de renovare a sistemului de canalizare, starea acestuia la moment fiind nesatisfăcătoare.
Sistem de încălzire	4	4	Întregul sistem de asigurare cu energie termică de la etajele 1 – 3 este învechit și necesită reparație. Un nou sistem a fost instalat doar la etajul 5 al instanței.
Sistem anti-incendiu	-	2	În instanță a fost instalat sistem anti-incendiu, constînd din detectoare de fum. În anumite încăperi sunt instalate stingătoare.
Acoperiș	-	1	Acoperișul instanței a fost renovat integral în cadrul lucrărilor de reparație efectuate în anul 2013. Au fost instalate jgheaburi și burlane.
Interior	3	2	Interiorul birourilor de la etajul 5 este în stare foarte bună. Însă birourile de la etajele 1 – 3 necesită renovare, în mod special, podeaua și pereții.

Sursa: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău 2012/2015*

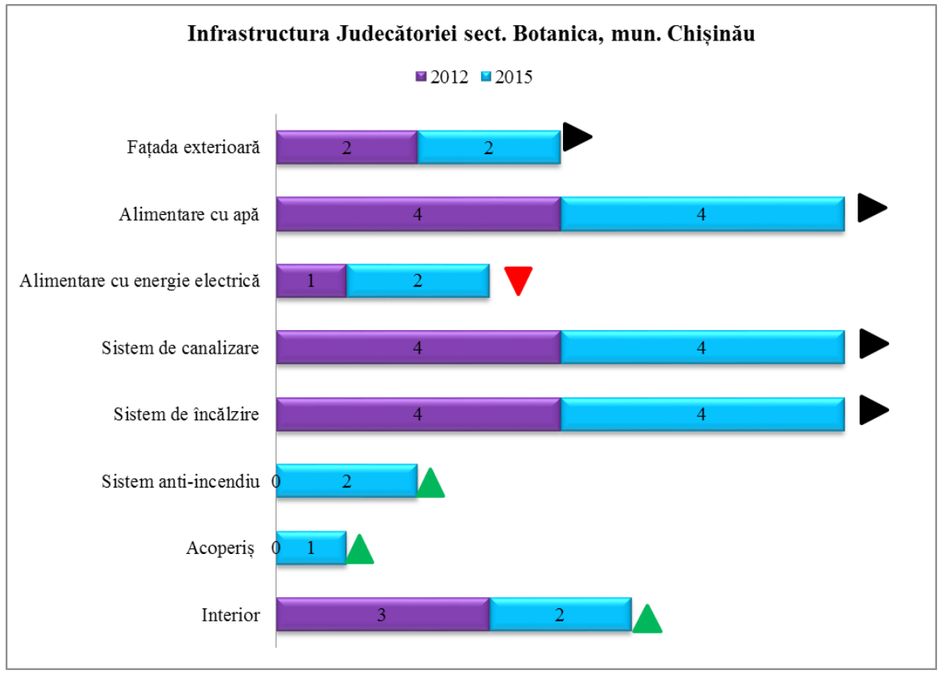

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău (Tabelul 1) demonstrează, că pînă în anul 2015, au fost realizate trei recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Finisarea lucrărilor la etajul 4 și mutarea birourilor judecătorilor la etajul dat.	Crearea centralei autonome de încălzire.
Finisarea lucrărilor la etajul 4 al clădirii și crearea sălilor de ședințe suplimentare.	Înlocuirea țevilor de alimentare cu apă și canalizare.
Amenajarea mai multor săli de ședințe.	

1

Foto 1. *Sală de conferințe*
Foto 2. *Birou asistenți judiciari*

2

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Botanica a fost vopsită, starea acesteia fiind apreciată drept „bună” și în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu apă nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare.”
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a fost apreciată drept „bună” în anul 2015, comparativ cu “foarte bună” în anul 2012.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare”.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „nesatisfăcătoare”.
- Clădirea instanței a fost dotată cu sistem anti-incendiu, starea acestuia fiind calificată drept „bună” în anul 2015.
- Acoperișul instanței a fost renovat integral, fiind considerat „foarte bun” în anul 2015.
- O parte din birourile din cadrul Judecătoriei Botanica au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „bună”.

Foto 3. *Camera de audiere a minorilor*
Foto 4. *Sală de conferințe*
Foto 5. *Biroul grefierilor*
Foto 6. *Rampa de acces*
Foto 7. *Celulă pentru deținuți*
Foto 8. *Post de supraveghere*
Foto 9. *Hol*
Foto 10. *Fațadă laterală*

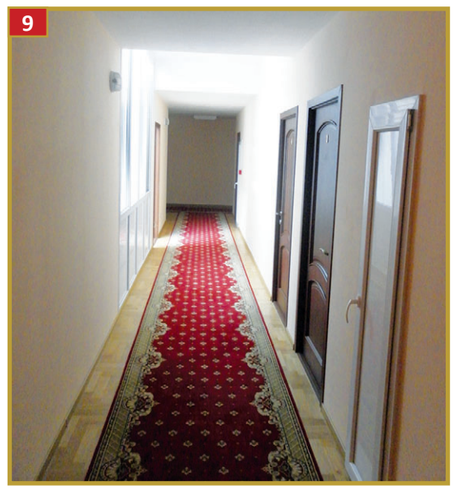

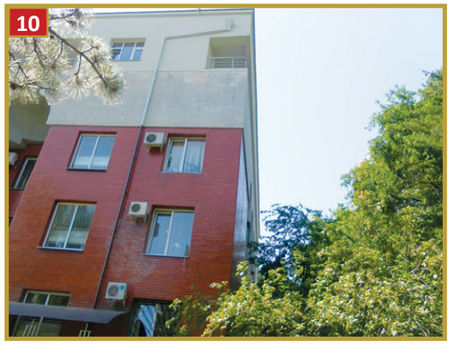

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Botanica funcționa versiunea 4.1 a PIGD[3].

Judecătoria Botanica dispune de 24 săli de ședințe dotate cu 16 seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată, precum și 20 de dictafoane. În instanță activează 19 judecători. În anul 2012, la Judecătoria Botanica nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Botanica 169%[4] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Botanica dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Botanica este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate au apreciat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind satisfăcătoare, însă au menționat că ar dori să aibă posibilitatea de a publica mai multă informație și de a decide asupra formatului acesteia.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Botanica și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 27 mai 2015[3]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Botanica dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Computer	64	112	10
Notebook	-	5	20
Imprimantă	43	62	10
Server	1	1	1
Copiator	3	8	-
Scanner	7	12	5
Scanner multifuncțional	-	30	10
Seturi de înregistrare audio Femida	5	16	7
Dictafoane	-	20	-
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Botanica, mun. Chişinău

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău*

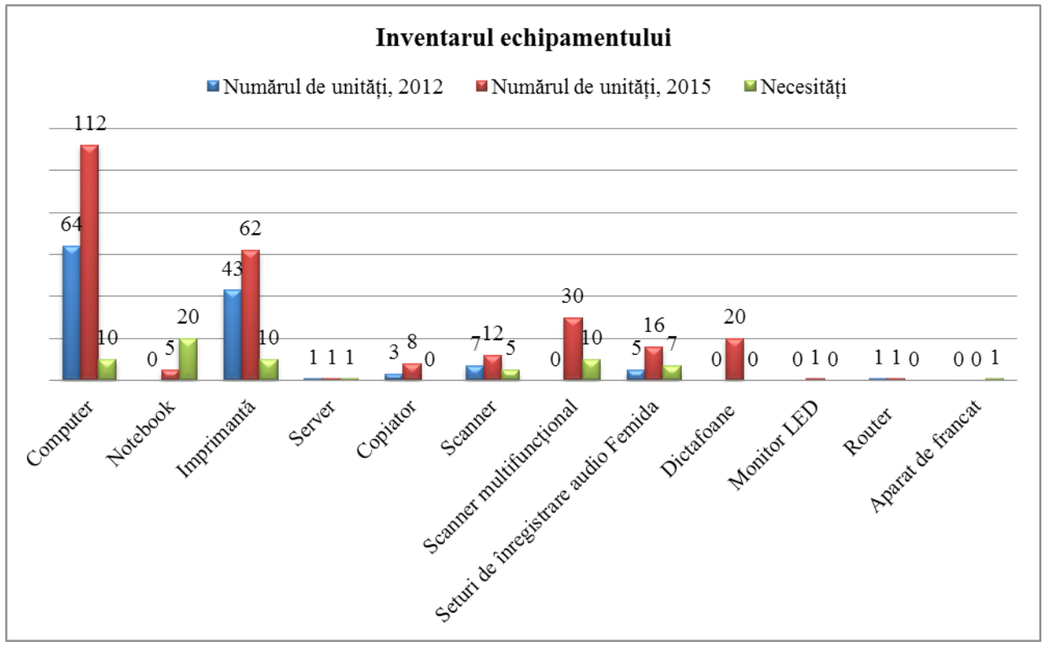

Sursa: Angajații Judecătoriei Botanica

[3] Judecătoria Botanica este instanță-pilot pentru testarea versiunii 4.1 a PIGD.
[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.
[5] La data evaluării paginii web – 18 iunie 2015
[6] În cazul măririi numărului de birouri și angajați.

Figura 3. *Evoluții ale automatizării la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău*

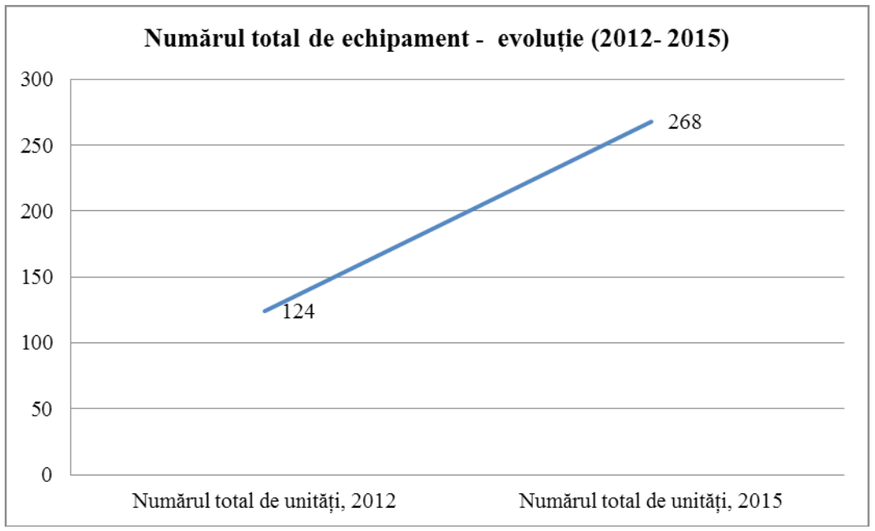

Sursa: Angajații Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor opt recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Botanica (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate șapte recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Finisarea lucrărilor la etajul 4 al clădirii și crearea sălilor de ședințe suplimentare.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședințe prin crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători și instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Completarea paginii web cu informație de interes public actualizată.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Asigurarea funcționării corecte a meniului Lista ședințe de pe pagina web a Judecătoriei Botanica.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Botanica era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4.1 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Botanica o mare parte a ședințelor de judecată era supusă înregistrării audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Botanica este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului utilizat în activitatea Judecătoriei Botanica a crescut cu 144 unități în total.

Foto 11. *Sală de ședințe dotată cu SRS FEMIDA*
Foto 12. *Scanner multifuncțional*
Foto 13. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Botanica este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Botanica în perioada 2009-2014 a variat înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2013 - 18411 dosare/materiale. Din anul 2013 tendința este în descreștere numărul dosarelor/materialelor înregistrate constituind 18034 în anul 2014.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

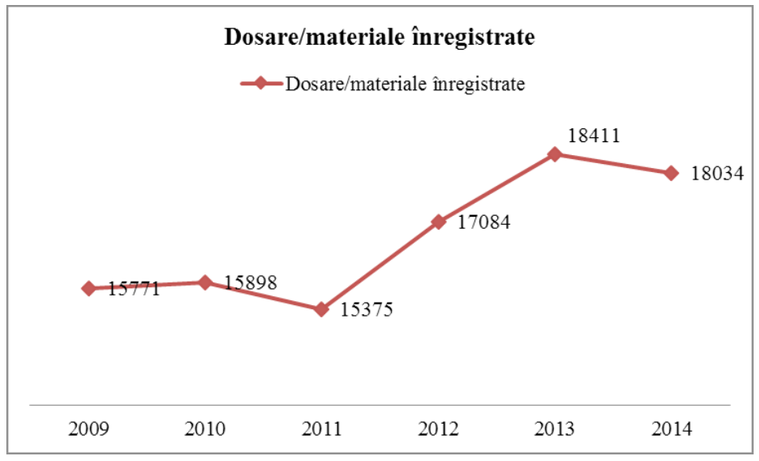

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2013 – 15031 dosare/materiale. Din anul 2013 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 14973 în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

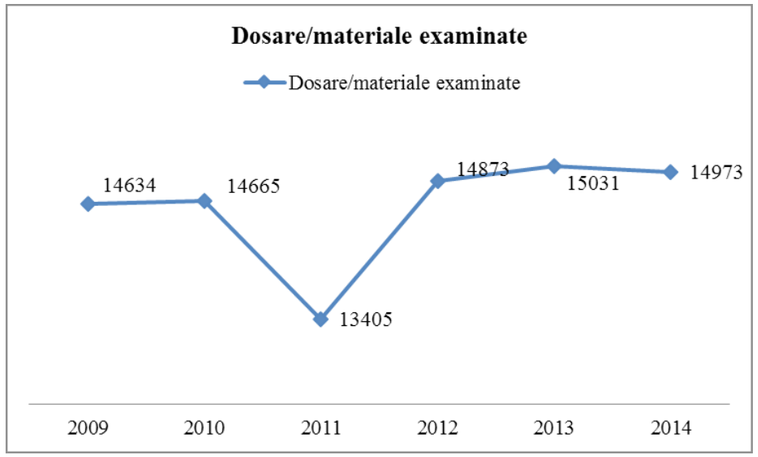

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Botanica a scăzut de la 92,8% în anul 2009 la 83,0% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

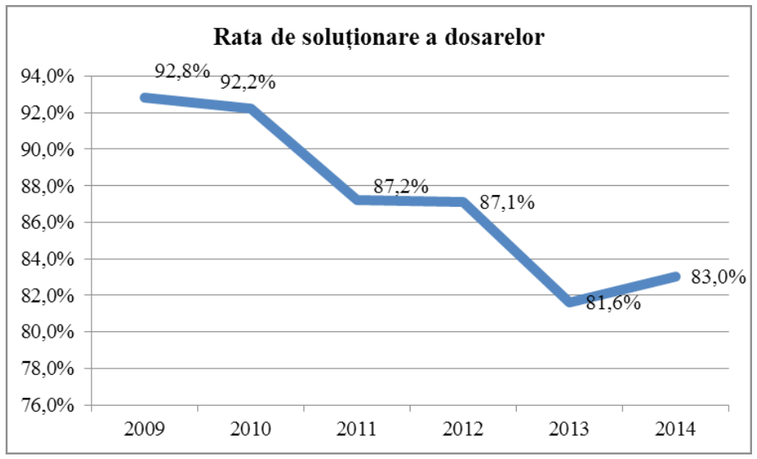

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Botanica utilizează în activitatea sa 49 registre, cu 12 registre mai mult față de anul 2012. Astfel, la Judecătoria Botanica numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Botanica utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Botanica*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de evidență a corespondenței de intrare 2. Registrul unic de evidență a corespondenței de ieșire 3. Registrul de evidență și control al petițiilor 4. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului 5. Registrul de evidență a corespondenței parvenite prin poșta electronică 6. Registrul de evidență a înregistrărilor audio șterse de pe serverul instanței 7. Registrul de evidență a dosarelor transmise la traducere 8. Registrul de evidență a interpelărilor parvenite privind eliberarea materialelor din dosare 9. Registrul de evidență a avizelor de recepție restituite 10. Registrul de evidență ale documentelor executorii 11. Registrul de evidență a titlurilor executorii restituite 12. Registrul de evidență a telegramelor parvenite
Civil	13. Registrul alfabetic al dosarelor civile 14. Registrul alfabetic de înregistrare a ordonanțelor 15. Registrul alfabetic de înregistrare a dosarelor comerciale 16. Registrul alfabetic de înregistrare a dosarelor de contencios administrativ 17. Registrul de evidență a cererilor de chemare în judecată 18. Registrul de evidență a dosarelor privind recunoașterea hotărîrilor judecătorești străine în cauze civile 19. Registrul de evidență a cererilor de acordare a asistenței juridice parvenite de la Ministerul Justiției 20. Registrul de evidență a cererilor creditorilor și demersurilor executorilor judecătorești privind asigurarea executării hotărîrilor și contestațiile împotriva executorului judecătoresc 21. Registrul de evidență a dosarelor în revizuire pe cauze civile, comerciale și de contencios administrativ 22. Registrul privind expedierea dosarelor civile la Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție 23. Fișa de evidență

[7] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	24. Registrul alfabetic al dosarelor penale 25. Registrul de evidență a formei nr. 6 pe dosarele penale 26. Registrul de evidență a corpurilor delicte 27. Registrul de evidență a încheierilor privind darea în căutare a persoanei 28. Registrul privind expedierea dosarelor penale la Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție 29. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție. 30. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție. 31. Registrul de evidență pentru materialele privind încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat (art.309 CPC) –și încuviințarea examenului psihiatric sau spitalizării în staționarul de psihiatrie (art.312 CPC) 32. Registrul de evidență a materialele privind plîngerile împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație (art. 313 CPP) 33. Registrul de evidență a materialelor privind extrădare 34. Registrul de evidență a demersuri privind schimbarea sancțiunii 35. Registrul de evidență pentru materialele privind recunoașterea hotărîrilor penale ale instanțelor străine (art.558 CPP) 36. Registrul de evidență pentru materialele privind acțiunile de urmărire penală efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art. 301 CPP) 37. Registrul de evidență pentru materialele privind măsuri procesuale de constrîngere aplicate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art.302 CPP) 38. Registrul de evidență pentru materialele privind măsurile speciale de investigație efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art.303 CPP) 39. Registrul de evidență pentru demersurile privind aplicarea arestării preventive (art.185 CPP) 40. Registrul de evidență demersuri privind prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu (art.186 și 188 CPP) 41. Registrul de evidență pentru materialele privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (art.469, 471 CPP) 42. Registrul de evidență demersuri privind audierea victimei minore în spații prietenoase copiilor 43. Registrul de evidență a dosarelor penale în revizuire 44. Fișa de evidență
Contravențional	45. Registrul alfabetic de evidență a dosarelor contravenționale 46. Registrul privind expedierea dosarelor contravenționale la Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție 47. Registrul de evidență pentru plîngeri împotriva hotarîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale 48. Registrul de evidență a dosarelor în revizuire pe cauze contravenționale 49. Fișa de evidență

Sursa: Specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Botanica

Arhiva Judecătoriei Botanica este organizată în mod eficient. Aceasta este amplasată la etajul 1 și în subsolul instanței. Încăperile arhivei dispun de sistem de ventilare și de detectoare de incendiu.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul activitatea Judecătoriei Botanica (Tabelul 6), care nu a fost realizată pe parcursul celor trei ani.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Botanica în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2013 – 18411 dosare/materiale, și cele mai scăzute în anul 2011 – 15375 dosare/materiale.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Botanica în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2013 – 15031 dosare/materiale, și cele mai scăzute în anul 2011 – 13405 dosare/materiale.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală depășește cu 32 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 14. *Copiator*
Foto 15. *Arhiva*
Foto 16. *Păstrarea dosarelor în arhivă*

La data vizitei de evaluare, în cadrul judecătoriei Botanica, mun. Chișinău activau 19 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 78 persoane.

La Judecătoria Botanica există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Botanica figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Botanica este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	17	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	20	-
Grefier	20	2
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef serviciu	1	1
Specialist principal	2	1
Specialist superior	1	-
Specialist	1	-
Direcția evidență și documentare procesuală		
Șef direcție	1	-
Serviciul civil, comercial și de contencios administrativ		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	2	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	2	-
Serviciul penal și contravențional		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	2	1
Specialist superior	2	1
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	2	1
Serviciul translare		
Traducător	4	1
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	1
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Electrician	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	5	-
Total	**97**	**10**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Botanica (Tabelul 8) demonstrează că pe parcursul a trei ani, au fost realizate toate recomandările.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Botanica, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	
Instruirea specialistului relații cu publicul.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Botanica este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria nu dispune de un specialist relații cu publicul.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 17. *Ghișeu de informații*
Foto 18. *Lista ședințelor fixate pentru judecare*
Foto 19. *Monitor LED*

La intrare în Judecătoria Botanica a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Direcția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, la intrarea în judecătorie. În instanță sunt instalate indicatoare de direcționare a cetățenilor. De pe ușile birourilor judecătorilor lipsesc avertismentele care interzic accesul în acestea.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Modele de cereri privind eliberarea copiilor documentelor din dosar;
- Lista graficului mediatorilor;
- Materiale informaționale privind medierea;
- Extras din Legea cu privire la statutul judecătorului;
- Extras din Legea cu privire la avocatură;
- Programul de lucru și orele de primire ale Secției Evidență și Documentare Procesuală;
- Dispoziția Președintelui instanței nr. 71 cu privire la accesul persoanelor cu dizabilități în cadrul instanței;
- Dispoziția nr. 15 cu privire la organizarea activității Direcției evidență și documentare procesuală;
- Lista judecătorilor Judecătoriei Botanica;
- Extras din Legea taxei de stat;
- Extras din Hotărîrea CSM nr. 351/14 din 15.11.2007 privind interzicerea accesului părților și a reprezentanților lor în birourile judecătorilor;
- Dispoziția Președintelui Judecătoriei Botanica nr. 20 din 17.03.2014 privind stabilirea orelor de audiență a cetățenilor;
- Informații privind datele de contact ale Procuraturii sect. Botanica, Biroului Asociat de Avocați, Curții de Apel Chișinău, Comisariatului de Poliție ș.a.;
- Informație privind localitățile care sunt în raza teritorială de activitate a judecătoriei;
- Regulile de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanța judecătorească;
- Numele și datele de contact ale executorilor judecătorești din raza teritorială a Judecătoriei Botanica;
- Declarația Președintelui Judecătoriei Botanica privind buna guvernare;
- Anunț privind organizarea ședințelor colective a judecătorilor în cadrul Judecătoriei Botanica;
- Anunț privind amînarea sau întreruperea ședințelor de judecată în cazul prezentării avocaților fără robă și a procurorilor fără uniformă;
- Informația privind portalul instanței;
- Rechizitele bancare;
- Modalitatea de completare a formularului de cerere;
- Extras din Legea nr. 325 din 23.12.2013 privind testarea integrității profesionale;
- Material informativ privind alternativele la detenție;
- Material informativ privind modalitatea de depunere a cererii de chemare în judecată;
- Material informativ privind executarea hotărîrii și modalitatea de obținere a titlului executoriu.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012, la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Botanica (Tabelul 9) a fost formulată o singură recomandare, care a fost realizată pe parcursul celor trei ani.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.	

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Botanica a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Direcția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Direcției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 20. *Panou informativ*
Foto 21. *Ușa biroului unui judecător*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare, și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Botanica elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei. Botanica a înregistrat o creștere de la 7058,9 mii lei în anul 2012 la 9455,6 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 34%. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Botanica au constituit 3234,6 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au constituit 7262,3 mii lei, fiind în creștere cu circa 125%. Creșterea cheltuielilor respective a influențat majorarea bugetului instanței în proporție de 168%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Botanica pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	3,234.6	5,465.2	7,262.3	125%	**168%**
Reparații (curente și capitale)	426.9	50.4	28.2	-93%	-17%
Procurarea mijloacelor fixe	209.7	726.7	0.0	-	-9%
Investiții capitale	2,350.0	9,403.4	237.5	-90%	-88%
Cheltuieli operaționale	837.7	2,418.9	1,927.6	130%	45%
Total	**7,058.9**	**18,064.6**	**9,455.6**	**34%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Botanica au înregistrat o creștere de circa 130%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 837,7 mii lei atunci în anul 2014 acestea au constituit 1927,6 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	178.9	945.8	338.4	89%	15%
Servicii de transport	12.7	49.9	48.5	282%	3%
Servicii de telecomunicație și de poștă	149.7	304.2	542.2	262%	**36%**
Servicii comunale	380.0	487.4	488.9	29%	10%
Altele	116.4	631.6	509.6	338%	**36%**
Total	**837.7**	**2,418.9**	**1,927.6**	**130%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea tuturor categoriilor de cheltuieli, dar în special din contul „altor" cheltuieli și a cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă. Astfel, dacă în anul 2012 „alte" cheltuieli au constituit 116,4 mii lei, atunci în anul 2014, aceste deja însumau 509,6 mii lei fiind în creștere cu circa 338%. Cheltuielile pentru servicii de telecomunicație și de poștă la fel au înregistrat o evoluție ascendentă impresionantă. În anul 2012, aceste cheltuieli însumau 149,7 mii lei, iar în anul 2014 au constituit deja 542,2 mii lei sau în creștere cu circa 262%. Ambele categorii de cheltuieli au influențat creșterea bugetului operațional cu circa 36%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Botanica a examinat în total 14873 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere nesemnificativă de pînă la 14973 dosare sau cu circa 1%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale, deși acesta este unul minor.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Botanica în anul 2012 a fost de circa 56 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere semnificativă cu circa 129% față de anul 2012, fiind de circa 129 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Botanica*

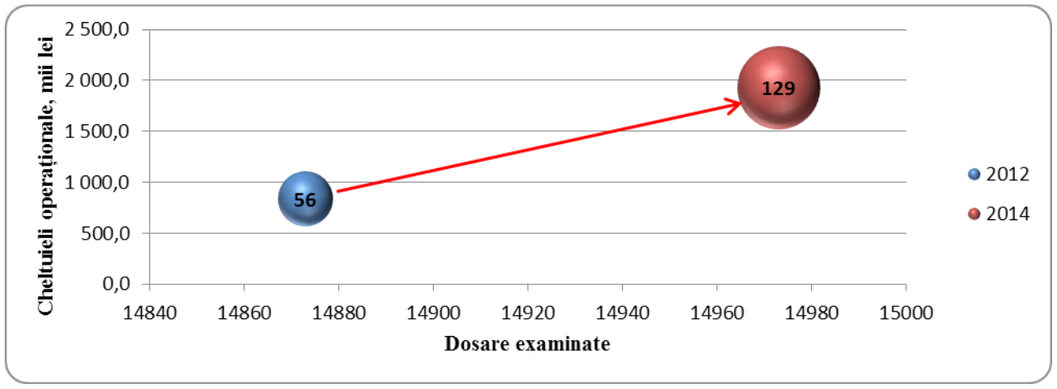

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin majorarea semnificativă a cheltuielilor operaționale (circa 130%), în timp ce numărul dosarelor examinate a rămas practic la nivelul anului 2012. Este important de menționat că, la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA BOTANICA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 129 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Botanica vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

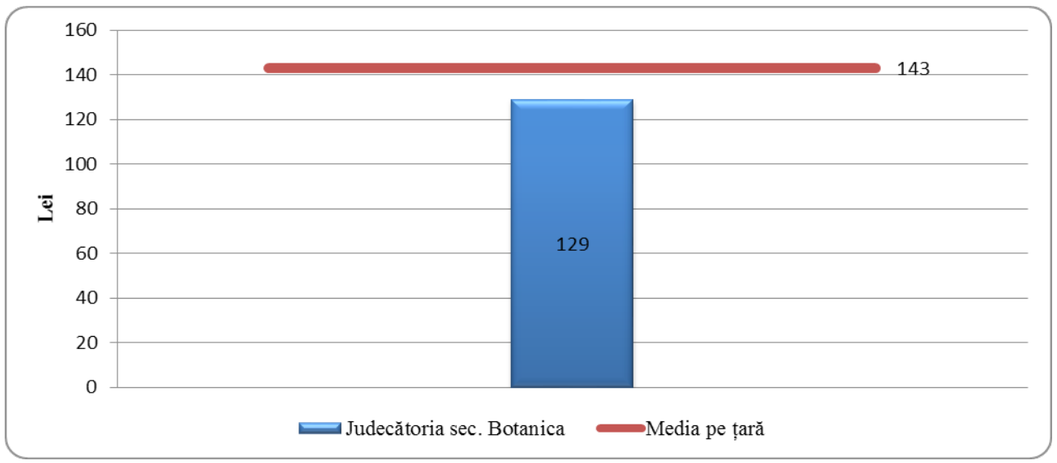

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Botanica a fost mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Botanica evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța nu utilizează 1C buget pentru ținerea evidenței contabile. La momentul vizitei echipei de evaluare, funcția de contabil era vacantă și motivele privind neutilizarea programului 1C Buget nu au putut fi identificate.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Botanica (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Botanica a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 34%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 125%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 130%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Botanica în anul 2014 a fost mai mic față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Buiucani este amplasată în sectorul Buiucani al municipiului Chișinău. Instanța deservește locuitorii sectorului Buiucani și ai altor șase comune, conform Legii nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

Judecătoria Buiucani arendează două etaje ale unei clădiri, în care își mai au sediul Pretura sect. Buiucani și Inspectoratul Fiscal de Stat, Direcția administrare fiscală, sect. Buiucani. Instanței i-a fost acordat un sediu nou, iar în anul 2014 a fost demarată reparația acestuia. Trecerea în noul sediu este planificată pentru luna decembrie 2016. Fațada exterioară, apeductul, sistemul de alimentare cu energie termică, acoperișul și interiorul actualului sediu sunt în stare bună.

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Buiucani era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Buiucani majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Buiucani în perioada 2009-2014 a fluctuat atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA BUIUCANI, MUN. CHIŞINĂU

mun. Chișinău, str. M. Viteazul, 2

Data vizitei: 5 iunie 2015

În cadrul Judecătoriei Buiucani activează 26 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 88 persoane. La Judecătoria Buiucani a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Buiucani este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014 mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 30%. În anul 2014 costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 32%, dar a fost sub nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou cu informații pentru public. De asemenea, instanța a fost dotată cu monitor pentru afișarea electronică a listei ședințelor de judecată. Există indicatoare pe ușile sălilor ședințelor de judecată, inclusiv plăcuțe cu inscripția că ședințele de judecată sunt înregistrate audio. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul care interzice accesul persoanelor neautorizate.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Apreci-erea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	2	Fațada exterioară a fost vopsită în 2013. Respectă parțial simbolica de stat. Este arborat drapelul Republicii Moldova, însă stema de stat lipsește. Este instalată rampa de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă.
Alimentare cu apă	4	4	Deși este vechi, sistemul de alimentare cu apă este funcțional.
Alimentare cu energie electrică	4	4	Rețeaua electrică este învechită și necesită reparație. Din cauza numărului mare de echipament, rețeaua este suprasolicitată.
Sistem de canalizare	4	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare.
Sistem de încălzire	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de asigurare cu energie termică. Deși sistemul este învechit, acesta funcționează fără probleme.
Sistem anti-incendiu	-	-	Instanța nu dispune de sistem anti-incendiu.
Acoperiș	3	2	Acoperișul instanței a fost reparat parțial în anul 2013 și este în stare bună.
Interior	3	2	Holurile și interiorul birourilor sunt în stare bună. Unele birouri au fost reparate cosmetic.

Sursa: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău 2012/2105*

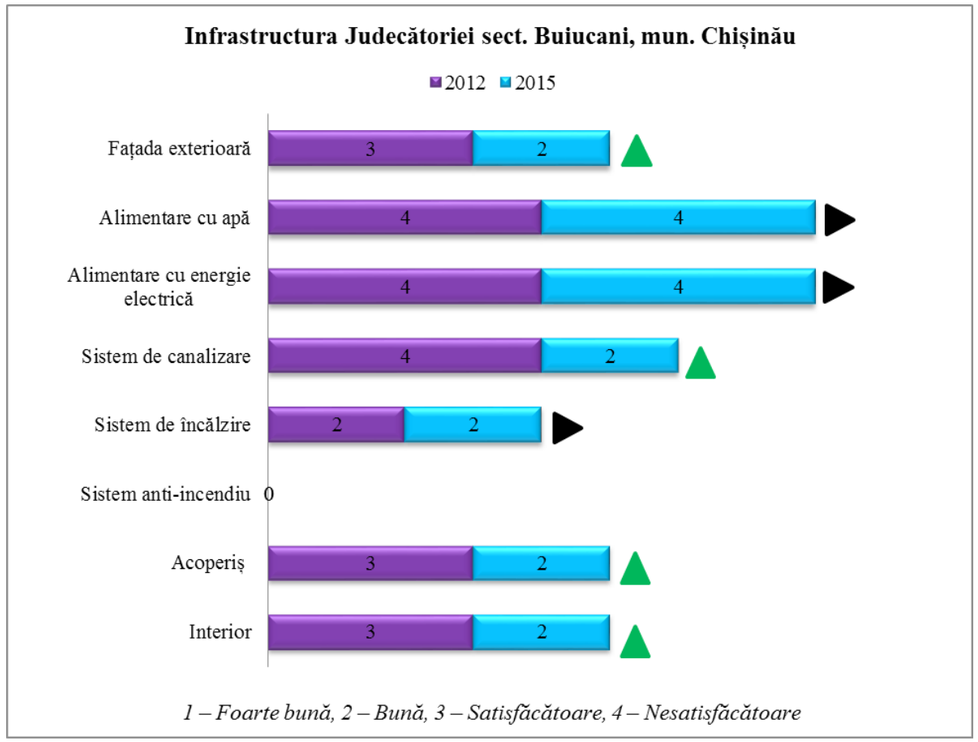

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna iunie 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău (Tabelul 1) relevă faptul că pînă în 2015 nu a fost implementată nici o recomandare.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Schimbarea sediului Judecătoriei Buiucani
	Renovarea spațiilor din noua clădire

Foto 1. *Birou*
Foto 2. *Spații de așteptare*
Foto 3. *Grup sanitar*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Buiucani a fost vopsită, starea acesteia fiind apreciată drept „bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă nu s-a schimbat din anul 2012, fiind considerată „nesatisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică nu s-a schimbat din anul 2012 fiind apreciată drept „ nesatisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind calificată drept „bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie termică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „bună”.
- Clădirea Judecătoriei Buiucani nu dispune de sistem anti-incendiu.
- Acoperișul instanței a fost reparat parțial, fiind într-o stare bună în anul 2015.
- O parte din birourile din cadrul Judecătoriei Buiucani au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată bună.

Foto 4. *Birou*
Foto 5. *Birou*
Foto 6. *Grup sanitar*
Foto 7. *Trepte în interiorul clădirii*
Foto 8. *Accensoare*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău dispune de 1 sală de ședințe de judecată. În instanță activează 26 judecători. Instanța dispune de 2 seturi de echipament și program Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată, precum și 24 de dictafoane. Angajații instanței nu utilizează SRS Femida, pe motiv că din lipsă de echipament, este necesară utilizarea în alte scopuri a calculatorului la care era conectat SRS Femida. În anul 2012 la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău nici o ședință care avea loc în sălile ședințe de judecată nu era înregistrată audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău ședințele de judecată erau înregistrate audio în proporție de 90%[3].

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate au menționat că sunt mulțumite de serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat.

Tabelul de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 17 mai 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale în actualul sediu. În Tabelul 3 de mai jos sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament ale instanței după trecerea în noul sediu.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[4]
Computer	59	30	20
Notebook	-	13	-
Imprimantă	47	31	15
Server	1	1	-
Copiator	2	2	-
Scanner	2	12	11
Scanner multifuncțional	-	Informația nu a fost prezentată	Informația nu a fost prezentată
Seturi de înregistrare audio Femida	2	2	26
Dictafoane	-	24	5
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	1	1	1

Sursa: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău*

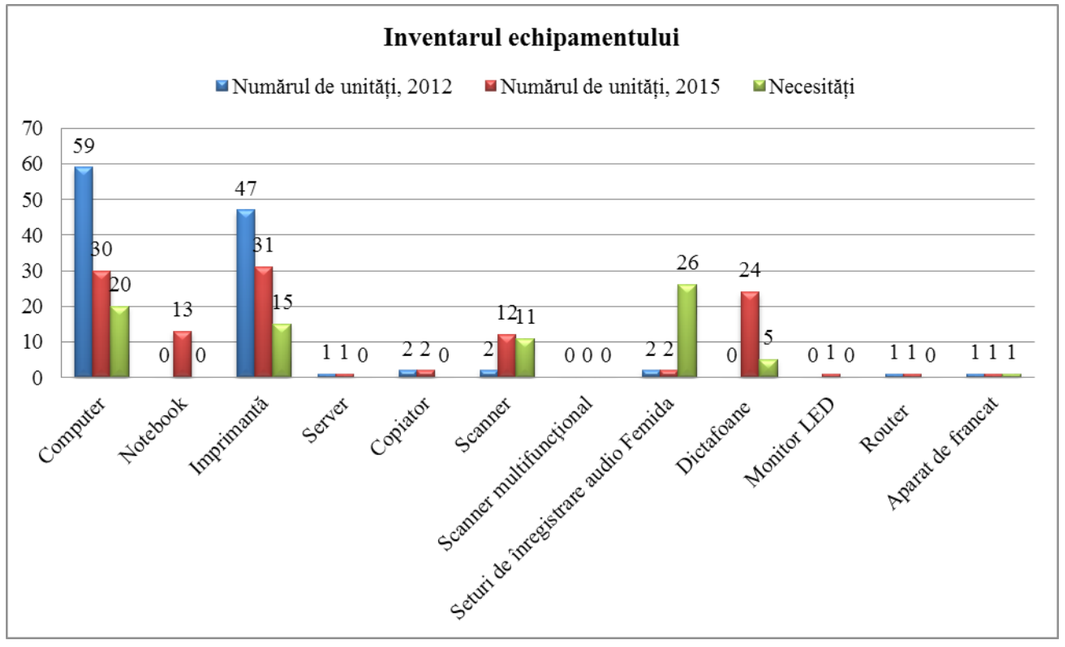

Sursa: Angajații Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.

[4] La data evaluării paginii web – 25 iunie 2015Ю

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău*

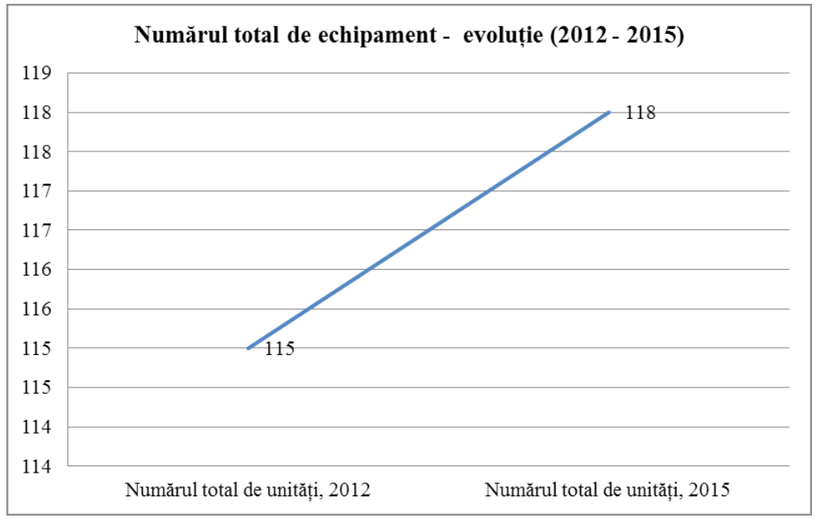

Sursa: Angajații Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău (Tabelul 4) demonstrează că pe parcursul a trei ani, au fost realizate trei recomandări.

***Tabelul 4**. Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea meniurilor de pe pagina web a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și completarea meniurilor în care informația lipsește.	Instituirea practicii de scanare a documentelor din dosare.
Actualizarea permanentă a informației plasate pe pagina web.	Utilizarea tuturor funcționalităților prevăzute în PIGD.
Organizarea instruirilor interne pentru angajații noi.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău o mare parte a ședințelor de judecată era supusă înregistrării audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea instanței a crescut cu doar 3 unități în total.

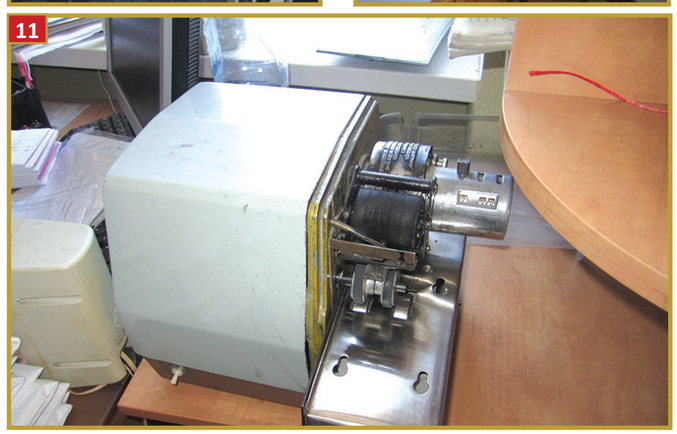

Foto 9. *Server*
Foto 10. *Scanner multifuncțional*
Foto 11. *Mașină de francat*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009 – 2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2014 - 22758 dosare/materiale și cele mai scăzute în anul 2009 – 15633 dosare/materiale.

Figura 3. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

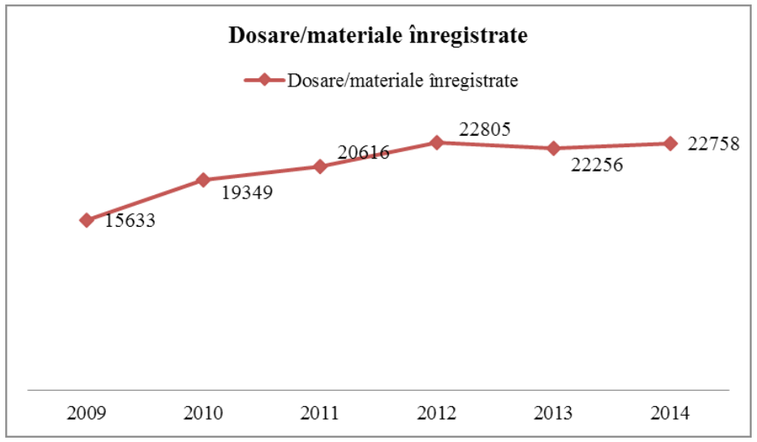

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2012 – 19396 dosare și cele mai scăzute în anul 2009 – 14206 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

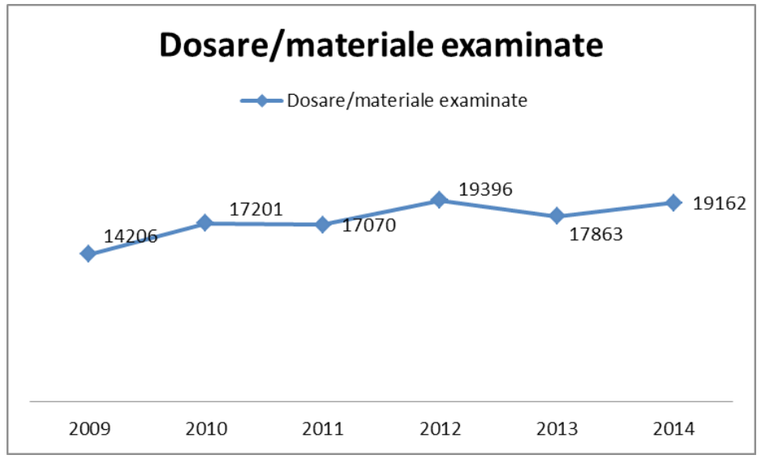

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai jos, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a scăzut de la 90,9% în anul 2009 la 84,2% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

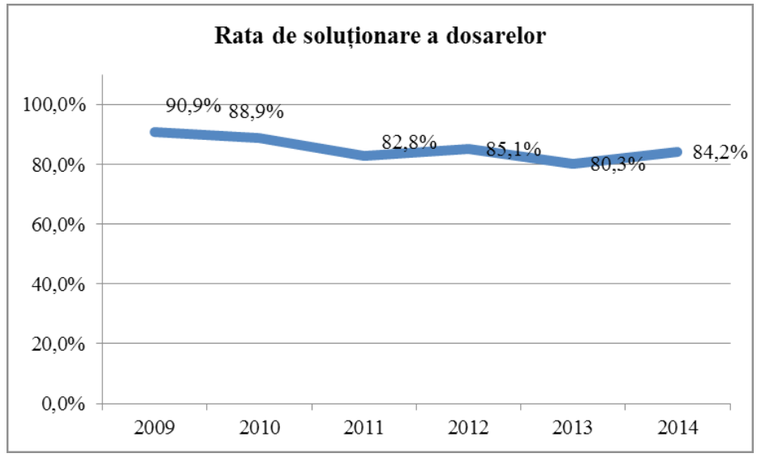

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa 25 registre, cu 7 registre mai puțin decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei. Buiucani, mun. Chișinău*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidența cererilor colaboratorilor 2. Registrul unic de intrare a corespondenței 3. Registrul unic de ieșire a corespondenței 4. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz 5. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor 6. Registrul de înregistrare a petițiilor 7. Registrul de evidență ale documentelor executorii 8. Discheta 2013 9. Registrul de evidență a dosarelor date în arhivă 10. Registrul de evidență actelor transmise către translator 11. Registrul de expediere dosarelor civile după competență
Civil	12. Registrul alfabetic al dosarelor civile (pentru fiecare judecător în parte; în total 24 de registre) 13. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ 14. Registrul alfabetic al dosarelor comerciale 15. Fișa de evidență
Penal	16. Registrul alfabetic al dosarelor penale (pentru fiecare judecător în parte; în total 24 de registre). 17. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei 18. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte 19. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție 20. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție 21. Fișa de evidență
Contravențional	22. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale cu indicele 4 23. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale cu indicele 5r 24. Registrul de înregistrare a demersurilor indicele 4d 25. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău este organizată în mod ineficient. Aceasta este amplasată atît la etajul 5 al actualei clădiri a instanței, cît și în subsolul viitorului sediu. O parte din dosare sunt păstrate temporar în biroul arhivarului. Niciuna dintre încăperile arhivei nu dispune de sistem de ventilare și de detectoare de incendiu..

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	Mutarea în altă clădire și organizarea eficientă a arhivei.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a crescut cu 45,6%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 s-a majorat cu 35%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală depășește cu 8 de registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 12. *Secția Evidență și Documentare Procesuală*
Foto 13. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

La Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău activează 26 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 88 persoane.

La Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul. De asemenea, în cadrul instanței figurează și un specialist în tehnologii informaționale.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi planificate	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	24	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	26	-
Grefier	26	-
Direcția sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef Direcție	1	-
Serviciul monitorizare și relații cu publicul		
Șef Serviciu	1	-
Specialist principal	1	
Specialist superior	1	-
Serviciul generalizare și sistematizare a practicii judiciare		
Șef Serviciu	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Direcția evidență și documentare procesuală		
Șef Direcție	1	-
Serviciul civil, comercial și de contencios administrativ		
Șef Serviciu	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul penal și contravențional		
Șef Serviciu	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	6	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Specialist	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Șef Serviciu	1	-
Șef arhivă	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Total	**114**	**-**

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău (Tabelul 8) a fost formulată o singură recomandare, care a fost implementată pînă în 2015.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Buiucani, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău este realizat de specialistul în resurse umane.
- În cadrul judecătoriei activează un specialist în relații cu publicul.
- În cadrul instanței activează un specialist în tehnologii informaționale.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

La intrare în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău au fost amenajate patru ghișee de informații. De asemenea, a fost instalat și un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Direcția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 5, la intrarea în judecătorie[7]. În instanță nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele acestora și avertismentul că accesul în biroul judecătorului este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Graficul de serviciu al judecătorilor Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău;
- Dispoziția nr. 01 din 05 ianuarie 2015 privind examinarea cererilor privind recuzarea sau abținerea judecătorului, cît și a cererilor privind accelerarea examinării pricinii;
- Informația privind amplasarea arhivei instanței, biroului unde se depun cereri de chemare în judecată;
- Dispoziția nr. 12 din 30 martie 2015 cu privire la implementarea proiectului pilot pentru specializarea judecătorilor;
- Dispoziția nr. 8 din 05 mai 2014 cu privire la asigurarea publicării actelor judecătorești;
- Dispoziția nr. 7 din 05 mai 2014 cu privire la reglementarea modului de înregistrare audio a ședințelor de judecată;
- Dispoziția nr. 5 din 05 ianuarie 2015 cu privire la desemnarea persoanelor responsabile în instanță de distribuire aleatorie a cauzelor prin intermediul PIGD;
- Dispoziția nr. 9 din 23 martie 2015 cu privire la reglementarea unor raporturi cu justițiabilii;
- Informația privind taxa de stat;
- Competența Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău;
- Lista judecătorilor Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Analiza realizării recomandărilor

Din cele două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (Tabelul 9), a fost implementată o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Buiucani, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, etc.	Utilizarea PIGD pentru generarea automată a tuturor listelor cauzelor fixate pentru judecare.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău au fost amenajate ghișee de informații pentru public.
- Lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor la Direcția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Direcției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 14. *Monitor LED*
Foto 15. *Ghișeu de informații*
Foto 16. *Accesul în biroul judecătorilor*

[7] Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău ocupă etajele 5 și 6 ale clădirii în care este amplasată.

Începând cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare, și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.
Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei sec. Buiucani elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[9]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămâne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei sec. Buiucani a înregistrat o creștere impunătoare de la 4152,5 mii lei în anul 2012 la 14727,7 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 255%. Această creștere se explică în mare parte prin:

1. **Creșterea cheltuielilor de personal[10].** Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei sec. Buiucani au constituit 2960 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 7981,3 mii lei, fiind în creștere cu circa 170%. Creșterea cheltuielilor respective a influențat majorarea bugetului instanței în proporție de 47%.
2. **Existența în anul 2014 a investițiilor capitale**. În anul 2014, Judecătoria sec. Buiucani a obținut mijloace financiare pentru investiții capitale în volum de 4,9 mil. lei. Creșterea cheltuielilor respective a influențat majorarea bugetului instanței în proporție de 47%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei sec. Buiucani pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact
Cheltuieli de personal	2,960.0	5,193.7	7,981.3	170%	**47%**
Reparații (curente și capitale)	119.9	391.2	390.5	226%	3%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	105.5	0.0	-	0%
Investiții capitale	0.0	0.0	4,958.5	-	**47%**
Cheltuieli operaționale	1,072.6	1,263.9	1,397.4	30%	3%
Total	**4,152.5**	**6,954.3**	**14,727.7**	**255%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei sec. Buiucani au înregistrat o creștere de circa 30%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 1072,6 mii lei atunci în anul 2014 acestea au înregistrat o valoare de 1397,4 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	402.6	477.3	510.4	27%	33%
Servicii de transport	31.2	62.6	34.3	10%	1%
Servicii de telecomunicație și de poștă	178.1	298.9	408.6	129%	**71%**
Altele	300.7	261.6	305.4	2%	-5%
Total	**1,072.6**	**1,263.9**	**1,397.4**	**30%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea aproape a tuturor categoriilor de cheltuieli, dar în special de creșterea cheltuielilor pentru finanțarea serviciilor de telecomunicație și de poștă (cu circa 129%). Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile respective au constituit 178,1 mii lei, atunci în anul 2014, aceste deja însumau 408,6 mii lei fiind în creștere cu circa 129%. Majorarea cheltuielilor analizate au dus la creșterea bugetului operațional cu circa 71%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria sec. Buiucani a examinat în total 19396 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a rămas practic neschimbat diminuându-se cu circa 1% fiind de 19162. Astfel, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportând cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei sec. Buiucani în anul 2012 a fost de circa 55 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 32% față de anul 2012, fiind de circa 73 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărârea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria sec. Buiucani*

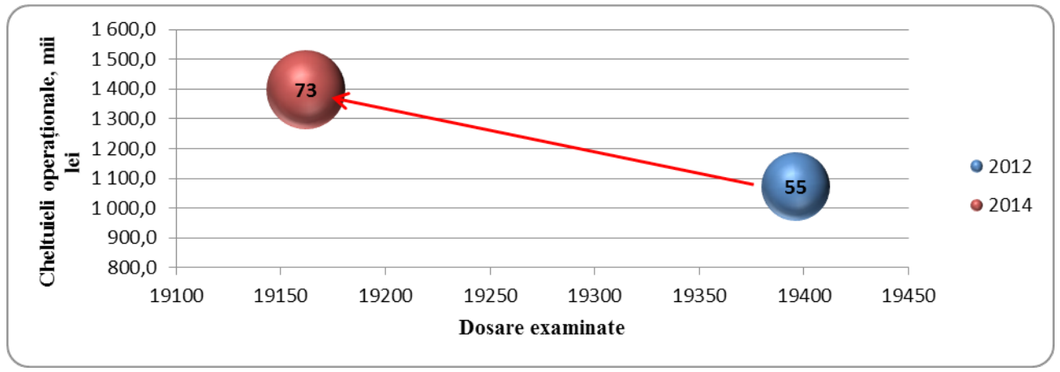

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin faptul că cheltuielile operaționale în anul 2014 față de anul 2012 au înregistrat o creștere de circa 30% în timp ce numărul dosarelor examinate de către Judecătoria sec. Buiucani a rămasa practic neschimbat. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA SEC. BUIUCANI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 73 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria sec. Buiucani vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

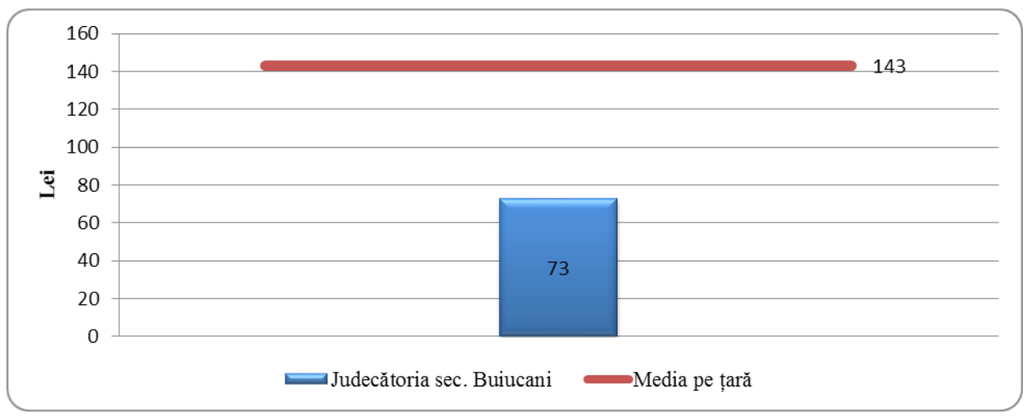

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria sec. Buiucani a fost mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei sec. Buiucani evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămâni (în anul 2013). La momentul vizitei echipei de evaluare, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria sec. Buiucani (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

-
- În anul 2014 bugetul Judecătoriei sec. Buiucani a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 255%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 170%), a cheltuielilor pentru reparații (cu circa 226%) și a existenței cheltuielilor pentru investiții capitale.
- Creștere costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (30%) și reducerii numărului de dosare examinate (1%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria sec. Buiucani în anul 2014 a fost mai mic față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Centru, mun. Chișinău este amplasată în sectorul Centru al municipiului Chișinău. Instanța deservește locuitorii sectorului Centru și ai or. Codru, conform Legii nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească. În incinta Judecătoriei Centru, mun. Chișinău își desfășoară activitatea și Judecătoria Grigoriopol. Din raza teritorială a Judecătoriei Grigoriopol fac parte 31 localități conform Legii nr. 514-XIII din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

Judecătoria Centru, mun. Chișinău dispune de două etaje și de subsolul unei clădiri guvernamentale în care își are sediul și Pretura sectorului Centru. Pînă în anul 2015 au fost efectuate renovarea parțială a acoperișului și reparația cosmetică a unor birouri. În anul 2014 au fost renovate apeductul și sistemul de canalizare. Atît interiorul, cît și fațada exterioară a clădirii necesită reparație capitală.

În anul 2012, la Judecătoria Centru, mun. Chișinău era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Centru, mun. Chișinău majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio prin intermediul dictafoanelor.

JUDECĂTORIA CENTRU, MUN. CHIŞINĂU

mun. Chișinău, str. Bulgară, 43

Data vizitei: 3 iunie 2015

Volumul de muncă al Judecătoriei Centru, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a înregistrat o tendință ascendentă atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău activează 29 judecători, precum și 2 judecători ai Judecătoriei Grigoriopol. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 68 persoane. La Judecătoria Centru, mun. Chișinău a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Centru, mun. Chișinău există un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 61%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 43%, dar a fost sub nivelul costului mediu ponderat al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există panouri cu informații pentru public. De asemenea, instanța a fost dotată cu monitor pentru afișarea electronică a listei ședințelor de judecată. Pe ușile sălilor ședințelor de judecată sunt instalate plăcuțe care informează publicul despre faptul că ședințele de judecată sunt înregistrate audio. Pe ușile birourilor judecătorilor nu este plasat avertismentul care interzice accesul persoanelor neautorizate.

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	4	Fațada exterioară necesită reparație. Este instalată o plăcuță cu denumirea instanței, tot pe ea fiind și stema de stat. Nu este arborat drapelul Republicii Moldova. Nu este instalată o rampă de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă.
Alimentare cu apă	4	2	Apeductul a fost renovat în anul 2014 și este într-o stare bună.
Alimentare cu energie electrică	2	2	Paralel cu rețeaua electrică existentă, a fost instalată o rețea mai nouă. Rețeaua electrică devine suprasolicitată odată cu asigurarea cu echipament a noilor angajați.
Sistem de canalizare	4	1	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. În anul 2014, a fost renovat sistemul de canalizare al instanței.
Sistem de încălzire	4	4	Instanța este conectată la sistemul centralizat de încălzire. Întregul sistem de asigurare cu energie termică necesită reparație.
Sistem anti-incendiu	-	-	Instanța nu dispune de sistem anti-incendiu.
Acoperiș	4	4	Acoperișul instanței este reparat periodic, doar pe porțiunile problematice. Acesta este foarte vechi și necesită reparație capitală.
Interior	3	3	Cu excepția reparațiilor cosmetice din cîteva birouri, nu au fost efectuate reparații majore. Interiorul birourilor necesită reparație, în mod special, podeaua și pereții.

Sursa: Judecătoria Centru, mun. Chișinău

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău 2012/2015*

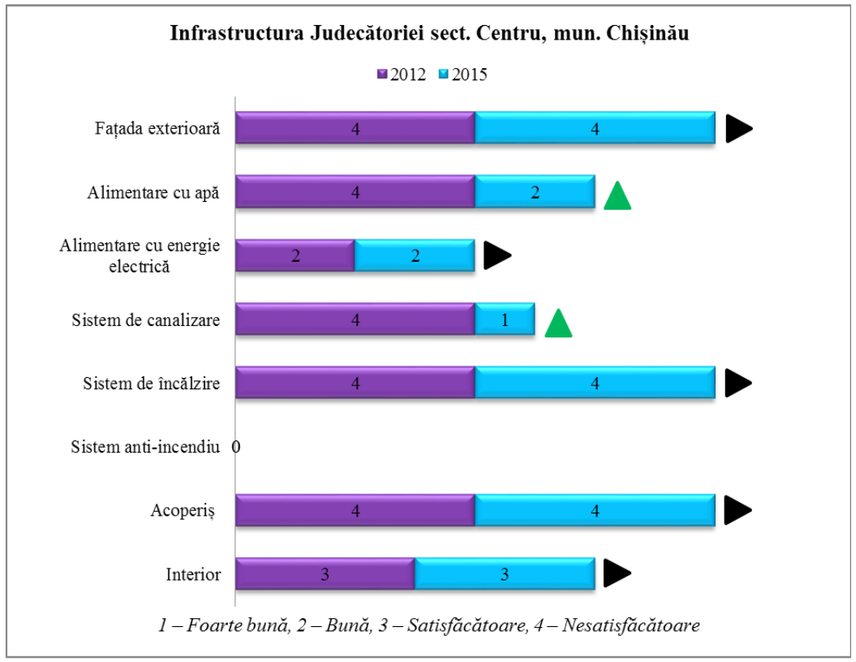

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

În anul 2012, la capitolul infrastructura Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (Tabelul 1) a fost formulată o singură recomandare care nu a fost implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Identificarea și mutarea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău într-un alt sediu adecvat pentru activitatea unei instanțe de judecată.

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău necesită reparație, starea acesteia fiind calificată drept „nesatisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind calificată drept „bună”.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare s-a îmbunătățit considerabil din anul 2012, fiind calificată drept „foarte bună” în 2015, comparativ cu „nesatisfăcătoare” în anul 2012.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „nesatisfăcătoare”.
- Clădirea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nu dispune de sistem anti-incendiu.
- Starea acoperișului instanței a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „nesatisfăcătoare”.
- Starea interiorului clădirii a rămas neschimbată din anul 2012 fiind considerată „satisfăcătoare”.

Foto 1. *Spații de așteptare*
Foto 2. *Celulă pentru deținuți*
Foto 3. *Ghișeu de informații*
Foto 4. *Fațada judecătoriei*
Foto 5. *Birou*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Centru, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Centru, mun. Chișinău funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Centru, mun. Chișinău dispune de o singură sală de ședințe dotată cu 1 set de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată, precum și 7 dictafoane. În instanță activează 29 judecători. În anul 2012 la Judecătoria Centru, mun. Chișinău nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio. La data vizitei de evaluare din anul 2015, majoritatea ședințelor de judecată aveau loc în birourile judecătorilor și erau înregistrate cu dictafoane. Din cauza defecțiunilor tehnice ale serverului, în luna mai 2015, angajații Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nu au putut salva nici un fișier audio pe server.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Centru, mun. Chișinău dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate s-au arătat nemulțumite de serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat și au menționat că portalul instanțelor de judecată este rigid și limitat în informații, iar modalitatea de publicare a informației ia prea mult timp.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de angajare în funcție publică și comunicate de presă
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 25 mai 2015[3]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon.

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Centru, mun. Chișinău dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[4]
Computer	67	73	-
Notebook	-	15	-
Imprimantă	38	75	50
Server	1	1	-
Copiator	4	1	-
Scanner	14	25	10
Scanner multifuncțional	-	Informația nu a fost prezentată	Informația nu a fost prezentată
Seturi de înregistrare audio Femida	1	1	-
Dictafoane	-	22	9
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	-	1	1

Sursa: Judecătoria Centru, mun. Chișinău

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Centru, mun. Chișinău*

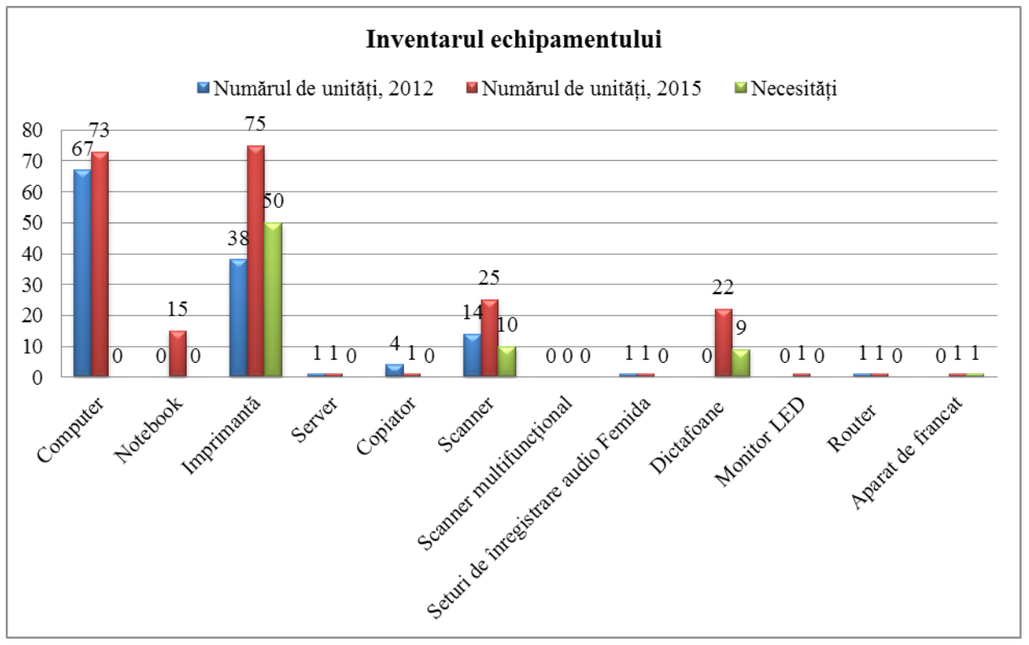

Sursa: Angajații Judecătoriei Centru mun. Chișinău

[3] La data evaluării paginii web – 3 iulie 2015

[4] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Centru, mun. Chișinău*

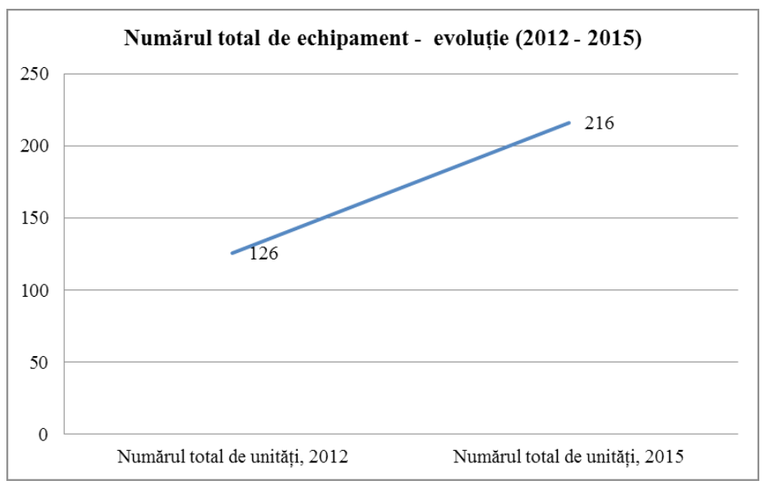

Sursa: Angajații Judecătoriei Centru, mun. Chișinău

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Centru, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Centru, mun. Chișinău o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio cu dictafoanele.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul total al echipamentului utilizat în activitatea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a crescut cu 75 unități în total.

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost realizate patru recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM. Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 18 iunie 2009.
Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Completarea paginii web cu informație de interes public actualizată.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	

Foto 6. *Server*
Foto 7. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Centru, mun. Chișinău este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare/materiale înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare/materiale examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Centru, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a cunoscut o tendință ascendentă, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2014 – 31689 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

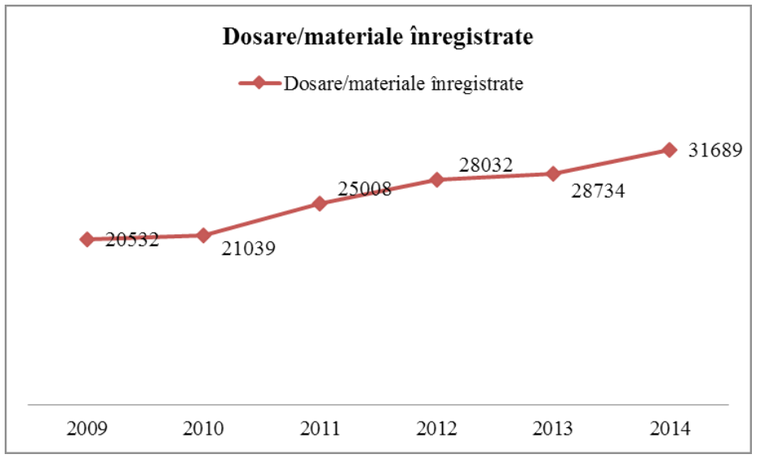

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a cunoscut o tendință ascendentă, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2014 – 26141 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

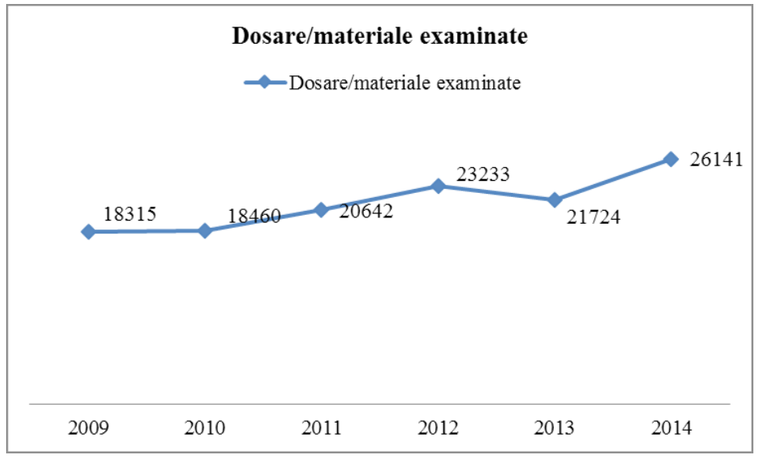

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Centru, mun. Chișinău a scăzut de la 89,2% în anul 2009 la 82,5% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

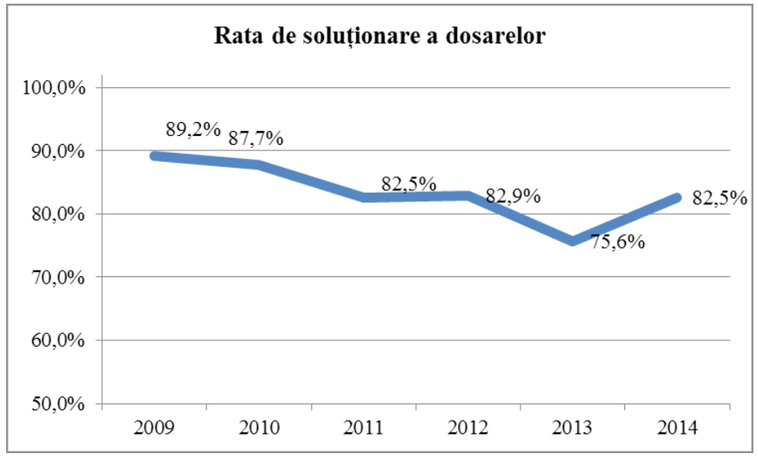

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa 38 registre, cu 7 registre mai mult față de anul 2012. Astfel, la Judecătoria Centru, mun. Chișinău numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[5].

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de evidență a corespondenței de intrare 2. Registrul unic de evidență a corespondenței de ieșire 3. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului 4. Registrul de evidență a hotărîrilor expediate la OSC Centru
Civil	5. Registrul alfabetic al dosarelor civile 6. Registrul alfabetic de înregistrare a dosarelor comerciale 7. Registrul alfabetic de înregistrare a dosarelor de contencios administrativ 8. Registrul de evidență pentru cauzele judecate în ordinea procedurii ordonanțiale 9. Registrul de evidență pentru cauzele judecate în ordinea procedurii de ordonanță privind violența în familie 10. Registrul de evidență a cererilor de acordare a asistenței juridice parvenite de la Ministerul Justiției 11. Registrul de evidență a cererilor creditorilor și demersurilor executorilor judecătorești privind asigurarea executării hotărîrilor și contestațiile împotriva executorului judecătoresc 12. Registrul de evidență a contestațiilor împotriva executorului judecătoresc transmise în cancelarie 13. Registrul privind expedierea dosarelor civile la Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție 14. Registrul de evidență a cauzelor civile examinate în revizuire 15. Registrul de evidență a cauzelor de contencios administrativ examinate în revizuire 16. Fișa de evidență

[5] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	17.	Registrul alfabetic al dosarelor penale
	18.	Registrul de evidență a corpurilor delicte
	19.	Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție.
	20.	Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție.
	21.	Registrul de evidență pentru materialele privind încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat (art.309 CPC) –și încuviințarea examenului psihiatric sau spitalizării în staționarul de psihiatrie (art.312 CPC)
	22.	Registrul de evidență a materialele privind plîngerile împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație (art. 313 CPP)
	23.	Registrul de evidență pentru materialele privind acțiunile de urmărire penală efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art. 301 CPP)
	24.	Registrul de evidență pentru materialele privind măsuri procesuale de constrîngere aplicate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art.302 CPP)
	25.	Registrul de evidență a materialelor privind măsurile special de investigație efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art. 303 CPP)
	26.	Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea arestării preventive (art. 185 CPP)
	27.	Registrul de evidență demersuri privind prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu (art.186 și 188 CPP)
	28.	Registrul de evidență a materialelor privind eliberarea provizorie sub control judiciar a persoanei deținute (art. 191 CPP)
	29.	Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (art. 469, 471 CPP), inclusive pentru înregistrarea dosarelor în ordine de recurs în anulare
	30.	Registrul de evidență a demersurilor executorului judecătoresc privind asigurarea executării hotărîrilor și sentințelor și contestațiilor împotriva acțiunilor executorului judecătoresc
	31.	Registrul de evidență a cererilor de acordare a asistenței juridice parvenite de la Ministerul Justiției
	32.	Registrul de evidență a circuitului intern a dosarelor penale
	33.	Registrul de evidență a dosarelor penale în revizuire
	34.	Fișa de evidență
Contravențional	35.	Registrul alfabetic de evidență a dosarelor contravenționale
	36.	Registrul de evidență a transmiterii dosarelor contravenționale
	37.	Registrul privind expedierea dosarelor contravenționale la Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție Registrul de evidență a dosarelor în revizuire pe cauze contravenționale
	38.	Fișa de evidență

Sursa: Specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău

Arhiva Judecătoriei Centru, mun. Chișinău este amenajată în mod ineficient în 4 spații diferite. Încăperile arhivei nu dispun de sistem de ventilare și de detectoare de incendiu.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (Tabelul 6), demonstrează că pînă în anul 2015 nu a fost implementată nici o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Consolidarea și organizarea arhivei într-un spațiu unic.
	Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Centru, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a crescut cu 54,3%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Centru, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a crescut cu 42,7%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală depășește cu 21 de registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 8. *Direcția Evidență și Documentare Procesuală*
Foto 9. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău activează 29 judecători și 2 judecători în cadrul Judecătoriei Grigoriopol. Numărul de angajați ale celor două judecătorii, cu excepția judecătorilor, constituie 68 persoane.

La Judecătoria Centru, mun. Chișinău există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Centru, mun. Chișinău figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi planificate	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Vicepreședinte (Judecătoria Grigoriopol)	1	-
Judecător	27	4
Judecător (Judecătoria Grigoriopol)	1	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești (Judecătoria Grigoriopol)	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	27	1
Grefier	27	2
Direcția sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef Direcție	1	-
Serviciul monitorizare și relații cu publicul		
Șef Serviciu	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist	1	-
Direcția evidență și documentare procesuală		
Șef Direcție	1	-
Secția civilă, comercială și de contencios administrativ		
Șef Secție	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Secția penală și contravențională		
Șef Secție	1	-
Specialist principal	3	1
Specialist superior	2	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	2	-
Serviciul translare		
Traducător	6	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Specialist principal	1	-
Serviciul resurse umane		
Șef Serviciu	1	-
Specialist	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Șef arhivă	1	-
Arhivar	1	-
Șef expediție	1	-
Expeditor	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2,5	-
Total	**92,5**	**8**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate două dintre recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.
Instruirea specialistului relații cu publicul.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Centru, mun. Chișinău este realizat de specialistul în resurse umane.
- În cadrul instanței activează un specialist relații cu publicul.
- Instanța nu are un administrator al rețelei de calculatoare.
- Judecătoria a instituit un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 10. *Monitor LED*

La intrarea în Judecătoria Centru, mun. Chișinău a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un monitor LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Direcția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 3, la intrarea în judecătorie. În instanță nu sunt instalate indicatoare de direcționare a cetățenilor. De pe ușile birourilor judecătorilor lipsesc avertismentele care interzic accesul persoanelor neautorizate.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Extras din Hotărîrea CSM nr. 351/14 din 15.11.2007 cu privire la accesul participanților la proces și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor;
- Informație cu privire la termenul și modalitatea depunerii cererii de apel, de solicitare a hotărîrii redactate;
- Informație cu privire la modalitatea de depunere a cererii de chemare în judecată, actele necesare de a fi anexate la cererea de chemare în judecată;
- Rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat și amenzilor;
- Informația cu privire la accesarea pagini web a instanței;
- Regulile de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanța de judecată;
- Orarul de examinare a autorizărilor.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Centru, mun. Chișinău (Tabelul 9), demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.	Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.
	Instalarea indicatoarelor de direcționare spre cancelarie, specialistul relații cu publicul și arhivă.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Centru, mun. Chișinău a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor la Direcția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

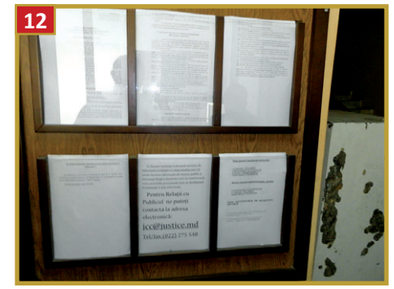

Foto 11. *Inscripții la intrarea în sala de ședințe de judecată*
Foto 12. *Panou informativ*
Foto 13. *Birourile judecătorilor*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[6]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Centru, mun. Chișinău[7] elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a înregistrat o creștere de la 4871,5 mii lei în anul 2012 la 11757 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 141%. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Centru, mun. Chișinău au constituit 3399,8 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 9588,5 mii lei, fiind în creștere cu circa 182%. Această creștere a permis majorarea bugetului instanței cu circa 90%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Centru, mun. Chișinău pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	3,399.8	5,895.3	9,588.5	182%	**90%**
Reparații (curente și capitale)	119.0	162.1	409.7	244%	4%
Procurarea mijloacelor fixe	287.7	132.8	48.0	-83%	-3%
Cheltuieli operaționale	1,065.0	1,229.4	1,710.8	61%	9%
Total	**4,871.5**	**7,419.6**	**11,757.0**	**141%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Centru, mun. Chișinău au înregistrat o creștere de circa 61%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 1065 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au înregistrat o valoare de 1710,8 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	362.3	457.8	756.7	109%	**61%**
Servicii de transport	23.7	30.8	46.7	97%	4%
Servicii de telecomunicație și de poștă	187.7	295.5	240.2	28%	8%
Altele	213.3	135.3	308.6	45%	27%
Total	**1,065.0**	**1,229.4**	**1,710.8**	**61%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea tuturor categoriilor de cheltuieli, dar în special din contul cheltuielilor pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc au constituit 362,3 mii lei, atunci în anul 2014, aceste deja însumau o valoare dublă de 756,7 mii lei fiind în creștere cu circa 109%. Creșterea dată a influențat majorarea bugetului operațional al instanței în proporție de circa 61%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărulu i dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Centru, mun. Chișinău a examinat în total 23233 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a înregistrat o creștere de pînă la 26141 dosare sau cu circa 13%. Astfel, numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău în anul 2012 a fost de circa 46 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 43% față de anul 2012, fiind de circa 65 lei.

[6] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[7] Bugetul Judecătoriei sec. Centru este comasat cu bugetul Judecătoriei Grigoriopol
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Centru, mun. Chișinău*

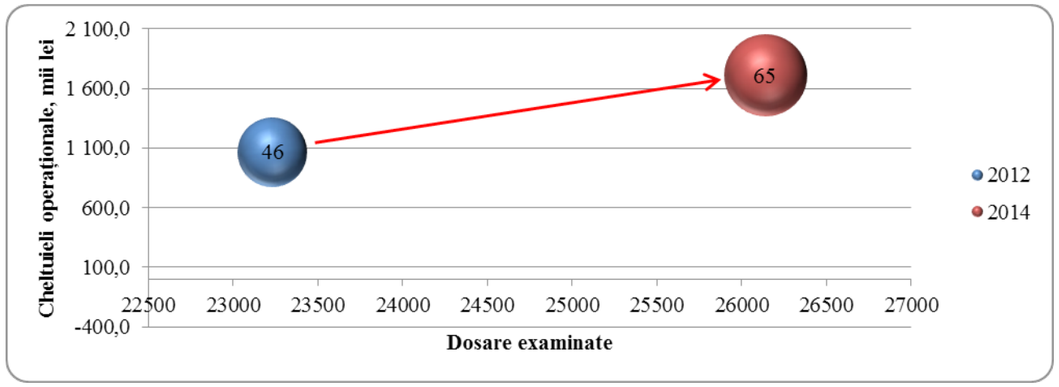

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin faptul că cheltuielile operaționale în anul 2014 față de anul 2012 au înregistrat o creștere mai rapidă (61%) față de numărul dosarelor examinate (13%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA CENTRU, MUN. CHIȘINĂU VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 65 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Centru, mun. Chișinău vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

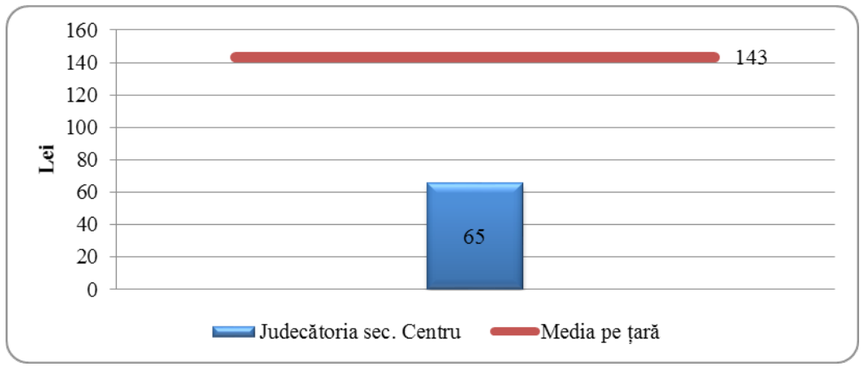

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria sec. Centru, mun. Chișinău a fost mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei sec. Centru, mun. Chișinău evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul vizitei echipei de evaluare, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile, invocînd motivul neadaptării aplicației la necesitățile instanței.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria sec. Centru, mun. Chișinău (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 141%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 182%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii mai rapide a cheltuielilor operaționale (61%) față de numărul de dosare examinate (13%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria sec. Centru, mun. Chișinău în anul 2014 a fost mai mic față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.3 La data evaluării paginii web – 3 iulie 2015

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Ciocana este amplasată în sectorul Ciocana al municipiului Chișinău. Instanța deservește locuitorii sectorului Ciocana și ai altor douăsprezece comune, conform Legii nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

În perioada anilor 2012 – 2015, au fost amenajate cîteva săli de ședințe de judecată, dar și birouri pentru grefieri și ceilalți angajați. De asemenea, a fost renovată rețeaua electrică. În unele birouri ale clădirii instanței au fost efectuate lucrări de reparație cosmetică

În anul 2012, la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău era utilizată versiunea 2 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a fluctuat atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA CIOCANA, MUN. CHIŞINĂU

mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 24/1

Data vizitei: 5 iunie 2015

La data efectuării vizitei de evaluare, în cadrul Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău activau 12 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 47 persoane. La Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău figurează un specialist în relațiile cu publicul care a fost angajat.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 42%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a înregistrat o creștere de circa 44% față de anul 2012, dar a rămas sub nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public. Pe ușile birourilor judecătorilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor, precum și avertismente cu privire la interzicerea accesului persoanelor neautorizate în birourile judecătorilor. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	4	Fațada exterioară respectă simbolica de stat. La data vizitei, erau efectuate lucrări de reparație a terenului din fața clădirii instanței, de instalare a rampei de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă și de amenajare a căii de acces spre instanță.
Alimentare cu apă	4	4	Pentru a nu admite scurgerile de apă, au fost efectuate lucrări de întreținere a apeductului. Cu toate acestea, este necesară schimbarea întregului sistem de alimentare cu apă, acesta fiind vechi.
Alimentare cu energie electrică	4	2	În anul 2014, rețeaua electrică a instanței a fost renovată integral la 2 etaje ale clădirii și parțial la un alt etaj, la data evaluării fiind în stare bună.
Sistem de canalizare	4	4	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Sistemul necesită reparație.
Sistem de încălzire	3	3	Sistemul de alimentare cu energie termică este învechit, fiind planificată schimbarea acestuia.
Sistem anti-incendiu	4	-	Clădirea instanței nu dispune de sistem anti-incendiu. Există doar cîteva stingătoare.
Acoperiș	4	3	În anul 2012, au fost efectuate lucrări de reparație curentă a acoperișului. Cu toate acestea, este necesară reparația capitală a acestuia și a sistemului de scurgere.
Interior	4	2	Unele birouri au fost renovate. Parțial au fost schimbate geamurile. Au fost efectuate reparații curente ale holurilor, însă este necesară schimbarea corpurilor de iluminat.

Sursa: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău 2012/2015*

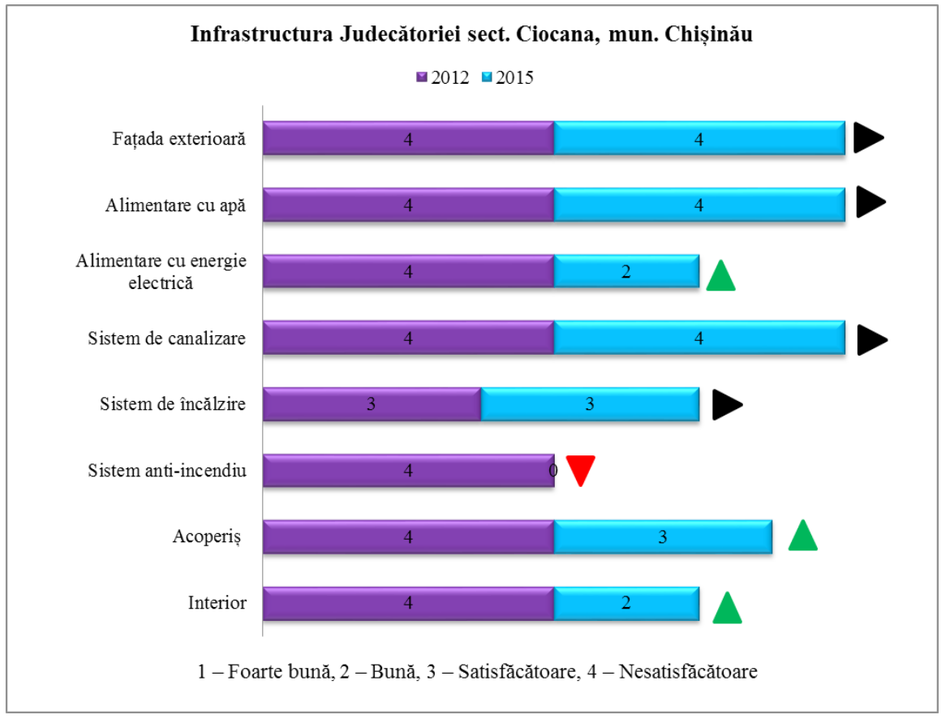

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna iunie 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor douăsprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate cinci recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Înlocuirea rețelei electrice	Renovarea tuturor spațiilor din interiorul clădirii
Mutarea birourilor Inspectoratului Fiscal într-o altă clădire, astfel încît judecătoria să poată utiliza întregul spațiu al clădirii	Repararea capitală a fațadei și reamenajarea intrării în sediu
Dotarea cu aer condiționat a camerei serverului	Înlocuirea sistemului de încălzire și de alimentare cu apă
Crearea spațiilor de oficiu suplimentare	Reparația țevilor de canalizare
Crearea sălilor de ședințe suplimentare	Reparația acoperișului de pe clădirea centrală și a acoperișurilor de pe balcoane
	Schimbarea ferestrelor și ușilor
	Instalarea sistemelor anti incendiu și a luminilor semnalizatoare pentru evacuarea în caz de urgență

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „nesatisfăcătoare” și în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu apă a rămas neschimbat din anul 2012, fiind considerat „nesatisfăcător” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” în 2015.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbat din anul 2012, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „satisfăcătoare” și în anul 2015.
- Clădirea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău nu dispune de sistem anti-incendiu.
- Starea acoperișului Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind calificată drept „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea interiorului Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „bună” în anul 2015.

Foto 1. *Grup sanitar*
Foto 2. *Spațiu pentru justițiabili*
Foto 3. *Birou*
Foto 4. *Intrare securizată*
Foto 5. *Trepte în interiorul instanței*
Foto 6. *Birou*
Foto 7. *Celulă pentru deținuți*
Foto 8. *Vedere asupra clădirii instanței*

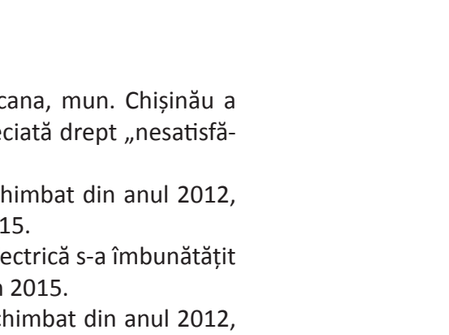
1

2

3

4

5

6

7

8

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, angajații Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău utilizau versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău dispune de 12 săli de ședințe în care au fost instalate 2[3] seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată SRS Femida. În instanță activează 12 judecători. În comparație cu situația din anul 2012, cînd majoritatea ședințelor de judecată nu erau înregistrate audio, în anul 2015 la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău 100%[4] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate au menționat că informația nu poate fi individualizată și nu este publicată la timp. Cu toate acestea, angajații intervievați au calificat drept bună calitatea serviciilor de întreținere prestate centralizat.

Tabelul de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău*

Denumirea meniului	Informație plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de ocupare a funcțiilor publice vacante și note informative
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 8 iulie 2015[5]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Server	1	1	-
Computer	43	60	13
Notebook	-	-	-
Imprimantă	45	50	10
Copiator	-	3	5
Scanner	2	4	3
Scanner multifuncțional	-	2	15
Set de înregistrare audio Femida	2	13	3
Dictafon	-	12	3
Router	1	1	-
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Aparat de francat	-	1	-

Sursa: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău*

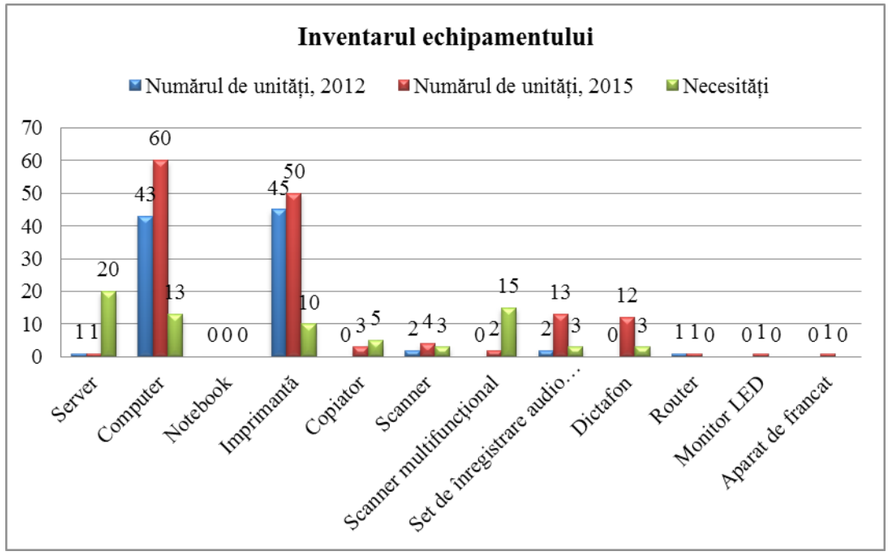

Sursa: Angajații Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău

[3] În anul 2015, Judecătoria Ciocana a fost asigurată cu încă 11 seturi de echipament și program de înregistrare audio Femida, care însă la data vizitei de evaluare nu erau funcționale, necesitînd asamblare și instalare.
[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create pe serverul instanței.
[5] La data evaluării paginii web – 10 iulie 2015
[6] În cazul măririi numărului de birouri și de personal.

Figura 3. *Evoluții ale automatizării la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău*

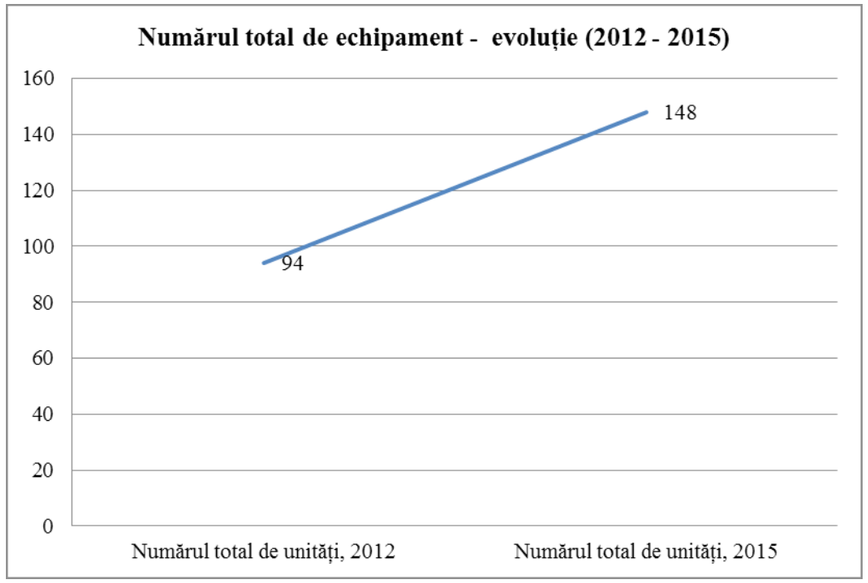

Sursa: Angajații Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău (Tabelul 4) relevă că pe parcursul a trei ani au fost implementate șase recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Organizarea instruirilor interne pentru angajații noi	Procurarea scanerelor și instituirea practicii de scanare a documentelor din dosare
Desfășurarea tuturor ședințelor în sălile de ședințe prin optimizarea procedurii de planificare a ședințelor de examinare a cauzelor	
Crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători care activează la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău	
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată	
Revizuirea meniurilor de pe pagina web a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău	
Actualizarea permanentă a informației plasate pe pagina web	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință audio nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul și tipul echipamentului utilizat la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău pentru organizarea activității a crescut semnificativ, cu 54 de unități în total.

Foto 9. *Server*
Foto 10. *Server*
Foto 11. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare/materiale înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2010 – 11709 dosare/materiale și cele mai scăzute în anul 2009 – 10189 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

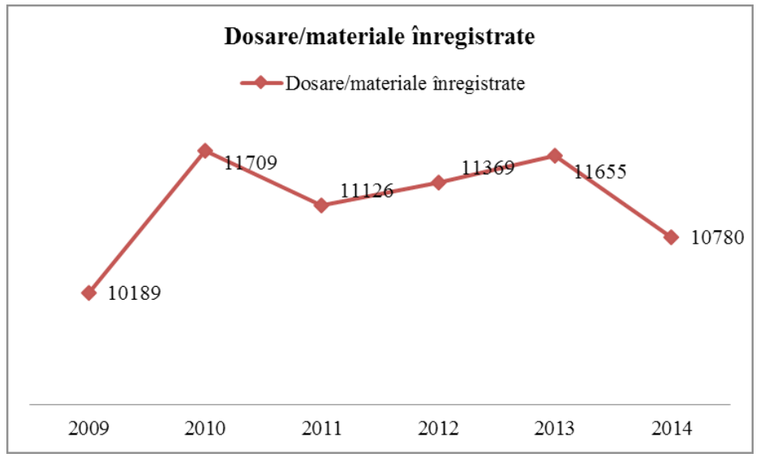

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2010 – 10805 dosare/materiale și cele mai scăzute în anul 2009 – 9573 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

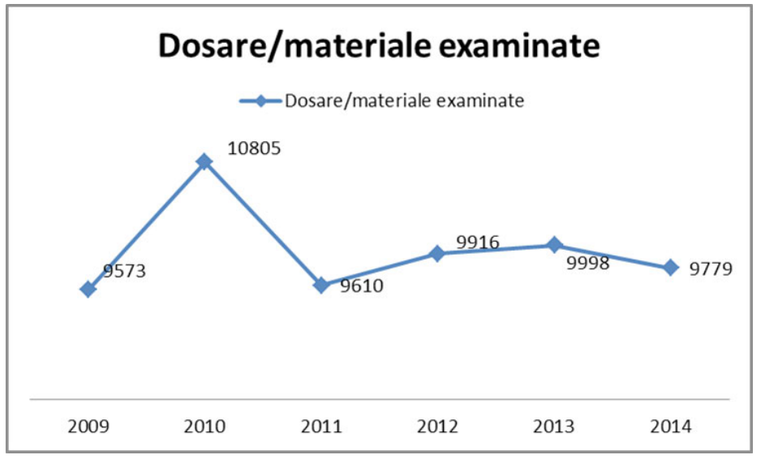

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău a scăzut de la 94% în anul 2009 la 90,7% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

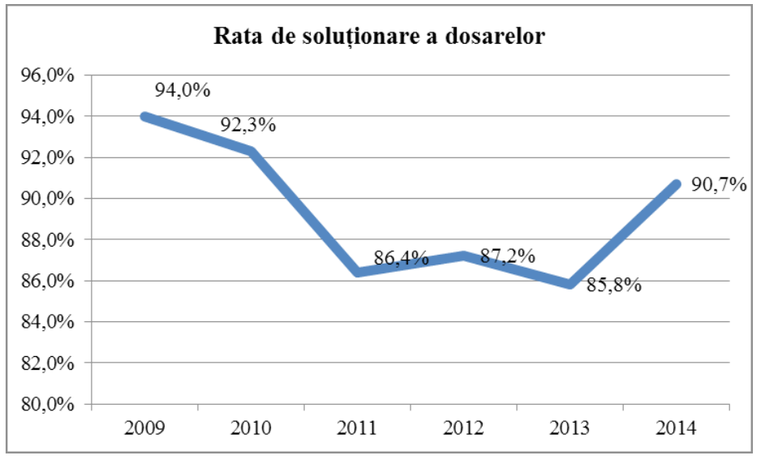

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa 23 registre, cu 10 registre mai puțin decît utiliza în anul 2012. Totuși, la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău numărul de registre ținute continuă să depășească numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului;
Civil	4. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 5. Registrul alfabetic al cauzelor judecate în ordinea procedurii ordonanționale; 6. Registrul de evidență a materialelor privind recunoașterea hotărîrilor judecătorești străine în cauze civile; 7. Registrul de evidență a cererilor de apel; 8. Registrul de evidență a dosarelor expediate Curții de Apel; 9. Registrul de evidență a ordinelor de plată; 10. Fișa de evidență;
Penal	11. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 12. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 13. Registrul de evidență a materialelor privind recunoașterea hotărîrilor penale ale instanțelor străine; 14. Registrul de evidență a demersurilor privind schimbarea sancțiunii; 15. Registrul de evidență a materialelor privind plîngerile împotriva organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație; 16. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea arestării preventive; 17. Registrul de evidență privind prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu; 18. Registrul de evidență a dosarelor penale expediate Curții de Apel; 19. Fișa de evidență;

[7] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	20. 21. 22. 23.	Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; Registrul de evidență a plîngerilor împotriva hotărîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale; Registrul de evidență a cauzelor contravenționale expediate Curții de Apel; Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău

Arhiva Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău este organizată în mod ineficient, fiind amplasată la etajele 1 și 2. Încăperile arhivei nu sunt dotate cu sistem de ventilare și sistem anti-incendiu.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău (Tabelul 6), relevă faptul că pînă în anul 2015 a fost implementată o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu privire la aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	Instalarea în arhivă a sistemului de ventilare.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a crescut cu 6%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a crescut cu 2%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală depășește cu 6 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 12. *Arhiva*
Foto 13. *Plăcuțe pe ușile birourilor*
Foto 14. *Inscripții la intrarea în sala de ședințe de judecată*
Foto 15. *Programul de lucru*

La Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău activează 12 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 47 persoane.

La Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău există un specialist în resurse umane. De asemenea, în statele de personal ale Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău există un specialist pentru relații cu publicul, acesta fiind reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a contribui la asigurarea accesului publicului la justiție și furnizarea informației de interes public. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	10	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	11	2
Grefier	13	-
Direcția sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef direcție	1	-
Serviciul monitorizare și relații cu publicul		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	-	1
Specialist superior	1	-
Serviciul generalizare și sistematizare a practicii judiciare		
Șef serviciu	-	1
Specialist principal	-	1
Specialist	1	-
Direcția evidență și documentare procesuală		
Șef direcție		1
Serviciul civil, comercial și de contencios administrativ		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	1	1
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul penal și contravențional		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior pe controlul asupra executării hotărîrilor	-	1
Serviciul translare		
Traducător	3	1
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Secția resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Șofer	-	1
Îngrijitori încăperi de serviciu	4	1
Total	**59**	**12**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău (Tabelul 8), demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Includerea în schema de încadrare a unității de specialist resurse umane	
Includerea în statele de personal a unui specialist relații cu publicul și instruirea acestuia	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist în relații cu publicul.
- Judecătoria nu a inclus în schema de încadrare un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrarea în clădirea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a fost instalat un monitor LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Direcția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. Există săgeți de direcționare a vizitatorilor la serviciul de monitorizare și relații cu publicul, arhivă, sălile de ședințe ș.a. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată;
- Programul de lucru al Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău;
- Orele de primire ale cancelariei și arhivei;
- Orele de audiență la președintele instanței;
- Orele de primire a judecătorului de serviciu;
- Dispoziția nr. 80 cu privire la constituirea completelor de judecată în cadrul Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău;
- Extras din Hotărîrea CSM cu privire la accesul participanților la proces și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor;
- Hotărîrea CSM cu privire la desfășurarea concursului pentru suplinirea funcției de inspector judecător în inspecția judiciară a CSM (anunțul este plasat pe panoul informativ situat la et. 3 al instanței destinat doar angajaților instanței, accesul participanților fiind limitat),
- Rechizitele bancare;
- Informație cu privire la urmărirea penală și examinarea cauzelor penale;
- Drepturile și obligațiile inculpatului;
- Lista sălilor de judecată și numele judecătorului;
- Regulile de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanța judecătorească;
- Material informativ cu privire la executarea hotărîrii și obținerea titlului executoriu;
- Modele de cereri privind eliberarea hotărîrilor judecătorești;
- Anunț cu privire la desfășurarea concursului în cadrul Secretariatului Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău;
- Extras din Legea taxei de stat privind cuantumurile tarifare ale taxei de stat;
- Material informativ cu privire la depunerea cererii de chemare în judecată;
- Declarația cu privire la respectarea drepturilor copiilor victime/martori ai infracțiunilor/contravențiilor.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample	
Utilizarea PIGD pentru generarea automată a tuturor listelor cauzelor fixate pentru judecare	

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău este instalat un panou cu informații utile vizitatorilor instanței.
- În clădirea instanței sunt instalate indicatoare și săgeți de direcționare a vizitatorilor instanței.
- A fost instalat un monitor LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

16

18

17

19

Foto 16. *Ghișeu de informații*
Foto 17. *Monitor LED*
Foto 18. *Agenda ședințelor de judecată*
Foto 19. *Panou informativ*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.
Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a înregistrat o creștere de la 3328,7 mii lei în anul 2012 la 6411,4 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 93%. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău au constituit 2309,9 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 4941,2 mii lei, fiind în creștere cu circa 114%. Creșterea cheltuielilor respective a influențat majorarea bugetului instanței în proporție de 85%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	2,309.9	3,571.7	4,941.2	114%	**85%**
Reparații (curente și capitale)	39.0	74.7	123.9	218%	3%
Procurarea mijloacelor fixe	39.9	109.8	13.7	-66%	-1%
Cheltuieli operaționale	939.9	1,348.7	1,332.6	42%	13%
Total	**3,328.7**	**5,104.9**	**6,411.4**	**93%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău au înregistrat o creștere de circa 42%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 939,9 mii lei atunci în anul 2014 acestea au înregistrat o valoare de 1332,6 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	195.4	446.9	340.5	74%	**37%**
Servicii de transport	21.8	38.3	46.4	113%	6%
Servicii de telecomunicație și de poștă	144.3	302.4	268.9	86%	32%
Arendarea bunurilor	480.9	448.3	449.0	-7%	-8%
Altele	97.5	112.8	227.8	134%	33%
Total	**939.9**	**1,348.7**	**1,332.6**	**42%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea aproape a tuturor categoriilor de cheltuieli, dar în special de creșterea cheltuielilor pentru finanțarea procurărilor rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile respective au constituit 195,4 mii lei, atunci în anul 2014 acestea însumau 340,5 mii lei, fiind în creștere cu circa 74%. Majorarea cheltuielilor analizate a influențat creșterea bugetului operațional al instanței cu circa 37%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău a examinat în total 9916 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a rămas practic neschimbat, diminuîndu-se cu circa 1%, fiind de 9779. Astfel, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate, obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău în anul 2012 a fost de circa 95 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 44% față de anul 2012, fiind de circa 136 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău*

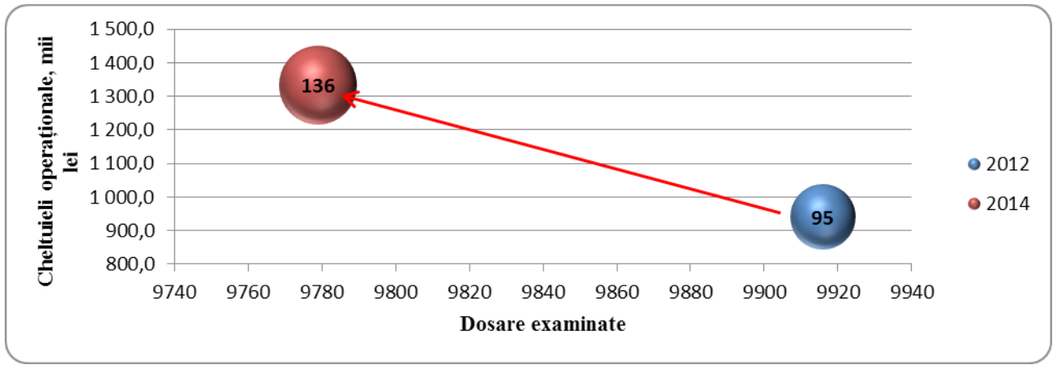

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin faptul că cheltuielile operaționale în anul 2014 față de anul 2012 au înregistrat o creștere de circa 42%, în timp ce numărul dosarelor examinate de către Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău a rămasa practic neschimbat. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA CIOCANA, MUN. CHIȘINĂU VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 136 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

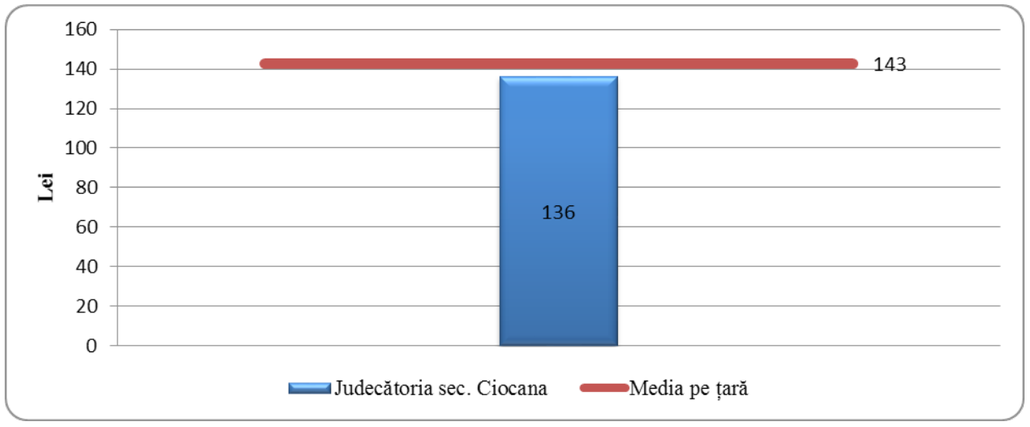

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău a fost mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău evidența contabilă se ținea automatizat, în acest scop fiind utilizată aplicația 1C buget. Din acest considerent, instanța nu a făcut parte din lista instanțelor care au beneficiat de dotarea cu 1C buget, dar a beneficiat de instruirea contabilului din partea USAID ROLISP.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, aceasta a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea echipamentului de francare	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 93%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 114%) și a cheltuielilor pentru reparații (cu circa 218%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (42%) și reducerii numărului de dosare examinate (1%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău în anul 2014 a fost mai mic față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Rîșcani este amplasată în sectorul Rîșcani al municipiului Chișinău. Instanța deservește locuitorii sectorului Rîșcani și ai altor opt comune, conform Legii nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

În anul 2015 a fost dat în exploatare etajul 5 al clădirii, fiind preconizată amenajarea la acest etaj a birourilor judecătorilor și asistenților judiciari. Odată cu ridicarea etajului 5, a fost consolidat și acoperișul instanței. Începînd cu anul 2012 au fost renovate doar cîteva birouri, majoritatea birourilor și holurilor fiind în continuare în stare nesatisfăcătoare și fiind necesară reparația acestora.

În anul 2012, la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău era utilizată versiunea 2 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință ascendentă, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA RÎȘCANI, MUN. CHIȘINĂU

mun. Chișinău, str. Kiev, 3

Data vizitei: 2 iunie 2015

Conform schemei de încadrare, în cadrul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău activează 24 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 81,5 unități de personal. Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău nu are angajat un specialist în resurse umane, această funcție fiind cumulată de specialistul superior monitorizare și relații cu publicul și șeful serviciului generalizare și sistematizare a practicii judiciare. Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a angajat un specialist în relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 77%. În anul 2014, costul mediu pe dosar examinat a înregistrat o creștere cu circa 66% față de anul 2012 dar a fost mai mic față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există panouri de informații pentru public. Pe ușile birourilor judecătorilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor, însă lipsesc avertismentele cu privire la interzicerea accesului în biroul judecătorului. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe nu sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	3	Fațada exterioară respectă parțial simbolica de stat: este arborat drapelul de stat al R. Moldova, însă lipsește stema de stat. Intrarea în clădire nu este una adecvată pentru o instanță judecătorească. Nu există rampă de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă.
Alimentare cu apă	2	3	Instanța este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Este necesară schimbarea întregului apeduct, acesta fiind vechi.
Alimentare cu energie electrică	1	3	Deși sistemul de alimentare cu energie electrică a fost renovat, acesta este suprasolicitat ca rezultat al majorării numărului de angajați și a echipamentului necesar. Suprasolicitarea cauzează frecvent pene de curent.
Sistem de canalizare	2	4	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Este necesară renovarea întregului sistem, acesta fiind într-o stare nesatisfăcătoare.
Sistem de încălzire	2	3	Instanța este conectată la sistemul centralizat de livrare a agentului termic. La etajul 5 al clădirii au fost instalate țevi și calorifere noi. În restul încăperilor, acestea necesită renovare.
Sistem anti-incendiu	-	3	Doar etajul 5 al clădirii dispune de sistem anti-incendiu, compus din detectoare de fum, hidrant interior și buton de alarmă în caz de incendiu. Celelalte etaje nu dispun de sistem anti-incendiu.
Acoperiș	2	1	Acoperișul a fost reparat integral în anul 2015 și este într-o stare foarte bună.
Interior	2	3	Holurile și birourile de la etajele 3 și 4 necesită renovare. Interiorul etajului 5 este într-o stare foarte bună, după renovarea din 2014-2015.

Sursa: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău 2012/2015*

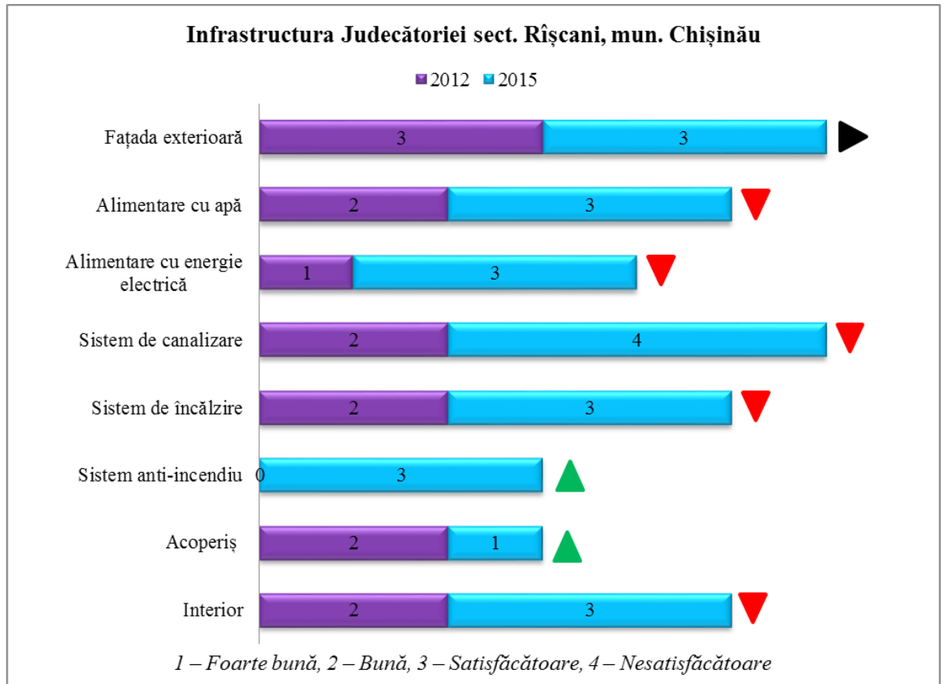

1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna iunie 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

În anul 2012, a fost formulată o singură recomandare la capitolul infrastructura Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău (Tabelul 1), care nu a fost implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Mutarea instanței într-o clădire mai potrivită pentru desfășurarea activității în condiții normale și asigurarea cu spațiu necesar a judecătorilor și funcționarilor instanței.

Foto 1. *Spațiu pentru escortă*
Foto 2. *Hol*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă s-a înrăutățit din anul 2012, fiind considerată „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Din cauza suprasolicitării, starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a înrăutățit din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare s-a înrăutățit din anul 2012, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire s-a înrăutățit din anul 2012, fiind apreciată ca „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Un singur etaj al clădirii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău dispune de sistem anti-incendiu.
- Starea acoperișului Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind calificată drept „foarte bună” în anul 2015.
- Starea interiorului Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a înrăutățit din anul 2012, fiind considerată „satisfăcătoare” în anul 2015.

Foto 3. *Accesul în clădirea instanței*
Foto 4. *Birou*
Foto 5. *Trepte în interiorul clădirii*
Foto 6. *Birou*
Foto 7. *WC pentru personal*
Foto 8. *Celule pentru deținuți*

7

5

3

4

6

8

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, angajații Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău utilizau versiunea 4 a PIGD.

La data vizitei de evaluare, judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău dispunea de 5 săli de ședințe în care au fost instalate 5 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 24 judecători. În comparație cu situația din anul 2012, cînd majoritatea ședințelor de judecată nu erau înregistrate audio, în anul 2015 la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău 105%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat atitudinea satisfăcătoare față de serviciile prestate centralizat.

Tabelul de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de ocupare a funcțiilor publice vacante și Declarația privind buna guvernare
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 6 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău are un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	78	86	-
Notebook	-	20	10
Imprimantă	54	72	10
Copiator	5	2	2
Scanner	4	26	15
Scanner multifuncțional	-	2	-
Set de înregistrare audio Femida	3	5	-
Dictafon	-	24	-
Router	1	1	
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Aparat de francat	-	1	1

Sursa: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău*

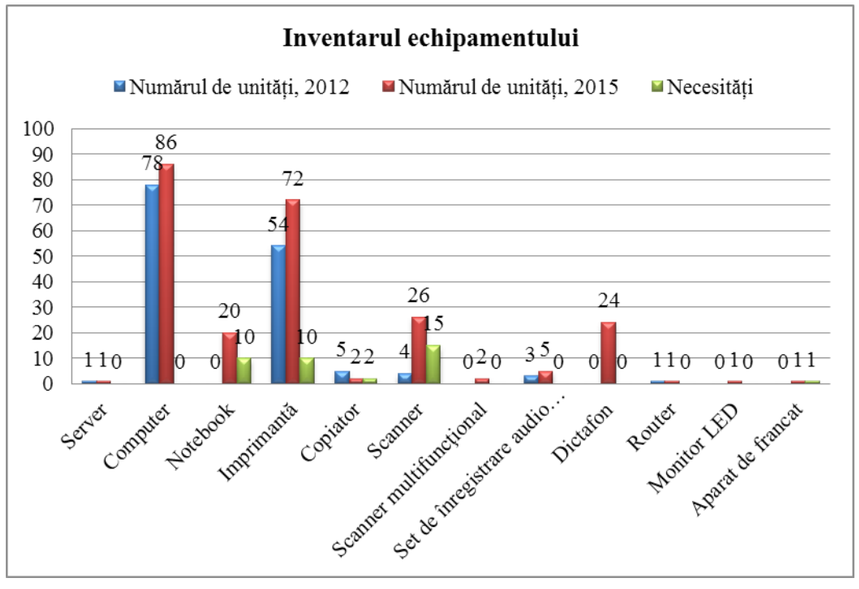

Sursa: Angajații Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 10 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri și de personal.

Figura 3. *Evoluții ale automatizării la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău*

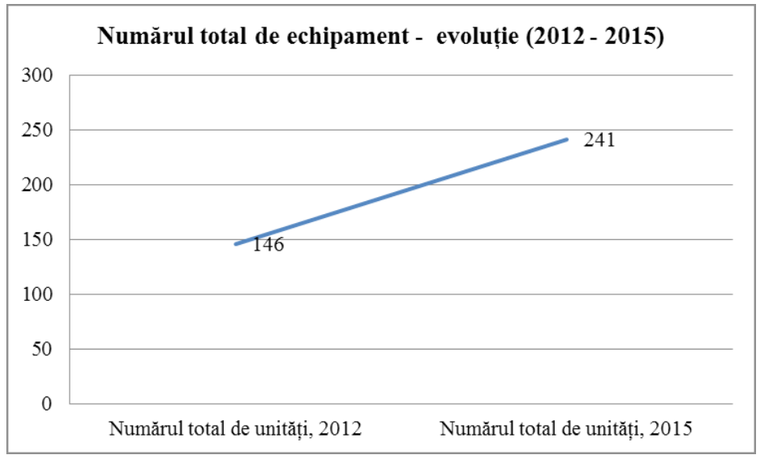

Sursa: Angajații Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău (Tabelul 4) relevă că pe parcursul a trei ani au fost implementate cinci recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Utilizarea tuturor funcționalităților prevăzute în PIGD.
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Imprimarea listei cauzelor fixate pentru judecare prin intermediul PIGD
Utilizarea modulului din PIGD care permite redactarea hotărîrilor și plasarea acestora pe pagina web.	
Asigurarea uniformității fontului textului folosit pe pagina web.	
Actualizarea permanentă a paginii web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință audio nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău majoritatea ședințelor de judecată sunt supuse înregistrării audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului utilizat la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău pentru organizarea activității a crescut semnificativ, cu 95 de unități în total.

Foto 9. *Server*
Foto 10. *Server*

III. ACTIVITATEA JUDECĂTORIEI RÎȘCANI, MUN. CHIȘINĂU

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare/materiale înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate evoluțiile la capitolul numărul de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a avut o tendință ascendentă, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2014 – 28411 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

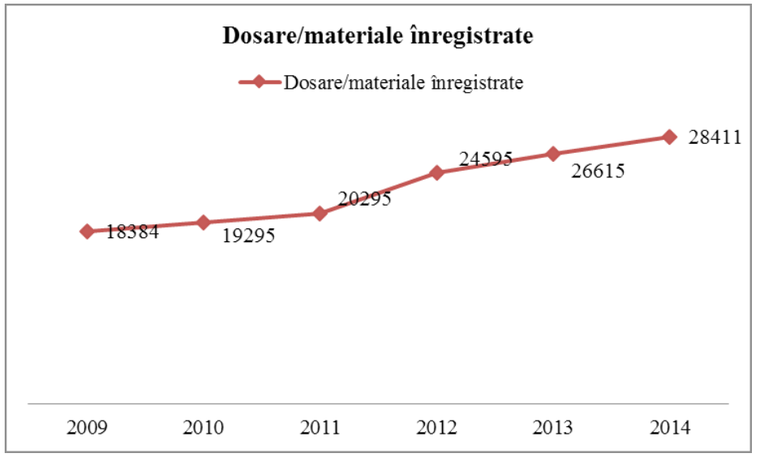

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a avut în mare parte o tendință ascendentă, înregistrînd cele mai mici valori în anul 2011 – 14373 dosare/materiale. În anul 2014 numărul dosarelor/materialelor examinate a constituit 19698, aceasta fiind și cea mai înaltă valoare din întreaga perioadă (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

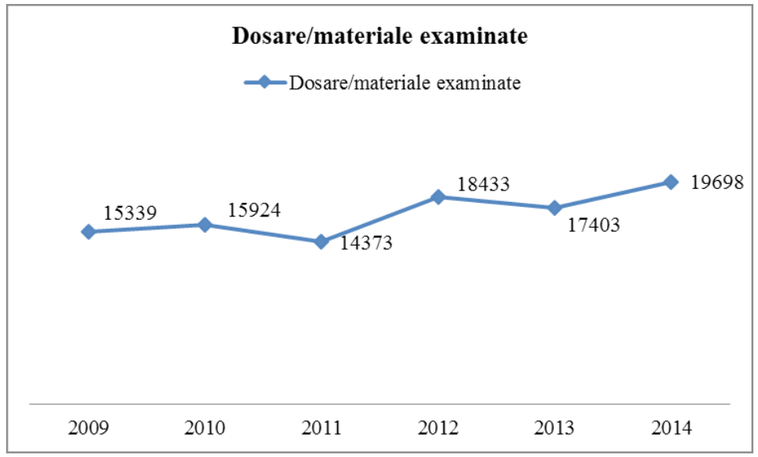

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a scăzut de la 83,4% în anul 2009 la 69,3% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

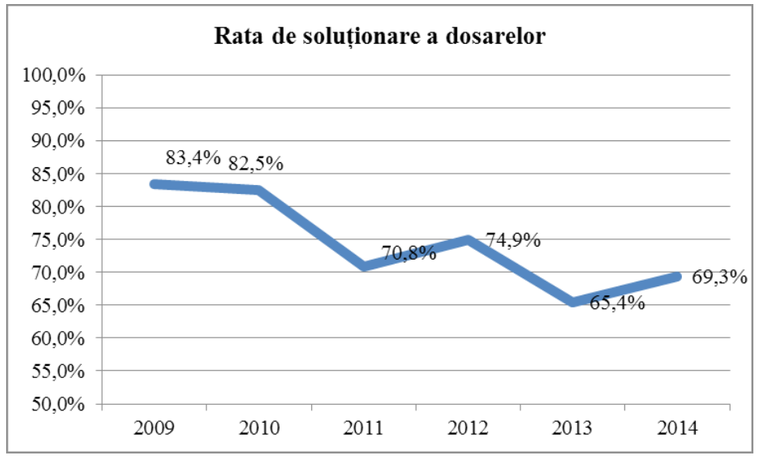

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa 29 registre, cu 1 registru mai puțin decît utiliza în anul 2012. Totuși, la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău numărul de registre ținute continuă să depășească numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 4. Registrul de transmitere a dosarelor spre emiterea încheierilor de drept comun; 5. Registrul de evidență internă de transmitere a dosarelor; 6. Registrul intern de evidență a cererilor, interpelărilor și dosarelor transmise în arhivă; 7. Registrul de evidență a materialelor confidențiale transmise Curții de Apel Chișinău; 8. Registrul de evidență a dosarelor expediate la Curtea Supremă de Justiție; 9. Registrul de evidență a dosarelor expediate la Curtea de Apel Chișinău;
Civil	10. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 11. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 12. Registrul de evidență a dosarelor civile; 13. Registrul de evidență a dosarelor comerciale; 14. Registrul de evidență a corespondenței Serviciului civil, comercial și de contencios administrativ; 15. Registrul de evidență pentru cauzele judecate în ordinea procedurii ordonanțiale, inclusiv cauze prevăzute în Cap. XXX[1] CPC; 16. Registrul de evidență a demersurilor executorului judecătoresc privind asigurarea executării hotărîrilor și sentințelor și contestațiile împotriva acțiunilor executorului judecătoresc; 17. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	18.	Registrul alfabetic al dosarelor penale;
	19.	Registrul de evidență a corespondenței Serviciului Penal;
	20.	Registrul de evidență a dosarelor penale parvenite de la Curtea de Apel Chișinău, Curtea Supremă de Justiție;
	21.	Registrul de evidență a demersuri privind schimbarea sancțiunii;
	22.	Registrul de evidență pentru materialele privind plîngerile împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație (art. 313 CPP);
	23.	Registrul de evidență pentru materialele privind măsuri procesuale de constrîngere aplicate cu autorizarea judecătorului de instrucție (art.302 CPP);
	24.	Registrul de evidență a actelor transmise escortei;
	25.	Fișa de evidență ;
Contravențional	26.	Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale;
	27.	Registrul de evidență pentru cauze contravenționale;
	28.	Registrul de evidență a dosarelor contravenționale expediate;
	29.	Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău

Arhiva Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău este organizată în mod ineficient, fiind amplasată în 3 încăperi diferite: subsol, etajele 1 și 3. Toate încăperile arhivei sunt dotate cu sistem de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău (Tabelul 6), relevă faptul că, pînă în anul 2015, a fost implementată o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă.	Extinderea și securizarea arhivei.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a crescut în perioada 2009-2014 cu 54,5%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a crescut în perioada 2009-2014 cu 28,4%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală depășește cu 12 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

11

12

13

Foto 11. *Arhiva*
Foto 12. *Arhiva*
Foto 13. *Direcția Evidență și Documentare Procesuală*

IV. RESURSE UMANE

La judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău activează 24 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 81,5 unități de personal.

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău nu are angajat un specialist în resurse umane, această funcție fiind cumulată de specialistul superior monitorizare și relații cu publicul și șeful serviciului generalizare și sistematizare a practicii judiciare. De asemenea, în statele de personal ale Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău sunt incluse posturi pentru patru specialiști pentru relații cu publicul, fiind angajați doar doi specialiști. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	22	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	24	-
Grefier	22	2
Direcția sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef direcție	1	-
Serviciul monitorizare și relații cu publicul		
Șef serviciu	-	1
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	1
Serviciul generalizare și sistematizare a practicii judiciare		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist	1	-
Direcția evidență și documentare procesuală		
Șef direcție	1	-
Serviciul civil, comercial și de contencios administrativ		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	1
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul penal și contravențional		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior pe controlul asupra executării hotărîrilor	3	-
Serviciul translare		
Traducător	5	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Secția resurse umane		
Specialist principal* *cîte 0,5 cumulate de specialistul superior monitorizare și relații cu publicul și șeful serviciului generalizare și sistematizare a practicii judiciare	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Arhivar	2	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	0,5	-
Paznic	3	-
Total	**105,5**	**5**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău (Tabelul 8), demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate două recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	Angajarea și instruirea unui specialist în relații cu publicul.
Angajarea și instruirea unui specialist în resurse umane.	

Concluzii:

- Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău nu a angajat un specialist în resurse umane.
- Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău are angajat doi specialiști pentru relații cu publicul.
- Judecătoria a angajat un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

La intrare în clădirea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un monitor LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Direcția de evidență și documentare procesuală se află la intrarea în judecătorie. Cu toate acestea, lipsesc săgețile de direcționare a vizitatorilor sau informațiile privind dislocarea birourilor în instanță, inclusiv a serviciului de monitorizare și relații cu publicul, sălilor de ședințe ș.a. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor. De pe ușile birourilor judecătorilor lipsesc avertismentele precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis. Pe ușile sălilor de ședințe de judecată nu sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată fixate spre examinare pentru săptămîna curentă a tuturor judecătorilor;
- Dispoziția cu privire la asigurarea publicării actelor judecătorești;
- Dispoziția nr. 15 din 01.11.2013 cu privire la reglementarea unor raporturi cu justițiabilii;
- Anunț de anunțare a concursului privind ocuparea funcțiilor publice;
- Dispoziția nr. 23 din 18.12.2013 privind stabilirea contului pentru achitarea taxei de stat;
- Extras din Hotărîrea Guvernului nr. 241 din 06.03.2006 privind eliberarea fotocopiilor de pe materialul dosarului;
- Informați pentru justițiabili privind semnalarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale;
- Informații privind Serviciul Salvatori și Pompieri.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată o recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Plasarea informației de interes public într-un format uniform pe panoul de informații, nu pe pereții din hol.	Instalarea pe toate ușile judecătorilor a plăcuțelor ce prevăd interzicerea accesului neautorizat în birourile acestora.
	Instalarea indicatoarelor de direcționare spre biroul specialistului relații cu publicul.
	Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Lipsesc indicatoarele și săgețile de direcționare a vizitatorilor instanței.
- A fost instalat un monitor LED cu afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.

14

16

15

17

Foto 14. *Panou informativ*
Foto 15. *Monitor LED*
Foto 16. *Panou informativ*
Foto 17. *Lista dosarelor fixate spre examinare*

Începând cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare, și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.
Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[8]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămâne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a înregistrat o creștere impunătoare de la 4709,3 mii lei în anul 2012 la 16274,5 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 246%. Această creștere se explică în mare parte prin:

1. **Creșterea cheltuielilor de personal[9].** Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău au constituit 3363,4 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 8342,2 mii lei, fiind în creștere cu circa 148%. Această creștere a permis majorarea bugetului instanței cu circa 43%.
2. **Existența în anul 2014 a investițiilor capitale**. În anul 2014, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a obținut mijloace financiare pentru construcția etajului cinci al clădirii. Anume investițiile capitale au influențat cel mai mult asupra creșterii bugetului instanței, aceasta fiind de circa 52%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	3,363.4	5,447.2	8,342.2	148%	**43%**
Reparații (curente și capitale)	126.1	153.6	144.6	15%	0%
Procurarea mijloacelor fixe	210.0	133.8	0.0	-100%	-2%
Investiții capitale	0.0	0.0	5,999.3	-	**52%**
Cheltuieli operaționale	1,009.8	1,515.1	1,788.4	77%	7%
Total	**4,709.3**	**7,249.7**	**16,274.5**	**246%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău au înregistrat o creștere de circa 77%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 1009,8 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au înregistrat o valoare de 1788,4 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	304.7	752.3	659.9	117%	46%
Servicii de transport	24.2	57.1	58.8	143%	4%
Servicii de telecomunicație și de poștă	191.7	304.3	405.8	112%	27%
Servicii comunale	331.8	248.5	304.0	-8%	-4%
Altele	157.4	152.9	359.9	129%	26%
Total	1,009.8	1,515.1	1,788.4	77%	100%

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea aproape a tuturor categoriilor de cheltuieli dar în special a cheltuielilor pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc. Astfel, cheltuielile respective au înregistrat o creștere de 117% în anul 2014 față de anul 2012. Creșterea dată a influențat majorarea bugetului operațional al instanței în proporție de circa 46%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a examinat în total 18433 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a înregistrat o creștere de până la 19698 dosare sau cu circa 7%. Astfel, numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportând cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău în anul 2012 a fost de circa 55 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 66% față de anul 2012, fiind de circa 91 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărârea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău*

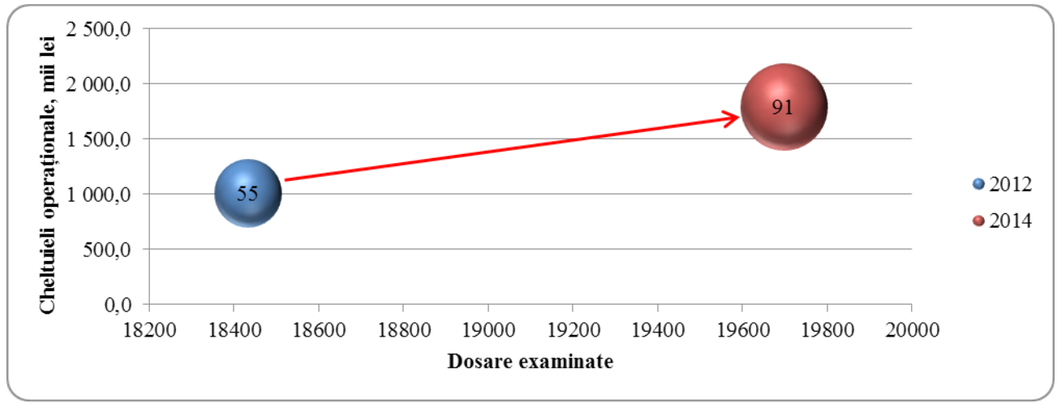

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin faptul că cheltuielile operaționale în anul 2014 față de anul 2012 au înregistrat o creștere mai rapidă (77%) față de numărul dosarelor examinate (7%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PER DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA RÎȘCANI, MUN. CHIȘINĂU VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 91 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Rîșcani vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

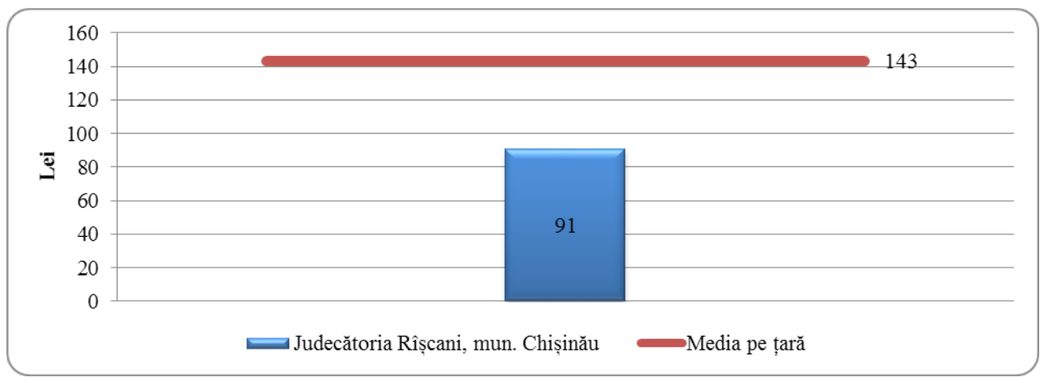

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a fost mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămâni (în anul 2013). La momentul vizitei echipei de evaluare, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile, invocând motivul incomodității și ineficienței comparativ cu aplicația soft existentă în dotare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 246%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 148%) și a cheltuielilor pentru investiții capitale.
- Creștere costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii mai rapide a cheltuielilor operaționale (77%) față de numărul de dosare examinate (7%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău în anul 2014 a fost mai mic față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Anenii Noi, amplasată în orașul Anenii Noi, are în jurisdicția sa 45 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Anenii Noi a fost construită în 1975, fiind proiectată inițial anume în acest scop. Fațada Judecătoriei Anenii Noi a fost reparată. Curtea din fața clădirii este pavată. Interiorul clădirii, de asemenea, a fost supus unor lucrări de reparație cosmetică.

În anul 2012, la Judecătoria Anenii Noi era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Anenii Noi o mare parte a ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Anenii Noi în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul judecătoriei Anenii Noi activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 29 persoane. La Judecătoria Anenii Noi a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Anenii Noi este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA ANENII NOI

or. Anenii Noi, str. Mărțișor, 15

Data vizitei: 06 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 107%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 181% dar a fost sub nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt semne clare cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	2	Fațada exterioară a fost vopsită, a fost pavat teritoriul din jurul instanței. Respectă simbolica de stat. Curtea din fața clădirii este pavată.
Alimentare cu apă	2	2	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului.
Alimentare cu energie electrică	4	4	Sistemul electric necesită a fi schimbat, deoarece nu corespunde necesităților curente ale instanței și este vechi.
Sistem de canalizare	2	2	Sistemul de canalizare a fost schimbat în 2010, careva probleme nu au fost raportate, s-a menționat că totul funcționează bine. Alimentarea cu apă a instanței este asigurată prin rețeaua de conducte centralizate ale orașului.
Sistem de încălzire	2	2	Instanța a procurat în 2012 cazane noi, cazangeria a fost reparată, însă țevile și sistemul de încălzire din instanță, per ansamblu, este vechi și necesită reparație.
Sistem anti-incendiu	-	-	În clădirea judecătoriei nu există un sistem anti-incendiu. Instanța dispune doar de cîteva stingătoare.
Acoperiș	2	4	Acoperișul instanței este vechi, din foi de ardezie, nu a fost schimbat de cînd este construită clădirea, adică din 1975. Cu toate acestea, nu au fost depistate semne de pătrundere a apei în clădire.
Interior	3	2	Interiorul oficiilor este în stare bună, pereții au fost vopsiți în toate oficiile, mobilierul este bun, nu toate birourile sunt dotate cu sisteme de aer condiționat.

Sursa: Judecătoria Anenii Noi

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Anenii Noi, 2012/2015*

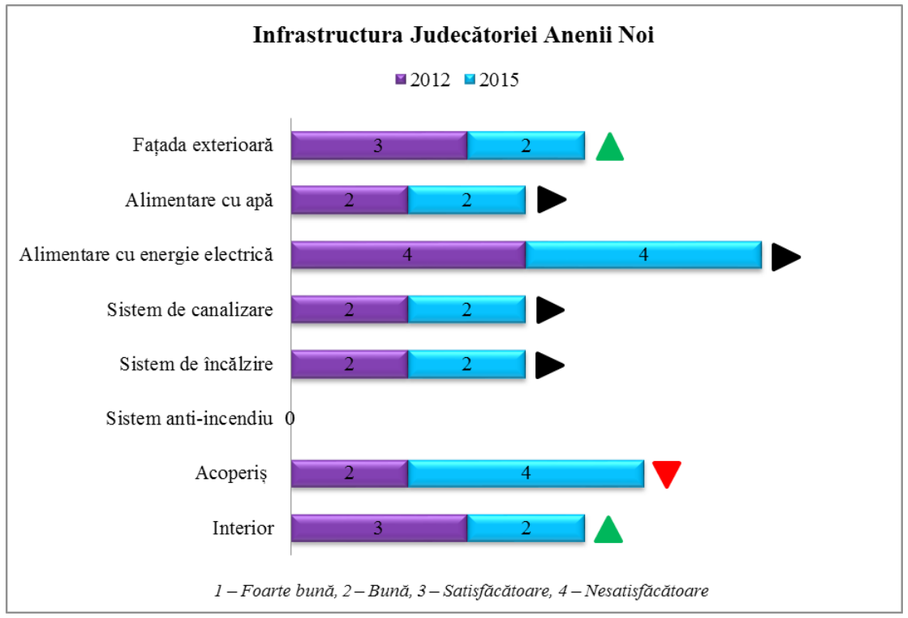

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor opt recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Anenii Noi (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015, au fost realizate doar două recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Studierea opțiunii de a construi un etaj suplimentar pentru a soluționa problemele legate de lipsa spațiului.	Îmbunătățirea instalației electrice a clădirii.
Reparația fațadei exterioare.	Crearea unei încăperi pentru server, care să fie încuiată și dotată cu aer condiționat.
	Înlocuirea caloriferelor și țevilor de încălzire
	Reamplasarea cancelariei la etajul 1 și crearea unui ghișeu de informații la intrare în clădire.
	Amenajarea unui veceu pentru justițiabili
	Reparația spațiului pentru deținuți și aducerea acestuia în conformitate cu standardele moderne.

Foto 1. *Sală de ședințe*
Foto 2. *Birou asistenți judiciari*

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Anenii Noi a fost vopsită, starea acesteia fiind apreciată ca „bună” în anul 2015 față de „satisfăcătoare” în anul 2012.
- Sistemul de alimentare cu apă nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani.
- Sistemul de alimentare cu energie electrică în continuare necesită a fi înlocuit.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată cu calificativul „bună”.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „bună”.
- Starea acoperișului s-a înrăutățit din 2012, fiind considerată „nesatisfăcătoare” în anul 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Anenii Noi au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „bună”.

Foto 3. *Spații de așteptare*
Foto 4. *Birou grefieri*
Foto 5. *Rampă de acces la intrarea în clădirea instanței*
Foto 6. *Camera pentru audierea minorilor*
Foto 7. *Grup sanitar*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Anenii Noi era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Anenii Noi funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Anenii Noi dispune de 2 săli de ședințe în care au fost instalate 2 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 6 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe nu era înregistrată audio. În anul 2013, Judecătoria Anenii Noi a fost asigurată cu 6 dictafoane. Începînd cu 23 aprilie 2013, ședințele de judecată au început să fie înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Anenii Noi 84%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Anenii Noi dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Anenii Noi este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de motorul de căutare de pe pagina web. În același timp, angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Anenii Noi și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Anenii Noi*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Patru anunțuri de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 2 aprilie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Anenii Noi dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Computer	31 (23 funcționale)	28	4
Notebook	1	1	-
Imprimantă	20 (18 funcționale)	17	4
Server	1	1	-
Copiator	3	3	-
Scanner	7	2	2
Scanner multifuncțional	-	Informația nu a fost prezentată	Informația nu a fost prezentată
Seturi de înregistrare audio Femida	2	2	5
Dictafoane	-	6	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Anenii Noi

Grafic cu evoluția echipamentului

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Anenii Noi*

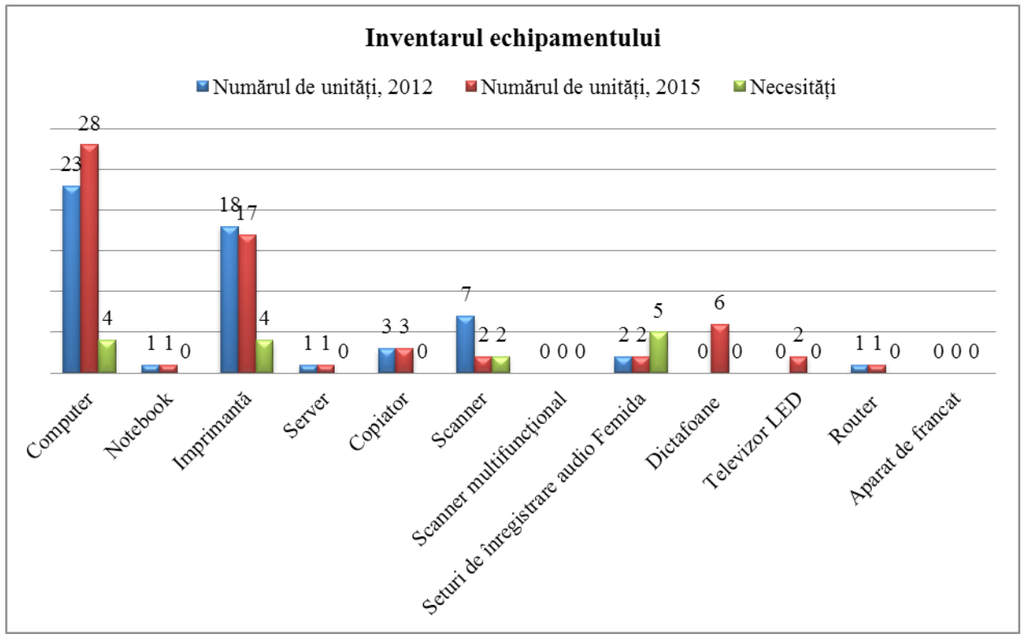

Sursa: Angajații Judecătoriei Anenii Noi

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.
[4] La data evaluării – 26 mai 2015
[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Evoluții ale automatizării la Judecătoria Anenii Noi*

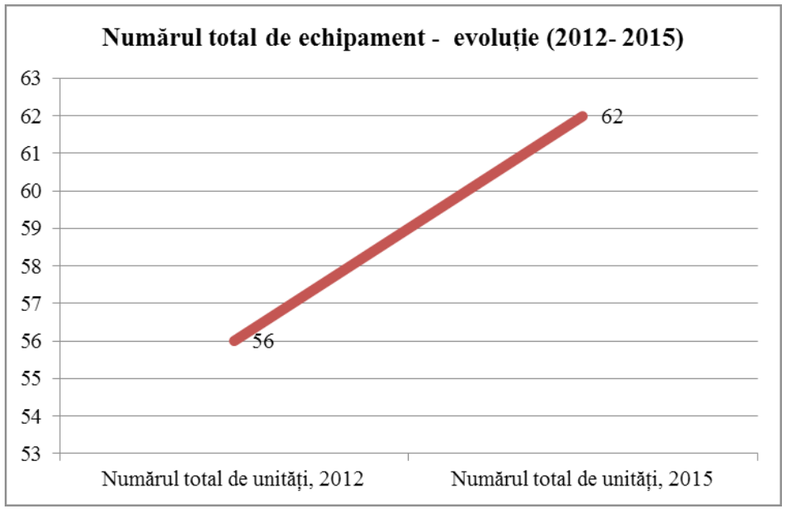

Sursa: Angajații Judecătoriei Anenii Noi

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Anenii Noi (Tabelul 4) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate trei recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Organizarea instruirilor interne pentru angajați noi.	Crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători care activează la Judecătoria Anenii Noi.
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Desfășurarea tuturor ședințelor în sălile de ședințe prin optimizarea procedurii de planificare a ședințelor de examinare a cauzelor.
Completarea tuturor meniurilor paginii web a Judecătoriei Anenii Noi cu informație de interes public.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Anenii Noi era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Anenii Noi o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Anenii Noi este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012 numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut doar cu 6 unități în total.

Foto 8. *Introducerea informației în PIGD*
Foto 9. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 10. *Server*

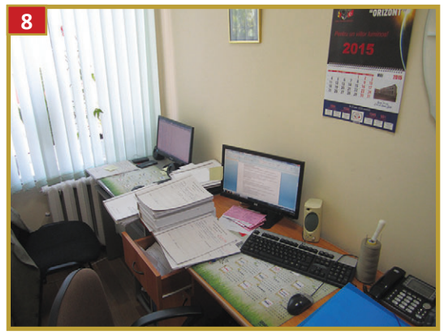

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Anenii Noi este analizat prin prisma a doi indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014 și tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Anenii Noi a scăzut de la 5041 dosare/materiale în anul 2009 la 4005 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2010 – 5201 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

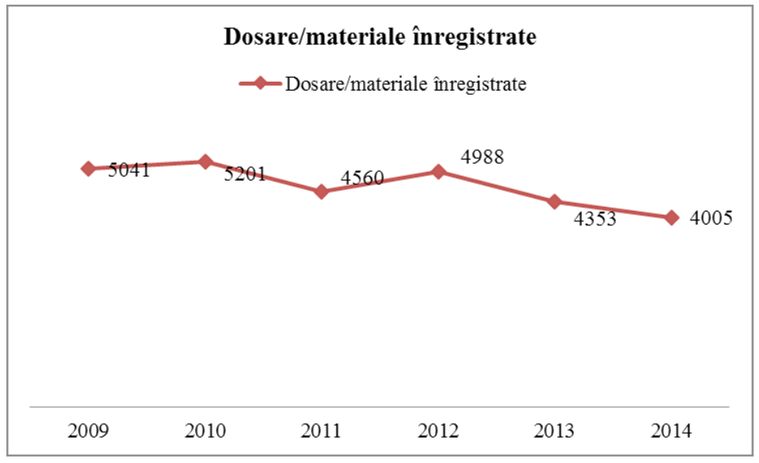

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2010 – 4880 dosare. Din anul 2012 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 3383 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

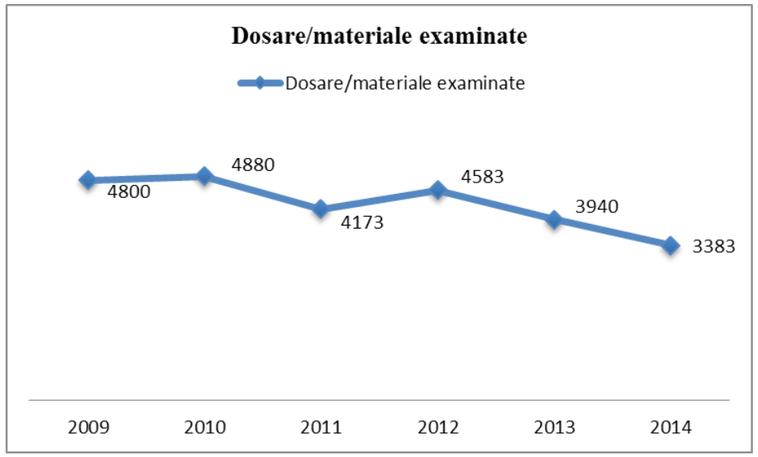

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Anenii Noi a scăzut de la 95,2% în anul 2009 la 84,5% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

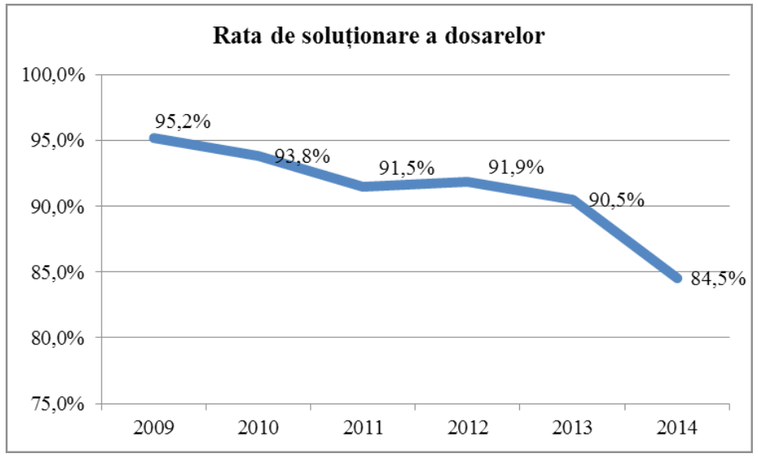

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Anenii Noi utilizează în activitatea sa 36 registre – un număr identic de registre fiind ținute și în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Anenii Noi numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Anenii Noi utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Anenii Noi*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență a cererilor de eliberare a hotărîrilor integrale; 2. Registrul de transmitere a cererilor de apel și recursurilor către judecători 2014; 3. Registrul pentru înregistrarea cererilor de revizuire 2011-2014; 4. Registrul privind evidența recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție și solicitări parvenite de la CSJ; 5. Registrul de înregistrarea a dosarelor penale, civile, contravenționale expediate spre examinare în Registrul de evidență a demersurilor privind revocarea interdicției anii 2013-2015; 6. Curtea de Apel Chișinău 2015; 7. Registrul de expediere la Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție din 2015; 8. Registrul alfabetic nr.4d anii 2013-2015; 9. Registrul nr.5r privind înregistrarea plîngerilor împotriva hotărîrii organelor extrajudiciare în cauze contravenționale 2015; 10. Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (indicele 21 art.469 CPP RM); 11. Registrul privind înregistrarea cererilor legate de executarea hotărîrilor cu caracter civil 2015; 12. Registrul de evidență a procedurilor generale de executare 2015; 13. Registrul de transmitere a hotărîrilor judecătorești împreună cu adeverința de căsătorie la oficiul stării 2013; 14. Registrul de transmitere a dosarelor parvenite de la Curtea de apel și Curtea Supremă de Justiție judecătorilor 2015.

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Civil	15. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ anul 2015; 16. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ 2014-2015; 17. Registrul alfabetic al dosarelor civile 2015; 18. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ nr.25 anul 2015; 19. Registrul de evidență a cererilor și a dispozițiilor separate parvenite de la Ministerul Justiției 2013-2014; 20. Registrul de înregistrare a ordonanțelor judecătorești 2015; 21. Fișa acțiunilor.
Penal	22. Registrul alfabetic al dosarelor penale 2015; 23. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva acțiunilor organului de urmărire penală (indicele 10 art.298 CPP RM); 24. Registrul alfabetic nr.8 privind înregistrarea materialelor privind recunoașterea hotărîrilor penale ale instanțelor străine 2015; 25. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea acțiunilor de urmărirea penală de către judecătorul de instrucție, indicele 11 art.306 CPP RM; 26. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea de către judecătorul de instrucție a acțiunilor de aplicare a măsurilor procesuale de constrîngere (indicele 12, art.302 CPP RM); 27. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea măsurilor operative de investigații de către judecătorul de instrucție (indicele 13, art.303 CPP RM); 28. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 14, art.185 CPP RM); 29. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării domiciliului examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 15 art.188 CPP RM); 30. Registrul de evidență a demersurilor privind prelungirea duratei arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 16 art.186 CPP RM); 31. Registrul de evidență a materialelor despre eliberarea provizorie sub control judiciar (indicele 17 art.191 CPP RM); 32. Registrul de evidență a materialelor privind demersurile procurorului despre eliberarea de răspundere penală (indicele 20 art.512 CPP RM); 33. Fișa acțiunilor.
Contravențional	34. Registrul nr.4D privind înregistrarea demersurilor de înlocuirea sancțiunii contravenționale 2013-2015; 35. Registrul alfabetic contestații nr.5 din 2015; 36. Fișa acțiunilor.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Anenii Noi

Arhiva Judecătoriei Anenii Noi este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. În încăperea arhivei lipsește sistemul de ventilare, aceasta fiind aerisită prin deschiderea geamului.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Anenii Noi (Tabelul 6) demonstrează că pe parcursul a trei ani a fost realizată doar o singură recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.	Instalarea în arhivă a sistemului de ventilare.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Anenii Noi a scăzut în perioada 2009-2014 cu 20,6%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Anenii Noi a scăzut în perioada 2009-2014 cu 29,5%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 19 de registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Arhiva*
Foto 12. *Arhiva*

Judecătoria Anenii Noi dispune de 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 29 persoane.

La Judecătoria Anenii Noi există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Anenii Noi este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul, care este reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității în condițiile legii. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Anenii Noi este prezentată în tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	4	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	6	-
Grefier	6	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	2	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Șef serviciu	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Curățător teritorii	0,5	-
Operator în sala de cazane	0,5	-
Total	**35**	**-**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Anenii Noi (Tabelul 8) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate ambele recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Anenii Noi, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Anenii Noi este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist relații cu publicul.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

13

14

Foto 13. *Dislocarea birourilor și informații utile*
Foto 14. *Ecran LED*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Anenii Noi a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală a fost mutată la etajul 1. În instanță lipsesc indicatori de direcționare a cetățenilor la secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Cu toate acestea, la intrare în clădire este instalat un panou cu dislocarea birourilor în instanță. Pe ușile judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Informație cu privire la dislocarea birourilor din instanță.
- Extras din Legea taxei de stat
- Listele ședințelor de judecată
- Actele care se anexează la cererea de chemare în judecată
- Regulamentul de ordine internă
- Anunț cu privire la funcțiile publice vacante.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Anenii Noi (Tabelul 9) demonstrează că pe parcursul a trei ani a fost realizată doar o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea PIGD pentru generarea automată a tuturor listelor cauzelor fixate pentru judecare.	Instalarea indicatorilor de direcționare a cetățenilor spre cancelarie, arhivă, sălile de ședințe.
	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Anenii Noi, informație despre înregistrarea audio a ședințelor și dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, modele de cereri, etc.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Anenii Noi a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor la secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 15. *Informație pentru justițiabili*
Foto 16. *Ghișeu de informații*
Foto 17. *Arhiva*
Foto 18. *Serviciul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.
Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Anenii Noi elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[8]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Anenii Noi a înregistrat o evoluție ascendentă de la 1508,7 mii lei în anul 2012 la 2822,8 mii lei în anul 2014, ceea ce constituie o creștere de circa 87%. Această creștere se explică în mare parte prin majorarea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Anenii Noi au constituit 1201,6 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 2240,4 mii lei, în creștere cu circa 86%. Creșterea cheltuielilor respective a influențat majorarea bugetului instanței în proporție de 79%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Anenii Noi pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,201.6	1,691.2	2,240.4	86%	79%
Reparații (curente și capitale)	76.5	380.0	1.6	-98%	-6%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	225.0	31.1	-	2%
Investiții capitale			71.6	-	5%
Cheltuieli operaționale	230.6	576.4	478.1	107%	19%
Total	**1,508.7**	**2,872.6**	**2,822.8**	**87%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

În perioada anilor 2012-2014, Judecătoria Anenii Noi a dublat bugetul destinat cheltuielilor operaționale de la 230,6 mii lei în anul 2012 la 478,1 mii lei în anul 2014, creșterea fiind cu circa 107%.

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	33.3	304.1	175.9	428%	**58%**
Servicii de transport	27.3	45.9	35.0	28%	3%
Servicii de telecomunicație și de poștă	43.4	50.2	42.0	-3%	-1%
Servicii comunale	71.1	97.8	87.7	23%	7%
Altele	55.5	78.4	137.5	148%	33%
Total	**230.6**	**576.4**	**478.1**	**107%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Analizînd datele din tabelul de mai sus se poate de concluzionat că creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea bugetului pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Anenii Noi a majorat cheltuielile pentru necesitățile în cauză cu circa 428% (de la 33,3 mii lei la 175,9 mii lei), iar creșterea respectivă a dus la majorarea bugetului operațional în mărime de 58%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Anenii Noi a examinat în total 4583 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o diminuare de circa 26%, fiind de 3383. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportând cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, în anul 2012 costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Anenii Noi a fost circa 50 lei, iar în anul 2014, acesta a fost de 141 lei, fiind în creștere cu 181%. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar pentru Judecătoria Anenii Noi*

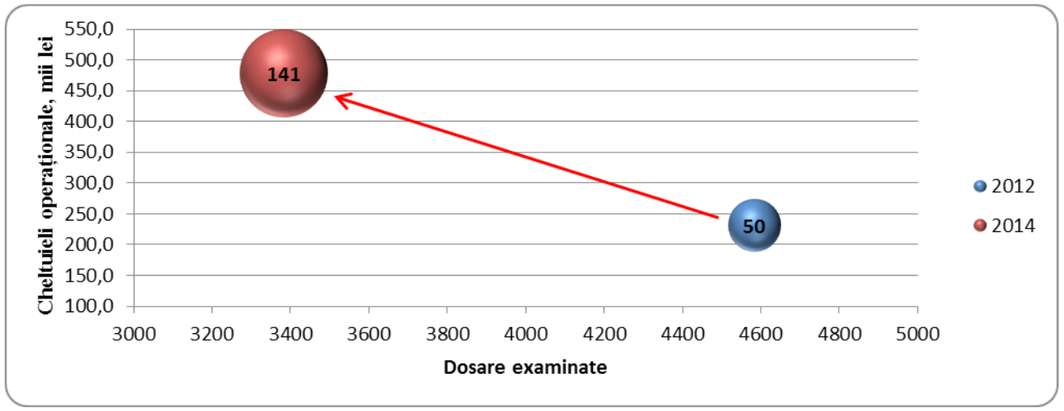

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA ANENII NOI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 141 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Anenii Noi vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

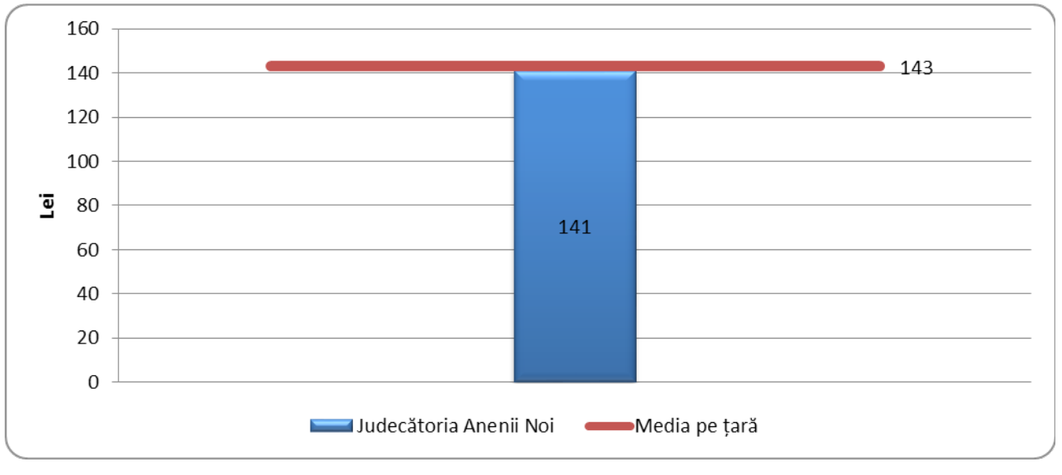

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Anenii Noi a fost mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Anenii Noi evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămîni (în anii 2013 și 2014). La momentul elaborării raportului, instanța încă nu a pus în aplicare 1C buget, dar a fost menționat că se lucrează asupra formării bazei de date pentru a fi pusă în aplicare în viitorul apropiat.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Anenii Noi (Tabelul 12) demonstrează că aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Anenii Noi aproape că s-a dublat față de anul 2012.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu 86%).
- S-a triplat costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii esențiale a cheltuielilor operaționale și diminuării numărului dosarelor examinate.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Anenii Noi în anul 2014 a fost mai mic față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Nu se utilizează aplicația 1C buget de către instanță.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Bălți, amplasată în municipiul Bălți, are în jurisdicția sa localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anul 2014 a fost reparată partea din față a fațadei Judecătoriei Bălți. Pereții laterali ai fațadei necesită reparații capitale. Curtea din fața clădirii și terenul aferent acesteia sunt pavate. Interiorul clădirii a fost supus lucrărilor de reparație cosmetică.

În anul 2012, la Judecătoria Bălți era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, ședințele desfășurate în sălile de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Bălți în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA BĂLŢI

or. Bălți, str. Hotinului 43

Data vizitei: 21 mai 2015

La data vizitei de evaluare, în cadrul Judecătoriei Bălți activau 12 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 59 unități de personal. La Judecătoria Bălți managementul resurselor umane este realizat de specialistul în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Bălți este prevăzută funcția de specialist pentru relațiile cu publicul și postul a fost suplinit.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 11%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a rămas neschimbat față de anul 2012 și a fost mai mic față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

La intrarea în instanță este instalat un ghișeu informativ pentru justițiabili, dar și un panou de informații pentru public. Direcția de evidență și documentare procesuală a fost mutată la etajul 1. Pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Totodată, este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	2	După reparațiile efectuate în anii 2007-2008, doar partea din față a clădirii a fost reparată în 2014. Fațada exterioară necesită a fi schimbată parțial. Terenul aferent clădirii este pavat; sunt instalate burlane și jgheaburi.
Alimentare cu apă	2	2	Instanța este conectată la sistemul de alimentare cu apă a orașului. Alimentarea cu apă a instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	3	2	Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost schimbat doar în birourile în care s-a făcut reparație. În restul încăperilor din instanță sistemul este vechi.
Sistem de canalizare	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Țevile și sistemul de canalizare au fost schimbate integral. Totodată, există și o fîntînă pentru asigurarea unei surse alternative de asigurare cu apă a instanței.
Sistem de încălzire	1	2	Clădirea dispune de cazangerie proprie. În anii 2004-2005 au fost procurate 2 cazane. Țevile au fost schimbate, însă caloriferele sunt vechi, cu excepția birourilor care au beneficiat de reparație. Caloriferele necesită a fi schimbate și în restul instanței.
Sistem anti-incendiu	-	-	În judecătorie nu este instalat un sistem anti-incendiar. Instanța dispune doar de stingătoare.
Acoperiș	3	4	Acoperișul clădirii este vechi, din foi de ardezie și necesită a fi schimbat, fiind într-o stare nesatisfăcătoare.
Interior	3	2	În 40% din birouri au fost efectuate lucrări de reparație. Ușile au fost parțial schimbate, iar podeaua în mare parte este într-o stare nesatisfăcătoare și necesită reparație integrală.

Sursa: Judecătoria Bălți

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Bălți, 2012/2015*

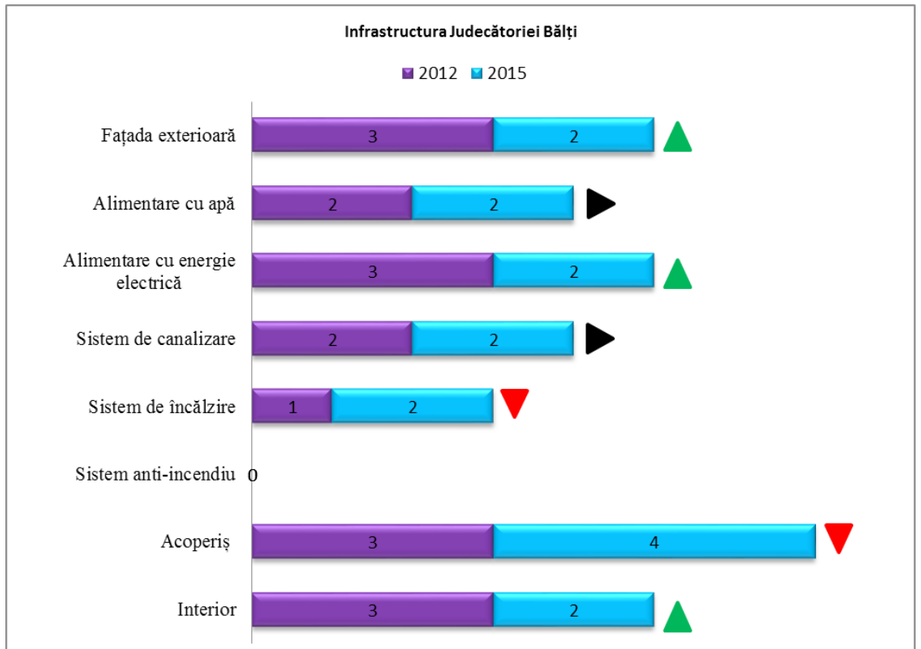

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Bălți (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în 2015, au fost implementate cinci recomandări.

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 2. *Sală de ședințe de judecată*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Înlocuirea ferestrelor exterioare de pe fațada principală.	Împărțirea a două săli de ședințe mari pentru a crea două săli de ședințe suplimentare.
Reconfigurarea spațiului și reamplasarea cancelariei și a recepției la etajul 1, lîngă intrarea principală, ceea ce va facilita accesul publicului la informație.	Construirea unei extensii a clădirii.
Reamplasarea și unificarea arhivei.	
Îmbunătățirea rețelei de alimentare cu energie electrică a clădirii.	
Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Bălți a fost renovată parțial, starea acesteia fiind apreciată drept „bună” în anul 2015.
- Starea sistemelor de canalizare și alimentare cu apă au rămas neschimbate din anul 2012, fiind calificate drept „bune” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „bună” în 2015.
- Starea sistemului de încălzire în anul 2012 era apreciat cu calificativul „foarte bună”, iar în 2015 starea acestuia este apreciată cu calificativul „bună”, caloriferele din majoritatea oficiilor urmează a fi schimbate.
- Starea acoperișului s-a înrăutățit față de anul 2012, fiind considerată „nesatisfăcătoare” în 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Bălți au fost renovate cosmetic, starea interiorului clădirii fiind considerată totuși „bună” de către reprezentanții instanței.

Foto 3. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 4. *Rampă de acces*
Foto 5. *Birou pentru audierea minorilor*
Foto 6. *Panou informativ în holul instanței*
Foto 7. *Ușa unei săli de ședință de judecată*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Bălți era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Bălți funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Bălți dispune de 5 săli de ședințe în care au fost instalate 6 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 12 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe nu era înregistrată audio. În anul 2013, Judecătoria Bălți a fost asigurată cu 16 reportofoane digitale. În anul 2015, ședințele de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Bălți 173%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Bălți dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Bălți este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos reflectă meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Bălți și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Bălți*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de angajare în funcție publică, anunțuri cu privire la organizarea zilei ușilor deschise la Judecătoria Bălți, anunț cu privire la achiziționarea bunurilor/serviciilor prin procedura cererii ofertelor de prețuri, mesaje de felicitare, anunțuri cu privire la caietul de sarcini pentru cererea ofertelor
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 06 iulie 2015[3]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Bălți dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea corespunzătoare a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este reflectat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate și date cu privire la: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	73	81	15
Notebook	-	-	-
Imprimantă	35	48	13
Scanner	3	4	-
Scanner multifuncțional	-	1	-
Set de înregistrare audio Femida	4	6	12
Dictafon	-	16	-
Copiator (Xerox)	5	6	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	1	-

Sursa: Judecătoria Bălți

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Bălți*

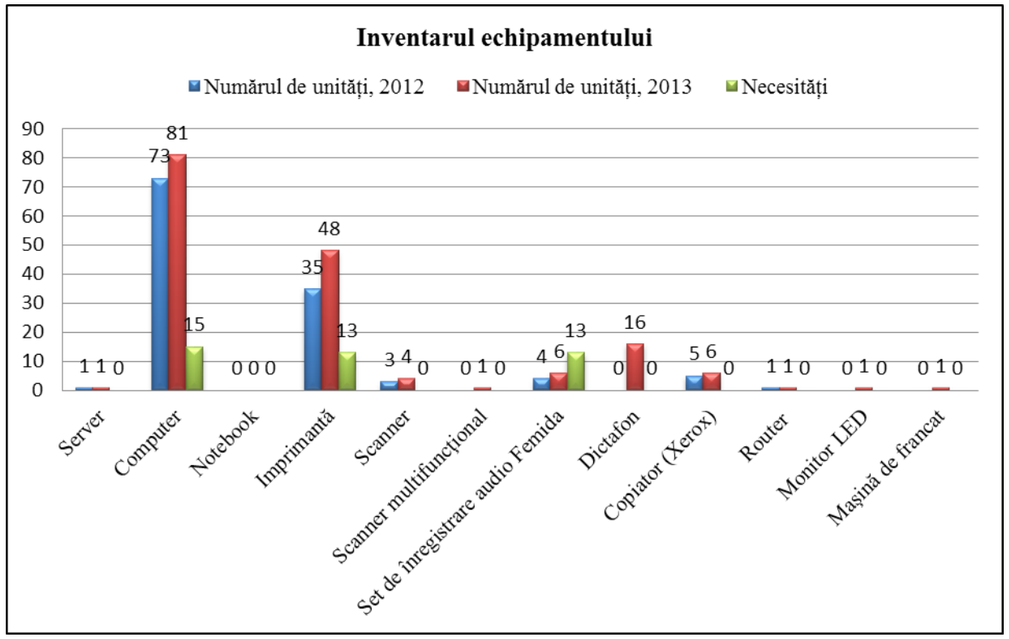

Sursa: Angajații Judecătoriei Bălți

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.
[4] La data evaluării paginii web – 10 iulie 2015
[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Bălți*

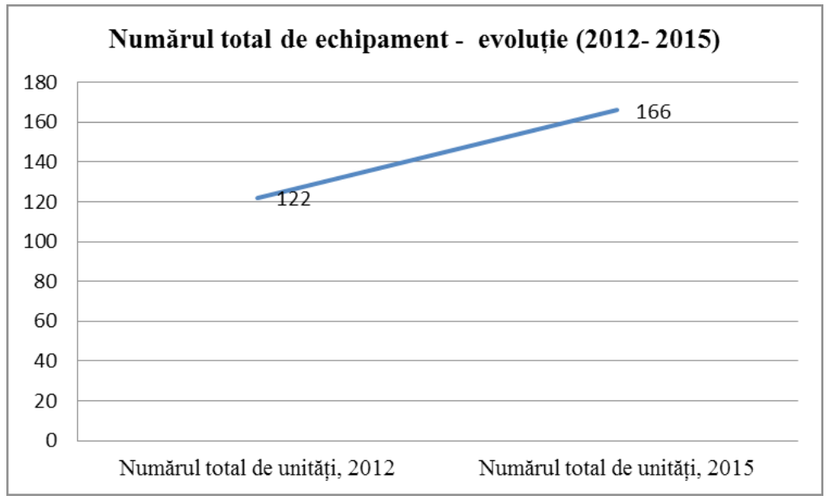

Sursa: Angajații Judecătoriei Bălți

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor opt recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Bălți (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate șapte recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea numărului necesar de scanere și instituirea practicii de scanare a documentelor din dosar.	Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședințe prin crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători și instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Completarea paginii web cu informație de interes public actualizată.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Evitarea dublării informației pe pagina web.	
Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Bălți era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Bălți majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Bălți este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012 numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 44 unități în total.

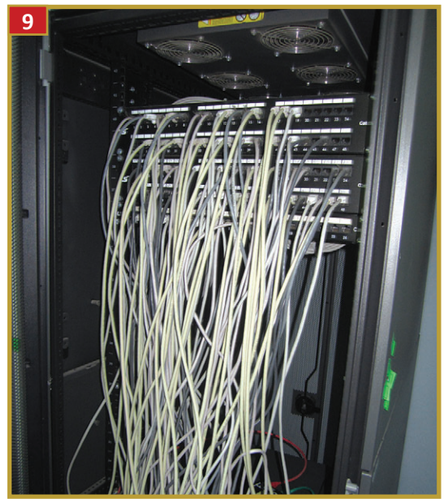

Foto 8. *Ghișee de oferire a informațiilor*
Foto 9. *Server*
Foto 10. *SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Bălți este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în aceiași perioadă și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele volumului de lucru la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Bălți a înregistrat o scădere nesemnificativă de la 11973 dosare/materiale în anul 2009 la 11781 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

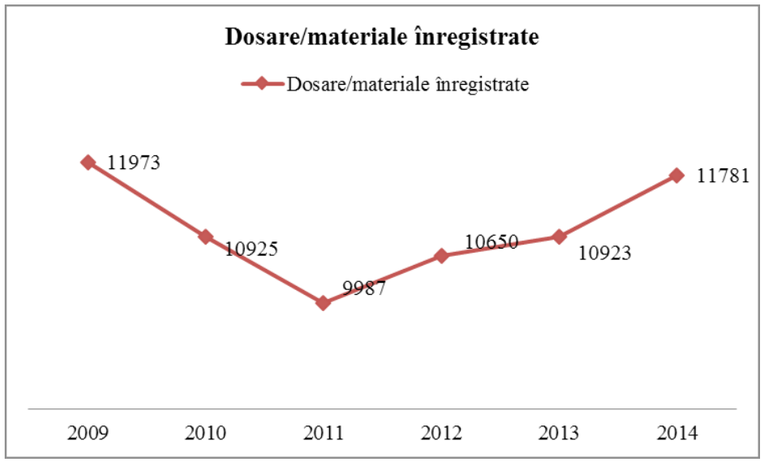

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a fluctuat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 11012 dosare/materiale, iar cele mai scăzute valori în anul 2011 – 8393 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

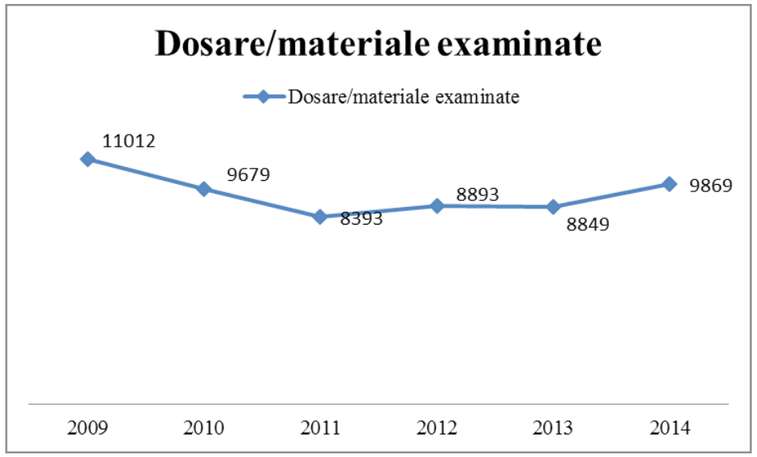

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Bălți a scăzut de la 92,0% în anul 2009 la 83,8% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

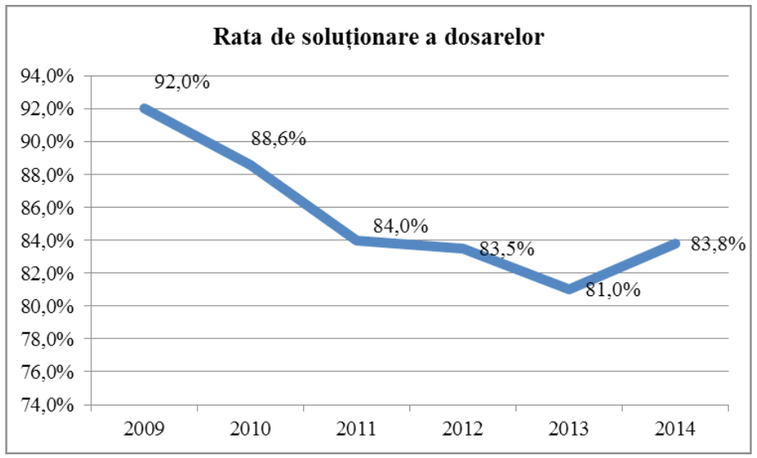

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Bălți utilizează în activitatea sa 33 registre, cu 7 registre mai mult decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Bălți numărul de registre ținute depășește cu 16 unități numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Bălți utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Bălți*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 8. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate; 9. Registrul unic de evidență a eliberării hotărîrilor, sentințelor, deciziilor și a copiilor actelor din dosarele penale, civile și contravenționale; 10. Registrul de evidență a hotărîrilor eliberate; 11. Cartea de distribuție; 12. Registrul de arhivă pe dosarele civile 2007-2009; 13. Registrul de arhivă pe dosarele penale 2006-2010;
Civil	14. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 15. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 16. Registrul de evidență conform indicelui 25; 17. Registrul de evidență conform indicelui 27; 18. Indicele alfabetic al dosarelor economice; 19. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	20. Registrul alfabetic al dosarelor penale, 21. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 22. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte; 23. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 24. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 25. Registrul de evidență a cauzelor penale transmise în instanța de gradul II; 26. Fișa de evidență;
Contravențional	27. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 28. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale cu indicele 4d; 29. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale cu indicele 5r; 30. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale cu indicele 4; 31. Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (indicele 21 art. 469 CPP); 32. Registrul de evidență a sentințelor; 33. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Bălți

Arhiva Judecătoriei Bălți este amplasată temporar în subsolul clădirii, deoarece în încăperea care este destinată arhivei au fost demarate lucrări de reparație. Cu toate acestea, dosarele sunt aranjate și sistematizate eficient. Instanța a procurat rafturi mobile, care urmează a fi instalate în spațiul destinat arhivei.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Bălți (Tabelul 6), demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate trei recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Consolidarea și organizarea arhivei într-un spațiu unic.	Separarea spațiului destinat judecătorilor de spațiul prevăzut pentru public.
Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă.	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.
Reamplasarea cancelariei și construirea unei săli de recepție la etajul 1.	

Concluzii

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Bălți a înregistrat o scădere în perioada 2009-2014 cu 1,6%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Bălți a scăzut în perioada 2009-2014 cu 10,4%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală depășește cu 16 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Listele dosarelor fixate pentru judecare*
Foto 12. *Arhiva*
Foto 13. *Păstrarea CD-urilor*
Foto 14. *Serviciul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Bălți activează 12 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 59 persoane.

La Judecătoria Bălți managementul resurselor umane urmează a fi realizat de specialistul în resurse umane, funcție care este vacantă. Totodată, instanța dispune de o funcție de specialist în relații cu publicul, care este și reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Bălți este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	10	6
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	14	4
Grefier	14	4
Serviciul monitorizare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Serviciul generalizare și sistematizare a practicii judiciare		
Specialist principal	2	-
Specialist	2	-
Direcția evidență și documentare procesuală		
Serviciul civil, comercial și de contencios administrativ		
Specialist principal	3	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	2	-
Serviciul penal și contravențional		
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	-	1
Serviciul translare		
Traducător	4	1
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	-	1
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	4	-
Paznic	3	
Total	**71**	**17**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Bălți (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate două recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instruirea specialistului relații cu publicul.	Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Bălți, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Bălți este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist pentru relații cu publicul.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- Instanța nu dispune de administrator superior al rețelei de calculatoare, deși această funcție este inclusă în schema de încadrare.

Foto 15. *Serviciul pentru relații cu publicul*

La intrare în instanță este instalat un ghișeu informativ pentru justițiabili. De asemenea, la Judecătoria Bălți a fost instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Direcția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, în imediata apropiere de intrarea în instanță. În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Direcția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panou sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Regulament cu privire la serviciul de informare publică și relații cu mass-media;
- Modul de depunere a actelor;
- Modele de cereri în limba română și în limba rusă;
- Informații pentru justițiabili privind distribuirea aleatorie a dosarelor prin intermediul programului electronic de gestionare a dosarelor;
- Adresa paginii oficiale web a Judecătoriei Bălți;
- Hotărîrea cu privire la accesul participanților la proces și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor
- Regulamentul de conduită a justițiabililor și a altor persoane în instanța judecătorească;
- Extras din Legea taxei de stat;
- Medierea;
- Zilele și graficul de audiență a președintelui și a vicepreședintelui judecătoriei;
- Listele ședințelor de judecată extrase din PIGD;
- Anunț cu privire la funcțiile publice vacante;
- Extras din Regulamentul privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată;
- Orele de primire a arhivei;
- Hotărîrea SM privind accesul justițiabililor și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Bălți (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Bălți, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.	
Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.	
Instalarea indicatoarelor de direcționare spre biroul specialistului relații cu publicul și arhivă.	

Concluzii:

- La intrare în instanță este instalat un ghișeu informativ pentru justițiabili.
- Există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Direcția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Direcției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.
- Instanța utilizează modulul din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.

Foto 16. *Informație pentru justițiabili*
Foto 17. *Listele dosarelor fixate pentru judecare*
Foto 18. *Ghișee de oferire a informațiilor*

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.
Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Bălți elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Bălți a înregistrat o creștere de la 3685,7 mii lei în anul 2012 la 6607,4 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 79%. Această creștere se explică prin majorarea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Bălți au constituit 2944,1 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal s-au majorat înregistrînd o valoare de 5694,4,6 mii lei, fiind în creștere cu circa 93%. Această majorare a influențat creșterea bugetului instanței cu circa 94%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Bălți pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	**2014**	**Modificare, % (2014 vs. 2012)**	**Impact, %**
Cheltuieli de personal	2,944.1	4,501.9	5,694.4	93%	**94%**
Reparații (curente și capitale)	126.8	130.2	242.1	91%	4%
Procurarea mijloacelor fixe	12.2	133.7	0.0	-	0%
Cheltuieli operaționale	602.6	769.4	670.9	11%	2%
Total	**3,685.7**	**5,535.2**	**6,607.4**	**79%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Bălți au cunoscut o creștere nesemnificativă cu circa 11%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 602,6 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au constituit 670,9 mii lei (vezi Tabelul 11).

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	103.9	195.4	92.2	-11%	-17%
Servicii de transport	50.8	53.1	50.7	0%	0%
Servicii de telecomunicație și de poștă	97.0	163.9	168.4	74%	**105%**
Servicii comunale	219.7	214.2	246.3	12%	39%
Altele	131.2	142.8	113.3	-14%	-26%
Total	**602.6**	**769.4**	**670.9**	**11%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Bălți a majorat cheltuielile în acest scop cu circa 74%, iar impactul asupra creșterii bugetului operațional al instanței a fost de circa 105%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Bălți a examinat în total 8893 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere de pînă la 9869 dosare sau cu circa 11%. În concluzie se poate de menționat că majorarea cheltuielilor operaționale a fost cauzată și de creșterea numărului dosarelor examinate de instanță.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Bălți în anul 2014 a rămas neschimbat față de anul 2012, acesta fiind de circa 68 lei. Acest fapt ne demonstrează încă odată că creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea numărului dosarelor examinate și ca această creștere a fost proporțională.

Figura7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Bălți*

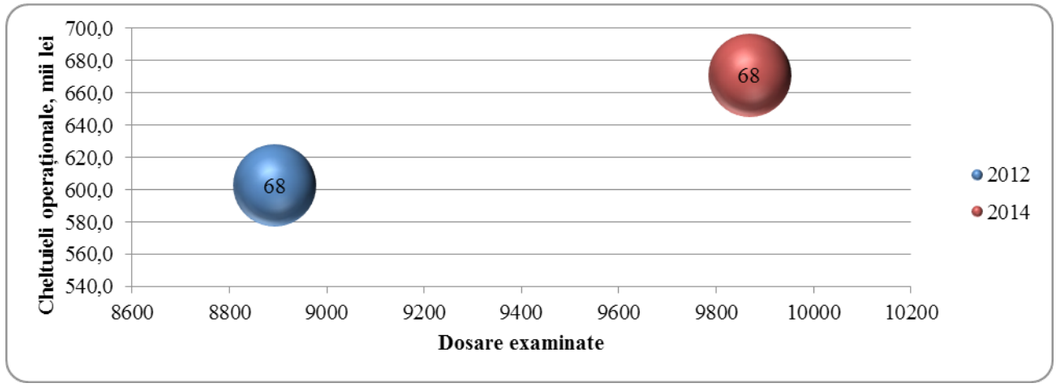

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PER DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA BĂLŢI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 68 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Bălți vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

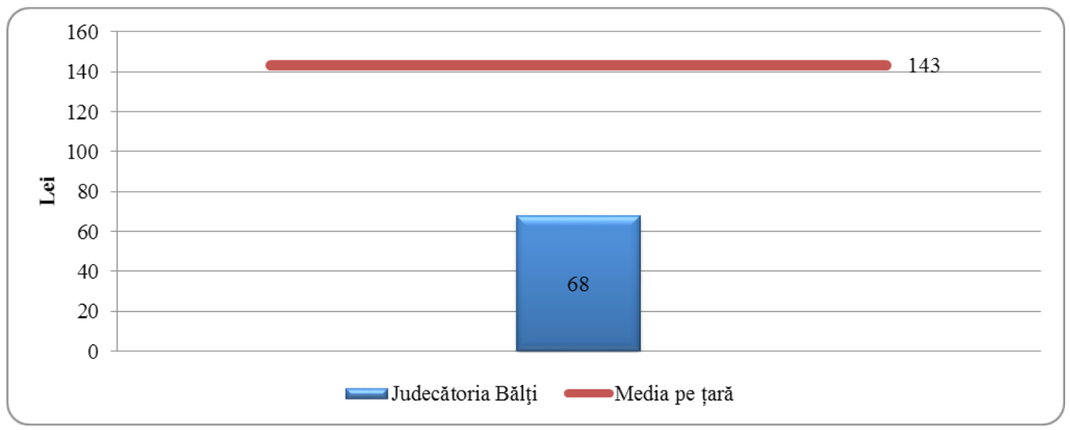

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Bălți a fost cu 52% mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Bălți evidența contabilă era automatizată. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget, dar era în proces de formare a bazei de date pentru utilizarea ulterioară.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Bălți (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Bălți a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 79%.
- Creșterea, în anul 2014 față de anul 2012, a bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 93%).
- Costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 a rămas neschimbat față de anul 2012 la nivelul de 68 lei.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Bălți în anul 2014 a fost cu 52% mai mic față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Basarabeasca, amplasată în orașul Basarabeasca, are în jurisdicția sa 10 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Basarabeasca a fost construită în perioada 2006-2010, fiind proiectată inițial anume în acest scop. Curtea din fața clădirii este pavată. Din anul 2012, nu au fost efectuate și nu sunt planificate lucrări de renovare.

În anul 2012, la Judecătoria Basarabeasca era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Basarabeasca o mare parte a ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Basarabeasca în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendință de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Basarabeasca activează 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 18,5 unități de personal. Deși schema de încadrare prevede funcția de specialist în resurse umane, funcția este vacantă. Schema de încadrare a personalului la judecătoria Basarabeasca nu prevede funcția de specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA BASARABEASCA

or. Basarabeasca, str. Gării, 14

Data vizitei: 14 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 20%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 30% și a fost mult peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este instalat avertismentul precum că accesul persoanelor neautorizate în birourile judecătorilor este interzis. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe de judecată sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	1	2	Fațada exterioară se menține în stare bună. Respectă simbolica de stat. Teritoriul în jurul instanței este pavat. Sunt necesare lucrări de reparație a scării de la intrarea principală în instanță.
Alimentare cu apă	2	2	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Livrarea apei este periodică, în funcție de graficul stabilit de autoritățile locale.
Alimentare cu energie electrică	1	1	Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost renovat în anul 2010. Instanța are generator electric.
Sistem de canalizare	2	2	Sistemul de canalizare a fost schimbat în 2009 și este într-o stare bună.
Sistem de încălzire	1	1	Instanța a procurat în 2010 cazane noi. Țevile și sistemul de alimentare cu energie termică din instanță a fost schimbat în 2009-2010.
Sistem anti-incendiu	2	1	În instanță sunt instalate detectoare de incendiu și sistem de semnalizare. La etajul 1 este instalat un hidrant interior de incendiu.
Acoperiș	2	1	Acoperișul a fost instalat în cadrul reparației efectuate în 2009-2010 și este în stare foarte bună.
Interior	1	1	Interiorul birourilor este în stare foarte bună. Mobilierul este foarte bun, însă nu toate birourile sunt dotate cu sisteme de aer condiționat.

Sursa: Judecătoria Basarabeasca

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Basarabeasca, 2012/2015*

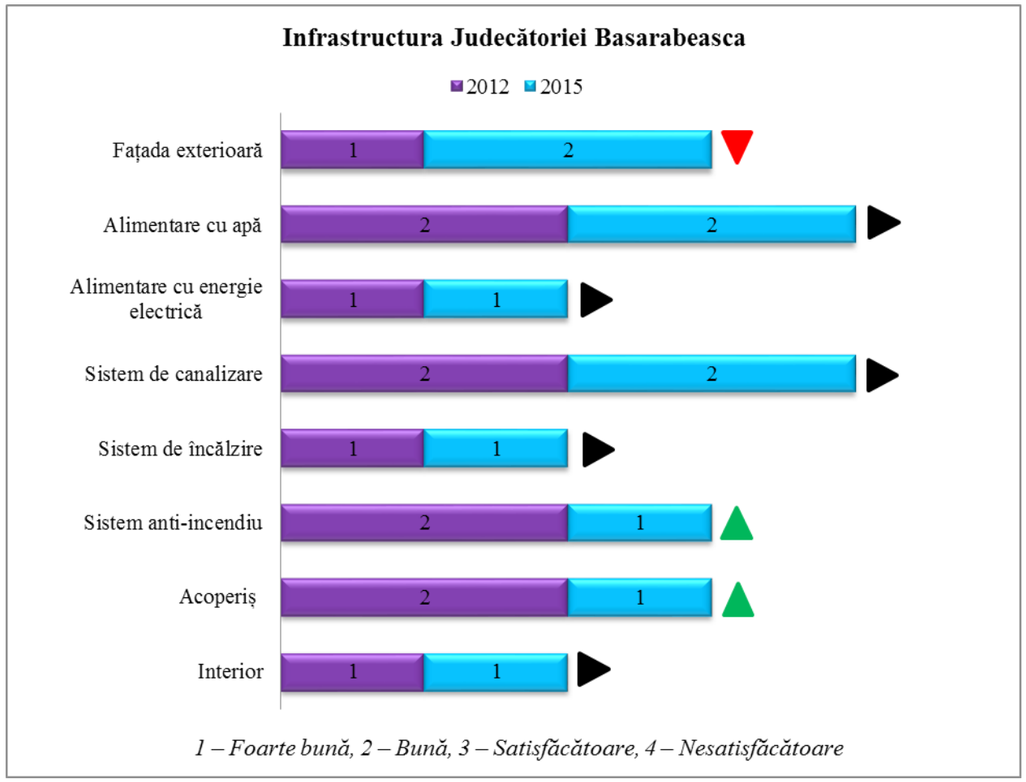

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Basarabeasca (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în 2015, au fost implementate două recomandări.

Foto 1. *Sala ședințe de judecată*
Foto 2. *Holul instanței*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Mutarea birourilor judecătorilor și ale grefierilor într-o zonă cu acces restricționat la etajul 2.	Amplasarea biroului specialistului în relații cu publicul la intrarea în instanță.
Instalarea serverului într-o încăpere separată și dotarea încăperii cu sistem de aer condiționat.	Crearea accesului separat pentru judecători la sălile de ședință.

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Basarabeasca este apreciată ca „bună” în anul 2015, comparativ cu „foarte bună” în anul 2012.
- Sistemul de alimentare cu apă nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani, starea acestuia fiind considerată „bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică nu a suferit modificări din anul 2012, fiind și în continuare în stare „foarte bună”.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „bună”.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „ foarte bună” și în anul 2015.
- Starea acoperișului s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind calificată drept „foarte bună” în anul 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Basarabeasca au fost renovate în anul 2010, starea interiorului clădirii fiind considerată „foarte bună”.

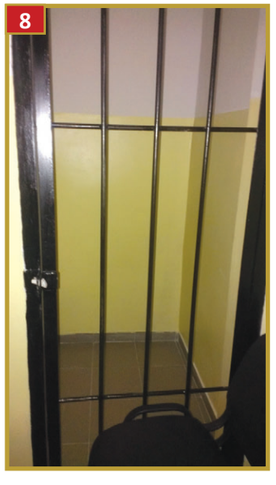

Foto 3. *Postul de supraveghere*
Foto 4. *Intrarea în clădire*
Foto 5. *Grup sanitar*
Foto 6. *Sala audiere minori*
Foto 7. *Clădirea judecătoriei*
Foto 8. *Celulă pentru deținuți*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Basarabeasca era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Basarabeasca funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Basarabeasca are 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 3 judecători. În anul 2012, nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio. Judecătoria Basarabeasca a fost asigurată cu 2 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Basarabeasca 175%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Basarabeasca dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Basarabeasca este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de imposibilitatea individualizării paginii web. Cu toate acestea, angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Basarabeasca și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Basarabeasca*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Nu conține nici o informație
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 15 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Basarabeasca dispune de un număr suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	15	24	-
Notebook	-	5	-
Imprimantă	14	23	-
Scanner	4	1	-
Scanner multifuncțional	-	4	-
Set de înregistrare audio Femida	1	3	-
Dictafon	-	2	-
Copiator (Xerox)	2	2	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Basarabeasca

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Basarabeasca*

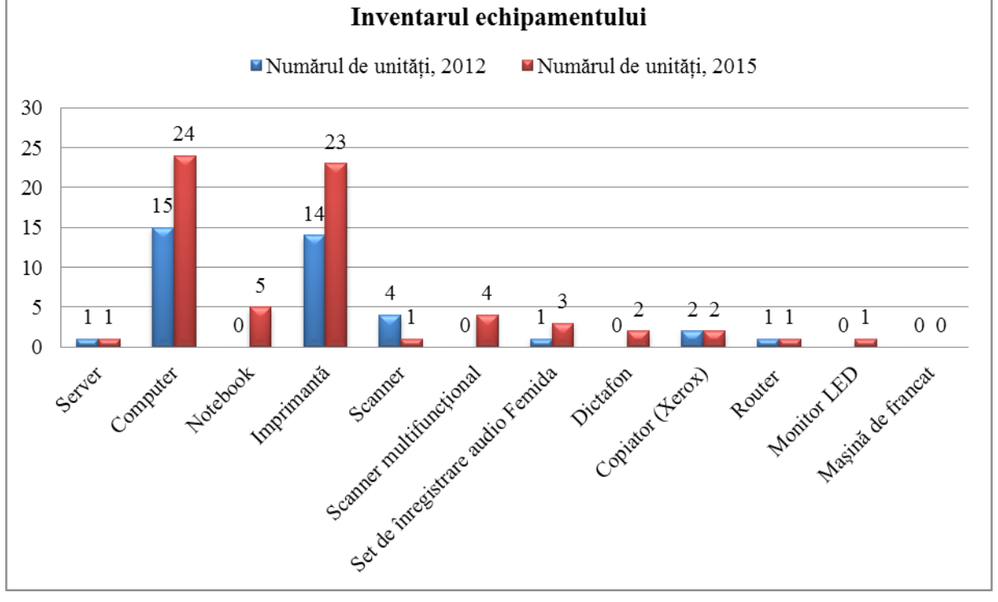

Sursa: Angajații Judecătoriei Basarabeasca

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 01 iulie 2015.

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Basarabeasca*

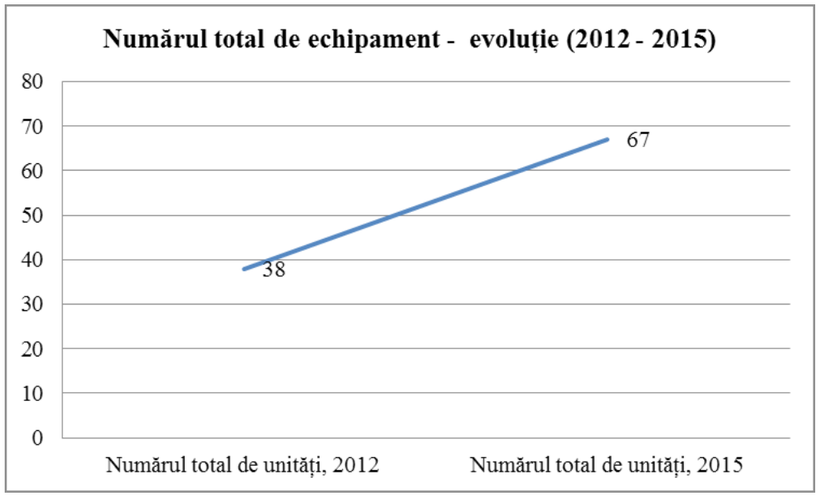

Sursa: Angajații Judecătoriei Basarabeasca

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Basarabeasca (Tabelul 4) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate toate recomandările.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea scanerului și instituirea practicilor de scanare a documentelor din dosar de către specialiștii din cancelarie.	
Procurarea numărului necesar de seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Eliminarea deficiențelor tehnice pentru a asigura utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio.	
Utilizarea sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată în toate sălile de ședințe.	
Completarea meniurilor de pe pagina web cu informație de interes public și actualizarea permanentă a acesteia.	
Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului.	
Asigurarea uniformității designului, fontului și culorilor folosite pe pagina web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Basarabeasca era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Basarabeasca o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Basarabeasca este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 29 unități în total.

Foto 9. *Sala sedinte de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 10. *Server*
Foto 11. *Sistem de securitate și supraveghere*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Basarabeasca este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Basarabeasca a scăzut de la 2540 dosare/materiale în anul 2009 la 1503 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 2540 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

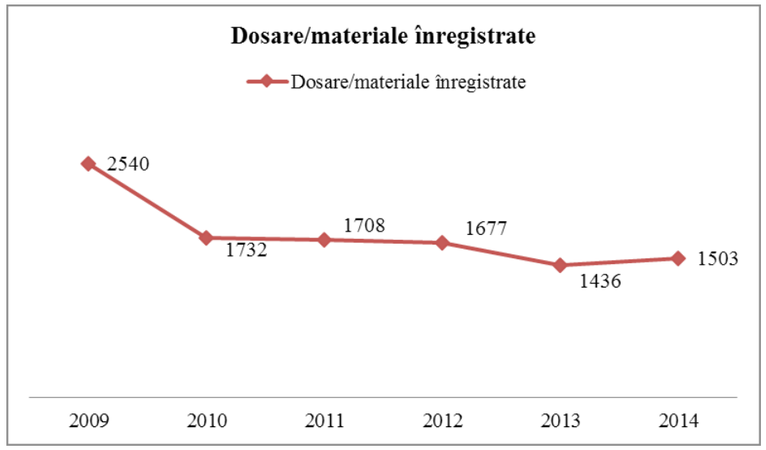

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 2427 dosare. Din anul 2009 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 1349 dosare (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

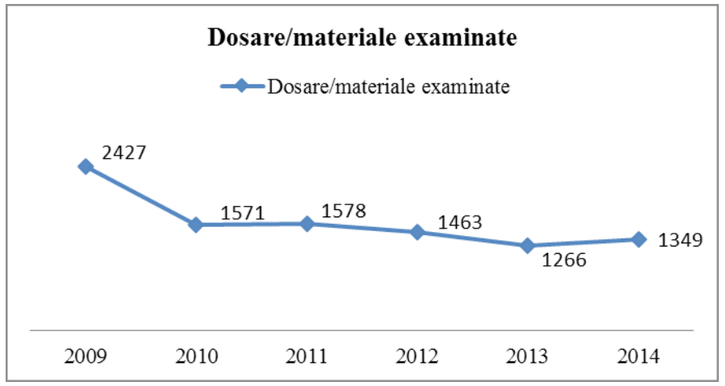

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Basarabeasca a scăzut de la 95,6% în anul 2009 la 89,8% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

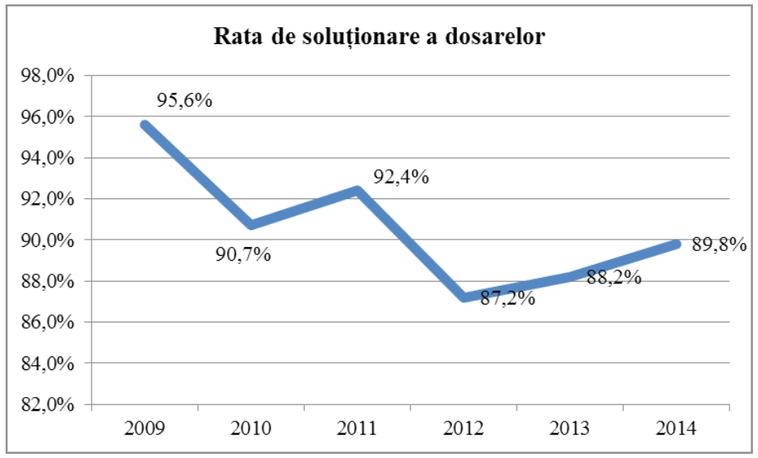

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Basarabeasca utilizează în activitatea sa 22 registre, cu 10 registre mai puțin decît cele ținute în anul 2012. Cu toate acestea, la Judecătoria Basarabeasca numărul de registre ținute continuă să depășească numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Basarabeasca utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Basarabeasca*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de intrare a corespondenței; 2. Registrul de ieșire a corespondenței; 3. Registrul de evidență al materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești; 4. Registrul de evidență a cererilor parvenite de la Ministerul Justiției; 5. Registrul de expediere a dosarelor civile și penale; 6. Registrul de evidență și control al petițiilor; 7. Registrul de evidență a literaturii; 8. Registrele de evidență a dosarelor repartizate spre examinare judecătorilor;
Civil	9. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ anul 2015; 10. Registrul alfabetic al dosarelor civile 2015; 11. Registrul alfabetic al dosarelor examinate în procedură în ordonanță; 12. Registrul de evidență a ordonanțelor de protecție; 13. Registrul de evidență a demersurilor executorului judecătoresc privind asigurarea executării hotărîrilor și sentințelor și contestațiile împotriva acțiunilor executorului judecătoresc; 14. Fișa de evidență;
Penal	15. Registrul alfabetic al dosarelor penale 2015; 16. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva acțiunilor organului de urmărire penală (indicele 10 art.298 CPP RM); 17. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 18. Registrul de evidență al mandatelor de arest și demersurilor privind prelungirea termenului de arest; 19. Fișa de evidență;
Contravențional	20. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 21. Registrul de evidență al contestațiilor împotriva hotărîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale; 22. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Basarabeasca

Arhiva Judecătoriei Basarabeasca este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. În subsolul clădirii este amenajat spațiu suplimentar pentru arhivă. Încăperea arhivei este dotată cu sistem de ventilare, sistem de semnalizare și sistem anti-incendiu.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012, a fost formulată o singură recomandare la capitolul activitatea Judecătoriei Basarabeasca (Tabelul 6), care a fost implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Basarabeasca a scăzut în perioada 2009-2014 cu 40,8%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Basarabeasca a scăzut în perioada 2009-2014 cu 44,4%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 5 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 12. *Arhiva*
Foto 13. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Basarabeasca activează 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 18,5 unități de personal[7].

La Judecătoria Basarabeasca nu este angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Basarabeasca lipsește funcția de specialist coordonator pentru relațiile cu publicul. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Basarabeasca este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	2	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	2	1
Grefier	3	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	-	1
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Total	**21,5**	**2**

[7] Prin Hotărîrea CSM nr. 331/15 din 05 mai 2015 la Judecătoria Basarabeasca au fost reduse 1 post de judecător, de grefier și de asistent judiciar.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Basarabeasca (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată o recomandare.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Angajarea unui specialist relații cu publicul și instruirea acestuia.

Concluzii:

- Funcția de specialist în resurse umane era vacantă la data evaluării.
- În schema de încadrare a judecătoriei nu este prevăzută funcția de specialist pentru relații cu publicul.
- Schema de încadrare a Judecătoriei Basarabeasca nu prevede funcția de specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 14. *Modele de cereri*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Basarabeasca a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Instanța nu are un ghișeu de informații, solicitările cetățenilor fiind soluționate de specialiștii din cancelarie. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată;
- Ordinul președintelui Judecătoriei Basarabeasca cu privire la desfășurarea ședințelor colective cu judecătorii instanței;
- Modele de cereri.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Basarabeasca (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea și plasarea panoului de informații la etajul 1.	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public.	

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Basarabeasca a fost instalat un panou de informații.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un monitor LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 15. *Informație pentru justițiabili la intrarea în sala de ședințe de judecată*
Foto 16. *Monitor LED*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Basarabeasca elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Basarabeasca a înregistrat o creștere de la 1339,3 mii lei în anul 2012 la 2291,7 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 71%. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Basarabeasca au constituit 879,2 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au constituit 1707,5 mii lei, fiind în creștere cu circa 94%. Creșterea dată a permis majorarea bugetului instanței cu circa 87%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Basarabeasca pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	879.2	1,338.5	1,707.5	94%	**87%**
Reparații (curente și capitale)	0.0	36.8	0.0	-	0%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	0.0	31.2	-	3%
Cheltuieli operaționale	460.1	504.4	553.0	20%	10%
Total	**1,339.3**	**1,879.7**	**2,291.7**	**71%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Basarabeasca au înregistrat o creștere de circa 20%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 460,1 mii lei atunci în anul 2014 acestea au constituit 553 mii lei (vezi Tabelul 11).

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	212.8	196.8	191.6	-10%	-23%
Servicii de transport	19.8	25.6	32.8	66%	14%
Servicii de telecomunicație și de poștă	51.5	86.0	69.0	34%	19%
Servicii comunale	149.2	128.8	152.3	2%	3%
Altele	26.8	67.2	107.3	300%	**87%**
Total	**460.1**	**504.4**	**553.0**	**20%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea „altor" cheltuieli. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Basarabeasca a majorat cheltuielile respective cu circa 300%, de la 26,8 mii lei în anul 2012 la 107,3 mii lei în anul 2014. Această majorare a permis creșterea bugetului operațional cu circa 87%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Basarabeasca a examinat în total 1463 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 1349 dosare sau cu circa 8%. În baza statisticii prezentate, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factori care au cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate, obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Basarabeasca în anul 2012 a fost de circa 314 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 30% față de anul 2012, fiind de circa 410 lei.

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Basarabeasca*

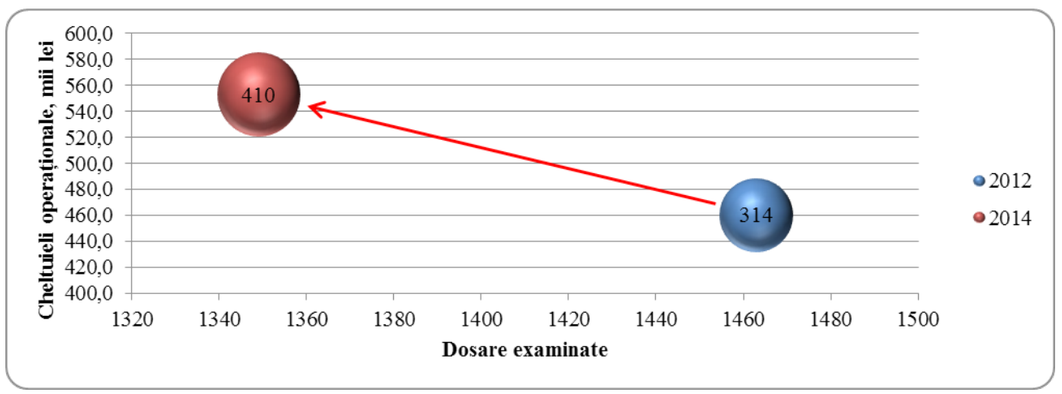

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale (circa 20%) pe de o parte și reducerea numărului dosarelor examinate (circa 8%) pe de altă parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA BASARABEASCA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 410 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Basarabeasca vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

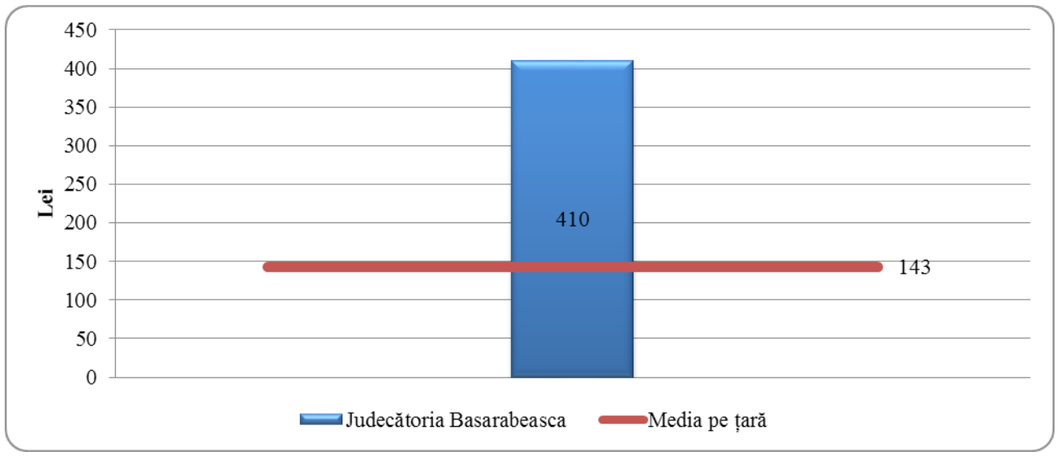

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Basarabeasca a fost cu circa 187% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Basarabeasca evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Basarabeasca (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Basarabeasca a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 71%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 94%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 20% și reducerii numărului de dosare examinate cu circa 8%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Basarabeasca în anul 2014 a fost cu circa 187% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Bender, amplasată în satul Varnița din r-nul Anenii Noi, are în jurisdicția sa 2 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Judecătoria Bender închiriază două etaje dintr-o clădire cu 3 nivele amplasată în satul Varnița. Proprietarul imobilului a reparat edificiul în anul 2009, amenajînd spațiile din interiorul clădirii în conformitate cu necesitățile instanței. Fațada clădirii, acoperișul, apeductul, sistemul de canalizare, birourile și sălile de ședință sunt într-o stare foarte bună.

În anul 2012, la Judecătoria Bender era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează deja versiunea 4 a PIGD. În anul 2015, la fel ca și în anul 2012, la Judecătoria Bender sunt înregistrate audio majoritatea ședințelor de judecată.

Volumul de muncă al Judecătoriei Bender în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Bender activează 5 judecători, potrivit ultimilor modificări în statele de personal ale instanței efectuate prin Hotărîrea CSM nr. 331/15 din 05 mai 2015. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 24,5 unități de personal. La Judecătoria Bender, Șeful secretariatului instanței exercită temporar funcția de specialist în resurse umane care este vacantă. În statele de personal ale Judecătoriei Bender este prevăzută funcția de Specialist pentru relațiile cu publicul și acest specialist este angajat.

JUDECĂTORIA BENDER

r-nul Anenii Noi
sat. Varnița, str. Tighina 66

Data vizitei: 06 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 12%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 125% și a fost mai mare față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

La intrarea în instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt semne clare cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul care interzice accesul în birourile judecătorilor.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	1	Fațada exterioară a clădirii este într-o stare foarte bună. Pereții exteriori ai clădirii sunt vopsiți. Terenul din față și cel aferent clădirii este pavat. Fațada clădirii respectă simbolica de stat.
Alimentare cu apă	1	1	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua centralizată de conducte a localității.
Alimentare cu energie electrică	2	1	Sistemul electric a fost instalat în 2009, starea actuală a acestuia fiind foarte bună.
Sistem de canalizare	1	1	Sistemul de canalizare este centralizat și funcționează bine.
Sistem de încălzire	2	1	Sistemul de alimentare cu energie termică funcționează foarte bine. Au fost instalate calorifere noi.
Sistem anti-incendiu	1	1	Instanța dispune de sistem anti-incendiar. Sistemul anti-incendiar constă din extinctoare, blocuri cu supape de sens, blocuri cu robinete repartitoare și sistem de semnalizare a incendiului.
Acoperiș	2	1	Structura acoperișului instanței este una solidă. Nu au fost depistate semne de pătrundere a apei în clădire.
Interior	1	1	Interiorul oficiilor este în stare foarte bună. Au fost vopsiți pereții în toate birourile. Au fost instalate corpuri de iluminat moderne.

Sursa: Judecătoria Bender

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Bender, 2012/2015*

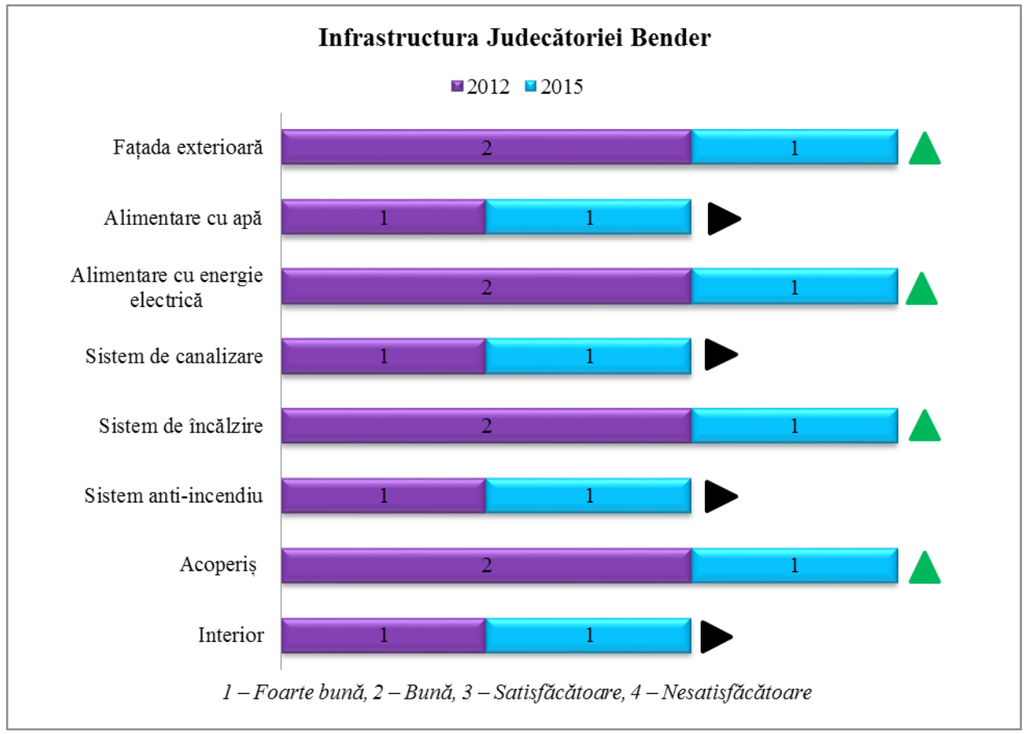

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Bender (Tabelul 1) demonstrează că pînă în anul 2015, toate recomandările au fost implementate.

Foto 1. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 2. *Masa grefierului*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	
Instalarea plăcuțelor privind accesul interzis al persoanelor terțe în birourile judecătorilor.	
Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.	

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Bender s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată pe parcursul celor trei ani, fiind calificată drept „foarte bună”.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „foarte bună”.
- Starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună”.
- Starea acoperișului s-a îmbunătățit din 2012, fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.
- Starea birourilor din cadrul Judecătoriei Bender este „foarte bună”.

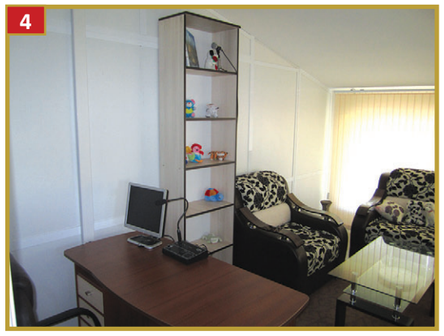

Foto 3. *Biroul unui judecator*
Foto 4. *Camera pentru audierea minorilor*
Foto 5. *Scari in interiorul clădirii*
Foto 6. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 7. *Extinctor*
Foto 8. *Grup sanitar*
Foto 9. *Celula pentru deținuți*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Bender era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Bender funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Bender dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 5 judecători. În anul 2015, toate ședințele care aveau loc în sălile de ședințe erau înregistrate audio, la fel ca și în anul 2012. În anul 2013 Judecătoria Bender a fost asigurată cu 4 reportofoane digitale. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Bender 110%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Bender dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Bender este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Angajații au calificat serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat ca fiind bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Bender și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Bender*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Patru anunțuri de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 17 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Bender dispune de un număr suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	22	30	-
Notebook	-	-	-
Imprimantă	15	25	-
Scanner	4	6	-
Scanner multifuncțional	1	Informația nu a fost prezentată	-
Set de înregistrare audio Femida	2	3	-
Dictafon	-	4	-
Copiator (Xerox)	2		-
Router	1	1	-
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Bender

Figura 2. *Echipamentul la JudecătoriaBender*

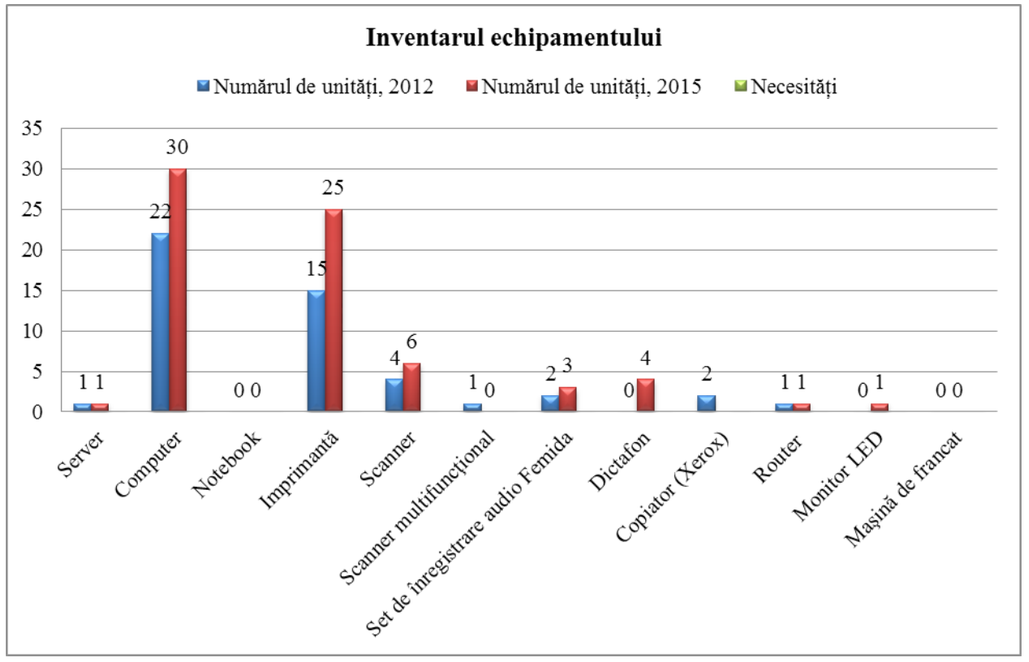

Sursa: Angajații Judecătoriei Bender

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 30 iunie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri și a personalului.

Figura 3. *Evoluția automatizării la Judecătoria Bender*

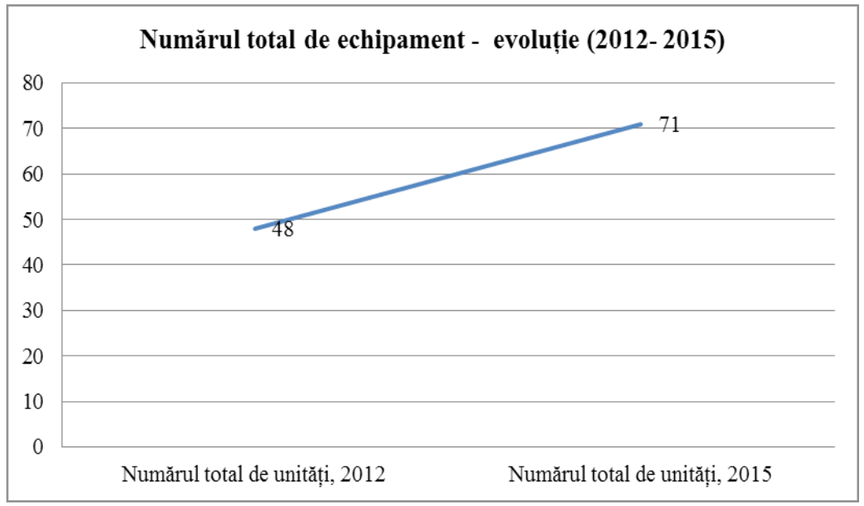

Sursa: Angajații Judecătoriei Bender

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Bender (Tabelul 4) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate cinci recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea unui set de echipament de înregistrare audio într-o sală de ședințe.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședințe prin instituirea practicilor eficiente deplanificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Asigurarea conexiunii între serverul și pagina web a instanței.	
Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Bender era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4.0 a PIGD.
- Atît în anul 2012, cît și în anul 2015, la Judecătoria Bender sunt înregistrate audio toate ședințele de judecată planificate și desfășurate în sălile de ședință.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Bender este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 23 unități în total.

Foto 10. *SRS Femida*
Foto 11. *Server*
Foto 12. *Sala de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

III. ACTIVITATEA JUDECĂTORIEI BENDER

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Bender este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Bender a scăzut de la 2035 dosare/materiale înregistrate în anul 2009 la 1085 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 2035 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

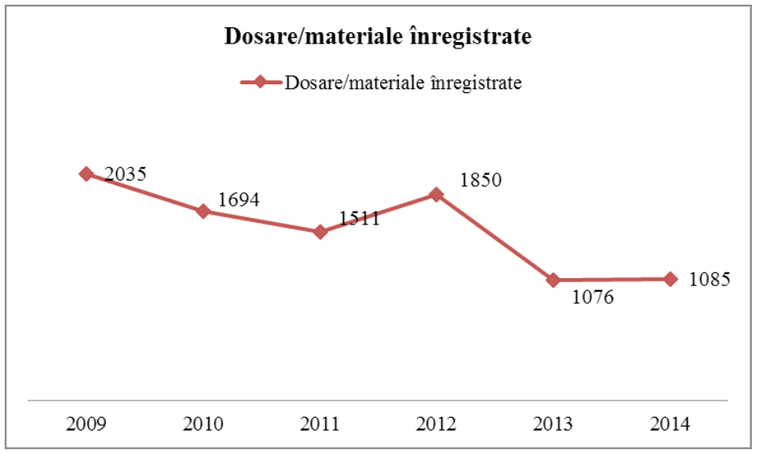

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 1887 dosare. Din anul 2012 tendința dosarelor/materialelor examinate este în descreștere, numărul acestora constituind 985 în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

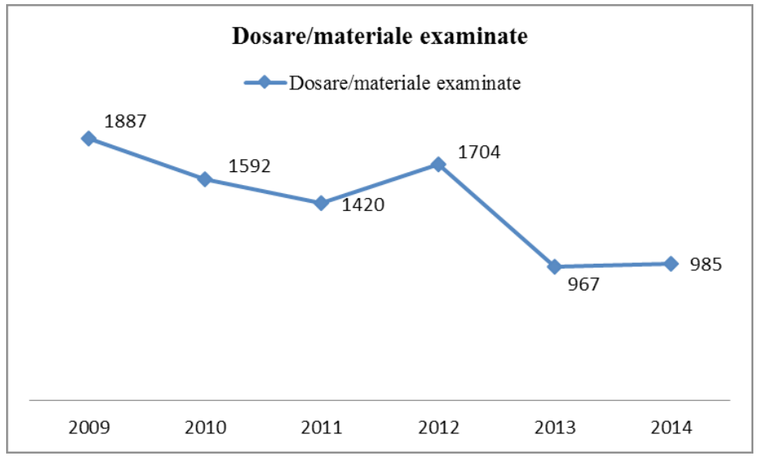

Sursa: DAJ/CSM

După cum reflectă și *Figura 6* de mai jos, rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Bender a scăzut de la 92,7% în anul 2009 la 90,8% în anul 2014. Totodată, se constată că cea mai înaltă rată de soluționare a dosarelor de către Judecătoria Bender a fost înregistrată în anii 2010 și 2011 - 93,9%.

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

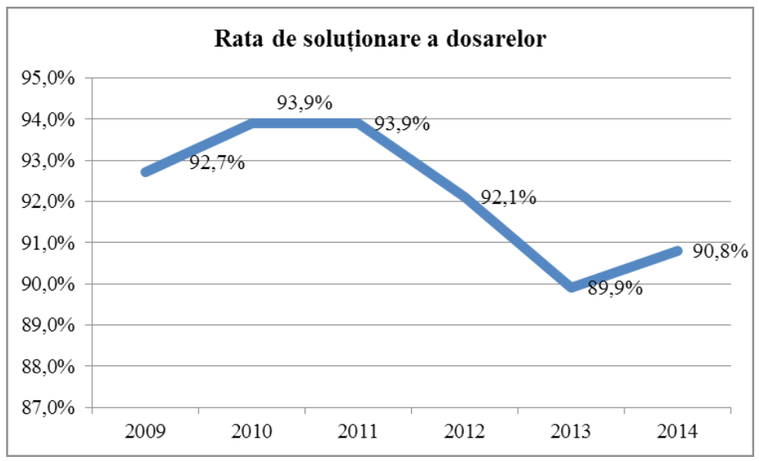

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Bender utilizează în activitatea sa 17 registre, cu 12 registre mai puține decît ținea în anul 2012. La momentul evaluării din 2015, la Judecătoria Bender numărul de registre ținute corespunde cu cel prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Bender utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Bender*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Registrul de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Registrul dosarelor și materialelor transmise prin expeditor; 5. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 6. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate; 7. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 8. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 9. Registrul de evidență și control al petițiilor;
Civil	10. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 11. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 12. Fișa de evidență;
Penal	13. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 14. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 15. Fișa de evidență;
Contravențional	16. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 17. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Bender

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva instanței este situată la etajul 3. Este organizată eficient și este într-o stare foarte bună. Încăperea arhivei nu este dotată cu sistem de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Bender (Tabelul 6) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate ambele recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilordin 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.	
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Bender a scăzut în perioada 2009-2014 cu 46,7%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Bender a scăzut în perioada 2009-2014 cu 47,8%.
- Numărul de registre ținute de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală corespunde numărului de registre prevăzut de Hotărîrea CSM 142/4 din 04 februarie 2014.

Foto 13. *Secția Evidență si Documentare Procesuală*
Foto 14. *Secția Evidență si Documentare Procesuală*
Foto 15. *Arhiva*

13

14

15

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Bender activează 5 judecători, potrivit Hotărîrii CSM nr. 331/15 din 05 mai 2015. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 24,5 unități de personal.

La Judecătoria Bender atribuțiile specialistului în resurse umane sunt exercitate temporar de Șeful Secretariatului instanței. În statele de personal ale Judecătoriei Bender este prevăzută funcția de Specialist pentru relațiile cu publicul, care este reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești. Această funcție este suplinită.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Bender, fără modificările din Hotărîrea CSM nr. 331/15 din 05 mai 2015, este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	4	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	-
Grefier	5	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist superior	2	-
Serviciu translare		
Traducător	2	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	-	1
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Administrator superior rețea de calculatoare	-	1
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Total	**29,5**	**-**

În instanță, sunt periodic organizate instruiri interne ale colaboratorilor Judecătoriei Bender, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Bender (Tabelul 8) demonstrează că pînă în anul 2015 a fost realizată doar una.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Bender, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Bender este realizat temporar de Șeful Secretariatului instanței.
- Judecătoria dispune de un Specialist pentru relații cu publicul.
- La Judecătoria Bender este instituită practica internă de instruire a colaboratorilor, conform Planului de Dezvoltare Profesională a Judecătoriei Bender pentru anul 2015.
- Conform schemei de încadrare, instanța dispune de funcția de Administrator superior în rețeaua de calculatoare, însă la momentul evaluării funcția era temporar vacantă.

Foto 16. *Ghișee pentru oferirea informațiilor*

La intrare în Judecătoria Bender a fost instalat un chioșc de informații și un monitor electronic pe care este afișat graficul ședințelor de judecată desfășurate în cadrul instanței. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 2. În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor către secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Lista ședințelor de examinare a cauzelor;
- Modele de cereri;
- Taxa de stat sau alte taxe;
- Regulile de conduită a justițiabililor și a altor persoane in instanța judecătorească;
- Regulamentul de ordine internă;
- Orele de lucru ale instanței.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Bender (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea indicatoarelor de direcționare a cetățenilor.	
Instalarea pe ușile birourilor judecătorilor a plăcuțelor care interzic accesul persoanelor neautorizate.	
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Bender a fost amenajat un chioșc de informații pentru public.
- Există indicatoare clare de direcționare a cetățenilor către secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe.
- Sunt plasate plăcuțe pe ușile tuturor oficiilor, cu indicatoare clare cu denumirile secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor și ale grefierilor.
- În holul instanței a fost instalat un monitor electronic cu afișarea graficului ședințelor de judecată programate pentru ziua respectivă.

17

18

Foto 17. *Monitor LED*
Foto 18. *Panouri informative*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare, și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Bender elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[8]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Bender a înregistrat o evoluție ascendentă de la 2188,0 mii lei în anul 2012 la 3487,4 mii lei în anul 2014, ceea ce constituie o creștere de circa 59%. Această creștere se explică în mare parte prin majorarea cheltuielilor de personal. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Bender au constituit 1112,3 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 2010,2 mii lei, fiind în creștere cu circa 81%. Creșterea în cauză a determinat majorarea bugetului instanței în proporție de 69%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Bender pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal[9]	1,112.3	1,489.9	2,010.2	81%	**69%**
Procurarea mijloacelor fixe	0	66.0	75.9	-	6%
Arendarea bunurilor	792.8	967.9	1,084.2	37%	22%
Cheltuieli operaționale	282.9	280.0	317.1	12%	3%
Total	**2,188.0**	**2,803.8**	**3,487.4**	**59%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

Judecătoria Bender ia în locațiune imobilul. Din acest considerent, cheltuielile pentru arendarea imobilului au fost reflectate separat de alte cheltuieli ale instanței judecătorești. În anul 2014, cheltuielile pentru arendarea imobilului au cunoscut o creștere de 37% față de anul 2012, care la fel au influențat creșterea bugetului Judecătoriei Bender în proporție de 22%.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Bender s-au majorat cu circa 12%. Astfel, în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 282,9 mii pe cînd în 2014 acestea au fost de 317,1 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	110.3	136.9	109.9	0%	-1%
Servicii de transport	62.2	46.1	43.1	-31%	-56%
Servicii de telecomunicație și de poștă	41.3	41.2	53.4	29%	35%
Altele	69.1	55.8	110.7	60%	**122%**
Total	**282.9**	**280.0**	**317.1**	**12%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

În mare parte, creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea „altor” cheltuieli cu circa 60% cea ce a determinat creșterea bugetului instanței cu circa 122%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Bender a examinat în total 1704 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o diminuare pînă la 985 dosare sau cu circa 42%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Bender în anul 2012 a fost de circa 166 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 94% față de anul 2012, fiind de circa 322 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Bender*

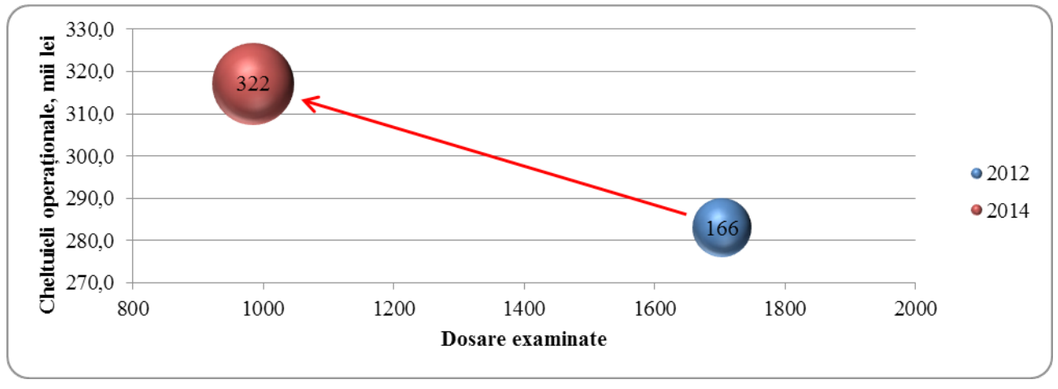

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea semnificativă a costului mediu pe dosar examinat se explică prin majorarea cheltuielilor operaționale cu circa 12% și reducerea numărului de dosare examinate cu circa 42%. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA BENDER VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 322 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară, au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Bender vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

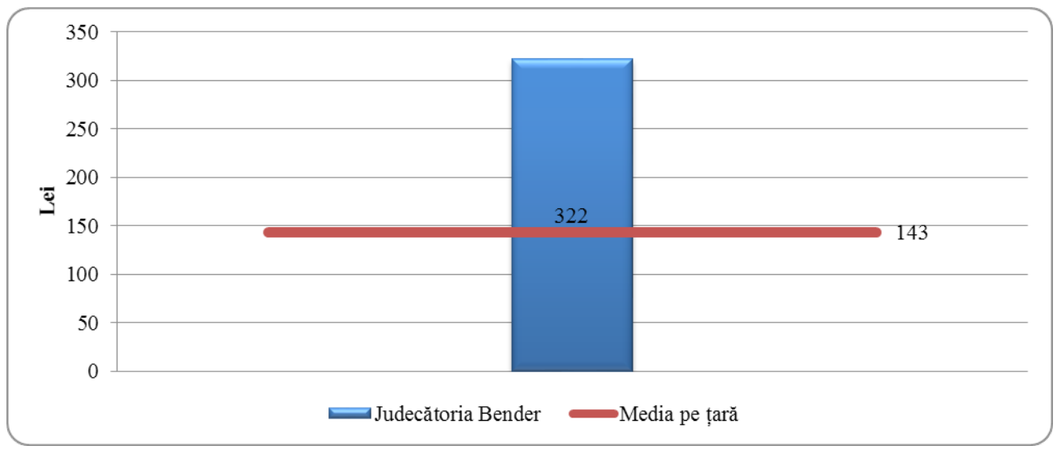

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Bender a fost mult peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Bender evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Bender (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Bender a cunoscut o evoluție ascendentă față de anul 2012 (creștere cu circa 59%).
- Creșterea bugetului s-a produs datorită creșterii cheltuielilor de personal cu circa 81%.
- S-a majorat costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al reducerii numărului dosarelor examinate cu circa 42% și creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 12%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Bender în anul 2014 a fost mult peste costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Briceni, amplasată în orașul Briceni, are în jurisdicția sa 39 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Briceni a fost construită în anul 1961. În anul 2013, a fost schimbat acoperișul clădirii și reparată camera pentru deținuți. Fațada clădirii a fost renovată în anul 2014. Curtea din fața clădirii și terenul aferent acesteia sunt acoperite cu pavaj. Interiorul clădirii a fost supus lucrărilor de reparație integrală în anul 2014.

În anul 2012, la Judecătoria Briceni era utilizată versiunea a 2 PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. Față de anul 2012, cînd doar unele ședințe de judecată la Judecătoria Briceni erau înregistrate audio, majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio în 2015.

Volumul de muncă al Judecătoriei Briceni în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință descendentă, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

La data vizitei de evaluare, în cadrul Judecătoriei Briceni activau 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 28 persoane. La Judecătoria Briceni a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Briceni figurează doi specialiști pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA BRICENI

or. Briceni, str. Independenței, 5

Data vizitei: 29 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 53%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 127% și a fost mai mare față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

La intrarea în instanță sunt instalate două ghișee informative pentru justițiabili. În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt semne clare cu numele judecătorilor. Totodată, pe ușile de la intrarea la etajul II al instanței este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	1	Fațada clădirii a fost reparată în anul 2014 și respectă simbolica de stat. Terenul aferent clădirii este pavat. Odată cu repararea fațadei, au fost izolați termic pereții clădirii și rezolvate problemele legate de oscilarea temeliei.
Alimentare cu apă	2	2	Instanța este conectată la sistemul de alimentare cu apă a orașului. Alimentarea cu apă a instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	1	2	În 2010 a fost schimbată rețeaua electrică din întreaga clădire, inclusiv au fost schimbate toate corpurile de iluminat din birouri și holuri.
Sistem de canalizare	1	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Apeductul a fost reparat în 2011.
Sistem de încălzire	1	2	Clădirea dispune de cazangerie proprie, în care sunt instalate 2 cazane procurate în 2011. Sistemul de încălzire a fost schimbat integral în anul 2011.
Sistem anti-incendiu	-	1	În anul 2014, clădirea instanței a fost dotată cu sistem anti-incendiu.
Acoperiș	3	1	Acoperișul a fost reparat în anul 2013, fiind acoperit cu țiglă metalică. Au fost instalate jgheaburi și burlane.
Interior	4	1	În anul 2014, au fost efectuate lucrări de reparație a tuturor birourilor, interiorul clădirii fiind într-o stare foarte bună.

Sursa: Judecătoria Briceni

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Briceni, 2012/2015*

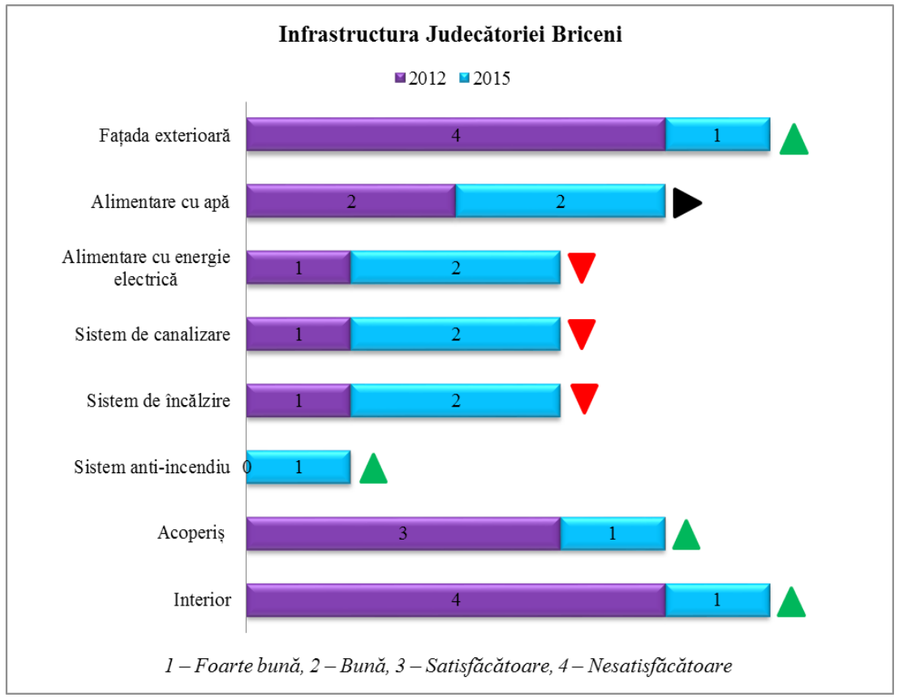

1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șaisprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Briceni (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate douăsprezece recomandări.

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 2. *Camera pentru audierea minorilor*
Foto 3. *Safeu*
Foto 4. *Biroul asistenților judiciari*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Examinarea oscilațiilor temeliei și lucrări posibile de remediere pentru a împiedica deteriorarea în continuare a clădirii.	Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.
Renovarea finisajului podelelor în holurile de la etajul 1 și 2.	Instalarea sistemului de ventilare în arhivă.
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	Amenajarea unui spațiu pentru server și asigurarea acestuia cu sistem de aer condiționat.
Înlocuirea corpurilor de iluminat.	Crearea sălilor de ședințe noi.
Schimbarea ușilor vechi.	
Pavarea spațiului din jurul instanței.	
Crearea unei celule pentru deținuți în subsol.	
Renovarea finisajelor interioare unde este necesar.	
Renovarea fațadei exterioare a clădirii.	
Mutarea biroului specialistului relații cu publicul la intrarea în instanță.	
Crearea unui spațiu la intrare în instanță pentru poliția judiciară.	
Reamenajarea camerei pentru corpurile delicte și păstrarea locației acesteia în subsol.	

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare s-a îmbunătățit considerabil din anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „bună” și în anul 2015.
- Starea rețelei de electricitate, a sistemului de încălzire și a sistemului de canalizare a fost calificată drept „bună” în anul 2015, față de „foarte bună” în 2012.
- În anul 2014, clădirea instanței a fost dotată cu sistem anti-incendiu.
- Starea acoperișului s-a îmbunătățit considerabil față de anul 2012, fiind considerată „foarte bună” în 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Briceni au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind apreciată drept „foarte bună” în anul 2015.

Foto 5. *Trepte în interiorul clădirii*
Foto 6. *Sistem de semnalizare*
Foto 7. *Grup sanitar*
Foto 8. *Biroul unui judecător*
Foto 9. *Biroul grefierilor*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Briceni era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Briceni funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Briceni dispune de 5 săli de ședințe, dintre care 4 sunt dotate cu seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. La momentul vizitei de evaluare în instanță activau 3 judecători. În anul 2012, doar unele ședințe de judecată erau înregistrate audio. În anul 2013 Judecătoria Briceni a fost asigurată cu 3 reportofoane digitale. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Briceni 141%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Briceni dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Briceni este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos reflectă meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Briceni și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Briceni*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Meniul nu conține nici o informație
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 13 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Briceni dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea corespunzătoare a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este reflectat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate și date cu privire la: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	22	23	28
Notebook	-	1	-
Imprimantă	6	9	-
Scanner	-	1	-
Scanner multifuncțional	-	3	15
Set de înregistrare audio Femida	3	4	1
Dictafon	-	3	3
Copiator (Xerox)	1	2	1
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Briceni

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Briceni*

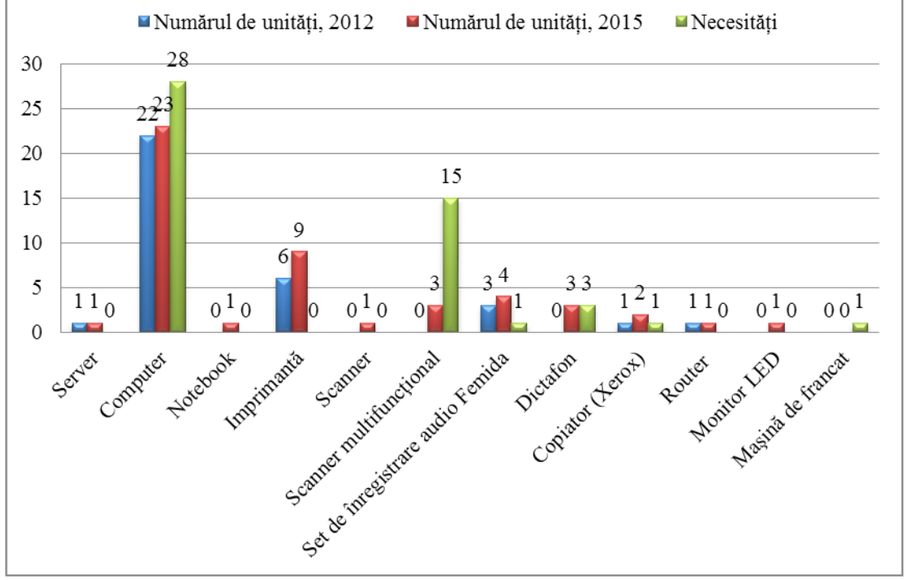

Sursa: Angajații Judecătoriei Briceni

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării – 15 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Briceni*

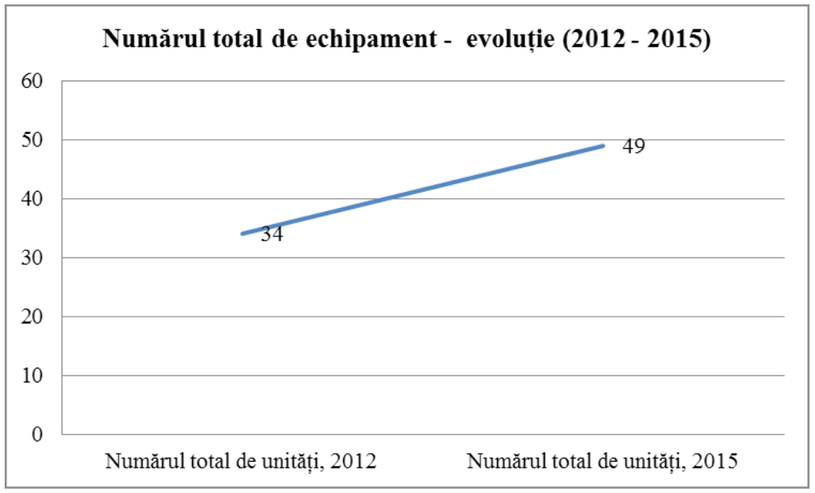

Sursa: Angajații Judecătoriei Briceni

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Briceni (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate doar trei recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea scanerelor și instituirea practicii de scanare a documentelor.	Crearea unui număr de săli de ședințe proporțional numărului de judecători.
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Completarea meniurilor de pe pagina web cu informație de interes public și ajustarea ei permanentă.	Amenajarea unui spațiu pentru server și asigurarea acestuia cu sistem de aer condiționat.

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Briceni era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- În anul 2015 Judecătoria Briceni se înregistrează audio ședințele de judecată.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Briceni este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul unităților de echipament utilizat la Judecătoria Briceni pentru organizarea activității a crescut cu 11 unități în total.

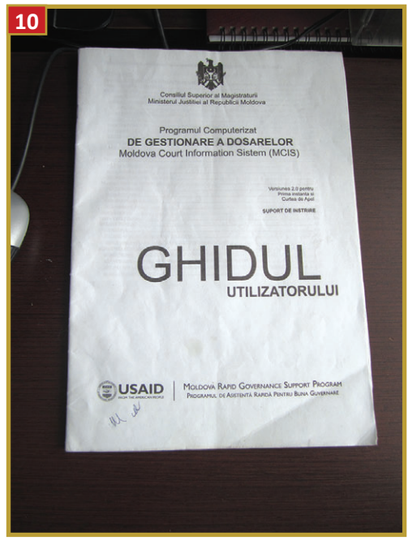

Foto 10. *Ghidul utilizatorului PIGD*
Foto 11. *Server*
Foto 12. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Briceni este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele volumului de lucru la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Briceni a avut în mare parte o tendință descrescătoare, majorîndu-se doar în anul 2011 pînă la 6621 dosare/materiale. În anul 2014, numărul dosarelor/materialelor înregistrate a constituit 2764, aceasta fiind și cea mai joasă valoare din întreaga perioadă evaluată.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

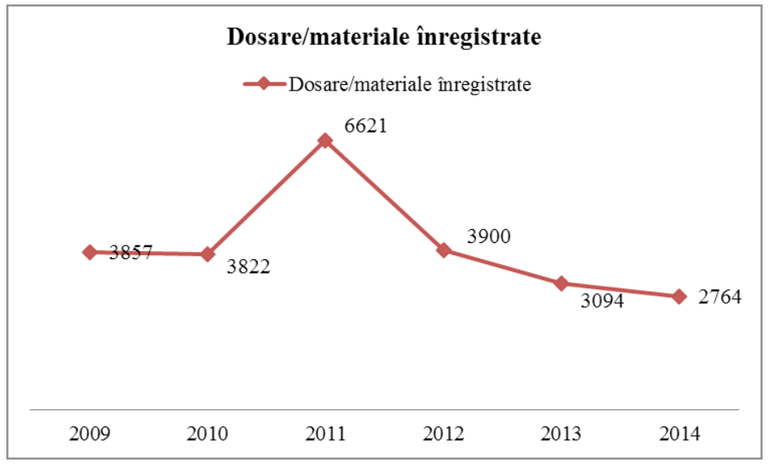

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice reflectate în Figura 5 se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a avut în mare parte o tendință descrescătoare, majorîndu-se doar în anul 2011 pînă la 6382 dosare/materiale. În anul 2014, numărul dosarelor/materialelor înregistrate a constituit 2351, aceasta fiind și cea mai joasă valoare din întreaga perioadă evaluată (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

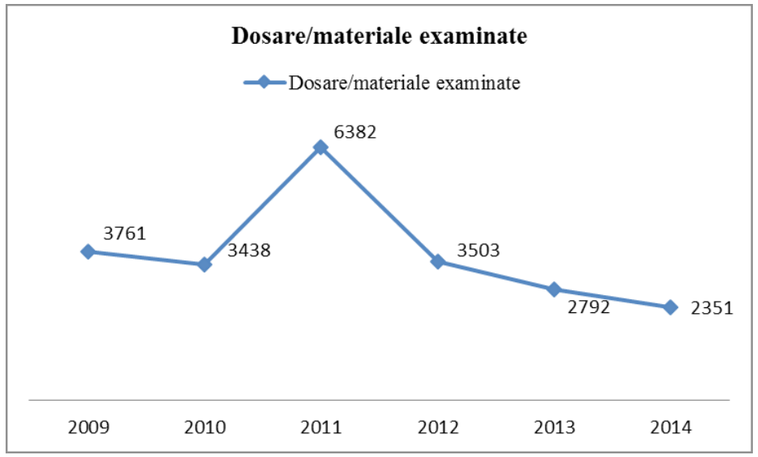

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Briceni a scăzut de la 97,5% în anul 2009 la 85,1% în 2014 (Figura 6).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

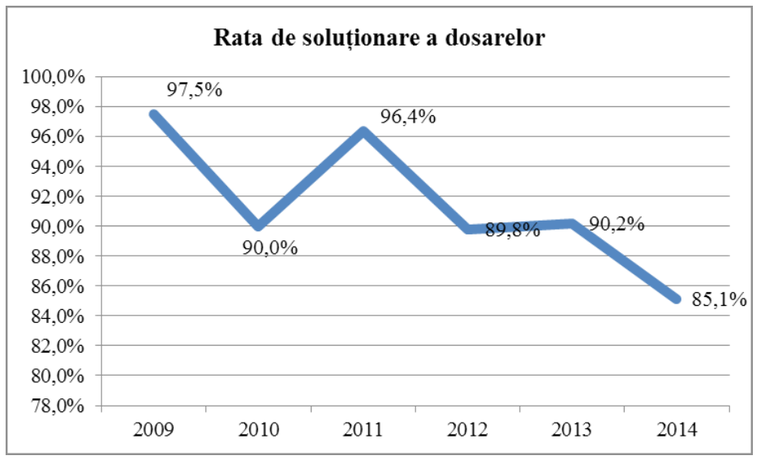

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Briceni utilizează în activitatea sa 24 registre, cu 7 registre mai mult decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Briceni numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Briceni utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Briceni*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 8. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate; 9. Registrul de evidență a poștei electronice;
Civil	10. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 11. Registrul alfabetic al dosarelor civile 2c; 12. Registrul alfabetic al dosarelor civile 2p/o; 13. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 14. Fișa de evidență;
Penal	15. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 16. Registrul alfabetic al dosarelor penale 21; 17. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 18. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte; 19. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 20. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 21. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	22. 23. 24.	Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale 5r; Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Briceni

Arhiva Judecătoriei Briceni este amplasată în două încăperi de la etajul 1 și din subsol. Încăperile nu sunt dotate cu sistem de ventilare și necesită unele lucrări cosmetice de renovare. Activitatea în arhivă este organizată în mod eficient.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Briceni (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 nici o recomandare nu a fost implementată.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.
	Reconfigurarea spațiului pentru arhivă, în sensul lărgirii acestuia.
	Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.
	Asigurarea cu sistem de ventilare a spațiului pentru arhivă.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Briceni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 28,3%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Briceni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 37,5%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 7 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 13. *Secția de Evidență și Documentare Procesuală*
Foto 14. *Arhiva*

La momentul vizitei, la Judecătoria Briceni activau 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 28 persoane.

La Judecătoria Briceni există un specialist în resurse umane. Totodată, instanța dispune de două funcții de specialiști în relații cu publicul, dintre care unul este și reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești. Ambii specialiști au fost angajați.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Briceni este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	1	3
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	1
Grefier	6	-
Serviciul sistematizare și generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	2	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciu asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	-	1
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Paznic	1	-
Total	**31**	**5**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Briceni (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate ambele.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Briceni în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Briceni este realizat de specialistul în resurse umane.
- În cadrul judecătoriei activează doi specialiști în relații cu publicul.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- În cadrul instanței activează un specialist TI (*Administrator superior rețea calculatoare*).

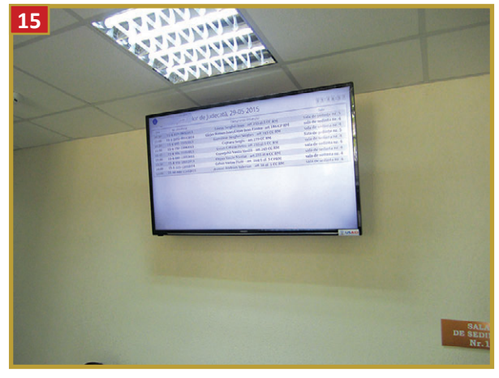

Foto 15. *Monitor LED*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în instanță sunt instalate două ghișee informative pentru justițiabili. De asemenea, la Judecătoria Briceni a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, în imediata apropiere de intrarea în instanță. În instanță nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Direcționarea cetățenilor este efectuată de polițistul de la intrare. Pe ușile birourilor judecătorilor sunt plasate indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panou sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Structura organizatorică a Judecătoriei Briceni;
- Reguli de conduită a justițiabililor;
- Informații utile: citațiile, întocmirea proceselor-verbale, taxa de stat.
- Modele de cereri;
- Lista ședințelor;
- Extras din Legea taxei de stat.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Briceni (Tabelul 9) demonstrează că pînă în anul 2015 acestea nu au fost realizate.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Instalarea indicatoarelor clare de direcționare a cetățenilor.
	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.

Concluzii:

- La intrare în instanță sunt instalate două ghișee informative pentru justițiabili.
- În instanță nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul I.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivă, birourile judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 16. *Ghișeu de informații*
Foto 17. *Serviciul Arhivă*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Briceni elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Briceni a înregistrat o creștere semnificativă de la 1648,2 mii lei în anul 2012 la 5524,5 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 235%. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Briceni au constituit 1286,2 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au constituit 3166,5 mii lei, fiind în creștere cu circa 146%. Creșterea dată a permis majorarea bugetului instanței cu circa 49%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Briceni pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,286.2	1,838.3	3,166.5	146%	**49%**
Reparații (curente și capitale)	57.4	550.8	1,813.2	3059%	45%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	24.1	80.2	-	2%
Cheltuieli operaționale	304.6	513.9	464.6	53%	4%
Total	**1,648.2**	**2,927.1**	**5,524.5**	**235%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Briceni s-au majorat cu circa 53%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 304,6 mii lei atunci în anul 2014 acestea au constituit 464,6 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	70.3	162.1	103.1	47%	21%
Servicii de transport	31.1	33.8	40.5	30%	6%
Servicii de telecomunicație și de poștă	55.5	63.3	91.2	64%	22%
Servicii comunale	110.6	130.8	135.0	22%	15%
Altele	37.1	123.9	94.8	156%	**36%**
Total	**304.6**	**513.9**	**464.6**	**53%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea „altor" cheltuieli. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Briceni a majorat cheltuielile cu circa 156% fapt ce a permis creșterea bugetului operațional cu circa 36%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Briceni a examinat în total 3503 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 2351 dosare sau cu circa 33%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu poate fi considerat ca factorul ce a determinat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Briceni în anul 2012 a fost de circa 87 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere semnificativă cu circa 127% față de anul 2012, fiind de circa 198 lei.

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Briceni*

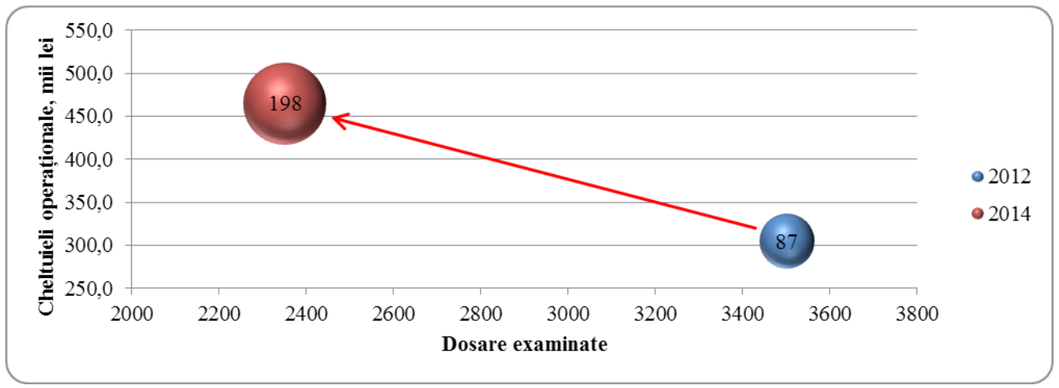

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărârea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin creșterea cheltuielilor operaționale (53%) și reducerea numărului de dosare examinate (33%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PER DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA BRICENI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 198 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Briceni vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

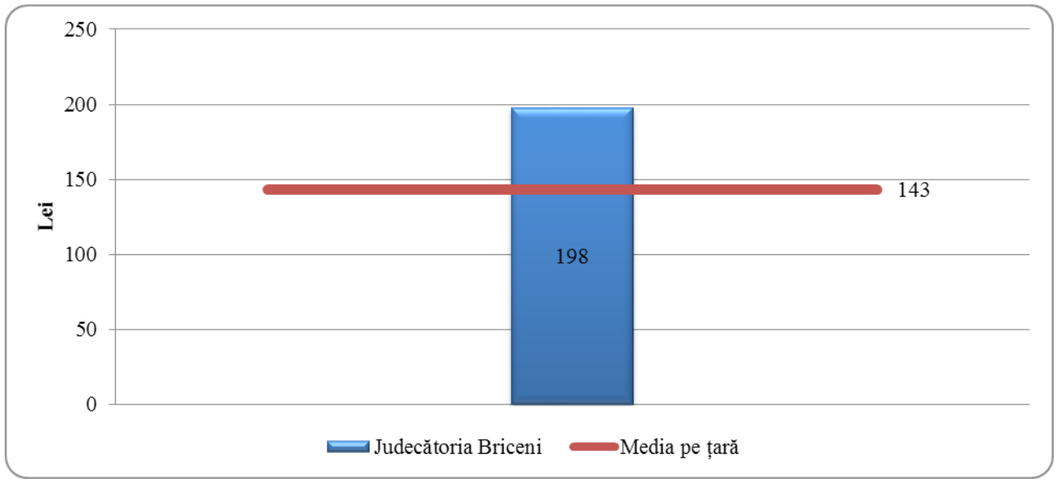

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Briceni a fost cu circa 38% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Briceni evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Briceni (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii

- În baza informației prezentate anterior se poate de concluzionat următoarele:
- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Briceni a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 235%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 146%).
- Majorarea cu circa 127% a costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 53% și a diminuării numărului dosarelor examinate cu circa 33%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Briceni în anul 2014 a fost cu circa 38% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Cahul, amplasată în orașul Cahul, are în jurisdicția sa 55 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anii 2009-2012, s-au desfășurat lucrări de renovare generală a Judecătoriei Cahul. Din anul 2012, lucrări majore de reparație nu au fost efectuate. Însă, în urma realizării unui raport de expertiză, specialiștii au concluzionat că starea tehnică a clădirii este nesatisfăcătoare. Prin Hotărîrea CSM nr. 187/8 din 10 martie 2015 a fost acceptat demersul comun al președintelui Curții de Apel Cahul și al președintelui interimar al Judecătoriei Cahul, referitor la autorizarea construcției unei clădiri administrative pentru instanțele judecătorești.

În anul 2012, la Judecătoria Cahul era utilizată versiunea 3 a PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Cahul ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Cahul în perioada 2009-2014 a fluctuat. Numărul dosarelor/materialelor înregistratea scăzut, iar cel al numărului dosarelor/materialelor examinate a variat, cea mai înaltă fiind în 2009 - 5398 dosare și cea mai mică – în 2010 – 3977 dosare.

JUDECĂTORIA CAHUL

or. Cahul, str. Victoriei, 8

Data vizitei: 26 mai 2015

În cadrul Judecătoriei Cahul activează 8 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 36,5 unități de personal. La Judecătoria Cahul a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Cahul figurează și un specialist pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 62%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 56% și a fost mai mare față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	1	3	Fațada exterioară necesită renovare; sunt prezente fisuri vizibile. Respectă simbolica de stat. Curtea din fața clădirii este pavată.
Alimentare cu apă	2	3	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Sistemul necesită renovare.
Alimentare cu energie electrică	2	3	Sistemul electric, deși renovat în 2009, necesită a fi schimbat, deoarece nu corespunde necesităților curente ale instanței.
Sistem de canalizare	2	3	Sistemul de canalizare nu funcționează din cauza stării tehnice a clădirii.
Sistem de încălzire	1	2	Țevile și sistemul de încălzire din instanță au fost renovate în anul 2009. Instanța dispune de cazangerie proprie.
Sistem anti-incendiu	2	3	În clădirea judecătoriei nu există un sistem anti-incendiu. Instanța dispune de stingătoare și alarme în caz de incendiu.
Acoperiș	2	2	Acoperișul este din țiglă metalică și a fost renovat în 2009. Au fost instalate jgheaburi și burlane pentru dispersarea apei de ploaie.
Interior	2	3	Interiorul birourilor este în stare satisfăcătoare; pe pereți sunt fisuri.

Sursa: Judecătoria Cahul

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Cahul, 2012/2015*

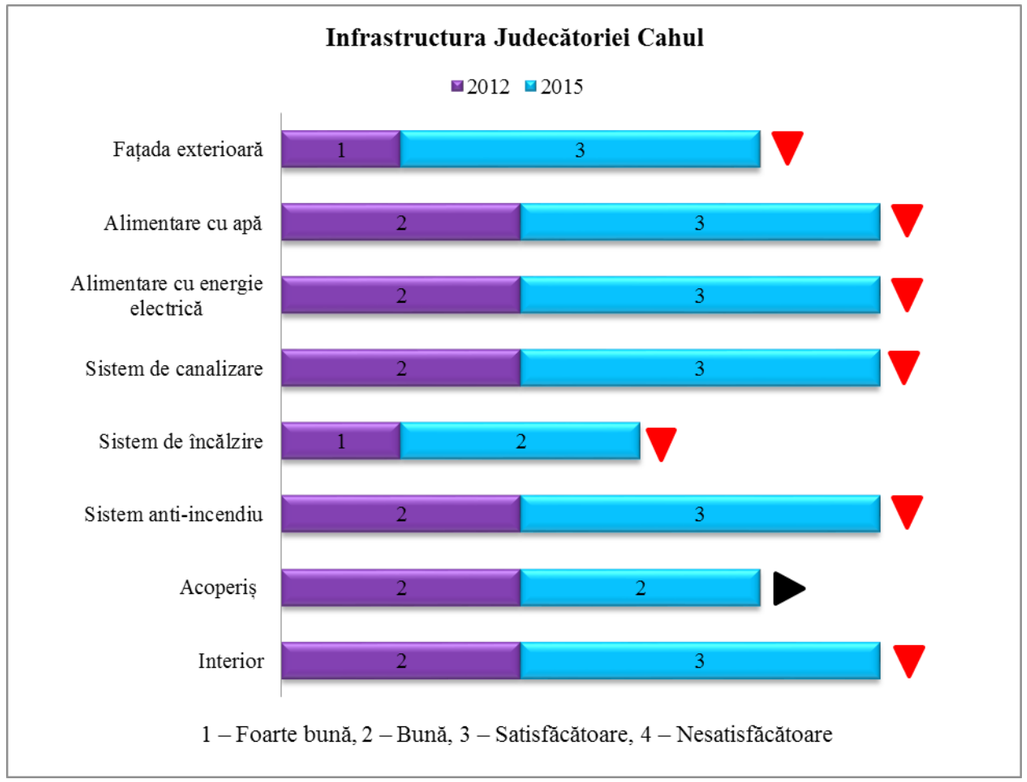

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Cahul (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015, au fost realizate doar două recomandări.

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 2. *Camera de audiere a minorilor*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Amenajarea unui spațiu pentru poliția judiciară la intrare în instanță.	Amenajarea spațiului din subsol pentru necesitățile de spațiu existente.
Reconfigurarea spațiului pentru arhivă în vederea extinderii acestuia.	Crearea camerelor de deliberare pentru toate sălile de ședințe.
	Schimbarea podelei de la etajul 2.
	Amenajarea unui spațiu pentru WC pentru justițiabili.

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Cahul s-a înrăutățit din anul 2012, fiind apreciată ca „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă s-a înrăutățit din anul 2012, fiind apreciată ca „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a înrăutățit din anul 2012, fiind apreciată ca „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare s-a înrăutățit din anul 2012, fiind apreciată cu calificativul „satisfăcătoare”.
- Sistemul anti-incendiu a fost apreciat ca „satisfăcător” în anul 2015.
- Sistemul de încălzire fost apreciat ca „bun” în anul 2015.
- Starea acoperișului a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „bună” și în 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Cahul necesită renovare cosmetică, starea interiorului clădirii fiind considerată „satisfăcătoare” în anul 2015.

Foto 3. *Trepte în interiorul clădirii*
Foto 4. *Birou*
Foto 5. *Rampa de acces*
Foto 6. *Biroul președintelui*
Foto 7. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 8. *Celule pentru deținuți*
Foto 9. *Holul instanței*
Foto 10. *Grup sanitar*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Cahul era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Cahul funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Cahul dispune de 4 săli de ședințe în care au fost instalate 4 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 8 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe nu era înregistrată audio. Judecătoria Cahul a fost asigurată cu 9 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Cahul 267%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Cahul avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Cahul este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de procedura de publicare a informației pe pagina web, considerînd-o ineficientă. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind satisfăcătoare.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Cahul și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Cahul*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	*Nu conține nici o informație*
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 06 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

[4]Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Cahul dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	37	63	5
Notebook	-	8	
Imprimantă	33	29	3
Scanner	3	2	3
Scanner multifuncțional	-	3	-
Set de înregistrare audio Femida	4	4	-
Dictafon	-	9	-
Copiator (Xerox)	3	2	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Cahul

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Cahul*

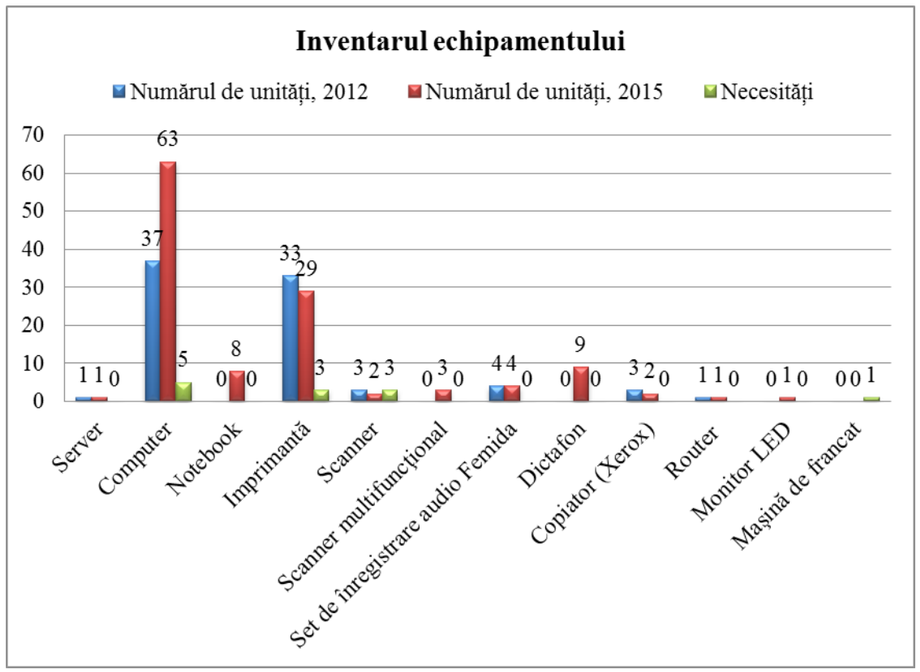

Sursa: Angajații Judecătoriei Cahul

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 10 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Cahul*

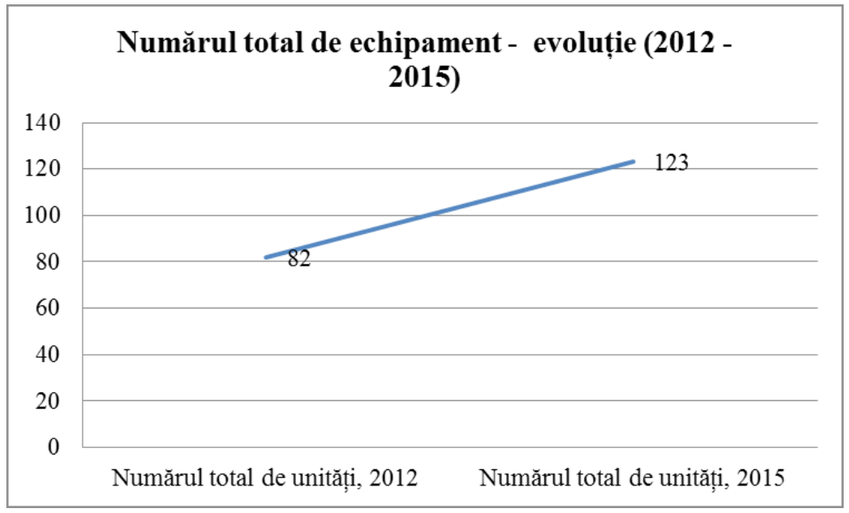

Sursa: Angajații Judecătoriei Cahul

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Cahul (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate cinci recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea scanerelor și continuarea practicii de scanare a dosarelor.	Crearea unui număr de săli de ședințe proporțional numărului de judecători.
Eliminarea deficiențelor tehnice pentru a asigura utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio.	Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.
Utilizarea sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Completarea meniurilor din pagina web cu informație de interes public și ajustarea ei permanentă.	
Angajarea unui specialist responsabil de actualizarea paginii web a instanței.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Cahul era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Cahul ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Cahul este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 41 unități în total.

Foto 11. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Cahul este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Cahul a scăzut de la 5856 dosare/materiale în anul 2009 la 5667 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 5856 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

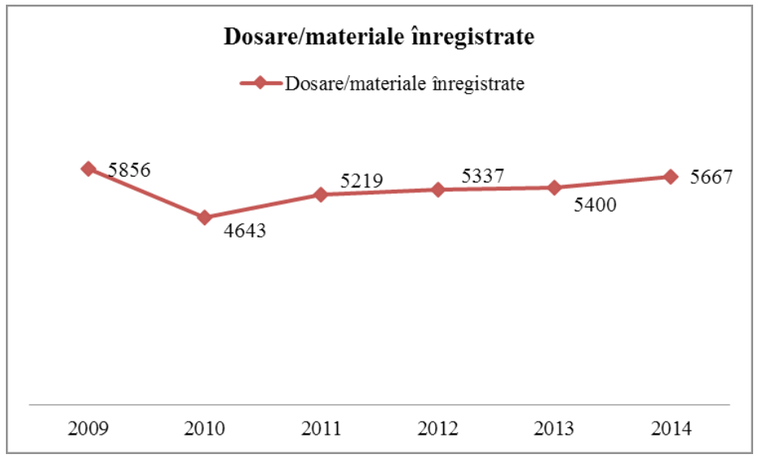

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a fluctuat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 5398 dosare/materiale și cele mai scăzute valori în anul 2013 - 4087 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

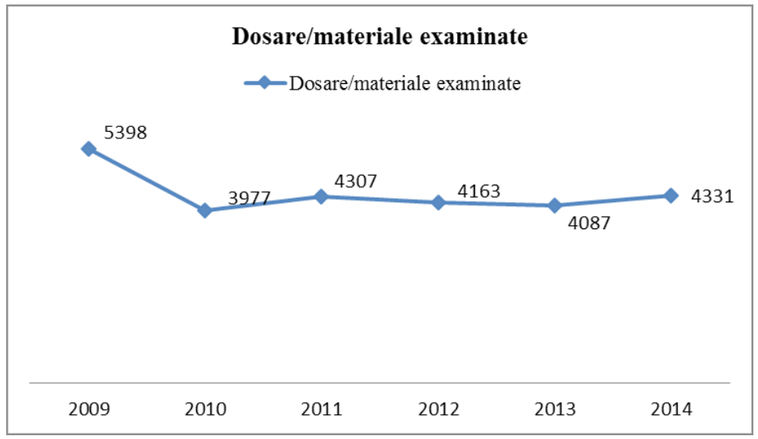

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide, că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Cahul a scăzut de la 92,2% în anul 2009 la 76,4% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

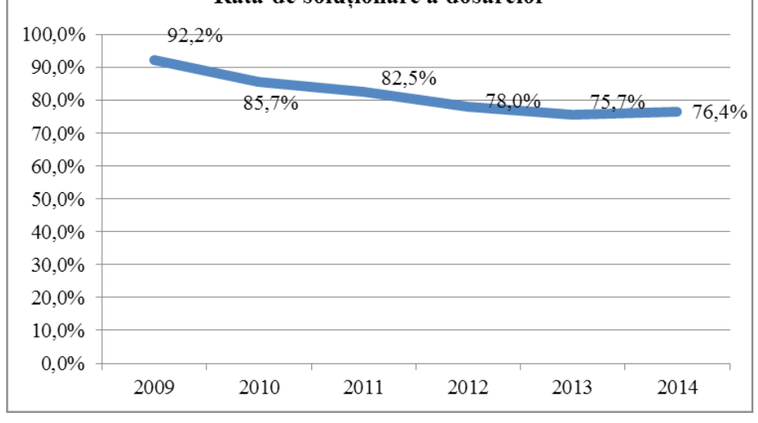

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cahul utilizează în activitatea sa 43 registre, cu șapte registre mai mult decît cele ținute în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Cahul numărul de registre ținute continuă să depășească semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cahul utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cahul*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor; 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 8. Registrul de evidență ale abținerilor și recuzărilor judecătorilor; 9. Registrul de evidență al demersurilor executorului judecătoresc privind asigurarea executării hotărîrilor și sentințelor și contestațiile împotriva acțiunilor executorului judecătoresc (indicele 25); 10. Registrul de evidență a cererilor restituite.
Civil	11. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 12. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 13. Registrul de evidență al dosarelor comerciale; 14. Registrul de evidență pentru cauzele judecate în ordinea procedurii ordonanțiale, inclusiv cauze prevăzute în Cap. XXX[1] CPC; 15. Registrul de evidență al materialelor privind încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat (art.309 CPC) și încuviințarea examenului psihiatric sau spitalizării în staționarul de psihiatrie (art.312 CPC); 16. Registrul de evidență al materialelor privind recunoașterea hotărîrilor judecătorești străine în cauze civile (art.467 CPC); 17. Registrul de evidență a cererilor de acordare a asistenței juridice parvenite de la Ministerul Justiției; 18. Registrul de evidență a cauzelor civile examinate în ordine de revizuire; 19. Registrul de evidență a cauzelor de contencios administrativ examinate în ordine de revizuire; 20. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	21. Registrul alfabetic al dosarelor penale 2015; 22. Registrul de evidență a încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 23. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 24. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 25. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 26. Registrul de evidență a materialelor privind recunoașterea hotărîrilor penale ale instanțelor străine (art.558 CPP); 27. Registrul de evidență al materialelor privind plîngerile împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație (indicele 10, art. 313 CPP); 28. Registrul de evidență a materialelor privind acțiunile de urmărire penală efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție (indicele 11, art. 301 CPP); 29. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea de către judecătorul de instrucție a acțiunilor de aplicare a măsurilor procesuale de constrîngere (indicele 12, art.302 CPP RM); 30. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea măsurilor operative de investigații de către judecătorul de instrucție (indicele 13, art.303 CPP RM); 31. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 14, art.185 CPP RM); 32. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării domiciliului examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 15 art.188 CPP RM); 33. Registrul de evidență a demersurilor privind prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu (indicele 16, art.186 și 188 CPP); 34. Registrul de evidență a materialelor privind liberarea provizorie sub controlul judiciar a persoanei deținute (indicele 17, art. 191 CPP); 35. Registrul de evidență a materialelor privind liberarea provizorie pe cauțiune a persoanei deținute (indicele 18, art.192 CPP);
	36. Registrul de evidență a materialelor privind demersurile procurorului despre eliberarea de răspundere penală (indicele 20 art.512 CPP RM); 37. Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (art.469, 471 CPP), inclusiv pentru înregistrarea dosarelor în ordine de recurs în anulare; 38. Registrul de evidență al demersurilor executorului judecătoresc privind asigurarea executării hotărîrilor și sentințelor și contestațiile împotriva acțiunilor executorului judecătoresc (indicele 25); 39. Registrul de evidență al cauzelor penale examinate în ordine de revizuire; 40. Fișa de evidență;
Contravențional	41. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 42. Registrul nr.4D privind înregistrarea demersurilor de înlocuirea sancțiunii contravenționale; 43. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cahul

Arhiva Judecătoriei Cahul este organizată în mod ineficient, fiind divizată în trei spații - subsol, etajul 1 și etajul 2. În încăperile arhivei de la etajele 1 și 2 lipsește sistemul de ventilare. Spațiul pentru arhivă din subsolul instanței dispune de sistem de ventilare. În același timp, dosarele sunt organizate ordonat, pe categorii și ani.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Cahul (Tabelul 6) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Consolidarea spațiului pentru arhivă, în vederea extinderii acestuia (*parțial realizată*)	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Cahul a scăzut în perioada 2009-2014 cu 3,2%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Cahul a scăzut în perioada 2009-2014 cu 19,8%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 26 de registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 12. *Arhiva*
Foto 13. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

La judecătoria Cahul activează 8 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 36,5 unități de personal.

La Judecătoria Cahul există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Cahul este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Cahul este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	-	1
Judecător	7	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	8	1
Grefier	7	2
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	1
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Specialist	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	2	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Muncitor la îngrijirea complexă și reparația clădirii	1,5	-
Operator în sala de cazane	1	-
Total	**44,5**	5

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Cahul (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Cahul, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.
Angajarea unui specialist în relații cu publicul și instruirea acestuia.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Cahul este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist relații cu publicul.
- Judecătoria a angajat un specialist TI (*Administrator superior al rețelei de calculatoare*).

Foto 14. *Panou informativ*

La intrare în Judecătoria Cahul este instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată;
- Modele de cereri pentru eliberarea copiilor de pe actele judecătorești;
- Agenda zilei președintelui instanței de judecată;
- Graficul de audiență a președintelui Judecătoriei Cahul;
- Informație privind rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat;
- Informație cu privire la modalitatea de depunere a cererii de chemare în judecată;
- Grafic de lucru pentru eliberarea documentelor din secția evidență și documentare procesuală;
- Extras din Hotărîrea CSM nr. 351/14 din 15 noiembrie 2007 cu privire la accesul participanților la proces și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor;
- Regulile de conduită a participanților la proces și a reprezentanților acestora în sălile de ședințe;
- Informație cu privire la activitatea arhivei și serviciului de informare și relații cu mass-media.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Cahul (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea indicatoarelor clare de direcționare a cetățenilor.	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor de pe actele judecătorești, prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberare a copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Cahul, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.	

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Cahul a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un monitor LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

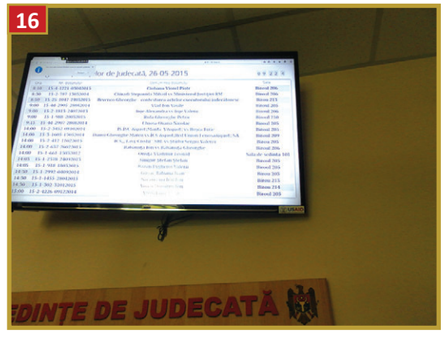

Foto 15. *Panou informativ*
Foto 16. *Monitor LED*
Foto 17. *Accesul în biroul unui judecator*
Foto 18. *Ghișeu de informații*

VI. BUGET ŞI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Cahul elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Cahul a înregistrat o creștere de circa 45% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Cahul a fost de 2900,4 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a fost deja de 4217,7 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Cahul au constituit 1494,8 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat 3458 mii lei, fiind în creștere cu circa 131%. Creșterea în cauză a permis majorarea bugetului instanței cu circa 149%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Cahul pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,494.8	2,364.9	3,458.0	131%	**149%**
Reparații (curente și capitale)	905.9	93.5	0.0	-	-69%
Procurarea mijloacelor fixe	31.0	133.7	0.0	-	-2%
Cheltuieli operaționale	468.7	862.9	759.7	62%	22%
Total	**2,900.4**	**3,455.0**	**4,217.7**	**45%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Cahul au înregistrat o creștere de circa 62%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 468,7 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au fost deja de 759,7 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	130.6	286.7	60.7	-54%	-24%
Servicii de transport	28.2	38.8	50.6	79%	8%
Servicii de telecomunicație și de poștă	102.3	135.5	177.2	73%	26%
Servicii comunale	126.9	125.0	154.9	22%	10%
Altele	80.7	276.9	316.3	292%	**81%**
Total	**468.7**	**862.9**	**759.7**	**62%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea „altor" cheltuieli. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Cahul a majorat cheltuielile respective cu circa 292%, de la 80,7 mii lei în anul 2012 la 316,3 mii lei în anul 2014. Această majorare a permis creșterea bugetului operațional cu circa 81%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Cahul a examinat în total 4163 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o ușoară creștere de pînă la 4331 dosare sau cu circa 4%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Cahul în anul 2012 a fost de circa 113 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 56% față de anul 2012, fiind de circa 175 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Cahul*

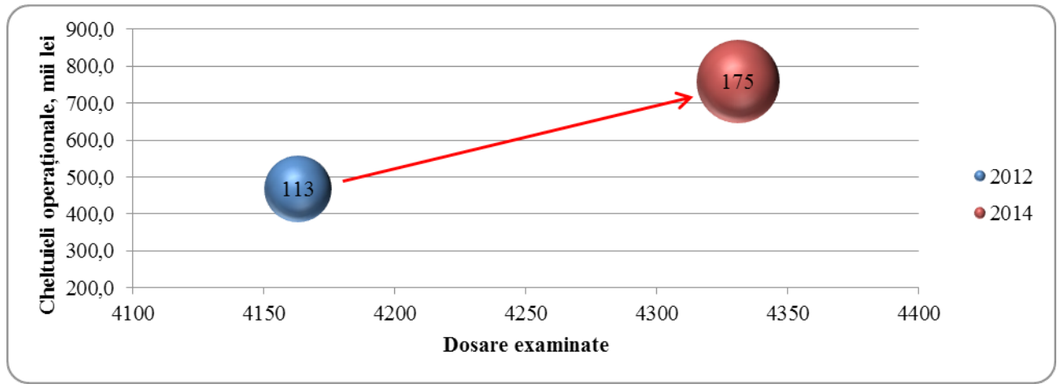

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin faptul că cheltuielile operaționale au înregistrat o creștere mai rapidă (circa 62%) față de numărul dosarelor examinate (circa 4%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA CAHUL VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 175 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Cahul vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

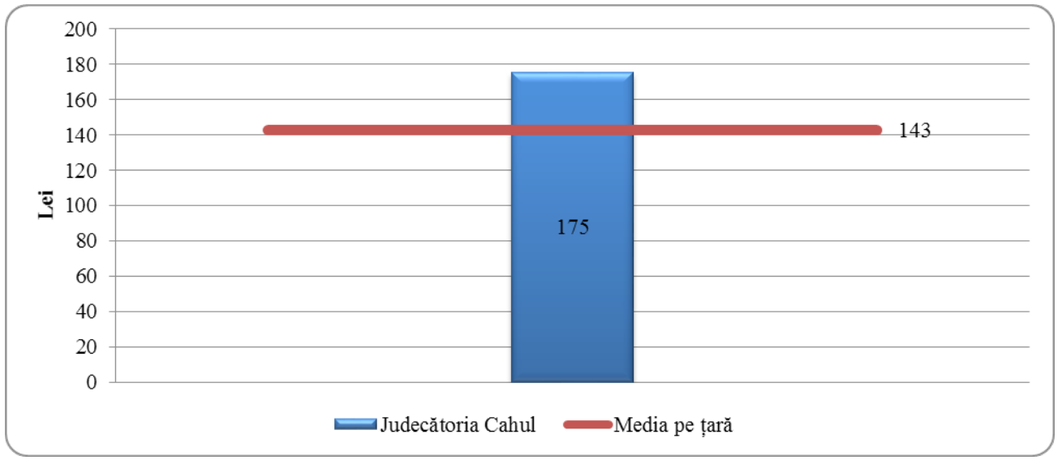

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Cahul a fost cu circa 23% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Cahul evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămîni (în anii 2013 și 2014). La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Cahul (Tabelul 3) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Cahul a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 45%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (131%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii mai rapide a cheltuielilor operaționale (62%) față de creșterea numărului de dosare examinate (4%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Cahul în anul 2014 a fost cu circa 23% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Călărași, amplasată în orașul Călărași, are în jurisdicția sa 43 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Călărași are o suprafață totală de 948,03 m^2, fiind construită în două nivele și un subsol. Fațada Judecătoriei Călărași a fost reparată în 2014. Terenul aferent clădirii este pavat. De asemenea, interiorul clădirii a fost supus lucrărilor de reparație capitală executată în anii 2012-2014.

În anul 2012, la Judecătoria Călărași era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd la Judecătoria Călărași nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015 majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Călărași în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o evoluție crescătoare la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, și descrescătoare la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA CĂLĂRAȘI

or. Călărași, str. Alexandru cel Bun, 153

Data vizitei: 05 mai 2015

În cadrul Judecătoriei Călărași activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 30,5 unități de personal. La Judecătoria Călărași a fost angajat un specialist în resurse umane. La Judecătoria Călărași activează doi specialiști pentru relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 21%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 38% și a fost puțin peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară (cu circa 10%). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe unele uși ale birourilor judecătorilor sunt plasate avertismente care interzic accesul persoanelor neautorizate.

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	1	Fațada exterioară a clădirii respectă simbolica de stat. Fațada a fost renovată în 2014. Terenul aferent clădirii este pavat.
Alimentare cu apă	1	1	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Toate țevile au fost schimbate.
Alimentare cu energie electrică	1	1	În 2012 a fost schimbată integral rețeaua de alimentare cu energie electrică. Sistemul rezistă la volumul mare de echipament conectat la rețea.
Sistem de canalizare	1	1	Sistemul de canalizare a fost schimbat în 2012 și funcționează foarte bine.
Sistem de încălzire	2	2	Clădirea instanței dispune de cazangerie proprie. Deși este foarte vechi, cazanul funcționează bine.
Sistem anti-incendiu	-	-	În clădirea judecătoriei nu există un sistem anti-incendiu. Instanța dispune doar de 6 stingătoare.
Acoperiș	1	1	Acoperișul instanței a fost renovat în 2010. Este din foi de ardezie, starea acestuia fiind foarte bună.
Interior	-	1	Interiorul birourilor este în stare foarte bună; pereții au fost vopsiți, mobilierul este bun. Pereții, podeaua și plafoanele au fost renovate în 2012 și 2014 în cadrul reparațiilor capitale executate.

Sursa: Judecătoria Călărași

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Călărași, 2012/2015*

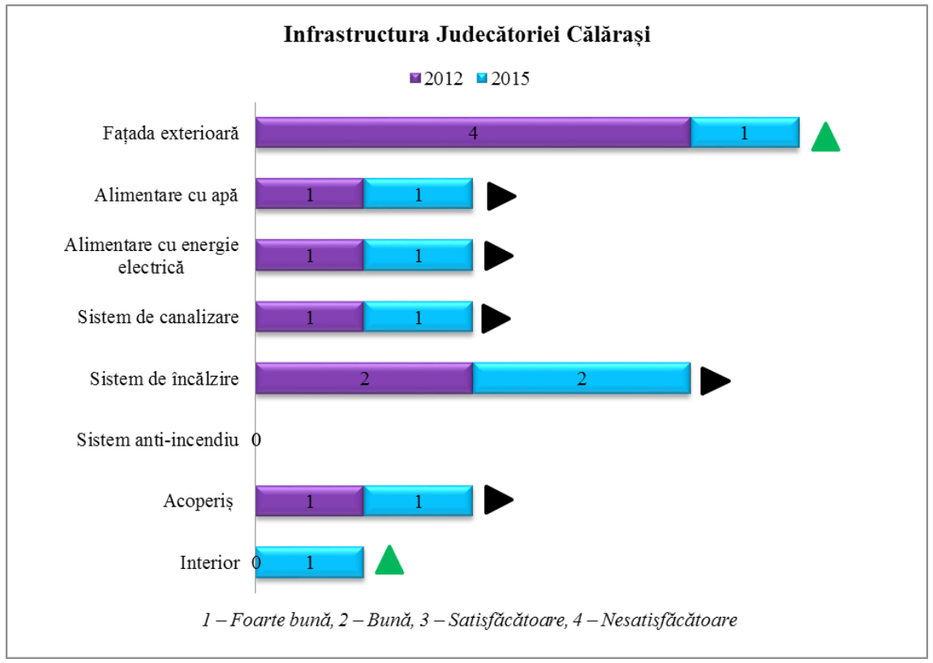

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Călărași (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în 2015, au fost implementate trei recomandări.

1

2

3

4

Foto 1. *Trepte în interiorul instanței*
Foto 2. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 3. *Grup sanitar*
Foto 4. *Hol și spații de așteptare*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Finisarea lucrărilor de reparație capitală.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Crearea spațiului cu acces restricționat pentru deținuți.	
Crearea biroului pentru audierea minorilor participanți în proces.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Călărași a fost renovată în 2014, starea acesteia fiind apreciată ca „foarte bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „foarte bună”.
- Sistemul de alimentare cu energie electrică este în continuare într-o stare “foarte bună”.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună”.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „bună”.
- Starea acoperișului a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „foarte bună”.
- Starea interiorului clădirii s-a îmbunătățit comparativ cu anul 2012, fiind considerată „foarte bună”.

Foto 5. *Clădirea instanței*
Foto 6. *Rampă de acces*
Foto 7. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 8. *Biroul grefierilor*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Călărași era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Călărași funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Călărași dispune de 5 săli de ședințe în care au fost instalate 5 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 6 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe sau birourile judecătorilor nu era înregistrată audio. Ulterior, Judecătoria Călărași a fost asigurată cu 2 reportofoane digitale. Începînd cu anul 2013, ședințele de judecată au început să fie înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Călărași 142%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Călărași avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței îl puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Călărași este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de motorul de căutare de pe pagina web. În același timp, angajații au calificat serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat ca fiind bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Călărași și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Călărași*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Această rubrică nu conține informații
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 15 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/ secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Călărași are un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Computer	27	34	5
Notebook	-	1	-
Imprimantă	23	8	4
Server	1	1	-
Copiator	-	2	-
Scanner	6	2	2
Scanner multifuncțional	-	1	-
Seturi de înregistrare audio Femida	3	5	5
Dictafoane	-	2	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Călăraşi

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Călărași*

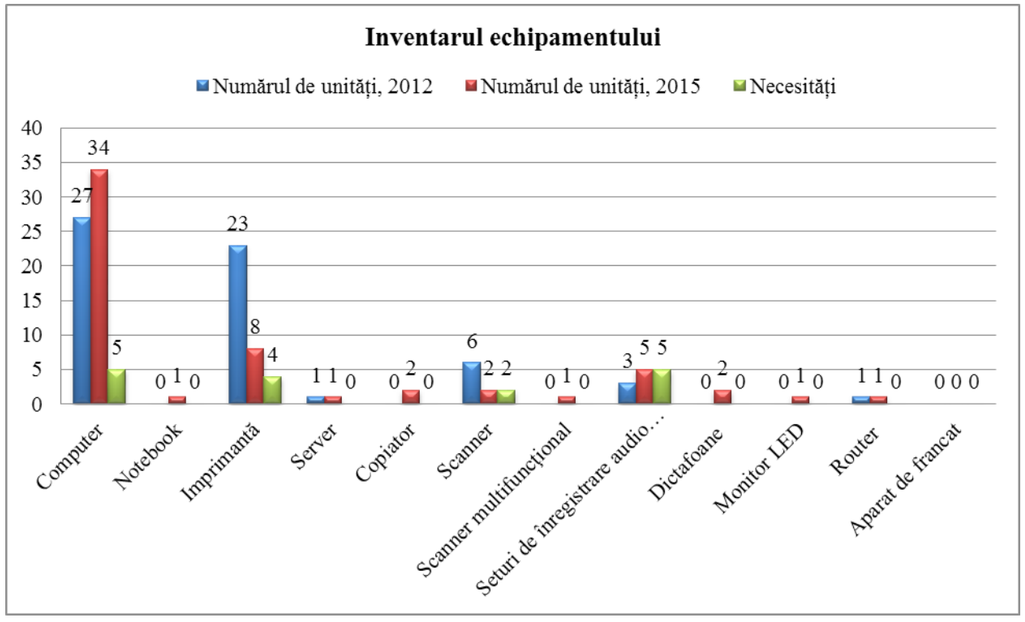

Sursa: Angajații Judecătoriei Călărași

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 26 iunie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Călărași*

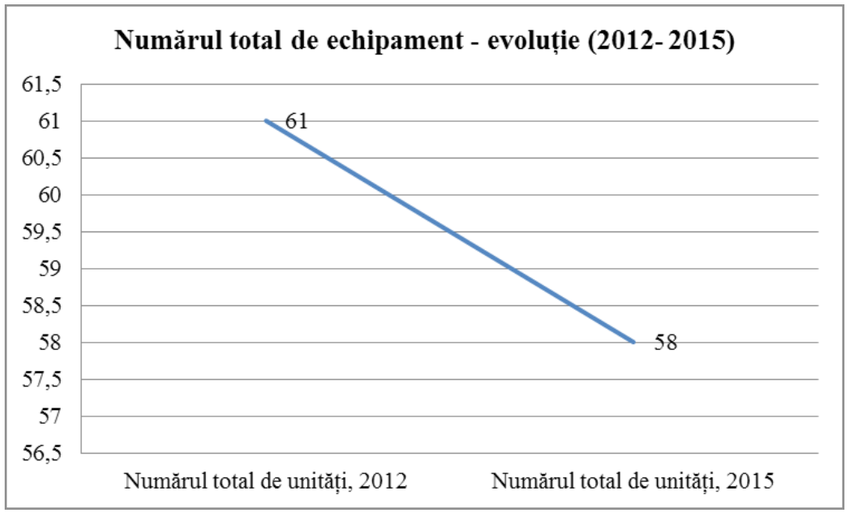

Sursa: Angajații Judecătoriei Călărași

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Călărași (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate patru din ele.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea sistemului de înregistrare audio.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Completarea paginii web cu informație de interes public actualizată.	
Evitarea dublării informației plasate pe pagina web și reformatarea textului din meniuri.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Călărași era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată se utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Călărași ședințele de judecată sunt înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Călărași este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012 numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a scăzut cu 3 unități în total.

I

Foto 9. *Scanner multifunctional*
Foto 10. *Sistem automatizat de inregistrare a sedintelor*
Foto 11. *Server*
Foto 12. *Utilizarea PIGD*

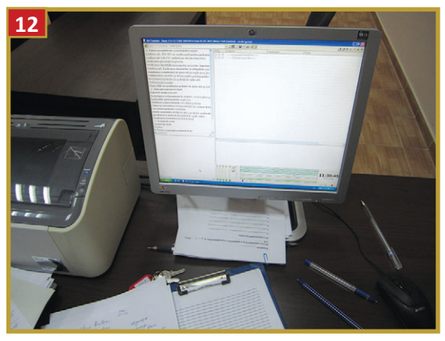

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Călărași este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor.

În *Figura 4* sunt ilustrate evoluția la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* rezultă că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Călărași a crescut de la 3515 dosare/materiale în anul 2009 la 3566 dosare/materiale înregistrate în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2012 – 3833 dosare/materiale înregistrate și cele mai mici în anul 2013 - 3358 dosare/materiale înregistrate.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materialeînregistrate în perioada 2009-2014*

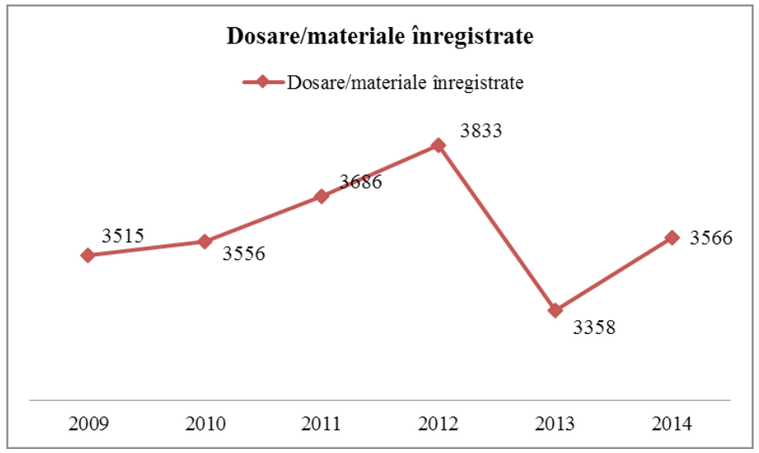

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Călărași în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2012 – 3370 dosare/materiale. Din anul 2012 tendința volumului de lucru la acest capitol este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 2945 în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

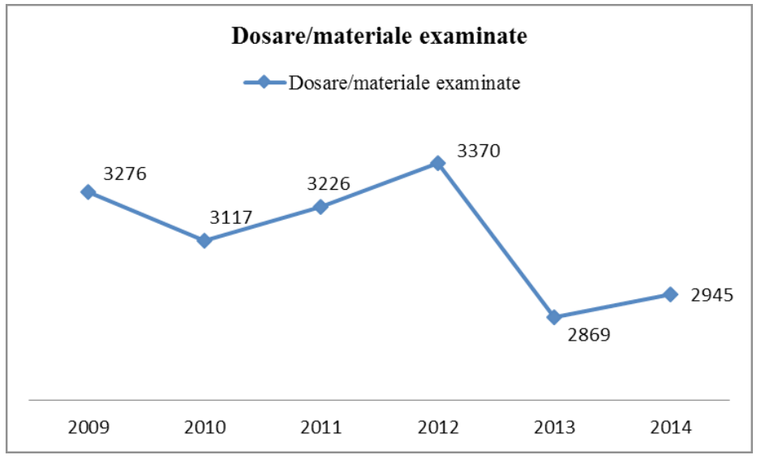

Sursa: DAJ/CSM

Analizînd datele expuse mai jos, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Călărași s-a micșorat de la 93,2% în anul 2009 la 82,6% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

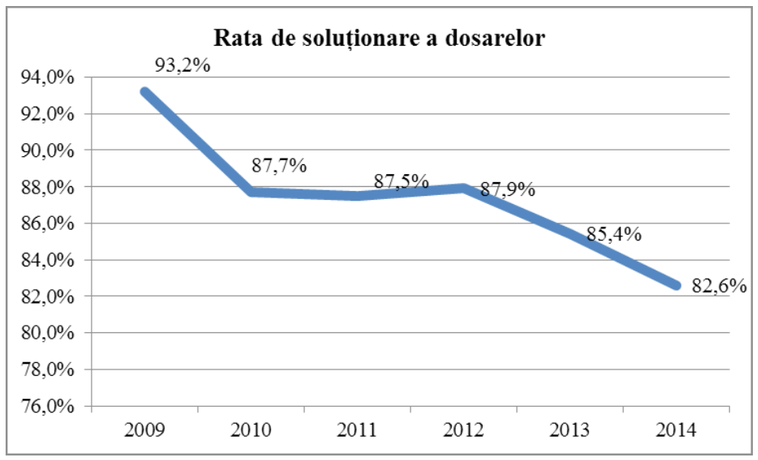

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Călărași utilizează în activitatea sa 20 de registre, cu 9 registre mai puțin decît utiliza în 2012. Astfel, la Judecătoria Călărași numărul de registre ținute depășește nesemnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Călărași utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Călărași*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență și control al petițiilor; 2. Registrul de evidență a dosarelor civile (2, 2c, 3, 2 p/o, 25, 2rh, 3rh), penale și contravenționale contestate; 3. Registrul de evidență a documentelor executorii; 4. Demersuri privind recunoașterea și executarea sentințelor străine pe teritoriul RM – indicele 8; 5. Demersuri privind recunoașterea și executarea sentințelor străine pe teritoriul RM – indicele 9; 6. Registrul unic de intrare a corespondenței; 7. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 8. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate cu aviz; 9. Condica (curier);
Civil	10. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 11. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 12. Fișa de evidență;
Penal	13. Registrul alfabetic a dosarelor penale; 14. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 15. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 16. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 17. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 18. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	19.	Registrul alfabetic a dosarelor contravenționale;
	20.	Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Călărași

Arhiva Judecătoriei Călărași este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. Sistemul de ventilare funcționează parțial. Urmează a fi instalate ventilatoarele. Încăperea arhivei a fost renovată integral și este într-o stare foarte bună.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Călărași a fost formulată o singură recomandare (Tabelul 6), aceasta fiind implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilordin 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Călărași a crescut în perioada 2009-2014 cu 1,5%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Călărași a scăzut în perioada 2009-2014 cu 10,1%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 3 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 13. *Arhiva si ghișeu recepționare cereri*
Foto 14. *Arhiva*
Foto 15. *Registre utilizate*

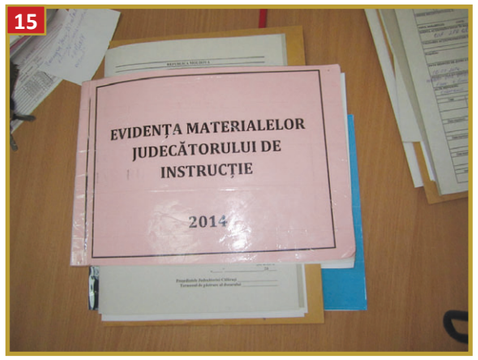

La Judecătoria Călărași activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 30,5 unități de personal.

La Judecătoria Călărași există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Călărași sunt doi specialiști pentru relațiile cu publicul și acești specialiști au fost angajați. Ei sunt reprezentanții oficiali ai instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Călărași este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	*Posturi suplinite*	*Posturi vacante*
Președinte	*1*	-
Vicepreședinte	*1*	-
Judecător	*4*	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	*1*	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	*6*	-
Grefier	*6*	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	*1*	-
Specialist superior	*1*	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	*1*	-
Specialist principal	*1*	-
Specialist superior	*1*	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărârilor	*1*	-
Serviciu translare		
Traducător	*1*	
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	*1*	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	*1*	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	*1*	-
Expeditor	*0,5*	-
Administrator superior rețea de calculatoare	*1*	-
Șofer	*1*	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	*1,5*	-
Paznic	*3*	-
Muncitor la îngrijirea complexă și reparația clădirii	*0,5*	-
Total	***36,5***	-

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Călărași (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate toate recomandările.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Instruirea specialistului relații cu publicul.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilorJudecătoriei Călărași, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Călărași este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat doi specialiști în relații cu publicul.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- Conform schemei de încadrare, instanța a prevăzut un administrator superior în rețeaua de calculatoare și acest specialist a fost angajat.

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrarea în Judecătoria Călărași a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. La Judecătoria Călărași nu este amenajat un ghișeu de informare a cetățenilor. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, în imediata apropiere de intrarea în instanță. În judecătorie lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor spre secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și pe unele uși este plasat avertismentul că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Modele de cereri;
- Lista ședințelor de judecată;
- Informații cu privire la taxa de stat.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Călărași (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.	Instalarea panoului de informații cu informație de interes publicmai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Călărași, informație despre dreptul părților la proces de a solicită înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar etc.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Călărași a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- În instanță există indicatoare clare cu denumirile birourilor secției de evidență și documentare procesuală, a arhivei și a birourilor judecătorilor.

17

16

18

Foto 16. *Monitor LED*
Foto 17. *Accesul în biroul unui judecător*
Foto 18. *Panou informativ*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare, și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Călărași elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Călărași a înregistrat o evoluție ascendentă de la 2602,6 mii lei în anul 2012 la 4739,2 mii lei în anul 2014, ceea ce constituie o creștere de circa 82%. Această majorare se explică prin creșterea dublă a cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Călărași au constituit 1179,2 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal au înregistrat deja o valoare de 2809,5 mii lei, fiind în creștere cu circa 138%. Creșterea cheltuielilor de personal, a permis majorarea bugetului instanței în proporție de 76%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Călărași pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,179.2	1,826.4	2,809.5	138%	**76%**
Reparații (curente și capitale)	1,039.0	35.2	1,435.5	38%	19%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	112.0	30.2	-	1%
Cheltuieli operaționale	384.4	760.6	464.0	21%	4%
Total	**2,602.6**	**2,734.2**	**4,739.2**	**82%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Călărași s-au majorat cu circa 21%. Astfel, în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 383,4 mii, pe cînd în 2014 acestea au fost de 464 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	107.0	434.3	125.6	17%	23%
Servicii de transport	32.2	34.0	19.6	-39%	-16%
Servicii de telecomunicație și de poștă	47.6	68.5	89.5	88%	**52%**
Servicii comunale	145.2	129.4	111.5	-23%	-42%
Altele	51.4	94.4	117.8	129%	**82%**
Total	**383.4**	**760.6**	**464.0**	**21%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

În mare parte, creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea „altor" cheltuieli cu circa 129% în anul 2014 față de anul 2012. Această majorare a permis creșterea bugetului operațional al instanței cu circa 82%. Cheltuielile pentru servicii de telecomunicație și de poștă, la fel, au înregistrat o evoluție ascendentă de circa 88% în anul 2014 față de anul 2012, influențînd creșterea bugetului instanței cu circa 52%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Călărași a examinat în total 3370 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o diminuare pînă la 2945 dosare, sau cu circa 13%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate, obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Călărași în anul 2012 a fost de circa 114 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 38% față de anul 2012, fiind de circa 158 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Călărași*

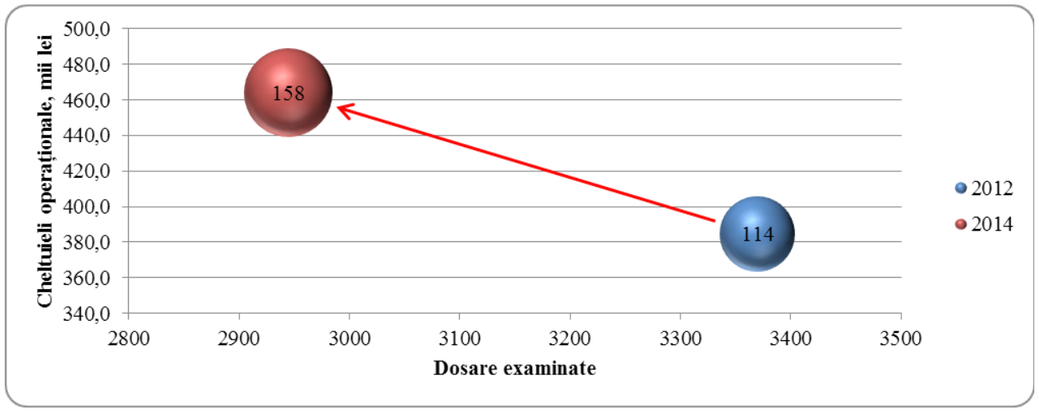

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin reducerea cu circa 13%, în anul 2014 față de anul 2012, a numărului de dosare examinate, în timp ce cheltuielile operaționale în anul 2014 s-au majorat cu circa 21% față de anul 2012. Este important de menționat, că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțele judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAȚIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA CĂLĂRAȘI VS. MEDIA PE ȚARĂ

Pentru a constata dacă 158 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că, la determinarea costului mediu pe țară, au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Călărași vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

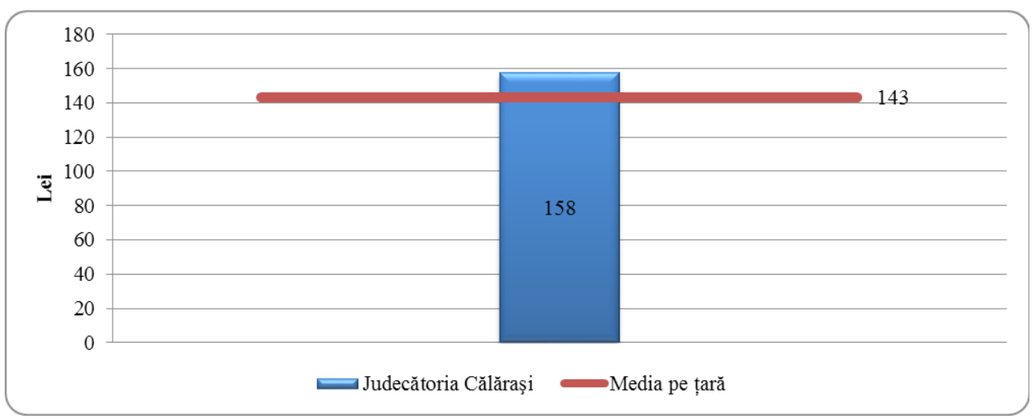

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Călărași a fost puțin peste (cu circa 10%) costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂȚII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Călărași evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întregul sistem judecătoresc, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Călărași (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Călărași a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 82%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării de peste două ori a cheltuielilor de personal (cu circa 138%).
- S-a majorat costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al diminuării numărului dosarelor examinate cu circa 13% și creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 21%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Călărași în anul 2014 a fost puțin peste costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Cantemir, amplasată în orașul Cantemir, are în jurisdicția sa 51 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Cantemir a fost construită în 1985. Planul și metoda de construcție este similară altor judecătorii din aceeași perioadă. Fațada Judecătoriei Cantemir a fost reparată. Curtea din fața clădirii este pavată. Din anul 2012, nu au fost efectuate lucrări majore de renovare.

În anul 2012, la Judecătoria Cantemir era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Cantemir ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Cantemir în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA CANTEMIR

or. Cantemir, str. N. Testimițeanu, 2

Data vizitei: 28 mai 2015

În cadrul Judecătoriei Cantemir activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 18 persoane. La Judecătoria Cantemir nu a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Cantemir nu este prevăzută funcția de specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 40%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 38% și a fost mult peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță nu există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor lipsesc plăcuțele cu numele judecătorilor. Este plasat avertismentul precum că accesul în spațiul colaboratorilor este interzis.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	1	2	Fațada exterioară a fost renovată în anul 2012 și respectă parțial simbolica de stat. Teritoriul adiacent instanței urmează a fi amenajat.
Alimentare cu apă	1	1	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Probleme nu au fost raportate.
Alimentare cu energie electrică	1	1	Sistemul electric a fost schimbat în anul 2012 și corespunde necesităților curente ale instanței.
Sistem de canalizare	1	1	Sistemul de canalizare este centralizat și conectat la conductele de drenaj subterane ale orașului. Probleme nu au fost raportate.
Sistem de încălzire	1	1	Instanța dispune de cazangerie proprie și două cazane. Țevile și sistemul de încălzire din instanță au fost schimbate în cadrul lucrărilor de reparație din 2011-2012.
Sistem anti-incendiu	1	2	În clădirea judecătoriei există sistem anti-incendiu. Instanța dispune și de stingătoare.
Acoperiș	1	1	Acoperișul instanței este în stare foarte bună; sunt instalate jgheaburi și burlane.
Interior	1	2	Interiorul oficiilor este în stare bună, însă în unele birouri au apărut fisuri pe pereți. Mobilierul este bun. O mare parte din birouri sunt dotate cu sisteme de aer condiționat.

Sursa: Judecătoria Cantemir

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Cantemir, 2012/2015*

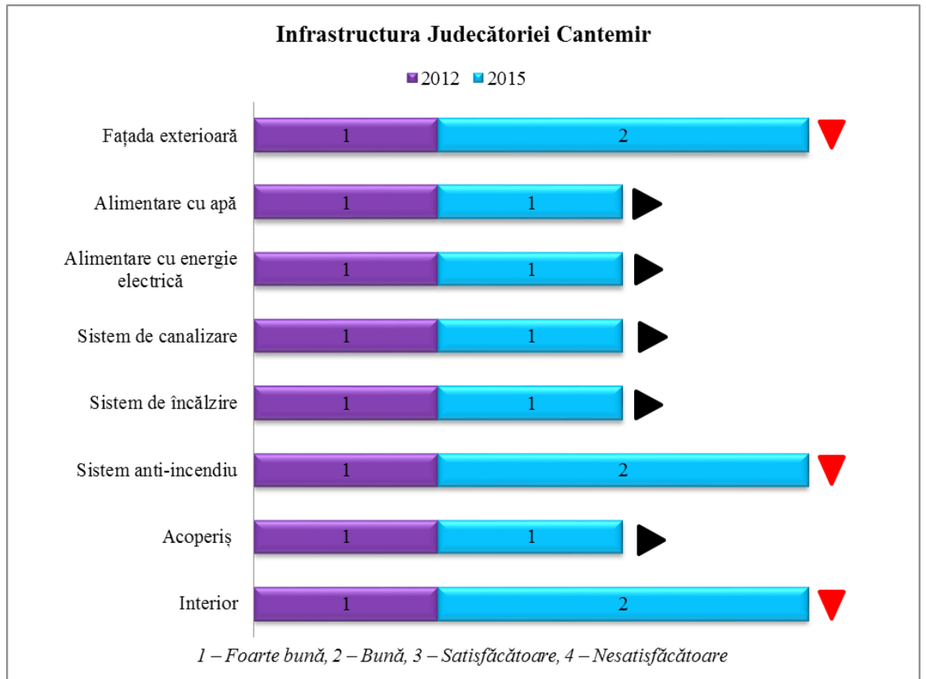

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor opt recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Cantemir (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în 2015, au fost realizate trei recomandări.

Foto 1. *Hol*
Foto 2. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 3. *Birou*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea și instalarea sistemelor de aer condiționat pentru toate oficiile instanței.	Folosirea spațiilor din subsol pentru acoperirea necesităților existente de spațiu ale instanței.
Crearea spațiilor pentru referenți.	Asigurarea cu sistem de ventilare a spațiului pentru arhivă și a spațiului pentru server.
Crearea unei încăperi pentru păstrarea corpurile delicte.	Crearea camerei de audiere a martorilor minori.
	Crearea spațiilor pentru minorii deținuți, precum și pentru minorii participanți la proces.
	Instalarea plăcuțelor cu avertismentul despre accesul interzis în birourile judecătorilor.

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Cantemir a fost apreciată cu calificativul „bun” în anul 2015, față de „foarte bun” în anul 2012.
- Sistemul de alimentare cu apă, sistemul de alimentare cu energie electrică și sistemul de canalizare nu au suferit schimbări pe parcursul celor trei ani.
- Sistemul de încălzire a fost apreciat ca „foarte bun” în anul 2015.
- Instanța dispune de sistem anti-incendiu, starea căruia a fost apreciată cu fiind drept „bună”.
- Starea acoperișului nu s-a schimbat din 2012, fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.
- Starea birourilor din cadrul Judecătoriei Cantemir s-a înrăutățit, interiorul clădirii fiind considerat „bun”.

Foto 4. *Hol*
Foto 5. *Grup sanitar*
Foto 6. *Sala de conferințe*
Foto 7. *Trepte în interiorul instanței*
Foto 8. *Sistem de supraveghere video*
Foto 9. *Rampa de acces*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Cantemir era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Cantemir funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Cantemir dispune de 4 săli de ședințe în care au fost instalate 4 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 4 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe nu era înregistrată audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Cantemir 127%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Cantemir avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Cantemir este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate nu și-au exprimat opinia privind pagina web și serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat, din motiv că nu participă la administrarea acesteia.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Cantemir și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Cantemir*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	*Nu conține nici o informație*
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 26 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Cantemir dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	13	16	-
Notebook	*Informația nu a fost prezentată*	5	-
Imprimantă	13	18	-
Scanner	1	-	-
Scanner multifuncțional	-	1	-
Set de înregistrare audio Femida	13	4	-
Dictafon	-	-	-
Copiator (Xerox)	1	1	1
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Cantemir

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Cantemir*

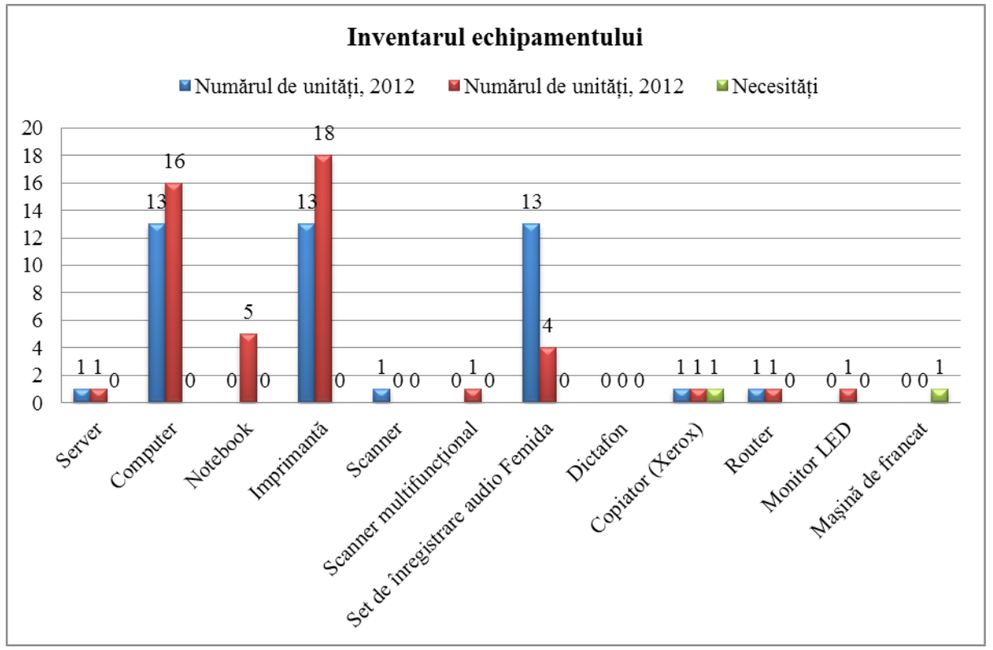

Sursa: Angajații Judecătoriei Cantemir

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 15 iulie 2015.

[5] La data evaluării paginii web – 15 iulie 2015.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Cantemir*

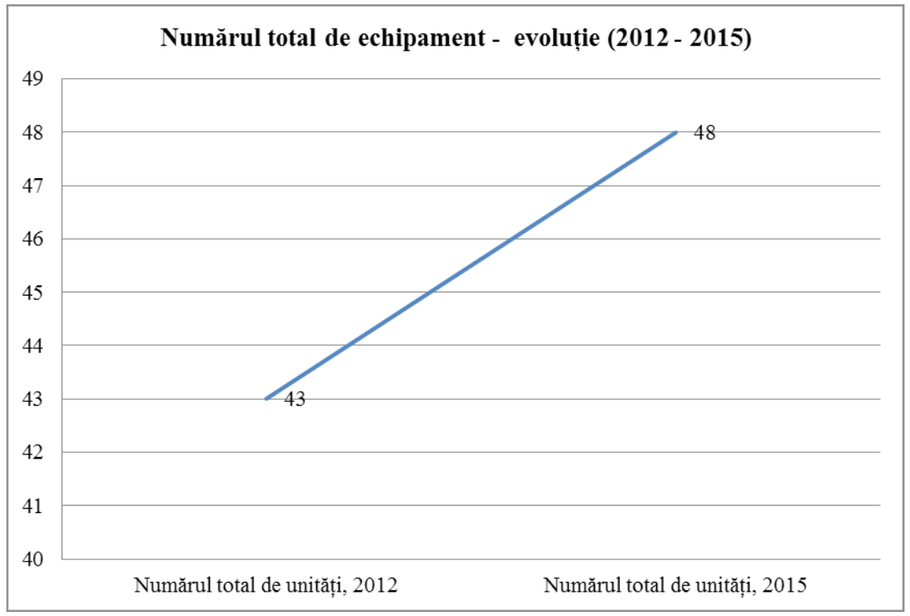

Sursa: Angajații Judecătoriei Cantemir

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Cantemir era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Cantemir ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Cantemir este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 5 unități în total.

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Cantemir (Tabelul 4) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate trei recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea numărului necesar de seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Procurarea scanerelor și instituirea practicii de scanare a documentelor.
Eliminarea deficiențelor tehnice pentru a asigura utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio.	Completarea meniurilor de pe pagina web cu informație de interes public și actualizarea permanentă a acesteia.
Utilizarea sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată în toate sălile de ședințe.	

Foto 10. *Utilizarea PIGD*
Foto 11. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

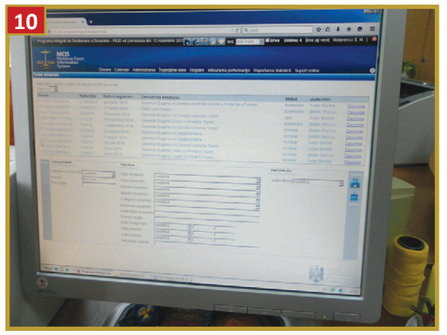

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Cantemir este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese, că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Cantemir a scăzut de la 3077 dosare/materiale în anul 2009 la 2280 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 3077 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

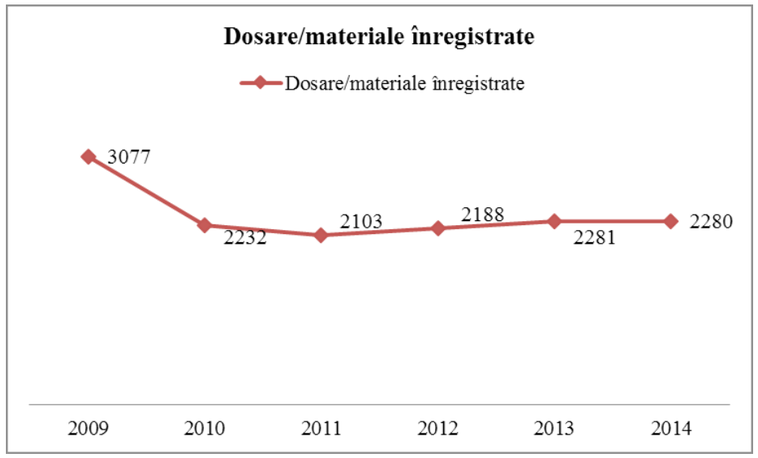

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 2821 dosare. Din anul 2009 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 1777 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

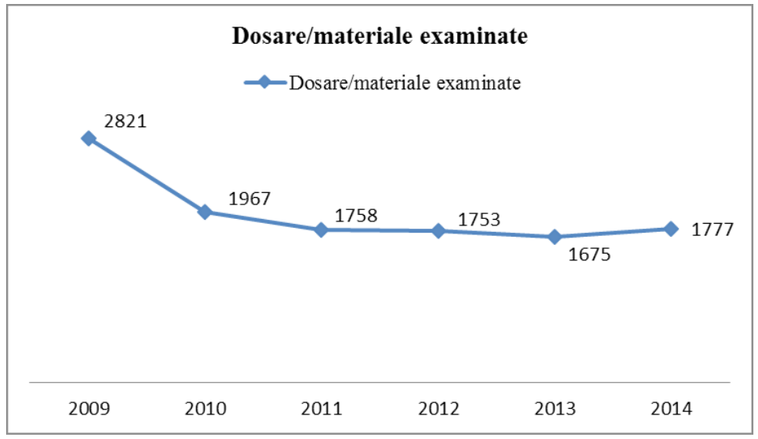

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Cantemir a scăzut de la 91,7% în anul 2009 la 77,9% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

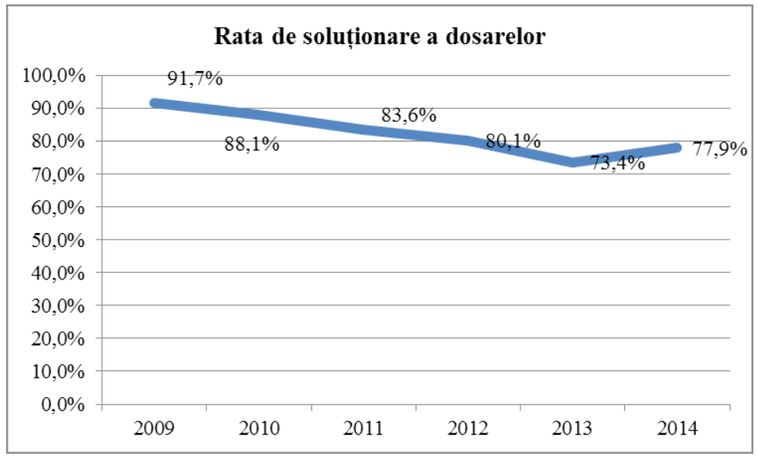

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cantemir utilizează în activitatea sa 21 registre, cu un registru mai mult decît numărul de registre ținute în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Cantemir numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cantemir utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cantemir*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate (*pentru fiecare judecător în parte*); 4. Registrul dosarelor transmise din arhivă judecătorilor; 5. Registrul de evidență al demersurilor executorului judecătoresc privind asigurarea executării hotărîrilor și sentințelor și contestațiile împotriva acțiunilor executorului judecătoresc (indicele 25).
Civil	6. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 7. Registrul de evidență al dosarelor comerciale; 8. Registrul de evidență a cauzelor judecate în ordinea procedurii ordonanțiale, inclusiv cauze prevăzute în Cap. XXX[1] CPC; 9. Registrul de evidență ale documentelor executorii cu caracter civil; 10. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 11. Registrul de evidență al materialelor privind recunoașterea hotărîrilor judecătorești străine în cauze civile (art.467 CPC); 12. Registrul de evidență a cererilor de acordare a asistenței juridice parvenite de la Ministerul Justiției; 13. Fișa de evidență.

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	14. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 15. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva acțiunilor organului de urmărire penală (indicele 10 art.298 CPP RM); 16. Registrul de evidență al materialelor privind plîngerile împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație (indicele 10, art. 313 CPP); 17. Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (art.469, 471 CPP), inclusiv pentru înregistrarea dosarelor în ordine de recurs în anulare; 18. Fișa de evidență.
Contravențional	19. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 20. Registrul de evidență al plîngerilor împotriva hotarîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale; 21. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cantemir

Arhiva Judecătoriei Cantemir este organizată în mod ineficient, fiind divizată în 2 spații, la etajul 1 și 2. Încăperea arhivei de la etajul 1 dispune de sistem de ventilare și sistem anti-incendiu.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Cantemir (Tabelul 6) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vedere a conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Cantemir a scăzut în perioada 2009-2014 cu 25,9%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Cantemir a scăzut în perioada 2009-2014 cu 37,0%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 4 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 12. *Masa grefierului in sala de sedinte de judecata*
Foto 13. *Ușa unei săli de ședințe*

IV. RESURSE UMANE

La Judecătoria Cantemir activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 18 persoane.

În schema de încadrare a judecătoriei Cantemir există un specialist în resurse umane, însă, la momentul vizitei de studiu, funcția era vacantă. În statele de personal ale Judecătoriei Cantemir nu este prevăzută funcția de specialist coordonator pentru relațiile cu publicul, care ar reprezenta oficial instanța judecătorească în relațiile cu mass-media și informare publică. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Cantemir este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	3	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	3	1
Grefier	1	3
Serviciul evidență și documentare procesuală		
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	-	1
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Șef serviciu	0,5	-
Operator în sala de cazane	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Paznic	3	-
Total	**22**	5

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Cantemir (Tabelul 8) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Pentru a satisface necesitățile de instruire în cadrul instanței și pentru a îmbunătăți calitatea procesului de formare continuă a grefierilor și a angajaților din cancelarie și arhivă, se recomandă implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Cantemir.

Concluzii:

- La Judecătoria Cantemir funcția de specialist în resurse umane este vacantă.
- Schema de încadrare nu include un specialist relații cu publicul și nici un administrator al rețelei de calculatoare.

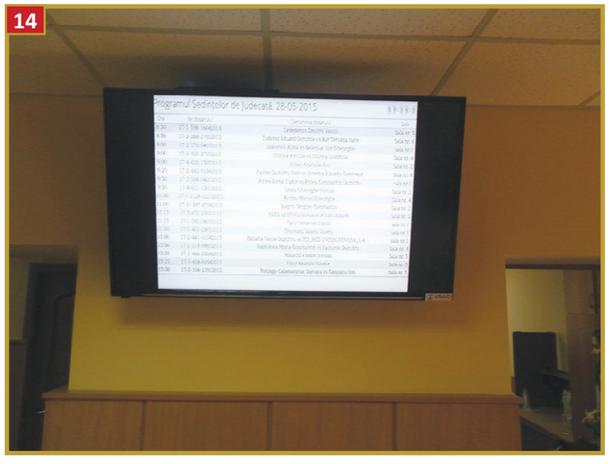

Foto 14. *Monitor LED*

La intrare în Judecătoria Cantemir a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor lipsesc plăcuțele cu numele judecătorilor. Este avertismentul care interzice accesul neautorizat în birourile colaboratorilor.

Instanța nu dispune de un panou de informații. Listele ședințelor de judecată sunt amplasate pe ușile sălilor de ședințe.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Cantemir (Tabelul 9) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea indicatoarelor clare de direcționare a cetățenilor spre cancelarie, arhivă și sălile de ședințe.	Instalarea panoului de informații pe peretele de la intrarea în instanță.
	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Cantemir, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.
	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Cantemir a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea secției de evidență și documentare procesuală, arhivei.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.
- Instanța nu dispune de un panou de informații.

Foto 15. *Ghișeu de informații*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare, și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Cantemir elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Cantemir a înregistrat o reducere de circa 22% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Cantemir a fost de 2912,8 mii lei atunci în anul 2014 bugetul a fost de 2265,7 mii lei. Această reducere se explică prin diminuarea cheltuielilor pentru investiții capitale. Astfel, dacă în anul 2012, Judecătoria Cantemir a beneficiat de mijloace financiare pentru investiții capitale în volum de 1,7 milioane lei, atunci în anul 2014, pe măsura încheierii lucrărilor, instanța a beneficiar de 56,2 mii lei. Reducerea investițiilor capitale a cauzat micșorarea bugetului instanței cu circa 255%.

Reducerea bugetului era să fie și mai mare dacă nu erau sa se majoreze cheltuielile de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Cantemir au constituit 854,9 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat 1686,3 mii lei, sau aproape dublu față de 2012 (circa 97%). Creșterea în cauză a permis majorarea bugetului instanței cu circa 128%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Cantemir pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	854.9	1,229.1	1,686.3	97%	**-128%**
Reparații (curente și capitale)	0.0	0.0	0.0	-	0%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	0.0	30.8	-	-5%
Investiții capitale	1,706.4	1,176.7	56.2	-97%	**255%**
Cheltuieli operaționale	351.5	443.8	492.4	40%	-22%
Total	**2,912.8**	**2,849.6**	**2,265.7**	**-22%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Cantemir au înregistrat o creștere de circa 40%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 351,5 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 492,4 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	114.8	134.5	198.7	73%	**60%**
Servicii de transport	31.7	44.1	40.2	27%	6%
Servicii de telecomunicație și de poștă	36.5	50.0	58.7	61%	16%
Servicii comunale	101.7	110.5	121.0	19%	14%
Altele	66.8	104.7	73.8	10%	5%
Total	**351.5**	**443.8**	**492.4**	**40%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Cantemir a majorat cheltuielile respective cu circa 73%, de la 114,8 mii lei în anul 2012 la 198,7 mii lei în anul 2014. Această majorare a permis creșterea bugetului operațional cu circa 60%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Cantemir a examinat în total 1753 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a rămas practic neschimbat fiind de 1777 dosare sau în creștere cu circa 1%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a avut un impact nesemnificativ asupra creșterii cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Cantemir în anul 2012 a fost de circa 201 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 38% față de anul 2012, fiind de circa 277 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Cantemir*

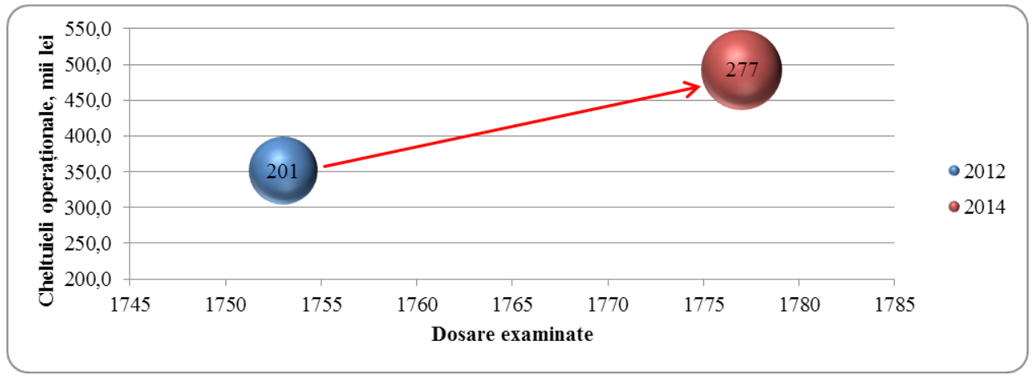

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin faptul că cheltuielile operaționale au înregistrat o creștere mai rapidă (circa 40%) față de numărul dosarelor examinate (circa 1%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA CANTEMIR VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 277 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Cantemir vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

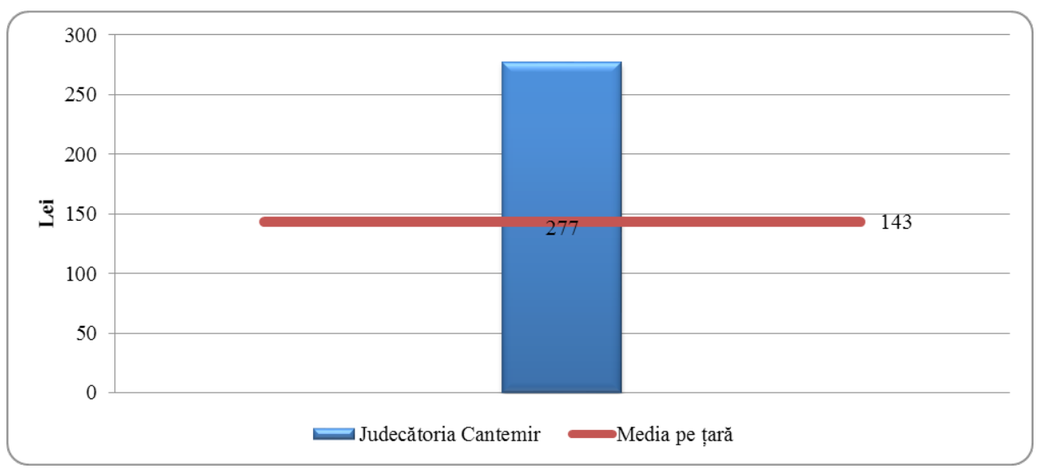

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Cantemir a fost cu circa 94% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Cantemir evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile. Conform spuselor contabilului, acesta nu a reușit să asimileze complet programa 1C, considerînd-o complicată în utilizare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Cantemir (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Cantemir a cunoscut o diminuare față de anul 2012 cu circa 22%.
- Reducerea bugetului s-a produs datorită existenței cheltuielilor pentru investiții, care în anul 2014 s-au diminuat esențial (cu circa 98%) față de anul 2012 pe măsura încheierii lucrărilor de construcții.
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii mai rapide a cheltuielilor operaționale (40%) față de creșterea numărului de dosare examinate (1%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Cantemir în anul 2014 a fost cu circa 94% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Căușeni, amplasată în orașul Căușeni, are în jurisdicția sa 48 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Căușeni este în stare bună[1]. Fațada instanței și intrarea principală au fost renovate în anul 2012. Terenul în fața instanței a fost pavat. Interiorul clădirii, a fost supus unor lucrări de reparație.

În anul 2012, la Judecătoria Căușeni era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd erau parțial înregistrate audio doar ședințele de judecată care aveau loc în cele 2 săli de ședințe în care era instalat echipamentul de înregistrare audio, în anul 2015, la Judecătoria Căușeni mai mult de jumătate din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Căușeni în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA CĂUȘENI

or. Căușeni, str. Ștefan cel Mare, 6

Data vizitei: 12 mai 2015

În cadrul Judecătoriei Căușeni activează 5 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 26 unități de personal. La Judecătoria Căușeni a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Căușeni figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 50%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 67% și a fost peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt semne clare cu numele judecătorilor, precum și avertismentul că accesul în birourile judecătorilor este interzis. Pe ușile sălilor ședințelor de judecată sunt instalate plăcuțe care informează publicul despre faptul că ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

[1] Prin Hotărîrea CSM nr. 804/26 din 07 octombrie 2014 cu privire la soluționarea chestiunii legate de transmiterea clădirii administrative a Curții de Apel Bender și a terenului aferent, s-a hotărît transmiterea clădirii administrative a Curții de Apel Bender și a terenului aferent în gestiunea Judecătoriei Căușeni.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Apreci-erea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	2	Fațada exterioară a fost renovată în anul 2012. Teritoriul în jurul instanței este parțial pavat.
Alimentare cu apă	4	4	Alimentarea cu apă este permanentă. Sistemul de țevi este învechit și necesită lucrări regulate de întreținere și reparație.
Alimentare cu energie electrică	4	3	Sistemul electric al clădirii este vechi. Unele porțiuni au fost renovate în anul 2009. Sistemul nu corespunde necesităților curente ale instanței, avînd loc deconectări frecvente de la energia electrică.
Sistem de canalizare	4	4	Sistemul de canalizare nu este în stare funcțională. Apeductul este în stare nesatisfăcătoare.
Sistem de încălzire	4	4	Instanța dispune de cazane, însă cazangeria necesită renovare. Țevile și sistemul de încălzire din instanță sunt învechite și necesită renovare.
Sistem anti-incendiu	-	-	În clădirea judecătoriei nu există un sistem anti-incendiu.
Acoperiș	4	1	Acoperișul instanței este din țiglă metalică și a fost reparat în anii 2011 - 2012.
Interior	3	2	Interiorul birourilor a fost reparat în anul 2012 și se menține în stare bună. Unele birouri sunt dotate cu sisteme de aer condiționat.

Sursa: Judecătoria Căușeni

1

[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[3] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Căușeni, 2012/2105*

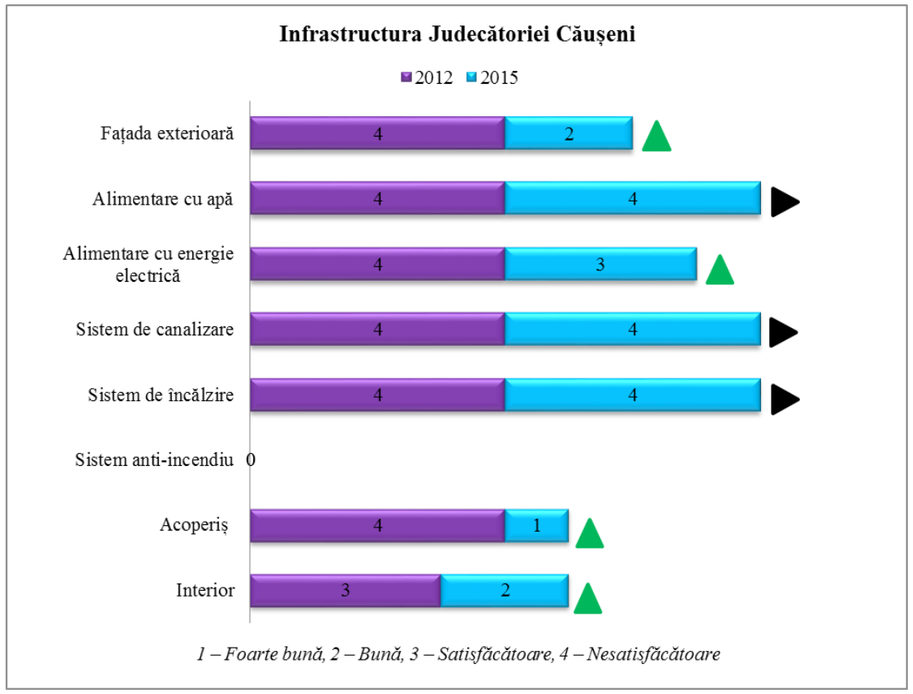

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șaisprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Căușeni (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015, au fost realizate zece recomandări.

2

3

4

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 2. *Spațiu de aseptare*
Foto 3. *Fațada laterală*
Foto 4. *Sală de ședințe cu echipament audio*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Repararea și îmbunătățirea aspectului frontonului și scărilor de la intrare.	Îmbunătățirea instalației electrice a clădirii.
Curățirea fațadei exterioare. Curățirea fațadei exterioare.	Înlocuirea sistemului de canalizare.
Instalarea jgheaburilor și burlanelor care vor dispersa apa de la clădire.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Înlăturarea umezelii de pe pereții externi.	Reamplasarea arhivei.
Renovarea interiorului clădirii și reconfigurarea spațiului.	Îmbunătățirea rețelei de alimentare cu energie electrică a clădirii.
Reamplasarea cancelariei și a recepției publicului la etajul 1 lîngă intrarea principală, facilitînd astfel accesul justițiabililor la informație.	Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.
Crearea unei celule pentru deținuți cu acces restricționat.	
Construirea unor WC-uri noi la etajul 1.	
Ventilarea încăperii pentru server.	
Înlocuirea cazanelor.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Căușeni a fost renovată, fiind apreciată cu calificativul „bun” în anul 2015, față de „nesatisfăcător” în anul 2012.
- Starea sistemelor de canalizare, alimentare cu apă și alimentare cu energie termică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a fost apreciată cu calificativul „satisfăcător” în anul 2015, față de calificativul „nesatisfăcător” acordat în anul 2012.
- Judecătoria Căușeni nu dispune de sistem anti-incendiu.
- Acoperișul instanței a fost renovat, fiind apreciat ca „foarte bun” în anul 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Căușeni au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „bună” în anul 2015.

Foto 5. *Grup sanitar*
Foto 6. *Fațada și intrarea centrală*
Foto 7. *Scară antiincendiară*
Foto 8. *Spațiu pentru detinuți în sala de ședințe de judecată*
Foto 9. *Birou*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Căușeni era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Căușeni funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Căușeni dispune de 4 săli de ședințe și 5 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 5 judecători. În anul 2012, parțial erau înregistrate audio ședințele de judecată care aveau loc în sălile de ședințe. Judecătoria Căușeni a fost asigurată cu 8 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Căușeni 59 %[4] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Căușeni dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Căușeni este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de pagina web și modalitatea de administrare a acesteia. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Căușeni și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Căușeni*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri privind prelungirea termenului de depunere a dosarelor pentru ocuparea funcției publice vacante; Declarația privind buna guvernare; Anunțuri privind funcțiile publice vacante
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 15 iulie 2015[5]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Căușeni dispune de un număr suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități
Server	1	1	-
Computer	23	40	-
Notebook	-	-	-
Imprimantă	19	24	-
Scanner	2	2	-
Scanner multifuncțional	-	-	-
Set de înregistrare audio Femida	2	5	-
Dictafon	-	8	-
Copiator (Xerox)	-	2	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Căușeni

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Căușeni*

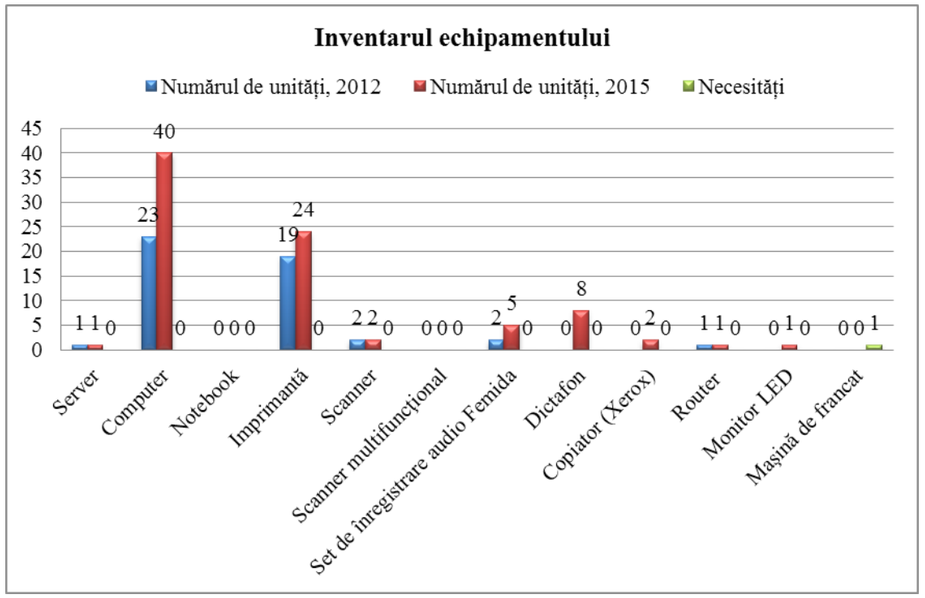

Sursa: Angajații Judecătoriei Căușeni

[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.
[5] La data evaluării paginii web – 17 iulie 2015.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Căușeni*

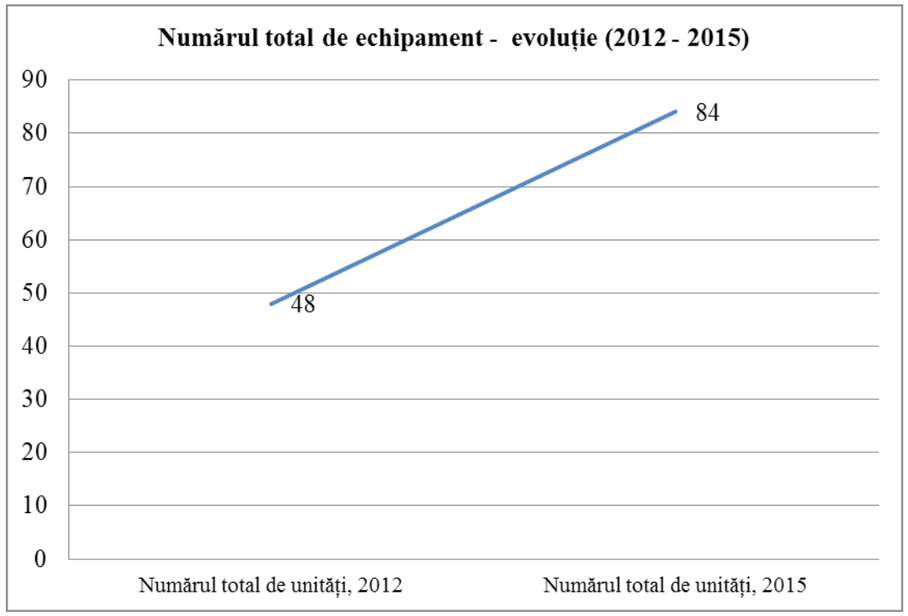

Sursa: Angajații Judecătoriei Căușeni

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Căușeni (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate toate recomandările formulate.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători și instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	
Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.	
Completarea paginii web cu informație de interes public.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Evitarea dublării informației pe pagina web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Căușeni era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd ședințele de judecată ce se desfășurau în sălile de ședințe erau parțial înregistrate audio, la data efectuării evaluării din 2015, la Judecătoria Căușeni mai mult de jumătate din ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Căușeni este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 36 unități în total.

Foto 10. *Scanner*
Foto 11. *Server*
Foto 12. *SRS FEMIDA*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Căușeni este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Căușeni a scăzut de la 3754 dosare/materiale în anul 2009 la 3495 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2010 – 4411 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

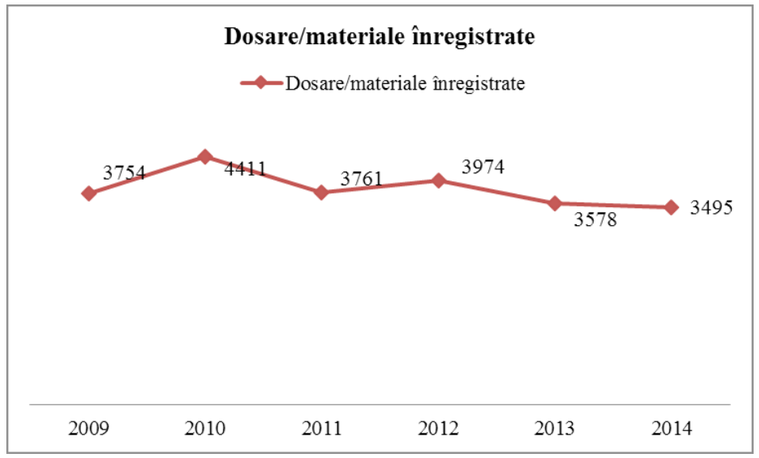

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a fluctuat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2010 – 3826 dosare/materiale, iar cele mai scăzute în anul 2013 – 2623 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

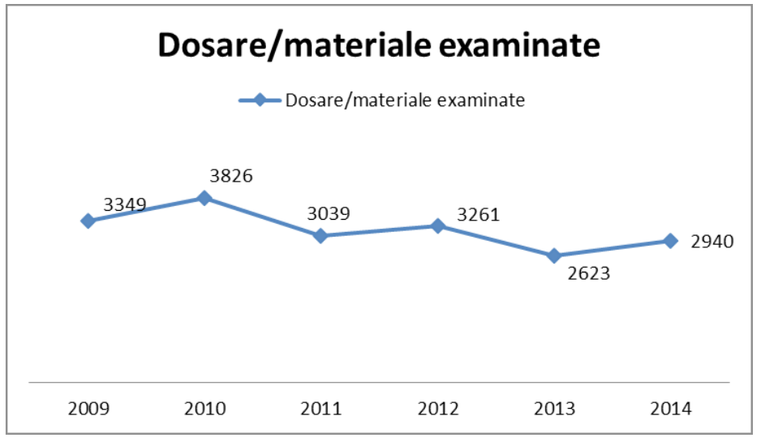

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Căușeni a scăzut de la 89,2% în anul 2009 la 84,1% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

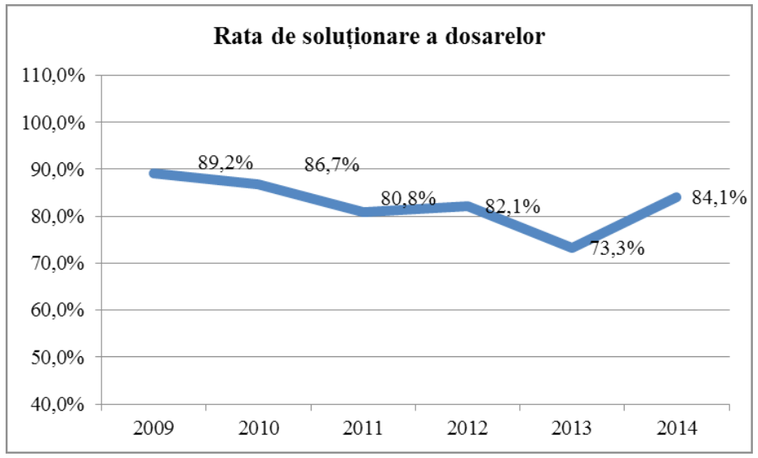

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Căușeni utilizează în activitatea sa 18 registre, cu cinci registre mai puțin decît cele ținute în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Căușeni numărul de registre depășește cu un registru numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6]

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Căușeni utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Căușeni*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 4. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență a documentelor executorii;
Civil	8. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 9. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 10. Fișa de evidență;
Penal	11. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 12. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 13. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 14. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 15. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 16. Fișa de evidență;
Contravențional	17. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 18. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Căușeni

Arhiva Judecătoriei Căușeni este organizată în mod eficient, fiind divizată în 2 spații: la etajul 1 al instanței și într-un garaj. În încăperile arhivei lipsește sistemul de ventilare.

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Căușeni (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate două recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reamplasarea cancelariei și construirea unei săli de recepție a cetățenilor la etajul 1.	Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă și a indicatorilor de direcționare a cetățenilor spre arhivă.
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	

Concluzii

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Căușeni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 6,9%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Căușeni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 12,2%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu un registru numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 13. *Pastrarea dosarelor în arhivă*
Foto 14. *Păstrarea dosarelor în arhivă*

În cadrul Judecătoriei Căușeni activează 5 judecători[7]. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 26 persoane.

La Judecătoria Căușeni există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Căușeni este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul, care este reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității în condițiile legii. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Căușeni este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	3	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	-
Grefier	4	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrii	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitor de încăperi de serviciu	1,5	-
Paznic	3	-
Total	**31**	**1**

[7] Prin Hotărîrea CSM nr. 331/15 din 05 mai 2015 la Judecătoria Căușeni au fost reduse 2 posturi de judecător, de grefier și de asistent judiciar. În anul 2012, în instanță activau 7 judecători.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Căușeni (Tabelul 8) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Instruirea specialistului relații cu publicul.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Căușeni, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Căușeni este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist pentru relații cu publicul.
- În cadrul judecătoriei activează un specialist IT (Administrator superior rețea de calculatoare).
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 15. *Monitor LED*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Căușeni a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță sunt instalate indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis. Pe ușile sălilor ședințelor de judecată sunt instalate plăcuțe care informează publicul despre faptul că ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Extras din Hotărîrea CSM nr. 351/14 din 15 noiembrie 2007 cu privire la accesul participanților la proces și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor;
- Modele de cereri;
- Rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Căușeni (Tabelul 9) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Amplasarea cancelariei mai aproape de intrare și crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor.	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
Instalarea indicatorilor clari spre biroul specialistului relații cu publicul, cancelarie și arhivă.	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Căușeni, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar etc.

Concluzii:

- Judecătoria Căușeni nu dispune de un ghișeu de informații pentru public.
- Există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 16. *Modele de acte pentru justițiabili*
Foto 17. *Grup sanitar*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Căușeni elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Căușeni a înregistrat o creștere de la 2384,8 mii lei în anul 2012 la 3296,6 mii lei în anul 2014, ceea ce constituie circa 38%. Această creștere se explică în mare parte prin majorarea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Căușeni au constituit 1455,5 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 2562,1 mii lei, fiind în creștere cu circa 76%. Majorarea respectivă a determinat creșterea bugetului instanței judecătorești cu 121%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Căușeni pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,455.5	1,857.0	2,562.1	76%	**121%**
Reparații (curente și capitale)	19.3	925.8	29.8	54%	1%
Procurarea mijloacelor fixe	366.6	159.2	98.3	-73%	-29%
Cheltuieli operaționale	403.6	536.2	606.4	50%	22%
Documente executorii	139.8	0.0	0.0	-100%	-15%
Total	**2,384.8**	**3,478.2**	**3,296.6**	**38%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Căușeni au cunoscut o creștere de circa 50%. Astfel, în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 403,6 mii pe cînd în 2014 acestea au constituit 606,4 mii lei sau cu 202,8 mii lei mai mult (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	109.2	156.2	146.1	34%	18%
Servicii de transport	28.0	50.4	26.3	-6%	-1%
Servicii de telecomunicație și de poștă	79.9	112.2	132.4	66%	26%
Servicii comunale	114.5	141.9	87.9	-23%	-13%
Altele	72.0	75.5	213.7	197%	**70%**
Total	**403.6**	**536.2**	**606.4**	**50%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cu 197% a „altor" cheltuieli. Creșterea în cauză a determinat majorarea bugetului operațional în proporție de 70%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul din ei fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Căușeni a examinat în total 3261 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o diminuare pînă la 2940 dosare sau cu circa 10%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Căușeni în anul 2012 a fost de circa 124 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 67% față de anul 2012, fiind de circa 206 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării

[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014

[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație

[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Căușeni*

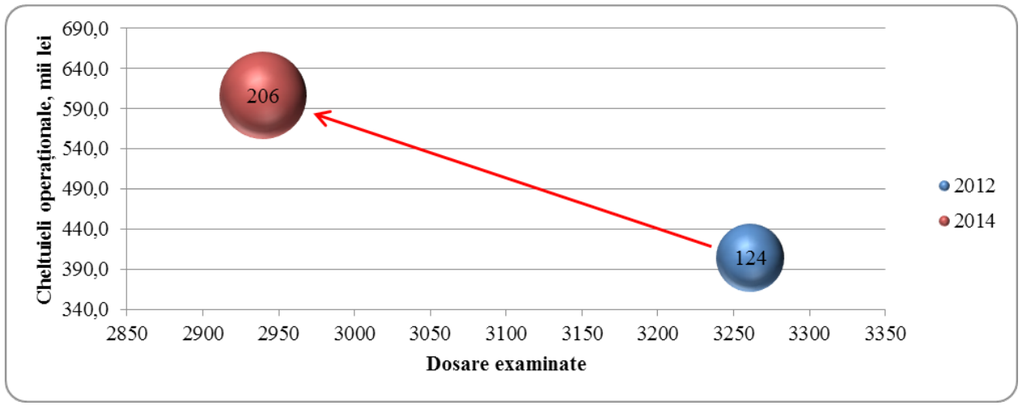

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale, pe de o parte (cu circa 50%) și micșorarea numărului dosarelor examinate, pe de altă parte (cu circa 10%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA CĂUŞENI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 206 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Căușeni vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

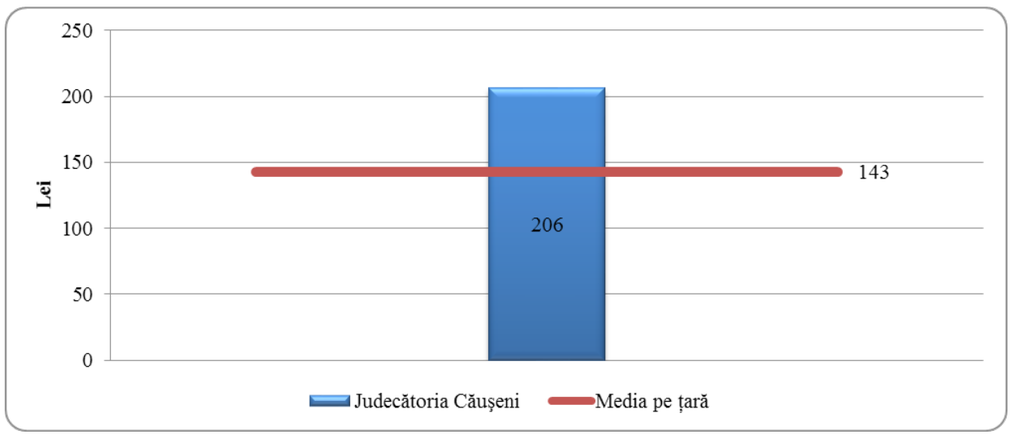

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Căușeni a fost cu 44% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Căușeni evidența contabilă se ținea automatizat, în acest scop fiind utilizată aplicația 1C buget. Din acest considerent, instanța nu a făcut parte din lista instanțelor care au beneficiat de dotarea cu 1C buget și de instruirea contabilului din partea USAID ROLISP.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Căușeni (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii

În baza informației prezentate anterior se poate de concluzionat următoarele:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Căușeni a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 38%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 76%).
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al diminuării numărului dosarelor examinate (cu circa 10%) și majorării cheltuielilor operaționale (cu circa 50%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Căușeni în anul 2014 a fost cu 44% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Ceadîr-Lunga, amplasată în orașul Ceadîr-Lunga, are în jurisdicția sa 9 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Ceadîr-Lunga a fost construită în perioada anilor 2009-2011, fiind proiectată inițial anume în acest scop. Fațada Judecătoriei Ceadîr-Lunga se menține în stare bună. Curtea din fața clădirii este pavată. Interiorul clădirii este în stare foarte bună.

În anul 2012, la Judecătoria Ceadîr-Lunga era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În anul 2012, toate ședințele care aveau loc în cele 3 săli de ședințe erau înregistrate audio. În anul 2015, la Judecătoria Ceadîr-Lunga o mare parte a ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Ceadîr-Lunga în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendință de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Ceadîr-Lunga activează 5 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 22,5 unități de personal. La Judecătoria Ceadîr-Lunga a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Ceadîr-Lunga figurează un specialist pentru relațiile cu publicul care a fost angajat.

JUDECĂTORIA CEADÎR-LUNGA

or. Ceadîr-Lunga, str. Lomonosov, 22

Data vizitei: 21 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 2%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 5% și a fost peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este instalat avertismentul precum că accesul persoanelor neautorizate în birourile judecătorilor este interzis.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	1	1	Fațada exterioară a fost renovată integral în 2011. Respectă simbolica de stat. A fost pavat teritoriul din jurul instanței.
Alimentare cu apă	1	1	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Apeductul este într-o stare foarte bună.
Alimentare cu energie electrică	1	1	Sistemul de alimentare cu energie electrică este într-o stare foarte bună și corespunde necesităților curente ale instanței.
Sistem de canalizare	1	1	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare.
Sistem de încălzire	1	1	Țevile și sistemul de încălzire din instanță au fost renovate în 2011. În același an, instanța a procurat cazane noi.
Sistem anti-incendiu	1	1	În clădirea judecătoriei există sistem anti-incendiu. Instanța mai dispune și de stingătoare și buton de alarmă în caz de incendiu.
Acoperiș	1	1	Acoperișul este în stare foarte bună. Sunt instalate jgheaburi și burlane pentru dispersarea apei de ploaie.
Interior	1	1	Interiorul birourilor este în stare foarte bună, în urma renovării de care au beneficiat în anul 2011.

Sursa: Judecătoria Ceadîr-Lunga

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Ceadîr-Lunga, 2012/2015*

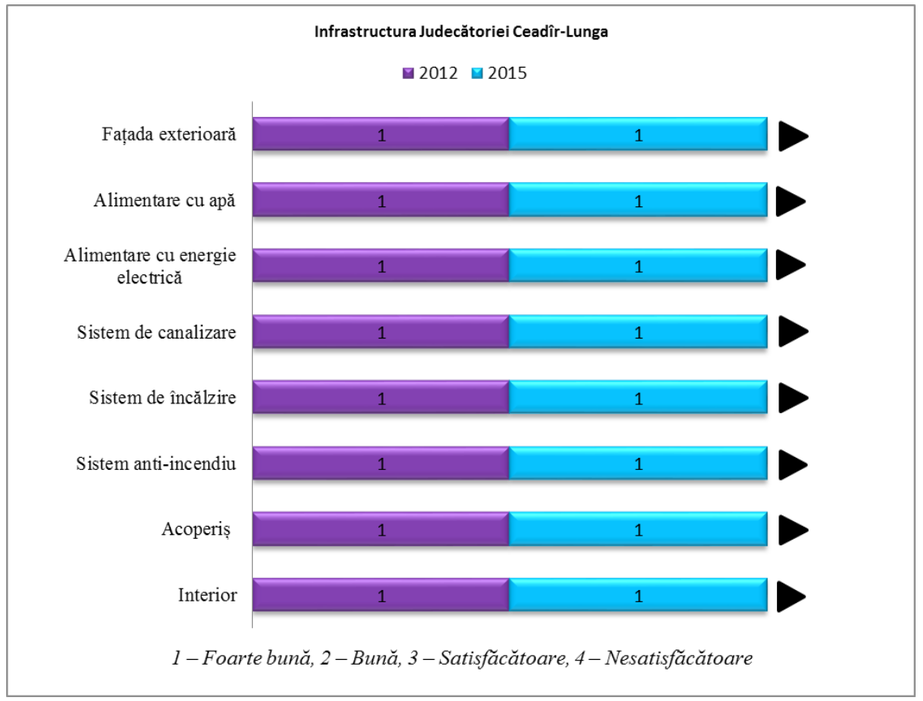

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Ceadîr-Lunga (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în 2015, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Amplasarea biroului specialistului pentru relații cu publicul la intrarea în instanță.	Construcția unui spațiu pentru garaj.
	Instalarea unui stabilizator de tensiune.

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 2. *Birou*
Foto 3. *Grup sanitar*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Ceadîr-Lunga nu a suferit schimbări, starea acesteia fiind apreciată ca „foarte bună” și în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu apă nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a fost apreciată ca „foarte bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună”.
- Sistemul de încălzire nu a suferit modificări din anul 2012, fiind apreciat ca „foarte bun”.
- Starea acoperișului a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „foarte bună” și în anul 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Ceadîr-Lunga au fost renovate în anul 2011, interiorul clădirii menținîndu-se într-o stare „foarte bună”.

Foto 4. *Sală de ședințe*
Foto 5. *Fațada clădirii*
Foto 6. *Rampă de acces*
Foto 7. *Birou*
Foto 8. *Spații de așteptare pentru public*
Foto 9. *Cazangerie*
Foto 10. *Celulă pentru detinuți*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ceadîr-Lunga era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ceadîr-Lunga funcționa versiunea 4 a PIGD.

În judecătoria Ceadîr-Lunga sunt 5 săli de ședințe în care au fost instalate 5 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 5 judecători. În anul 2012, ședințele care aveau loc în sălile de ședințe erau înregistrate audio. Judecătoria Ceadîr-Lunga a fost asigurată cu 5 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Ceadîr-Lunga 117%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Ceadîr-Lunga dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Ceadîr-Lunga este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de modalitatea de publicare a informației, imposibilitatea individualizării paginii web, limitarea categoriilor de informație ce pot fi publicate, lipsa de receptivitate și costul ridicat al serviciilor companiei contractate. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind nesatisfăcătoare.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Ceadîr-Lunga și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Ceadîr-Lunga*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	*Nu conține informație*
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 07 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Ceadîr-Lunga dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	23	32	6
Notebook	-	1	-
Imprimantă	15	12	-
Scanner	6	7	1
Scanner multifuncțional	-	6	3
Set de înregistrare audio Femida	3	5	-
Dictafon	-	5	-
Copiator (Xerox)	1	2	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Ceadîr-Lunga

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Ceadîr-Lunga*

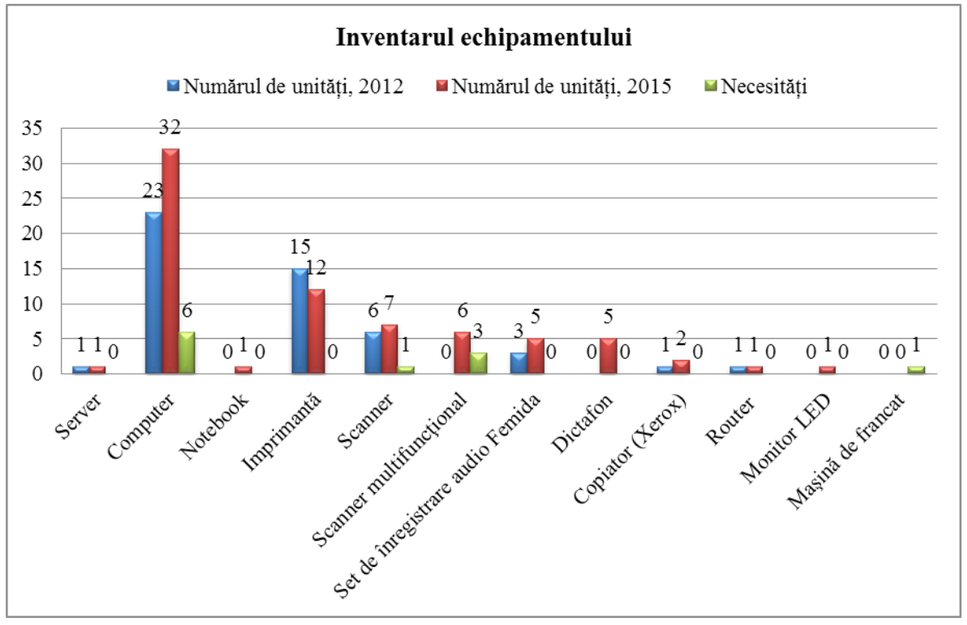

Sursa: Angajații Judecătoriei Ceadîr-Lunga

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 10 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Ceadîr-Lunga*

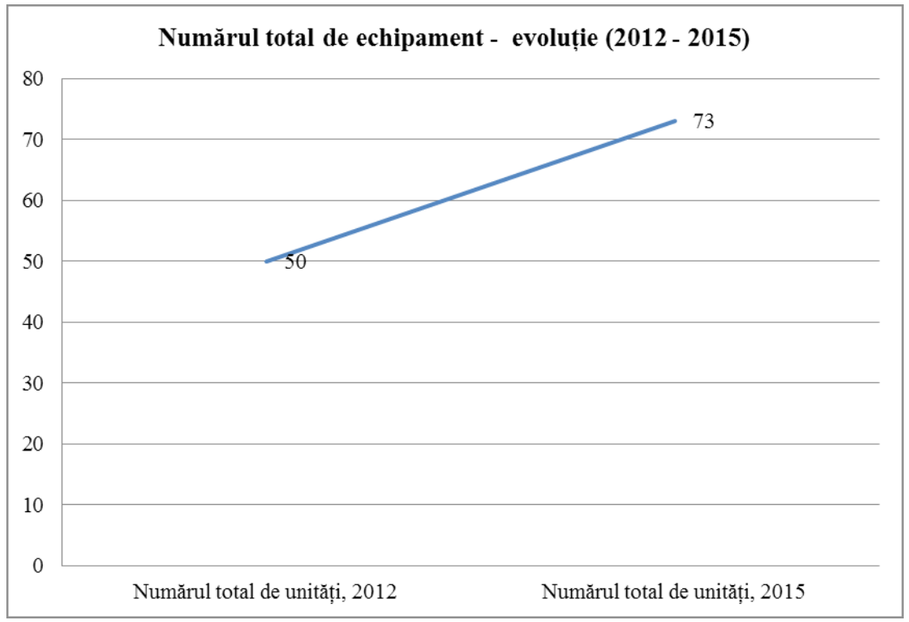

Sursa: Angajații Judecătoriei Ceadîr-Lunga

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ceadîr-Lunga era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- În anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ceadîr-Lunga o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Ceadîr-Lunga este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 23 unități în total.

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Ceadîr-Lunga (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate cinci recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea numărului necesar de seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Asigurarea furnizării continue a energiei electrice.
Eliminarea deficiențelor tehnice pentru a asigura utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio.	
Utilizarea sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată în toate sălile de ședințe.	
Completarea meniurilor de pe pagina web cu informație de interes public și actualizarea permanentă a acesteia.	
Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului.	

Foto 11. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 12. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Ceadîr-Lunga este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009 - 2015.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ceadîr-Lunga a scăzut de la 2383 dosare/materiale în anul 2009 la 2174 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2010 – 2492 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

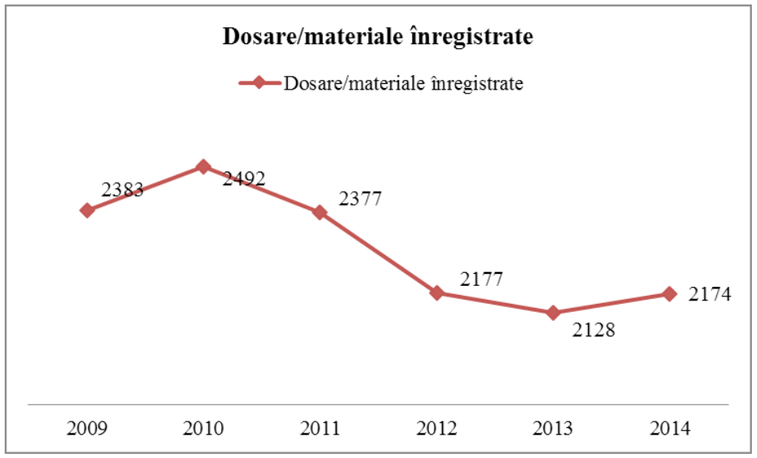

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a fluctuat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2010 – 2379 dosare. Din anul 2010 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate în anul 2014 constituind 1857 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

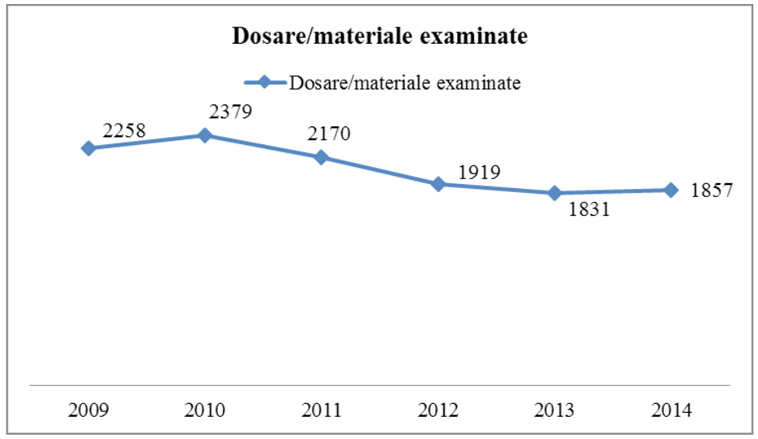

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Ceadîr-Lunga a scăzut de la 94,8% în anul 2009 la 85,4% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

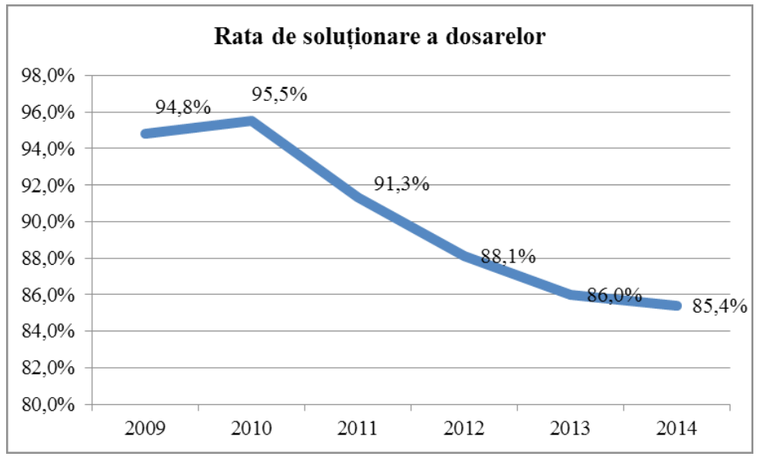

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ceadîr-Lunga utilizează în activitatea sa 24 registre – cu trei registre mai puțin decît cele ținute în anul 2012. Totuși, la Judecătoria Ceadîr-Lunga numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ceadîr-Lunga utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ceadîr-Lunga*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor; 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate.
Civil	8. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 9. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 10. Registrul alfabetic al dosarelor comerciale; 11. Registrul de evidență a demersurilor executorilor judecătorești; 12. Fișa de evidență.
Penal	13. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 14. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 15. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 16. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 17. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 18. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva acțiunilor organului de urmărire penală (indicele 10 art.298 CPP RM); 19. Registrul de evidență a materialelor confidențiale expediate în instanța ierarhic superioară; 20. Fișele statistice cu privire la condamnați și părțile vătămate; 21. Registrul de evidență a demersurilor către birourile de probațiune și instituțiile penitenciare; 22. Fișa de evidență.

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	23.	Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale;
	24.	Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ceadîr-Lunga

Arhiva Judecătoriei Ceadîr-Lunga este organizată în mod eficient, fiind divizată în două spații, la etajul 1 și 2. Încăperea arhivei dispune de sistem de ventilare și sistem anti-incendiu.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012, a fost formulată o singură recomandare la capitolul activitatea Judecătoriei Ceadîr-Lunga (Tabelul 6), care nu a fost implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ceadîr-Lunga a scăzut în perioada 2009-2014 cu 8,8%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Ceadîr-Lunga a scăzut în perioada 2009-2014 cu 17,8%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 7 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 13. *Buton de alarmă*
Foto 14. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Ceadîr-Lunga activează 5 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 22,5 unități de personal.

La Judecătoria Ceadîr-Lunga activează un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Ceadîr-Lunga figurează un specialist pentru relațiile cu publicul și acest specialist a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Ceadîr-Lunga este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	3	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	1
Grefier	4	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	1
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	3	-
Total	**27,5**	3

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Ceadîr-Lunga (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate ambele recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Ceadîr-Lunga.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Ceadîr-Lunga este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist relații cu publicul.
- Judecătoria nu dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 15. *Ghișeu de informații*

La intrare în Judecătoria Ceadîr-Lunga a fost instalat un ghișeu de informații și un monitor LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile judecătorilor există plăcuțe cu avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Extras din Hotărîrea CSM nr. 351/14 din 15 noiembrie 2007 cu privire la accesul participanților la proces și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor;
- Extras din Legea cu privire la avocatură;
- Listele ședințelor de judecată;
- Extras din Hotărîrea CSM nr. 504/17 din 03 iunie 2014 privind aprobarea Regulilor de conduită a justițiabililor și a altor persoane în instanța judecătorească.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Ceadîr-Lunga (Tabelul 9) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Ceadîr-Lunga, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de pe CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.	Instalarea indicatoarelor clare de direcționare a cetățenilor spre biroul specialistului în relații cu publicul.
	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Ceadîr-Lunga a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un monitor LED cu afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.

16

17

Foto 16. *Monitor LED*
Foto 17. *Inscripție la intrarea în sala de ședințe de judecată*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Ceadîr-Lunga elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Ceadîr-Lunga a înregistrat o creștere de circa 64% față de anul 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Ceadîr-Lunga a fost de 1746,3 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a fost deja de 2863,2 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Ceadîr-Lunga au constituit 1023,3 mii lei, atunci, în 2014, cheltuielile de personal au înregistrat 2121,4 mii lei, fiind în creștere cu circa 107%. Creșterea în cauză a permis majorarea bugetului instanței cu circa 98%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Ceadîr-Lunga pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,023.3	1,519.7	2,121.4	107%	**98%**
Reparații (curente și capitale)	0.0	45.0	16.2	-	1%
Procurarea mijloacelor fixe	40.2	0.0	31.3	-22%	-1%
Cheltuieli operaționale	682.8	809.9	694.3	2%	1%
Total	**1,746.3**	**2,374.6**	**2,863.2**	**64%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

În anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Ceadîr-Lunga au rămas practic la nivelul anului 2012, înregistrînd o creștere de doar 2%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 682,8 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 694,3 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	198.3	212.9	99.2	-50%	-862%
Servicii de transport	29.3	65.8	12.3	-58%	-148%
Servicii de telecomunicație și de poștă	73.4	102.9	146.1	99%	**632%**
Servicii comunale	208.6	165.8	180.8	-13%	-242%
Altele	173.2	262.5	255.9	48%	**719%**
Total	**682.8**	**809.9**	**694.3**	**2%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea nesemnificativă a cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor destinate serviciilor de telecomunicație și de poștă. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Ceadîr-Lunga a dublat cheltuielile respective (circa 99%), de la 73,4 mii lei în anul 2012 la 146,1 mii lei în anul 2014. La fel, trebuie de menționat și despre „alte" cheltuieli care au cunoscut o creștere de 48% în anul 2014 față de 2012.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice,[10] pe parcursul anului 2012, Judecătoria Ceadîr-Lunga a examinat în total 1919 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o ușoară reducere de pînă la 1857 dosare sau cu circa 3%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Ceadîr-Lunga în anul 2012 a fost de circa 356 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o ușoară creștere cu circa 5% față de anul 2012, fiind de circa 374 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Ceadîr-Lunga*

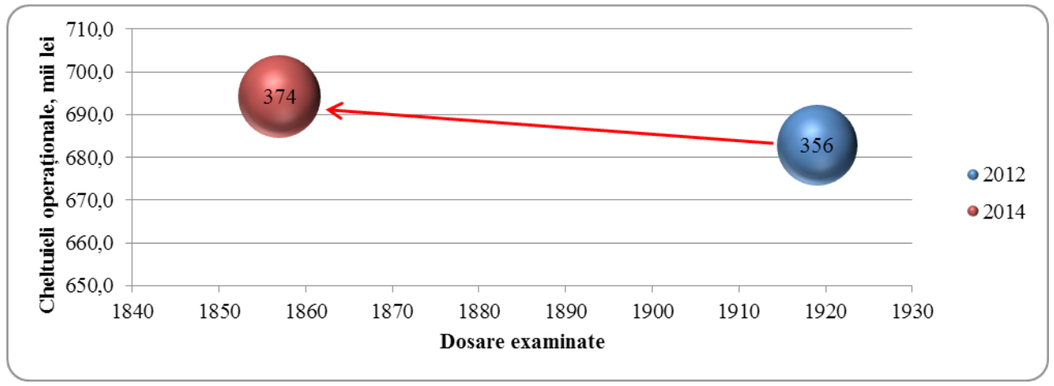

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea ușoară a costului mediu pe dosar examinat (circa 5%) poate fi explicată prin faptul că cheltuielile operaționale au înregistrat o creștere de circa 2%, în timp ce numărul dosarelor examinate s-a redus cu circa 3%. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA CEADÎR-LUNGA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 374 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Ceadîr-Lunga vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

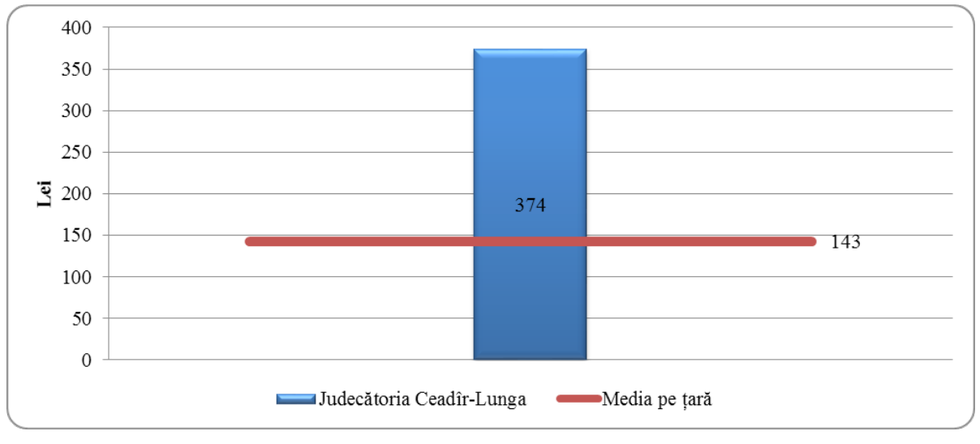

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Ceadîr-Lunga a fost cu circa 161% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Ceadîr-Lunga evidența contabilă se ținea automatizat. La solicitarea contabilului, USAID ROLISP a achitat deservirea aplicației pentru un an. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Ceadîr-Lunga (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Ceadîr-Lunga a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 64%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (107%).
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (2%) și reducerii numărului de dosare examinate (3%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Ceadîr-Lunga în anul 2014 a fost cu circa 161% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Cimișlia, amplasată în orașul Cimișlia, are în jurisdicția sa 39 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Cimișlia a fost construită în anul 1979, fiind proiectată inițial anume în acest scop. În anul 2012 a fost renovată fațada judecătoriei și a fost pavat teritoriul în jurul instanței. În anul 2014 au fost renovate o parte din birouri și a fost reparat subsolul clădirii.

În anul 2012, la Judecătoria Cimișlia era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd erau înregistrate audio doar ședințele de judecată care aveau loc în cele 2 săli de ședințe în care era instalat echipamentul de înregistrare audio, în anul 2015, la Judecătoria Cimișlia o mare parte a ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Cimișlia în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de creștere la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, și de descreștere la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Cimișlia activează 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 22 persoane. La Judecătoria Cimișlia a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Cimișlia figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA CIMIȘLIA

or. Cimișlia, str. C. Stamati, 1

Data vizitei: 11 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 33%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 16% și a fost mult peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt semne clare cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis. Pe ușile sălilor ședințelor de judecată nu sunt instalate plăcuțe care informează publicul despre faptul că ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	2	Fațada exterioară a fost renovată în anul 2012. Respectă simbolica de stat. Teritoriul în jurul instanței a fost renovat în anul 2012, iar scările de la intrarea principală în anul 2014.
Alimentare cu apă	4	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. În 2012 au fost efectuate lucrări de renovare parțială a apeductului.
Alimentare cu energie electrică	4	3	Sistemul electric al clădirii este vechi, din anul 1979. Unele porțiuni au fost renovate în cadrul lucrărilor de renovare efectuate în anii 2012-2014. Rețeaua nu corespunde necesităților curente ale instanței.
Sistem de canalizare	4	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Țevile sunt vechi. În anul 2012 au fost efectuate lucrări de renovare parțială a unor porțiuni de țevi.
Sistem de încălzire	3	2	În 2004 instanța a procurat cazane noi. Țevile și sistemul de încălzire din instanță au fost schimbate în anul 2004. A fost reparat mecanismul de reglare a temperaturii la cazane.
Sistem anti-incendiu	-	-	În clădirea judecătoriei nu există un sistem anti-incendiu. Instanța dispune doar de cîteva stingătoare.
Acoperiș	4	2	Acoperișul instanței este din țiglă metalică și a fost reparat în anul 2012.
Interior	4	2	Interiorul birourilor a fost reparat în anii 2012-2014 și se menține în stare bună.

Sursa: Judecătoria Cimișlia

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Cimișlia, 2012/2105*

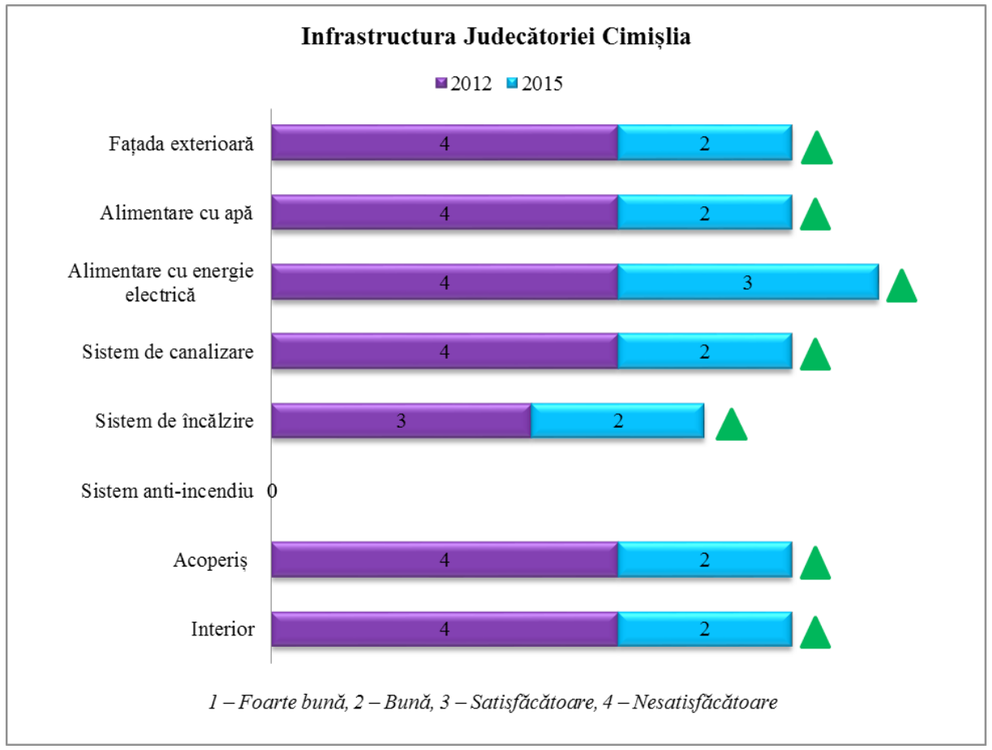

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șaisprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Cimișlia (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015, au fost realizate unsprezece recomandări.

Foto 1. *Spații de așteptare*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Schimbarea țevii de canalizare și reparația zonelor afectate.	Reamplasarea cancelariei și a recepției lîngă ușa de la intrare, la primul etaj, ceea ce va asigura accesul adecvat al publicului.
Extinderea și reparația burlanelor și construcția unui nou canal de drenaj pentru dispersarea apei de la clădire.	Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.
Înlăturarea umezelii de pe pereții externi.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Mutarea biroului de probațiune într-o clădire separată adecvată.	Înlocuirea sistemului de încălzire.
Renovarea interiorului clădirii și reconfigurarea spațiului.	Îmbunătățirea rețelei de alimentare cu energie electrică a clădirii.
Demolarea garajului.	
Ventilarea încăperii pentru serverul rețelei locale (LAN).	
Crearea accesului restricționat la celulele pentru deținuți.	
Unificarea arhivelor și reparația spațiilor date.	
Reparația generală a finisajelor interioare, în modul necesar.	
Înlocuirea corpurilor de iluminat.	

Concluzii:

- Fațada exterioară și acoperișul Judecătoriei Cimișlia au fost renovate, fiind apreciate ca „bune” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă și canalizare s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din anul 2012 fiind apreciată drept „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „bună” în anul 2015.
- Judecătoria Cimișlia nu dispune de sistem anti-incendiu.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Cimișlia au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „bună”.

Foto 2. *Sală de ședinte de judecată*
Foto 3. *Hol*
Foto 4. *Celulă pentru deținuți*
Foto 5. *Grup sanitar*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Cimișlia era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Cimișlia funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Cimișlia dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată[3]. În instanță activează 3 judecători. În anul 2012, erau înregistrate audio doar ședințele de judecată care aveau loc în sălile de ședințe. Judecătoria Cimișlia a fost asigurată cu 2 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Cimișlia 123 %[4] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Cimișlia dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Cimișlia este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de modalitatea de publicare a informației pe pagina web și lipsa operativității din partea companiei contractate. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind nesatisfăcătoare în raport cu costul ridicat al acestora.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Cimișlia și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Cimișlia*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Două anunțuri privind funcțiile vacante
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 15 iulie 2015[5]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Cimișlia dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Server	1	1	-
Computer	16	31	-
Notebook	-	-	-
Imprimantă	14	25	-
Scanner	2	3	1
Scanner multifuncțional	-	-	-
Set de înregistrare audio Femida	2	3	-
Dictafon	-	2	-
Copiator (Xerox)	4	*Informația nu a fost prezentată*	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Cimișlia

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Cimișlia*

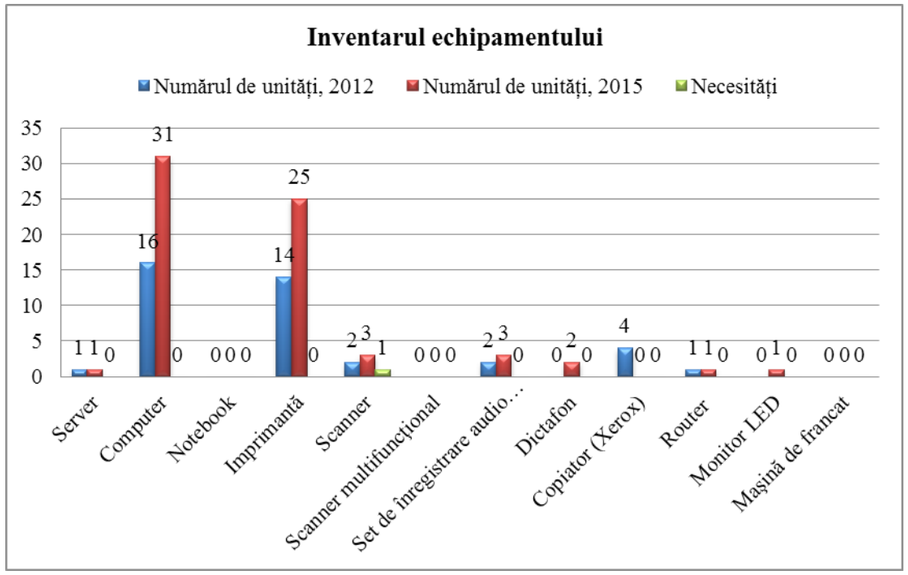

Sursa: Angajații Judecătoriei Cimișlia

[3] La data vizitei s-a comunicat că încă o sală de ședințe urmează a fi amenajată, fiind prevăzute sursele financiare necesare în bugetul pentru anul 2016.

[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[5] La data evaluării paginii web – 17 iulie 2015.

[6] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Cimișlia*

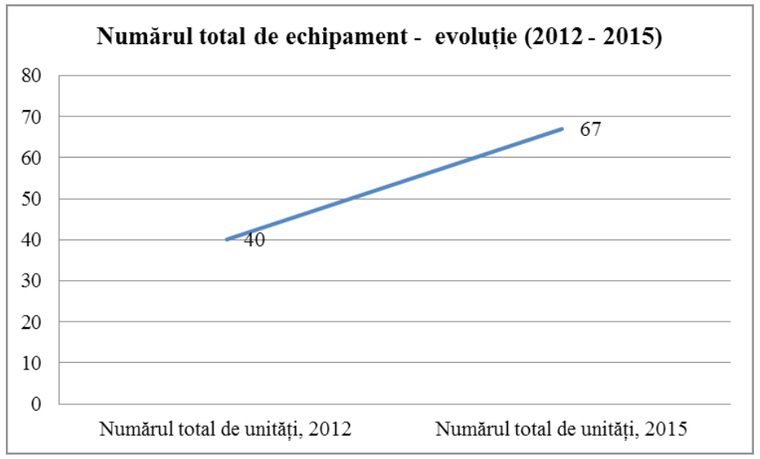

Sursa: Angajații Judecătoriei Cimișlia

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Cimișlia (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședințe prin instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	
Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM[7].	
Completarea paginii web cu informație de interes public.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului.	

[7] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. Nr. 338/13 din 12.04.2013

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Cimișlia era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd erau înregistrate audio doar ședințele de judecată ce se desfășurau în sălile de ședințe, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Cimișlia o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Cimișlia este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 27 unități în total.

Foto 6. *Server*
Foto 7. *SRS Femida*
Foto 8. *SRS Femida*
Foto 9. *Scanner multifuncțional*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Cimișlia este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Cimișlia a crescut de la 2994 dosare/materiale în anul 2009 la 3049 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2013 – 3321 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

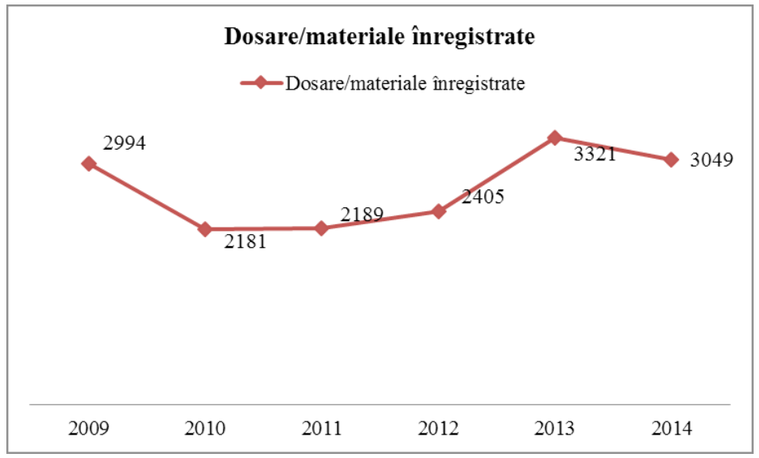

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2013 – 3155 dosare, iar cele mai scăzute valori în anul 2010 – 1931 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

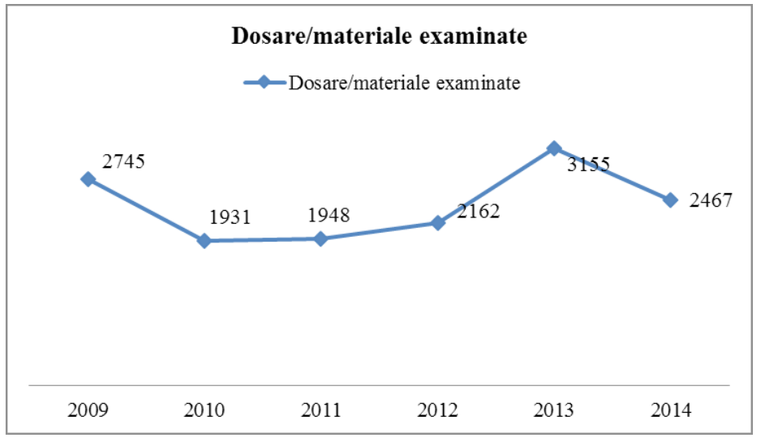

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Cimișlia a scăzut de la 91,7% în anul 2009 la 80,9% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

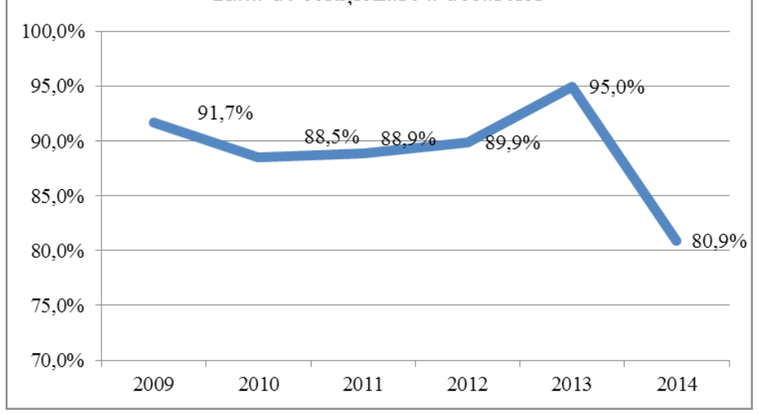

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cimișlia utilizează în activitatea sa 18 registre, cu patru registre mai puține decît cele ținute în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Cimișlia numărul de registre ținute depășește nesemnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[8].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cimișlia utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cimișlia*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 4. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 7. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate;
Civil	8. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 9. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 10. Fișa de evidență;
Penal	11. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 12. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 13. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 14. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 15. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 16. Fișa de evidență;
Contravențional	17. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 18. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cimișlia

[8] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. Nr. 338/13 din 12.04.2013

Arhiva Judecătoriei Cimișlia este organizată în mod eficient, fiind amplasată în subsolul instanței. În încăperea arhivei lipsește sistemul de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Cimișlia (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Consolidarea arhivei într-un spațiu unic, cu organizarea și reparația corespunzătoare a spațiului.	
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	
Reamplasarea cancelariei și construirea unei săli de recepție la etajul 1.	
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea evitării dublării informației.	

Concluzii

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Cimișlia a crescut în perioada 2009-2014 cu 1,8%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Cimișlia a scăzut în perioada 2009-2014 cu 10,1%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu un registru numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 10. *Arhiva*
Foto 11. *Informații pentru justițiabili*

10

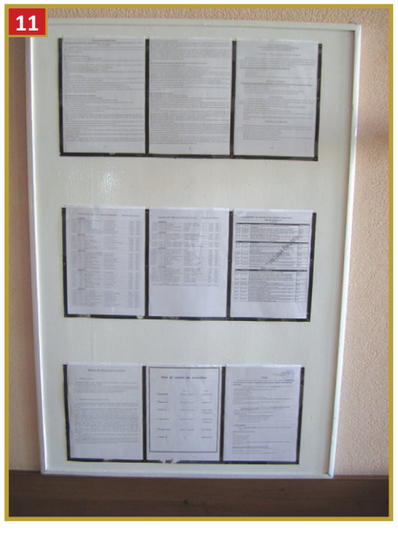
11

În cadrul Judecătoriei Cimișlia activează 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 22 persoane.

La Judecătoria Cimișlia există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Cimișlia este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul, care este reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității în condițiile legii. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Cimișlia este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	2	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	-
Grefier	3	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	-	1
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrii	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	-	0,5
Șofer	1	-
Îngrijitor încăperi	1	-
Paznic	2	-
Total	**25**	**3,5**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Cimișlia (Tabelul 8) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost realizate ambele recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Cimișlia, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Cimișlia este realizat de specialistul în resurse umane.
- În cadrul judecătoriei activează un specialist pentru relații cu publicul.
- Judecătoria nu dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

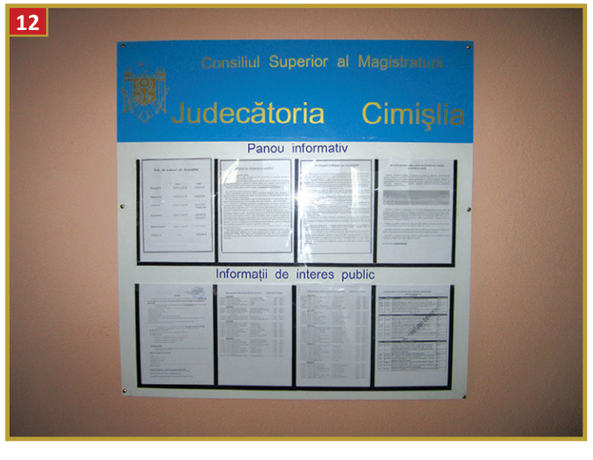

Foto 12. *Panou informativ*

La intrare în Judecătoria Cimișlia a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată;
- Informație privind modalitatea de depunere a actelor în instanță;
- Regulile de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanța judecătorească;
- Informație privind datele de contact a avocaților;
- Drepturile și obligațiile justițiabililor;
- Informație privind serviciile prestate contra plată de către Judecătoria Cimișlia și tarifele stabilite;
- Anunț cu privire la funcțiile publice vacante;
- Informație cu privire la procedura de executare a hotărîrilor.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Cimișlia (Tabelul 9) relevă faptul că pînă în anul 2015 a fost implementată o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea pe toate ușile birourilor judecătorilor a plăcuțelor cu interzicerea accesului persoanelor neautorizate.	Amplasarea cancelariei mai aproape de intrare și crearea unui ghișeu de informații și primire/eliberare a documentelor.
	Instalarea indicatorilor clari spre biroul specialistului relații cu publicul, cancelarie și arhivă.
	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Cimișlia, informație despre înregistrarea audio a ședințelor și dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.

Concluzii:

- Judecătoria Cimișlia nu dispune de un ghișeu de informații pentru public.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- Pe ușile sălilor ședințelor de judecată nu sunt instalate plăcuțe care informează publicul despre faptul că ședințele de judecată sunt înregistrate audio.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

13

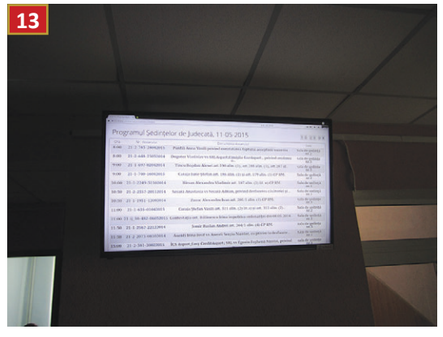

14

Foto 13. *Monitor LED*
Foto 14. *Inscripții la intrarea în sala de ședințe de judecată*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[9]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Cimișlia elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[10]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Cimișlia a înregistrat o creștere de la 2800,1 mii lei în anul 2012 la 4153,6 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 48%. Această creștere se explică în mare parte prin majorarea cheltuielilor de personal[11]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Cimișlia au constituit 948,9 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal s-au dublat înregistrînd o valoare de 2067,2 mii lei, fiind în creștere cu circa 118%. Creșterea cheltuielilor de personal a influențat majorarea bugetului instanței în mărime de 83%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Cimișlia pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	948.9	1,359.5	2,067.2	118%	**83%**
Reparații (curente și capitale)	1,200.0	307.9	1,469.8	22%	20%
Procurarea mijloacelor fixe	210.0	97.0	31.2	-85%	-13%
Cheltuieli operaționale	441.2	599.0	585.4	33%	11%
Total	**2,800.1**	**2,363.4**	**4,153.6**	**48%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Cimișlia s-au majorat cu circa 33%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 441,2 mii, atunci în anul 2014 acestea au constituit 585,4 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	80.0	207.1	212.1	165%	**92%**
Servicii de transport	89.5	71.7	59.2	-34%	-21%
Servicii de telecomunicație și de poștă	89.6	134.0	110.5	23%	14%
Servicii comunale	102.6	89.2	95.0	-7%	-5%
Altele	79.5	97.0	108.6	37%	20%
Total	**441.2**	**599.0**	**585.4**	**33%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea cheltuielilor pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Cimișlia a majorat cheltuielile în acest scop cu circa 165%, ceea ce a determinat majorarea bugetului operațional cu circa 92%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale, în special a celor pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc, poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[12], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Cimișlia a examinat în total 2162 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o majorare de pînă la 2467 dosare sau cu circa 14%. Astfel, majorarea numărului dosarelor examinate poate servi drept o explicație pentru creșterea cheltuielilor operaționale ale instanței.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Cimișlia în anul 2012 a fost de circa 204 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere moderată cu circa 16% față de anul 2012, fiind de circa 237 lei.

[9] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[10] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[11] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[12] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Cimișlia*

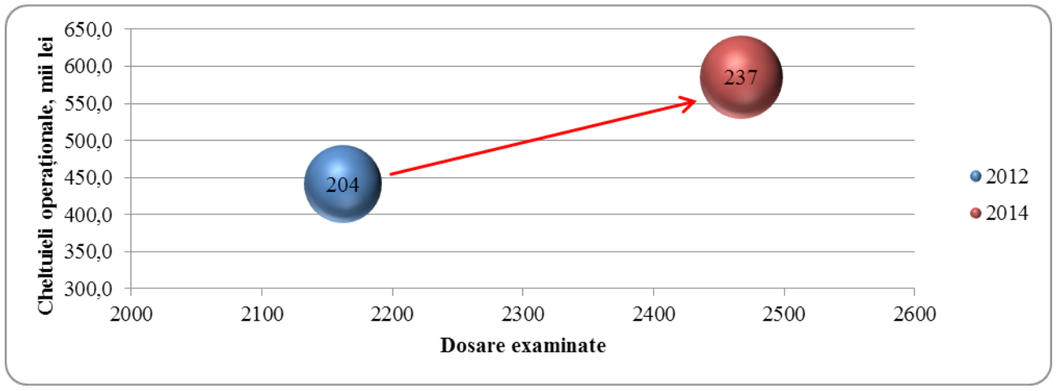

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin creșterea mai rapidă a cheltuielilor operaționale (33%) față de creșterea numărului de dosare examinate (14%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA CIMIŞLIA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 237 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Cimișlia vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

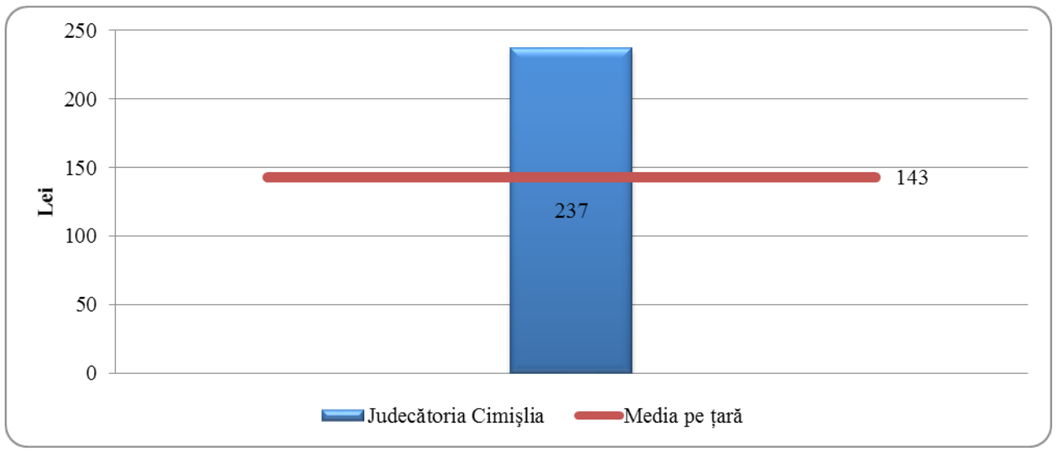

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Cimișlia a fost cu 66% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Cimișlia evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămîni (în anii 2013 și 2014). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Cimișlia (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Cimișlia a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 48%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 118%).
- Majorarea nesemnificativă (circa 16%) a costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii mai rapide a cheltuielilor operaționale (circa 33%) față de numărul dosarelor examinate (circa 14%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Cimișlia în anul 2014 a fost cu 66% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Comrat, amplasată în municipiul Comrat, are în jurisdicția sa 16 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anul 2009, clădirea Judecătoriei Comrat a fost renovată, fiind într-o stare bună la data efectuării evaluării. Din anul 2009 lucrări de reparație semnificative nu au fost efectuate. Curtea din fața clădirii este pavată. În anul 2014 fost reparat acoperișul cazangeriei.

În anul 2012, la Judecătoria Comrat era utilizată versiunea 3 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd erau înregistrate audio ședințele de judecată ce aveau loc în sălile de ședință, în anul 2015, la Judecătoria Comrat toate ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Comrat în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Comrat activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 26,5 unități de personal. La Judecătoria Comrat a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Comrat este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA COMRAT

or. Comrat, str. Lenin, 242

Data vizitei: 20 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 36%. În anul 2014, costul mediu pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 78% și a fost mai mare față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	3	Fațada exterioară respectă simbolica de stat, însă necesită renovare. Curtea din fața clădirii este pavată. Este instalată rampă de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă.
Alimentare cu apă	2	2	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Sistemul de țevi este în stare bună.
Alimentare cu energie electrică	2	2	Sistemul electric se menține în stare bună. Este necesară procurarea unui generator de curent electric, pentru a asigura buna funcționare a instanței.
Sistem de canalizare	2	2	Clădirea este conectată la sistemul centralizat de canalizare, acesta fiind în stare bună.
Sistem de încălzire	2	2	Întregul sistem de alimentare cu energie termică este într-o stare bună.
Sistem anti-incendiu	-	-	În clădirea judecătoriei nu există sistem anti-incendiu. Instanța dispune doar de cîteva stingătoare.
Acoperiș	2	2	Acoperișul instanței a fost renovat în anul 2008 și se menține în stare bună. În același an au fost instalate jgheaburi și burlane.
Interior	2	2	Interiorul birourilor este în stare bună. În unele spații este necesară reparație cosmetică.

Sursa: Judecătoria Comrat

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Comrat, 2012/2015*

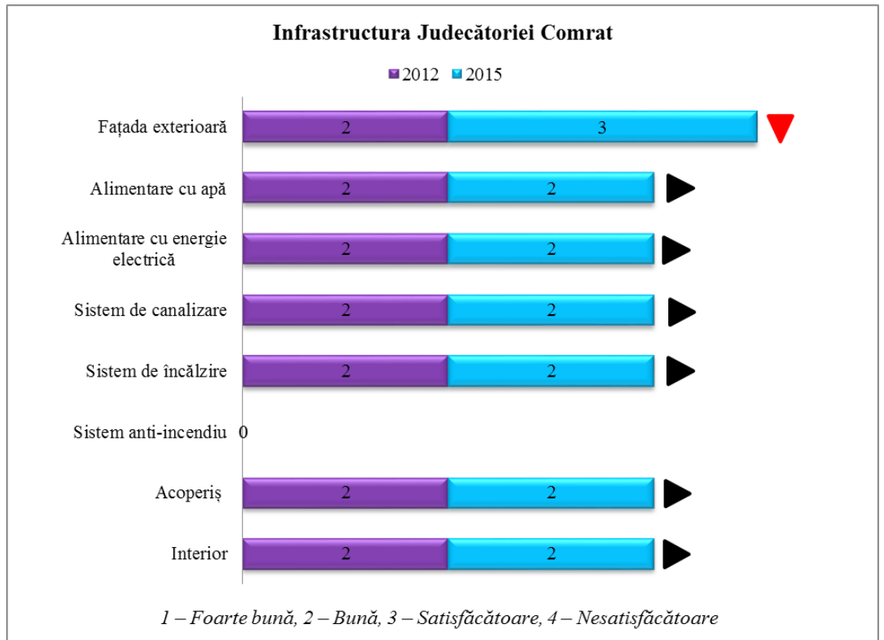

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Comrat (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate două recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Crearea biroului pentru audierea minorilor participanți în proces.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Instalarea unui sistem de supraveghere video în spațiul amenajat pentru avocați.	

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Comrat s-a înrăutățit, fiind apreciată ca „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemelor de canalizare, alimentare cu apă, energie electrică și energie termică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” și în anul 2015.
- Acoperișul Judecătoriei Comrat nu a suferit schimbări din anul 2012, fiind calificat drept „bun” în anul 2015.
- Identic situației din anul 2012, în anul 2015 starea interiorului Judecătoriei Comrat a fost considerată „bună”.

Foto 1. *Rampă de acces*
Foto 2. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 3. *Hol*
Foto 4. *Grup sanitar*
Foto 5. *Birou*

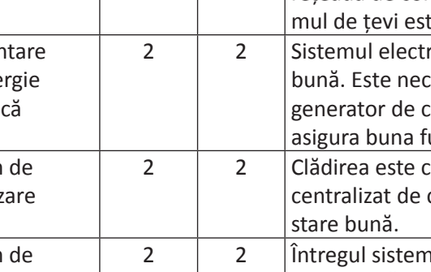

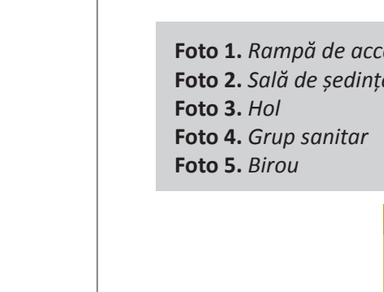

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Comrat era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Comrat funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Comrat dispune de 4 săli de ședințe în care au fost instalate 4 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 4 judecători. În anul 2012, ședințele care aveau loc în sălile de ședințe erau înregistrate audio. Judecătoria Comrat a fost asigurată cu 2 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Comrat 118%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Comrat dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Comrat este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de procedura de plasare a informației pe pagina web, precum și limitarea volumului și tipului informației ce poate fi plasată. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind nesatisfăcătoare.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Comrat și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Comrat*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Cinci anunțuri de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 02 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Comrat dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	32	34	7
Notebook	-	-	-
Imprimantă	-	18	-
Scanner	1	5	-
Scanner multifuncțional	-	1	3
Set de înregistrare audio Femida	4	4	-
Dictafon	-	2	-
Copiator (Xerox)	3	4	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	1	-

Sursa: Judecătoria Comrat

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Comrat*

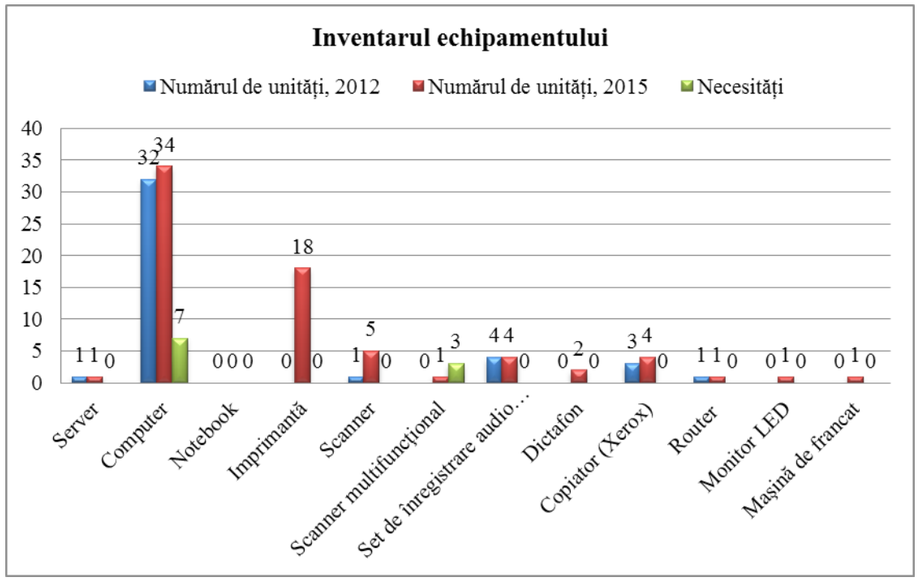

Sursa: Angajații Judecătoriei Comrat

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 08 iulie 2015.

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Comrat*

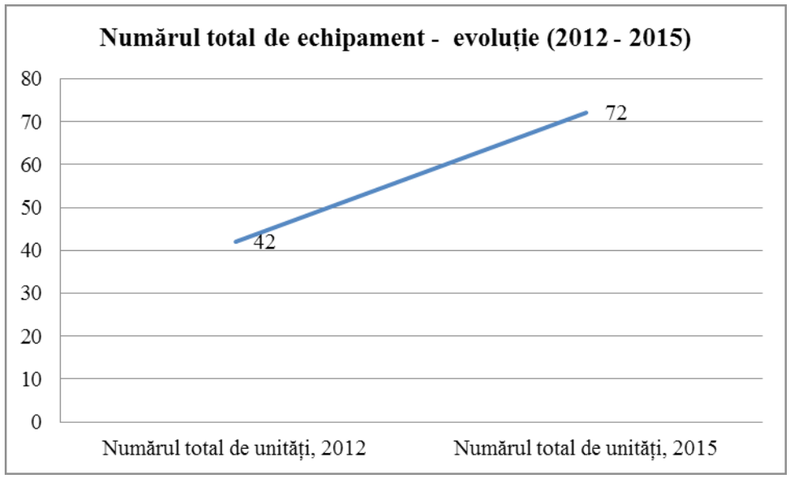

Sursa: Angajații Judecătoriei Comrat

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Comrat (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Completarea paginii web cu informație de interes public actualizată.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM[6].
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.

[6] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 18 iunie 2009.

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Comrat era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd erau înregistrate ședințele de judecată ce se desfășurau în sălile de ședințe, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Comrat ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Comrat este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 30 unități în total.

Foto 6. *Sala de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 7. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Comrat este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Comrat a scăzut de la 3748 dosare/materiale în anul 2009 la 2755 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2010 – 3825 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

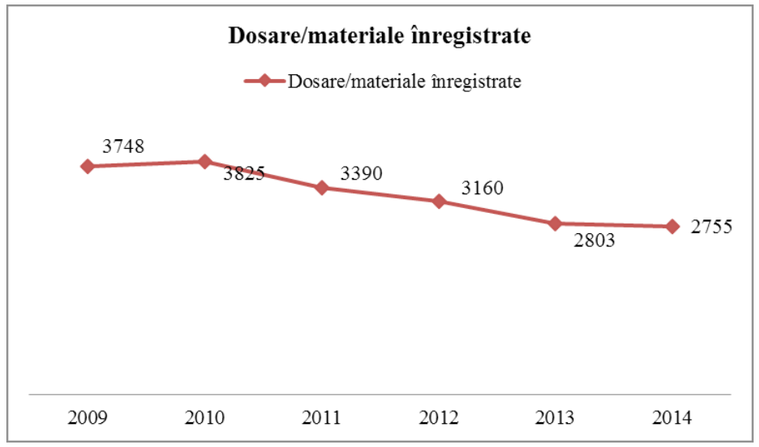

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata, că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2010 – 3601 dosare/materiale. Din anul 2010 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate în anul 2014 constituind 2170 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

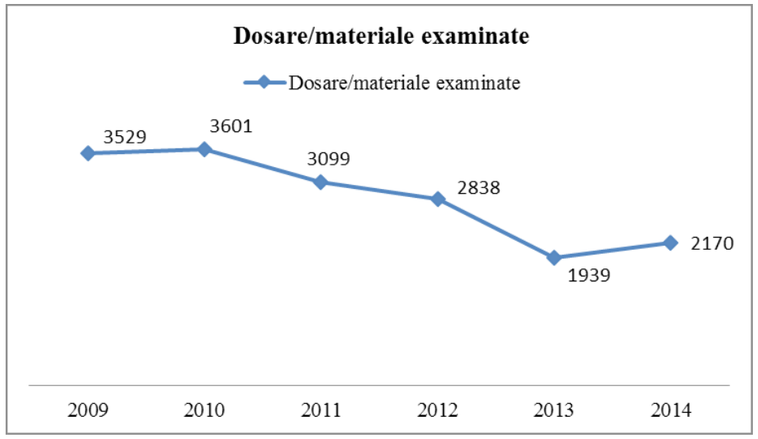

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Comrat a scăzut de la 94,2% în anul 2009 la 78,8% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

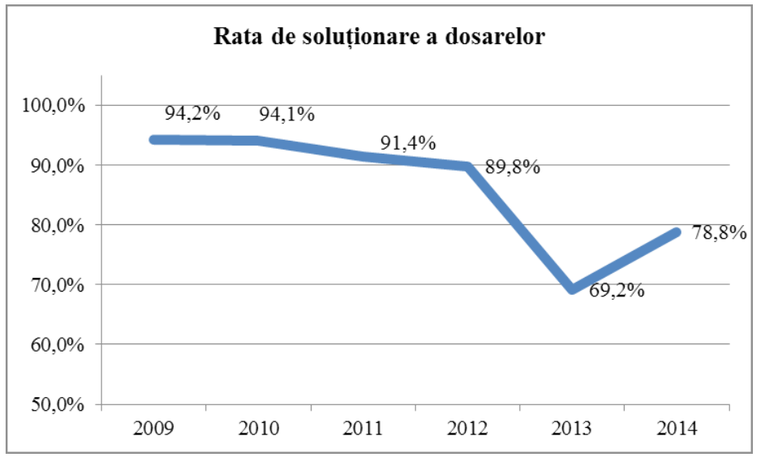

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Comrat utilizează în activitatea sa 36 registre – un număr mai mare decît cele ținute în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Comrat numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Comrat utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Comrat*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor; 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență a procedurilor de executare; 8. Registrul de evidență a demersurilor executorului judecătoresc privind asigurarea executării hotărîrilor și sentințelor și contestațiile împotriva acțiunilor executorului judecătoresc; 9. Registrul de evidență al cererilor de acordare a asistenței juridice parvenite de la Ministerul Justiției.
Civil	10. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ anul 2015; 11. Registrul alfabetic al dosarelor civile 2015; 12. Registrul alfabetic al dosarelor comerciale; 13. Registrul alfabetic al dosarelor examinate conform procedurii în ordonanță; 14. Registrul de evidență al materialelor privind recunoașterea hotărîrilor judecătorești străine în cauze civile (art.467 CPC); 15. Registrul de evidență al dosarelor examinate în ordine de revizuire. 16. Fișa de evidență;

[7] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 18 iunie 2009.

Penal	17. Registrul alfabetic al dosarelor penale 2015; 18. Registrul de evidență al dosarelor penale examinate în ordine de revizuire; 19. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 20. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 21. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 22. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 23. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva acțiunilor organului de urmărire penală (indicele 10 art.298 CPP RM); 24. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea acțiunilor de urmărirea penală de către judecătorul de instrucție (indicele 11 art.306 CPP RM); 25. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea de către judecătorul de instrucție a acțiunilor de aplicare a măsurilor procesuale de constrîngere (indicele 12, art.302 CPP RM); 26. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea măsurilor operative de investigații de către judecătorul de instrucție (indicele 13, art.303 CPP RM); 27. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 14, art.185 CPP RM); 28. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării domiciliului examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 15 art.188 CPP RM); 29. Registrul de evidență a demersurilor privind prelungirea duratei arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 16 art.186 CPP RM); 30. Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (indicele 21 art.469 CPP RM), inclusiv pentru înregistrarea dosarelor în ordine de recurs în anulare; 31. Registrul de evidență a materialelor privind recunoașterea hotărîrilor penale ale instanțelor străine (art.558 CPP); 32. Fișa de evidență;
Contravențional	33. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 34. Registrul nr.4D privind înregistrarea demersurilor de înlocuire a sancțiunii contravenționale; 35. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva hotarîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale; 36. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Comrat

Arhiva Judecătoriei Comrat este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. Încăperea arhivei este dotată cu sistem de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012, a fost formulată o singură recomandare la capitolul activitatea Judecătoriei Comrat (Tabelul 6) care nu a fost implementată pînă în prezent.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Comrat a scăzut în perioada 2009-2014 cu 26,5%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Comrat a scăzut în perioada 2009-2014 cu 38,5%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 19 de registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 8. *Birou*
Foto 9. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Comrat activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 26,5 unități de personal.

La Judecătoria Comrat există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Comrat figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Comrat este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	2	2
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	1
Grefier	5	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior control asupra executării hotărîrilor	-	1
Serviciul translare		
Traducător	2	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Paznic	0,5	-
Operator în sala de cazane	0,5	-
Total	**30,5**	**5**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Comrat (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate toate recomandările.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Instruirea specialistului relații cu publicul.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Comrat, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Comrat este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist pentru relații cu publicul.
- Judecătoria dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 10. *Secția Evidență și Documentare Procesuală*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Comrat a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță sunt instalate săgeți de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Lista ședințelor de judecată
- Programul de lucru al Secției evidență și documentare procesuală și arhivei.
- Extras din Legea taxei de stat
- Extrase din Codul de procedură civilă
- Extras din Instrucțiunea privind activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel
- Anunț cu privire la funcțiile publice vacante
- Extras din Hotărîrea CSM nr. 351/14 din 15 noiembrie 2007 cu privire la accesul participanților la proces și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Comrat (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Comrat, informație despre înregistrarea audio a ședințelor și dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, modele de cereri, etc.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Comrat a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Sunt instalate indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

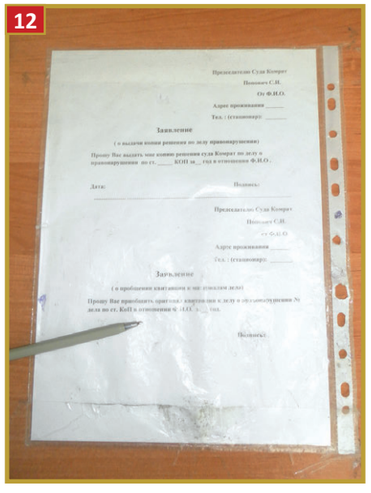

Foto 11. *Monitor LED*
Foto 12. *Modele de acte pentru justițiabili*
Foto 13. *Panou de dislocare a birourilor*
Foto 14. *Inscripții la intrarea în sala de ședințe de judecată*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Comrat elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Comrat a înregistrat o creștere de circa 66% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Comrat a fost de 1938.4 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a fost deja de 3217.1 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Comrat au constituit 1181.4 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat 2413.8 mii lei, fiind în creștere cu circa 104%. Creșterea în cauză a permis majorarea bugetului instanței cu circa 94%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Comrat pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,181.4	1,860.5	2,413.8	104%	**94%**
Reparații (curente și capitale)	0.0	17.9	0.0	-	0%
Procurarea mijloacelor fixe	210.0	0.0	57.9	-72%	-9%
Cheltuieli operaționale	547.0	616.2	745.4	36%	15%
Total	**1,938.4**	**2,494.6**	**3,217.1**	**66%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Comrat au înregistrat o creștere de circa 36%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 547 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au fost de 745,4 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	100.9	183.5	210.1	108%	**55%**
Servicii de transport	66.5	60.2	56.4	-15%	-5%
Servicii de telecomunicație și de poștă	113.6	119.4	171.6	51%	29%
Servicii comunale	141.7	163.4	174.7	23%	17%
Altele	124.3	89.7	132.6	7%	4%
Total	**547.0**	**616.2**	**745.4**	**36%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor destinate procurării rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Comrat a majorat cheltuielile respective cu circa 108% (de la 100,9 mii lei în anul 2012 la 210,1 mii lei în anul 2014). Această creștere a permis majorarea bugetului operațional al instanței cu circa 55%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Comrat a examinat în total 2838 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 2170 dosare sau cu circa 24%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Comrat în anul 2012 a fost de circa 193 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere semnificativă de circa 78% față de anul 2012, fiind de circa 344 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Comrat*

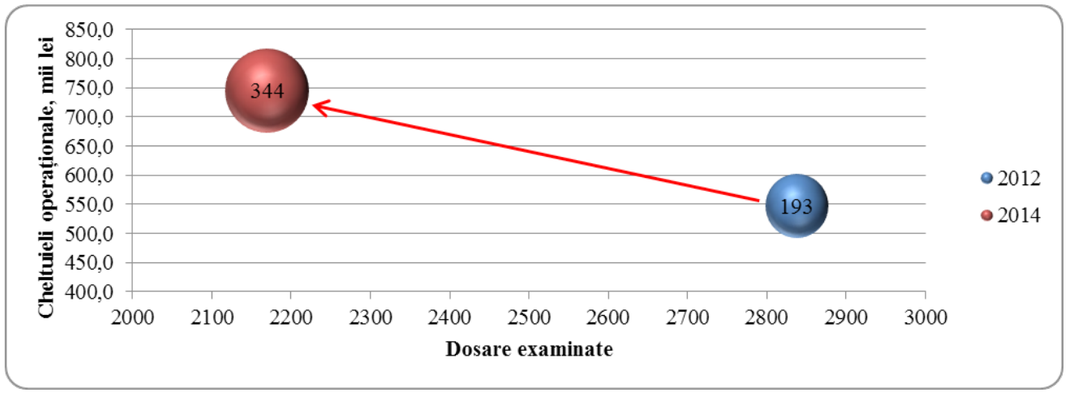

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 78%) poate fi explicată prin faptul că cheltuielile operaționale s-au majorat (circa 36%) în timp ce numărul dosarelor examinate s-a redus (circa 24%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA COMRAT VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 344 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Comrat vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

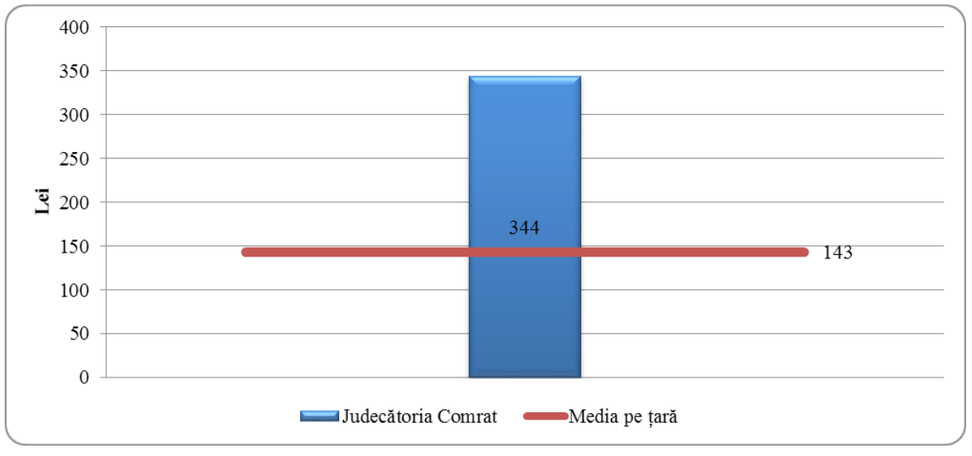

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Comrat a fost cu circa 140% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Comrat evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Comrat (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani, ambele recomandări au fost realizate.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	
Procurarea echipamentului de francare	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Comrat a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 66%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (104%).
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (circa 36%) și reducerii numărului de dosare examinate (circa 24%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Comrat în anul 2014 a fost cu circa 140% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Criuleni, amplasată în orașul Criuleni, are în jurisdicția sa 43 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anul 2013 a fost renovat integral etajul 1 al clădirii. Etajul 2 al instanței a fost reparat parțial. În anul 2014 a fost renovat subsolul clădirii, fiind amenajată și o sală de ședințe. Fațada exterioară a clădirii necesită în continuare reparație.

În anul 2012, la Judecătoria Criuleni era utilizată versiunea 3 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. La fel ca în anul 2012, la Judecătoria Criuleni ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Criuleni în perioada 2009-2014 a fost în creștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

Conform schemei de încadrare, în cadrul Judecătoriei Criuleni activează 5 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 30 persoane. Judecătoria Criuleni a angajat un specialist pentru relații cu publicul, însă postul de specialist în resurse umane este vacant.

JUDECĂTORIA CRIULENI

or. Criuleni, str. 31 August 1989, 70

Data vizitei: 11 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 45%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 16% și a fost mai mare față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, însă nu sunt săgeți de direcționare a vizitatorilor. De pe ușile birourilor judecătorilor lipsesc avertismentele cu privire la interzicerea accesului în acestea. Pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	4	Fațada exterioară respectă parțial simbolica de stat: este arborat drapelul, însă lipsește stema de stat a Republicii Moldova. Intrarea în clădire este clar definită. Este instalată o rampă de acces pentru persoane cu dizabilități.
Alimentare cu apă	1	1	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Apeductul a fost renovat și este într-o stare foarte bună.
Alimentare cu energie electrică	3	2	Rețeaua electrică a instanței a fost renovată parțial în anii 2013-2014 și este într-o stare bună.
Sistem de canalizare	4	2	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Țevile sistemului de canalizare au fost schimbate, acesta fiind în stare bună.
Sistem de încălzire	4	2	Instanța dispune de cazangerie proprie. Au fost schimbate țevile și caloriferele, sistemul de alimentare cu energie termică fiind într-o stare bună.
Sistem anti-incendiu	-	-	Clădirea instanței nu este dotată cu sistem anti-incendiu.
Acoperiș	3	3	Acoperișul instanței a fost schimbat în anul 2006. Structura acoperișului este solidă, astfel încît nu au fost depistate semne de pătrundere a apei în clădire.
Interior	3	2	Birourile de la etajul 1 și sălile de ședințe de la etajul 2 au fost renovate.

Sursa: Judecătoria Criuleni

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Criuleni, 2012/2015*

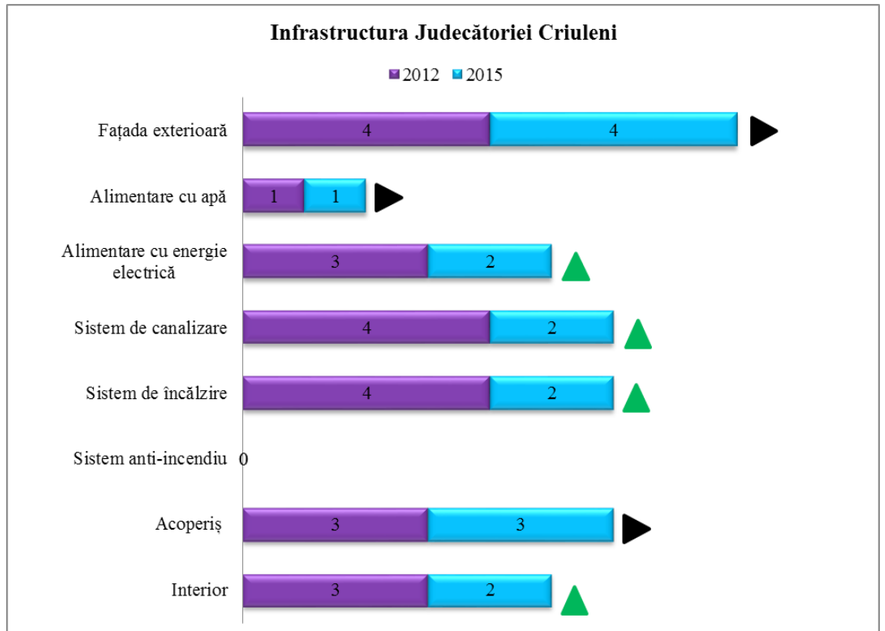

1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor opt recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Criuleni (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate cinci recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reamplasarea cancelariei și crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor.	Reparația exteriorului clădirii
Înlocuirea sistemului de încălzire.	Reparația tuturor încăperilor din clădire.
Renovarea rețelei de alimentare cu apă și de canalizare.	Instalarea sistemelor de detectarea a incendiilor.
Schimbarea ferestrelor și ușilor vechi.	
Înlocuirea corpurilor de iluminat.	

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Criuleni a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă nu s-a schimbat din anul 2012, fiind considerată „foarte bună” și în anul 2015.
- Ca rezultat al renovărilor parțiale, starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit, fiind apreciat drept „bună”.
- Starea sistemului de canalizare s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „bună” în anul 2015.
- Clădirea Judecătoriei Criuleni nu este dotată cu sistem anti-incendiu.
- La fel ca în anul 2012, acoperișul Judecătoriei Criuleni este în stare „satisfăcătoare”.
- Starea birourilor Judecătoriei Criuleni s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „bună” în anul 2015.

Foto 1. *Birou*
Foto 2. *Trepte în interiorul clădirii*
Foto 3. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 4. *Grup sanitar*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Criuleni era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Criuleni funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Criuleni dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 5 judecători. La fel ca în anul 2012, ședințele de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Criuleni 202%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Criuleni avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Criuleni este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate s-au arătat nemulțumite față de serviciile companiei contractate, deoarece informația nu este publicată în formatul și volumul solicitat. De asemenea, acestea au menționat că ar dori să aibă posibilitatea de a publica mai multă informație utilă justițiabililor.

Tabelul de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Criuleni și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Criuleni*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de ocupare a funcțiilor publice vacante
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 22 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Criuleni dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[4]
Server	1	1	-
Computer	24	23	10
Notebook	-	-	-
Imprimantă	14	15	4
Copiator	1	2	-
Scanner	6	3	
Scanner multifuncțional	-	1	-
Set de înregistrare audio Femida	3	3	-
Dictafon	-	3	
Router	1	1	
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Aparat de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Criuleni

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Criuleni*

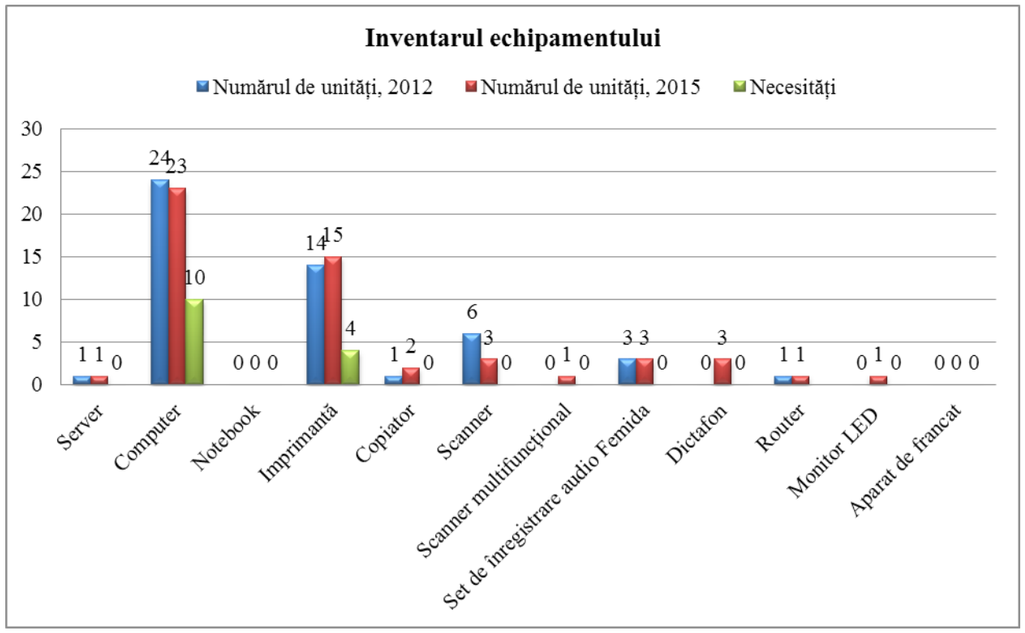

Sursa: Angajații Judecătoriei Criuleni

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 14 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Evoluții ale automatizării la Judecătoria Criuleni*

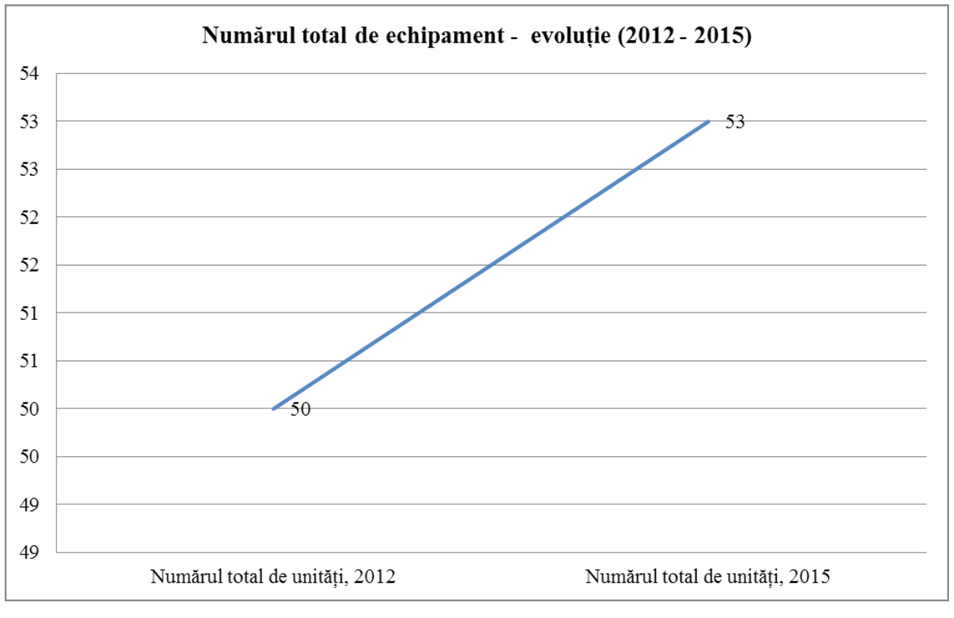

Sursa: Angajații Judecătoriei Criuleni

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Criuleni (Tabelul 4) relevă faptul că, pînă în anul 2015, au fost implementate șase recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Organizarea instruirilor interne pentru angajați noi.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Asigurarea furnizării continue a energiei electrice.	
Asigurarea Judecătoriei Criuleni cu numărul suficient de imprimante.	
Completarea tuturor meniurilor paginii web a Judecătoriei Criuleni cu informație de interes public.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Criuleni era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- În anul 2015, la fel ca și în anul 2012, la Judecătoria Criuleni ședințele de judecată sunt înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Criuleni este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul și tipul echipamentului utilizat la Judecătoria Criuleni pentru organizarea activității a crescut cu 3 unități în total.

Foto 5. *Server*
Foto 6. *Supraveghere video*
Foto 7. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

Volumul de muncă al Judecătoriei Criuleni este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare/materiale înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese, că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Criuleni s-a majorat, de la 2913 dosare/materiale în anul 2009, la 3379 dosare/materiale în anul 2014, aceasta fiind și cea mai înaltă valoare din întreaga perioadă evaluată.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

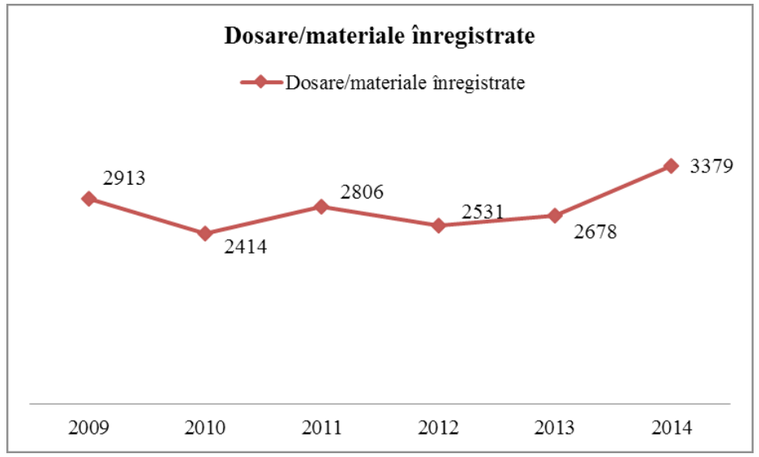

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata, că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a fluctuat, avînd o tendință ascendentă. Astfel, s-au înregistrat cele mai înalte valori în anul 2014 – 2781 dosare/materiale, iar cele mai scăzute valori în anul 2010 – 2077 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

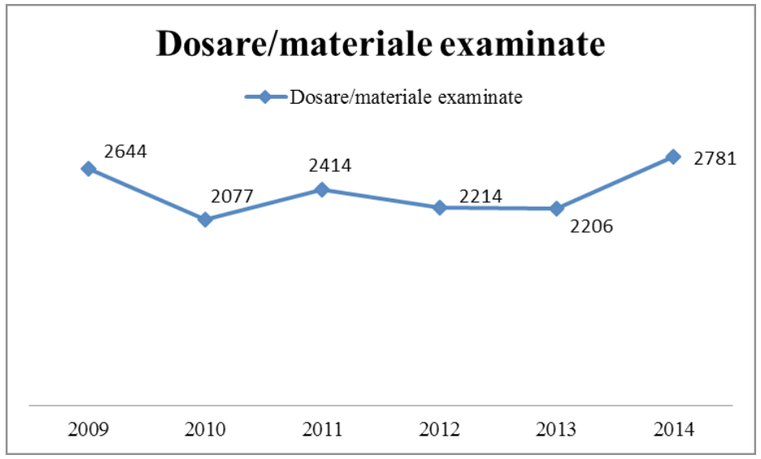

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Criuleni a scăzut de la 90,8% în anul 2009 la 82,3% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

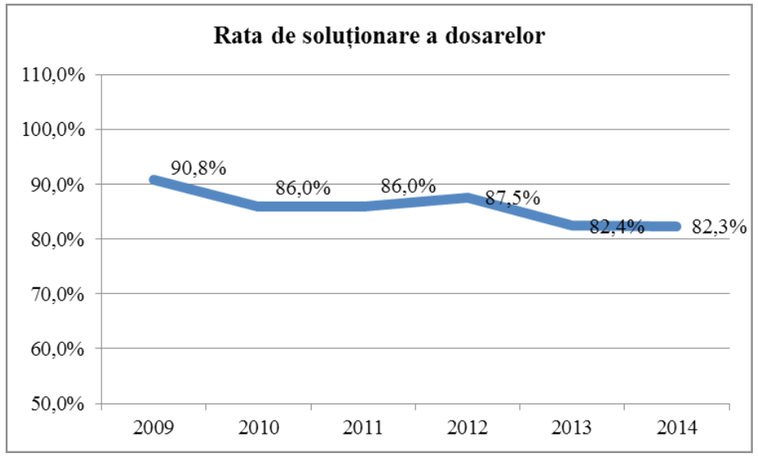

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Criuleni utilizează în activitatea sa 17 registre, cu 7 registre mai puțin decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Criuleni numărul de registre ținute corespunde cu numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Criuleni utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Criuleni*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul corespondenței de intrare; 2. Registrul corespondenței de ieșire; 3. Registrul de evidență a corespondenței locale; 4. Registrul de evidență a petițiilor;
Civil	5. Indicele alfabetic al dosarelor civile; 6. Registrul de evidență al cauzelor civile; 7. Fișa de evidență;
Penal	8. Indicele alfabetic al dosarelor penale; 9. Registrul de evidență al cauzelor penale; 10. Registrul de evidență a corpurilor delicte; 11. Registrul de evidență a executării sentințelor; 12. Fișa de evidență;
Contravențional	13. Indicele alfabetic al dosarelor contravenționale; 14. Registrul de evidență a cauzelor contravenționale; 15. Registrul de evidență al materialelor confidențiale; 16. Registrul de evidență al materialelor neconfidențiale; 17. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Criuleni

Arhiva Judecătoriei Criuleni este organizată în mod eficient, dispunînd de două spații în subsolul instanței. Încăperile arhivei nu dispun de sistem de ventilare și sistem anti-incendiu.

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Criuleni (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate 3 recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reamplasarea cancelariei și construirea unei săli de recepție la etajul 1.	Utilizarea modulului electronic de raportare statistică prevăzut în versiunea 3 a PIGD.
Eliminarea întreruperilor de furnizare a energiei electrice.	
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu privire la aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în instrucțiune.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Criuleni în perioada 2009-2014 a crescut cu 16%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Criuleni a crescut cu 5%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală corespunde numărului de registre prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 8. *Arhiva*
Foto 9. *Secția Evidență și Documentare Procesuală*

În cadrul Judecătoriei Criuleni activează 5 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 30 persoane.

La data vizitei de evaluare, funcția de specialist în resurse umane era vacantă, atribuțiile acestuia fiind exercitate de unul dintre asistenții judiciari. Judecătoria Criuleni a angajat un specialist pentru relații cu publicul.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Criuleni este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	3	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	6	-
Grefier	5	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	-	1
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Șef serviciu	1	-
Operator în sala cu cazane	2	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	3	-
Paznic	3	-
Total	**35**	**3**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Criuleni (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată doar o recomandare.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Organizarea instruirilor interne pentru angajați noi.	Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.

Concluzii:

- Deși prevăzută în schema de încadrare pentru anul 2015, funcția specialistului în resurse umane era vacantă.
- Judecătoria a angajat un specialist în relații cu publicul.
- Judecătoria nu are în schema de încadrare un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 10. *Birou*

La intrare în Judecătoria Criuleni a fost instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală este amplasată la etajul 1. Lipsesc săgețile de direcționare a vizitatorilor sau panourile cu dislocarea birourilor în instanță, inclusiv a serviciului de monitorizare și relații cu publicul, arhivei, sălilor de ședințe ș.a. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor, însă lipsesc avertismentele precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Regulile de conduită a justițiabilului;
- Informația privitor la grefa secretariatului (nume/prenume, nr. de telefon);
- Informație cu privire la taxa de stat.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Criuleni (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată doar o recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reamplasarea cancelariei[7].	Utilizarea modulului din PIGD care generează automat listele cauzelor fixate pentru judecare.
	Instalarea mai multor indicatori de direcționare a cetățenilor spre sălile de ședințe, la specialistul relații cu publicul.
	Crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor.
	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Criuleni, informație despre înregistrarea audio a ședințelor și dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.

[7] La includerea în tabel, recomandările care au fost implementate parțial au fost divizate corespunzător. Din acest motiv recomandările din tabel depășesc numărul celor formulate în anul 2012.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Criuleni este instalat un panou cu informații utile vizitatorilor instanței.
- Lipsesc indicatoarele și săgețile de direcționare a vizitatorilor instanței.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.

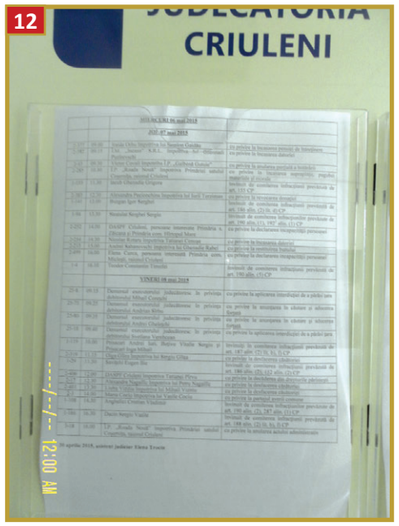

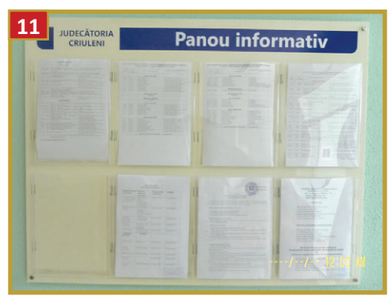

Foto 11. *Panou informativ*
Foto 12. *Informații pentru justițiabili*
Foto 13. *Monitor LED*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Criuleni elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Criuleni a înregistrat o creștere de circa 173% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Criuleni a fost de 1634,2 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a fost deja de 4454,6 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin:

1. **Existența cheltuielilor pentru reparația imobilului**. În anul 2014, Judecătoria Criuleni a beneficiat de mijloace financiare pentru reparația capitală a imobilului. Existența acestor cheltuieli a permis majorarea bugetului instanței cu circa 49%.
2. **Creșterea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Criuleni au constituit 1167,7 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat 2361,3 mii lei, fiind în creștere cu circa 102%. Creșterea respectivă a determinat creșterea bugetului instanței cu circa 42%.**

***Tabelul10**. Structura bugetului Judecătoriei Criuleni pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,167.7	1,842.6	2,361.3	102%	42%
Reparații (curente și capitale)	16.9	744.6	1,408.2	8233%	49%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	225.0	31.2	-	1%
Cheltuieli operaționale	449.6	497.5	653.9	45%	7%
Total	**1,634.2**	**3,309.7**	**4,454.6**	**173%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Criuleni au înregistrat o creștere de circa 45%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 449,6 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au fost de 653,9 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	64.9	104.6	157.6	143%	**45%**
Servicii de transport	44.9	44.5	39.7	-12%	-3%
Servicii de telecomunicație și de poștă	80.3	98.1	129.2	61%	24%
Servicii comunale	143.1	163.7	167.0	17%	12%
Altele	116.4	86.6	160.4	38%	22%
Total	**449.6**	**497.5**	**653.9**	**45%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor destinate procurării rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Criuleni a majorat cheltuielile respective cu circa 143% (de la 64,9 mii lei în anul 2012 la 157,6 mii lei în anul 2014). Această creștere a permis majorarea bugetului operațional al instanței cu circa 45%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Criuleni a examinat în total 2214 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o majorare de pînă la 2781 dosare sau cu circa 26%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Criuleni în anul 2012 a fost de circa 203 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere ușoară de circa 16% față de anul 2012, fiind de circa 235 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Criuleni*

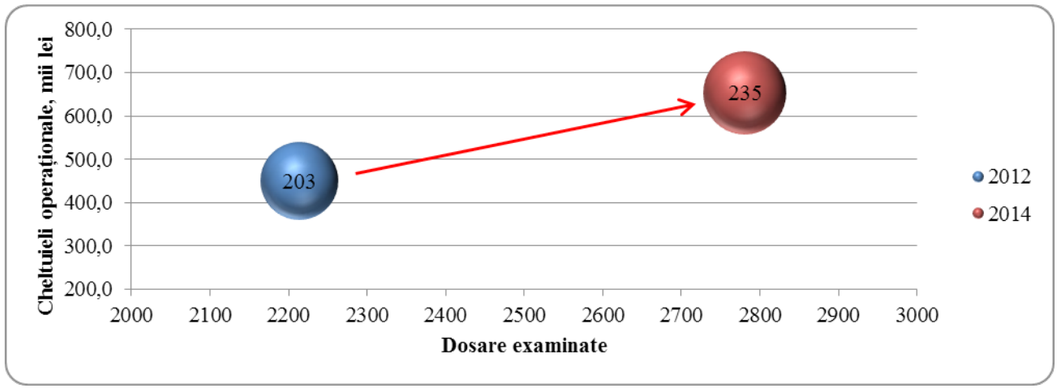

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 16%) poate fi explicată prin creșterea mai rapidă a cheltuielilor operaționale (circa 45%) comparativ cu numărul dosarelor examinate (circa 26%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA CRIULENI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 235 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Criuleni vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

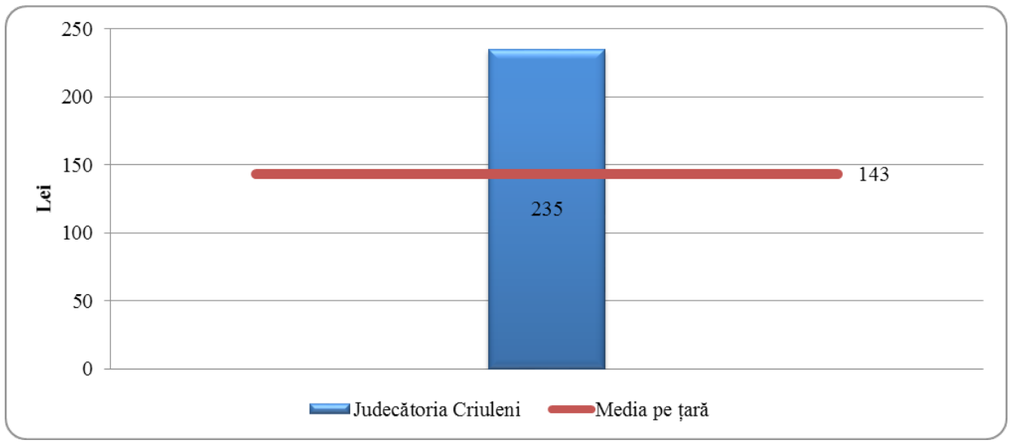

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Criuleni a fost cu circa 64% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Criuleni evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Criuleni (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Criuleni a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 173%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită existenței cheltuielilor pentru reparații capitale în anul 2014 și majorării cheltuielilor de personal (cu circa 102%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii mai rapide a cheltuielilor operaționale (circa 45%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 26%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Criuleni în anul 2014 a fost cu circa 64% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Dondușeni, amplasată în orașul Dondușeni, are în jurisdicția sa 30 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anul 2012, a fost efectuată reparația capitală a clădirii Judecătoriei Dondușeni. În anii 2013-2014, toate birourile au fost reparate capital. În același an a fost renovat acoperișul și schimbat sistemul de alimentare cu energie termică.

În anul 2012, la Judecătoria Dondușeni era utilizată versiunea 3 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Dondușeni un număr redus de ședințe de judecată era înregistrat audio, în anul 2015, la Judecătoria Dondușeni ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Dondușeni în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință descrescătoare, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

Conform schemei de încadrare, în cadrul Judecătoriei Dondușeni activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 22 persoane. În cadrul Judecătoriei Dondușeni a fost angajat un specialist în resurse umane. De asemenea, Judecătoria Dondușeni a angajat un specialist pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA DONDUȘENI

or. Dondușeni, str. 31 August 1989

Data vizitei: 27 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 55%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 59% și a fost mult peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public. Pe ușile birourilor judecătorilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente cu privire la interzicerea accesului în birourile judecătorilor. Pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	1	1	Fațada exterioară respectă simbolica de stat. Intrarea în clădirea instanței este clar definită. A fost instalată rampa de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă. Teritoriul adiacent clădirii este pavat.
Alimentare cu apă	1	1	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Au fost schimbate toate țevile. Lîngă clădirea instanței există și o fîntînă, în calitate de sursă alternativă de alimentare cu apă.
Alimentare cu energie electrică	3	2	Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost reparat în anul 2013 și este într-o stare bună.
Sistem de canalizare	4	1	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Au fost schimbate toate țevile, sistemul funcționînd foarte bine.
Sistem de încălzire	1	1	Clădirea instanței dispune de propria cazangerie. Sistemul de alimentare cu energie termică este într-o stare foarte bună.
Sistem anti-incendiu	-	-	Clădirea instanței nu este dotată cu sistem anti-incendiu.
Acoperiș	3	1	Acoperișul este din țiglă metalică și a fost reparat în anul 2013, fiind într-o stare foarte bună.
Interior	1	1	Birourile au fost reparate în perioada anilor 2012-2014 și sunt într-o stare foarte bună.

Sursa: Judecătoria Dondușeni

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Dondușeni, 2012/2015*

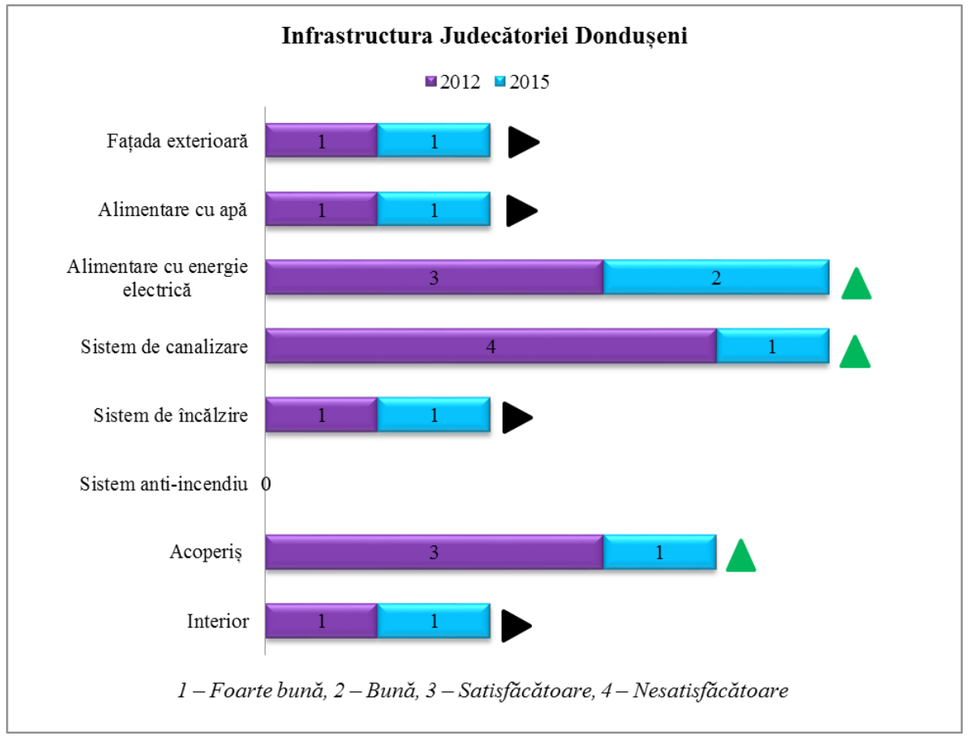

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Dondușeni (Tabelul 1), relevă faptul că pînă în anul 2015 au fost implementate două recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Conectarea clădirii la sistemul centralizat de canalizare.	Examinarea opțiunilor de extindere a clădirii pentru a crea spațiu suplimentar.
Mutarea birourilor ocupate de către consilierii de probațiune într-o altă clădire adecvată. Asigurarea funcționării continue a climatizorului în încăperea prevăzută pentru server.	Construirea unui WC pentru justițiabili în incinta clădirii sau reparația WC-ului din curte.
	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.

Foto 1. *Birou*
Foto 2. *Sală de ședințe de judecată*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Dondușeni a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind calificată drept „foarte bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună” și în anul 2015.
- Clădirea Judecătoriei Dondușeni nu este dotată cu sistem anti-incendiu.
- Starea acoperișului Judecătoriei Dondușeni s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind calificată drept „foarte bună” în anul 2015.
- Starea interiorului Judecătoriei Dondușeni a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună” și în anul 2015.

Foto 3. *Celule pentru deținuți*
Foto 4. *Birou*
Foto 5. *Rampă de acces*
Foto 6. *Grup sanitar*
Foto 7. *Fațada clădirii*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Dondușeni era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, angajații Judecătoriei Dondușeni utilizau versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Dondușeni dispune de 2 săli de ședințe în care au fost instalate 2 seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 4 judecători. În comparație cu situația din anul 2012, cînd o bună parte a ședințelor de judecată nu erau înregistrate audio, în anul 2015 la Judecătoria Dondușeni majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Dondușeni 86%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Dondușeni avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Dondușeni este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat atitudinea nesatisfăcătoare față de serviciile prestate centralizat și au menționat că nu au posibilitatea de a plasa poze și informații utile pentru justițiabili, iar costul serviciilor prestate este prea mare în raport cu calitatea acestora.

Tabelul de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Dondușeni și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Dondușeni*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Meniul nu conține informații
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 7 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Dondușeni dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[4]
Server	1	1	-
Computer	18	23	12
Notebook	-	1	-
Imprimantă	17	23	12
Copiator	-	Informația nu a fost prezentată	2
Scanner	1	2	
Scanner multifuncțional	4	2	-
Set de înregistrare audio Femida	1	2	-
Dictafon	-	3	-
Router	1	1	
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Aparat de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Dondușeni

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Dondușeni*

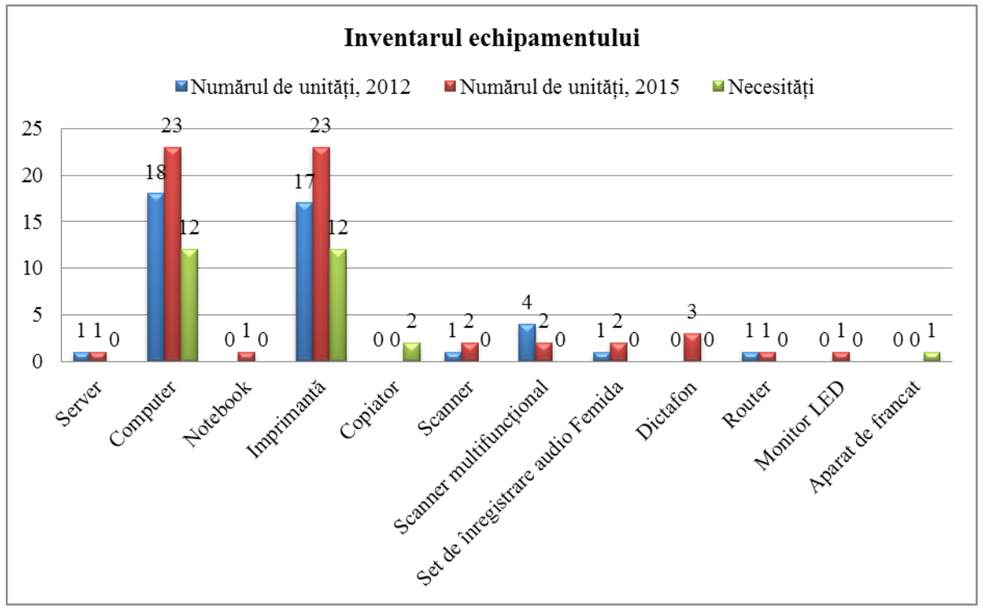

Sursa: Angajații Judecătoriei Dondușeni

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În luna mai, judecătoria Dondușeni nu a putut plasa toate înregistrările audio pe server, dat fiind faptul că serverul s-a aflat în reparație. Astfel, procentul înregistrărilor audio este afectat de aceste circumstanțe.

[4] La data evaluării paginii web – 13 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri și de personal.

Figura 3. *Evoluții ale automatizării la Judecătoria Dondușeni*

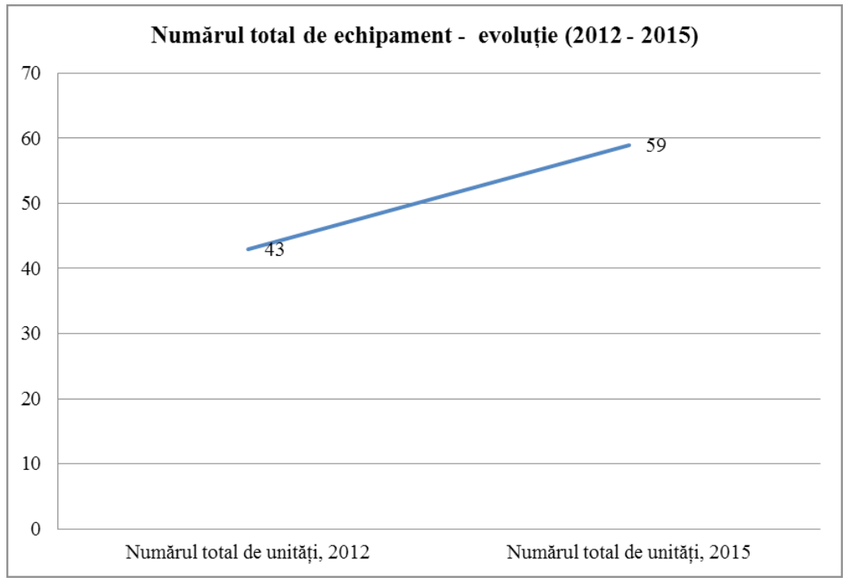

Sursa: Angajații Judecătoriei Dondușeni

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Dondușeni era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd un număr redus de ședințe era înregistrat audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Dondușeni majoritatea ședințelor de judecată sunt supuse înregistrării audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Dondușeni este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul și tipul echipamentului utilizat la Judecătoria Dondușeni pentru organizarea activității au crescut cu 16 unități în total.

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Dondușeni (Tabelul 4) relevă faptul că pînă în anul 2015 a fost implementate șase recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instruirea angajaților în utilizarea tuturor opțiunilor versiunii 3 a PIGD.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Procurarea numărului necesar de seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Completarea paginii web cu informație de interes public în meniurile care nu conțin nici o informație.	
Actualizarea permanentă a paginii web cu informație de interes public.	

Foto 8. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 9. *Server*
Foto 10. *Scanner multifuncțional*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Dondușeni este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare/materiale înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Dondușeni în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 - 1898 dosare/materiale și cele mai scăzute valori în 2010 – 1377 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

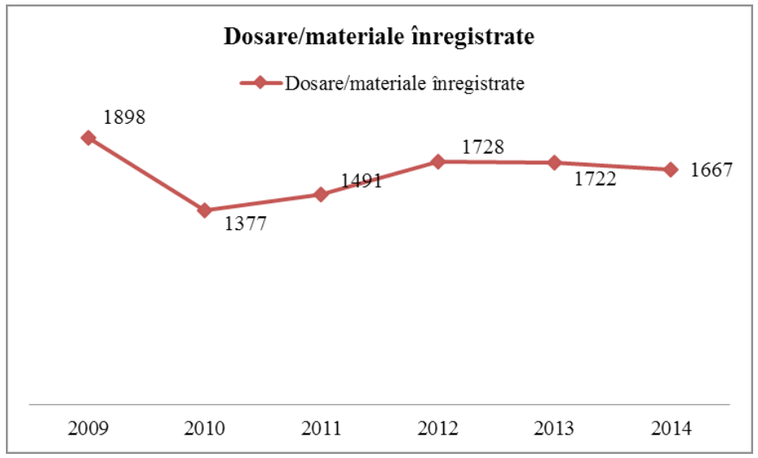

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a fluctuat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 1845 dosare/materiale și cele mai scăzute valori în anul 2010 - 1280 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

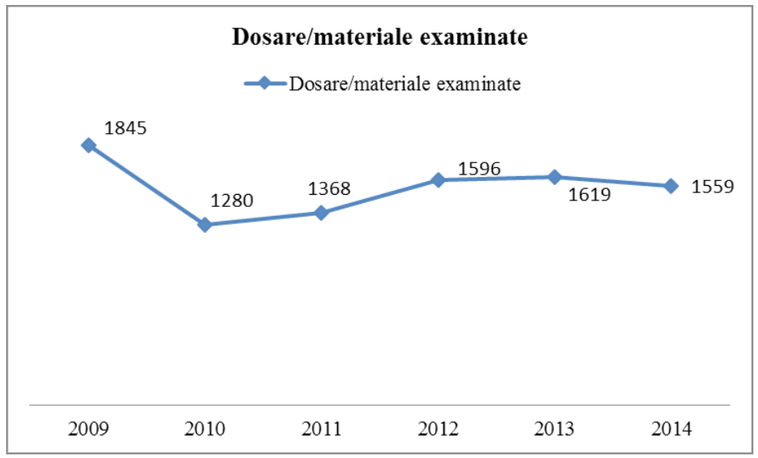

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Dondușeni a scăzut de la 97,2% în anul 2009 la 93,5% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

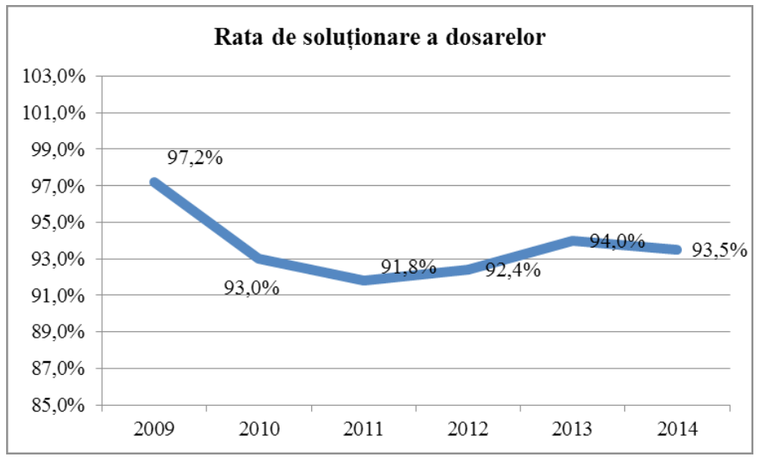

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Dondușeni utilizează în activitatea sa 19 registre, cu 22 registre mai puțin decît utiliza în anul 2012. Cu toate acestea, la Judecătoria Dondușeni numărul de registre ținute continuă să depășească numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Dondușeni utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Dondușeni*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 8. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate.
Civil	9. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 10. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 11. Fișa de evidență;
Penal	12. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 13. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 14. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte; 15. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 16. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 17. Fișa de evidență;
Contravențional	18. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 19. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Dondușeni

Arhiva Judecătoriei Dondușeni este organizată în mod eficient în subsolul instanței. Încăperea arhivei este dotată cu sistem de ventilare, însă nu dispune de sistem anti-incendiu.

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Dondușeni (Tabelul 6), relevă faptul că, pînă în anul 2015, a fost implementată o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	Utilizarea modulului electronic de raportare statistică prevăzut în versiunea 3 a PIGD.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Dondușeni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 12,2%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Dondușeni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 15,5%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 2 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Arhiva*
Foto 12. *Monitor LED și spații de așteptare Ghișeul de informații al Secției de Evidență și Documentare Procesuală*
Foto 13. *Dislocarea birourilor*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Dondușeni activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 22 persoane.

În cadrul Judecătoriei Dondușeni a fost angajat un specialist în resurse umane. De asemenea, în statele de personal ale Judecătoriei Dondușeni există un specialist pentru relații cu publicul, acesta fiind reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a contribui la asigurarea accesului publicului la justiție și furnizarea informației de interes public.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Dondușeni este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	3	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	-
Grefier	4	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Specialist principal	1	-
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	-	1
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Secția resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Arhivar	-	1
Expeditor	0,5	-
Administrator superior rețea de calculatoare	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	1	-
Paznic	3	-
Total	**26**	**2**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Dondușeni (Tabelul 8), demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate ambele recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Angajarea și instruirea unui specialist în resurse umane.
	Pentru a satisface necesitățile de instruire în cadrul instanței și pentru a îmbunătăți calitatea procesului de formare continuă a grefierilor și funcționarilor din cancelarie și arhivă, se recomandă implementarea practicii de organizare a instruirilor interne pentru colaboratorii Judecătoriei Dondușeni.

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Dondușeni este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist pentru relații cu publicul.
- Judecătoria a angajat un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 14. *Inscripții la intrarea în birourile judecătorilor*

La intrare în clădirea Judecătoriei Dondușeni a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la intrarea în judecătorie. Există săgețile de direcționare a vizitatorilor spre sălile de ședințe de judecată. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismentele precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis. Pe ușile sălilor de ședințe de judecată sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Lista persoanelor care activează în cancelarie;
- Hotărîrea CSM nr. 220/8 din 4 martie 2014 cu privire la modificarea și completarea unor acte;
- Lista birourilor;
- Ce consecință suportă persoana dacă nu se prezintă la ședința de judecată;
- Ce reprezintă citația;
- Extras din art. 167 CPC;
- Extras din art. 166 CPC.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Dondușeni (Tabelul 9) relevă faptul că, pînă în anul 2015, au fost implementate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
Instalarea indicatoarelor de direcționare spre biroul specialistului relații cu publicul.	

Concluzii:

La intrarea în Judecătoria Dondușeni a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
La intrarea în Judecătoria Dondușeni este instalat un panou cu informații utile vizitatorilor instanței.
A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

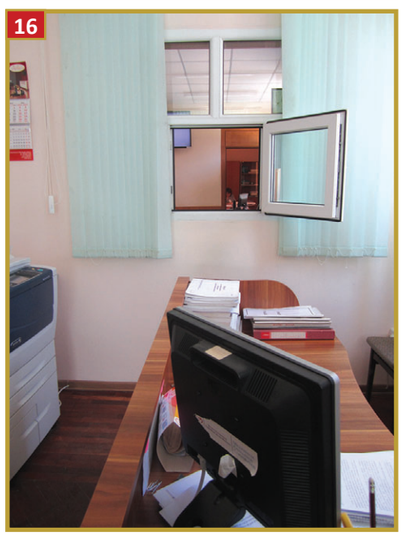

Foto 15. *Dislocarea birourilor*
Foto 16. *Ghișeu de informații*
Foto 17. *Spații de așteptare*
Foto 18. *Inscripții la intrarea în sala de ședințe de judecată*

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Dondușeni elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Dondușeni a înregistrat o creștere de la 1668,2 mii lei în anul 2012 la 2892,6 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 73%. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Dondușeni au constituit 1027,9 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au constituit 1846 mii lei, fiind în creștere cu circa 80%. Creșterea dată a permis majorarea bugetului instanței cu circa 67%.

***Tabelul 10**. Structura bugetului Judecătoriei Dondușeni pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,027.9	1,431.5	1,846.0	80%	**67%**
Reparații (curente și capitale)	111.7	126.4	559.9	401%	37%
Procurarea mijloacelor fixe	260.0	43.5	70.2	-73%	-16%
Cheltuieli operaționale	268.6	388.9	416.5	55%	12%
Total	**1,668.2**	**1,990.3**	**2,892.6**	**73%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Dondușeni s-au majorat cu circa 55%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 268,6 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au constituit 416,5 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	42.7	79.6	95.7	124%	36%
Servicii de transport	48.8	67.7	77.4	59%	19%
Servicii de telecomunicație și de poștă	58.1	74.6	74.0	27%	11%
Servicii comunale	79.2	85.8	83.1	5%	3%
Altele	39.8	81.2	86.3	117%	31%
Total	**268.6**	**388.9**	**416.5**	**55%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor pentru procurarea rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de iz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Dondușeni a majorat cheltuielile pentru acest scop cu circa 124%, ceea ce a permis o majorare a bugetului operațional al instanței cu circa 36%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Dondușeni a examinat în total 1596 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere nesemnificativă de pînă la 1559 dosare sau cu circa 2%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu poate fi considerat ca factorul ce a determinat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Dondușeni în anul 2012 a fost de circa 168 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 59% față de anul 2012, fiind de circa 267 lei.

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Dondușeni*

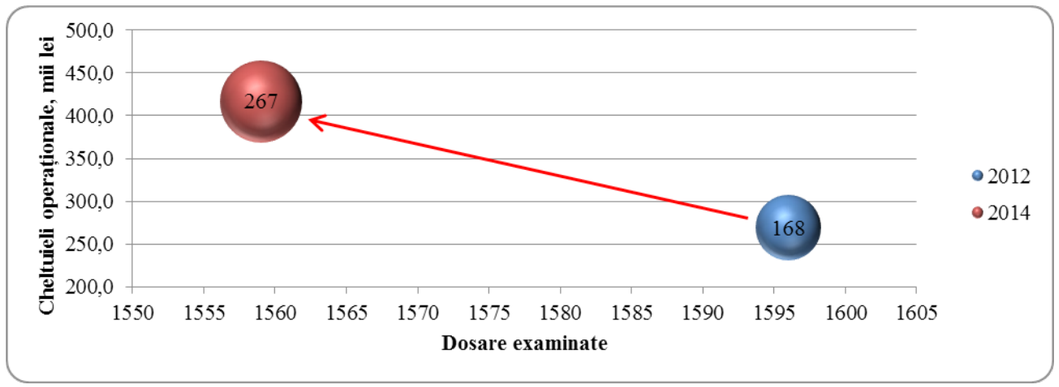

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată doar prin creșterea cheltuielilor operaționale (circa 55%), numărul dosarelor examinate fiind aproape neschimbat. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA DONDUŞENI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 267 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Dondușeni vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

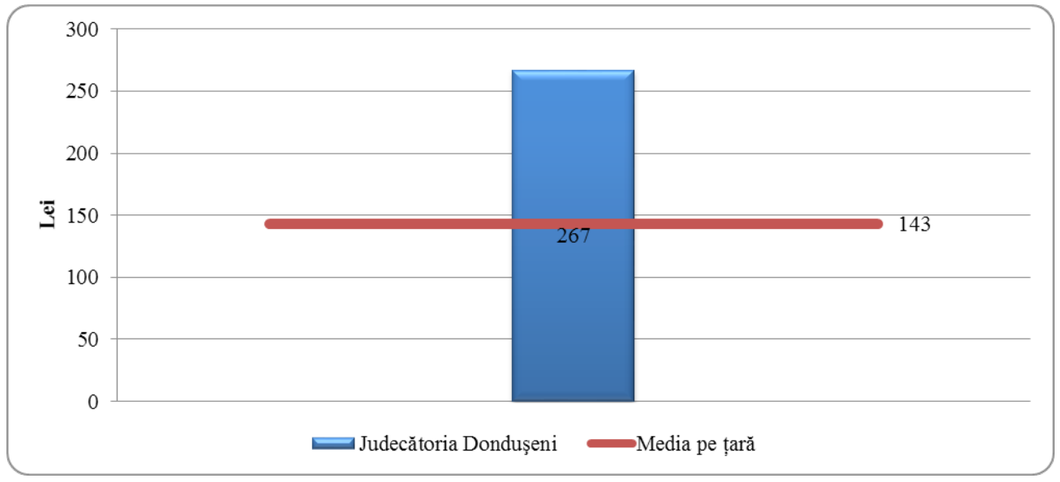

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Dondușeni a fost cu circa 87% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Dondușeni evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Dondușeni (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Dondușeni a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 73%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 80%).
- Sa-a majorat cu circa 59% costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 55%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Dondușeni în anul 2014 a fost cu circa 87% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Drochia, amplasată în orașul Drochia, are în jurisdicția sa 40 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În perioada anilor 2013-2014 au fost renovate toate birourile din interiorul clădirii și două săli de ședințe de judecată. În același an au fost renovate sistemele de canalizare și de alimentare cu energie electrică și termică. Cu toate acestea, fațada Judecătoriei Drochia necesită renovare integrală.

În anul 2012, la Judecătoria Drochia era utilizată versiunea a 2 PIGD. În 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. Dacă în anul 2012, instanța înregistra audio doar ședințele care se desfășurau în sălile de ședințe, atunci în 2015 la Judecătoria Drochia sunt înregistrate audio majoritatea ședințelor de judecată.

Volumul de muncă al Judecătoriei Drochia în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință descendentă, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

Potrivit schemei de încadrare pentru anul 2015, în cadrul Judecătoriei Drochia activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 30,5 unități de personal. Judecătoria Drochia nu dispune de un specialist în resurse umane. În cadrul instanței activează un specialist pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA DROCHIA

or. Drochia, str. 31 August 1989, 8

Data vizitei: 02 iunie 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 39%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 24% și a fost puțin peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În holul de la intrarea în instanță sunt instalate patru panouri informative pentru justițiabili. La etajul I există un panou cu dislocarea birourilor din cadrul instanței. Secția de evidență și documentare procesuală se află în imediata apropiere de intrarea în instanță. În judecătorie nu sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele și funcția acestora, iar avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis este plasat pe ușa de la intrarea în instanță.

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	3	Fațada clădirii necesită reparație integrală, la intrare în clădire lipsește plăcuța cu denumirea instanței. Teritoriu din fața clădirii este pavat, sunt instalate burlane și jgheaburi.
Alimentare cu apă	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Alimentarea cu apă a instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	4	2	Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost renovat în anul 2014. Au fost schimbate corpurile de iluminat în toate birourile.
Sistem de canalizare	4	1	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Țevile au fost schimbate în cadrul reparației capitale a clădirii din anul 2014.
Sistem de încălzire	1	2	Instanța dispune de cazangerie proprie, însă spațiul respectiv necesită reparație; cazanul a fost procurat în anul 2012 și este în stare bună. Caloriferele au fost schimbate în anul 2014.
Sistem anti-incendiu	-	-	În judecătorie nu este instalat un sistem anti-incendiar sau lumini semnalizatoare în caz de urgență.
Acoperiș	3	4	Acoperișul clădirii instanței este din foi de ardezie și necesită a fi schimbat.
Interior	4	1	Toate birourile au fost renovate în cadrul reparației din anii 2013-2014 și sunt în stare foarte bună.

Sursa: Judecătoria Drochia

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Drochia, 2012/2015*

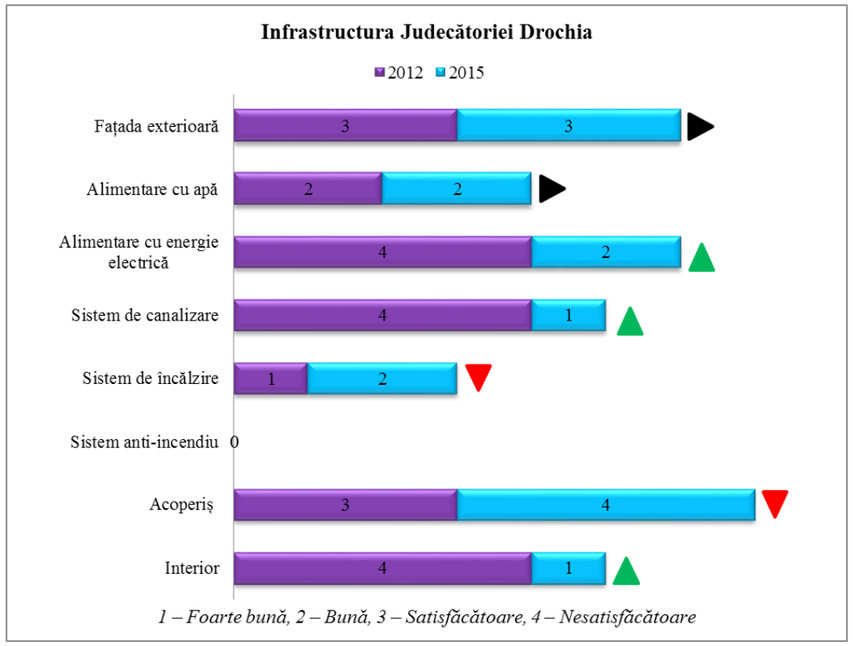

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor optsprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Drochia (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015 au fost realizate zece recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea jgheaburilor și a burlanelor necesare.	Renovarea celor 2 pereți ai fațadei exterioare.
Renovarea tuturor interioarelor de la etajele 1 și 2.	Crearea la intrarea în instanță a unui ghișeu pentru deservirea publicului.
Reconfigurarea spațiilor, inclusiv schimbarea locului cancelariei la primul etaj.	Unificarea și reamplasarea arhivei. Instalarea sistemului de ventilare în sala pentru arhivă.
Separarea spațiului destinat judecătorilor de spațiul prevăzut pentru public	Instalarea serverului într-o încăpere separată.
Crearea unui număr de săli de ședințe proporțional numărului de judecători care activează în cadrul instanței. Crearea unei camera de deliberare pentru o sală de ședințe.	Instalarea climatizoarelor în încăperea prevăzută pentru server.
Renovarea sistemului de alimentare cu energie electrică, a sistemului de canalizare, precum și a celui de alimentare cu apă.	Crearea spațiilor pentru minorii deținuți, precum și pentru minorii participanți la proces.
Crearea unei încăperi pentru păstrarea corpurilor delicte.	Crearea camerei de audiere a martorilor minori.
Crearea spațiilor pentru referenți.	Crearea spațiului pentru poliția judiciară.
Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.	
Crearea unui WC separat pentru justițiabili și a unui WC pentru deținuți.	

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Drochia a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată satisfăcătoare și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată bună și în anul 2015.
- Starea rețelei electrice s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” în 2015.
- Sistemul de canalizare a fost renovat integral în anul 2014, starea acestuia fiind apreciată drept „foarte bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire în anul 2012 era apreciat cu calificativul „foarte bună”, iar în 2015 starea acestuia este apreciată cu calificativul „bună”.
- Starea acoperișului instanței s-a înrăutățit din anul 2012, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare” în anul 2015.
- Toate birourile din cadrul Judecătoriei Drochia au fost renovate în anii 2013-2014, starea interiorului clădirii fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 2. *Secția Evidență și Documentare Procesuală*
Foto 3. *Birou*
Foto 4. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 5. *Fațada instanței*
Foto 6. *Grup sanitar*
Foto 7. *Accesul la etajul superior*
Foto 8. *Birou*
Foto 9. *Birou*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Drochia era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Drochia funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Drochia dispune de 6 săli de ședințe, 4 din care sunt dotate cu seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 6 judecători. În anul 2012 la Judecătoria Drochia erau înregistrate audio doar ședințele de judecată desfășurate în cele trei săli de judecată existente. În 2015 instanța înregistrează audio majoritatea ședințelor de judecată. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Drochia 134%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio. În anul 2013 Judecătoria Drochia a fost asigurată cu 6 reportofoane digitale.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Drochia dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Drochia este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos reflectă meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Drochia și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Drochia*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Meniul nu conține nici o informație
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 16 iulie 2015[3]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Drochia dispune de un număr suficient de echipament necesar pentru desfășurarea corespunzătoare a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este reflectat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate și datele cu privire la: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	26	34	30
Notebook	-	7	-
Imprimantă	22	23	30
Scanner	-	5	5
Scanner multifuncțional	-	1	
Set de înregistrare audio Femida	3	4	-
Dictafon	-	6	-
Copiator (Xerox)	1	7	2
Router	-	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Drochia

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Drochia*

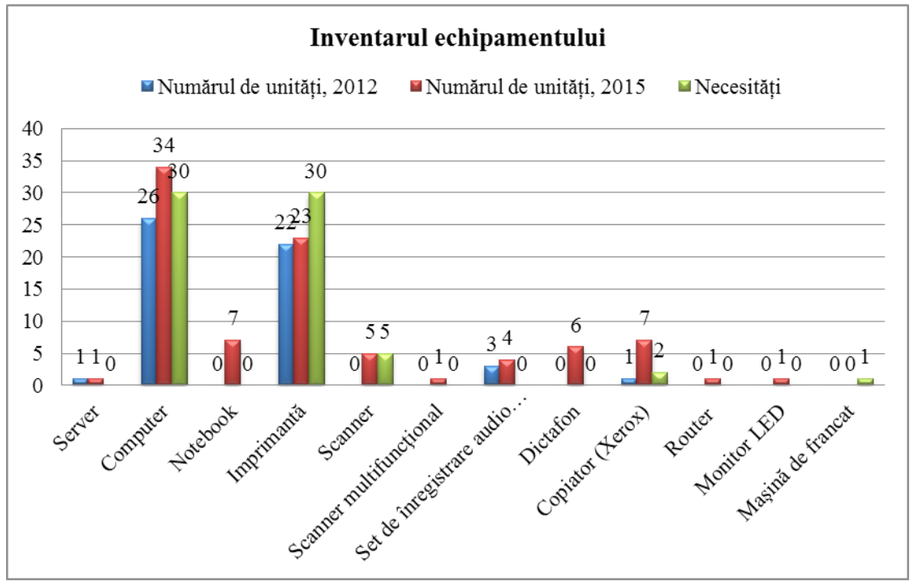

Sursa: Angajații Judecătoriei Drochia

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 17 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Drochia*

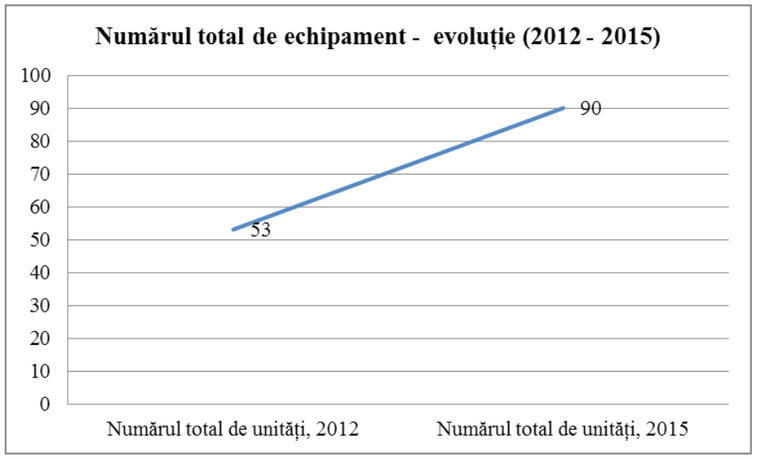

Sursa: Angajații Judecătoriei Drochia

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Drochia (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate șase recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători care activează la Judecătoria Drochia.	Scanarea materialelor și/sau dosarelor contravenționale.
Instalarea pe ușile sălilor de ședințe a plăcuțelor privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată.	
Utilizarea tuturor funcționalităților prevăzute în PIGD.	
Imprimarea tuturor listelor cauzelor fixate pentru judecare prin intermediul PIGD.	
Completarea tuturor meniurilor paginii web a Judecătoriei Drochia cu informație de interes public.	
Asigurarea corespunderii denumirii meniurilor cu conținutul acestora. Eliminarea practicii de a scana listele cauzelor fixate pentru judecare și a le plasa pe pagina web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Drochia era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- În anul 2015 Judecătoria Drochia înregistrează audio majoritatea ședințelor de judecată.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Drochia este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului utilizat la Judecătoria Drochia a crescut cu 37 unități în total.

Foto 10. *Utilizarea SRS Femida*
Foto 11. *Server*
Foto 12. *Sală de ședințe echipată cu SRS Femida*

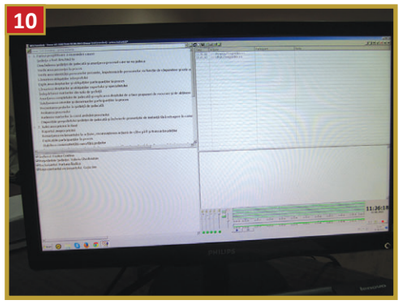

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Drochia este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt reflectate tendințele volumului de lucru la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Drochia a fluctuat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 - 4011 dosare/materiale înregistrate și cele mai joase în anul 2013 – 2860 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

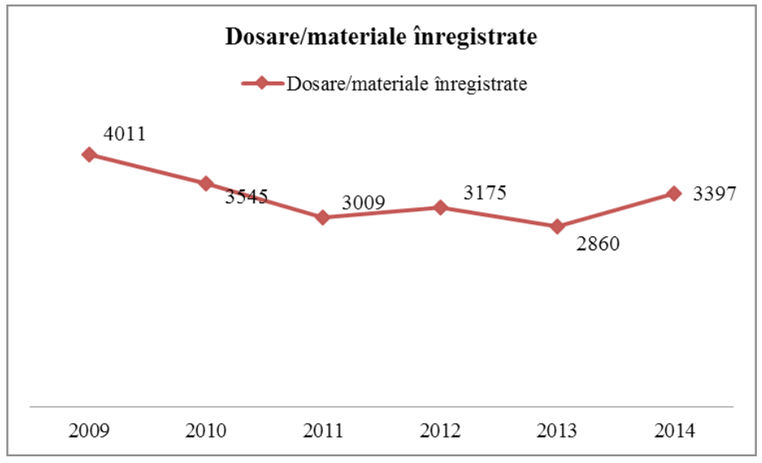

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 3712 dosare și cele mai scăzute în anul 2013 – 2267 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

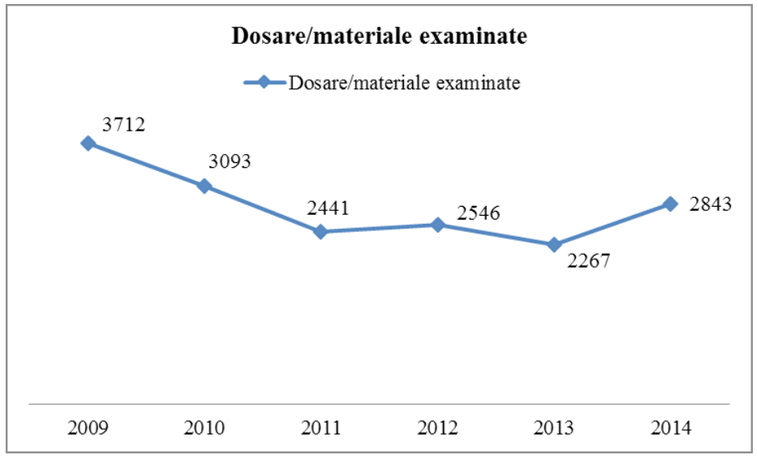

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Drochia a scăzut de la 92,5% în anul 2009 la 83,7% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

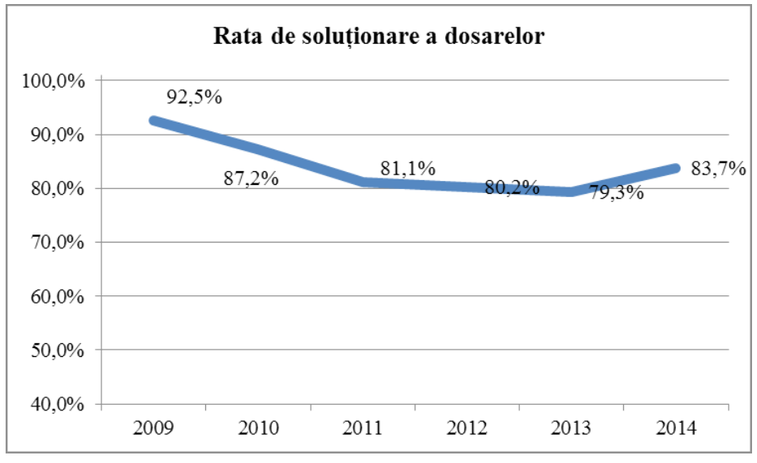

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Drochia utilizează în activitatea sa 24 registre, cu 1 registru mai mult decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Drochia numărul de registre ținute continuă să depășească numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Drochia utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Drochia*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registru unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul de evidență a apelurilor; 3. Registrul de evidență și control al petițiilor; 4. Registrul de transmitere a dosarelor în arhivă; 5. Registrul dosarelor expediate și înapoiate de la instanțele ierarhic superioare C/A Bălți și CSJ; 6. Registrul de evidență a dosarelor parvenite și examinate de instanța de judecată Drochia;
Civil	7. Registrul de evidență a dosarelor civile; 8. Registrul de evidență a dosarelor civile, transmise judecătorului; 9. Registrul de evidență a cauzelor economice în ordine alfabetică; 10. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 11. Registrul de evidență a dosarelor civile în ordine alfabetică; 12. Registrul de evidență a ordonanțelor în ordine alfabetică; 13. Fișa de evidență;
Penal	14. Registrul de evidență a dosarelor penale; 15. Registrul de evidență a dosarelor penale în ordine alfabetică; 16. Registrul de transmitere a corpurilor delicte la arhiva; 17. Registrul de evidență a contravenienților și condamnaților în ordine alfabetică; 18. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	19.	Registrul de evidență a dosarelor parvenite și examinate de instanța de judecată Drochia cu indicele 4D;
	20.	Registrul de evidență a dosarelor parvenite și examinate de instanța de judecată Drochia cu indicele 5r;
	21.	Registrul de evidență a dosarelor parvenite și examinate de instanța de judecată Drochia cu indicele 21 indicele 4;
	22.	Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (indicele 21 art. 469 CPP);
	23.	Registrul de evidență a sentințelor;
	24.	Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Drochia

Arhiva Judecătoriei Drochia este amplasată la etajul 2 și în subsol. Spațiul destinat arhivei de la etajul II a fost renovat, însă încăperea nu este dotată cu sistem de ventilare și nu există o alternativă pentru aerisirea încăperii.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Drochia (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 acestea nu au fost implementate.

***Tabelul 6**. Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Consolidarea arhivei într-o singură încăpere și instalarea sistemului de ventilare.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Drochia a scăzut în perioada 2009-2014 cu 15,3%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Drochia a scăzut în perioada 2009-2014 cu 23,4%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 7 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 13. *Arhiva*
Foto 14. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Drochia activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 30,5 unități de personal.

Schema de încadrare a Judecătoriei Drochia pentru anul 2015 nu prevede funcția de specialist în resurse umane, la momentul vizitei în instanță managementul resurselor umane fiind realizat de Șeful secretariatului instanței. În cadrul instanței activează un specialist pentru relații cu publicul, care este și reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Drochia este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	4	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	6	-
Grefier	6	-
Serviciul sistematizare și generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	2	-
Serviciul administrativ al secretariatului instanței judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciu asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Șef serviciu	1	
Administrator superior rețea de calculatoare	0,5	-
Curier	0,5	
Șofer	0,5	-
Operator în sala cu cazane	1	
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Paznic	3	-
Total	**36,5**	**-**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Drochia (Tabelul 8) demonstrează că pînă în anul 2015 a fost implementată o recomandare.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Drochia, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Drochia este realizat de Șeful secretariatului instanței.
- În schema de încadrare a Judecătoriei Drochia pentru anul 2015 nu este prevăzută funcția de specialist în resurse umane.
- În cadrul instanței activează un specialist în relații cu publicul.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- Judecătoria nu dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea calculatoare*).

Foto 15. *Lista cauzelor spre examinare*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în instanță sunt instalate patru panouri informative pentru justițiabili. La etajul I există un panou cu dislocarea birourilor din cadrul instanței. De asemenea, la Judecătoria Drochia a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, în imediata apropiere de intrarea în instanță. În instanță nu sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor. Pe ușa de la intrarea la etajul II este plasat avertismentul că accesul în birourile judecătorilor și la etajul II este interzis.

Pe panourile de la etajul I sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Modele de cereri;
- Lista ședințelor de examinare a cauzelor extrase din PIGD
- Regulile de conduită a justițiabililor;
- Rechizitele bancare ale instanței;
- Amplasarea birourilor în incinta judecătoriei;
- Programul de activitate a instanței.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Drochia demonstrează că pînă în anul 2015 a fost implementată o recomandare (Tabelul 9).

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea modulului din PIGD care generează automat lista cauzelor fixate pentru judecare.	Amenajarea unui ghișeu de informații la intrarea în clădire pentru a facilita accesul cetățenilor la informație.
	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.

Concluzii:

- La intrarea în instanță este instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivă, birourile judecătorilor.
- La etajul I din cadrul Judecătoriei Drochia este un panou cu dislocarea birourilor din cadrul instanței.

Foto 16. *Scanner multifuncțional*
Foto 17. *Monitor LED și informații pentru public*
Foto 18. *Inscripții la intrarea în clădirea instanței*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Drochia elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Drochia a înregistrat o creștere de la 1554 mii lei în anul 2012 la 4139,7 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 166%. Această creștere se explică în mare parte prin:

1. **Creșterea cheltuielilor de personal**[9]**.** Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Drochia au constituit 1206,9 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au constituit 2568,7 mii lei, fiind în creștere cu circa 113%. Creșterea dată a permis majorarea bugetului instanței cu circa 53%.
2. **Creșterea cheltuielilor pentru reparații.** În anul 2014, Judecătoria Drochia a beneficiat de mijloace financiare pentru reparația imobilului, suma fiind de 1093,2 mii lei, ceea ce reprezintă o creștere semnificativă față de anul 2012 cînd a beneficiat doar de 11,9 mii lei. Creșterea în cauză a permis majorarea bugetului instanței cu circa 42%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Drochia pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,206.9	1,799.7	2,568.7	113%	**53%**
Reparații (curente și capitale)	11.9	112.3	1,093.2	9087%	**42%**
Procurarea mijloacelor fixe	13.0	0.0	31.2	140%	1%
Cheltuieli operaționale	322.2	422.2	446.6	39%	5%
Total	**1,554.0**	**2,334.2**	**4,139.7**	**166%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Drochia au înregistrat o creștere de circa 39%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 322,2 mii lei atunci în anul 2014 acestea au constituit 446,6 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	54.1	96.5	55.3	2%	1%
Servicii de transport	20.1	27.0	38.0	89%	14%
Servicii de telecomunicație și de poștă	60.5	99.9	123.5	104%	51%
Servicii comunale	135.4	145.3	161.7	19%	21%
Altele	52.1	53.5	68.1	31%	13%
Total	**322.2**	**422.2**	**446.6**	**39%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Drochia a majorat cheltuielile respective cu circa 104%, de la 60,5 mii lei în anul 2012 la 123,5 mii lei în anul 2014. Această majorare a permis creșterea bugetului operațional cu circa 51%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Drochia a examinat în total 2546 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere de pînă la 2843 dosare sau cu circa 12%. În baza statisticii prezentate, numărul dosarelor examinate a fost unul din factori care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Drochia în anul 2012 a fost de circa 127 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 24% față de anul 2012, fiind de circa 157 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Drochia*

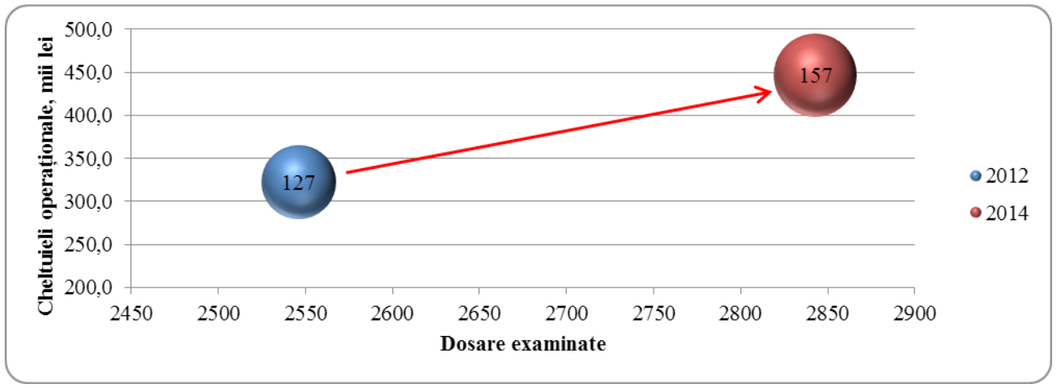

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin majorarea mai rapidă a cheltuielilor operaționale (circa 39%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 12%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA DROCHIA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 157 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Drochia vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

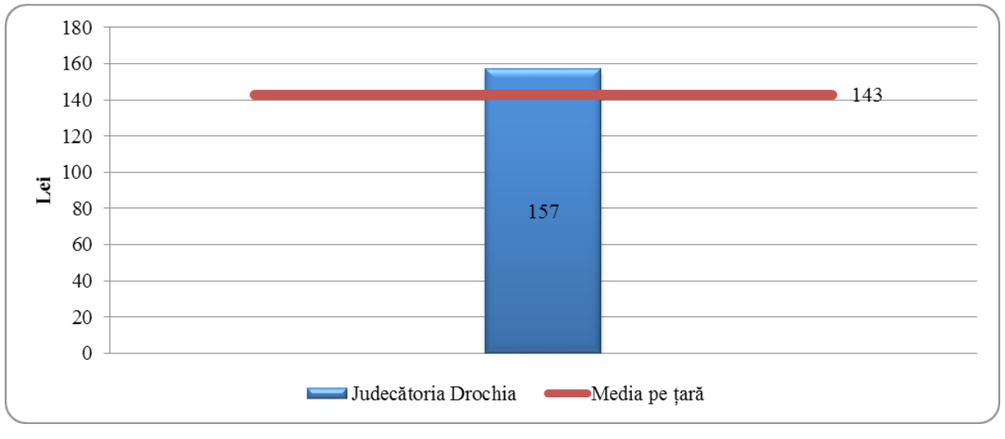

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Drochia a fost cu circa 10% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Drochia evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Drochia (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii

- În baza informației prezentate anterior se poate de concluzionat următoarele:
- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Drochia a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 166%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal și a celor pentru reparații.
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii mai rapide a cheltuielilor operaționale (circa 39%) față de numărul dosarelor examinate (12%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Drochia în anul 2014 a fost cu circa 10% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Dubăsari, amplasată în satul Ustia, are în jurisdicția sa 37 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Dubăsari aparține cu drept de proprietate primăriei s. Ustia. Judecătoria se află la etajul doi. În urma modificării contractului de arendă, suprafața instanței s-a extins. Interiorul clădirii a fost renovat.

În anul 2012, la Judecătoria Dubăsari era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd doar o parte din ședințele de judecată erau înregistrate audio, în anul 2015, la Judecătoria Dubăsari ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Dubăsari în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Dubăsari activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 23,5 unități de personal. La Judecătoria Dubăsari a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Dubăsari este inclus un specialist pentru relațiile cu publicul și acest specialist a fost angajat.

JUDECĂTORIA DUBĂSARI

s. Ustia, r-ul Dubăsari

Data vizitei: 05 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 102%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 152% și a fost mai mare față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor nu este plasat avertismentul precum că accesul persoanelor neautorizate în birourile judecătorilor este interzis.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	3	Fațada exterioară nu a fost renovată. Respectă simbolica de stat. În anul 2015 se planifică efectuarea lucrărilor de renovare a fațadei.
Alimentare cu apă	-	-	Instanța dispune de sistemul de țevi necesar pentru alimentarea cu apă, însă nu este racordată la rețeaua de conducte a orașului.
Alimentare cu energie electrică	2	1	Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost schimbat integral în anul 2014 și corespunde necesităților curente ale instanței.
Sistem de canalizare	-	-	Instanța nu dispune de sistem de canalizare. WC-ul este amplasat în curtea instanței.
Sistem de încălzire	2	1	Instanța are cazangerie proprie. Țevile și sistemul de încălzire din clădirea instanței au fost renovate.
Sistem anti-incendiu	-	2	Instanța dispune de sistem anti-incendiu compus din detectoare de fum.
Acoperiș	3	1	Acoperișul instanței a fost renovat în anul 2014 și este în stare foarte bună.
Interior	3	1	Birourile au fost renovate și sunt în stare foarte bună.

Sursa: Judecătoria Dubăsari

1

2

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Dubăsari, 2012/2015*

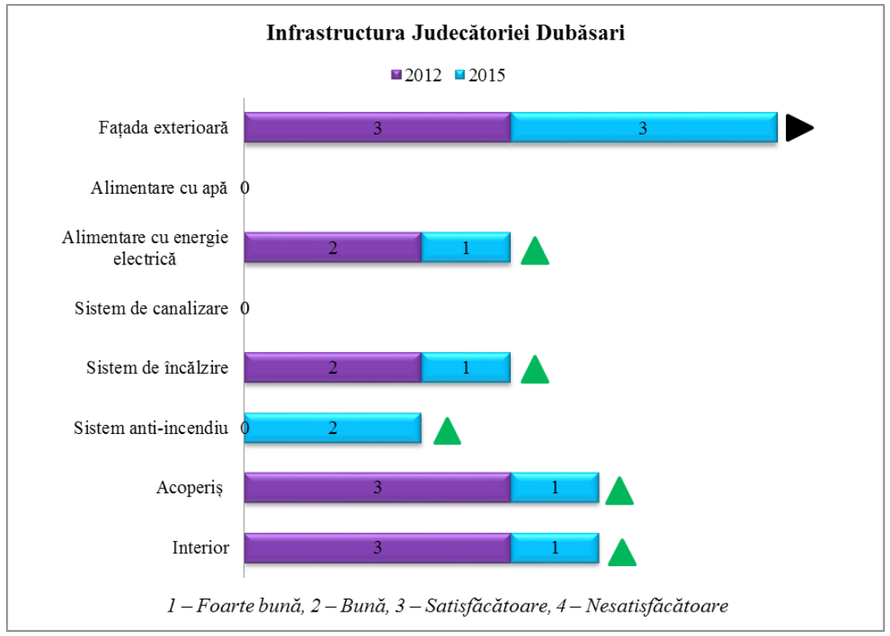

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul infrastructura Judecătoriei Dubăsari (Tabelul 1) care nu a fost implementată pînă în 2015.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Identificarea sau construirea unei clădiri adecvate pentru activitatea Judecătoriei Dubăsari.

Foto 1. *Grup sanitar*
Foto 2. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 3. *Spații de așteptare*
Foto 4. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 5. *Birou*
Foto 6. *Supreveghere video*
Foto 7. *Hol*

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Dubăsari a rămas neschimbată pe parcursul celor trei ani.
- Clădirea Judecătoriei Dubăsari nu este racordată la rețeaua centralizată de alimentare cu apă a orașului.
- Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost înlocuit în anul 2014, fiind calificat drept „foarte bun”.
- Clădirea Judecătoriei Dubăsari nu dispune de sistem de canalizare.
- Starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit, fiind apreciată ca „foarte bună” în anul 2015.
- Starea acoperișului s-a îmbunătățit din 2012, fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Dubăsari au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „foarte bună”.

3

4

5

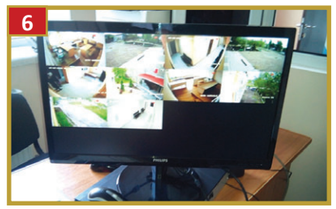
6

7

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Dubăsari era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Dubăsari funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Dubăsari are 2 săli de ședințe și un set de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În cadrul instanței activează 4 judecători. În anul 2012, ședințele care aveau loc în sălile de ședințe erau înregistrate audio. În anul 2013, Judecătoria Dubăsari a fost asigurată cu 4 dictafoane. Astfel, ședințele de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Dubăsari 118%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Dubăsari avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Dubăsari este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de pagina web. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Dubăsari și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Dubăsari*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Ordin cu privire la constituirea completelor de judecată, anunțuri cu privire la desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției publice vacante
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 15 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Dubăsari dispune de un număr suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În *Tabelul 3* de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Computer	24	29	-
Notebook	-	-	-
Imprimantă	14	20	-
Server	1	1	-
Copiator	4	3	1
Scanner	1	6	-
Scanner multifuncțional	-	Informația nu a fost prezentată	-
Seturi de înregistrare audio Femida	1	1	1
Dictafoane	-	4	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Dubăsari

Grafic cu evoluția echipamentului

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Dubăsari*

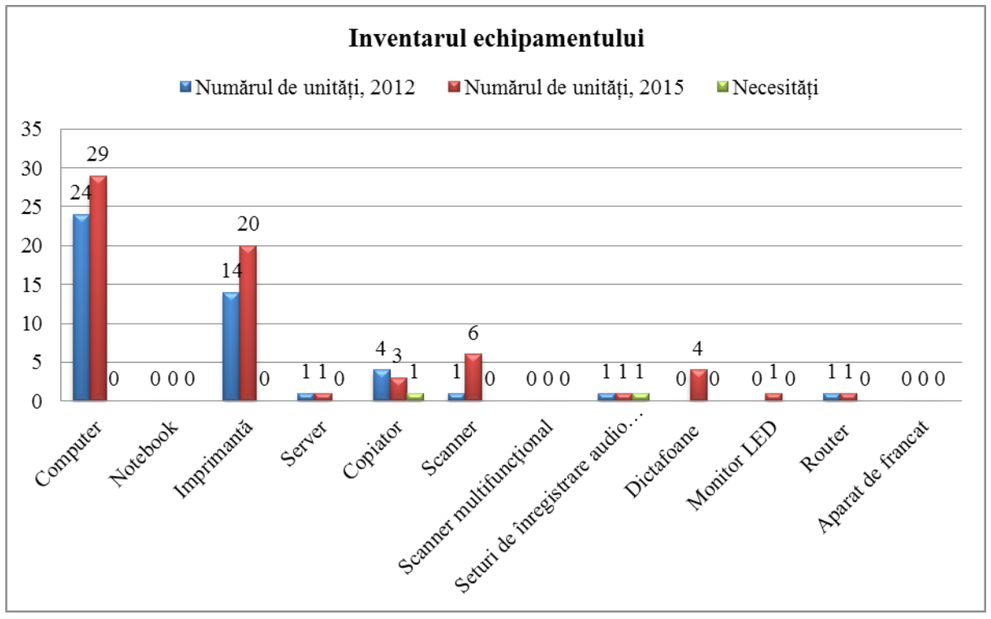

Sursa: Angajații Judecătoriei Dubăsari

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării – 27 iunie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Dubăsari*

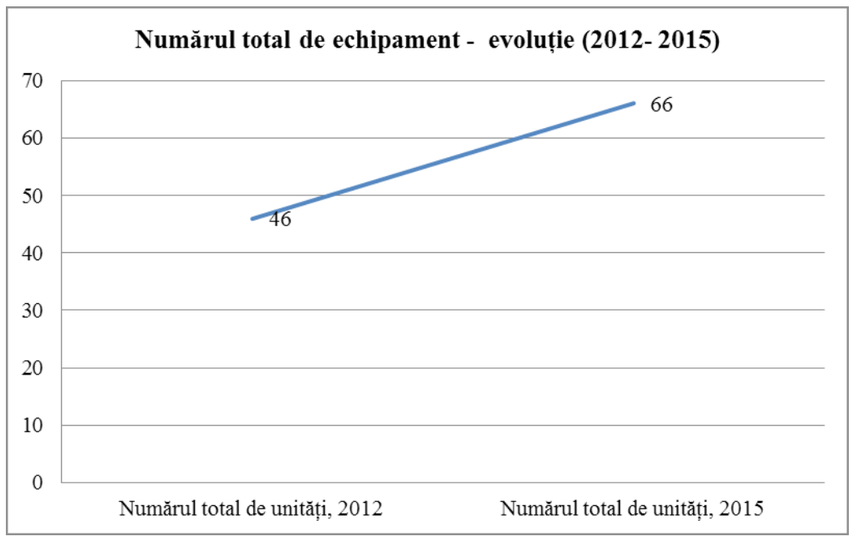

Sursa: Angajații Judecătoriei Dubăsari

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Dubăsari era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd doar o parte din ședințele de judecată erau înregistrate audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Dubăsari ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Dubăsari este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 20 de unități în total.

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Dubăsari (Tabelul 4) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Completarea meniurilor de pe pagina web cu informație de interes public și actualizarea permanentă a acesteia.	Identificarea unui alt sediu cu numărul sălilor de ședințe echivalent numărului de judecători de la Judecătoria Dubăsari.
Asigurarea uniformității designului și fontului textului plasat pe pagina web.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM[5].

[6] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 18 iunie 2009.

Foto 8. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 9. *Scanner multifuncțional*
Foto 10. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Dubăsari este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare în perioada 2009 - 2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Dubăsari a scăzut de la 1500 dosare/materiale în anul 2009 la1024dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 1500 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

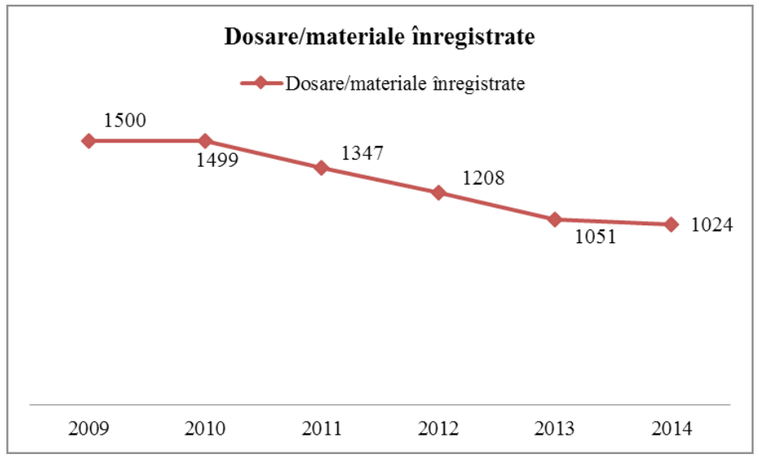

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 1409 dosare. Din anul 2009 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 879 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

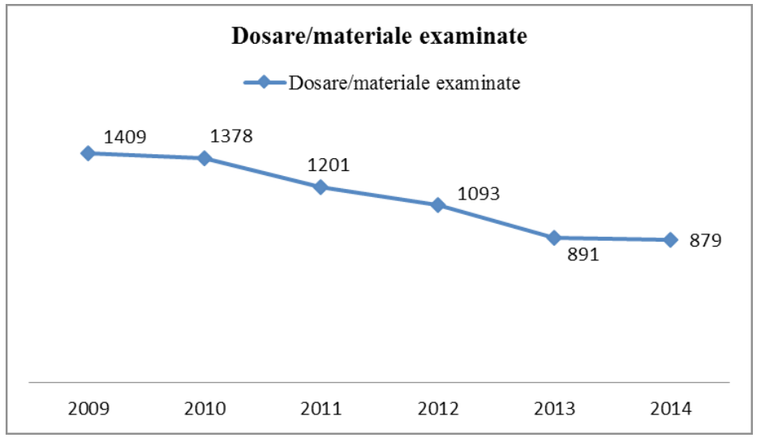

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Dubăsari s-a micșorat de la 93,9% în anul 2009 la 85.8% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

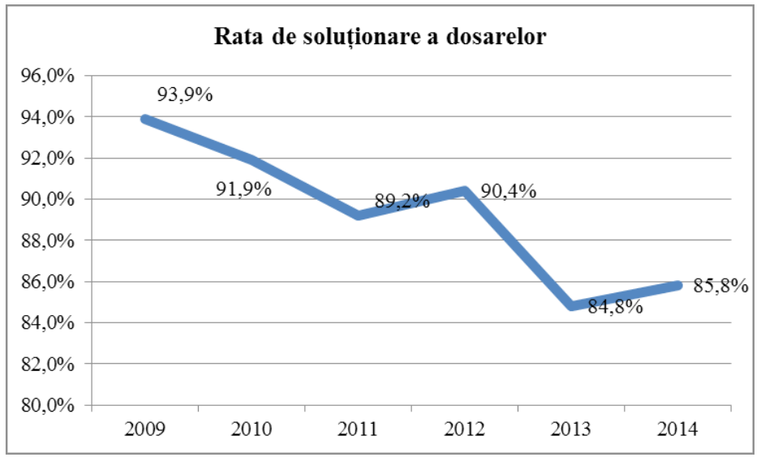

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Dubăsari utilizează în activitatea sa 18 registre, cu trei registre mai puțin decît în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Dubăsari numărul de registre ținute depășește cu un registru numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Dubăsari utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Dubăsari*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Registrul de evidență al corespondenței locale; 4. Registrul de evidență a cererilor de recuzare/abținere; 5. Registrul de evidență al ziarelor și registrelor; 6. Registrul de evidență al cazierelor judiciare; 7. Registrul de evidență a cauzelor contestate (civile, penale, contravenționale și ale celor de competența judecătorului de instrucție).
Civil	8. Registrul alfabetic al dosarelor examinate în procedura în ordonanță; 9. Registrul de evidență a executării hotărîrilor judecătorești cu caracter civil; 10. Registrul alfabetic al dosarelor civile 2015; 11. Fișa de evidență;
Penal	12. Registrul alfabetic al dosarelor penale 2015; 13. Registrul materialelor neconfidențiale ale judecătorului de instrucție; 14. Registrul materialelor confidențiale ale judecătorului de instrucție; 15. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 16. Fișa de evidență;
Contravențional	17. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale 2015; 18. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Dubăsari

[7] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva Judecătoriei Dubăsari este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 2. Încăperea arhivei este dotată cu sistem performant de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Dubăsari (Tabelul 6) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate toate recomandările.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Extinderea spațiului pentru arhivă.	
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011, cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	
Asigurarea spațiului pentru arhivă cu sistem de ventilare.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Dubăsari a scăzut în perioada 2009-2014 cu 31,7%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Dubăsari a scăzut în perioada 2009-2014 cu 37,6%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 1 registru numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Arhiva*
Foto 12. *Arhiva*

La Judecătoria Dubăsari activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 23,5 unități de personal.

La Judecătoria Dubăsari activează un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Dubăsari este inclus și a fost angajat un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul, care este reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității în condițiile legii. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Dubăsari este prezentată în *Tabelul 7* de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	3	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	-
Grefier	4	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	-	1
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	1	-
Paznic	3	-
Total	**27,5**	**-**

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Dubăsari (Tabelul 8) care a fost implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Dubăsari este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria are un specialist relații cu publicul.
- Judecătoria Dubăsari nu a inclus în schema de încadrare un administrator al rețelei de calculatoare.

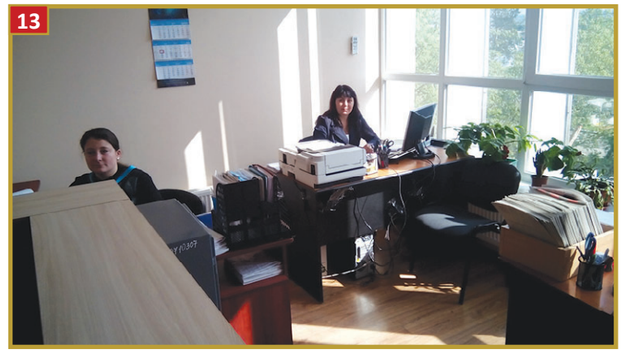

Foto 13. *Secția Evidență și Documentare Procesuală*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Dubăsari a fost instalat un panou de informații. La etajul 2 este instalat și un monitor LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală este amplasată la etajul 2. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul persoanelor neautorizate în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Extras din Legea taxei de stat;
- Listele ședințelor de judecată;
- Rechizitele bancare ale instanței;
- Ordinul președintelui instanței cu privire la stabilirea orelor de audiență;
- Ordinul președintelui instanței privind procedura eliberării copiilor;
- Regulile de conduită a justițiabililor și a altor persoane în instanța judecătorească.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Dubăsari (Tabelul 9) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea modulului din PIGD care generează automat listele cauzelor fixate pentru judecare.	Instalarea indicatoarelor clare de direcționare a cetățenilor.
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor de pe actele judecătorești, prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri, și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Dubăsari este amenajat un panou informativ.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un monitor LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

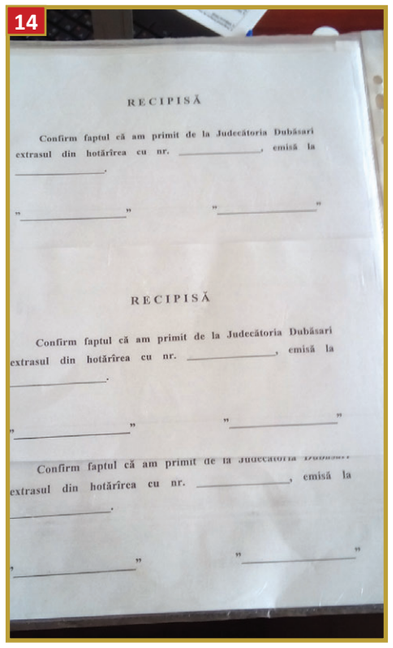
14
RECIPISĂ
Confirm faptul că am primit de la Judecătoria Dubăsari extrasul din hotărîrea cu nr. _____, emisă la _____.
"_____" "_____"
RECIPISĂ
Confirm faptul că am primit de la Judecătoria Dubăsari extrasul din hotărîrea cu nr. _____, emisă la _____.
"_____" "_____"
Confirm faptul că am primit de la Judecătoria Dubăsari extrasul din hotărîrea cu nr. _____, emisă la _____.
"_____" "_____"

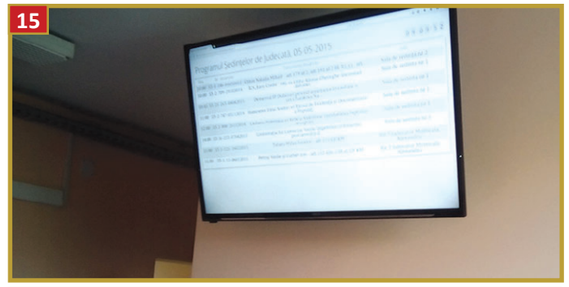
15

16

Foto 14. *Modele de acte*
Foto 15. *Monitor LED*
Foto 16. *Plăcuțe pe ușile birourilor*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Dubăsari elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Dubăsari a înregistrat o creștere impresionantă de circa 190% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Dubăsari a fost de 1215,4 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a fost deja de 3530,7 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin:

1. **Existența cheltuielilor pentru reparația imobilului**. În anul 2014, Judecătoria Dubăsari a beneficiat de mijloace financiare pentru reparația capitală a imobilului. Existența acestor cheltuieli a permis majorarea bugetului instanței cu circa 49%.
2. **Creșterea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Dubăsari au constituit 961,1 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat 1886,3 mii lei, fiind în creștere cu circa 96%. Creșterea respectivă a determinat creșterea bugetului instanței cu circa 40%.**

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Dubăsari pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	961.1	1,448.7	1,886.3	96%	**40%**
Reparații (curente și capitale)	29.4	1,023.8	1,158.0	3839%	49%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	0.0	31.1	-	1%
Cheltuieli operaționale	224.9	273.6	455.3	102%	10%
Total	**1,215.4**	**2,746.1**	**3,530.7**	**190%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Dubăsari au înregistrat o creștere de circa 102%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 49,3 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 86,3 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	16.6	64.0	171.0	930%	**67%**
Servicii de transport	38.6	39.9	52.4	36%	6%
Servicii de telecomunicație și de poștă	45.6	61.7	60.8	33%	7%
Servicii comunale	74.8	69.1	84.8	13%	4%
Altele	49.3	38.9	86.3	75%	16%
Total	**224.9**	**273.6**	**455.3**	**102%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor destinate procurării rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Dubăsari a majorat cheltuielile respective cu circa 930% (de la 16,6 mii lei în anul 2012 la 171 mii lei în anul 2014). Această creștere a rezultat în majorarea bugetului operațional al instanței cu circa 67%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Dubăsari a examinat în total 1093 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 879 dosare sau cu circa 20%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale. Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Dubăsari în anul 2012 a fost de circa 206 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere impunătoare de circa 152% față de anul 2012, fiind de 518 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Dubăsari*

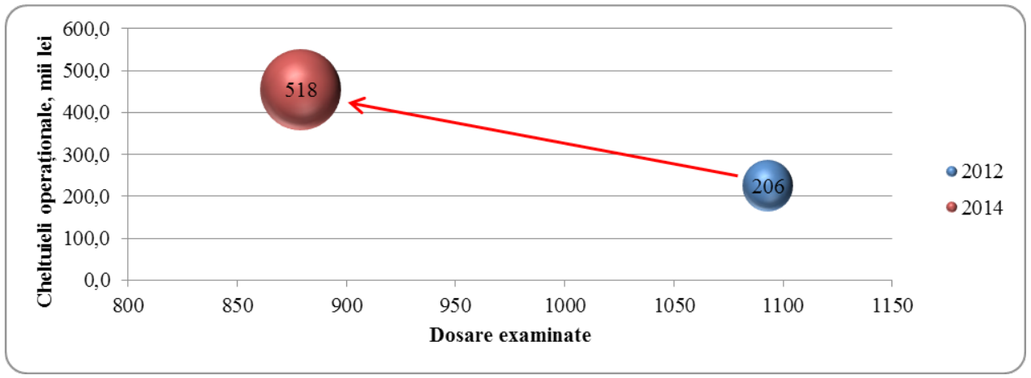

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 152%) poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale (circa 102%) în timp ce numărul dosarelor examinate a cunoscut un trend negativ de 20%. Este important de menționat că, la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA DUBĂSARI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 518 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Dubăsari vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

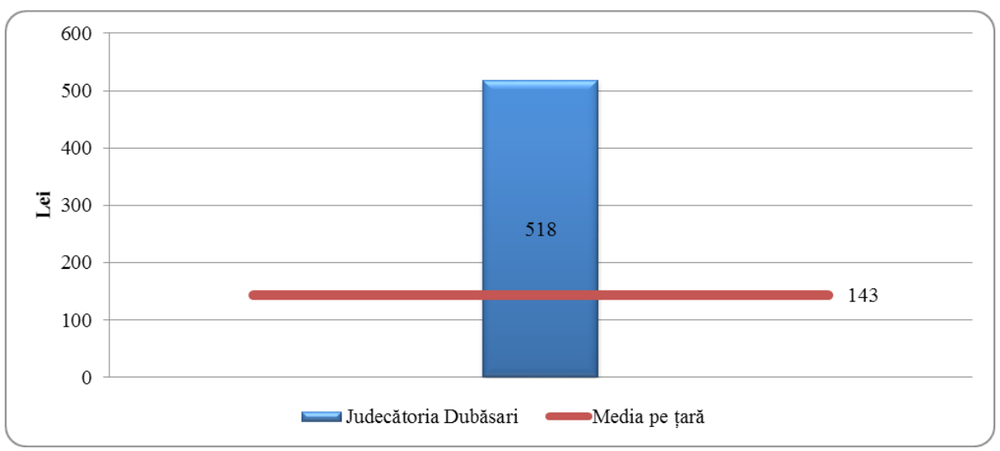

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Dubăsari a fost cu circa 262% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Dubăsari evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Dubăsari (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Dubăsari a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 190%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită existenței cheltuielilor pentru reparații capitale în anul 2014 și majorării cheltuielilor de personal (circa 96%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (circa 102%) pe de o parte și reducerii numărului dosarelor examinate (circa 20%) pe de altă parte.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Dubăsari în anul 2014 a fost cu circa 262% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Edineț, amplasată în orașul Edineț, are în jurisdicția sa 48 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Edineț a fost construită în anul 1976, fiind proiectată inițial anume în acest scop și utilizată ulterior pentru a găzdui birourile angajaților administrației publice locale. Începînd cu anul 1992, clădirea respectivă a devenit sediul Judecătoriei Edineț. Fațada Judecătoriei Edineț necesită renovare integrală. Curtea din fața clădirii și terenul aferent acesteia sunt pavate. Interiorul clădirii a fost supus lucrărilor de reparație în anii 2013-2014.

În anul 2012, la Judecătoria Edineț era utilizată versiunea a 2 PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În anul 2012 la Judecătoria Edineț se înregistrau audio toate ședințele de judecată desfășurate în cele două săli existente, adică o parte a acestora nefiind înregistrate. În 2015 situația s-a schimbat, instanța înregistrînd audio prin intermediul programului SRS Femida majoritatea ședințele desfășurate în cele 6 săli de judecată.

Volumul de muncă al Judecătoriei Edineț în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA EDINEŢ

or. Edineț, str. Ștefan Vodă 1

Data vizitei: 26 mai 2015

Potrivit schemei de încadrare pentru anul 2015, în cadrul Judecătoriei Edineț activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 29,5 unități de personal. La Judecătoria Edineț managementul resurselor umane este realizat de specialistul în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Edineț sunt prevăzute două funcții de specialiști pentru relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 9%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 16% și a fost mai mare față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

La intrarea în instanță este instalat un ghișeu informativ pentru justițiabili. În instanță există două panouri de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt semne clare cu numele judecătorilor. Totodată, pe ușile de la intrarea spre etajul II al instanței este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis. În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	3	Fațada clădirii respectă simbolica de stat, însă necesită renovare integrală. Tencuială fațadei are fisuri și este parțial deteriorată.
Alimentare cu apă	3	2	Instanța este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Alimentarea cu apă a instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	4	3	Sistemul de electricitate este vechi și necesită renovare. Corpurile de iluminat au fost schimbate în toate birourile, cu excepția holurilor.
Sistem de canalizare	3	2	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Țevile sunt vechi, dar funcționale.
Sistem de încălzire	3	3	Clădirea dispune de cazangerie proprie și are un cazan, care a fost procurat în anul 2003. Caloriferele sunt învechite, nefiind schimbate din anul 1977.
Sistem anti-incendiu	-	-	Clădirea instanței nu este dotată cu sistem anti-incendiar. Există doar cîteva stingătoare.
Acoperiș	3	3	Acoperișul instanței este din foi de ardezie și, deși nu există scurgeri de apă, acesta necesită reparație.
Interior	2	2	Majoritatea birourilor din instanță au fost renovate parțial în anii 2013-2014. În subsolul instanței a fost făcută reparație capitală și spațiul este folosit pentru acoperirea necesităților existente de birouri.

Sursa: Judecătoria Edineț

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Edineț, 2012/2105*

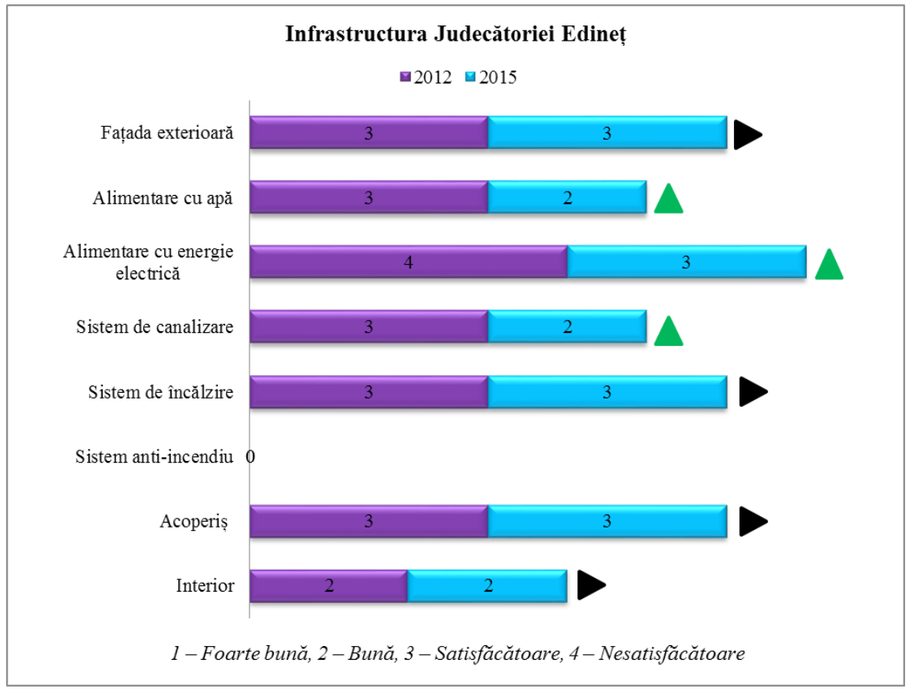

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cincisprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Edineț (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015 au fost implementate opt recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reconfigurarea spațiului pentru arhivă.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Amenajarea spațiului din subsol pentru necesitățile de spațiu existente.	Crearea camerelor de deliberare pentru toate sălile de ședință d e la etajul 1.
Înlocuirea corpurilor de iluminat.	Renovarea fațadei exterioare a clădirii.
Crearea unei celule pentru deținuți în subsol.	Schimbarea sistemului de canalizare.
Renovarea finisajelor interioare unde este necesar.	Schimbarea sistemului de încălzire.
Schimbarea ușilor vechi.	Finisarea lucrărilor de instalare a burlanelor și a jgheaburilor și crearea scurgerilor de apă.
Schimbarea podelei de la etajul 1.	Reconfigurarea spațiului instanței și o posibilă lărgire.
Amenajarea unui spațiu pentru veceu în interiorul clădirii pentru justițiabili.	

Foto 1. *Rampă de acces*
Foto 2. *Grup sanitar*

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare, acoperișului și a sistemului de alimentare cu energie termică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „satisfăcătoare” și în 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept una „bună” în anul 2015.
- Starea rețelei electrice s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Clădirea Judecătoriei Edineț nu este dotată cu sistem anti-incendiar.
- Starea sistemului de canalizare s-a îmbunătățit față de anul 2012, fiind considerată „bună” în 2015.
- Starea interiorului clădirii Judecătoriei Edineț a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „bună” în anul 2015.

Foto 3. *Accesul la etajul superior*
Foto 4. *Hol*
Foto 5. *Camera de audiere a minorilor*
Foto 6. *Lista cauzelor spre examinare*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Edineț era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Edineț funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Edineț dispune de 6 săli de ședințe, toate fiind dotate cu seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În cadrul Judecătoriei Edineț activează 6 judecători. În anul 2012 la Judecătoria Edineț erau înregistrate audio doar ședințele de judecată desfășurate în cele două săli existente. În 2015 instanța înregistrează audio majoritatea ședințelor de judecată. Totodată, în anul 2013 Judecătoria Edineț a fost asigurată cu 7 reportofoane digitale. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Edineț 110%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Edineț dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Edineț este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos reflectă meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Edineț și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Edineț*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Meniul nu conține nici o informație
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 16 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: Judecătoria Edineț

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Edineț dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea corespunzătoare a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este reflectat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate și date cu privire la: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	35	36	-
Notebook	1	Informația nu a fost prezentată	2
Imprimantă	21	22	-
Scanner	1	1	2
Scanner multifuncțional	6	7	-
Set de înregistrare audio Femida	2	6	-
Dictafon	-	7	-
Copiator (Xerox)	-	Informația nu a fost prezentată	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Edineț

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Edineț*

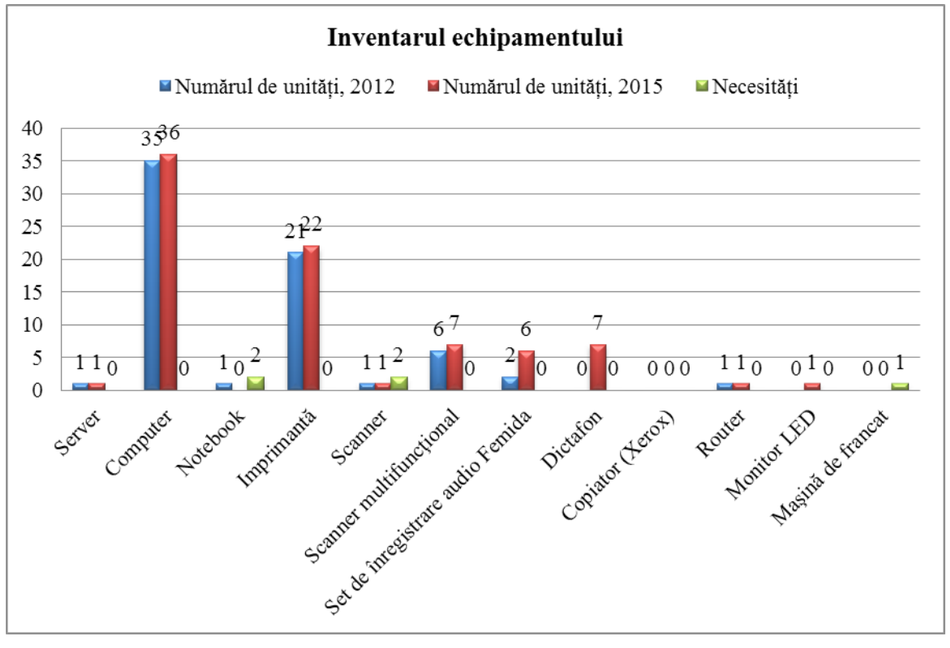

Sursa: Angajații Judecătoriei Edineț

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 18 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Edineț*

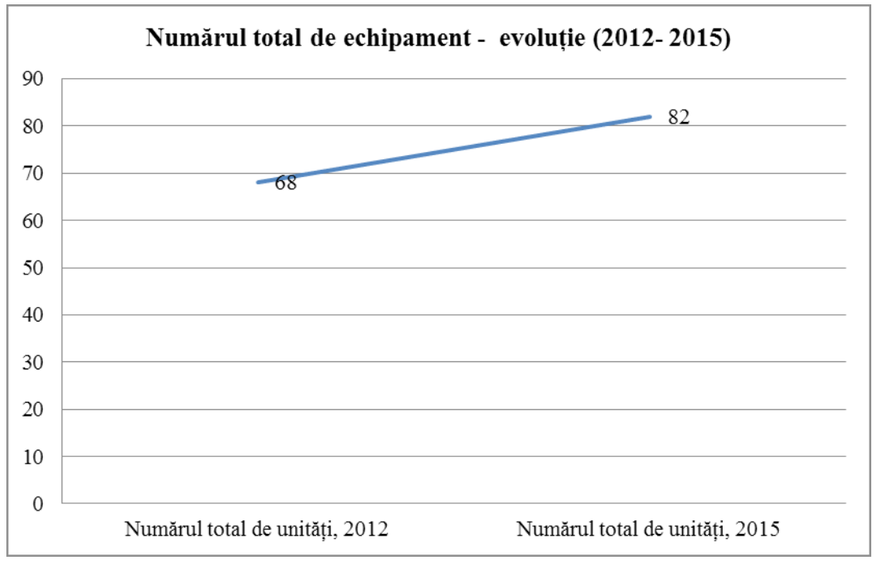

Sursa: Angajații Judecătoriei Edineț

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Edineț era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- În anul 2015, Judecătoria Edineț înregistrează audio majoritatea ședințelor de judecată.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Edineț este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul unităților de echipament ce asigură automatizarea activității Judecătoriei Edineț, a crescut cu 14 unități în total.

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Edineț (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate patru recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea echipamentului și programului de înregistrare audio și instalarea acestora în 4 săli de ședințe.	Păstrarea și ștergerea înregistrărilor în conformitate cu Regulamentul CSM.
Utilizarea sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată în toate sălile de ședință.	
Completarea meniurilor din pagina web cu informație de interes public și actualizarea permanentă a acesteia.	
Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului.	

Foto 7. *Utilizarea SRS Femida*
Foto 8. *Server*

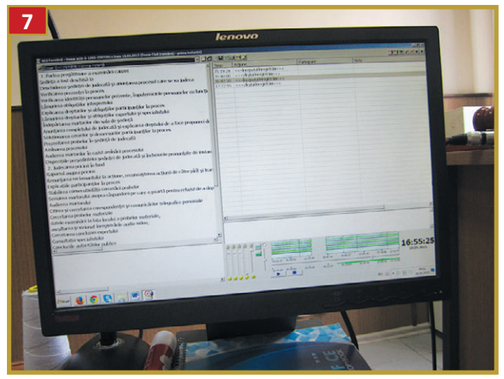

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Edineț este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume: tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Edineț a scăzut de la 3967 dosare/materiale înregistrate în anul 2009 la 2713 dosare/materiale în anul 2014.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

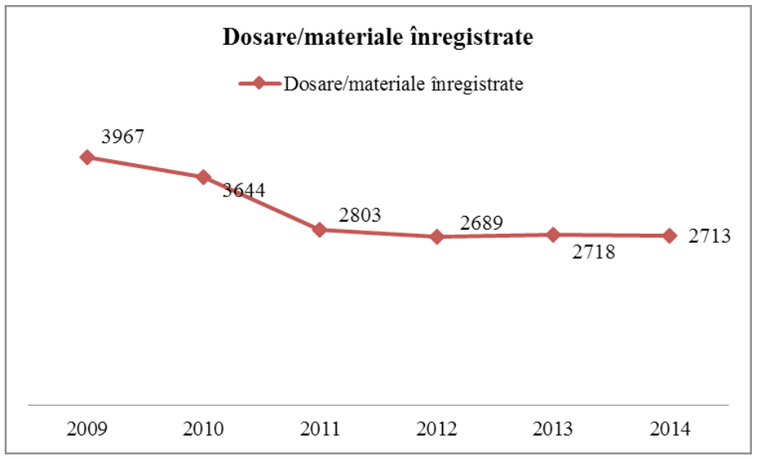

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a scăzut constant, de la 3856 dosare/materiale în anul 2009 la 2328 dosare/materiale în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

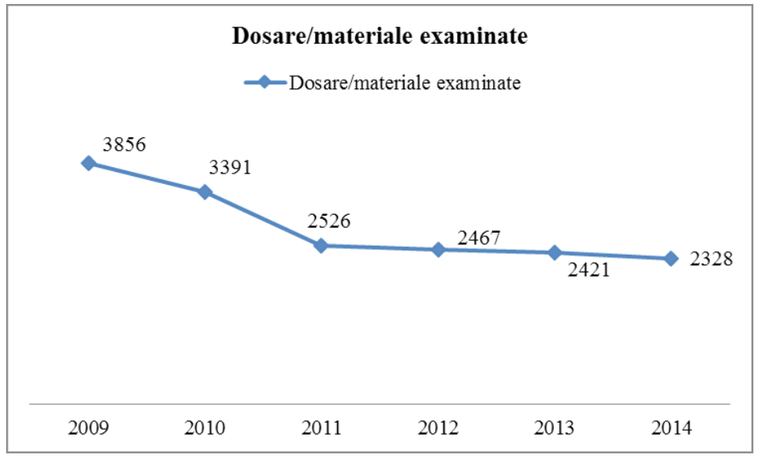

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Edineț a scăzut de la 97,2% în anul 2009 la 85,8% în anul 2014.

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

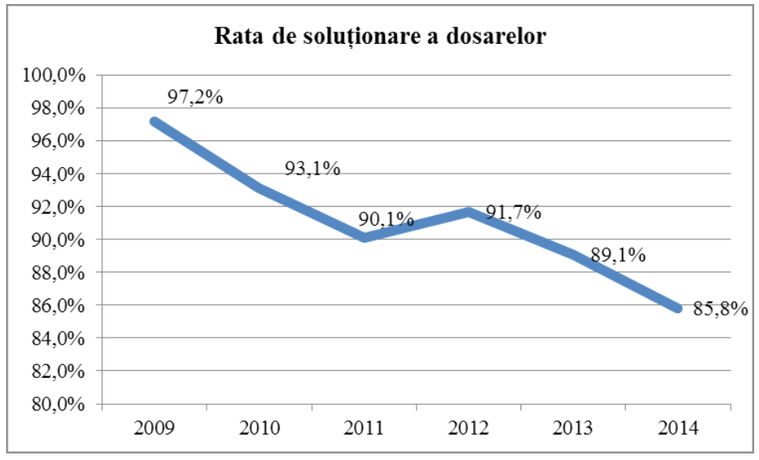

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Edineț utilizează în activitatea sa 23 registre, cu 21 registre mai puțin decît utiliza în anul 2012. Cu toate acestea, la Judecătoria Edineț numărul de registre ținute continuă să depășească numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Edineț utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Edineț*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 8. Registrul de evidență a cauzelor atacate civile; 9. Registrul de evidență a cauzelor atacate penale; 10. Registrul de evidență a cauzelor atacate administrative; 11. Registrul de evidență a materialelor privind recuzarea judecătorilor; 12. Registrul de evidență a corespondenței judecătorului;
Civil	13. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 14. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 15. Fișa de evidență;
Penal	16. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 17. Registrul privind evidența încheierilor cu privire la darea în căutare a persoanei; 18. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte; 19. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 20. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 21. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	22.	Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale;
	23.	Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Edineț

Arhiva Judecătoriei Edineț este amplasată în două încăperi, la etajul 1 și în subsolul clădirii. Încăperile nu sunt dotate cu sistem de ventilare, acestea fiind aerisite prin deschiderea geamului. Activitatea arhivei este organizată eficient.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Edineț (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate două recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Extinderea spațiului pentru arhivă.	Instalarea sistemului de ventilare în arhivă.
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Edineț a înregistrat o scădere în perioada 2009-2014 cu 31,6%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Edineț a scăzut în perioada 2009-2014 cu 39,6%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 6 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

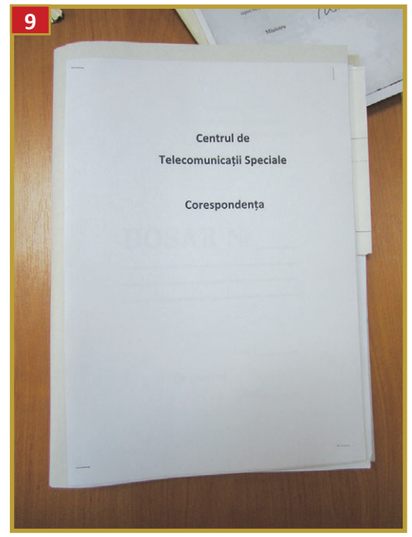

Foto 9. *Registre ținute*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Edineț activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 29,5 persoane.

La Judecătoria Edineț a fost angajat un specialist în resurse umane. Totodată, instanța dispune de două funcții de specialiști în relații cu publicul, dintre care unul este și reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Edineț este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	4	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	6	1
Grefier	6	1
Serviciul sistematizare și generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	-	1
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciu asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	1,5	-
Paznic	3	-
Total	**35,5**	**4**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Edineț (Tabelul 8) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate ambele.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Edineț, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Edineț este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de doi specialiști pentru relații cu publicul.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- Judecătoria dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea calculatoare*).

Foto 10. *Ghișeu de informații*

La intrare în instanță este instalat un ghișeu informativ pentru justițiabili. De asemenea, la Judecătoria Edineț a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismentul că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există două panouri de informații. Pe panouri sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Planul de evacuare;
- Acces interzis la etajul II;
- Reguli de conduită a justițiabililor și a altor persoane;
- Anunț cu privire la concursul la funcția publică vacantă;
- Adresa electronică a Portalului instanței de judecată;
- Hotărîrea CSM – Reguli de conduită a justițiabililor;
- Procedura de eliberare a copiilor pe CD;
- Dispoziție cu privire la accesul în sediul judecătoriei;
- Informații de contact a executorilor judecătorești;
- Numerele de telefon a persoanelor din secția evidență și documentare procesuală;
- Programul de lucru a instanței;
- Servicii speciale;
- Graficul de serviciu a judecătorilor judecătoriei Edineț;
- Nomenclatorul lucrărilor efectuate și serviciilor prestate;
- Lista ședințelor de judecată extrase din PIGD.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Edineț (Tabelul 9) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea de indicatori clari de direcționare a cetățenilor.	
Plasarea indicatorilor pe ușile judecătorilor cu informații din hotărîrea CSM privind accesul interzis în birourile judecătorilor.	
Procurarea unui panou de informații suplimentar la intrarea în clădire.	
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor de pe actele judecătorești, prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	

Concluzii:

- La intrare în instanță este instalat un ghișeu informativ pentru justițiabili.
- În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul I, iar accesul justițiabililor la etajul II este restricționat.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivă, birourile judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

11

12

Foto 11. *Inscripții la intrarea în sălile de ședințe de judecată*
Foto 12. *Panou informativ*

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Edineț elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Edineț a înregistrat o creștere de la 1858,1 mii lei în anul 2012 la 3493,5 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 88%. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Edineț au constituit 1309,1 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au constituit 2750,3 mii lei, fiind în creștere cu circa 110%. Creșterea dată a permis majorarea bugetului instanței cu circa 88%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Edineț pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,309.1	2,004.3	2,750.3	110%	**88%**
Reparații (curente și capitale)	83.2	136.8	139.6	68%	3%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	29.4	93.7	-	6%
Cheltuieli operaționale	465.8	490.4	509.9	9%	3%
Total	**1,858.1**	**2,660.9**	**3,493.5**	**88%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Edineț au înregistrat o creștere nesemnificativă de circa 9%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 465,8 mii lei atunci în anul 2014 acestea au constituit 509,9 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	134.9	109.3	110.2	-18%	-56%
Servicii de transport	52.4	48.2	65.1	24%	29%
Servicii de telecomunicație și de poștă	49.5	85.9	125.3	153%	**172%**
Servicii comunale	105.7	159.1	138.4	31%	74%
Altele	123.3	87.9	70.9	-42%	-119%
Total	**465.8**	**490.4**	**509.9**	**9%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Edineț a majorat cheltuielile pentru acest scop cu circa 153%, ceea ce a permis o majorare a bugetului operațional al instanței cu circa 172%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Edineț a examinat în total 2467 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere nesemnificativă de pînă la 2328 dosare sau cu circa 6%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu poate fi considerat ca factorul ce a determinat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Edineț în anul 2012 a fost de circa 189 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 16% față de anul 2012, fiind de circa 219 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Edineț*

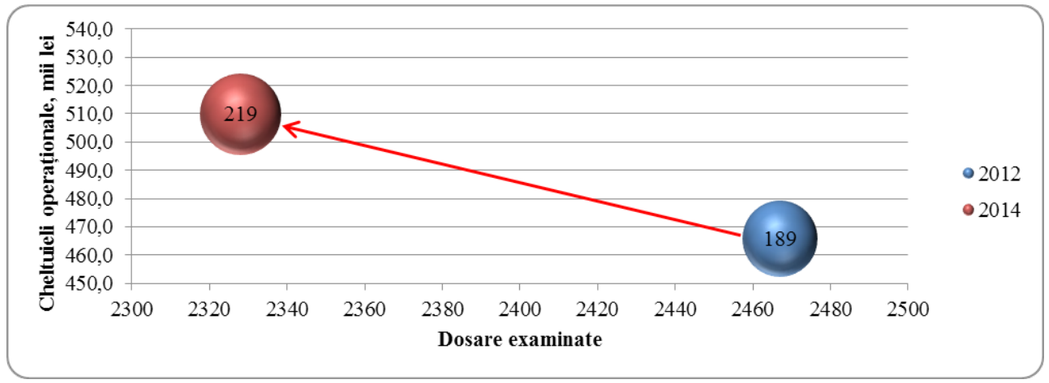

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale (circa 9%), pe de o parte, și reducerea numărului dosarelor examinate (circa 6%), pe de altă parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA EDINEŢ VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 219 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Edineț vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

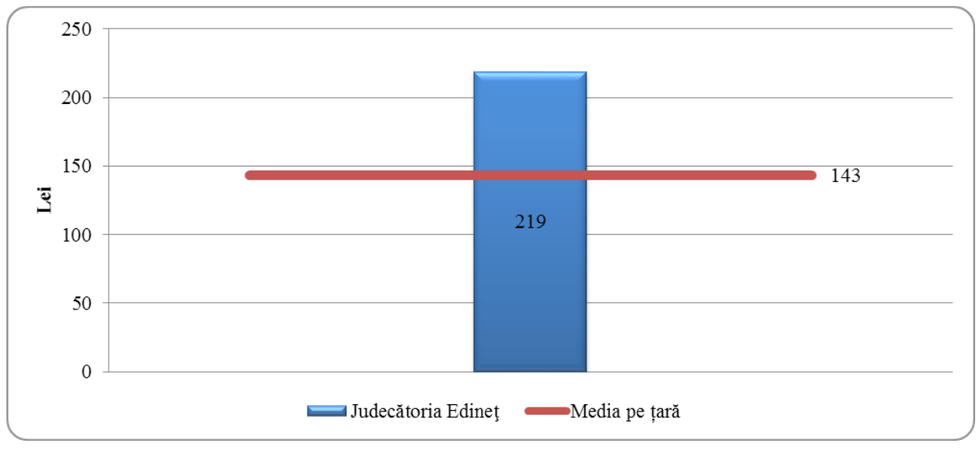

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Edineț a fost cu circa 53% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Edineț evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Edineț (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii

- În baza informației prezentate anterior se poate de concluzionat următoarele:
- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Edineț a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 88%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 110%).
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 9% și reducerii numărului de dosare examinate cu circa 6%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Edineț în anul 2014 a fost cu circa 53% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Fălești, amplasată în orașul Fălești, are în jurisdicția sa 75 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anul 2013 a fost reparată capital arhiva instanței și amenajat un birou pentru audierea minorilor. În anul 2014, a fost efectuată reparația capitală a subsolului clădirii și exteriorul clădirii a fost parțial izolat termic. Fațada Judecătoriei Fălești necesită a fi renovată integral.

În anul 2012, la Judecătoria Fălești era utilizată versiunea a 3 PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. La fel ca și în anul 2012, la Judecătoria Fălești nu toate ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Fălești în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință de descreștere atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor parvenite în instanță, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Fălești activează 5 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 29 persoane. La Judecătoria Fălești a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Fălești este prevăzută o funcție de specialist pentru relațiile cu publicul și funcția a fost suplinită.

JUDECĂTORIA FĂLEŞTI

or. Fălești, str. 1 Mai, 14

Data vizitei: 18 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 44%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 59% și a fost mult peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Apreci-erea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	4	Fațada clădirii respectă simbolica de stat. În anul 2014 exteriorul clădirii a fost parțial izolat termic. Fațada clădirii necesită renovare, avînd fisuri vizibile în tencuială.
Alimentare cu apă	3	1	Clădirea este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă, iar majoritatea țevilor sunt noi.
Alimentare cu energie electrică	3	2	Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost renovat integral în anul 2012. Începînd cu anul 2014, clădirea instanței este conectată la un sistem separat de alimentare cu energie electrică, fiind mărită capacitatea rețelei.
Sistem de canalizare	1	2	Clădirea este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Apeductul a fost schimbat integral, starea actuală a țevilor fiind bună.
Sistem de încălzire	2	2	Clădirea instanței dispune de propria cazangerie. Este instalat cîte un cazan pentru fiecare etaj. De asemenea, au fost schimbate și caloriferele.
Sistem anti-incendiu	-	-	Instanța nu dispune de sistem anti-incendiar. Instanța dispune de stingătoare instalate pe pereții din holuri și sistem de semnalizare anti-incendiar.
Acoperiș	4	4	Acoperișul nu are o structură solidă și necesită a fi reparat integral, acesta fiind din foi de ardezie. Este planificată înlocuirea foilor de ardezie cu țigla metalică.
Interior	4	3	La etajul 1 toate birourile și holul au fost renovate integral. La etajul 2 sunt necesare lucrări de reparație capitală a tuturor birourilor.

Sursa: Judecătoria Fălești

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Fălești, 2012/2015*

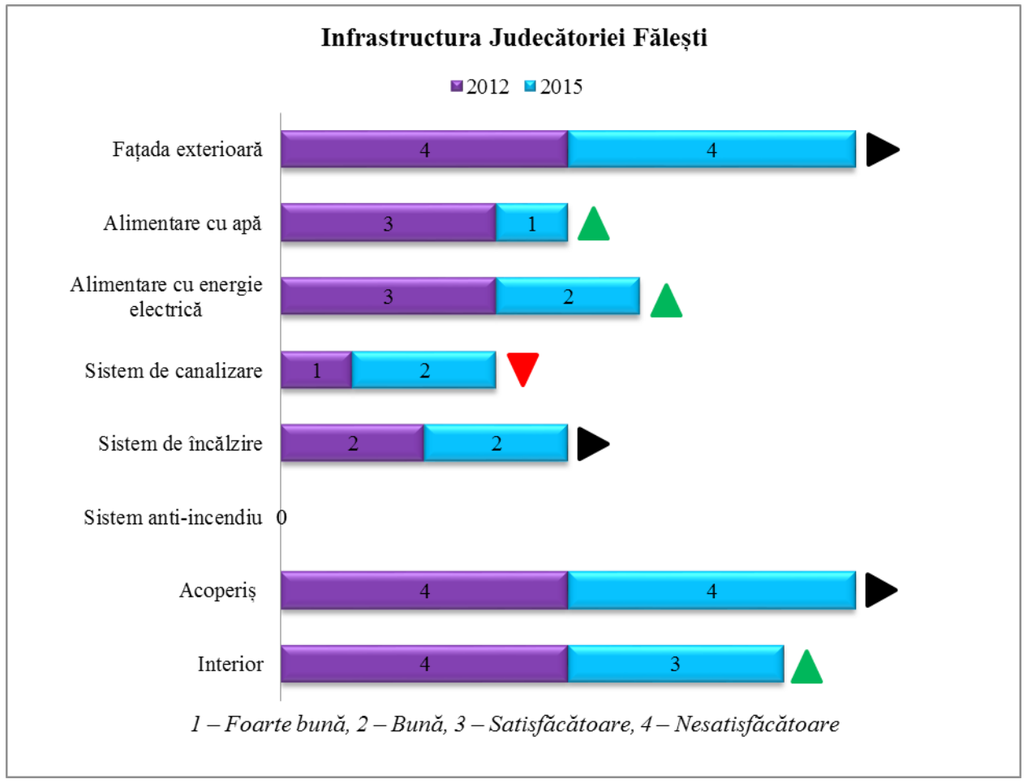

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor unsprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura pentru Judecătoria Fălești (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate șapte recomandări.

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea plăcuțelor privind accesul interzis al terților persoane în birourile judecătorilor.	Renovarea fațadei exterioare a judecătoriei și a spațiilor interioare nerenovate.
Reamplasarea cancelariei și crearea recepției la primul etaj.	Lucrări de reparație a interiorului primului etaj și a părților nefinisate de la etajul 2.
Crearea spațiilor pentru deținuți și a unui bloc sanitar separat pentru aceștia.	Crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului dejudecători care activează în cadrul instanței.
Crearea camerei de audierea martorilor minori.	Amplasarea tuturor birourilor judecătorilor și a grefierilor la etajul 2 și restricționarea accesului.
Crearea spațiilor pentru referenți.	
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	
Crearea unui veceu pentru justițiabili în interiorul clădirii.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Fălești necesită renovare integrală, starea acesteia fiind apreciată ca „nesatisfăcătoare” în anul 2015, de altfel ca și în anul 2012.
- Starea sistemului de alimentare cu apă s-a îmbunătățit din anul 2012, ani, fiind calificată drept „foarte bună”.
- Sistemul de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciat drept „bun”.
- Starea sistemului de canalizare nu a suferit schimbări esențiale, fiind considerată „bună”.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din 2012, fiind considerată „bună” și în anul 2015.
- Starea acoperișului a rămas neschimbată din 2012, fiind considerată „nesatisfăcătoare” și în anul 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Fălești au fost renovate parțial, starea interiorului etajului 1 fiind „foarte bună”, iar oficiile de la etajul II necesită renovare integrală, starea acestora fiind calificată drept „nesatisfăcătoare”.

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 2. *Fațada clădirii*
Foto 3. *Celule deținuți*
Foto 4. *Trepte în interiorul instanței*
Foto 5. *Birou*
Foto 6. *Grup sanitar*
Foto 7. *Birou*
Foto 8. *Sistem de securitate*
Foto 9. *Secția Evidență și Documentare Procesuală*
Foto 10. *Rampă de acces*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Fălești era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Fălești funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Fălești dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 5 judecători. La fel ca în anul 2012, la Judecătoria Fălești nu toate ședințele de judecată sunt înregistrate audio. În anul 2013, Judecătoria Fălești a fost asigurată cu 3 reportofoane digitale. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Fălești 48%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Fălești avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Fălești este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Reprezentanții instanței și persoana responsabilă de ajustarea informației pe portalul web al instanței și-au exprimat satisfacția față de serviciile de deservire a paginii web prestate centralizat, specificînd, totuși, că prețurile pentru serviciile de mentenanță a paginii web sunt mari.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Fălești și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Fălești*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 30 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Fălești dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	20	17	1
Notebook	-	-	-
Imprimantă	56	15	-
Scanner	-	*Informația nu a fost prezentată*	1
Scanner multifuncțional	-	*Informația nu a fost prezentată*	-
Set de înregistrare audio Femida	3	3	-
Dictafon	-	3	-
Copiator (Xerox)	5	4	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Fălești

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Fălești*

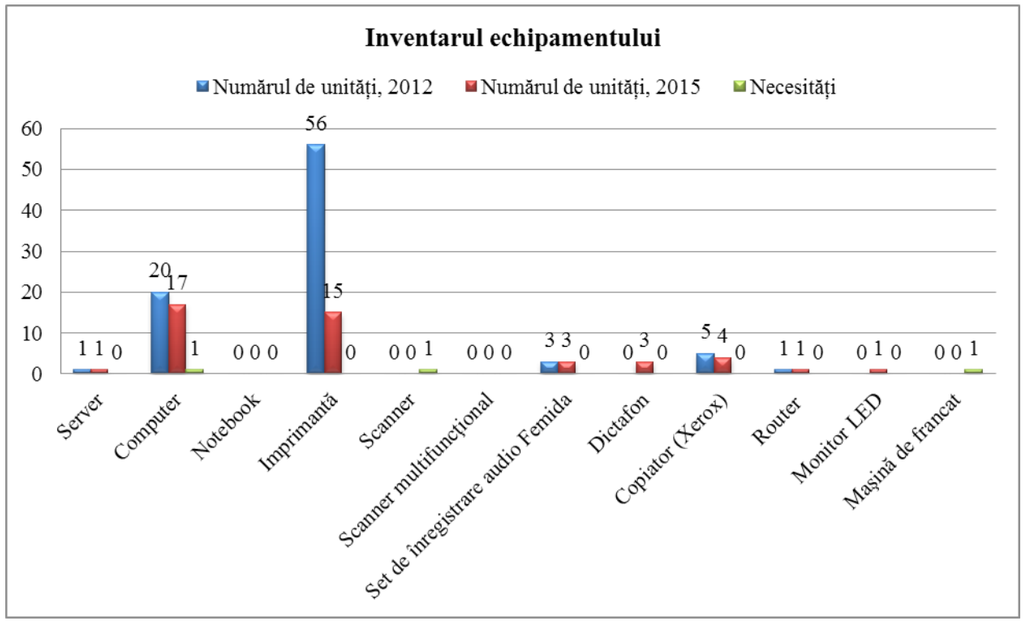

Sursa: Angajații Judecătoriei Fălești

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.
[4] La data evaluării paginii web – 02 iulie 2015
[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Fălești*

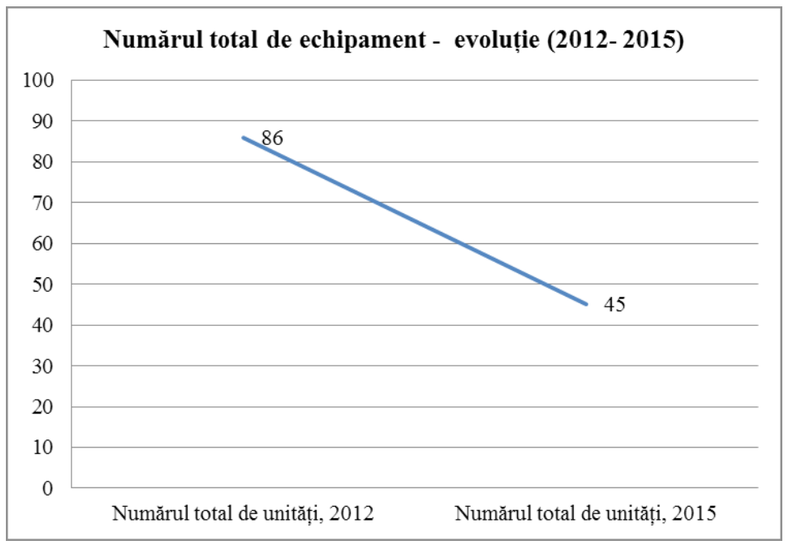

Sursa: Angajații Judecătoriei Fălești

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Fălești era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- La fel ca și în anul 2012, în anul 2015 Judecătoria Fălești înregistrează parțial ședințele de judecată.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Fălești este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012 numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței s-a micșorat cu 41 de unități în total.

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Fălești (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Organizarea instruirilor interne pentru angajații noi în domeniul utilizării PIGD, SRS Femida și administrarea paginii web.	
Utilizarea tuturor funcționalităților prevăzute în PIGD.	
Instituirea practicii de scanare a documentelor din dosare.	
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședințe prin optimizarea procedurii de planificare a ședințelor de examinare a cauzelor.	
Completarea tuturor meniurilor paginii web a Judecătoriei Fălești cu informație de interes public. Actualizarea permanentă a paginii web.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	

Foto 11. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 12. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Fălești este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese, că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Fălești a scăzut constant de la 3343 dosare/materiale în anul 2009 la 2303 dosare/materiale înregistrate în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materialeînregistrate în perioada 2009-2014*

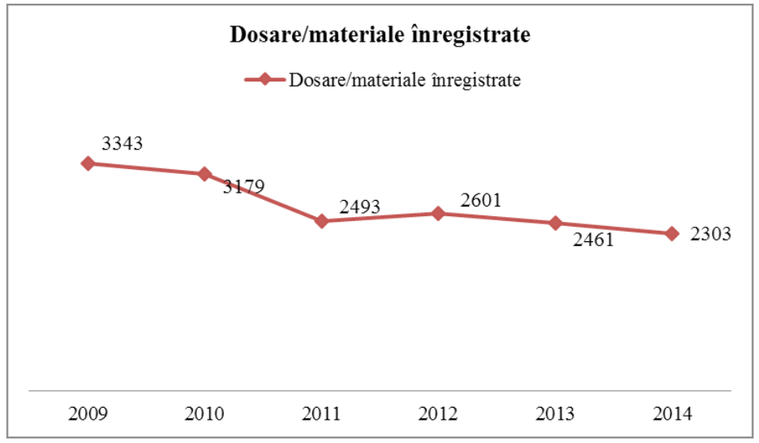

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata, că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a descrescut continuu. În anul 2014, numărul dosarelor/materialelor examinate a constituit 2112, aceasta fiind și cea mai mică valoare din întreaga perioadă (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

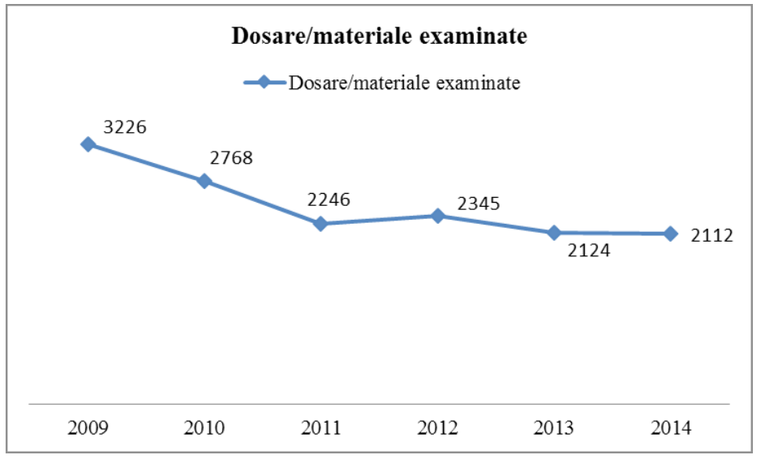

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Fălești s-a micșorat de la 96,5% în anul 2009 la 91,7% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

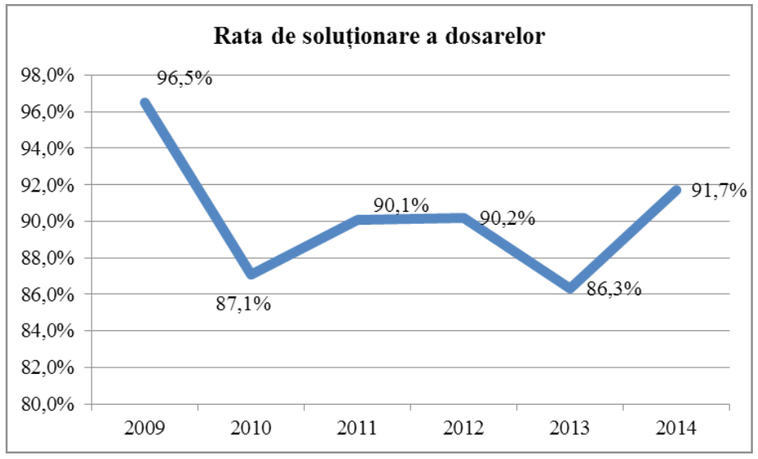

za în anul 2012. Totuși, la Judecătoria Fălești numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Fălești utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Fălești*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului;
Civil	7. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 8. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 9. Indice alfabetic procedura în ordonanță 2015; 10. Registrul de evidență dosarelor civile contestate; 11. Fișa de evidență;
Penal	12. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 13. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 14. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte; 15. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 16. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 17. Registrul privind evidență a dosarelor penale contestate; 18. Fișa de evidență;

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Fălești utilizează în activitatea sa 23 de registre, cu 7 registre mai puțin decît utili-

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	19. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 20. Registrul de evidență a dosarelor contravenționale contestate; 21. Registrul contestații pentru anii 2010-2011, 2012-2013, 2014-2015; 22. Registrul demersurilor executorilor judecătorești; 23. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Fălești

Arhiva Judecătoriei Fălești este amplasată temporar la etajul I, pînă la finisarea lucrărilor de amenajare a încăperilor din subsol destinate păstrării dosarelor. Arhiva este organizată eficient. Ambele încăperi ale arhivei sunt dotate cu sistem de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Fălești (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Renovarea și extinderea spațiului pentru arhivă.	
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 și aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune	
Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Fălești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 31,1%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Fălești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 34,5%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 6 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 13. *Sală de ședințe de judecată*

În cadrul Judecătoriei Fălești activează 5 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 29 persoane.

La Judecătoria Fălești există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Fălești sunt prevăzute două funcții de specialiști pentru relațiile cu publicul și ambele au fost suplinite. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Fălești este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	3	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	-
Grefier	5	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării	1	-
Serviciul translare		
Traducător	2	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Paznic	3	-
Total	**34**	**-**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Fălești (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Angajarea unui specialist relații cu publicul și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Fălești, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Fălești este realizat de specialistul în resurse umane.
- Potrivit schemei de încadrare, Judecătoria Fălești a angajat doi specialiști pentru relații cu publicul.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- Judecătoria Fălești a angajat un administrator superior în rețeaua de calculatoare.

Foto 14. *Spații pentru public*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Fălești este instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată și un panou informativ. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate următoarele:

- Extras din Hotărîrea CSM privind proiectul de reguli de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanță;
- Lista cauzelor fixate pentru judecare;
- Extras din Legea cu privire la avocatură;
- Anunț cu privire la convocarea Adunării generale a avocaților;
- Extras din Hotărîrea CSM privind plasarea pe panourile din instanțe a informației referitor la portalul www.monitorul.md;
- Orele de audiență a președintelui instanței.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Fălești (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate patru recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea indicatorilor de direcționare a cetățenilor spre sălile de ședințe, specialistul relații cu publicul, arhivă, cancelarie.	Reconfigurarea spațiilor în vederea creării unui birou al cancelariei la intrare în judecătorie.
Instalarea pe ușile birourilor judecătorilor a plăcilor cu avertismentul privind interzicerea accesului în birouri.	Amenajarea unui ghișeu de informații la intrarea în clădire pentru a facilita accesul cetățenilor la informație.
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Fălești, noutăți în sistemul judiciar, etc.	Imprimarea tuturor listelor cauzelor fixate pentru judecare prin intermediul PIGD.
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	

Concluzii:

- Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1.
- La Judecătoria Fălești există indicatoare care direcționează justițiabilii spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.

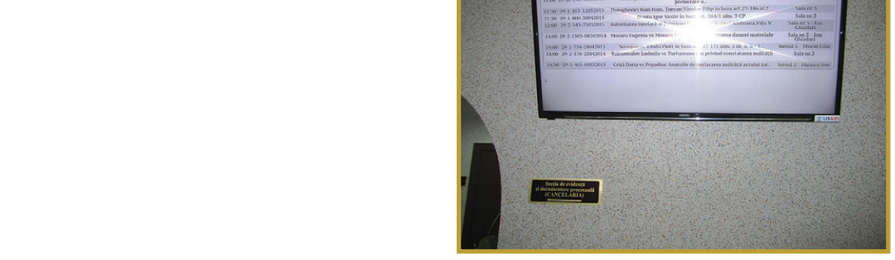

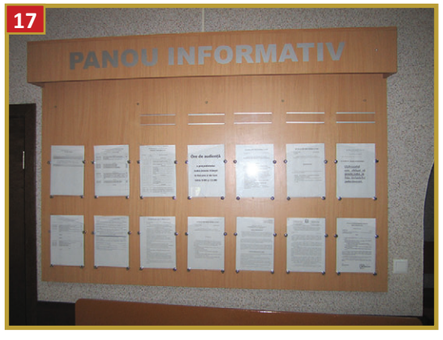

Foto 15. *Informații pentru justițiabili*
Foto 16. *Monitor LED*
Foto 17. *Panou informativ*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Fălești elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Fălești a înregistrat o creștere de la 1885,6 mii lei în anul 2012 la 5943,6 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 215%. Această creștere se explică în mare parte prin existența cheltuielilor pentru reparațiile curente și capitale care au avut o evoluție de la 86,5 mii lei în anul 2012 la 2,8 milioane lei în anul 2014. Majorarea cheltuielilor pentru reparații a influențat creșterea bugetului instanței cu circa 68%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Fălești pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,244.3	1,968.3	2,570.6	107%	33%
Reparații (curente și capitale)	86.5	295.1	2,841.8	3185%	**68%**
Procurarea mijloacelor fixe	206.5	0.0	31.0	-85%	-4%
Cheltuieli operaționale	348.3	423.2	500.2	44%	4%
Total	**1,885.6**	**2,686.6**	**5,943.6**	**215%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Fălești s-au majorat cu circa 44%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 348,3 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au constituit 500,2 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	58.3	135.5	133.8	130%	**50%**
Servicii de transport	74.9	68.1	82.6	10%	5%
Servicii de telecomunicație și de poștă	42.0	52.2	70.0	67%	18%
Servicii comunale	138.6	122.6	133.2	-4%	-4%
Altele	34.5	44.8	80.6	134%	30%
Total	**348.3**	**423.2**	**500.2**	**44%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea cheltuielilor pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Fălești a majorat cheltuielile în acest scop cu circa 130%. Evoluția ascendentă a cheltuielilor în cauză a determinat creșterea bugetului operațional cu circa 50%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[9], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Fălești a examinat în total 2345 dosare. În anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere pînă la 2112 dosare sau cu circa 10%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Fălești în anul 2012 a fost de circa 149 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 59% față de anul 2012, fiind de circa 237 lei.

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Fălești*

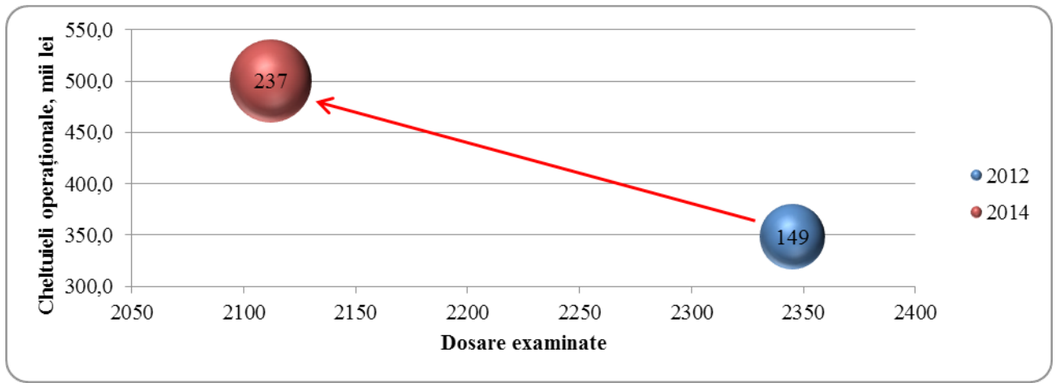

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin creșterea cheltuielilor operaționale (44%) și reducerea numărului de dosare examinate (10%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA FĂLEŞTI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 237 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Fălești vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

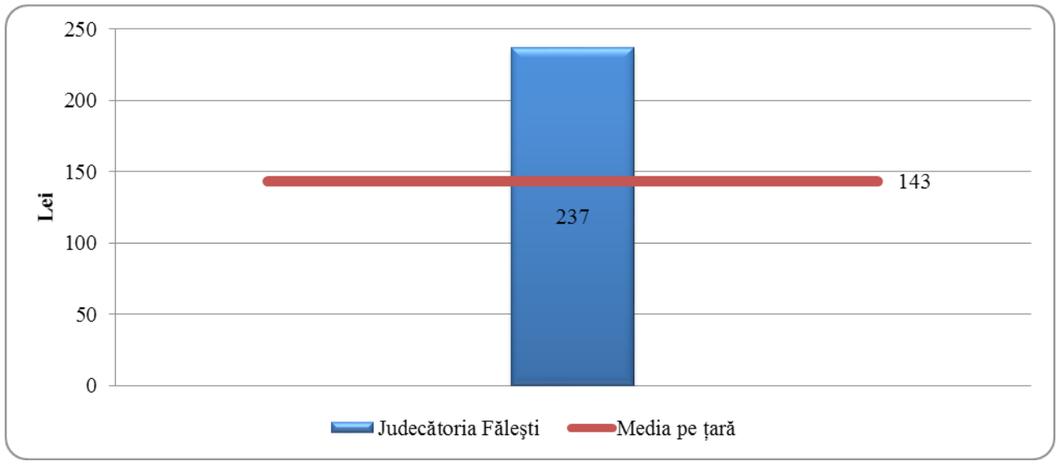

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Fălești a fost cu 66% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Fălești evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Fălești (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Fălești a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 215%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor pentru reparații de care a beneficiat instanța în anul 2014.
- S-a majorat cu circa 59% a costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 44% și a reducerii numărului dosarelor examinate cu circa 10%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Fălești în anul 2014 a fost cu 66% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Florești, amplasată în orașul Florești, are în jurisdicția sa 74 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anul 2014, a fost renovată integral fațada Judecătoriei Florești. În același an au fost reparate o parte din birouri și încăperea pentru deținuții minori. În anul 2014, a fost renovat sistemul de alimentare cu energie electrică. De asemenea, au fost efectuate lucrări de izolare termică a clădirii.

În anul 2012, la Judecătoria Florești era utilizată versiunea a 2 PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Florești doar unele ședințe de judecată erau înregistrate audio, în anul 2015 instanța înregistrează audio toate ședințele.

Volumul de muncă al Judecătoriei Florești în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință descendentă, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA FLOREŞTI

or. Florești, str. M. Eminescu 1

Data vizitei: 19 mai 2015

În cadrul Judecătoriei Florești activează 5 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 33,5 unități de personal. La Judecătoria Florești a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Florești figurează un specialist pentru relațiile cu publicul.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 18%. În anul 2014, costul mediu pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 21% și a fost mai mare față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	1	Fațada clădirii respectă simbolica de stat. Fațada a fost renovată integral în 2014, inclusiv a fost pavat terenul aferent instanței, iar la momentul vizitei se efectuau lucrări de reparație și schimbare a scărilor de la intrarea în clădire.
Alimentare cu apă	2	2	Instanța este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Alimentarea cu apă a instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	4	1	Rețeaua electrică a instanței a fost schimbată integral în 2014 și este într-o stare foarte bună.
Sistem de canalizare	2	1	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Sistemul a fost renovat în anii 2010-2011, inclusiv au fost schimbate țevile.
Sistem de încălzire	1	1	Clădirea dispune de cazangerie proprie. Sistemul de alimentare cu energie termică a fost schimbat integral.
Sistem anti-incendiu	-	-	În judecătorie nu este instalat un sistem anti-incendiar sau lumini semnalizatoare în caz de urgență.
Acoperiș	2	2	Acoperișul a fost renovat în anul 2010 prin instalarea foilor de ardezie, starea actuală a acestuia fiind una bună.
Interior	4	3	Spațiile de la etajul I al instanței sunt în stare nesatisfăcătoare, podeaua, plafonul și pereții necesitînd reparație capitală. În același timp, încăperile de la etajul II sunt apreciate drept foarte bune, după renovarea integrală din 2014.

Sursa: Judecătoria Florești

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Florești, 2012/2015*

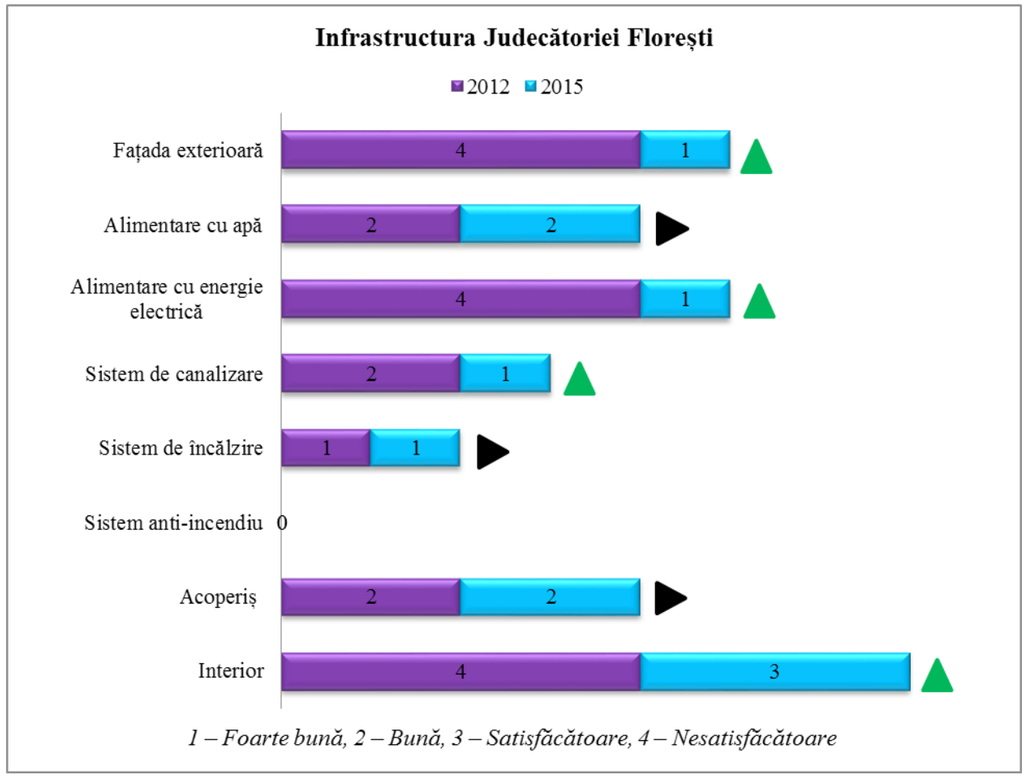

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cincisprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Florești (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate nouă recomandări.

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Renovarea fațadei exterioare a clădirii.	Renovarea scărilor de la intrarea în instanță.
Instalarea plăcii cu denumirea instanței la intrare în judecătorie.	Extinderea clădirii. Crearea spațiilor suplimentare pentru oficii și săli de ședințe.
Reamplasarea cancelariei și crearea unui spațiu de recepție pentru public la etajul 1 lîngă intrarea principală.	Separarea spațiului destinat judecătorilor de spațiul prevăzut pentru public.
Renovarea tuturor spațiilor din interiorul clădirii și a finisajelor interioare.	Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.
Crearea spațiilor pentru minorii deținuți, precum și pentru minorii participanți la proces.	Crearea unui WC pentru justițiabili în interiorul clădirii.
Reînnoirea rețelei electrice.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Crearea unei încăperi pentru păstrarea corpurilor delicte.	
Crearea camerei de audiere a martorilor minori.	
Crearea spațiilor pentru referenți.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Florești a fost renovată integral în 2014, starea acesteia fiind apreciată ca „foarte bună” în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu apă și acoperișul instanței nu au suferit careva schimbări pe parcursul acestor trei ani, menținîndu-se în aceiași stare, care a fost calificată drept una „bună”.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit considerabil din anul 2012 și este apreciată drept „foarte bună”.
- Starea sistemului de canalizare s-a îmbunătățit comparativ cu anul 2012, fiind considerată „foarte bună” în 2015.
- Instanța nu dispune de un sistem anti-incendiar.
- Starea interiorului Judecătoriei Florești s-a îmbunătățit din anul 2012, însă este necesară în continuare repararea capitală a încăperilor de la etajul I.

Foto 1. *Sală de ședinte de judecată*
Foto 2. *Cameră de audiere a minorilor*
Foto 3. *Grup sanitar*
Foto 4. *Trepte în interiorul instanței*
Foto 5. *Sală de ședinte de judecată*

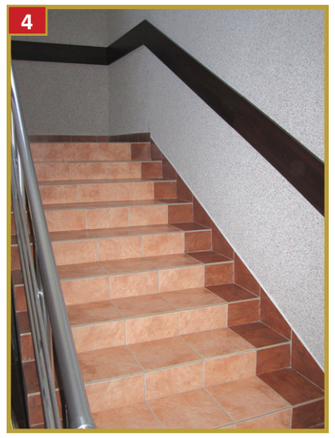

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Florești era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării vizitei de documentare, la Judecătoria Florești funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Florești dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 5 judecători. În anul 2012 la Judecătoria Florești se înregistrau audio doar ședințele de judecată pe dosarele penale. În anul 2015, instanța înregistrează audio toate ședințele de judecată. În anul 2013 Judecătoria Florești a fost asigurată cu 5 reportofoane digitale. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Florești 179%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Florești avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Florești este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Florești și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a JudecătorieiFlorești*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Un anunț de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 07 iulie 2015[3]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Florești dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	9	27	10
Notebook	-	-	-
Imprimantă	13	17	8
Scanner	-	3	3
Scanner multifuncțional	-	5	2
Set de înregistrare audio Femida	3	3	-
Dictafon	-	5	-
Copiator (Xerox)	1	*Informația nu a fost prezentată*	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Florești

Figura 2. *Echipamentul la JudecătoriaFlorești*

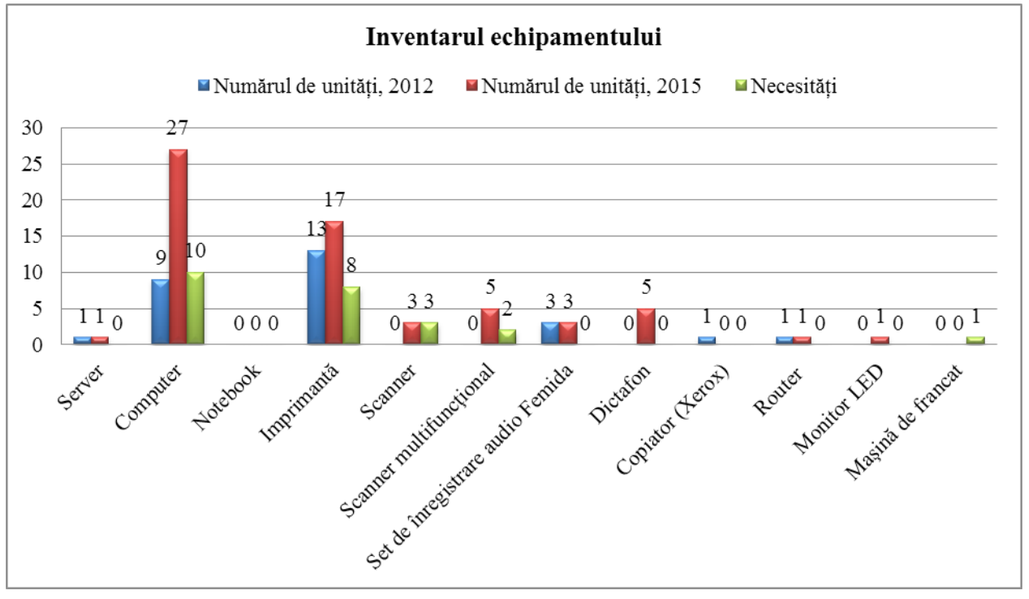

Sursa: Angajații Judecătoriei Florești

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 09 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Florești*

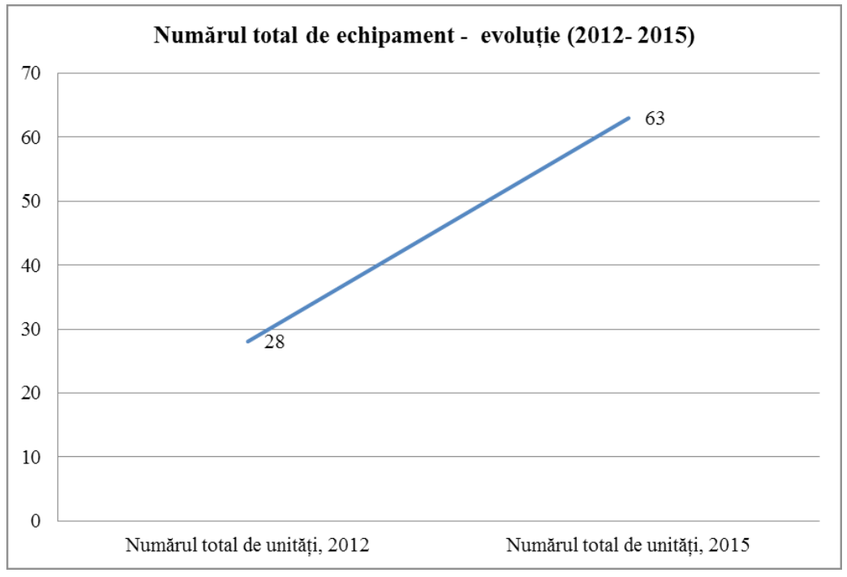

Sursa: Angajații Judecătoriei Florești

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor nouă recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Florești (Tabelul 4) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate șase din cele recomandate.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Organizarea instruirilor interne pentru angajați în domeniul PIGD și programul de înregistrare audio ședințelor de judecată.	Instituirea practicii de scanare a tuturor materialelor.
Utilizarea integrală a programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Desfășurarea tuturor ședințelor în sălile de ședințe prin optimizarea procedurii de planificare a ședințelor de examinare a cauzelor.
Completarea tuturor meniurilor paginii web a Judecătoriei Florești cu informație de interes public.	Crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători care activează în cadrul judecătoriei.
Imprimarea listei cauzelor fixate pentru judecare în mod automat din PIGD.	
Plasarea tuturor hotărîrilor pe pagina web a instanței.	
Utilizarea tuturor funcționalităților prevăzute în PIGD.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Florești era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- La data evaluării, ședințele de judecată la Judecătoria Florești erau înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Florești este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 35 de unități în total.

Foto 6. *Inscripție pe ușa unei săli de ședințe de judecată*
Foto 7. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 8. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Florești este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în aceiași perioadă și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele volumului de lucru la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese, că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Florești a avut în mare parte o tendință descendentă, de la 3246 dosare/materiale în anul 2009 la 2795 dosare/materiale în anul 2014, aceasta fiind și cea mai joasă valoare din întreaga perioadă.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

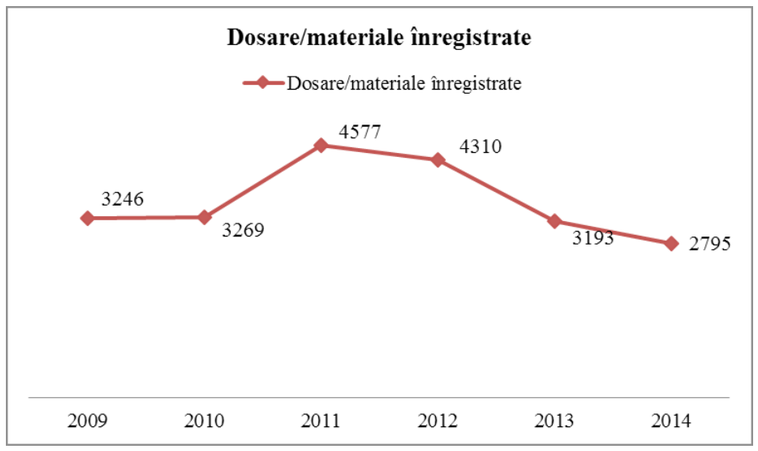

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 la Judecătoria Florești a descrescut constant, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 3062 dosare/materiale, iar cele mai joase valori sunt în anul 2014 – 2323 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

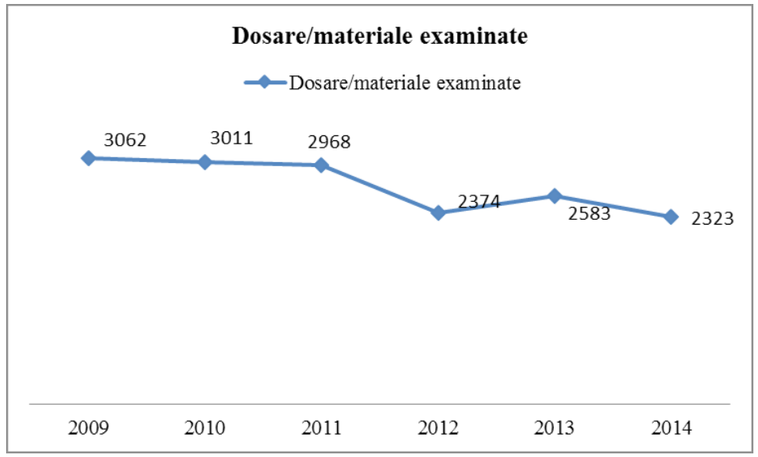

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Florești s-a micșorat de la 94,3% în anul 2009 la 83,1% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

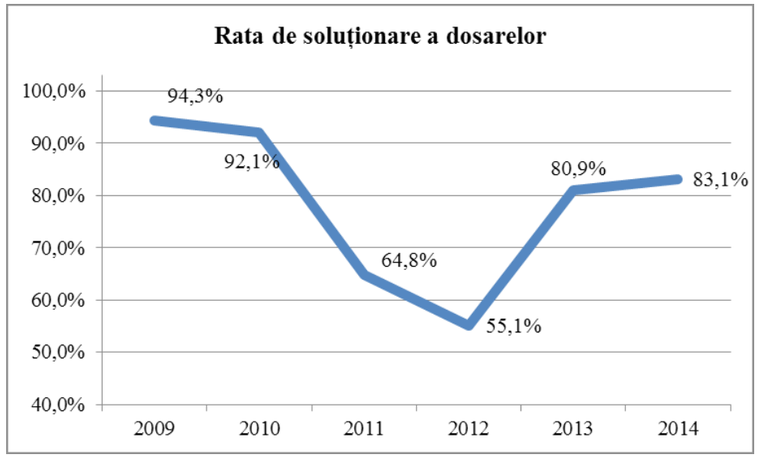

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Florești utilizează în activitatea sa 21 registre, cu 1 registru mai mult decît utiliza în 2012. Astfel, la Judecătoria Florești numărul de registre ținute continuă să depășească numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Florești utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Florești*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 4. Registrul de evidență și control a petițiilor;
Civil	5. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 6. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 7. Indice alfabetic procedura în ordonanță 2015; 8. Registrul de evidență a dosarelor civile contestate; 9. Fișa de evidență;
Penal	10. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 11. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 12. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte; 13. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 14. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 15. Registrul de evidență a dosarelor penale contestate; 16. Fișa de evidență;
Contravențional	17. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 18. Registrul de evidență a dosarelor contravenționale contestate; 19. Registru contestații 2010-2011, 2012-2013, 2014-2015; 20. Registrul demersurilor executorilor judecătorești; 21. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală aJudecătorieiFlorești

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva Judecătoriei Florești este amplasată în două încăperi: la etajul 1 și în subsolul clădirii. Deși dosarele și materialele sunt aranjate ordonat, starea încăperilor este nesatisfăcătoare. Lipsește sistemul de ventilare, încăperile nu sunt aerisite.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Florești (Tabelul 6) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată o singură recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilordin 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Extinderea și renovarea spațiului pentru arhivă.	Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vedere a conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducereanumărului de registre în concordanță cu numărul de registreprevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Florești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 13,9%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Florești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 24,1%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 4 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 9. *Arhiva*
Foto 10. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Florești activează 5 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 33,5 unități de personal.

La Judecătoria Florești managementul resurselor umane este realizat de specialistul în resurse umane. De asemenea, instanța dispune, potrivit schemei de încadrare, de două funcții de specialiști principali în relații cu publicul, unul dintre care este și reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Florești este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	3	3
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	7	1
Grefier	7	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	2	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	2	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Șef serviciu	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Operator în sala cu cazane	0,5	
Paznic	3	
Total	**38,5**	**5**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Florești (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate ambele.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilorJudecătoriei Florești, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Florești este realizat de specialistul în relații resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist în relații cu publicul care este și reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- Judecătoria a angajat un specialist TI administrator superior rețea calculatoare.

La intrare în Judecătoria Florești a fost instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță nu sunt indicatoare de direcționare a vizitatorilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Datele de contact a avocaților;
- Hotărîrea CSM privind informarea instanțelor și a justițiabililor despre portalul monitor.md;
- Reguli de conduită a justițiabililor;
- Extras din Legea taxei de stat;
- Lista ședințelor de judecată din PIGD;
- Lista de inventariere pentru anul 2014;
- Orarul de audiență a cetățenilor de către președintele instanței.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Florești (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate trei recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea pe ușile birourilor judecătorilor a plăcilor cu avertismentul privind interzicerea accesului neautorizat în birouri.	Crearea la intrare în judecătorie a unui ghișeu de informații pentru a facilita accesul publicului la informație.
Imprimarea listei cauzelor fixate pentru judecare în mod automat din PIGD.	Instalarea mai multor indicatori de direcționare a cetățenilor spre sălile de ședințe, specialistul relații cu publicul, cancelarie și arhivă.
Plasarea pe panoul de informații a unei informații mai ample, deinteres public, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Florești, informație despre înregistrarea audio a ședințelorși dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio aședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, modele de cereri, etc.	

Concluzii:

- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 11. *Monitor LED*
Foto 12. *Panou informativ*

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Florești elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[8]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Florești a înregistrat o creștere de la 2134,5 mii lei în anul 2012 la 5831,4 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 173%. Această creștere se explică prin:

1. **Majorarea cheltuielilor de personal[9].** Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Florești au constituit 1516,6 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal aproape s-au dublat, înregistrînd o valoare de 2915,9 mii lei, fiind în creștere cu circa 92%. Creșterea cheltuielilor de personal a permis majorarea bugetului instanței în mărime de circa 38%.
2. **Existența reparațiilor curente și capitale.** În anul 2014, Judecătoria Florești a beneficiat de mijloace financiare pentru reparația imobilului în sumă de 2460,2 mii lei, care au contribuit la creșterea bugetului instanței în mărime de circa 65%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Florești pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,516.6	2,089.5	2,915.9	92%	**38%**
Reparații (curente și capitale)	49.8	182.0	2,460.2	4840%	65%
Procurarea mijloacelor fixe	210.0	282.8	0.0	-	-6%
Documente executorii	0.0	0.0	31.0	-	1%
Cheltuieli operaționale	358.1	465.7	424.3	18%	2%
Total	**2,134.5**	**3,020.0**	**5,831.4**	**173%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Florești s-au majorat cu circa 18%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 358,1 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au constituit 424,3 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	76.0	107.2	50.3	-34%	-39%
Servicii de transport	27.1	40.1	43.5	61%	25%
Servicii de telecomunicație și de poștă	69.6	109.3	128.9	85%	**90%**
Servicii comunale	118.2	127.2	135.1	14%	26%
Altele	67.2	81.9	66.5	-1%	-1%
Total	**358.1**	**465.7**	**424.3**	**18%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și poștă. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Florești a majorat cheltuielile în acest scop cu circa 85%, ceea ce a determinat creșterea bugetului operațional al instanței cu circa 90%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Florești a examinat în total 2374 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere nesemnificativă de pînă la 2323 dosare sau cu circa 2%. În concluzie se poate de menționat că numărul dosarelor examinate de către instanță nu a putut cauză creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Florești în anul 2012 a fost de circa 151 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 21% față de anul 2012, fiind de circa 183 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării

[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014

[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație

[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Florești*

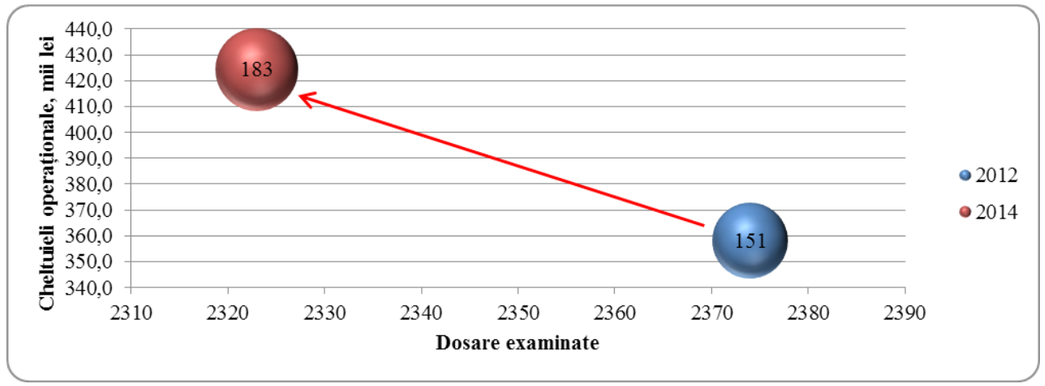

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin creșterea cheltuielilor operaționale (18%) și reducerea numărului de dosare examinate (2%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PER DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA FLOREŞTI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 183 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Florești vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

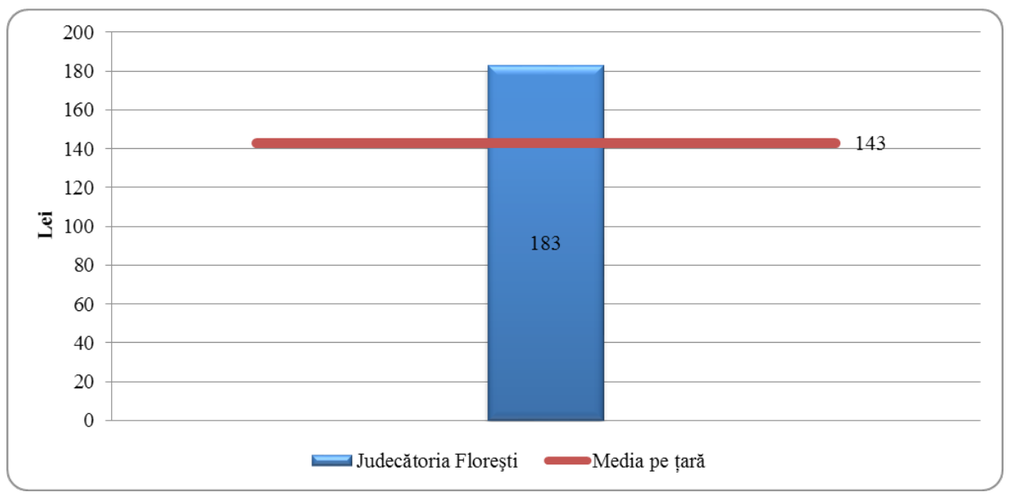

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Florești a fost cu circa 28% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Florești evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămîni (în anii 2013 și 2014). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Florești (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Florești a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 173%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 92%) și a existenței cheltuielilor pentru reparații de care a beneficiat instanța în anul 2014.
- S-a majorat cu circa 21% a costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 18% și a diminuării numărului dosarelor examinate cu circa 2%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Florești în anul 2014 a fost cu 28% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Glodeni, amplasată în orașul Glodeni, are în jurisdicția sa 35 indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Glodeni a fost construită în anul 1986, proiectul fiind destinat inițial pentru biblioteca publică a localității. Începînd cu anul 1992, clădirea este utilizată ca sediu al judecătoriei.

Clădirea Judecătoriei Glodeni a fost renovată integral în anul 2013. În același an, au fost reparate și pavate curtea din fața clădirii și terenul aferent acesteia. Interiorul clădirii, de asemenea, a fost reparat, toate birourile fiind în stare foarte bună.

În anul 2012, la Judecătoria Glodeni era utilizată versiunea a 3 PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. La fel ca în anul 2012, la Judecătoria Glodeni ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Glodeni în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință de creștere atît a numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și a numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Glodeni activează 2 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 25 persoane. La Judecătoria Glodeni a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Glodeni este prevăzută funcția de specialist pentru relațiile cu publicul și acest specialist a fost angajat.

JUDECĂTORIA GLODENI

or. Glodeni, str. Ștefan cel Mare 7

Data vizitei: 22 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 25%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 32% și a fost peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

La intrarea în instanță a fost creat un ghișeu informativ pentru justițiabili. În instanță există un panou de informații pentru public. Pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Lipsesc indicatoarele de direcționare a vizitatorilor spre Secția evidență și documentare procesuală, arhivă etc. Birourile judecătorilor sunt amplasate la etajul II al clădirii, accesul la acest etaj fiind restricționat de serviciul de pază de la intrarea în instanță.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	1	Fațada clădirii a fost renovată în 2013. Teritoriul adiacent instanței este pavat. Intrarea în curtea instanței este securizată.
Alimentare cu apă	1	1	Instanța este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Alimentarea cu apă a instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	2	1	Sistemele electrice și corpurile de iluminat au fost schimbate în anul 2013. Instanța dispune de stabilizator electric.
Sistem de canalizare	1	1	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Țevile au fost schimbate. Totodată, instanța dispune și de o fîntînă cu pompă, în calitate de sursă alternativă de alimentare cu apă.
Sistem de încălzire	2	2	Instanța are cazangerie proprie. Sistemul de alimentare cu energie termică nu a fost schimbat, dar este în stare foarte bună.
Sistem anti-incendiu	-	-	În instanță nu este instalat un sistem anti-incendiar sau lumini semnalizatoare în caz de urgență. În holuri sunt stingătoare.
Acoperiș	2	1	Acoperișul a fost reparat în anul 2011, fiind acoperit cu țiglă metalică.
Interior	3	1	Toate oficiile din instanță au fost renovate integral în anul 2013, starea actuală a acestora fiind foarte bună.

Sursa: Judecătoria Glodeni

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Glodeni, 2012/2015*

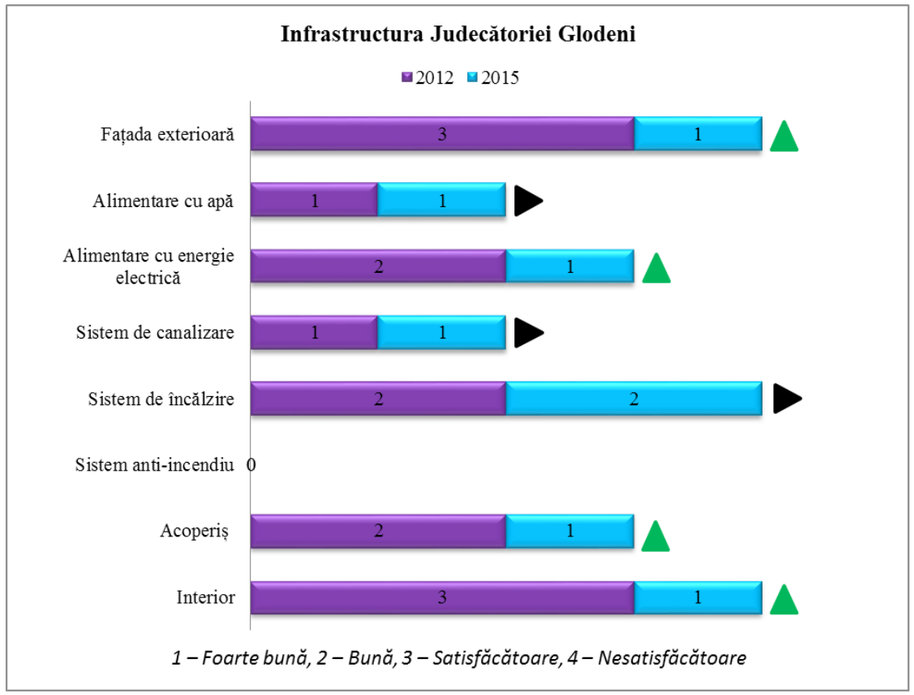

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Glodeni (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate patru recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Crearea unui ghișeu unic de informare a cetățenilor.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Crearea celulelor pentru deținuți.	Crearea spațiilor pentru avocați pentru a face cunoștință cu dosarele.
Reparația încăperilor de la etajul 1.	
Înlocuirea corpurilor de iluminat de la etajul 1.	
	Înlocuirea sistemului de încălzire.

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Glodeni a fost renovată integral în 2013, starea acesteia fiind apreciată ca „foarte bună” în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu apă și sistemul de canalizare nu au suferit schimbări pînă în anul 2015, menținîndu-se în stare „foarte bună”.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună”.
- Starea sistemului de alimentare cu energie termică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „bună”.
- Instanța nu dispune de un sistem anti-incendiar.
- Starea acoperișului s-a îmbunătățit în comparație cu anul 2012, fiind considerată „foarte bună” în 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Glodeni au fost renovate integral în anul 2013, starea interiorului clădirii fiind apreciată ca „foarte bună”.

Foto 2. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 3. *Sală de ședințe cu echipament de înregistrare audio*
Foto 4. *Sistem de supraveghere video*
Foto 5. *Sală pentru întruniri*
Foto 6. *Intrare securizată în instanță*
Foto 7. *Rampă de acces*
Foto 8. *Celulă pentru deținuți*
Foto 9. *Ghișeu de informații*
Foto 10. *Grup sanitar*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Glodeni era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Glodeni funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Glodeni dispune de 5 săli de ședințe în care au fost instalate 5 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 2 judecători. La fel ca în anul 2012, majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Glodeni 105%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Glodeni avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Glodeni este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos reflectă meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Glodeni și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Glodeni*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Meniul nu conține nici o informație
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 03 iulie 2015[3]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Glodeni dispune de un număr suficient de echipament necesar pentru desfășurarea corespunzătoare a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	17	52	-
Notebook	-	-	-
Imprimantă	16	16	-
Scanner	1	2	-
Scanner multifuncțional	-	*Informația nu a fost prezentată*	-
Set de înregistrare audio Femida	3	5	-
Dictafon	-	2	-
Copiator (Xerox)	-	7	-
Router	1	2	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Glodeni

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Glodeni*

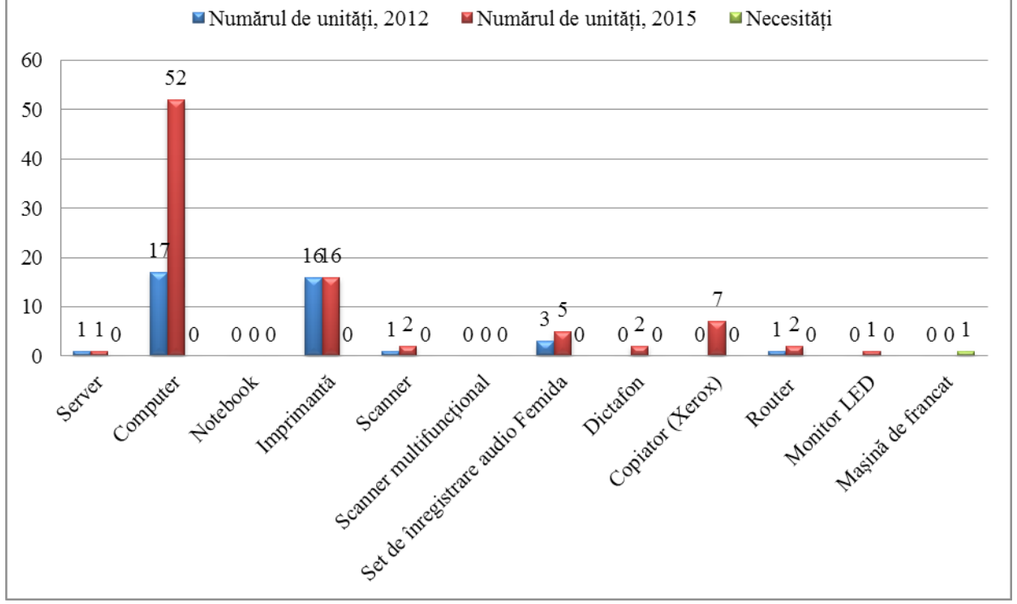

Sursa: Angajații Judecătoriei Glodeni

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 10 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Glodeni*

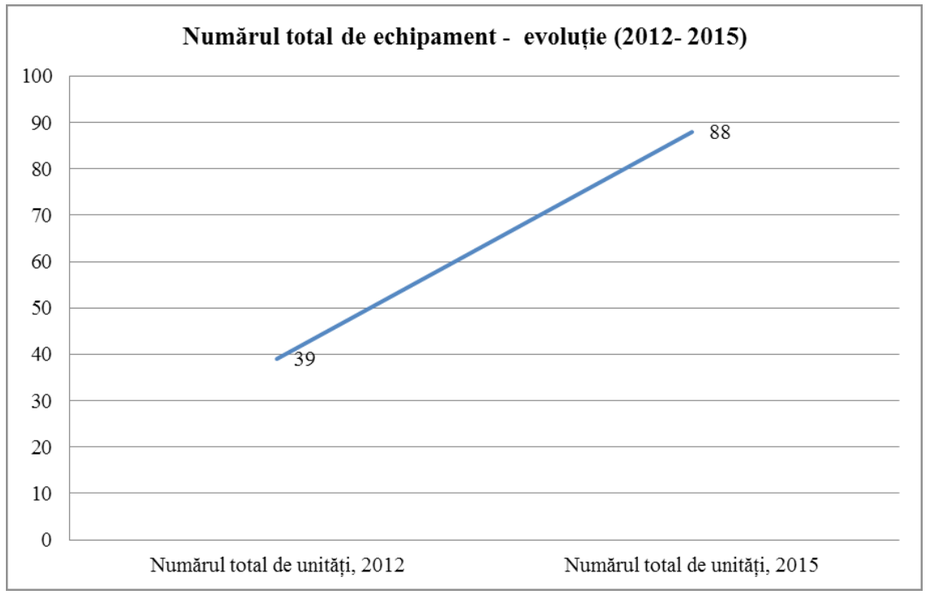

Sursa: Angajații Judecătoriei Glodeni

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Glodeni (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate cinci recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Completarea tuturor meniurilor din PIGD cu informație despre dosar.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Procurarea a 2 seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată pentru 2 săli de ședințe.	
Utilizarea echipamentului și programului de înregistrare audio în cele 2 săli de ședințe.	
Actualizarea continuă a paginii web prin plasarea informației actuale și ștergerea celei învechite.	
Uniformizarea designului și fontului textului folosit pe pagina web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Glodeni era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- La data efectuării evaluării din anul 2015, la fel ca în anul 2012, la Judecătoria Glodeni ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Glodeni este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut considerabil cu 49 unități în total.

Foto 11. *Sală de ședințe dotată cu SRS Femida*
Foto 12. *Ecran proiectare materiale video*
Foto 13. *Inscripții la intrarea în sala de ședințe de judecată*
Foto 14. *Server*
Foto 15. *Scanner multifuncțional*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Glodeni este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în aceiași perioadă și evoluția ratei de soluționare a dosarelor.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele volumului de lucru la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese, că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Glodeni a înregistrat o creștere de la 1799 dosare/materiale în anul 2009 la 1914 dosare/materiale în anul 2014. Cea mai înaltă valoare a dosarelor/materialelor înregistrate a fost în anul 2012 – 1986 dosare/materiale înregistrate.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

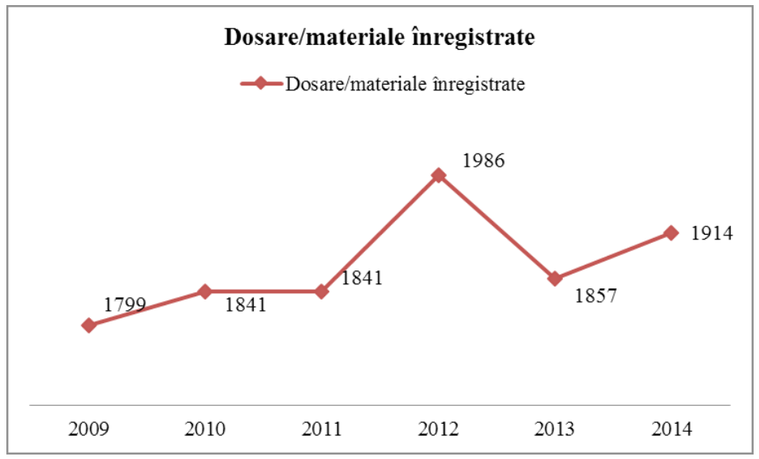

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2012 – 1909 dosare/materiale și cele mai joase valori în anul 2013 - 1663 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

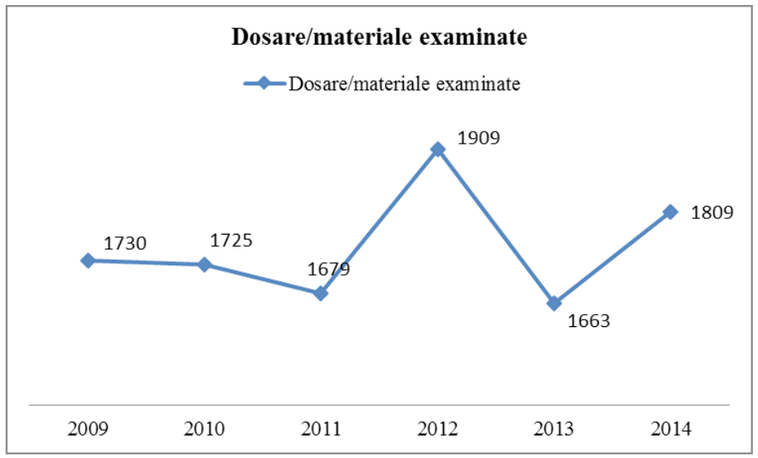

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide, că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Glodeni s-a micșorat de la 96,2% în anul 2009 la 94,5% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

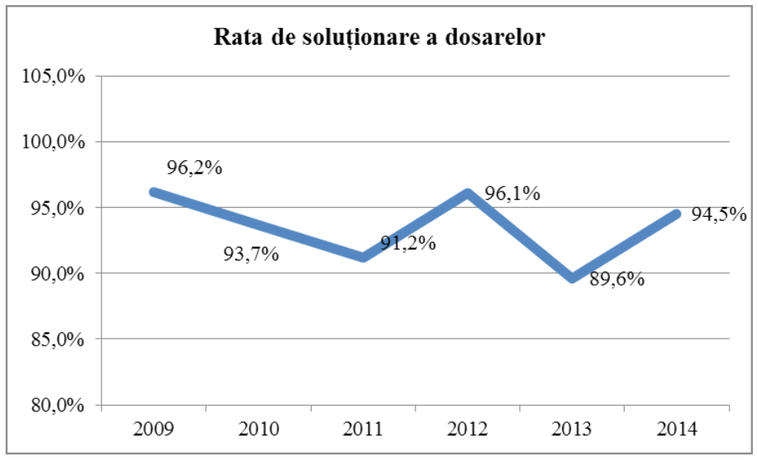

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Glodeni utilizează în activitatea sa 19 registre, cu 9 registre mai puțin decît utiliza în anul 2012. Totuși, la Judecătoria Glodeni numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Glodeni utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Glodeni*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență a documentelor executorii; 8. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate;
Civil	9. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 10. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 11. Fișa de evidență;
Penal	12. Registrul alfabetic al dosarelor penale și dosarele cu indicele 21; 13. Registrul privind evidența încheierilor cu privire la darea în căutare a persoanei; 14. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte; 15. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 16. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 17. Fișa de evidență;
Contravențional	18. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 19. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Glodeni

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva judecătoriei Glodeni se află în subsol. Încăperea este dotată cu sistem de ventilare și aparat de aer condiționat. Organizarea activității în arhivă este eficientă.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Glodeni (Tabelul 6) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost realizată o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	Utilizarea modulului electronic de raportare statistică prevăzut în versiunea 3 a PIGD.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Glodeni s-a majorat în perioada 2009-2014 cu 6,4%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Glodeni a înregistrat o majorare în perioada 2009-2014 cu 4,6%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 2 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

16

17

Foto 16. *Arhiva*
Foto 17. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Glodeni activează 2 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 25 persoane.

La Judecătoria Glodeni managementul resurselor umane este realizat de specialistul în resurse umane. Instanța, potrivit schemei de încadrare, a angajat un specialist în relații cu publicul.
Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Glodeni este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	-	1
Judecător	1	3
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	1
Grefier	3	2
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	2	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	1,5	-
Paznic	3	-
Total	**27**	**7**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Glodeni (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, ambele au fost implementate.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia sau instruirea consultantului în domeniile ce țin de aspectele juridice ale gestionării personalului din administrația publică și procedura de perfectare a dosarelor personale și a carnetelor de muncă.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Glodeni, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Glodeni este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist în relații cu publicul.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- În schema de încadrare a instanței este prevăzută funcția de administrator superior rețea calculatoare și funcția este suplinită.

Foto 18. *Panou informativ*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Glodeni există un ghișeu informativ pentru cetățeni. De asemenea, pe perete este instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Pe lîngă panoul informativ, la intrarea în instanță, există și un panou cu privire la aplicarea la CEDO. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. Biroul specialistului în relații cu publicul se află la etajul II.

În instanță nu sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Însă, în imediata apropiere de intrarea în instanță este ghișeul informativ, iar persoana responsabilă direcționează justițiabilii. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor, dar lipsește avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panou sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Planul de evacuare în caz de incendiu;
- Programul de lucru al Judecătoriei Glodeni;
- Regulile de conduită a justițiabililor;
- Panou informativ cu privire la aplicarea CEDO, cu redarea textuală a unor articole din Convenție;
- Extras din Hotărîrea CSM cu privire la participarea la proces a părților la proces și a reprezentanților acestora.
- Extras din Legea taxei de stat;
- Modele de cereri.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Glodeni (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată o recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor.	Simplificarea procedurii de eliberarea a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
	Instalarea indicatorilor clari spre biroul specialistului relații cu publicul, cancelarie, arhivă și sălile de ședințe.

Concluzii:

- La intrarea în instanță a fost creat un ghișeu informativ.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 19. *Ghișeu de informații*
Foto 20. *Plăcuțe pe ușile birourilor*
Foto 21. *Panou informativ*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Glodeni elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Glodeni a înregistrat o creștere de la 1790,5 mii lei în anul 2012 la 2842,3 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 59%. Această creștere se explică în mare parte prin majorarea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Glodeni au constituit 1111,2 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal s-au dublat înregistrînd o valoare de 2426,9 mii lei, fiind în creștere cu circa 118%. Creșterea respectivă a determinat creșterea bugetului instanței în mărime de circa 125%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Glodeni pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,111.2	1,744.9	2,426.9	118%	**125%**
Reparații (curente și capitale)	91.8	2,826.9	0.0	-	-9%
Procurarea mijloacelor fixe	265.0	85.4	10.8	-96%	-24%
Cheltuieli operaționale	322.5	518.6	404.6	25%	8%
Total	**1,790.5**	**5,175.8**	**2,842.3**	**59%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Glodeni s-au majorat cu circa 25%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 322,5 mii lei atunci în anul 2014 acestea au constituit 404,6 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	60.0	200.3	81.9	37%	27%
Servicii de transport	55.5	67.2	68.3	23%	16%
Servicii de telecomunicație și de poștă	56.0	54.4	46.0	-18%	-12%
Servicii comunale	109.4	129.6	135.1	23%	31%
Altele	41.6	67.1	73.3	76%	**39%**
Total	**322.5**	**518.6**	**404.6**	**25%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea „altor" cheltuieli. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Glodeni a majorat cheltuielile cu circa 76%, ceea ce a determinat creșterea bugetului operațional al instanței cu circa 39%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Glodeni a examinat în total 1909 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere nesemnificativă de pînă la 1809 dosare sau cu circa 5%. Astfel, numărul dosarelor examinate de către instanță nu a putut cauză creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Glodeni în anul 2012 a fost de circa 169 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 32% față de anul 2012, fiind de circa 224 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Glodeni*

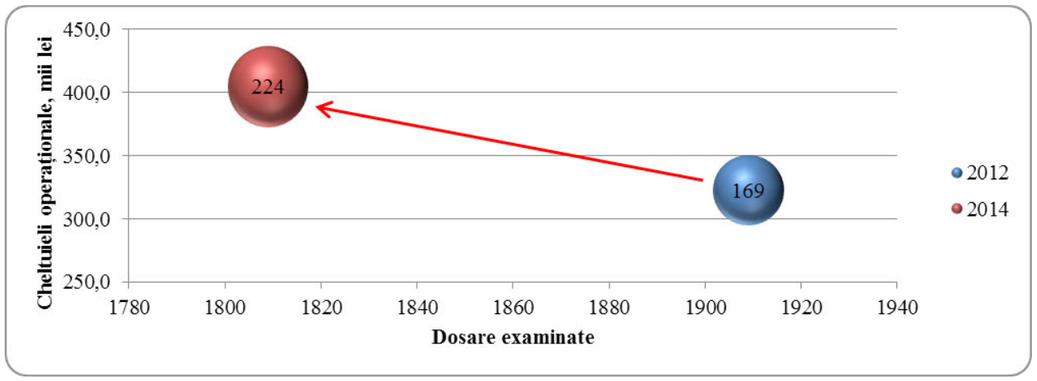

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin creșterea cheltuielilor operaționale (25%) și reducerea numărului de dosare examinate (5%). Este important de menționat că, la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PER DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA GLODENI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 224 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Glodeni vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

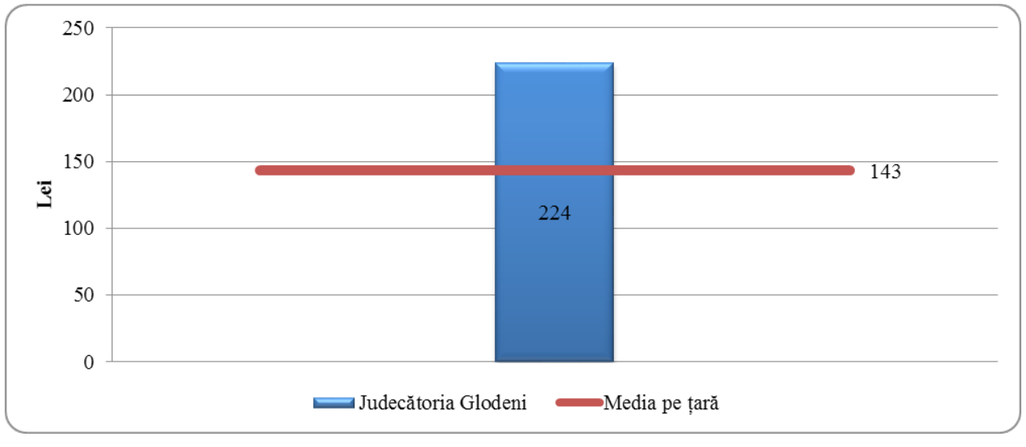

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Glodeni a fost cu circa 56% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Glodeni evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întregul sistem judiciar, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Glodeni (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Glodeni a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 59%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 118%).
- S-a majorat cu circa 32% a costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 25% și a diminuării numărului dosarelor examinate cu circa 5%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Glodeni în anul 2014 a fost cu circa 56% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Hîncești, amplasată în orașul Hîncești, are în jurisdicția sa 63 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Hîncești a fost construită în anul 1979, fiind proiectată inițial anume în acest scop. Fațada Judecătoriei Hîncești a fost renovată integral în anul 2012. Curtea din fața clădirii și terenul aferent acesteia sunt pavate. Interiorul clădirii, de asemenea, a fost reparat.

În anul 2012, la Judecătoria Hîncești era utilizată versiunea a 3 PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În anul 2015, la fel ca în anul 2012, ședințele desfășurate în sălile de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Hîncești, în perioada 2009-2014, se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Hîncești activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 37,5 unități de personal. La Judecătoria Hîncești, funcțiile specialistului în resurse umane sunt exercitate temporar de Șeful secretariatului. În statele de personal ale Judecătoriei Hîncești este un specialist pentru relațiile cu publicul, însă, la data vizitei de evaluare, postul era vacant.

JUDECĂTORIA HÎNCEȘTI

or. Hîncești, str. Chișinăului 7

Data vizitei: 08 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 18%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut nesemnificativ față de anul 2012 și a fost practic identic cu costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	1	1	Fațada clădirii respectă simbolica de stat. Aceasta a fost renovată integral în 2012, starea actuală a acesteia fiind foarte bună. Terenul aferent clădirii este pavat, iar teritoriul din fața instanței este amenajat corespunzător.
Alimentare cu apă	1	1	Alimentarea cu apă a instanței este suficientă. Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Pentru asigurarea furnizării continue a apei, a fost construită și o fîntînă în curtea instanței.
Alimentare cu energie electrică	3	2	Rețeaua electrică a instanței a fost renovată integral în 2008. În același an a fost instalat un stabilizator performant.
Sistem de canalizare	1	2	Sistemul de canalizare este centralizat. Sistemul de apeduct a fost schimbat integral în anul 2008, starea actuală a țevilor fiind bună.
Sistem de încălzire	3	3	Instanța dispune de cazangerie proprie. Cazanele au fost instalate în anul 2004, iar sistemul de alimentare cu energie termică a fost renovat în anii 2008-2009.
Sistem anti-incendiu	-	-	În instanță nu este instalat un sistem anti-incendiar, cu excepția încăperii renovate pentru arhivă. Clădirea instanței dispune doar de stingătoare și blocuri cu robinete repartitoare, instalate pe holuri sau fixate pe pereți.
Acoperiș	1	1	În anul 2012 a fost schimbat acoperișul, starea actuală a acestuia fiind foarte bună. Nu au fost observate scurgeri de apă.
Interior	3	1	Toate birourile instanței au fost renovate în anii 2013-2014, starea actuală a acestora fiind foarte bună. Au fost vopsiți pereții, schimbate geamurile, iar la unele birouri de la etajul I au fost instalate gratii.

Sursa: Judecătoria Hîncești

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Hîncești, 2012/2015*

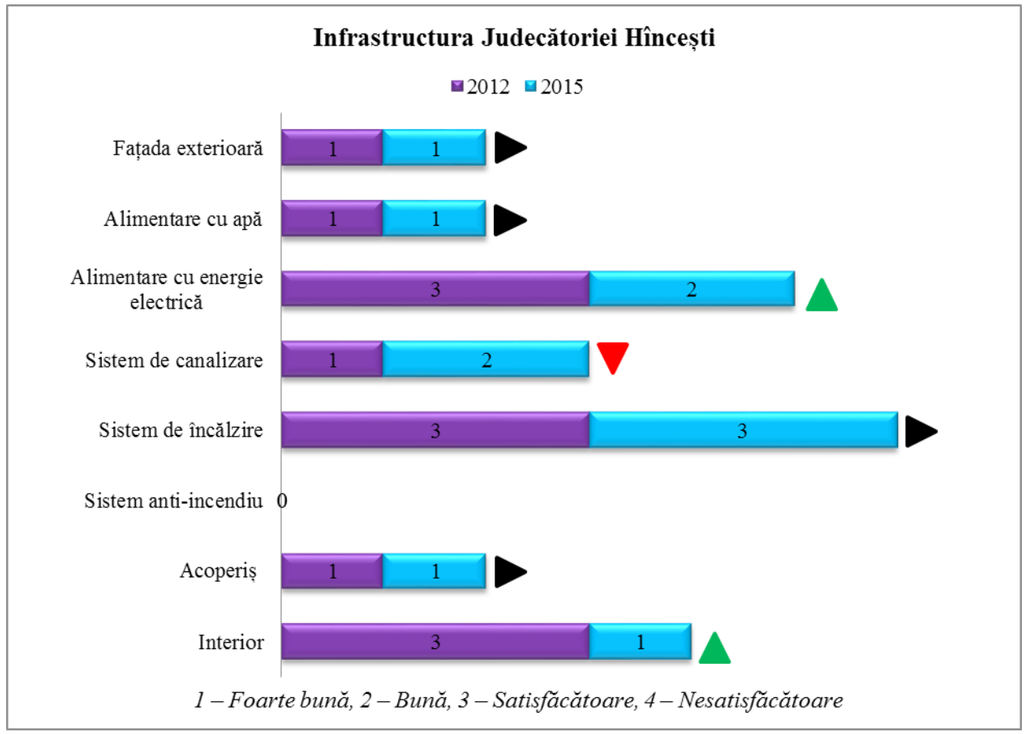

1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Hîncești (Tabelul 1) demonstrează că pînă în anul 2015, au fost realizate trei recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Mutarea cancelariei la etajul 1 și crearea unui ghișeu unic de informarea cetățenilor.	Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.
Reparația sălilor de ședință de la etajul 2.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Înlocuirea corpurilor de iluminat.	Înlocuirea sistemului de încălzire.

Foto 1. *Fațada clădirii*
Foto 2. *Sistem de alarmă*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Hîncești a fost renovată integral în 2012, starea acesteia fiind apreciată ca „foarte bună” în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu apă nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare în anul 2015 este apreciată cu calificativul „bună”, comparativ cu calificativul „foarte bună” atribuit în anul 2012.
- Starea sistemului de alimentare cu energie termică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „satisfăcătoare” și în 2015.
- Clădirea Judecătoriei Hîncești nu dispune de sistem anti-incendiu.
- Starea acoperișului nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani.
- Starea interiorului clădirii s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.

Foto 3. *Birou*
Foto 4. *Camera de audiere a minorilor*
Foto 5. *Celulă pentru deținuți*
Foto 6. *Cazangerie*
Foto 7. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 8. *Grup sanitar*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Hîncești era instalată versiunea 3 a PIGD, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Hîncești funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Hîncești dispune de 5 săli de ședințe în care au fost instalate 5 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În cadrul Judecătoriei Hîncești activează 4 judecători. La fel ca în anul 2012, sunt înregistrate audio ședințele care au loc în sălile de ședințe de judecată. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Hîncești 174%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Hîncești dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței îl puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Hîncești este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Hîncești și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Hîncești*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Șase anunțuri de angajare în funcție publică și două declarații cu privire la buna guvernare
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 10 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Hîncești dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	40	57	5
Notebook	-	-	-
Imprimantă	15	29	3
Scanner	3	4	-
Scanner multifuncțional	-	*Informația nu a fost prezentată*	-
Set de înregistrare audio Femida	4	5	-
Dictafon	-	2	-
Copiator (Xerox)	-	*Informația nu a fost prezentată*	2
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Hînceşti

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Hîncești*

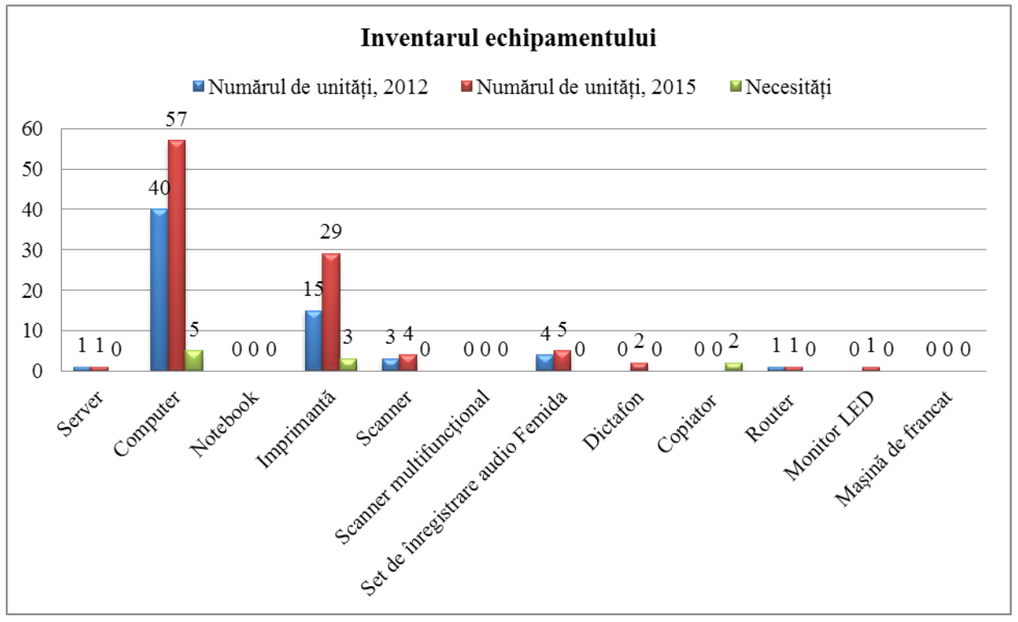

Sursa: Angajații Judecătoriei Hîncești

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării – 12 iunie 2015.

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Hîncești*

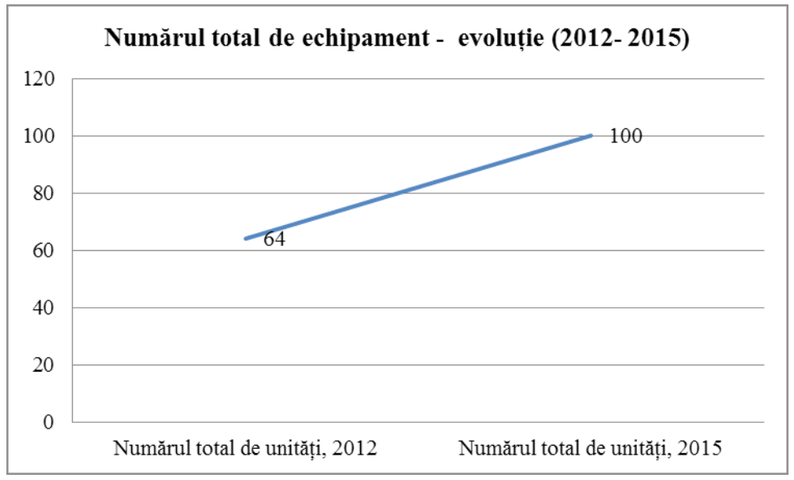

Sursa: Angajații Judecătoriei Hîncești

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Hîncești (Tabelul 4), demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate toate recomandările.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	
Eliminarea dublării informației pe pagina web a Judecătoriei Hîncești.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Hîncești era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- La fel ca și în anul 2012, la data evaluării din 2015, Judecătoria Hîncești înregistrează audio ședințele de judecată.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Hîncești este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 36 unități în total.

Foto 9. *Scanner multifuncțional*
Foto 10. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Hîncești este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Hîncești a scăzut de la 4775 dosare/materiale în anul 2009 la 4570 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 4775 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materialeînregistrate în perioada 2009-2014*

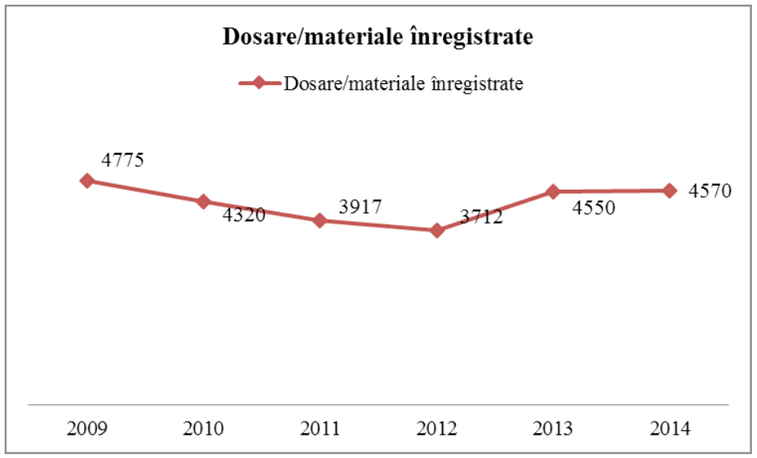

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 4551 dosare. Din anul 2009 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 3526 în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

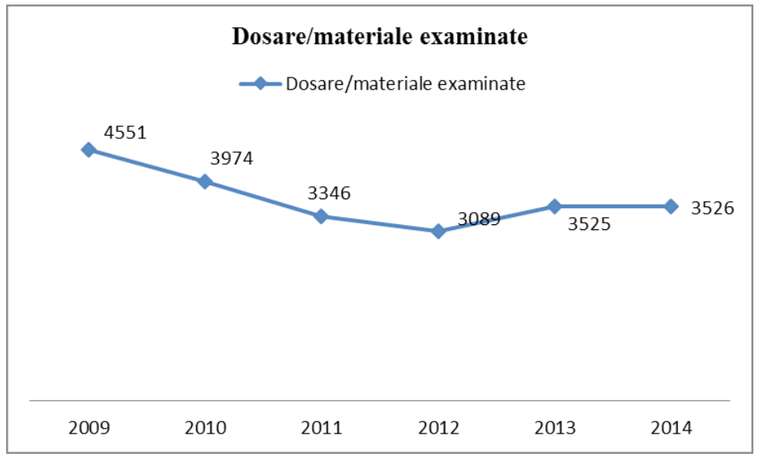

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor/materialelor la Judecătoria Hîncești a scăzut de la 95,3% în anul 2009 la 77,2% în anul 2014 (*Figura 6*). La fel, după cum se observă din Figura 6 de mai jos, cea mai mare rată de soluționare a dosarelor la Judecătoria Hîncești a fost înregistrată în anul 2009 - 95,3%.

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

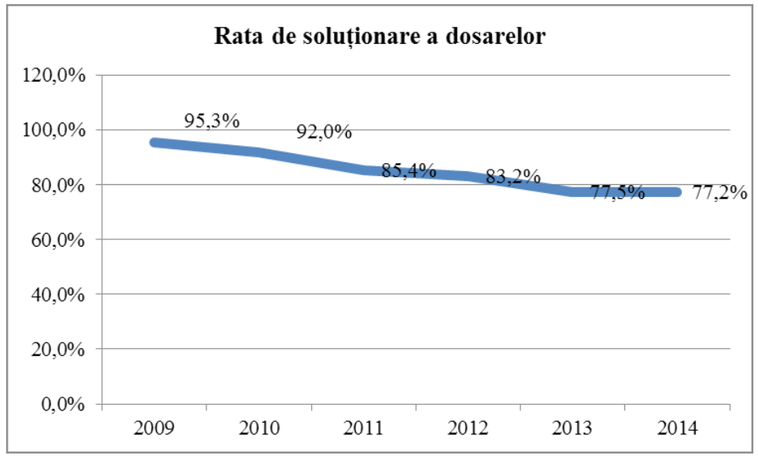

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești utilizează în activitatea sa 22 registre, cu 3 registre mai puțin decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Hîncești numărul de registre ținute depășește cu 6 unități, numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 2. Registrul unic de intrare a corespondenței; 3. Registrul de evidență a materialelor cu indicele 21; 4. Registrul de evidență a materialelor privind recuzarea judecătorilor; 5. Registrul de evidență a dosarelor expediate în adresa Curții de Apel și Curții Supreme de Justiție;
Civil	6. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 7. Registrul intern pe cauzele civile; 8. Registrul de evidență a cererilor legate de executarea hotărîrilor cu caracter civil; 9. Registrul de evidență a materialelor privind recunoașterea hotărîrilor civile ale instanțelor străine; 10. Indicele alfabetic al procedurilor în ordonanță; 11. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 12. Registrul de evidență a contestațiilor actelor executorului judecătoresc; 13. Fișa de evidență;
Penal	14. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 15. Registrul unic de evidență a cauzelor penale; 16. Registrul privind evidența încheierilor cu privire la darea în căutare a persoanei; 17. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 18. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 19. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 20. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	21.	Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale;
	22.	Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești

Arhiva Judecătoriei Hîncești este amplasată temporar în subsolul instanței, pînă la finisarea reparației încăperilor de la etajul I și instalarea arhivei mobile. În încăperile amenajate la etajul I pentru arhivă este instalat un sistem de ventilare și senzori de mișcare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Hîncești (Tabelul 6), demonstrează că, pînă la data evaluării în anul 2015, nu a fost implementată nici o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilordin 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.
	Utilizarea modulului electronic de raportare statistică prevăzut în versiunea 3 a PIGD.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Hîncești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 4,3%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Hîncești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 22,5%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 5 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

Conform schemei de încadrare, în cadrul Judecătoriei Hîncești activează 9 judecători, însă la momentul vizitei instanței, activau doar 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 37.5 unități de personal.

La Judecătoria Hîncești funcția specialistului în resurse umane este temporar exercitată de Șeful secretariatului. În statele de personal ale Judecătoriei Hîncești este un specialist pentru relațiile cu publicul, dare funcția este vacantă. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Hîncești este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	-	1
Judecător	5	2
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	4
Grefier	7	2
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	-	1
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	3	-
Serviciul translare		
Traducător	1	1
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	-	1
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Șef serviciu	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	3	-
Total	**46,5**	**-**

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012, la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Hîncești a fost formulată o singură recomandare (Tabelul 8), care nu a fost implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Angajarea unui specialist în resurse umane sau instruirea consilierului în gestionarea resurselor umane.

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Hîncești este realizat temporar de Șeful secretariatului, funcția specialistului în resurse umane fiind vacantă.
- Judecătoria nu dispune de un specialist pentru relații cu publicul.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 12. *Spatii așteptare pentru public*

La intrare în Judecătoria Hîncești au fost instalate două chioșcuri de informații, dar și un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală a fost mutată la etajul 1. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Graficul de audiență a cetățenilor de către Președintele instanței;
- Programul de lucru al instanței;
- Serviciul arhivă a Judecătoriei;
- Anunț cu privire la funcțiile publice vacante;
- Listele ședințelor de judecată extrase din PIGD.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Hîncești (Tabelul 9), demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Amplasarea cancelariei la etajul 1 și crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor.	Instalarea indicatorilor clari spre biroul specialistului relații cu publicul.
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Hîncești a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Pe uși sunt instalate plăcuțe cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED pentru afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 13. *Ghișee de informații*
Foto 14. *Panou informativ*
Foto 15. *Monitor LED*
Foto 16. *Programul de lucru al Secției de Evidență și Documentare Procesuală*

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Hîncești elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[8]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Hîncești a înregistrat o creștere de la 2976,5 mii lei în anul 2012 la 3843 mii lei în anul 2014, ceea ce constituie circa 29%. Această creștere se explică prin majorarea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Hîncești au constituit 1148,8 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 3081,4 mii lei, fiind în creștere cu circa 113%. Această creștere a dus la majorarea bugetului instanței cu circa 188%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Hîncești pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,448.8	2,287.0	3,081.4	113%	**188%**
Reparații (curente și capitale)	1,097.8	586.7	121.2	-89%	-113%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	349.6	134.0	-	15%
Cheltuieli operaționale	429.9	553.7	506.4	18%	9%
Total	**2,976.5**	**3,777.0**	**3,843.0**	**29%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Hîncești s-au majorat cu circa 18%. Astfel, în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 429,9 mii pe cînd în 2014 acestea au constituit 506,4 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	84.2	158.8	98.2	17%	18%
Servicii de transport	24.7	24.5	19.6	-21%	-7%
Servicii de telecomunicație și de poștă	86.8	107.1	121.5	40%	**45%**
Servicii comunale	133.2	143.9	141.8	6%	11%
Altele	101.0	119.4	125.3	24%	32%
Total	**429.9**	**553.7**	**506.4**	**18%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

În mare parte, creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă. Astfel majorarea, în anul 2014, a cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă cu circa 40% față de anul 2012, a dus la creșterea bugetului operațional cu circa 45%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale, în special a celor pentru servicii de telecomunicație și de poștă, poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Hîncești a examinat în total 3089 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere de pînă la 3526 dosare sau cu circa 14%. Astfel, numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Hîncești în anul 2012 a fost de circa 139 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 3% față de anul 2012, fiind de circa 144 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Hîncești*

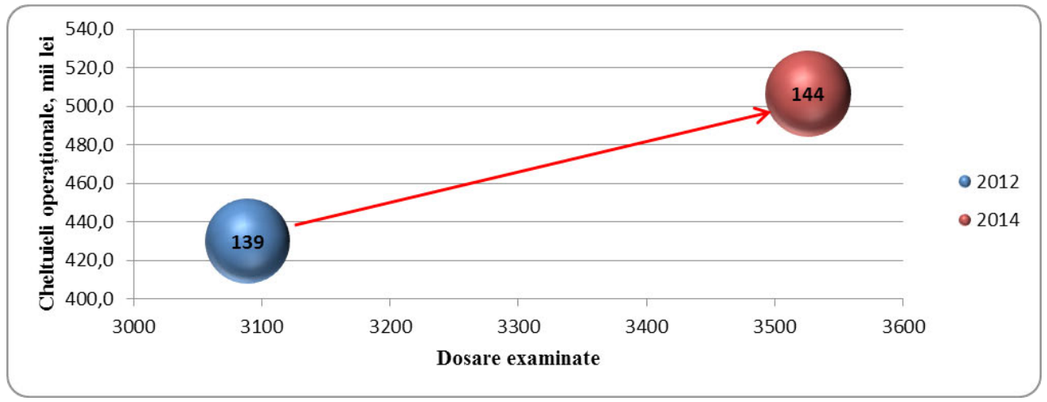

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin creșterea mai rapidă a cheltuielilor operaționale (circa 18%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 14%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA HÎNCEŞTI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 144 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Hîncești vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

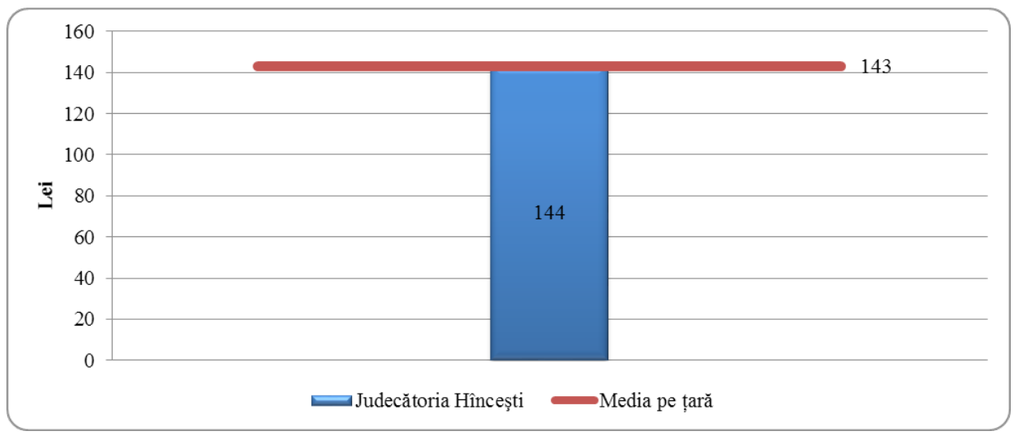

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Hîncești a fost practic identic cu costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Hîncești evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Hîncești (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, o recomandare a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Hîncești a cunoscut o creștere cu circa 29% față de anul 2012.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 113%).
- Costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 a rămas practic la nivelul anului 2012 (majorare de doar 3%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Hîncești în anul 2014 a fost practic identic cu costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Ialoveni, amplasată în orașul Ialoveni, are în jurisdicția sa 34 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Ialoveni a fost construită în anul 1975, fiind proiectată inițial anume în acest scop. În anul 2013 a fost renovat spațiul pentru deținuți, amenajate 2 săli de ședințe de judecată și reparate cîteva birouri. În același an a fost renovată rețeaua electrică. În anul 2014, au fost renovate integral toate birourile, arhiva și toate sălile de ședințe.

În anul 2012, la Judecătoria Ialoveni era utilizată versiunea 2 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Ialoveni ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Ialoveni în perioada 2009-2014 se caracterizează în mare parte printr-o tendință descendentă, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

JUDECĂTORIA IALOVENI

or. Ialoveni, str. Prieteniei, 4

Data vizitei: 7 mai 2015

În cadrul Judecătoriei Ialoveni activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 32 persoane. La Judecătoria Ialoveni a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Ialoveni figurează și un specialist pentru relațiile cu publicul care a fost angajat.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 18%. În anul 2014, costul mediu pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 53%, dar a fost mai mic față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public. Pe ușile birourilor judecătorilor există avertismente cu privire la interzicerea accesului în acestea. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	3	Starea fațadei exterioare a clădirii este satisfăcătoare. Pentru anul 2016 au fost planificate lucrări de renovare a acesteia.
Alimentare cu apă	2	2	Apeductul a fost schimbat în anii 2013-2014, starea actuală a sistemului de alimentare cu apă fiind una bună.
Alimentare cu energie electrică	4	1	În anul 2013 a fost renovat sistemul de alimentare cu energie electrică. Generatoarele sunt în stare bună.
Sistem de canalizare	2	2	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Țevile au fost schimbate în anii 2013-2014, starea actuală a acestora fiind bună.
Sistem de încălzire	4	2	Instanța dispune de sistem autonom de alimentare cu energie termică care este într-o stare bună.
Sistem anti-incendiu	-	-	Clădirea instanței nu dispune de sistem anti-incendiu.
Acoperiș	2	2	Acoperișul instanței este în stare bună. Totuși, pentru anul 2016 au fost planificate lucrări de reparație a acestuia.
Interior	3	1	Toate birourile din instanță au fost renovate integral în anii 2013-2014, starea acestora fiind una foarte bună.

Sursa: Judecătoria Ialoveni

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Ialoveni, 2012/2015*

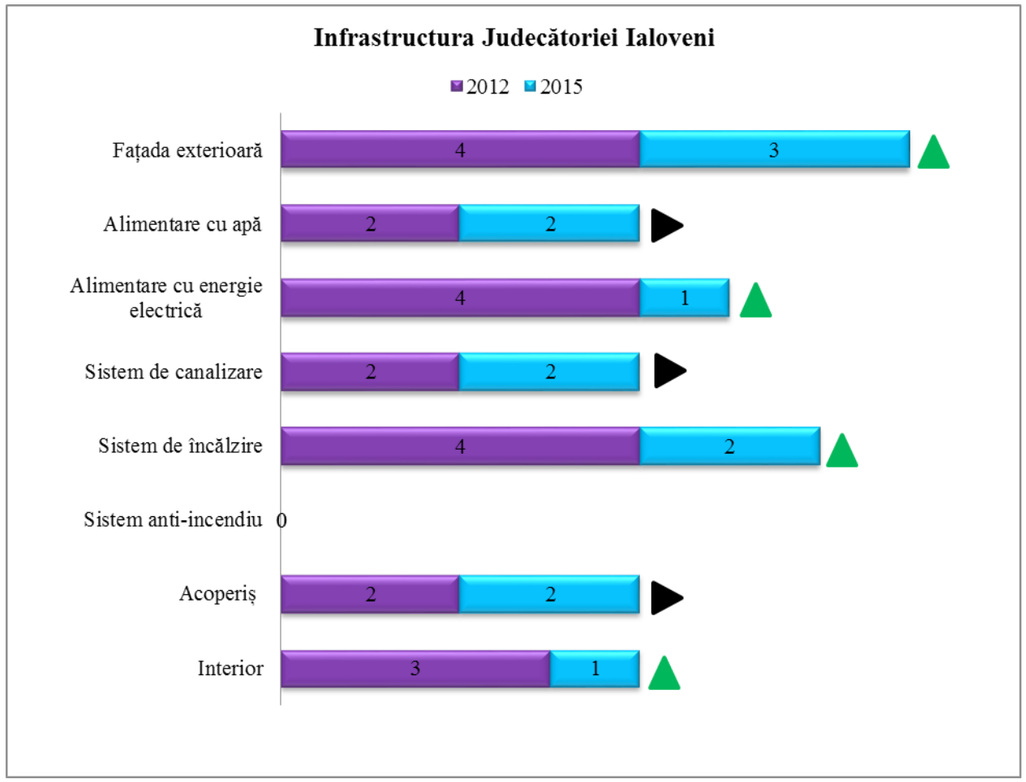

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor douăsprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Ialoveni (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate șase recomandări.

Foto 1. *Intrarea în instanță*
Foto 2. *Sală de ședințe de judecată*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate[3]	Recomandări nerealizate
Renovarea tuturor interioarelor de la etajele 1 și 2.	Crearea veceurilor separate pentru justițiabili în interiorul clădirii.
Schimbarea ferestrelor și ușilor.	Construirea unui depozit.
Înlocuirea sistemului de încălzire și a rețelei de canalizare.	Construirea unui garaj.
Renovarea rețelei electrice, a firelor electrice și a corpurilor de iluminat.	Crearea camerei de audiere a martorilor minori.
Folosirea spațiului pentru deținuți conform destinației.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Reconfigurarea spațiilor, inclusiv, schimbarea locului cancelariei la primul etaj.	Crearea la primul nivel a unei săli de recepție pentru public.
	Instalarea sistemului de ventilare în sala pentru arhivă și a gurilor de ventilație în grupurile sanitar.

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Ialoveni s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă este apreciat drept „bun” în anul 2015.
- Ca rezultat al renovării din anul 2013, la data evaluării, sistemul de alimentare cu energie electrică era în stare foarte bună.
- Starea sistemului de canalizare este „bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” în anul 2015.
- Clădirea Judecătoriei Ialoveni nu este dotată cu sistem anti-incendiu.
- La fel ca în anul 2012, acoperișul Judecătoriei Ialoveni este într-o stare bună.
- Starea birourilor Judecătoriei Ialoveni s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „foarte bună”.

Foto 3. *Spații de așteptare*
Foto 4. *Intrare laterală*
Foto 5. *Sectia Evidență și Documentare Procesuală*
Foto 6. *Grup sanitar*
Foto 7. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 8. *WC pentru deținuți*

[3] La includerea în tabel, recomandările care au fost implementate parțial au fost divizate corespunzător. Din acest motiv recomandările din tabel depășesc numărul celor formulate în anul 2012.

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ialoveni era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ialoveni funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Ialoveni dispune de 6 săli de ședințe în care au fost instalate 6 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 6 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe de judecată nu era înregistrată audio. În anul 2015, ședințele de judecată sunt înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Ialoveni 181%[4] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Ialoveni dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Ialoveni este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate au menționat că sunt satisfăcute de serviciile companiei contractate.

Tabelul de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Ialoveni și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Ialoveni*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Meniul nu conține informații
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 25 iunie 2015[5]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Ialoveni dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Server	1	1	-
Computer	28	32	-
Notebook	-	-	-
Imprimantă	19	20	1
Copiator	4	6	-
Scanner	1	Informația nu a fost prezentată	-
Scanner multifuncțional	-	Informația nu a fost prezentată	1
Set de înregistrare audio Femida	4	6	-
Dictafon	-	6	-
Router	1	1	-
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Aparat de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Ialoveni

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Ialoveni*

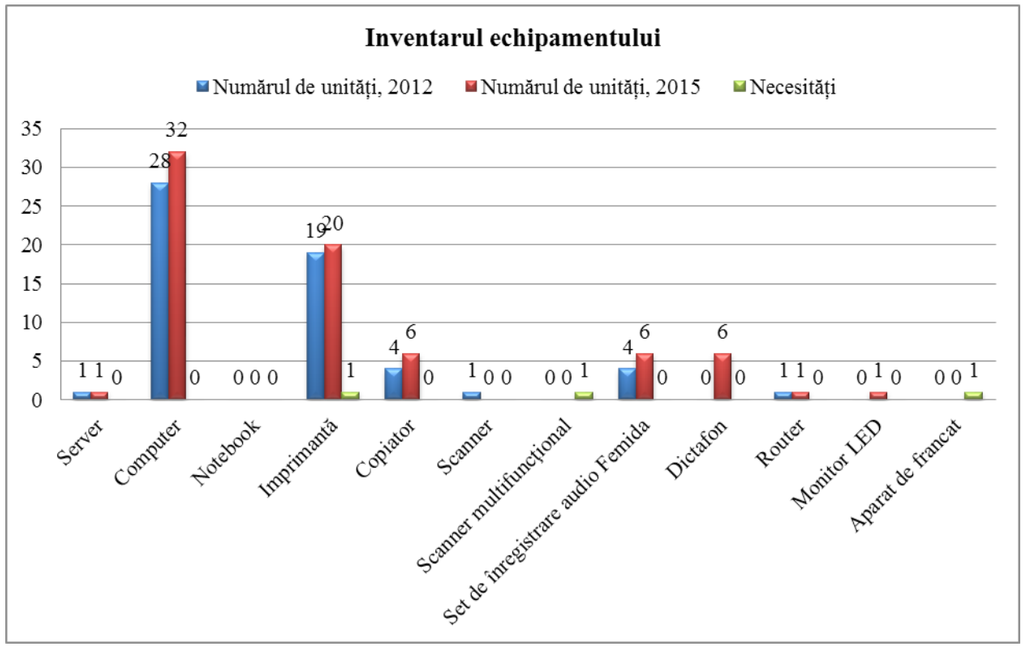

Sursa: Angajații Judecătoriei Ialoveni

[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[5] La data evaluării paginii web – 15 iulie 2015

[6] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Evoluții ale automatizării la Judecătoria Ialoveni*

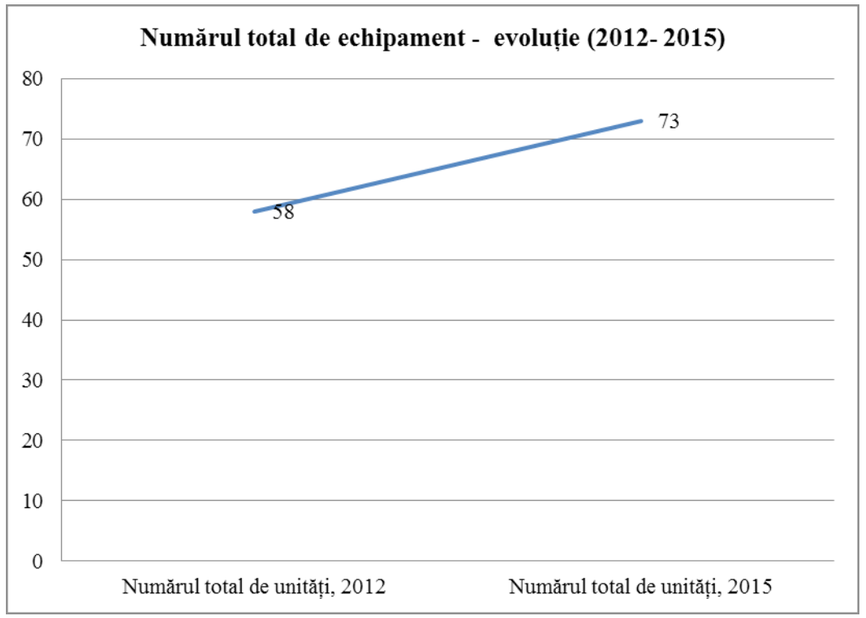

Sursa: Angajații Judecătoriei Ialoveni

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Ialoveni (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate șase recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Organizarea instruirilor interne pentru angajații noi.	Procurarea scanerelor și instituirea practicii de scanare a documentelor din dosare
Crearea numărului de săli de ședințe egal cu numărul de judecători care activează la Judecătoria Ialoveni.	
Desfășurarea tuturor ședințelor în sălile de ședințe prin optimizarea procedurii de planificare a ședințelor de examinare a cauzelor.	
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Completarea tuturor meniurilor paginii web a Judecătoriei Ialoveni cu informație de interes public.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ialoveni era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2015, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015 la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ialoveni ședințele de judecată sunt înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Ialoveni este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul și tipul echipamentului utilizat la Judecătoria Ialoveni pentru organizarea activității au crescut cu 15 unități în total.

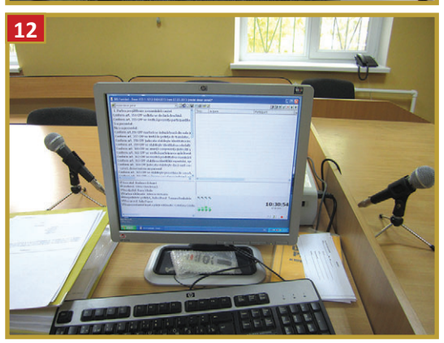

Foto 9. *Copiator*
Foto 10. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 11. *Server*
Foto 12. *Utilizarea SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al judecătoriei Ialoveni este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare/materiale înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că, începînd cu anul 2009, numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ialoveni a avut în cea mai mare parte o tendință descendentă, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 6859 dosare/materiale și cele mai mici valori în anul 2013 – 4584 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

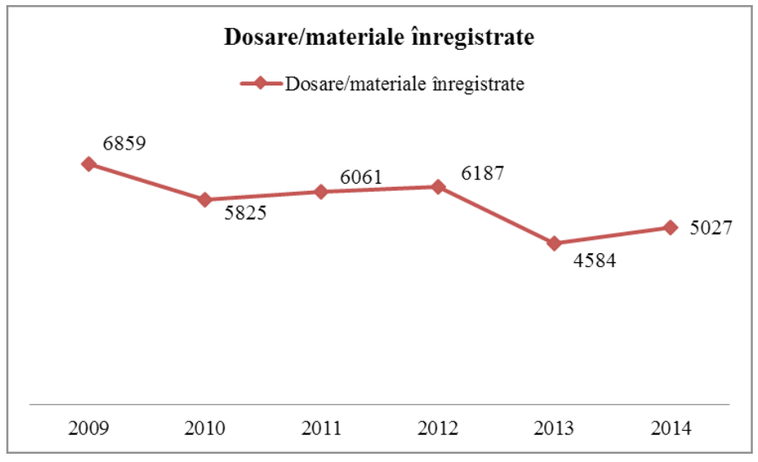

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a fluctuat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 6399 dosare/materiale, iar cele mai mici valori în anul 2013 - 3447 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

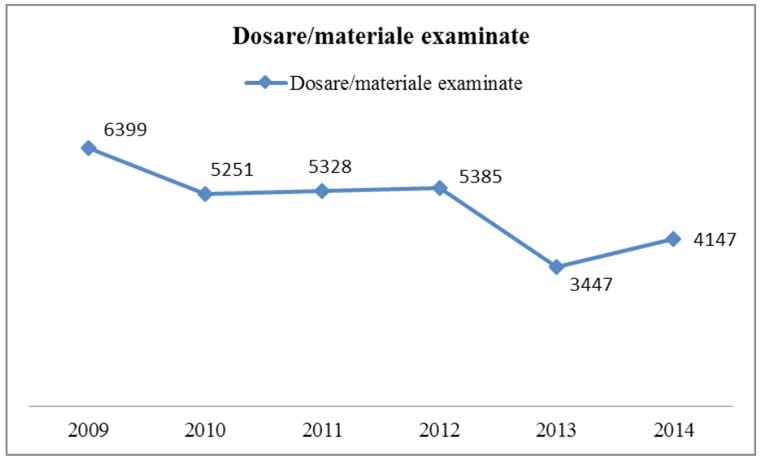

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide, că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Ialoveni a scăzut de la 93,3% în anul 2009 la 82,5% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

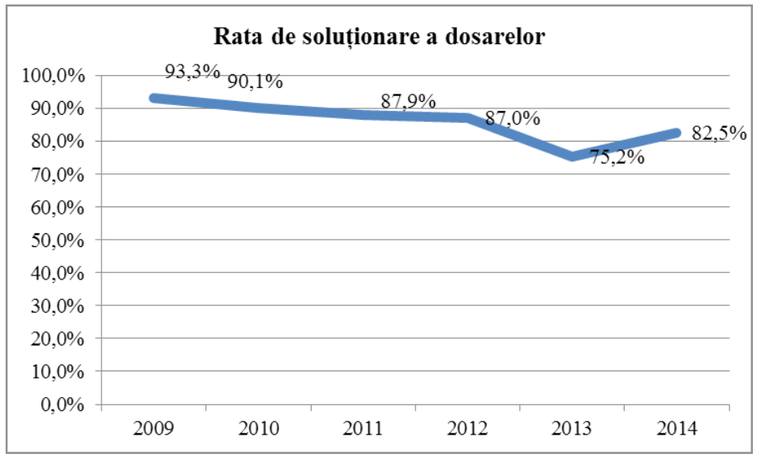

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ialoveni utilizează în activitatea sa 42 registre, cu 2 registre mai puține decît utiliza în anul 2012. Cu toate acestea, la Judecătoria Ialoveni numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ialoveni utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ialoveni*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență a corespondenței intrate, cauze civile; 2. Registru unic de intrare a corespondenței; 3. Calendarul ședințelor de judecată; 4. Registrul de evidență a fluctuației dosarelor solicitate de Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel, Procuratura; 5. Registrul de evidență a dosarelor expediate la Curtea de Apel; 6. Registrul de evidență a corespondenței intrate transmisă judecătorilor; 7. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 8. Registrul de evidență a cererilor de revizuire a hotărîrilor judecătorești transmise spre examinare judecătorilor; 9. Registrul de evidență a cererilor fără dosar și a dispozițiilor separate parvenite de la Ministerul Justiției al RM; 10. Registrul de evidență a materialelor privind recunoașterea hotărîrilor judecătorești străine; 11. Registrul de evidență a hotărîrilor judecătorești la OSC Ialoveni; 12. Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești; 13. Registru de evidență a bunurilor confiscate în folosul statului; 14. Registrul de evidență a dosarelor expediate la Curtea de Apel; 15. Registrul de evidență a corpurilor delicte; 16. Registrul de evidență a sentințelor transmise spre traducere; 17. Registrul de evidență a taxei de stat pentru eliberarea repetată a copiilor hotărîrilor și deciziilor.

[7] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Civil	18. Registrul de evidență al cauzelor civile, transmise judecătorilor pentru judecare în primă instanță; 19. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 20. Registrul de evidență a dosarelor civile contestate; 21. Registrul de evidență a dosarelor civile parvenite de la Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție; 22. Registrul de evidență a cauzelor civile la acțiunea executorilor judecătorești contestarea acțiunilor executorului judecătoresc; 23. Registrul alfabetic de evidență a dosarelor comerciale; 24. Registrul de evidență a cauzelor civile comerciale; 25. Registrul de evidență a cauzelor civile examinate în contencios administrativ; 26. Registrul de evidență al ordonanțelor economice; 27. Registrul de evidență a dosarelor civile în ordonanță, 28. Registrul de evidență a dosarelor civile în contencios administrativ; 29. Fișa de evidență;
Penal	30. Fișa alfabetică a dosarelor penale; 31. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 32. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 33. Registrul de evidență a cauzelor penale, transmise judecătorilor pentru judecare în primă instanță; 34. Registrul de evidență al corespondenței penale, transmise judecătorilor; 35. Registrul privind evidența persoanelor date în căutare; 36. Fișa de evidență.
Contravențional	37. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 38. Registrul de evidență a dosarelor contravenționale contestate; 39. Registrul de evidență al cauzelor contravenționale transmise judecătorilor, înregistrate cu indicele 4; 40. Registrul de evidență al demersurilor privind schimbarea sancțiunii transmise judecătorilor, înregistrate cu indicele 4 d; 41. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva hotărîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale, înregistrate cu indicele 5r; 42. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ialoveni

Arhiva Judecătoriei Ialoveni este amplasată la etajul I al clădirii și este divizată în 3 încăperi separate unde se păstrează dosarele. Doar una dintre încăperile arhivei este dotată cu sistem de ventilare, celelalte fiind aerisite prin deschiderea geamului. Cu toate acestea, arhiva este bine organizată.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Ialoveni (Tabelul 6) relevă faptul că pînă în anul 2015 nu a fost implementată nici o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.
	Instalarea în arhivă a sistemului de ventilare.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu privire la aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ialoveni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 26,7%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Ialoveni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 35,2%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 25 de registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 13. *Arhiva*
Foto 14. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Ialoveni activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 32 persoane.

La Judecătoria Ialoveni există un specialist în resurse umane. De asemenea, în statele de personal ale Judecătoriei Ialoveni există un specialist pentru relații cu publicul și acest specialist a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Ialoveni este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	4	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	6	-
Grefier	6	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Secția resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu auxiliar	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Paznic	3	-
Total	**38**	**-**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Ialoveni (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Includerea în statele de personal a unui specialist relații cu publicul și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Ialoveni, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Ialoveni este realizat de specialistul în resurse umane.
- Instanța dispune de un specialist în relații cu publicul.
- Instanța dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 15. *Panou informativ*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Ialoveni există un ghișeu de informații. De asemenea, la intrare a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. Cu toate acestea, nu există suficiente săgeți de direcționare a vizitatorilor sau panouri cu dislocarea birourilor în instanță, inclusiv a serviciului de monitorizare și relații cu publicul, arhivei, sălilor de ședințe ș.a. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente care interzic accesul neautorizat în birourile judecătorilor.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Modele de cereri;
- Taxa de stat sau alte taxe;
- Forma cuprinsului cererii de chemare în judecată;
- Programul de lucru al instanței.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Ialoveni (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea PIGD pentru generarea automată a tuturor listelor cauzelor fixate pentru judecare.	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Ialoveni, informație despre înregistrarea audio a ședințelor și dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.
	Instalarea mai multor indicatori de direcționare a cetățenilor spre cancelarie, arhivă, sălile de ședințe.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Ialoveni a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- La intrarea în judecătorie este instalat un panou cu informații utile vizitatorilor instanței.
- Pe ușile birourilor judecătorilor există avertismente care interzic accesul persoanelor neautorizate în birourile judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.

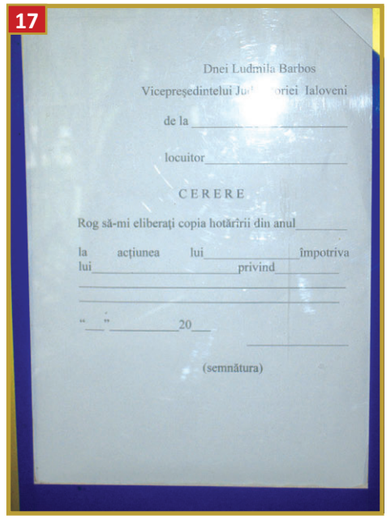

Foto 16. *Informații pentru justițiabili*
Foto 17. *Modele de cereri pentru justițiabili*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Ialoveni elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Ialoveni a înregistrat o creștere de la 1939,5 mii lei în anul 2012 la 4357,2 mii lei în anul 2014, ceea ce constituie circa 125%. Această creștere se explică în mare parte prin majorarea cheltuielilor de personal[10]**.** Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Ialoveni au constituit 1223,4 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 2648,1 mii lei, fiind în creștere cu circa 116%. Creșterea respectivă a dus la majorarea bugetului instanței în proporție de circa 59%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Ialoveni pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,223.4	1,811.1	2,648.1	116%	**59%**
Reparații (curente și capitale)	25.7	771.4	983.7	3728%	40%
Procurarea mijloacelor fixe	209.9	130.5	157.6	-25%	-2%
Cheltuieli operaționale	480.5	504.9	567.8	18%	4%
Total	**1,939.5**	**3,217.9**	**4,357.2**	**125%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 – CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Ialoveni s-au majorat cu circa 18%. Astfel, în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 480,5 mii pe cînd în 2014 acestea au constituit 567,8 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	173.8	190.6	138.5	-20%	-40%
Servicii de transport	45.2	9.0	14.4	-68%	-35%
Servicii de telecomunicație și de poștă	96.6	128.0	148.1	53%	**59%**
Servicii comunale	105.0	129.9	121.4	16%	19%
Altele	59.9	47.4	145.4	143%	**98%**
Total	**480.5**	**504.9**	**567.8**	**18%**	100%

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 – CSM

În mare parte, creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de:

1. **Majorarea cu 143% a „altor" cheltuieli**. Această majorare a dus la creșterea bugetului operațional cu circa 98%.
2. **Majorarea cu 53% a cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă**. Creșterea dată a determinat majorarea bugetului operațional cu circa 59%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale, în special a celor pentru servicii de telecomunicație și de poștă, poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Ialoveni a examinat în total 5385 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o diminuare pînă la 4147 dosare sau cu circa 23%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Ialoveni în anul 2012 a fost de circa 89 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 53% față de anul 2012, fiind de circa 137 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Ialoveni*

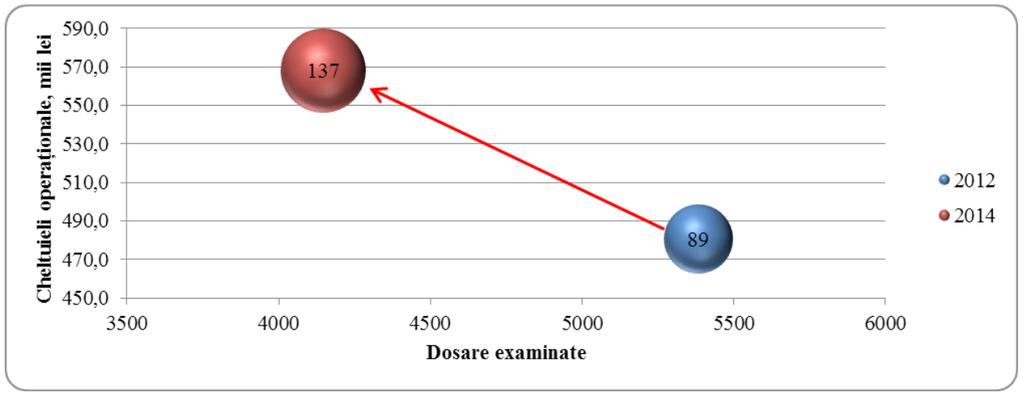

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin reducerea cu circa 23%, în anul 2014 față de anul 2012, a numărului de dosare examinate, în timp ce cheltuielile operaționale în anul 2014 s-au majorat cu circa 18% față de anul 2012. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA IALOVENI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 137 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Ialoveni vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

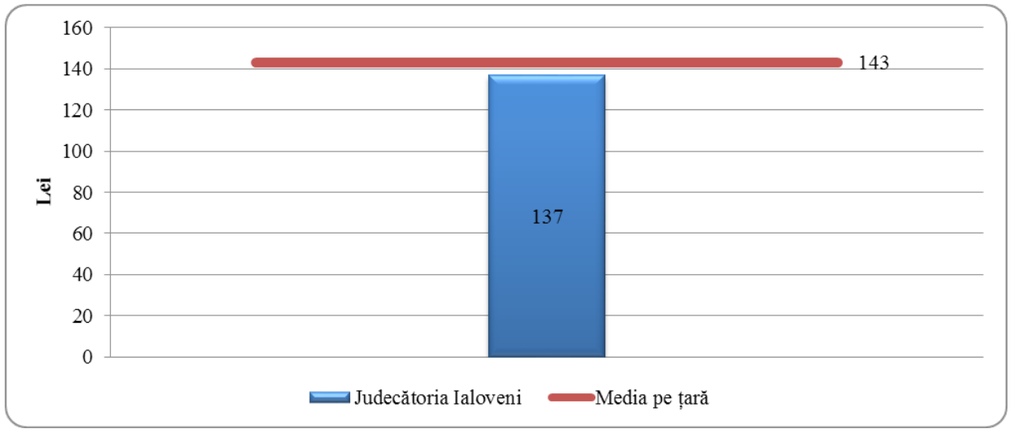

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Ialoveni a fost mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Ialoveni evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Ialoveni (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Ialoveni a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 125%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 116%).
- S-a majorat costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al diminuării numărului dosarelor examinate (cu circa 23%) și majorării cheltuielile operaționale (cu circa 18%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Ialoveni în anul 2014 a fost sub nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Leova, amplasată în orașul Leova, are în jurisdicția sa 39 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Leova este într-o stare bună. În anii 2010-2011 au fost efectuate lucrări de renovare a instanței. În anul 2013 a fost reparat acoperișul instanței.

În anul 2012, la Judecătoria Leova era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Leova ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Leova în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Leova activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 20,5 unități de personal. La Judecătoria Leova a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Leova figurează un specialist pentru relațiile cu publicul care a fost angajat.

JUDECĂTORIA LEOVA

or. Leova, str. Unirii, 22

Data vizitei: 18 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 43%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 175% și a fost mult peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public. Pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor, însă de pe majoritatea ușilor birourilor judecătorilor lipsesc avertismentele precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis. Pe ușile sălilor de ședințe de judecată sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	1	2	Fațada exterioară se menține în stare bună. Respectă simbolica de stat. Curtea din fața clădirii este pavată.
Alimentare cu apă	1	1	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Apeductul a fost renovat în cadrul lucrărilor de reparație din anii 2010-2011.
Alimentare cu energie electrică	2	2	Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost renovat în anul 2011 și este într-o stare bună.
Sistem de canalizare	1	1	Sistemul de canalizare a fost schimbat în 2011 și este într-o stare foarte bună.
Sistem de încălzire	2	2	Instanța dispune de cazangerie proprie. Sistemul de alimentare cu energie termică este într-o stare bună.
Sistem anti-incendiu	-	2	În clădirea judecătoriei există sistem anti-incendiu, compus din detectoare de fum și sistem de semnalizare a incendiului.
Acoperiș	4	1	Acoperișul instanței a fost renovat în anul 2013. Au fost instalate jgheaburi și burlane.
Interior	1	1	Interiorul birourilor se menține într-o stare foarte bună, în urma reparației capitale din anii 2010-2011.

Sursa: Judecătoria Leova

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Leova, 2012/2015*

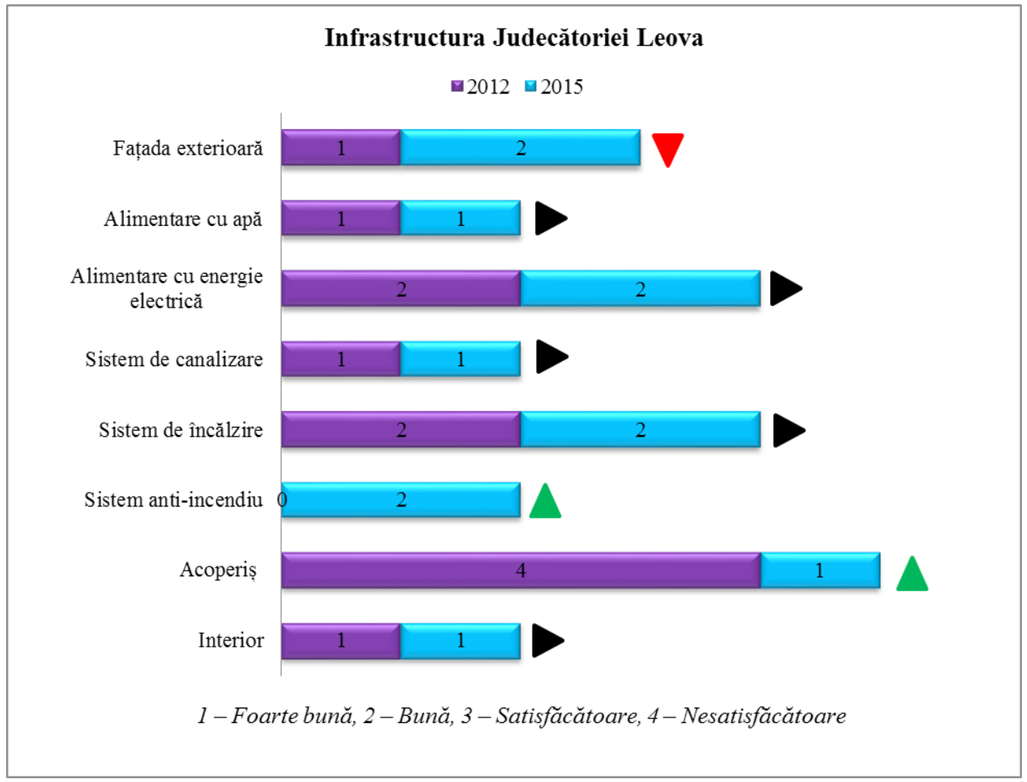

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Leova (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	Instalarea plăcuțelor privind accesul interzis al terțelor persoane în birourile judecătorilor.
Instalarea plăcuțelor privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată.	

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Leova nu a suferit schimbări semnificative, fiind apreciată drept „bună” în anul 2015, comparativ cu „foarte bună” în anul 2012.
- Sistemul de alimentare cu apă nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani.
- Sistemul de alimentare cu energie electrică a rămas neschimbat din anul 2012, fiind apreciat cu calificativul „bun”.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „foarte bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „bună”.
- În instanță a fost instalat sistem anti-incendiu.
- Starea acoperișului s-a îmbunătățit semnificativ din 2012, fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.
- Interiorul birourilor din cadrul Judecătoriei Leova se menține în stare foarte bună.

Foto 1. *Sală de ședinte de judecată*
Foto 2. *Spații de așteptare*
Foto 3. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 4. *Masa grefierului*
Foto 5. *Sala de ședinte de judecată*
Foto 6. *Birou*
Foto 7. *Birou*
Foto 8. *Cazangeria*
Foto 9. *Hol*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Leova era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Leova funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Leova dispune de 4 săli de ședințe în care au fost instalate 4 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 4 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe nu era înregistrată audio. Judecătoria Leova a fost asigurată cu 5 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Leova 190%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Leova avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Leova este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de pagina web și modalitatea de administrare a acesteia. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Leova și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Leova*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Notă informativă, hotărîrea CSM nr. 584/19 din 01 iulie 2014, anunț de angajare în funcție publică și rezultatele concursului de angajare.
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 03 iulie 2015[3]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Leova are un număr suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități
Server	1	1	-
Computer	17	24	-
Notebook	-	3	-
Imprimantă	15	15	-
Scanner	2	2	-
Scanner multifuncțional	-	-	3
Set de înregistrare audio Femida	2	4	-
Dictafon	-	5	-
Copiator (Xerox)	*Informația nu a fost prezentată*	1	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Leova

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Leova*

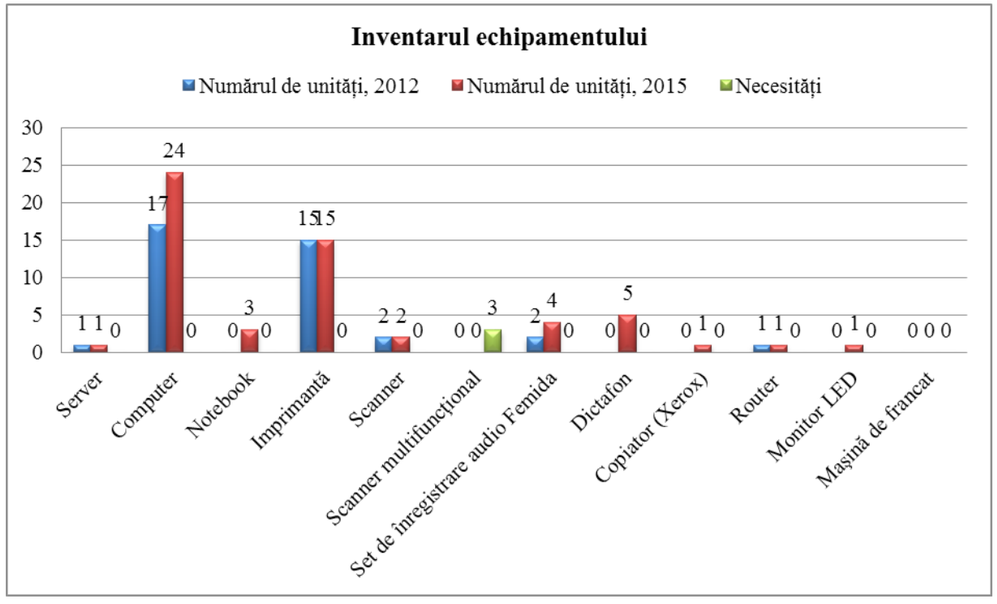

Sursa: Angajații Judecătoriei Leova

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.
[4] La data evaluării paginii web – 05 iulie 2015

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Leova*

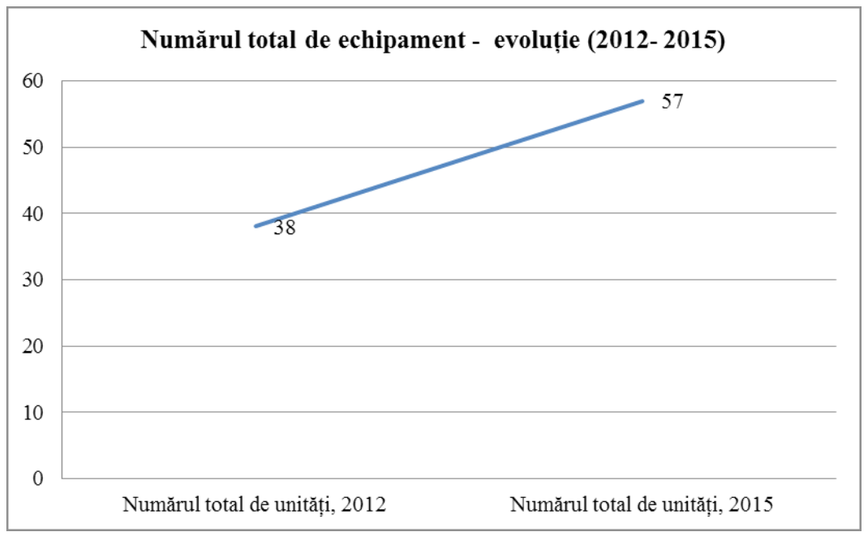

Sursa: Angajații Judecătoriei Leova

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Leova (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate patru recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Desfășurarea cursurilor de instruire internă a grefierilor în utilizarea PIGD și a sistemului de înregistrare audio.
Completarea paginii web cu informație de interes public.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Leova era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Leova ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Leova este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 19 unități în total.

Foto 10. *Sala de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 11. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Leova este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese, că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Leova a scăzut de la 3039 dosare/materiale în anul 2009 la 1613 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 3039 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

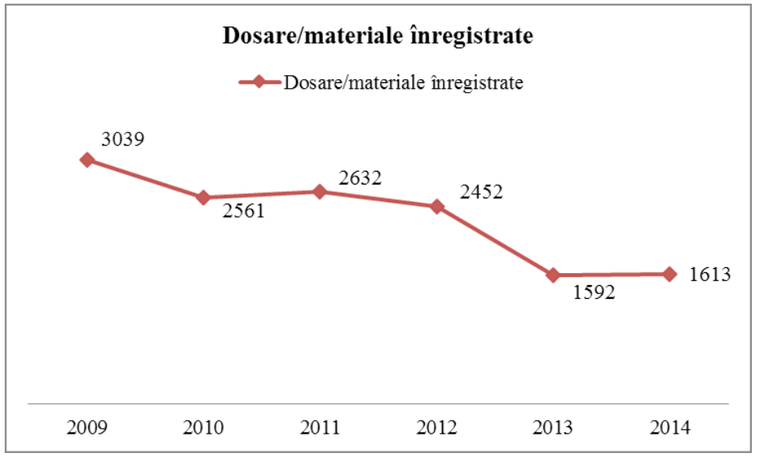

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 2930 dosare. Din anul 2009 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate în anul 2014 constituind 1162 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

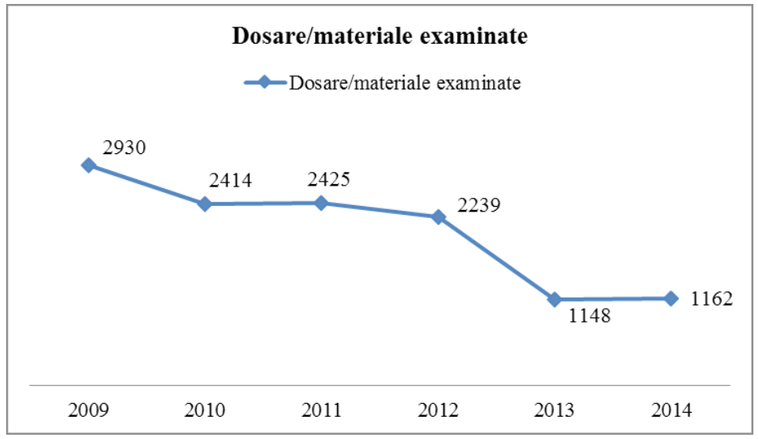

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Leova a scăzut de la 96,4% în anul 2009 la 72,0% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

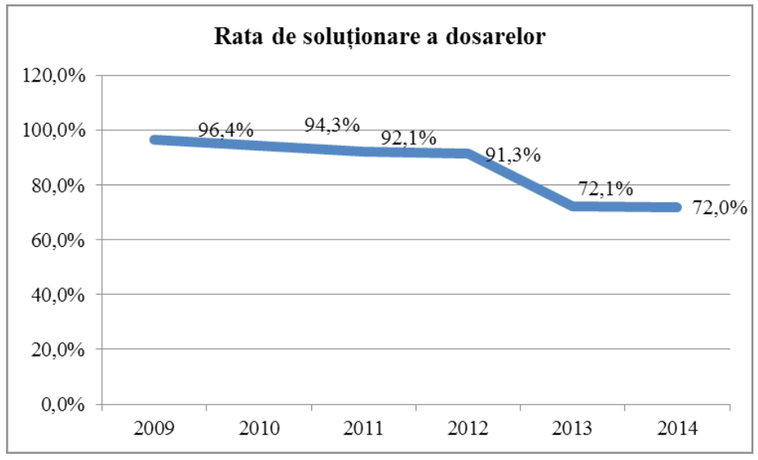

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Leova utilizează în activitatea sa 22 registre, cu două registre mai mult decît cele ținute în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Leova numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[5].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Leova utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Leova*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 2. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 3. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate; 4. Registrul unic de intrare a corespondenței; 5. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 6. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 7. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 8. Registrul de evidență și control al petițiilor; 9. Registrul de evidență a înregistrărilor audio eliberate; 10. Registrul de evidență a taxei de stat achitate.
Civil	11. Registrul alfabetic al dosarelor civile 2015; 12. Fișa de evidență.
Penal	13. Registrul alfabetic al dosarelor penale 2015; 14. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 15. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 16. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea acțiunilor de urmărirea penală de către judecătorul de instrucție (indicele 11 art.306 CPP RM); 17. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea de către judecătorul de instrucție a acțiunilor de aplicare a măsurilor procesuale de constrîngere (indicele 12, art.302 CPP RM); 18. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea măsurilor operative de investigații de către judecătorul de instrucție (indicele 13, art.303 CPP RM); 19. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 20. Fișa de evidență.

[5] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	21.	Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale;
	22.	Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Leova

Arhiva Judecătoriei Leova este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. Încăperea arhivei este dotată cu sistem de ventilare și sistem anti-incendiu.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Leova (Tabelul 6), demonstrează că, pînă în anul 2015, nu a fost implementată nici o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea evitării dublării informației.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Leova a scăzut în perioada 2009-2014 cu 46,9%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Leova a scăzut în perioada 2009-2014 cu 60,3%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 5 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 12. *Păstrarea dosarelor în arhivă*
Foto 13. *Păstrarea dosarelor în arhivă*

IV. RESURSE UMANE

Judecătoria Leova dispune de 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 20,5 unități de personal.

La Judecătoria Leova a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Leova figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul care de asemenea a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Leova este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	3	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	-
Grefier	3	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	-	1
Expeditor	0,5	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Muncitor la îngrijirea complexă și reparația clădirii	1	
Operator în sala de cazane	0,5	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	1,5	-
Total	**24,5**	**3**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Leova (Tabelul 8) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Leova, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.
Instruirea specialistului relații cu publicul.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Leova este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist pentru relații cu publicul.
- Instanța a angajat un administrator al rețelei de calculatoare.
- Judecătoria nu implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

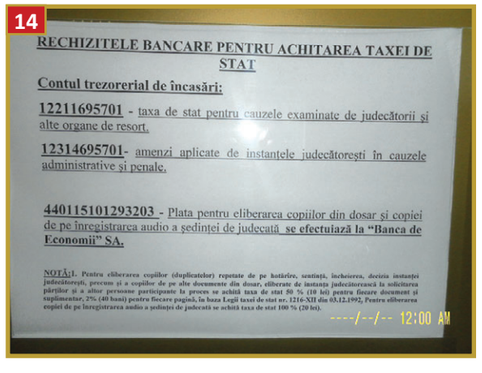

Foto 14. *Informație pentru justițiabili*

La intrare în Judecătoria Leova a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor. Cu excepția biroului unui judecător, lipsesc avertismentele că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există două panouri de informații. Pe acestea sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată;
- Informație privind instituția medierii;
- Datele de contact a instanței și programul de lucru;
- Extras din Codul de Procedură Civilă (art. 166 Acțiunea civilă);
- Regulile de conduită a justițiabililor și a altor persoane în instanța judecătorească;
- Hotărîrea CSM cu privire la modificarea și completarea unor acte normative ale Consiliului Superior al Magistraturii nr. 220/8 din 04 martie 2014;
- Informație privind Oficiul Teritorial Cahul al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat;
- Graficul se serviciu al avocaților de serviciu din Leova pentru perioada lunii mai 2015;
- Rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Leova (Tabelul 9) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	Instalarea indicatorilor clari spre biroul specialistului relații cu publicul, cancelarie și arhivă.
Utilizarea modulului din PIGD care generează automat lista cauzelor fixate pentru judecare.	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Leova, informație despre înregistrarea audio a ședințelor și dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, modele de cereri, etc.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Leova a fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.

Foto 15. *Panou informativ*
Foto 16. *Monitor LED*
Foto 17. *Serviciile instanței*
Foto 18. *Lista dosarelor fixate spre examinare*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[6]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Leova elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[7]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Leova a înregistrat o creștere de circa 63% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Leova a fost de 1265,6 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a constituit 2063,6 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[8]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Leova au constituit 897,4 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat 1568,7 mii lei, fiind în creștere cu circa 75%. Creșterea respectivă a determinat creșterea bugetului instanței cu circa 84%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Leova pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	897.4	1,268.4	1,568.7	75%	**84%**
Reparații (curente și capitale)	63.4	733.5	0.0	-	-8%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	82.3	59.6	-	7%
Investiții capitale	0.0	4.0	0.0	-	0%
Cheltuieli operaționale	304.8	371.5	435.3	43%	16%
Total	**1,265.6**	**2,459.7**	**2,063.6**	**63%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Leova au înregistrat o creștere de circa 43%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 304,8 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au fost de 435,3 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	47.9	87.4	145.1	203%	**74%**
Servicii de transport	59.4	36.2	37.3	-37%	-17%
Servicii de telecomunicație și de poștă	50.7	74.6	63.9	26%	10%
Servicii comunale	103.8	115.9	108.0	4%	3%
Altele	43.0	57.4	81.0	88%	29%
Total	**304.8**	**371.5**	**435.3**	**43%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor destinate procurării rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Leova a majorat cheltuielile respective cu circa 203% (de la 47,9 mii lei în anul 2012 la 145,1 mii lei în anul 2014). Această creștere a permis majorarea bugetului operațional al instanței cu circa 74%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[9], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Leova a examinat în total 2239 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 1162 dosare sau cu circa 48%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Leova în anul 2012 a fost de circa 136 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere impunătoare de circa 175% față de anul 2012, fiind de circa 375 lei.

[6] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[7] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[8] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[9] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Leova*

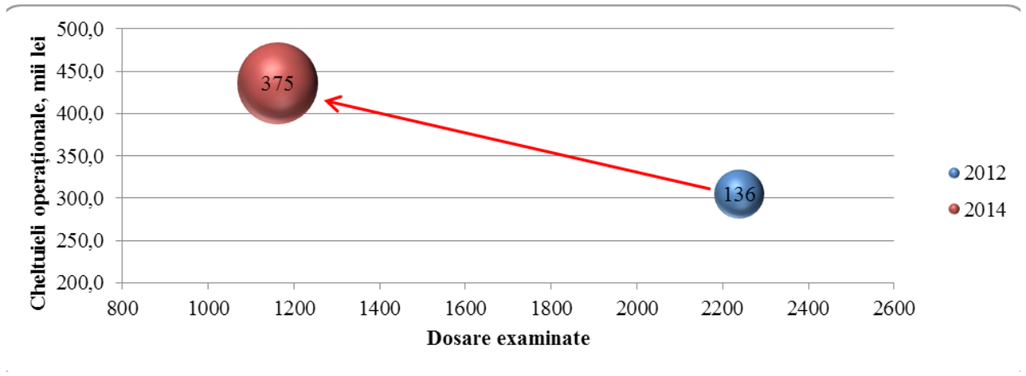

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 175%) poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale (circa 43%) în timp ce numărul dosarelor examinate a cunoscut un trend negativ de circa 48%. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA LEOVA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 375 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Leova vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

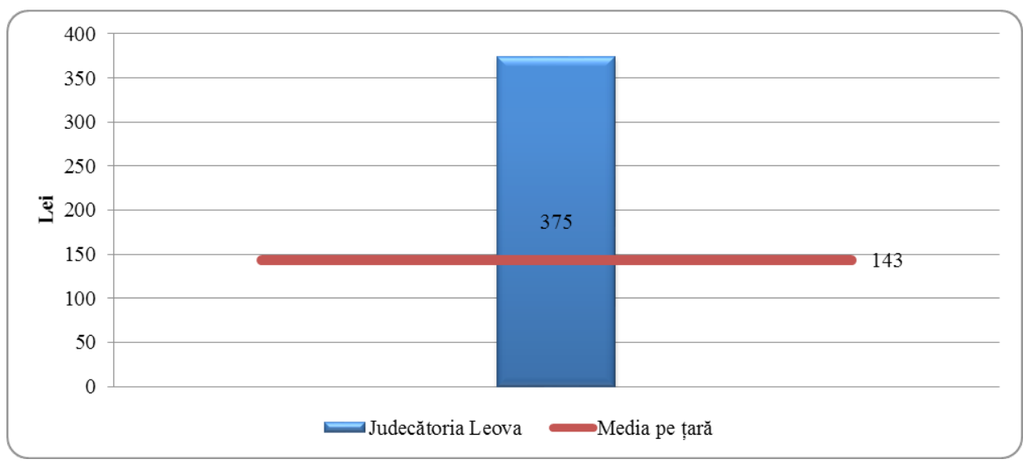

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Leova a fost cu circa 162% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Leova evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Leova (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Leova a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 63%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 75%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (circa 43%), pe de o parte, și reducerii numărului dosarelor examinate (circa 48%), pe de altă parte.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Leova în anul 2014 a fost cu circa 162% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Nisporeni, amplasată în orașul Nisporeni, are în jurisdicția sa 39 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Nisporeni a fost construită în 1974, fiind proiectată inițial anume în acest scop. La data vizitei, fațada Judecătoriei Nisporeni era în proces de renovare. Curtea din fața clădirii era în proces de amenajare. Interiorul clădirii nu a fost supus lucrărilor de reparație. Acoperișul a fost schimbat, fiind instalate jgheaburi și burlane.

În anul 2012, la Judecătoria Nisporeni era utilizată versiunea 3 a PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În anul 2012, o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio. În anul 2015, Judecătoria Nisporeni a continuat practica de a înregistra audio ședințele de judecată.

Volumul de muncă al Judecătoriei Nisporeni în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Nisporeni activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 21 persoane. La Judecătoria Nisporeni a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Nisporeni este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat.

JUDECĂTORIA NISPORENI

or. Nisporeni str. I. Vodă, 5

Data vizitei: 06 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o reducere față de anul 2012 cu circa 7%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 14% și a fost mai mare față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Apreci-erea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	2	La data vizitei, fațada exterioară și teritoriul din jurul instanței se aflau în proces de renovare. Fațada a fost vopsită.
Alimentare cu apă	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă, prin rețeaua de conducte ale orașului.
Alimentare cu energie electrică	2	3	Sistemul electric necesită a fi schimbat, deoarece nu corespunde necesităților curente ale instanței.
Sistem de canalizare	2	3	Sistemul de canalizare a fost parțial schimbat în 2011. Există probleme pe porțiunile vechi ale țevilor.
Sistem de încălzire	2	3	Instanța dispune de două cazane procurate în 2006. Din cauza gradului înalt de uzură al acestora, este necesară procurarea unor cazane noi. Caloriferele sunt din fontă.
Sistem anti-incendiu	2	2	În clădirea judecătoriei este instalat sistem anti-incendiu compus din detectoare de fum și sistem de semnalizare a incendiului. Instanța dispune de stingătoare.
Acoperiș	4	1	Acoperișul instanței a fost renovat în cadrul lucrărilor efectuate în perioada 2014-2015. Au fot instalate jgheaburi și burlane.
Interior	1	2	Interiorul oficiilor este în stare bună. Sunt necesare lucrări de renovare a podelei din holul de la etajul 1.

Sursa: Judecătoria Nisporeni

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Nisporeni, 2012/2015*

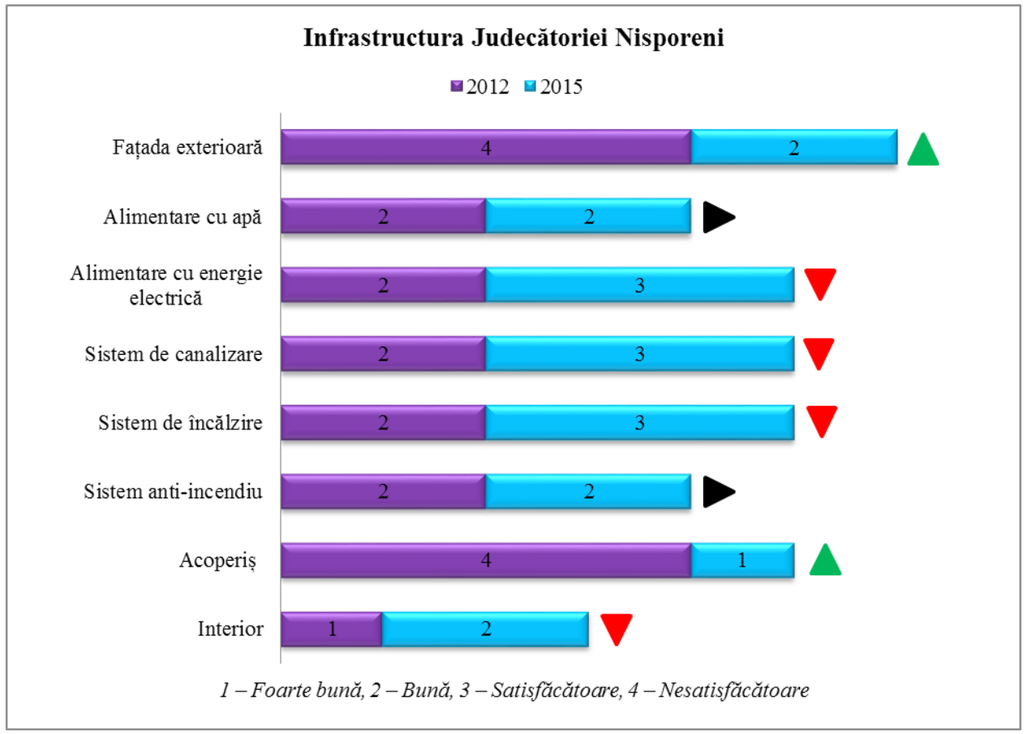

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor treisprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Nisporeni (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate doar trei recomandări.

Foto 1. *Fațada*
Foto 2. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 3. *Masa grefierului*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Renovarea fațadei exterioare a clădirii.	Crearea unei celule pentru deținuți.
Înlocuirea plăcilor de azbest de pe acoperiș cu foi de metal și instalarea jgheaburilor, a burlanelor și a rezervoarelor de colectare a apei de ploaie.	Înlocuirea sistemului de încălzire.
Pavarea spațiului din jurul instanței.	Renovarea integrală a sistemului de canalizare.
	Schimbarea ușilor vechi.
	Amenajarea unui spațiu separat pentru server și asigurarea securității acestuia.
	Crearea biroului de examinare a dosarelor de către procurori și avocați.
	Transformarea biroului președintelui judecătoriei de la etajul 1 în sală de ședințe.
	Transformarea sălii de ședințe de la etajul 2, în biroul judecătorului.
	Crearea arhivei centrale și a unor WC-uri noi la primul etaj.
	Renovarea generală a finisajelor interioare acolo unde este necesar.

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Nisporeni a fost vopsită, starea acesteia fiind apreciată ca „bună” în anul 2015, față de „nesatisfăcătoare” în anul 2012.
- Sistemul de alimentare cu apă nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani.
- Sistemul de alimentare cu energie electrică necesită a fi înlocuit, starea acestuia fiind calificată drept „satisfăcătoare”.
- Starea sistemului de canalizare s-a înrăutățit din 2012, fiind apreciată cu calificativul „satisfăcător” în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire s-a înrăutățit din anul 2012, fiind apreciată în anul 2015 ca „satisfăcătoare”.
- Acoperișul instanței a fost renovat integral, starea acestuia fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Nisporeni nu au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „bună”.

Foto 4. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 5. *Birou*
Foto 6. *WC pentru justițiabili*
Foto 7. *Inscripții la intrarea în sala de ședințe de judecată*
Foto 8. *Grup sanitar*
Foto 9. *Hol*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Nisporeni era instalată versiunea 3 a PIGD, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Nisporeni funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Nisporeni dispune de 4 săli de ședințe în care au fost instalate 4 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 4 judecători[3]. În anul 2012, ședințele care aveau loc în sălile de ședințe erau înregistrate audio. Dat fiind numărul de 4 judecători care la moment activează în instanță și existența a 4 săli de ședință, în 2015, toate ședințele se desfășoară în sălile de ședințe. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Nisporeni 116%[4] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Nisporeni avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Nisporeni este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de pagina web. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Nisporeni și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Nisporeni*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Raport statistic pentru perioada ianuarie - martie 2015, două anunțuri de angajare în funcție publică, informație statistică pentru anul 2014.
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 16 iunie 2015[5]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei personalului instanței și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Nisporeni dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Computer	26	32	18
Notebook	10	15	4
Imprimantă	2	18	4
Server	1	1	-
Copiator	1	3	1
Scanner	1	6	9
Scanner multifuncțional	2	2	2
Seturi de înregistrare audio Femida	3	4	3
Dictafoane	-	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Nisporeni

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Nisporeni*

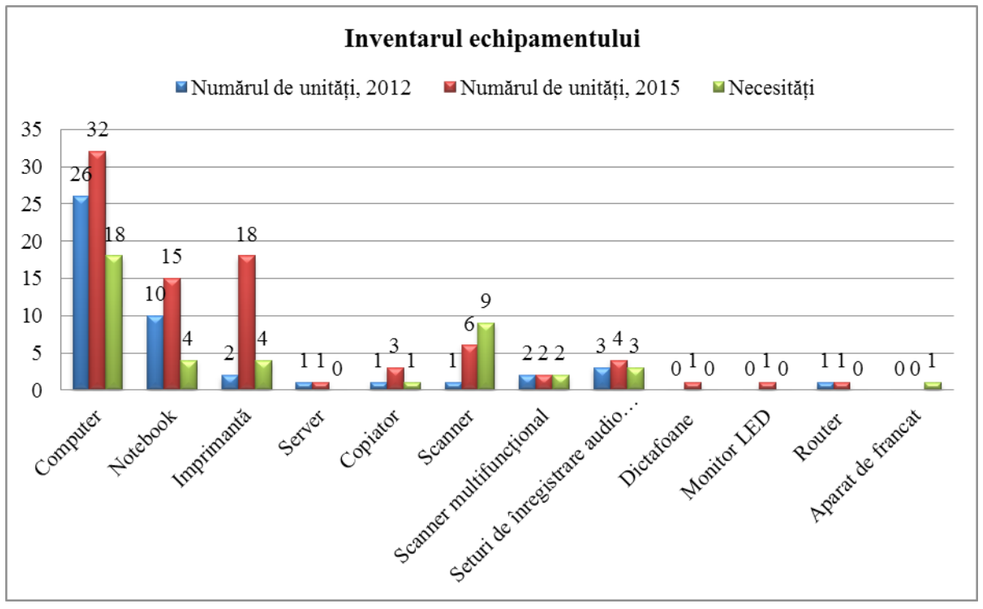

Sursa: Angajații Judecătoriei Nisporeni

[3] Prin Hotărîrea CSM nr. 331/15 din 05 mai 2015 la Judecătoria Nisporeni au fost reduse 1 post de judecător, de grefier și de asistent judiciar. În anul 2012, în instanță activau 5 judecători.

[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[5] La data evaluării paginii web – 28 iunie 2015

[6] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Nisporeni*

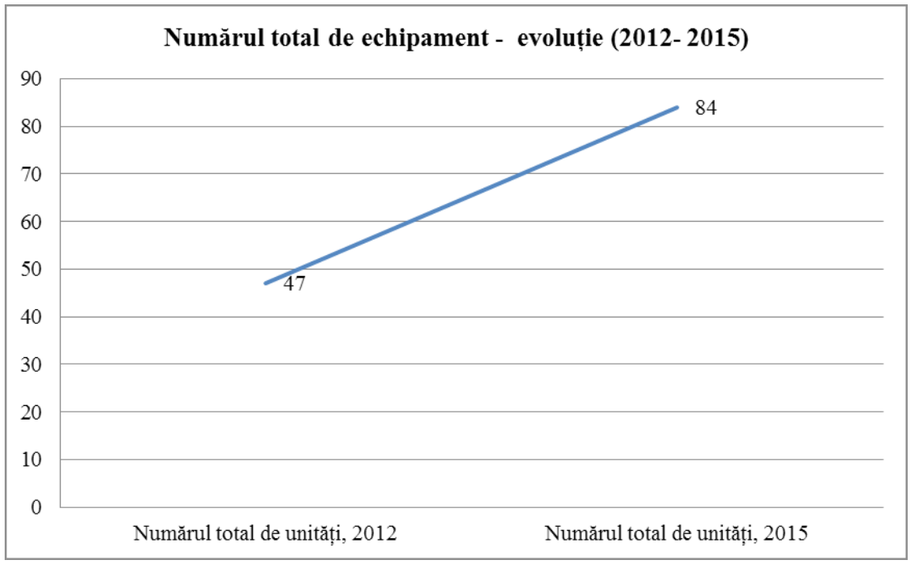

Sursa: Angajații Judecătoriei Nisporeni

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Nisporeni (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate patru recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Crearea unui număr de săli de ședințe proporțional numărului de judecători.	Amenajarea unui spațiu separat pentru server și asigurarea securității acestuia.
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	
Numirea unei persoane responsabile pentru gestionarea paginii web.	
Completarea meniurilor din pagina web cu informație de interes public și ajustarea ei permanentă.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Nisporeni era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- La data efectuării evaluării, la Judecătoria Nisporeni toate ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Nisporeni este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 37 unități în total.

Foto 10. *Sală de ședințe dotată cu SRS Femida*
Foto 11. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Nisporeni este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009 - 2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Nisporeni a scăzut de la 2550 dosare/materiale în anul 2009 la 1889 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 2550 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

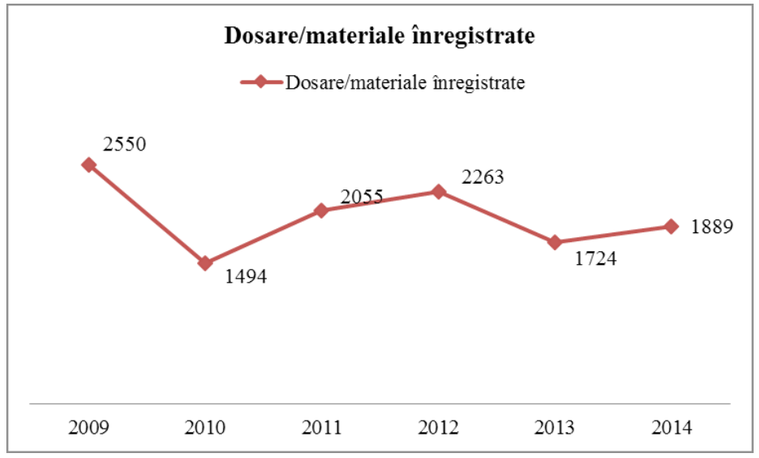

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 2422 dosare. Din anul 2009 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 1711 dosare/materiale în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

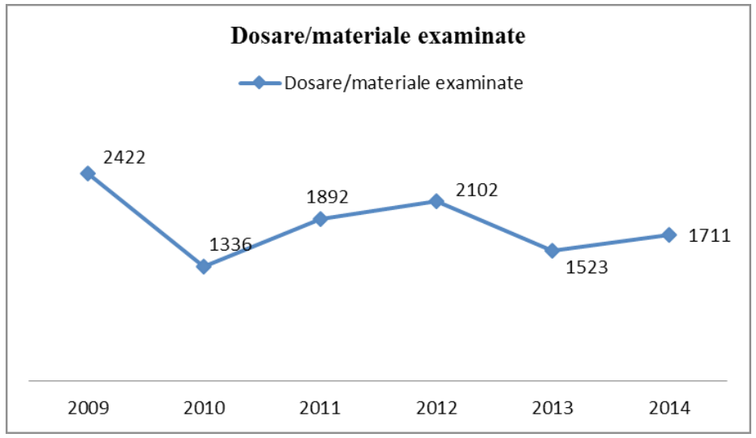

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Nisporeni a scăzut de la 95,0% în anul 2009 la 90,6% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

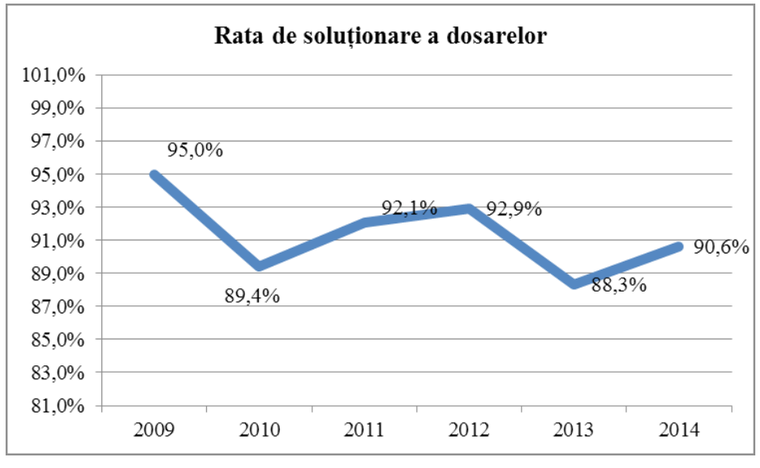

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Nisporeni utilizează în activitatea sa 19 registre, cu 6 registre mai puțin decît ținea în anul 2012. Totuși, la Judecătoria Nisporeni numărul de registre ținute depășește cu 3 registre numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Nisporeni utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Nisporeni*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență al documentelor executorii; 8. Registrul de evidență al dosarelor civile, penale și contravenționale contestate.
Civil	9. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 10. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 11. Fișa de evidență.
Penal	12. Registrul alfabetic al dosarelor penale 2015; 13. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 14. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 15. Fișa de evidență.
Contravențional	16. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale 17. Registrul de evidență a materialelor confidențiale; de competența judecătorului de instrucție; 18. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 19. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Nisporeni

[7] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva Judecătoriei Nisporeni este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 2. Încăperea arhivei este dotată cu sistem de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Nisporeni (Tabelul 6) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reconfigurarea spațiului pentru arhivă, în sensul extinderii.	
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	
Extinderea spațiului pentru cancelarie.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Nisporeni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 25,9%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Nisporeni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 29,4%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 2 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 12. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Nisporeni activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 21 persoane.

La Judecătoria Nisporeni există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Nisporeni este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul, care a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Nisporeni este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*[8]

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	3	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	-
Grefier	4	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	-	1
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul translare		
Traducător	-	1
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Șef serviciu	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	-	1
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Muncitor la îngrijirea complexă și reparația clădirii	0,5	-
Total	**25**	**3**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Nisporeni (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Pentru a satisface necesitățile de instruire în cadrul instanței și pentru a îmbunătăți calitatea procesului de formare continuă a grefierilor și funcționarilor din cancelarie și arhivă, se recomandă implementarea practicii de organizare a instruirilor interne ale colaboratorilor Judecătoriei Nisporeni, în vederea clarificării problemelor apărute în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.
Angajarea unui specialist relații cu publicul și instruirea acestuia.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Nisporeni este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist relații cu publicul.
- Instanța nu dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*), deși postul a fost inclus în schema de încadrare.
- Judecătoria nu implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

[8] Ținînd cont de modificările aduse prin Hotărîrea CSM nr. 331/15 din 05 mai 2015.

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Nisporeni este instalat un panou informativ, dar și un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, lîngă intrarea principală. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Cu toate acestea, pe panoul informativ este prezentată informația cu dislocarea birourilor în instanță. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La etajul 1 există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Informație cu privire la dislocarea birourilor din instanță;
- Extrasul din Hotărîrea CSM privind accesul participanților la proces în birourile judecătorilor;
- Informație privind existența paginii web a instanței;
- Dispoziția Președintelui instanței cu privire la accesul în sediul judecătoriei Nisporeni.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Nisporeni (Tabelul 9) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea pe ușile birourilor judecătorilor a plăcuțelor care interzic accesul persoanelor neautorizate.	Instalarea indicatorilor de direcționare a cetățenilor.
Imprimarea din PIGD a listei cauzelor fixate pentru judecare.	

Concluzii:

- La etajul 1 în Judecătoria Nisporeni este amenajat un panou informativ.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

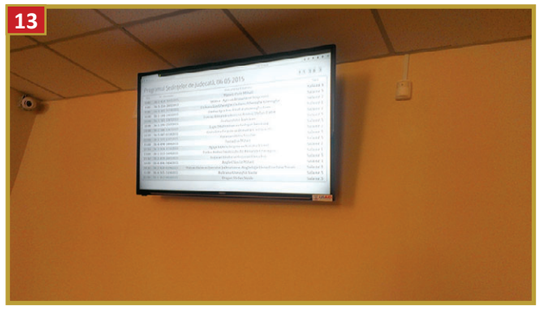

Foto 13. *Monitor LED*
Foto 14. *Informații pentru vizitatorii instanței*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[9]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Nisporeni elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[10]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Nisporeni a înregistrat o creștere de circa 153% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Nisporeni a fost de 1411 mii lei atunci în anul 2014 bugetul a constituit 3567,8 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin:

1. **Creșterea cheltuielilor de personal[11].** Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Nisporeni au constituit 1030,2 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 112% fiind de 2185,9 mii lei. Creșterea respectivă a determinat creșterea bugetului instanței cu circa 54%.
2. **Existența în anul 2014 a cheltuielilor capitale.** În anul 2014, Judecătoria Nisporeni a beneficiat de mijloace financiare destinate renovării clădirii, inclusiv exteriorul clădirii și terenul adiacent, lucrările urmînd a fi finisate către anul 2016 (conform proiectului de lucrări). Existența acestor cheltuieli a permis majorarea bugetului instanței cu circa 48%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Nisporeni pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,030.2	1,464.7	2,185.9	112%	**54%**
Reparații (curente și capitale)	0.0	75.9	1,027.6	-	**48%**
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	85.4	0.0	-	0%
Cheltuieli operaționale	380.8	476.1	354.3	-7%	-1%
Total	**1,411.0**	**2,102.1**	**3,567.8**	**153%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Nisporeni au înregistrat o reducere de circa 7%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 380,8 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 354,3 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	71.0	147.6	23.3	-67%	**180%**
Servicii de transport	24.8	27.5	41.1	66%	-62%
Servicii de telecomunicație și de poștă	62.1	81.6	81.2	31%	-72%
Servicii comunale	118.6	111.7	113.6	-4%	19%
Altele	104.3	107.7	95.1	-9%	35%
Total	**380.8**	**476.1**	**354.3**	**-7%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Reducerea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de reducerea cheltuielilor pentru procurarea rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Nisporeni a redus cheltuielile respective cu circa 67% (de la 71 mii lei în anul 2012 la 23,3 mii lei în anul 2014). Reducerea respectivă a permis contractarea bugetului operațional cu circa 180%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Reducerea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind micșorarea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[12], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Nisporeni a examinat în total 2102 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 1711 dosare sau cu circa 19%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat reducerea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Nisporeni în anul 2012 a fost de circa 181 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere de circa 14% față de anul 2012, fiind de circa 207 lei.

[9] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[10] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[11] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[12] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Nisporeni*

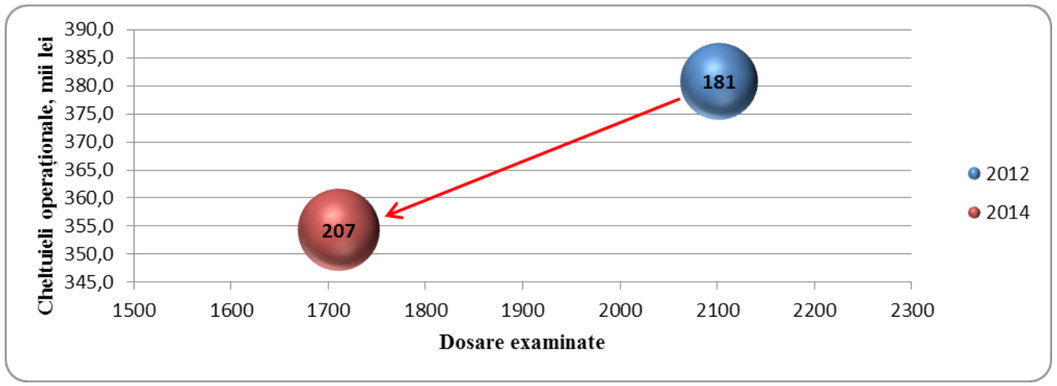

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 14%) poate fi explicată prin faptul că reducerea cheltuielilor operaționale (circa 7%) a fost mai lentă față de reducerea numărului dosarelor (circa 19%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA NISPORENI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 207 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Nisporeni vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

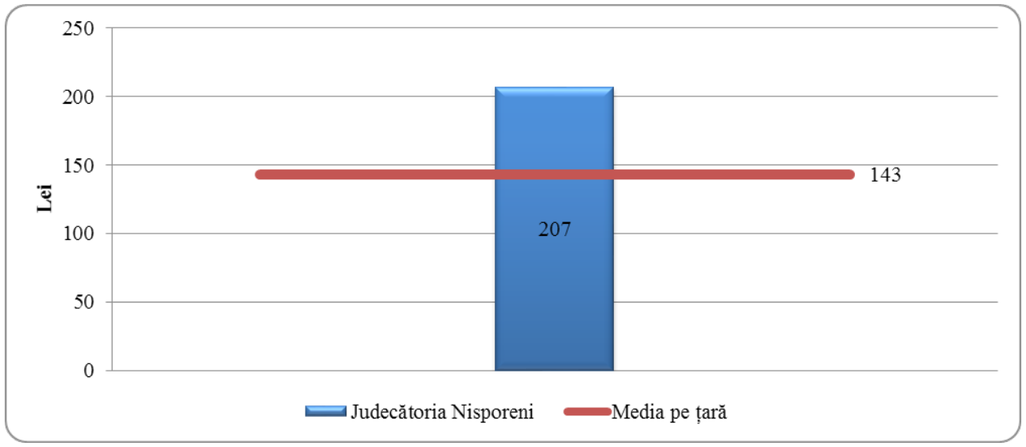

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Nisporeni a fost cu circa 45% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Nisporeni evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Nisporeni (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Nisporeni a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 153%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 112%) și existenței în anul 2014 reparațiilor capitale.
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al reducerii mai lente a cheltuielilor operaționale (circa 7%) față de numărul dosarelor examinate (circa 19%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Nisporeni în anul 2014 a fost cu circa 45% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Ocnița, amplasată în orașul Ocnița, are în jurisdicția sa 33 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anul 2013, au fost efectuate lucrări de reparație a încăperilor din interiorul clădirii, inclusiv a sălilor de ședințe și a spațiilor pentru deținuți. În anul 2014, a fost amenajat și pavat teritoriul din jurul instanței. În anul 2015 urmează a fi renovată cosmetic fațada clădirii instanței.

În anul 2012, la Judecătoria Ocnița era utilizată versiunea a 2 PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Ocnița majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Ocnița în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință descendentă, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Ocnița activează 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 19,5 unități de personal. La Judecătoria Ocnița a fost angajat un specialist în resurse umane. Deși în statele de personal ale Judecătoriei Ocnița sunt prevăzute două funcții de specialiști pentru relațiile cu publicul, la momentul vizitei de documentare acestea erau vacante.

JUDECĂTORIA OCNIŢA

or. Ocnița, str. Burebista, 47

Data vizitei: 28 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 40%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 73% și a fost mult peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

La intrarea în instanță este instalat un monitor electronic pentru vizualizarea ședințelor de judecată aflate pe rolul instanței. În instanță există un panou informativ pentru public. Pe ușile birourilor sunt semne clare cu numele judecătorilor, denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivă, asistenți și grefieri. De asemenea, în instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe. Pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	2	Fațada clădirii respectă simbolica de stat. Deși starea actuală a fațadei este bună, pentru anul 2015 a fost planificată reparația cosmetică a acesteia.
Alimentare cu apă	2	2	Clădirea instanței nu este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Alimentarea cu apă este asigurată prin pomparea din fîntîna care se află în curtea instanței.
Alimentare cu energie electrică	3	1	Sistemul de alimentarea cu energie electrică a instanței a fost schimbat integral în anul 2013 și este în stare foarte bună.
Sistem de canalizare	2	2	Instanța nu este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Clădirea judecătoriei dispune de propriul sistem de canalizare. Țevile care asigură instanța cu apă au fost schimbate.
Sistem de încălzire	3	1	Clădirea dispune de cazangerie proprie, este un cazan, care a fost schimbat în anul 2013. În același an au fost schimbate toate țevile și unele calorifere, cele rămase fiind de tip vechi, însă funcționale.
Sistem anti-incendiu	-	3	Doar un etaj al clădirii instanței este dotat cu sistem anti-incendiu.
Acoperiș	2	2	Acoperișul este din foi de ardezie și a fost schimbat în perioada anilor 1998-2000. Nu au fost observate scurgeri de apă.
Interior	3	2	Majoritatea birourilor din instanță au fost renovate integral în 2013. Au fost schimbate corpurile de iluminat, podelele și au fost vopsiți pereții.

Sursa: Judecătoria Ocnița

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Ocnița, 2012/2015*

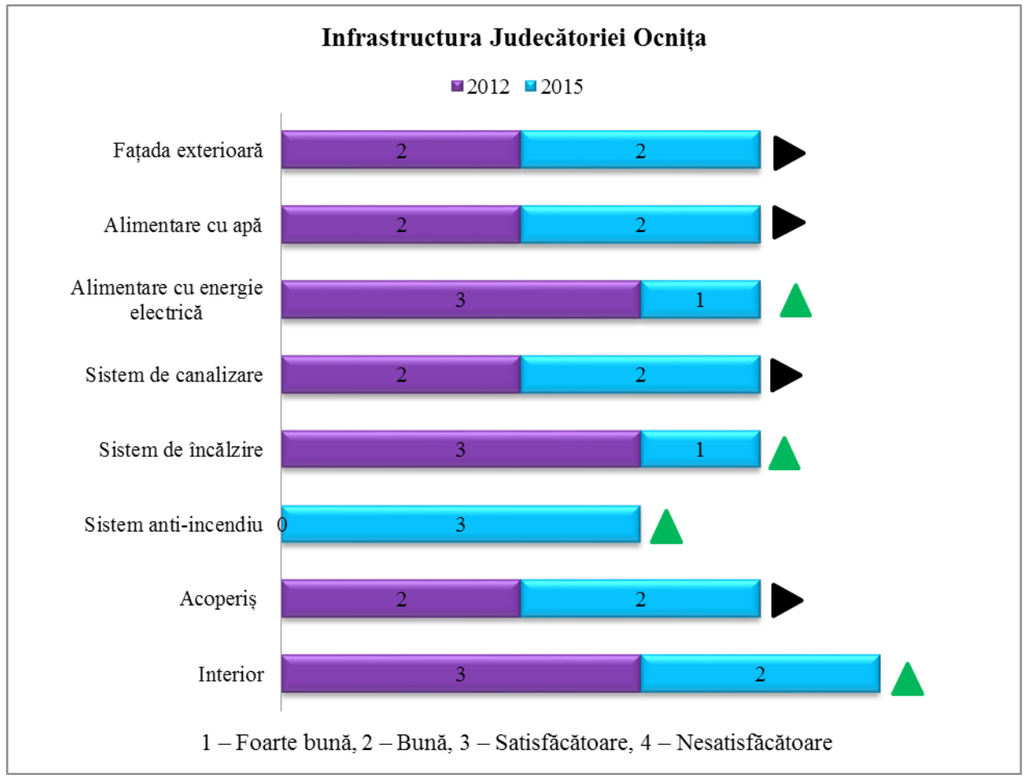

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cincisprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Ocnița (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015, au fost realizate treisprezece recomandări.

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Renovarea fațadei exterioare a judecătoriei și a spațiilor interioare nerenovate.	Extinderea spațiului pentru arhivă.
Înlocuirea sistemului de încălzire (țevile și caloriferele).	Amplasarea tuturor birourilor judecătorilor și ale grefierilor la etajul 2 și restricționarea accesului.
Renovarea integrală a rețelei de canalizare și de alimentare cu apă.	
Renovarea integrală a rețelei electrice.	
Crearea suplimentară a sălilor de ședințe și a spațiilor de oficiu necesare.	
Echiparea spațiului pentru server cu sistem de aer condiționat și securizarea încăperii.	
Instalarea plăcuțelor privind accesul interzis al terților persoane în birourile judecătorilor.	
Crearea camerei de audiere a martorilor minori.	
Crearea spațiilor pentru referenți.	
Crearea veceurilor separate pentru justițiabili și pentru personalul instanței.	
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	
Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.	
Crearea spațiului separat pentru poliția judiciară.	

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare și a acoperișului a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „bună” și în anul 2015.
- Starea sistemelor de canalizare și alimentare cu apă a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a Judecătoriei Ocnița s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună” în anul 2015.
- Doar un etaj al clădirii instanței este dotat cu sistem anti-incendiar.
- Grație renovării integrale din anul 2013, starea interiorului clădirii instanței a fost apreciată drept „bună” în anul 2015.

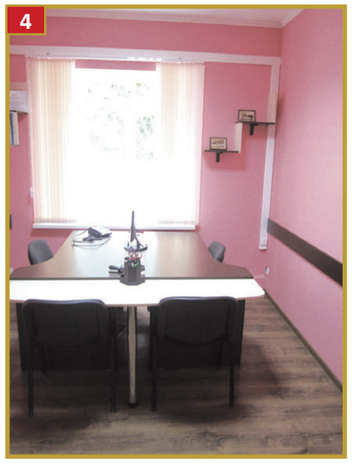

Foto 1. *Grup sanitar*
Foto 2. *Biroul unui judecător*
Foto 3. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 4. *Birou*
Foto 5. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 6. *Celulă pentru deținuți*
Foto 7. *Hol*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ocnița era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ocnița funcționa versiunea a 4 a PIGD.

Judecătoria Ocnița dispune de 3 săli de ședințe, toate fiind dotate cu seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. La data vizitei de evaluare, în instanță activau 3 judecători. În anul 2012, la Judecătoria Ocnița ședințele de judecată nu erau înregistrate audio. În anul 2013 Judecătoria Ocnița a fost asigurată cu 3 reportofoane digitale. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Ocnița 126%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Ocnița dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a instanței este gestionată centralizat de o companie contractată de aceasta. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile de mentenanță a sistemului de management al conținutului prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos reflectă meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Ocnița și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Ocnița*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Un anunț cu privire la funcțiile publice vacante existente în cadrul instanței
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 09 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Ocnița dispune de un număr suficient de echipament necesar pentru desfășurarea corespunzătoare a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este reflectat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate și date cu privire la: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	12	27	-
Notebook	-	-	-
Imprimantă	7	10	-
Scanner	1	1	6
Scanner multifuncțional	-	Informația nu a fost prezentată	2
Set de înregistrare audio Femida	2	3	-
Dictafon	-	3	-
Copiator (Xerox)	-	6	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Ocniţa

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Ocnița*

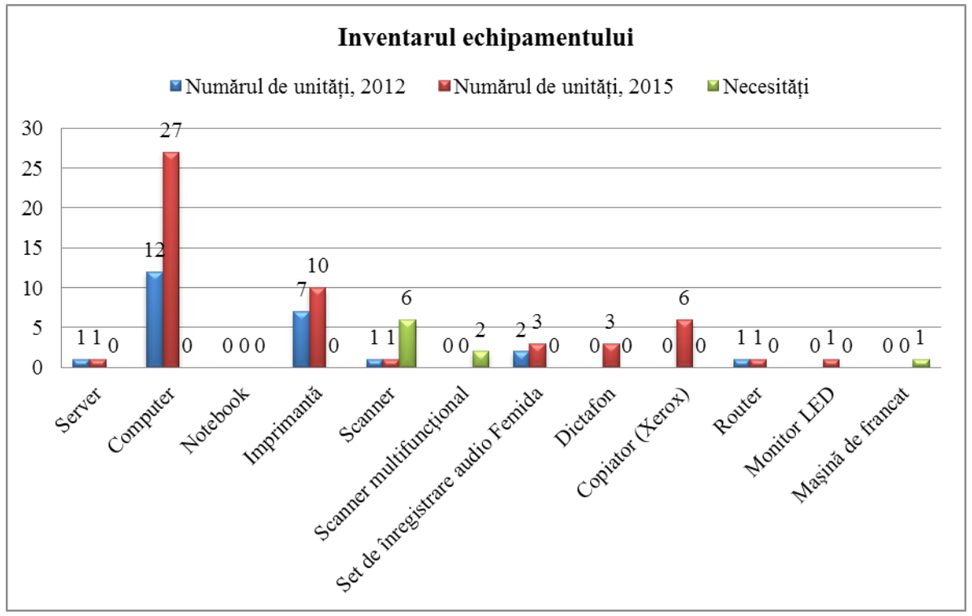

Sursa: Angajații Judecătoriei Ocnița

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 18 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Ocnița*

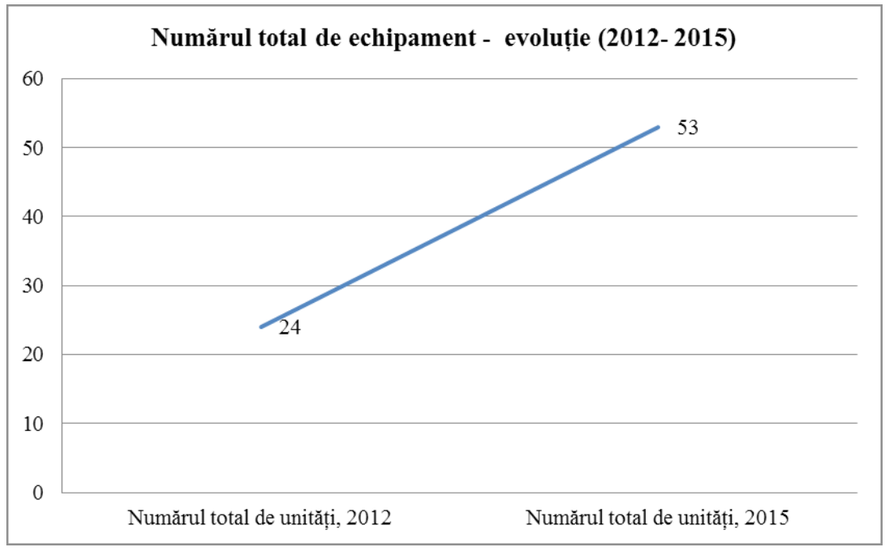

Sursa: Angajații Judecătoriei Ocnița

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Ocnița (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 toate recomandările au fost implementate.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Utilizarea tuturor funcționalităților prevăzute în PIGD.	
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători și instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Actualizarea permanentă a informației plasate pe pagina web a judecătoriei și aranjarea meniurilor în ordine logică. Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului. Asigurarea uniformității fontului și stilului textului folosit pe pagina web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ocnița era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ocnița majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Ocnița este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul unităților de echipament ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 29 unități în total.

Foto 8. *SRS Femida*
Foto 9. *Utilizarea SRS Femida*
Foto 10. *Server*
Foto 11. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 12. *Server*

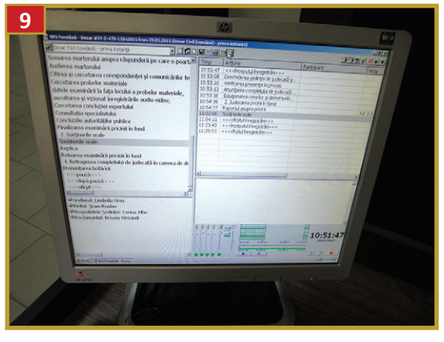

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Ocnița este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din Figura 4 reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ocnița a scăzut constant, de la 2756 dosare/materiale în anul 2009, la 1542 dosare/materiale în anul 2014, aceasta fiind și cea mai mică valoare din întreaga perioadă evaluată.

Figura 4. *Evoluția* numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada *2009-2014*

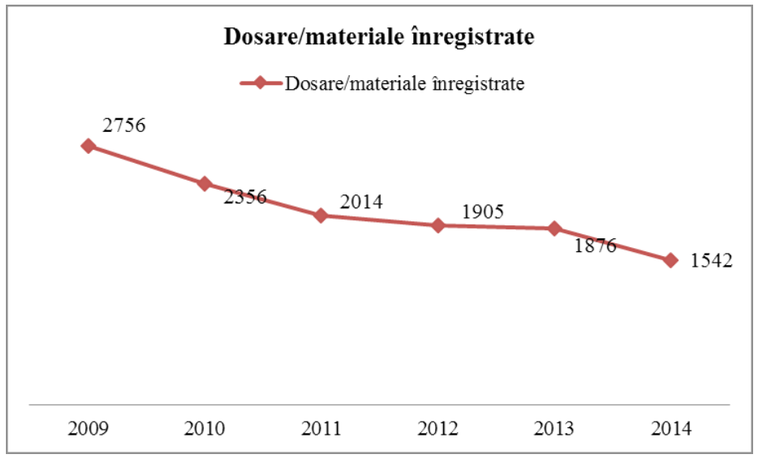

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 s-a aflat într-o continuă descreștere, de la 2647 dosare/materiale în anul 2009, la 1467 dosare/materiale în anul 2014, aceasta fiind și cea mai mică valoare din întreaga perioadă evaluată (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

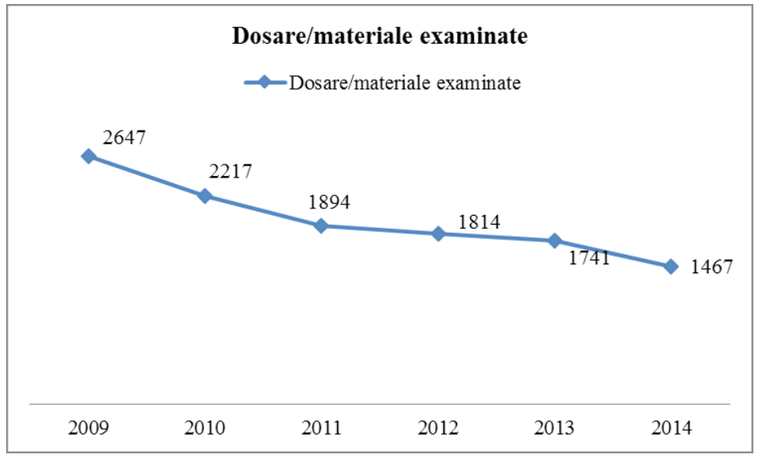

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Ocnița a scăzut de la 96% în anul 2009 la 95,1% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

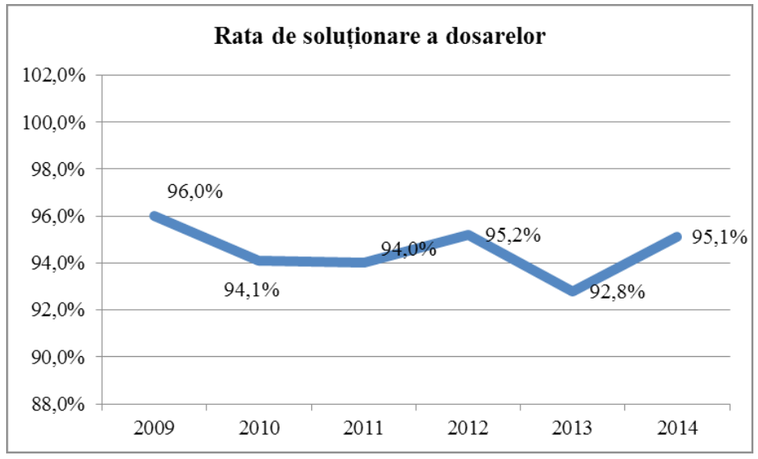

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ocnița utilizează în activitatea sa 19 registre – un număr identic de registre fiind ținut și în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Ocnița numărul de registre ținute continuă să depășească nesemnificativ numărul de 17 registre prevăzut Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ocnița utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ocnița*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 8. Registrul de evidență a dosarelor atacate în Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție;
Civil	9. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 10. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 11. Fișa de evidență;
Penal	12. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 13. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 14. Registrul pentru evidența a corpurilor delicte; 15. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 16. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 17. Fișa de evidență;
Contravențional	18. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 19. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ocnița

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva Judecătoriei Ocnița este amplasată la etajul 1 al clădirii. Încăperea este renovată, bine iluminată și dotată cu sistem de ventilare. Activitatea arhivei este organizată eficient.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Ocnița (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate două recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	Extinderea spațiului pentru arhivă.
Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ocnița a scăzut în perioada 2009-2014 cu 44,0%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Ocnița a scăzut în perioada 2009-2014 cu 44,6%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 2 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

13

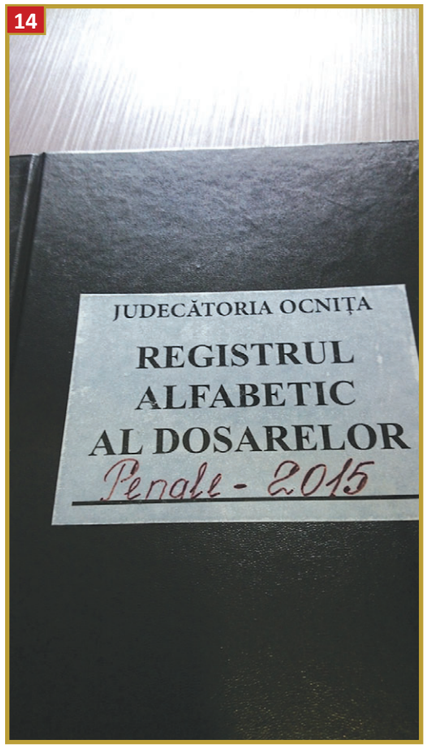

14

Foto 13. *Arhiva*
Foto 14. *Registre utilizate*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Ocnița activează 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 19,5 persoane.

La Judecătoria Ocnița este angajat un specialist în resurse umane. Deși instanța dispune de două funcții de specialiști în relații cu publicul, la momentul efectuării vizitei de documentare, ambele funcții erau vacante.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Ocnița este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	2	2
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	1
Grefier	4	1
Serviciul sistematizare și generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	-	1
Specialist superior	-	1
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	-	1
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciu asigurare tehnico-materială		
Arhivar	-	1
Expeditor	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Muncitor la îngrijirea complexă și reparația clădirii	1	-
Total	**22,5**	**8**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Ocnița (Tabelul 8) demonstrează că pînă în anul 2015 ambele au fost implementate.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Ocnița, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Ocnița este realizat de specialistul în resurse umane.
- Deși prevăzute în schema de încadrare pentru anul 2015, funcțiile specialiștilor pentru relații erau vacante la data efectuării vizitei de evaluare.
- Judecătoria Ocnița nu a inclus în schema de încadrare un administrator al rețelei de calculatoare.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 15. *Monitor LED*

La Judecătoria Ocnița a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, în imediata apropiere de intrarea în instanță. În instanță există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismentul că accesul în birourile judecătorilor este interzis. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

La intrare în clădire există panou de informații. Pe panou sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Regulamentul de conduită a justițiabililor;
- Ordinul privind zilele de odihnă și de muncă pentru anul 2015;
- Regulamentul de ordine internă a Judecătoriei Ocnița;
- Programul de activitate a secției evidență și documentare procesuală, a arhivei, a serviciului pentru relații cu publicul și a serviciului relații cu mass-media;
- Servicii contra plată prestate de cancelaria Judecătoriei Ocnița;
- Datele bancare pentru achitarea amenzii;
- Organigrama Judecătoriei Ocnița;
- Ordinul privind stabilirea graficului serviciului de gardă a completelor de judecată din cadrul Judecătoriei Ocnița de a examina eventualele dosare parvenite în zilele de odihnă;
- Anunț cu privire la desfășurarea concursului privind ocuparea funcțiilor publice vacante.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Ocnița (Tabelul 9) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea pe ușile birourilor judecătorilor a plăcilor ce prevăd interzicerea accesului neautorizat în birouri.	Crearea la intrarea în judecătorie a unui ghișeu de informații pentru a facilita accesul publicului la informație.
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri.	

Concluzii:

- În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul I, în imediata apropiere de intrarea în instanță.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivă, birourile judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

16

17

Foto 16. *Panou informativ*
Foto 17. *Inscripții la intrarea într-o sală de ședințe de judecată*
Foto 18. *Plăcuțe explicative privind dislocarea birourilor*
Foto 19. *Programul de lucru al instanței*
Foto 20. *Inscripții pe ușile birourilor judecătorilor*

18

19

20

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Ocnița elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Ocnița a înregistrat o creștere de la 1366,8 mii lei în anul 2012 la 2833,6 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 107%. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Ocnița au constituit 968.3 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au constituit 1977,6 mii lei, fiind în creștere cu circa 104%. Creșterea dată a permis majorarea bugetului instanței cu circa 69%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Ocnița pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	968.3	1,456.4	1,977.6	104%	**69%**
Reparații (curente și capitale)	82.6	634.6	414.6	402%	23%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	310.1	0.0	0%	0%
Cheltuieli operaționale	315.9	424.1	441.4	40%	9%
Total	**1,366.8**	**2,825.2**	**2,833.6**	**107%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Ocnița au înregistrat o creștere de circa 40%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 315,9 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au constituit 441,4 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	79.5	130.3	85.0	7%	4%
Servicii de transport	32.4	69.5	64.1	98%	25%
Servicii de telecomunicație și de poștă	57.8	63.4	63.8	10%	5%
Servicii comunale	107.6	95.7	105.4	-2%	-2%
Altele	38.6	65.2	123.1	219%	**67%**
Total	**315.9**	**424.1**	**441.4**	**40%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea „altor" cheltuieli. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Ocnița a majorat cheltuielile respective cu circa 219%, de la 38,6 mii lei în anul 2012 la 123,1 mii lei în anul 2014. Această majorare a permis creșterea bugetului operațional cu circa 67%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Ocnița a examinat în total 1814 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 1467 dosare sau cu circa 19%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu poate fi considerat ca factorul ce a determinat creșterea cheltuielilor operaționale.
Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Ocnița în anul 2012 a fost de circa 174 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere semnificativă cu circa 73% față de anul 2012, fiind de circa 301 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Ocnița*

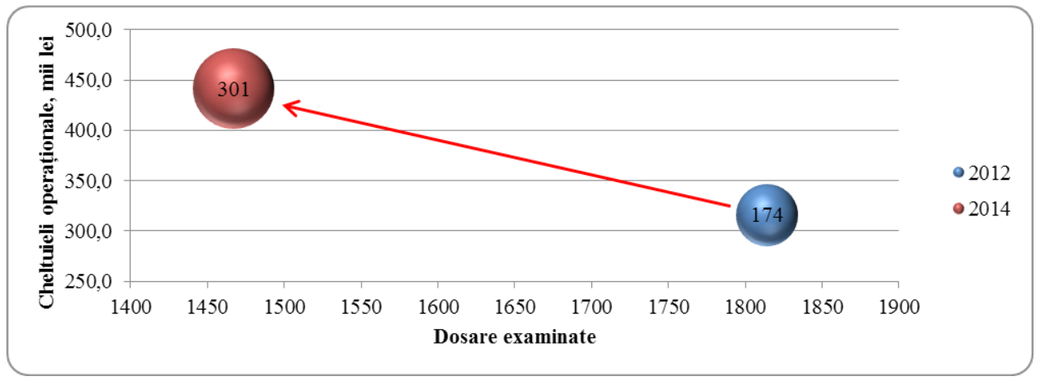

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale (circa 40%), pe de o parte, și reducerea numărului dosarelor examinate (circa 19%) pe de altă parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA OCNIŢA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 301 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Ocnița vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

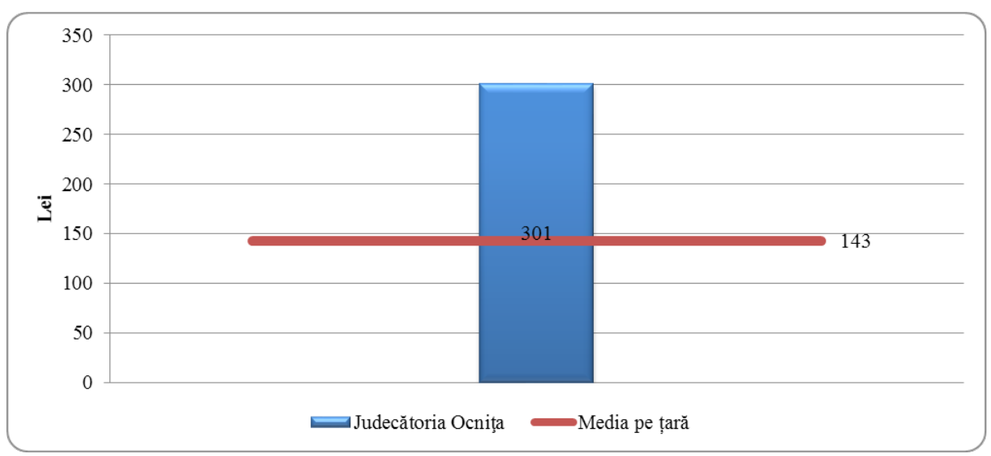

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Ocnița a fost cu circa 110% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Ocnița evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Ocnița (Tabelul 3) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Ocnița a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 107%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 104%).
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 40% și reducerii numărului de dosare examinate cu circa 19%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Ocnița în anul 2014 a fost cu circa 110% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Orhei, amplasată în orașul Orhei, are în jurisdicția sa 75 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea principală a Judecătoriei Orhei este monument de istorie și arhitectură din sec. XX. Fațada Judecătoriei Orhei necesită renovare. Interiorul clădirii a fost supus parțial unor lucrări de reparație cosmetică. Judecătoria Orhei mai dispune de o clădire, în care anterior activau executorii judecătorești. Această clădire a beneficiat de reparație capitală. Pe teritoriul instanței este amplasată o anexă, în care se află o sală de ședințe și camera pentru minorii participanți în proces.

În anul 2012 la Judecătoria Orhei era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd doar un număr mic de ședințe de judecată erau înregistrate audio, în anul 2015, la Judecătoria Orhei ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Orhei în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendință de creștere a numărului dosarelor/materialelor înregistrate, și tendință de descreștere al numărului dosarelor/materialelor examinate.

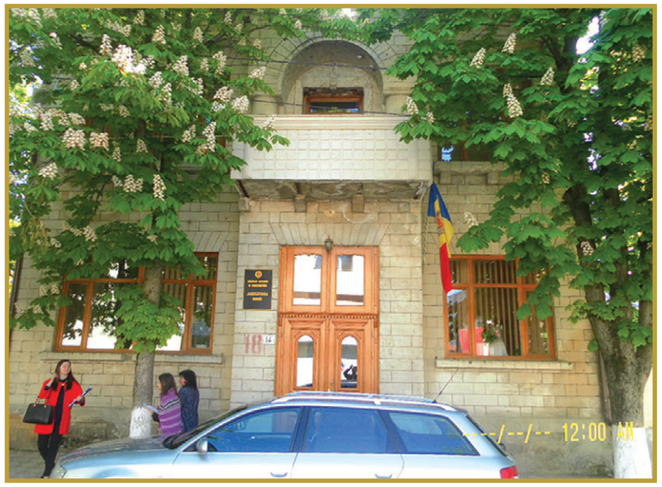

JUDECĂTORIA ORHEI

or. Orhei, str. V. Mahu, 135

Data vizitei: 12 mai 2015

În cadrul Judecătoriei Orhei activează 8 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 35 persoane. La Judecătoria Orhei a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Orhei este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul și acest specialist a fost angajat.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 58%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 69%, dar a fost sub nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor.

Elemente ale infrastructurii[1]	Aprecie-rea[2] 2012	Aprecie-rea[3] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	4	Fațada exterioară a clădirii principale necesită renovare. Respectă simbolica de stat. Este necesară amenajarea teritoriului din curtea instanței.
Alimentare cu apă	1	1	Alimentarea cu apă a instanței este asigurată prin rețeaua de conducte centralizate ale orașului. Sistemul de țevi a fost schimbat în 2011-2012.
Alimentare cu energie electrică	4	4	Sistemul electric necesită a fi schimbat, deoarece nu corespunde necesităților curente ale instanței și este vechi.
Sistem de canalizare	4	4	Sistemul de canalizare este vechi și au fost raportate probleme privind funcționalitatea acestuia.
Sistem de încălzire	1	3	Sistemul de încălzire a fost renovat în anul 2009. Nivelul de căldură este considerat satisfăcător din cauza pierderilor de căldură pe traseul de la cazangerie la instanță.
Sistem anti-incendiu	-	1	În anul 2014 a fost instalat sistem anti-incendiar compus din detectoare de fum și termice, precum și sistem automat de sprinklere. Instanța dispune și de stingătoare.
Acoperiș	4	4	Acoperișul instanței este vechi, necesită renovare. Au fost depistate semne de pătrundere a apei în clădire.
Interior	4	4	Interiorul birourilor necesită reparație. În unele birouri a fost efectuată reparație cosmetică. Mobilierul din birouri este în stare nesatisfăcătoare.

Sursa: Judecătoria Orhei

[1] Aprecierea se referă la clădirea principală, care a fost evaluată în anul 2012.
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[3] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Orhei, 2012/2015*

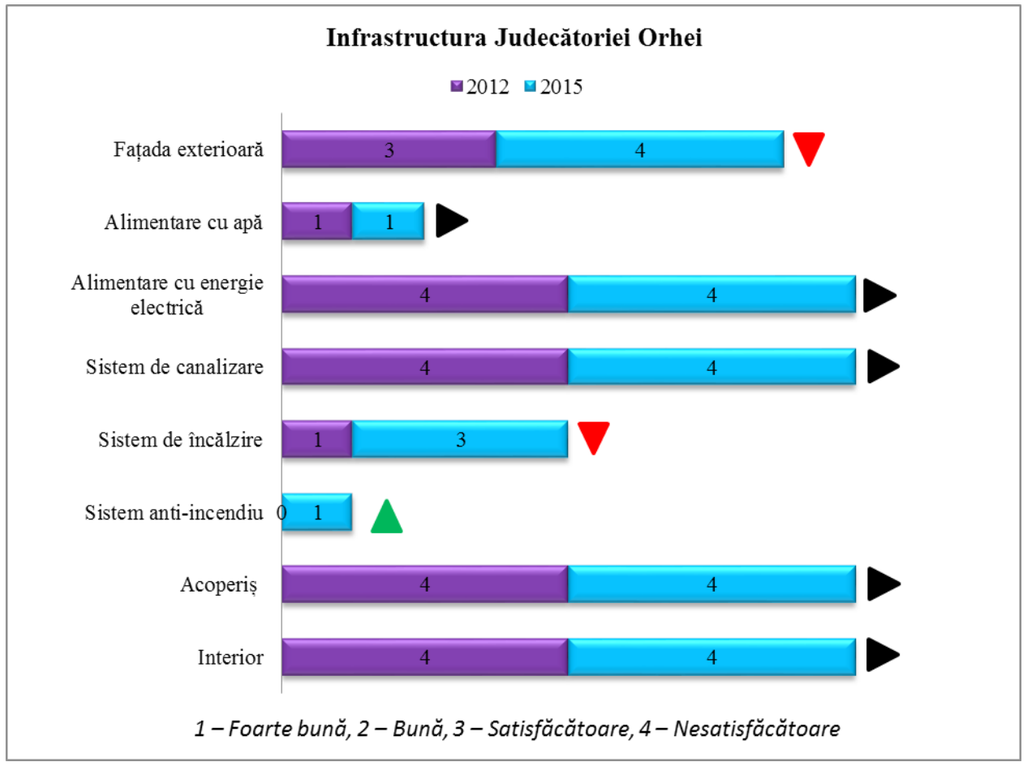

1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor nouă recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Orhei (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate cinci recomandări.

Foto 1. *Fațada clădirii*
Foto 2. *Birou*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate[4]	Recomandări nerealizate
Mutarea cancelariei în cea de-a doua clădire.	Reparația tuturor încăperilor din clădire.
Curățarea exteriorului clădirii principale.	Înlocuirea sistemului de încălzire.
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	Schimbarea ușilor vechi.
Schimbarea ferestrelor vechi.	Renovarea rețelei de canalizare.
Renovarea rețelei de alimentare cu apă.	Renovarea rețelei electrice.
	Înlocuirea corpurilor de iluminat.

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Orhei s-a înrăutățit din anul 2012, fiind apreciată ca „nesatisfăcătoare”.
- Sistemul de alimentare cu apă a rămas neschimbat din anul 2012, fiind considerat „foarte bun”.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a rămas neschimbat din anul 2012, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată cu calificativul „nesatisfăcător” și în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire s-a înrăutățit din anul 2012, fiind apreciată ca „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea acoperișului nu a suferit schimbări, fiind considerată „nesatisfăcătoare” și în anul 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Orhei necesită reparație, starea interiorului clădirii fiind considerată „nesatisfăcătoare”.
- Sediul secundar al Judecătoriei Orhei a beneficiat de reparație capitală, elementele infrastructurii fiind într-o stare foarte bună, cu excepția fațadei instanței care a fost apreciată ca „nesatisfăcătoare”.

[4] La includerea în tabel, recomandările care au fost implementate parțial au fost divizate corespunzător. Din acest motiv, recomandările din tabel depășesc numărul celor formulate în anul 2012.

Foto 3. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 4. *Birou*
Foto 5. *Extinctoare*
Foto 6. *Cameră pentru audierea minorilor*
Foto 7. *Accesul spre încăperile arhivei*
Foto 8. *Grup sanitar*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Orhei era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Orhei funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Orhei dispune de 6 săli de ședințe și 8 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 8 judecători. În anul 2012, doar ședințele care aveau loc în sala de ședințe erau înregistrate audio. În anul 2013, Judecătoria Orhei a fost asigurată cu dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Orhei 123%[5] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Orhei avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Orhei este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de modalitatea de structurare a informației de pe pagina web, precum și procedurile suplimentare instituite pentru publicarea informației. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind satisfăcătoare.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Orhei și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Orhei*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Zece anunțuri de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 26 iunie 2015[6]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Orhei dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Server	1	1	-
Computer	24	25	8
Notebook	-	-	-
Imprimantă	21	17	-
Scanner	2	2	-
Scanner multifuncțional	-	-	8
Set de înregistrare audio Femida	2	8	4
Dictafon	-	5	-
Copiator (Xerox)	-	4	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Aparat de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Orhei

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Orhei*

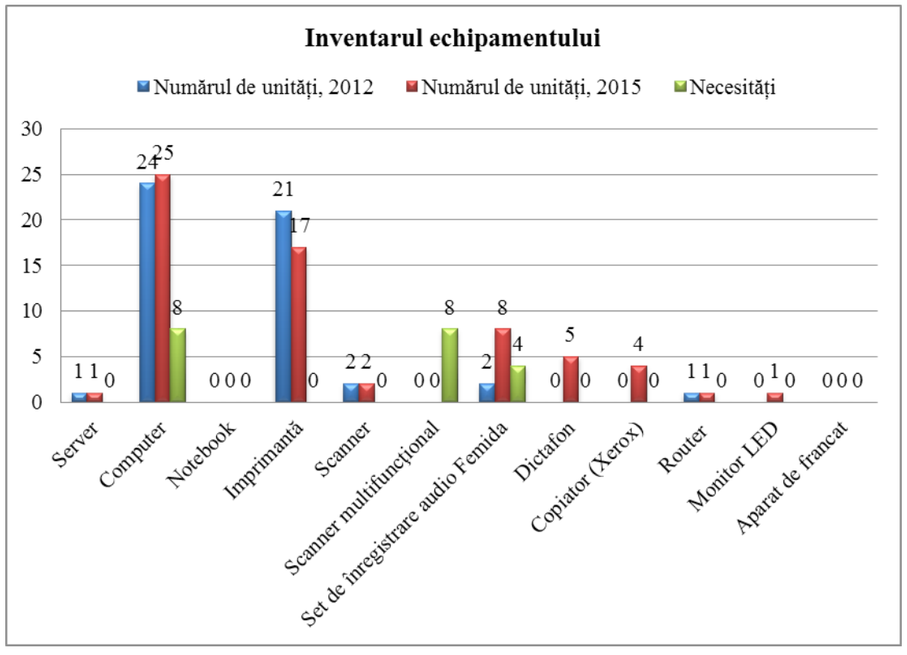

Sursa: Angajații Judecătoriei Orhei

[5] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[6] La data evaluării paginii web – 30 iunie 2015

[7] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Orhei*

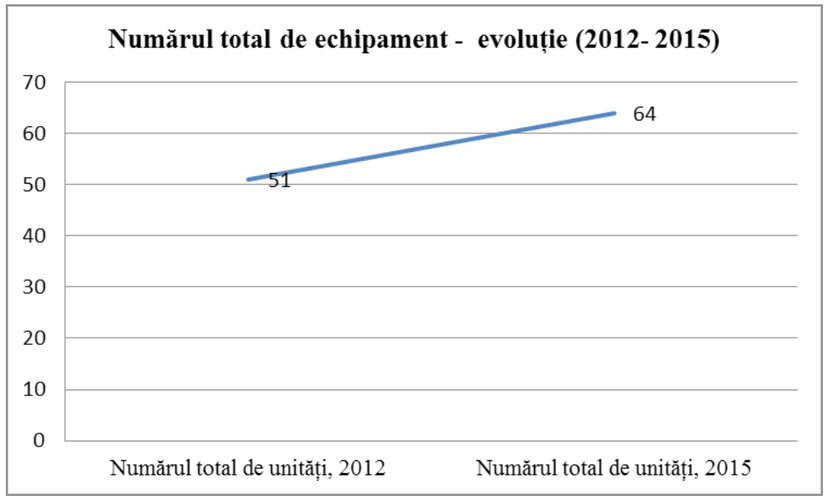

Sursa: Angajații Judecătoriei Orhei

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Orhei (Tabelul 4) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate cinci recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Asigurarea furnizării continue a energiei electrice.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Crearea numărului sălilor de ședințe necesar pentru asigurarea desfășurării tuturor ședințelor în sălile de ședințe și înregistrarea audio a ședințelor.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Reformatarea textului plasat pe pagina web pentru a asigura utilizarea eficientă a spațiului.	
Actualizarea informației plasate pe pagina web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Orhei era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd erau înregistrate audio doar ședințele de judecată ce se desfășurau în sălile de ședință, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Orhei o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Orhei este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012 numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu treisprezece unități în total.

Foto 9. *Birou*
Foto 10. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Orhei este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014 evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Orhei a crescut de la 5863 dosare/materiale în anul 2009 la 5960 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2010 – 6344 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

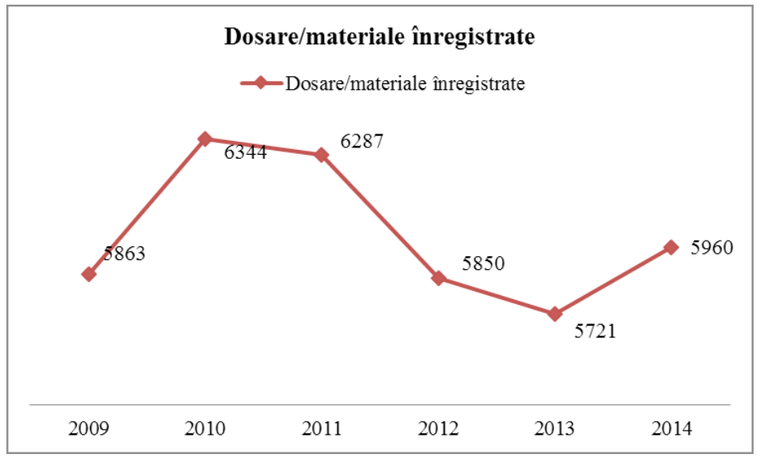

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2010 – 5863 dosare/materiale. Din anul 2010 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate în 2014 constituind 4812 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

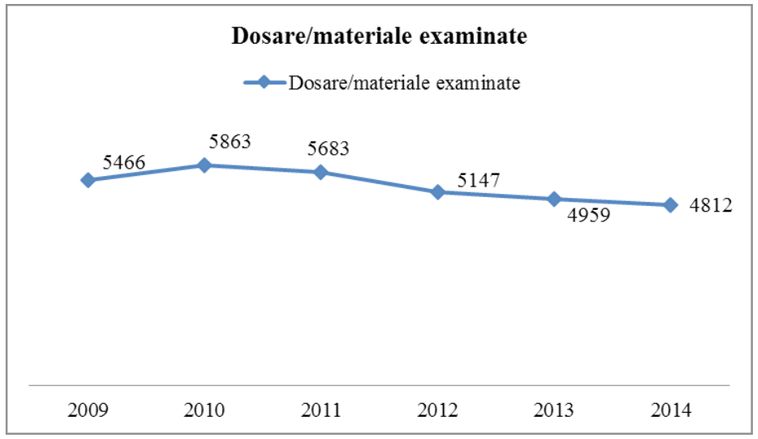

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Orhei a scăzut de la 93,2% în anul 2009 la 80,7% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

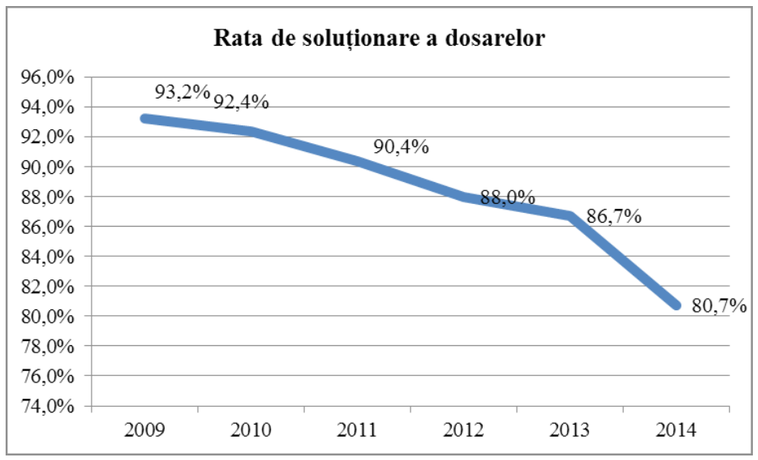

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Orhei utilizează în activitatea sa 17 registre, față de 24 registre ținute în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Orhei numărul de registre ținute corespunde prevederilor din Hotărîrea CSM[8].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Orhei utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Orhei*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor; 5. Registrul de evidență al solicitărilor de CD-uri și a taxei de stat achitate; 6. Registrul de evidență al hotărîrilor contestate (pentru fiecare judecător).
Civil	7. Indicele alfabetic al dosarelor civile; 8. Indicele alfabetic al dosarelor examinate în procedură în ordonanță; 9. Fișa de evidență.
Penal	10. Indicele alfabetic al dosarelor penale; 11. Registrul de evidență al corpurilor delicte; 12. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție. 13. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție. 14. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 15. Fișa de evidență.
Contravențional	16. Indicele alfabetic al dosarelor contravenționale; 17. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Orhei

[8] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva Judecătoriei Orhei este organizată în mod ineficient, fiind amplasată în subsol. În încăperea arhivei lipsește sistemul de ventilare, aceasta fiind aerisită prin deschiderea ușii.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Orhei (Tabelul 6) demonstrează, că pînă în anul 2015, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Mutarea cancelariei în vederea facilitării accesului publicului la informație.	Asigurarea condițiilor adecvate de păstrare a dosarelor arhivate.
Eliminarea întreruperilor de furnizare a energiei electrice.	Utilizarea modulului electronic de raportare statistică prevăzut în versiunea 3 a PIGD.
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Orhei a crescut în perioada 2009-2014 cu 1,7%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Orhei a scăzut în perioada 2009-2014 cu 11,9%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală corespunde cu numărul de registre prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Arhiva*
Foto 12. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Orhei activează 8 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 35 persoane.

La Judecătoria Orhei există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Orhei figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul care a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Orhei este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	6	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	8	-
Grefier	8	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	-	1
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciu translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	-	1
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Șef arhivă	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	-	1
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Paznic	1	-
Total	**43**	**3**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Orhei (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate cinci recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Orhei, în vederea clarificării problemelor apărute în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.
Angajarea unui specialist relații cu publicul și instruirea acestuia.	
Elaborarea unei fișe de post pentru specialistul în resurse umane.	
Elaborarea unei fișe de post pentru specialistul relații cu publicul.	
Formalizarea practicii de recrutare a personalului Judecătoriei Orhei	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Orhei este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist pentru relații cu publicul.
- Instanța nu dispune de un administrator al rețelei de calculatoare, deși funcția este inclusă în Schema de încadrare.
- Judecătoria dispune de fișe de post pentru specialistul în resurse umane și specialistul pentru relații cu publicul.

Foto 13. *Lista cauzelor fixate pentru audiere*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, lîngă intrare. La intrare în Judecătoria Orhei este instalat un panou informativ. La etajul 1 se află un ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor. În clădirea renovată este instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. În instanță lipsesc indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor, însă lipsesc avertismentele că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată;
- Anunțuri cu privire la funcțiile publice vacante.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Orhei (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reamplasarea cancelariei și crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor.	Instalarea mai multor indicatoare de direcționare a cetățenilor spre sala de ședințe, cancelarie.
	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Orhei, informație despre înregistrarea audio a ședințelor și dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, etc.

Concluzii:

- Cancelaria a fost reamplasată la intrarea în Judecătoria Orhei, în clădirea secundară.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED pentru afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.

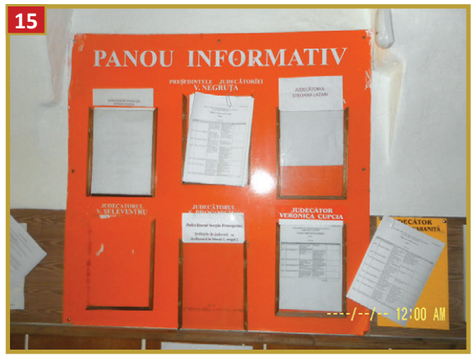

Foto 14. *Informații pentru justițiabili*
Foto 15. *Panou informativ*
Foto 16. *Monitor LED*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[9]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Orhei elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[10]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Orhei a înregistrat o creștere de circa 109% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Orhei a fost de 1961,1 mii lei atunci în anul 2014 bugetul a constituit 4095,8 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin majorarea cheltuielilor de personal[11]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Orhei au constituit 1473,7 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 121%, fiind de 3258,9 mii lei. Creșterea respectivă a determinat creșterea bugetului instanței cu circa 84%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Orhei pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,473.7	2,341.9	3,258.9	121%	**84%**
Reparații (curente și capitale)	69.5	1,058.1	143.4	106%	3%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	95.6	33.9	-	2%
Cheltuieli operaționale	417.9	599.6	659.6	58%	11%
Total	**1,961.1**	**4,095.2**	**4,095.8**	**109%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Orhei au înregistrat o creștere de circa 58%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 417,9 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au fost de 659,6 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	53.1	182.7	135.2	155%	**34%**
Servicii de transport	14.7	54.6	54.5	271%	16%
Servicii de telecomunicație și de poștă	81.7	91.9	94.8	16%	5%
Servicii comunale	170.0	175.4	200.4	18%	13%
Altele	98.4	95.0	174.7	78%	32%
Total	**417.9**	**599.6**	**659.6**	**58%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Majorarea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de creșterea cheltuielilor destinate procurării rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Orhei a majorat cheltuielile respective cu circa 155% (de la 53,1 mii lei în anul 2012 la 135,25 mii lei în anul 2014). Creșterea dată a influențat asupra creșterii bugetului operațional al instanței cu circa 34%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind majorarea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[12], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Orhei a examinat în total 5147 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 4812 dosare sau cu circa 7%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost factorul care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Orhei în anul 2012 a fost de circa 81 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere de circa 69% față de anul 2012, fiind de circa 137 lei.

[9] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[10] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[11] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[12] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Orhei*

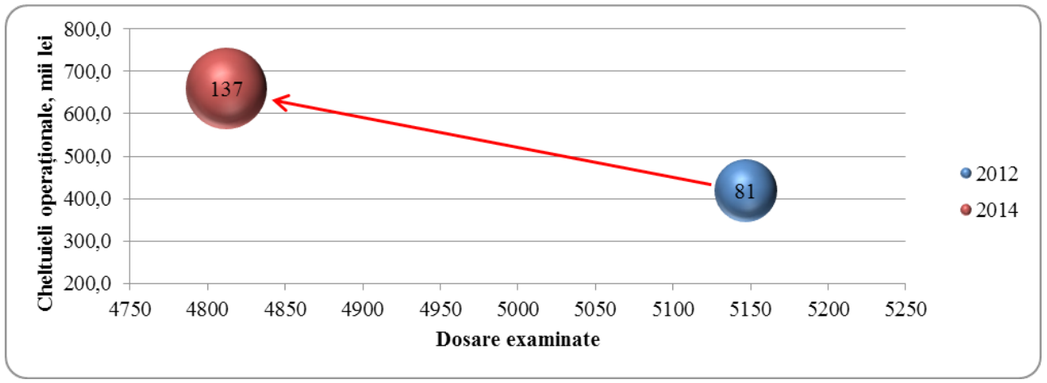

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 69%) poate fi explicată prin creșterea cheltuielilor operaționale (circa 58%), pe de o parte, și reducerea numărului de dosare examinate (circa 7%), pe de altă parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA ORHEI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 137 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Orhei vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

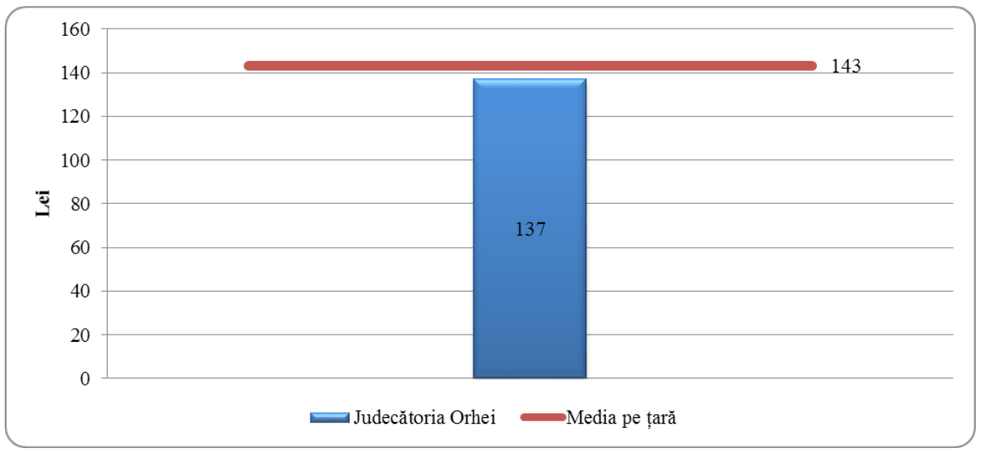

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Orhei a fost cu circa 4% mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Orhei evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Orhei (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Orhei a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 109%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 121%).
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (circa 58%) și reducerii numărului dosarelor examinate (circa 7%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Orhei în anul 2014 a fost cu circa 4% mai mic față de nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Rezina, amplasată în orașul Rezina, are în jurisdicția sa 41 localități ale raionului Rezina și 71 localități ale raioanelor Rîbnița și Camenca, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea judecătoriei este într-o stare bună: acoperișul, apeductul, sistemul de canalizare și sistemul electric au fost renovate. În anul 2007 fost renovată integral fațada exterioară a clădirii. În anul 2008 a fost pavat terenul adiacent clădirii. Interiorul clădirii, de asemenea, a fost supus lucrărilor de reparație.

În anul 2012, la Judecătoria Rezina era utilizată versiunea a 2 PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd doar unele ședințe de judecată erau înregistrate audio, în anul 2015, la Judecătoria Rezina ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Rezina în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință ascendentă la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate și tendință descendentă la capitolul numărului de dosare/materiale examinate.

JUDECĂTORIA REZINA

or. Rezina, str. Voluntarilor 7

Data vizitei: 13 mai 2015

Conform schemei de încadrare a personalului, în cadrul judecătoriei activează 4 judecători. Numărul angajaților, cu excepția judecătorilor, constituie 22 persoane. În cadrul Judecătoriei Rezina își are sediul și Judecătoria Rîbnița, care dispune de un judecător, un asistent judiciar și un grefier. La Judecătoria Rezina există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Rezina este prevăzută funcția de specialist pentru relațiile cu publicul, însă la momentul vizitei de evaluare funcția era vacantă.

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 22%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 33% și a fost peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul care interzice accesul neautorizat în birourile judecătorilor.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	2	Fațada clădiri a fost renovată integral în 2007 și respectă simbolica de stat. În 2008 terenul în jurul clădirii a fost pavat. Pe tot perimetrul din jurul clădirii sunt instalate jgheaburi și burlane pentru scurgerea apei.
Alimentare cu apă	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul de alimentare cu apă a orașului. Alimentarea cu apă a instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	1	2	Rețeaua electrică a instanței a fost renovată integral în 2008. În același an a fost instalat un stabilizator performant.
Sistem de canalizare	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. În anul 2012 a fost schimbată țeava de canalizare.
Sistem de încălzire	2	2	Instanța dispune de cazangerie proprie. Cazanele sunt noi, însă caloriferele sunt învechite și necesită a fi schimbate.
Sistem anti-incendiu	-	-	Clădirea instanței nu este dotată cu sistem anti-incendiar, cu excepția încăperii renovate pentru arhivă, care dispune și de lumini semnalizatoare în caz de urgență. În punctele de acces în clădire sunt instalate extinctoare.
Acoperiș	1	2	Acoperișul a fost schimbat în anul 2008. În 2013 au fost făcute lucrări de reparație parțială a acestuia, fiind înlăturate porțiunile de acoperiș afectate.
Interior	1	2	Interiorul birourilor este într-o stare bună.

Sursa: Judecătoria Rezina

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Rezina, 2012/2015*

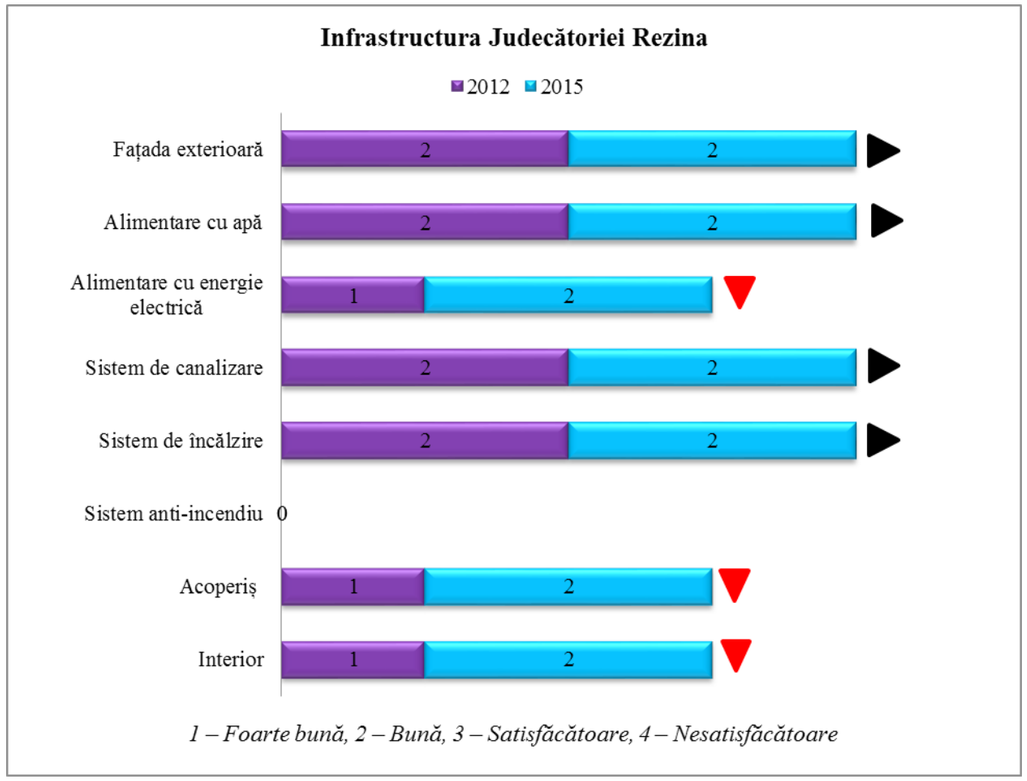

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Rezina (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată una dintre ele.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Crearea unei celule pentru deținuți cu acces restricționat.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.

1

2

Foto 1. *Sală de ședințe dotată cu SRS Femida*
Foto 2. *Spații de așteptare*

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Rezina a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” și în anul 2015.
- Starea sistemelor de canalizare, alimentare cu apă și alimentare cu energie termică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” și în anul 2015.
- Sistemul de alimentare cu energie electrică a fost renovat în anul 2008, la momentul vizitei de evaluare în instanță fiind în stare „bună”.
- În urma reparațiilor parțiale efectuate, starea acoperișului a fost calificată drept „bună”.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Rezina sunt renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „bună”.

Foto 3. *Indicatoare de direcționare*
Foto 4. *Grup sanitar*
Foto 5. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 6. *Celule pentru deținuți*
Foto 7. *Detector de metale*
Foto 8. *Hol și detector de metale*
Foto 9. *Cazangerie*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Rezina era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Rezina funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Rezina dispune de 6 săli de ședințe în care au fost instalate 6 seturi de echipament și program SRS Femida pentru înregistrarea audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 4 judecători. În anul 2012, la Judecătoria Rezina se înregistrau audio doar unele ședințe de judecată. În anul 2015, angajații instanței înregistrează audio toate ședințele de judecată. În anul 2013, Judecătoria Rezina a fost asigurată cu 2 reportofoane digitale. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Rezina 185%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Rezina avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Rezina este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Rezina și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Rezina*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Un anunț de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 02 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Rezina/Rîbnița dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	47	45	15
Notebook	-	-	-
Imprimantă	17	24	-
Scanner	2	3	1
Scanner multifuncțional	-	*Informația nu a fost prezentată*	-
Set de înregistrare audio SRS Femida	6	6	-
Dictafon	-	2	-
Copiator (Xerox)	3	3	1
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Rezina

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Rezina*

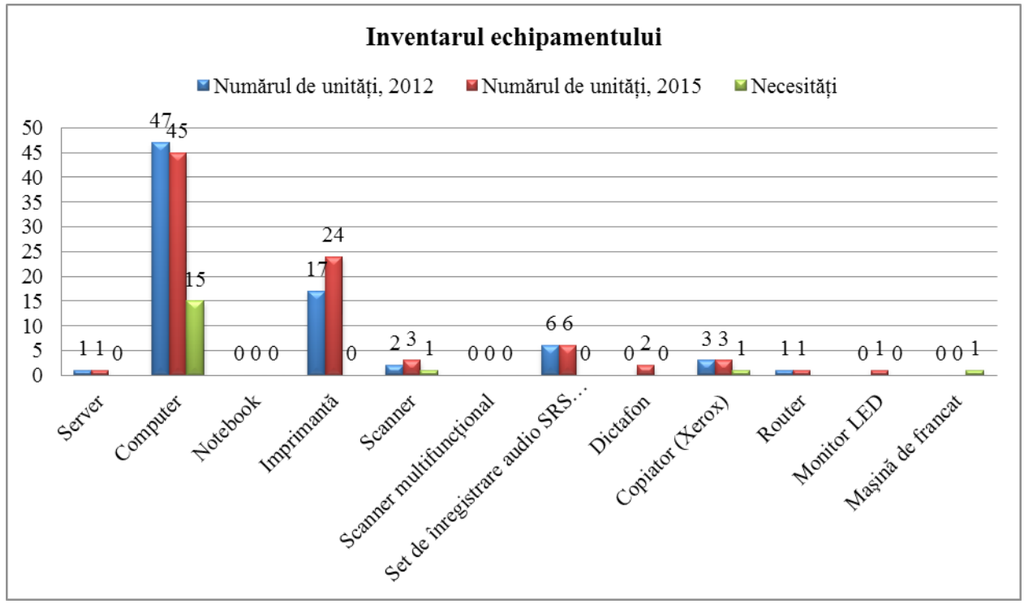

Sursa: Angajații Judecătoriei Rezina

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 03 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Rezina*

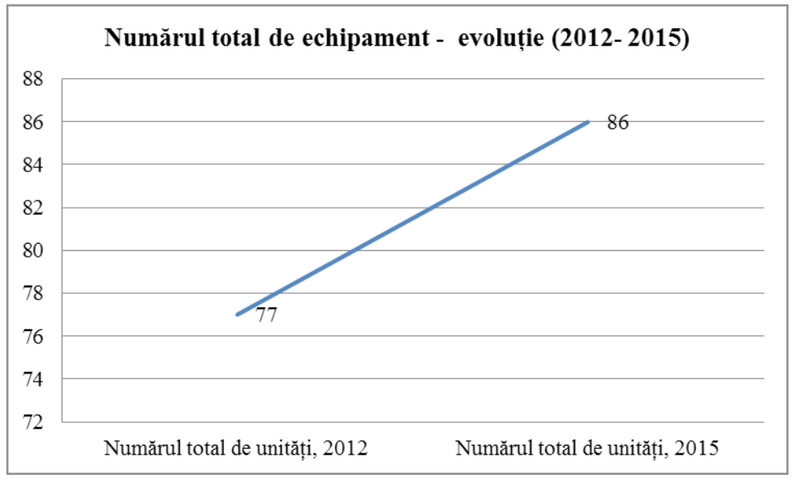

Sursa: Angajații Judecătoriei Rezina

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Rezina era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd doar unele ședințe de judecată erau înregistrate audio, în anul 2015, la Judecătoria Rezina toate ședințele de judecată sunt înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Rezina este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 9 unități în total.

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Rezina (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate patru recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Continuarea practicii de publicare a hotărîrilor pe pagina web prin intermediul modulului corespunzător din PIGD.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Completarea paginii web cu informație de interes public.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	
Evitarea dublării informației pe pagina web.	

Foto 10. *Scanner multifuncțional*
Foto 11. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 12. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Rezina este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese, că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Rezina a înregistrat o creștere neesențială de la 2662 dosare/materiale în anul 2009 la 2752 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2011 – 2829 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

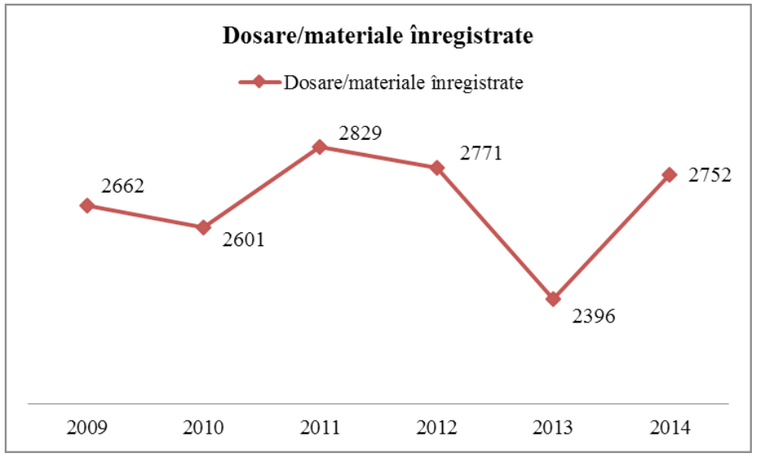

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2011 – 2753 dosare/materiale și cele mai joase valori în anul 2013 - 2125 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

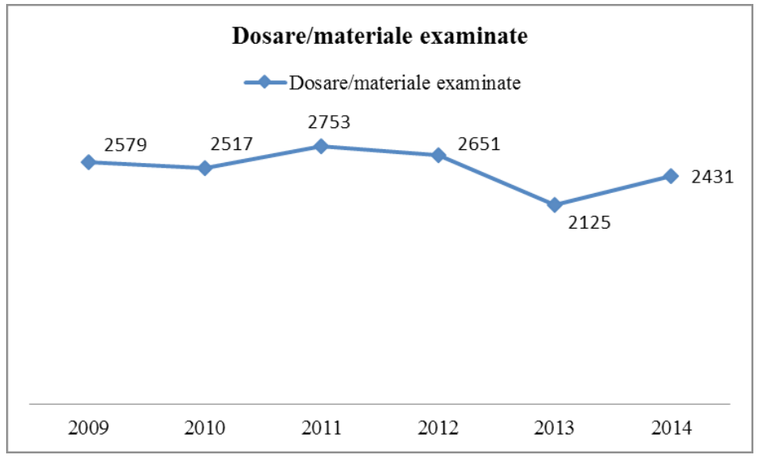

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide, că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Rezina a scăzut de la 96,9% în anul 2009 la 88,3% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

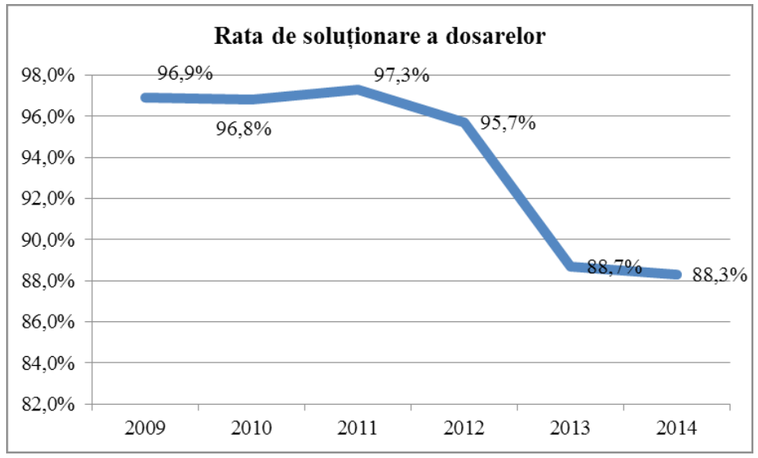

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rezina utilizează în activitatea sa 21 registre, cu 6 registre mai mult decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Rezina numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rezina utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rezina*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență a documentelor executorii; 2. Registrul de eliberare a copiilor hotărîrilor, încheierilor, sentințelor, deciziilor și CD-urilor; 3. Registrul de înregistrare a dosarelor penale și civile eliberate din arhiva; 4. Registrul de evidență a corespondenței expediate; 5. Registrul de înregistrare a sentințelor, hotărîrilor și alte documente eliberate din arhivă; 6. Registrul corespondenței de ieșire; 7. Registrul de transmiterea titlurilor executorii; 8. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate; 9. Registrul de audiență a cetățenilor; 10. Registrul de evidență a corespondenței de intrare;
Civil	11. Registrul de evidență alfabetică a cauzelor civile anul 2015; 12. Fișa de evidență;
Penal	13. Registrul de evidență alfabetică a dosarelor penale anul 2015; 14. Registrul de evidență a demersurilor examinate de către judecătorul de instrucție; 15. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 16. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 17. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	18. Registrul de evidență încheierilor privind darea în căutare a persoanelor pe cauzele contravenționale; 19. Registrul de evidență a dosarelor contravenționale contestate la Curtea de Apel Bălți, Curtea Supremă de Justiție; 20. Registrul de evidență a cauzelor contravenționale; 21. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rezina

Arhiva Judecătoriei Rezina este amplasată în subsol și este divizată în două încăperi. Încăperile au fost reparate și sunt bine amenajate. Totodată, spațiile destinate arhivei sunt dotate cu sistem de ventilare și sistem de semnalizare. Activitatea arhivei este organizată eficient.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Rezina (Tabelul 6) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă.	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.
	Utilizarea modulului electronic de raportare statistică prevăzut în versiunea 3 a PIGD.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Rezina a înregistrat o creștere neesențială în perioada 2009-2014 cu 3,4%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Rezina, de asemenea, a înregistrat o scădere neesențială în perioada 2009-2014 cu 5,7%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 4 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 13. *Arhiva*
Foto 14. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Rezina activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 22 persoane.

La Judecătoria Rezina există specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Rezina este prevăzută funcția de specialist pentru relațiile cu publicul, însă, la momentul vizitei de evaluare, funcția era vacantă. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Rezina este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	3	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	-
Grefier	5	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist superior	-	1
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Muncitor la îngrijirea complexă și repararea clădirii	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Total	**26**	**2**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Rezina (Tabelul 8) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate doar două.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Instruirea specialistului relații cu publicul.
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Rezina, în vederea clarificării problemelor apărute în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- La Judecătoria Rezina managementul resurselor umane este realizat de specialistul principal din cadrul Serviciului resurse umane.
- Schema de încadrare include un specialist în relații cu publicul, însă funcția la momentul vizitei de documentare era vacantă.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- Potrivit statelor de personal, instanța nu dispune de o funcție de administrator superior în rețeaua de calculatoare.

Foto 15. *Panou informativ*

La intrare în Judecătoria Rezina a fost instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată desfășurate pe parcursul zilei și sunt panouri informative. Ghișeul de informații este amplasat la intrarea în Secția evidență și documentare procesuală, care se află la etajul 1, în imediata apropiere de intrarea în instanță. În instanță sunt indicatori de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Polițistul de la intrare, de asemenea,orientează justițiabilii spre birourile respective. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente care interzic accesul neautorizat în birourile judecătorilor.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate următoarele anunțuri:

- Regulile de conduită a justițiabililor;
- Modele e cereri;
- Taxa de stat;
- Lista ședințelor de judecată.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Rezina (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată o recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea modulului din PIGD care generează automat listele cauzelor fixate pentru judecare.	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Rezina, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.

Concluzii:

- La intrarea în Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rezina a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 16. *Informații pentru vizitatorii instanței*
Foto 17. *Inscripție pe ușa unei săli de ședințe*
Foto 18. *Modele de cereri pentru justițiabili*

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începând cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare, și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Rezina[8] elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămâne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Rezina a înregistrat o evoluție ascendentă de la 1529,8 mii lei în anul 2012 la 3041,4 mii lei în anul 2014, ceea ce constituie o creștere de circa 99%. Această creștere se explică prin majorarea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Rezina au constituit 1082,9 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 2428,1 mii lei, fiind în creștere cu circa 124%. Creșterea în cauză a permis majorarea bugetului instanței cu circa 89%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Rezina pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,082.9	1,551.9	2,428.1	124%	**89%**
Reparații (curente și capitale)	22.8	112.7	88.6	289%	4%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	309.9	9.0		1%
Cheltuieli operaționale	424.1	402.4	515.7	22%	6%
Total	**1,529.8**	**2,376.9**	**3,041.4**	**99%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

În perioada anilor 2012-2014, cheltuielilor operaționale ale Judecătoriei Rezina au înregistrat o creștere de circa 22%, de la 424,1 mii lei în anul 2012 la 515,7 mii lei în anul 2014. Structura cheltuielilor operaționale se prezintă în tabelul ce urmează.

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	110.2	77.6	132.1	20%	24%
Servicii de transport	33.4	40.1	21.7	-35%	-13%
Servicii de telecomunicație și de poștă	41.8	36.7	57.8	38%	17%
Servicii comunale	157.3	143.0	186.5	19%	32%
Altele	81.4	105.0	117.6	44%	**40%**
Total	**424.1**	**402.4**	**515.7**	**22%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Analizând datele din tabel se poate de concluzionat că creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în proporție de 40% de majorarea bugetului pentru procurarea „altor" servicii.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Rezina a examinat în total 2651 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o diminuare de 8%, fiind de 2431. Astfel, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportând cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Rezina în anul 2012 a fost de circa 160 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 33% față de anul 2012, fiind de circa 212 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Bugetul Judecătoriei Rezina este comasat cu bugetul Judecătoriei Rîbnița
[9] Hotărârea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar pentru Judecătoria Rezina*

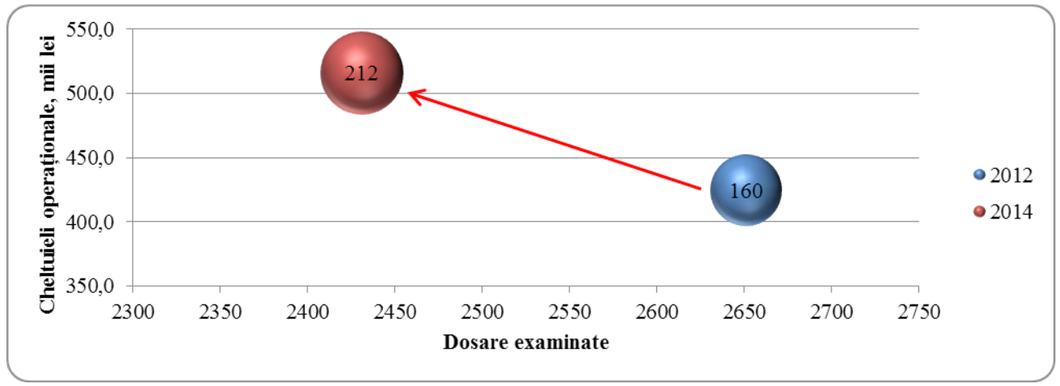

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin reducerea cu circa 33%, în anul 2014 față de anul 2012, a numărului de dosare examinate în timp ce cheltuielile operaționale în anul 2014 s-au majorat cu circa 22% față de anul 2012. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA REZINA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 212 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Rezina vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

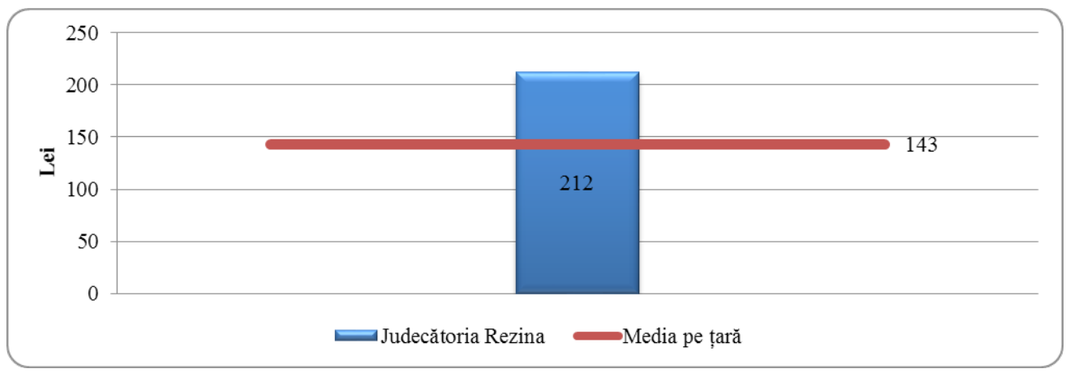

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Rezina a fost mai mare față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Rezina evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămâni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Rezina (Tabelul 3) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Rezina a cunoscut o evoluție ascendentă față de anul 2012 (creștere cu circa 99%).
- Creșterea bugetului s-a produs datorită creșterii cheltuielilor de personal (cu circa 124%).
- S-a majorat costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al diminuării numărului dosarelor examinate cu circa 33% și a creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 22%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Rezina în anul 2014 a fost mai mare față de costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Rîșcani, amplasată în orașul Rîșcani, are în jurisdicția sa 55 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anul 2013, o parte din birouri și două săli de ședințe au fost supuse reparației cosmetice. În anul 2014 a fost schimbat acoperișul și reparate scările de la intrarea în instanță. A fost instalată rampa pentru persoanele cu mobilitate redusă.

În anul 2012, la Judecătoria Rîșcani era utilizată versiunea a 2 PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședința de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Rîșcani ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Rîșcani în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul judecătoriei Rîșcani activează 2 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 25 persoane. La Judecătoria Rîșcani managementul resurselor umane este realizat de specialistul în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Rîșcani figurează un specialist pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat.

JUDECĂTORIA RÎȘCANI

or. Rîșcani, str. 31 August 1989, 9

Data vizitei: 25 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 36%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a înregistrat o creștere cu circa 24% față de anul 2012 și a rămas peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul cu privire la interzicerea accesului neautorizat în birourile judecătorilor. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe de judecată sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	3	La intrarea în clădire nu este instalată plăcuța cu denumirea instanței și nici stema de stat. Curtea din fața clădirii și terenul aferent acesteia necesită a fi pavate. A fost instalată rampa pentru persoanele cu mobilitate redusă.
Alimentare cu apă	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Alimentarea cu apă a instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	2	2	În anii 2010-2011, pentru siguranță, instanța a fost conectată la o altă rețea electrică, pentru cazurile de deconectare a energiei electrice, însă a fost păstrată și rețeaua cea veche. În anul 2008 au fost schimbate corpurile de iluminat din toate oficiile din instanță.
Sistem de canalizare	2	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Apeductul a fost schimbat integral, starea actuală a țevilor fiind bună.
Sistem de încălzire	2	2	Clădirea dispune de cazangerie proprie. Caloriferele sunt de tip vechi, dar într-o stare bună. Spațiul pentru cazangerie necesită reparație capitală.
Sistem anti-incendiu	-	1	Clădirea dispune de sistem anti-incendiu. De asemenea, a fost instalat și un sistem de senzori de mișcare. Nu este instalat un sistem de lumini semnalizatoare în caz de urgență.
Acoperiș	4	1	Acoperișul este din țiglă metalică și a fost renovat integral în anul 2014, fiind în stare foarte bună.
Interior	2	2	Interiorul birourilor este în stare bună, însă în condițiile în care persistă un nivel ridicat de umiditate, pe unii pereți s-a format igrasie.

Sursa: Judecătoria Rîșcani

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Rîșcani, 2012/2015*

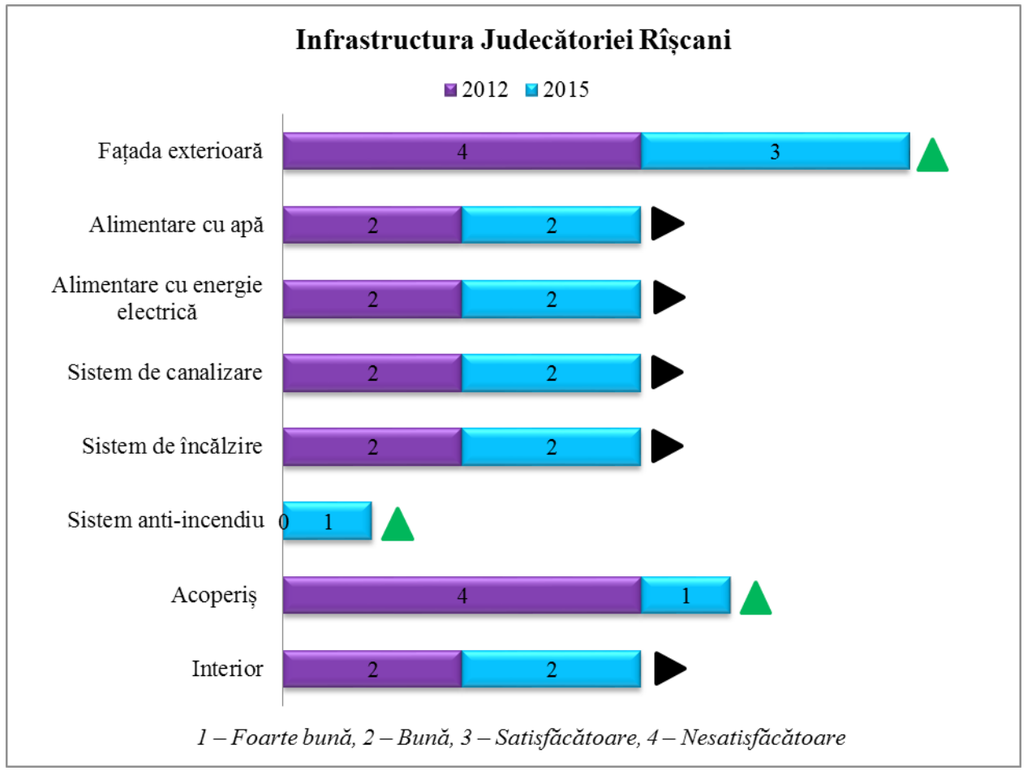

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor douăsprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Rîșcani (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate patru recomandări.

Foto 1. *Birou*
Foto 2. *Rampă de acces*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate[3]	Recomandări nerealizate
Instalarea plăcuțelor privind accesul interzis al terților persoane în birourile judecătorilor.	Renovarea fațadei exterioare a judecătoriei.
Crearea spațiilor pentru referenți.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Crearea unei încăperi pentru păstrarea corpurilor delicte.	Reamplasarea și unificarea arhivei.
Crearea spațiului pentru poliția judiciară.	Reamplasarea cancelariei și crearea unui ghișeu sau birou de informații la intrarea în judecătorie.
Renovarea acoperișului judecătoriei.	Amplasarea tuturor birourilor judecătorilor și a grefierilor la etajul 2 și restricționarea accesului.
	Crearea camerei de audiere a martorilor minori.
	Crearea spațiilor pentru minorii deținuți, precum și pentru minorii participanți la proces.
	Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.

Concluzii:

- Deși starea fațadei exterioare s-a ameliorat față de anul 2012, fiind considerată "satisfăcătoare", aceasta în continuare necesită renovare.
- Sistemele de canalizare, alimentare cu apă, energie electrică și energie termică nu au suferit schimbări din anul 2012, fiind apreciate drept „bune" și în anul 2015.
- Starea acoperișului s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „foarte bună".
- Starea interiorului clădirii Judecătoriei Rîșcani a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „bună" și în anul 2015.

Foto 3. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 4. *Spații de așteptare*
Foto 5. *Spații de așteptare și panou informativ*
Foto 6. *Sistem de securitate*

[3] La includerea în tabel, recomandările care au fost implementate parțial au fost divizate corespunzător. Din acest motiv recomandările din tabel depășesc numărul celor formulate în anul 2012.

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Rîșcani era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Rîșcani funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Rîșcani dispune de 4 săli de ședințe în care au fost instalate 4 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 2 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe nu era înregistrată audio. În anul 2013 Judecătoria Rîșcani a fost asigurată cu 2 reportofoane digitale. La data vizitei de evaluare din anul 2015, majoritatea ședințelor desfășurate în sălile de judecată erau înregistrate audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Rîșcani 104%[4] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Rîșcani avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Rîșcani este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Rîșcani și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Rîșcani*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Meniul nu conține nici o informație
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 06 iulie 2015[5]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Rîșcani dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea corespunzătoare a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate date cu privire la: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Server	1	1	-
Computer	20	25	10
Notebook	-	20	10
Imprimantă	20	15	10
Scanner	1	1	1
Scanner multifuncțional		*Informația nu a fost prezentată*	-
Set de înregistrare audio Femida	3	4	-
Dictafon	-	2	-
Copiator (Xerox)	3	2	2
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Rîșcani

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Rîșcani*

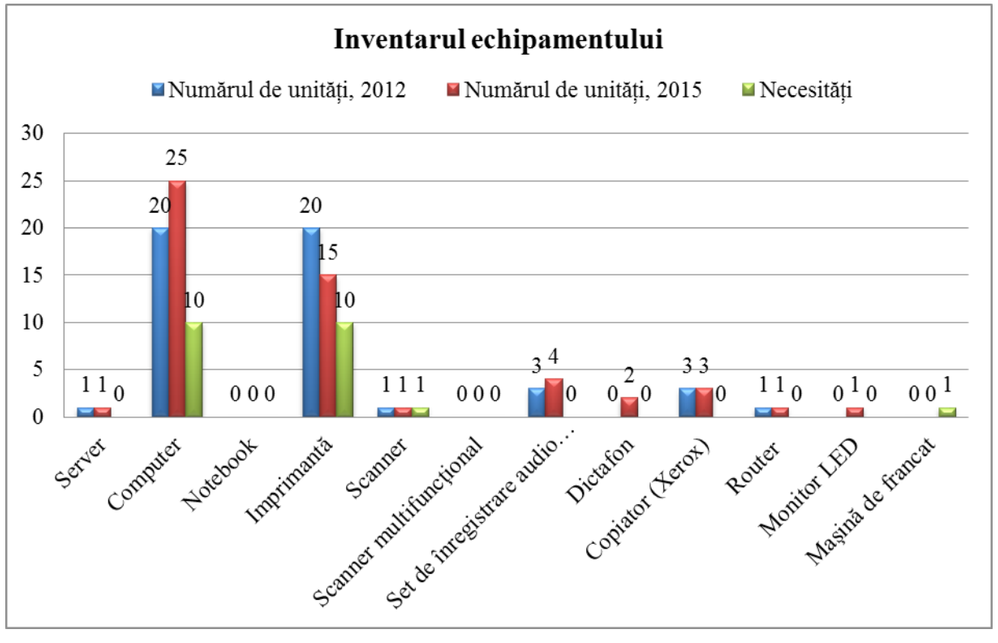

Sursa: Angajații Judecătoriei Rîșcani

[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[5] La data evaluării paginii web – 10 iulie 2015

[6] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Rîșcani*

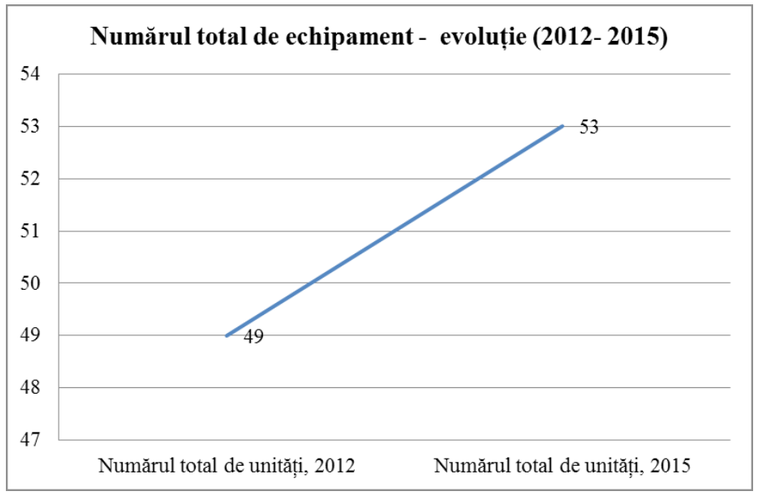

Sursa: Angajații Judecătoriei Rîșcani

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Rîșcani (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate șase recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Utilizarea tuturor funcționalităților prevăzute în PIGD.
Imprimarea listei cauzelor fixate pentru judecare prin intermediul PIGD.	
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Asigurarea uniformității fontului textului folosit pe pagina web. Se recomandă restructurarea meniurilor pentru a facilita accesul publicului la informația plasată pe pagina web.	
Actualizarea permanentă a paginii web.	
Crearea pe pagina web a meniului privind Posturile vacante.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Rîșcani era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu situația din anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Rîșcani ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Rîșcani este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012 numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 4 unități în total.

Foto 7. *Server*
Foto 8. *Sală de ședință dotată cu SRS Femida*
Foto 9. *Server*
Foto 10. *Inscripție pe ușa unei săli de ședințe*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Rîșcani este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în aceiași perioadă și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele volumului de lucru la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Rîșcani a scăzut de la 3191 dosare/materiale în anul 2009 la 2431 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2010 - 3777 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

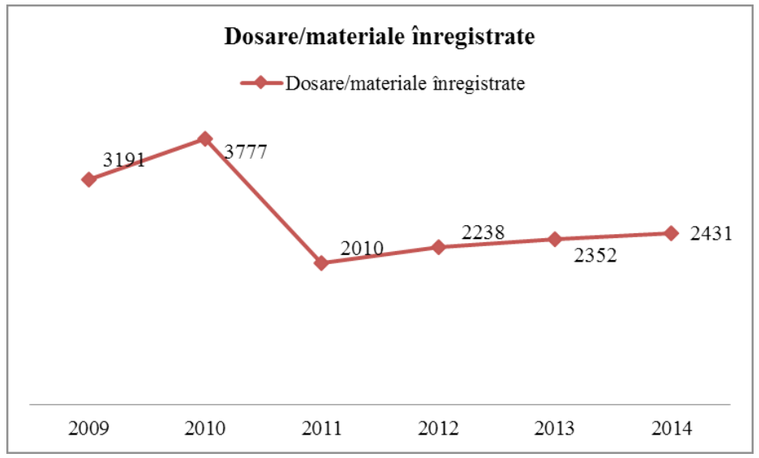

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2010 – 3577 dosare, iar cele mai scăzute în anul 2011 - 1793 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

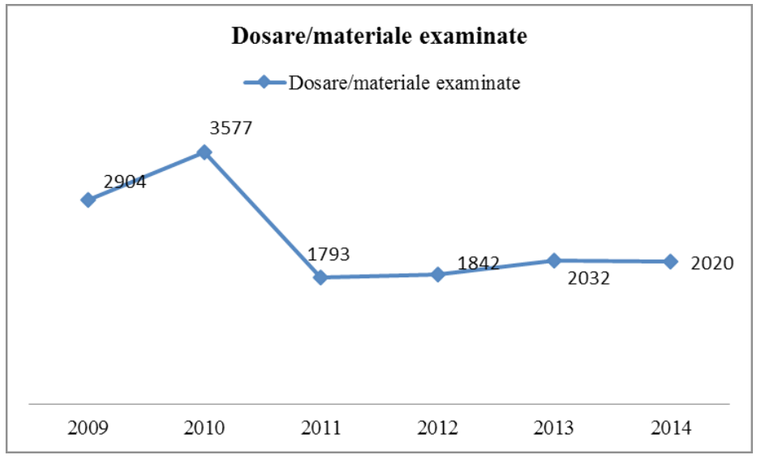

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Rîșcani s-a micșorat de la 91,0% în anul 2009 la 83,1% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

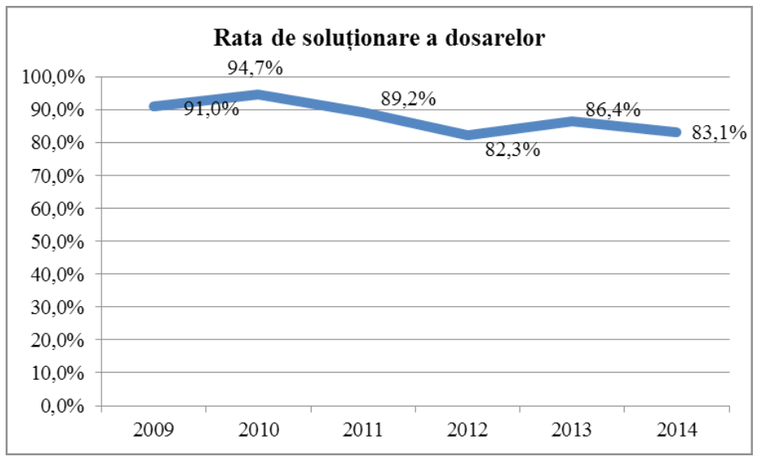

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rîșcani utilizează în activitatea sa 22 registre, cu patru registre mai mult decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Rîșcani numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rîșcani utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rîșcani*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de intrare a corespondenței; 2. Registrul de ieșire a corespondenței; 3. Registrul de intrare a avizelor pe dosare; 4. Registrul de expediere; 5. Registrul de expediere locală; 6. Registrul de evidență a petițiilor pentru anii 2004-2013; 7. Registrul de executare; 8. Registrul de expediere a dosarelor la Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție;
Civil	9. Indice alfabetic al dosarelor civile; 10. Indice alfabetice pe cauzele de contencios administrativ pe anii 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014; 11. Fișa de evidență;

[7] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	12. Indice alfabetice pe cauzele penale; 13. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva organelor de urmărire penală; 14. Registrul de intrare a corespondenței (mandate de arest, prelungirea mandatelor, anularea condamnării, schimbarea măsurii de pedeapsă); 15. Registru de expediere spre executare a documentelor executorii pe cauze penale; 16. Registrul pentru evidența corpurilor delicte pe anii 2010 – 2015; 17. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 18. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 19. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 20. Fișa de evidență;
Contravențional	21. Registrul dosarelor administrative; 22. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Rîșcani

Instanța are două încăperi pentru arhivă, una la etajul II și alta în subsolul clădirii. Încăperea destinată arhivei de la etajul II nu este dotată cu sistem de ventilare și sistem de securitate; nu sunt instalate corpuri de iluminat. De asemenea, podelele și rafturile pe care se păstrează dosarele sunt din lemn. În încăpere persistă umiditatea.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Rîșcani (Tabelul 6) demonstrează că, pînă în anul 2015, nu a fost implementată nici o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Consolidarea și organizarea arhivei într-un spațiu unic. Extinderea și securizarea arhivei.
	Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 și aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Rîșcani a scăzut în perioada 2009-2014 cu 23,8%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Rîșcani a scăzut în perioada 2009-2014 cu 30,4%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 5 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Arhiva*
Foto 12. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Rîșcani activează 2 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 25 persoane.

La Judecătoria Rîșcani există un specialist în resurse umane. Potrivit schemei de încadrare, instanța dispune de un specialist în relații cu publicul, care este și reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești. Specialistul în relații cu publicul a fost angajat.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Rîșcani este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	1	3
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	-
Grefier	4	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Specialist superior	1	-
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Șef serviciu	1	-
Traducător	1	
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Muncitor de întreținere complexă și reparația clădirii	2	-
Total	**27**	**4**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Rîșcani (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate ambele.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea și instruirea unui specialist în resurse umane.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Rîșcani, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Rîșcani este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist pentru relațiile cu publicul.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

13

Foto 13. *Inscripție pe ușa biroului unui judecător*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Rîșcani a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. Biroul specialistului în relații cu publicul se află la etajul I. În instanță nu sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panou sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Panou informativ cu CEDO;
- Lista ședințelor de judecată extrasă din PIGD;
- Regulile de conduită a justițiabililor;
- Orarul audienței cetățenilor de către președinte;
- Reguli de comportare în instanță;
- Extras din Hotărîrea CSM cu privire la accesul participanților la proces și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor;
- Accesul în clădirea judecătoriei și teritoriul aferent acesteia.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Rîșcani (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate trei recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.	Crearea la intrare în judecătorie a unui ghișeu de informații pentru a facilita accesul publicului la informație.
Instalarea pe ușile birourilor judecătorilor a plăcuțelor ce prevăd interzicerea accesului neautorizat în birourile acestora.	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Rîșcani, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri.	Instalarea indicatoarelor de direcționare spre biroul specialistului relații cu publicul, arhivă și cancelarie.
	Reconfigurarea spațiilor în vederea creării unui birou al cancelariei la intrare în judecătorie.

Concluzii:

- La Judecătoria Rîșcani nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.

14

15

16

Foto 14. *Intrare în sala de ședințe de judecată*
Foto 15. *Panou informativ*
Foto 16. *Monitor LED*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Rîșcani elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]. *Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Rîșcani a înregistrat o creștere de la 1675,5 mii lei în anul 2012 la 3218,8 mii lei în anul 2014, ceea ce reprezintă circa 92%. Această creștere se explică în mare parte prin**:**

1. **Creșterea cheltuielilor de personal[10].** Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Rîșcani au constituit 1027,7 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au constituit 1936,7 mii lei, fiind în creștere cu circa 88%, ceea ce a dus la majorarea bugetului instanței cu circa 59%.
2. **Creșterea cheltuielilor desinate reparațiilor.** În anul 2014, Judecătoria Rîșcani a beneficiat de mijloace financiare pentru reparații capitale în sumă de 710,6 mii lei. Existența acestor mijloace financiare au determinat creșterea bugetului instanței cu circa 45%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Rîșcani pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact,%
Cheltuieli de personal	1,027.7	1,565.6	1,936.7	88%	**59%**
Reparații (curente și capitale)	16.8	62.1	710.6	4130%	**45%**
Procurarea mijloacelor fixe	222.5	85.4	16.1	-93%	-13%
Investiții capitale	0.0	238.6	0.0	-	0%
Cheltuieli operaționale	408.5	543.4	555.4	36%	10%
Total	**1,675.5**	**2,495.1**	**3,218.8**	**92%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărârea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Rîșcani s-au majorat cu circa 36%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 408,5 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au constituit 555,4 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	103.4	193.8	151.4	46%	**33%**
Servicii de transport	39.3	50.4	52.4	33%	9%
Servicii de telecomunicație și de poștă	47.3	66.1	68.8	45%	15%
Servicii comunale	130.7	133.8	139.5	7%	6%
Altele	87.8	99.3	143.3	63%	**38%**
Total	**408.5**	**543.4**	**555.4**	**36%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea „altor" cheltuieli. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Rîșcani a majorat cheltuielile cu circa 63%, ceea ce a permis creșterea bugetului operațional cu circa 38%. La fel, se merită de menționat și despre majorarea cheltuielilor destinate finanțării rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Astfel, în anul 2014, cheltuielile în acest scop au înregistrat o creștere de circa 46% față de anul 2012 și au contribuit la majorarea bugetului operațional cu circa 33%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Rîșcani a examinat în total 1842 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere de pînă la 2020 dosare sau cu circa 10%. Astfel, creșterea numărului dosarelor examinate poate fi considerat un factor ce a contribuit la majorarea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Rîșcani în anul 2012 a fost de circa 222 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere ușoară cu circa 24% față de anul 2012, fiind de circa 275 lei.

[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Rîșcani*

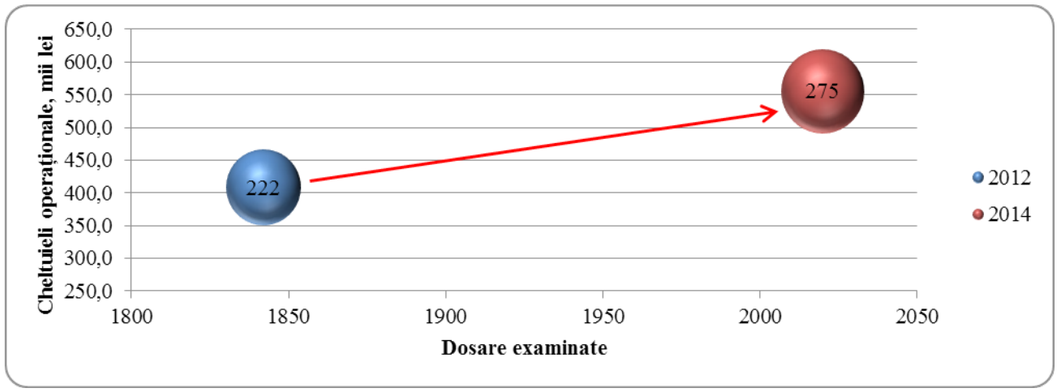

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin creșterea mai rapidă a cheltuielilor operaționale (36%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (10%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PER DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA RÎŞCANI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 275 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Rîșcani vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

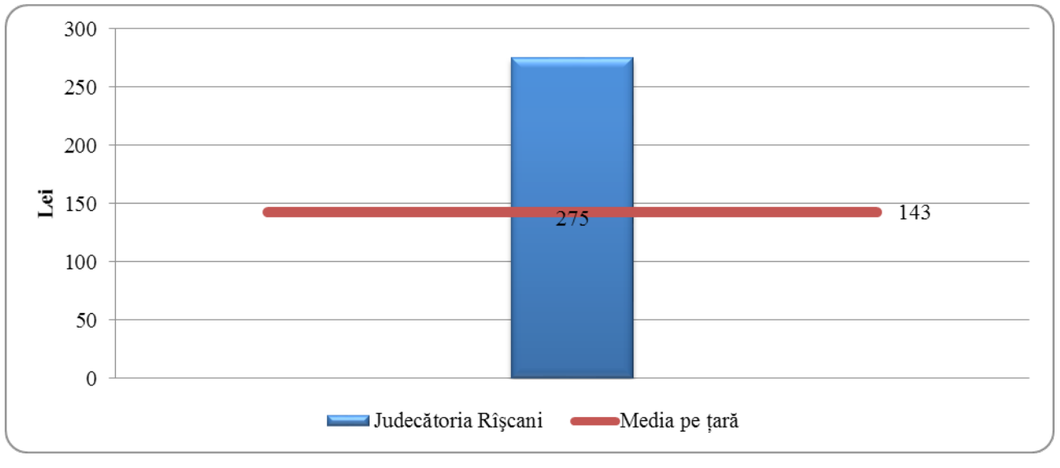

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Rîșcani a fost cu circa 92% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Rîșcani evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a o săptămînă (în anul 2014). La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget, dar a început să introducă baza de date pentru utilizarea ulterioară.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Rîșcani (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Rîșcani a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 92%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 88%) și a reparațiilor capitale.
- Majorarea cu circa 24% a costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii mai rapide a cheltuielilor operaționale (cu circa 36%) față de creșterea numărului de dosare examinate (cu circa 10%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Rîșcani în anul 2014 a fost cu circa 92% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile, dar a început formarea bazei de date.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Sîngerei, amplasată în orașul Sîngerei, are în jurisdicția sa 70 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Sîngerei a fost renovată integral în anul 2013. În anii 2013-2014, a fost renovată fațada exterioară și efectuate lucrări de reparație cosmetică a birourilor. Curtea din fața clădirii și terenul aferent acesteia sunt pavate.

În anul 2012, la Judecătoria Sîngerei era utilizată versiunea a 2 PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. Comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Sîngerei ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Sîngerei în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință descendentă, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Sîngerei activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 26,5 unități de personal. La Judecătoria Sîngerei funcțiile specialistului în resurse umane sunt exercitate temporar de specialistul în relații cu publicul.

JUDECĂTORIA SÎNGEREI

or. Sîngerei, str. N. Testemițeanu, 4 „a”

Data vizitei: 14 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 25%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 42% și a fost puțin peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul care interzice accesul neautorizat în birourile judecătorilor.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Apreci-erea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	1	Fațada clădirii respectă simbolica de stat și a fost renovată în 2013, starea actuală a acesteia fiind foarte bună. De asemenea, terenul aferent clădirii este pavat, iar teritoriul din fața instanței este amenajat corespunzător.
Alimentare cu apă	2	2	Instanța este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Alimentarea cu apă a instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	2	2	Rețeaua electrică a instanței este într-o stare bună, nu au fost raportate careva probleme.
Sistem de canalizare	2	2	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare.
Sistem de încălzire	2	1	Instanța dispune de cazangerie proprie. Cazanele sunt noi, iar sistemul de încălzire este de tip vechi, însă într-o stare foarte bună.
Sistem anti-incendiu	-	-	În judecătorie nu este instalat un sistem anti-incendiar. În holuri și în arhivă sunt instalate stingătoare.
Acoperiș	3	4	Acoperișul este într-o stare nesatisfăcătoare și necesită a fi schimbat.
Interior	2	2	În anii 2013-2014 au fost efectuate lucrări de renovare cosmetică a cîtorva birouri, starea actuală a acestora fiind bună. Totodată, există birouri unde este necesar să fie schimbate corpurile de iluminat și podelele.

Sursa: Judecătoria Sîngerei

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Sîngerei, 2012/2015*

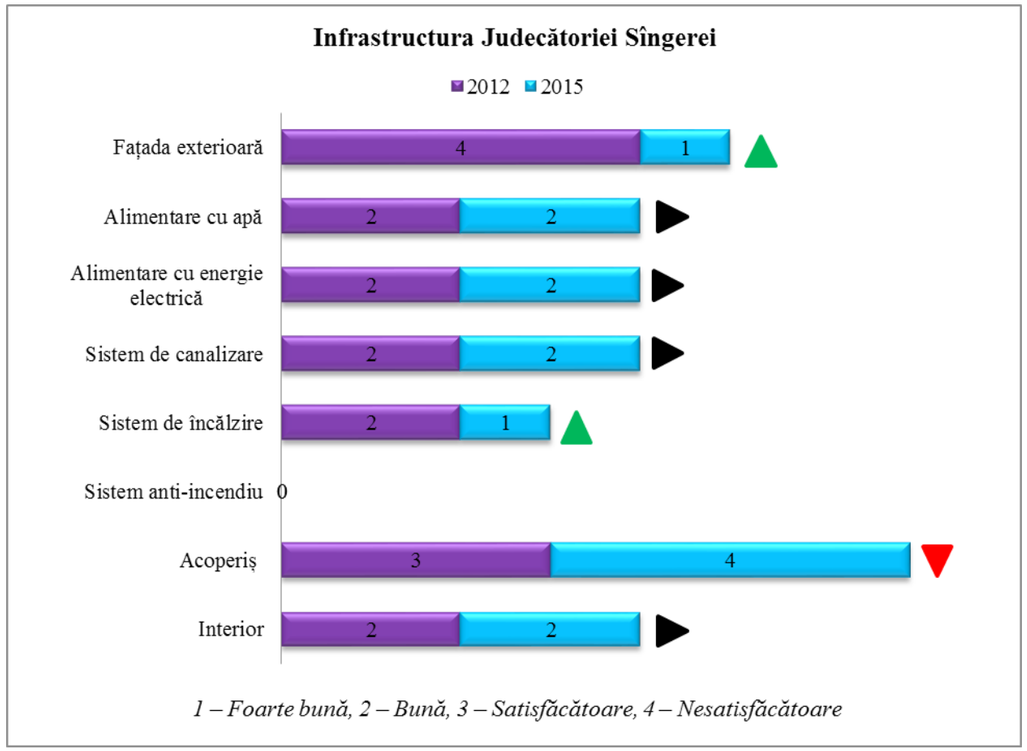

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor nouă recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Sîngerei (Tabelul 1), demonstrează că, pînă în 2015, au fost implementate opt recomandări.

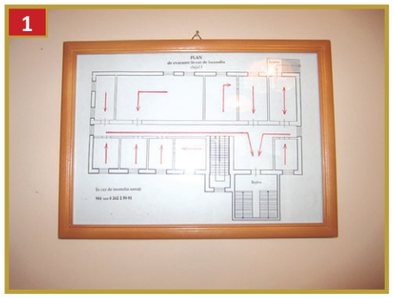
1

2

3

Foto 1. *Plan de evacuare*
Foto 2. *Cazangeria*
Foto 3. *Birou*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	Ventilarea încăperii pentru serverul rețelei locale (LAN).
Renovarea sălii de ședințe de la etajul 2. Crearea unei celule pentru deținuți cu acces restricționat.	
Reamplasarea cancelariei și a recepției la etajul 1 lîngă intrarea principală, ceea ce va facilita accesul publicului.	
Concentrarea birourilor judecătorilor la etajul 2, ceea ce ar îngrădi accesul cetățenilor la judecători.	
Construirea unor WC-uri noi la etajele 1 și 2.	
Renovarea finisajelor interioare acolo unde este necesar.	
Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.	
Îmbunătățirea rețelei de alimentare cu energie electrică a clădirii.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Sîngerei a fost renovată în 2013, starea acesteia fiind apreciată ca „foarte bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare și a sistemelor de alimentare cu apă și energie electrică au rămas neschimbate, fiind apreciate drept „bune” și în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind considerată „foarte bună”.
- Starea acoperișului s-a înrăutățit față de anul 2012, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare” în 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Sîngerei au fost renovate cosmetic, starea interiorului clădirii fiind considerată „bună”.

Foto 4. *Birou*
Foto 5. *Ghișeu polițist și avocați*
Foto 6. *Rampă de acces*
Foto 7. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 8. *Grup sanitar*
Foto 9. *Fațada exterioara*
Foto 10. *Extinctor*
Foto 11. *Fațada exterioara*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Sîngerei era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Sîngerei funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Sîngerei dispune de 2 săli de ședințe în care au fost instalate 2 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 6 judecători. În anul 2012, nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio. În anul 2013 Judecătoria Sîngerei a fost asigurată cu 6 reportofoane digitale. În anul 2015, instanța înregistrează audio prin intermediul programului SRS Femida o bună parte a ședințelor desfășurate în sălile de judecată. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Sîngerei 116%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Sîngerei avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Sîngerei este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile de mentenanță a paginii web prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Sîngerei și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Sîngerei*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de angajare în funcție publică, declarație cu privire la buna guvernare pentru anul 2015, ordin cu privire la primirea cetățenilor la audiență de către președintele și vicepreședintele instanței, modele de cereri pentru primirea la audiență, ordin cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2015
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 03 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Sîngerei dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	43	34	5
Notebook	-	-	-
Imprimantă	18	34	5
Scanner	1	2	3
Scanner multifuncțional	-	Nu a fost prezentată informația	-
Set de înregistrare audio Femida	1	2	-
Dictafon	-	6	-
Copiator (Xerox)	1	2	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Sîngerei

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Sîngerei*

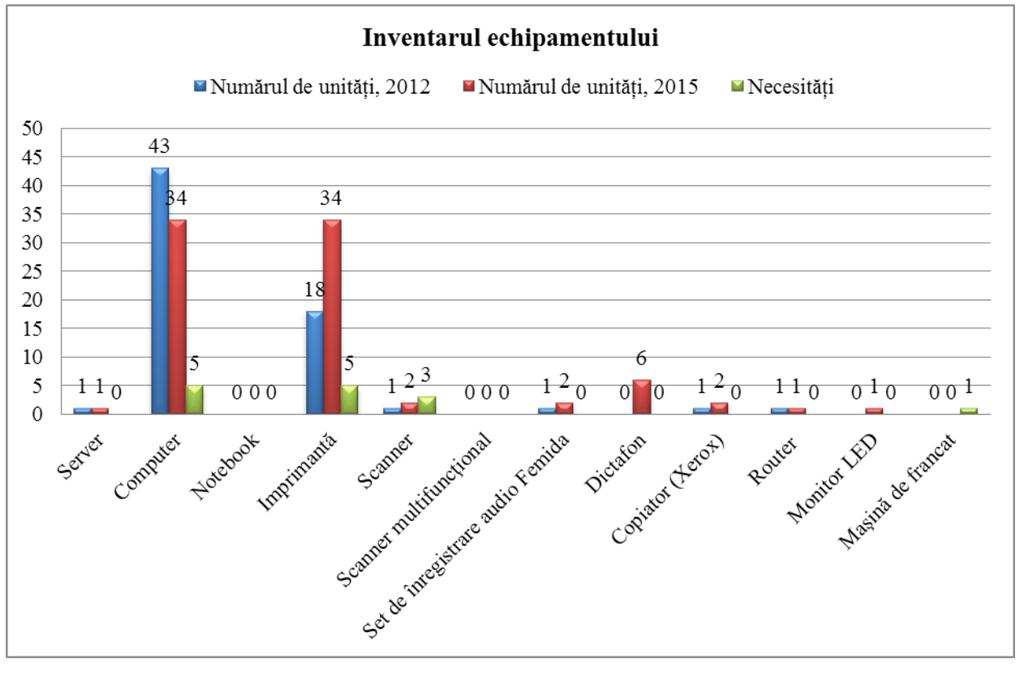

Sursa: Angajații Judecătoriei Sîngerei

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.
[4] La data evaluării paginii web – 04 iulie 2015
[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Sîngerei*

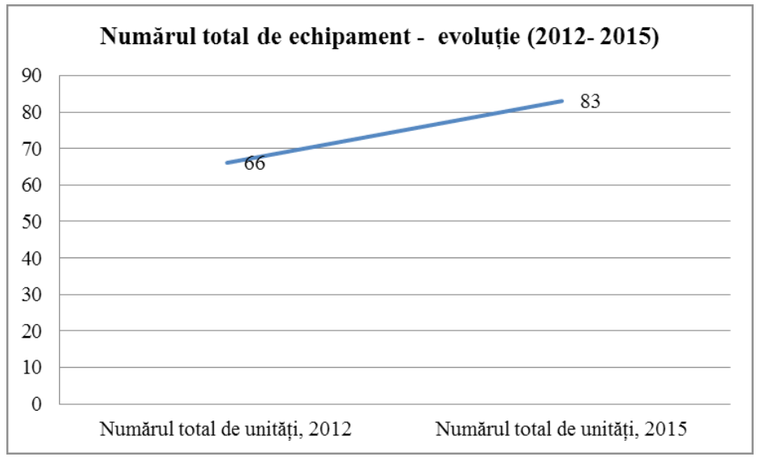

Sursa: Angajații Judecătoriei Sîngerei

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Sîngerei (Tabelul 4), demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate cinci recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea scanerelor și instituirea practicii de scanare a dosarelor.	Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședințe prin crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători și instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Completarea tuturor meniurilor paginii web cu informație de interes public.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Sîngerei era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Sîgerei o bună parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Sîngerei este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 17 unități în total.

Foto 12. *Inscripții pe ușa unei săli de ședințe*
Foto 13. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 14. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Sîngerei este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele volumului de lucru la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că, numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Sîngerei a înregistrat o scădere considerabilă de la 4484 dosare/materiale în anul 2009 la 2981 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

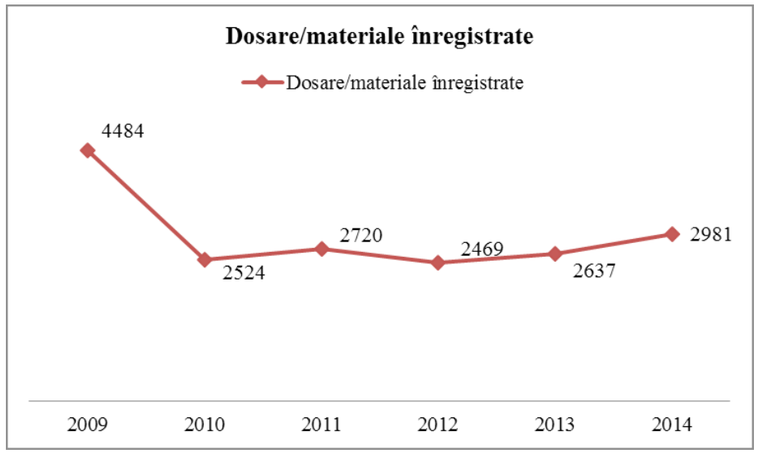

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate, se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a scăzut constant, de la 4362 dosare/materiale în anul 2009, la 1982 dosare/materiale în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

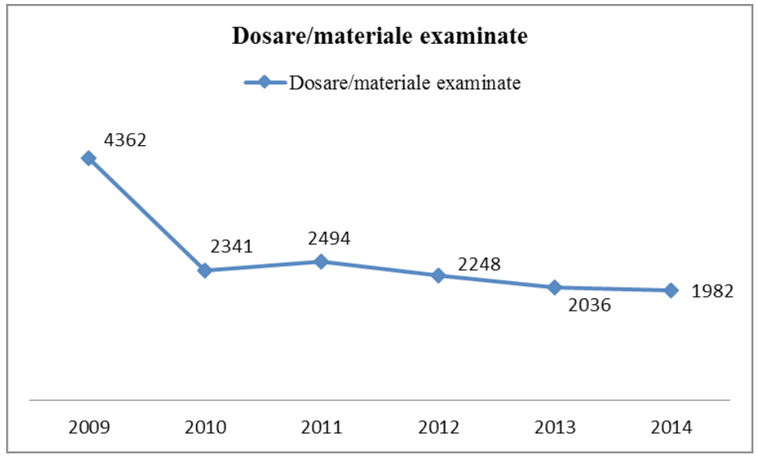

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Sîngerei a scăzut de la 97,3% în anul 2009 la 66,5% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

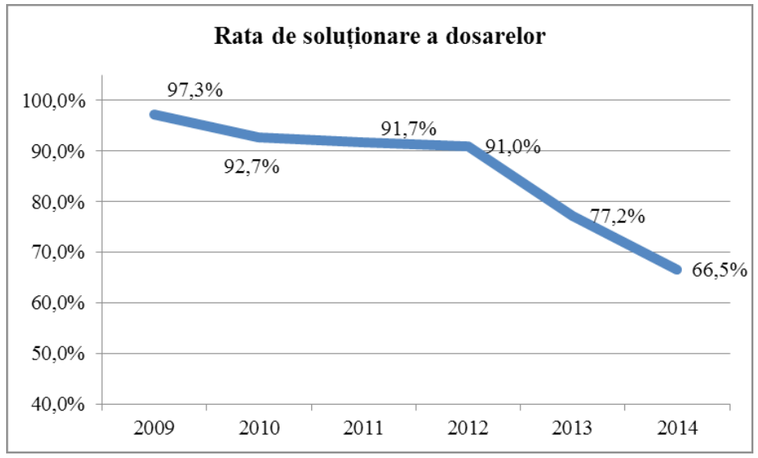

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Sîngerei utilizează în activitatea sa 21 registre – un număr mai mic comparativ cu anul 2012, cînd în instanță erau utilizate de colaboratorii Secției evidență și documentare procesuală, arhivă și expediție - 28 registre. Astfel, la Judecătoria Sîngerei numărul de registre ținute depășește cu 4 unități numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Sîngerei utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Sîngerei*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență a documentelor executorii; 2. Registrul de eliberare a copiilor hotărîrilor, încheierilor, sentințelor, deciziilor și CD-urilor; 3. Registrul de înregistrare a dosarelor penale și civile eliberate din arhiva; 4. Registrul de evidență a corespondenței expediate; 5. Registrul de înregistrare a sentințelor, hotărîrilor și alte documente eliberate din arhivă; 6. Registrul corespondenței de ieșire; 7. Registrul de transmiterea titlurilor executorii; 8. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate; 9. Registrul de audiență a cetățenilor; 10. Registrul de evidență a corespondenței de intrare;
Civil	11. Registrul de evidență alfabetică a cauzelor civile anul 2015; 12. Fișa de evidență;
Penal	13. Registrul de evidență alfabetică a dosarelor penale anul 2015; 14. Registrul de evidență a demersurilor examinate de către judecătorul de instrucție; 15. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 16. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 17. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	18. Registrul de evidență a încheierilor privind darea în căutare a persoanelor pe cauzele contravenționale; 19. Registrul de evidență a dosarelor contravenționale contestate la Curtea de Apel Bălți, Curtea Supremă de Justiție; 20. Registrul de evidență a cauzelor contravenționale; 21. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Sîngerei

Arhiva Judecătoriei Sîngerei este amplasată într-un spațiu divizat în trei camere, una dintre care este, totodată, și oficiul arhivarului, în celelalte două încăperi se păstrează dosarele. Spațiul destinat arhivei este suficient pentru păstrarea dosarelor, aerisirea încăperii se asigură prin deschiderea geamului, fiindcă lipsește sistemul de ventilare centralizat. Organizarea activității în arhivă este eficientă.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Sîngerei (Tabelul 6), demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Consolidarea cancelariei într-un spațiu unic și reamplasarea acesteia, cu construirea unei săli de recepție la etajul 1 la intrare în clădire.	
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformă rii cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 și aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	
Consolidarea arhivei într-un spațiu unic, cu organizarea și reparația corespunzătoare a încăperii.	

Concluzii:

Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Sîngerei a scăzut în perioada 2009-2014 cu 33,5%.
Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Sîngerei a scăzut în perioada 2009-2014 cu 54,6%.
Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 4 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 15. *Arhiva*
Foto 16. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

Conform schemei de încadrare pentru anul 2015, în cadrul Judecătoriei Sîngerei activează 6 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 26,5 unități de personal.

La Judecătoria Sîngerei funcția specialistului în resurse umane este temporar exercitată de specialistul în relații cu publicul, care este și reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Sîngerei este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	4	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	5	1
Grefier	6	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	-	1
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	-	1
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Șef serviciu	0,5	-
Administrator superior rețea de calculatoare	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	1,5	-
Operator în sala cu cazane	0,5	-
Paznic	3	-
Total	**32,5**	**3**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Sîngerei (Tabelul 8), demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate două recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instruirea specialistului relații cu publicul.	Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Sîngerei, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Sîngerei este realizat temporar de specialistul în relații cu publicul, funcția specialistului în resurse umane fiind vacantă.
- Judecătoria a angajat un specialist pentru relații cu publicul.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.
- Potrivit schemei de încadrarea a instanței pentru anul 2015, este prevăzută funcția de administrator superior rețea calculatoare și funcția a fost suplinită.

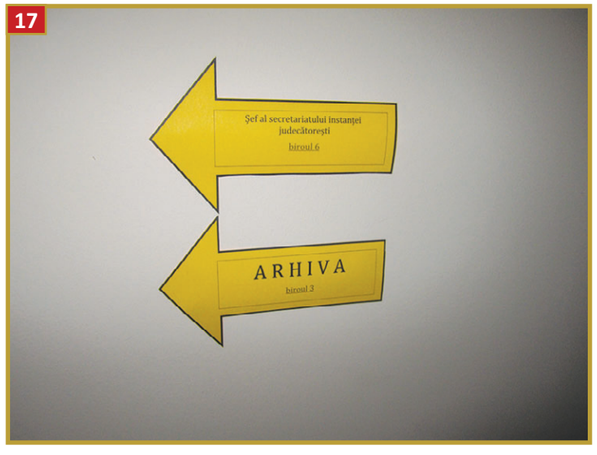

Foto 17. *Indicatoare de direcționare*

La intrare în Judecătoria Sîngerei a fost instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Pe lîngă panoul informativ, la intrarea în instanță este afișat și un panou cu dislocarea birourilor, secțiilor și a funcționarilor instanței. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Modele de cereri;
- Dislocarea birourilor;
- Reguli de conduită a justițiabililor;
- Taxa de stat;
- Eliberarea copiilor din dosar;
- Regulamentul de ordine internă;
- Ordinul Președintelui cu privire la primirea cetățenilor la audiență la președinte și vicepreședinte;
- Anunț cu privire la funcțiile publice vacante.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Sîngerei (Tabelul 9), demonstrează că, pînă în anul 2015, toate realizările au fost implementate.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Amplasarea cancelariei la etajul 1 al clădirii și crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor la intrare în instanță.	
Instalarea indicatoarelor clare spre biroul specialistului relații cu publicul, cancelarie și arhivă.	
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Sîngerei, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.	

Concluzii:

- Există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- La etajul I al Judecătoriei Sîngerei există un panou informativ cu privire la dislocarea birourilor din instanță.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

18

19

20

21

Foto 18. *Boxă de idei*
Foto 19. *Programul de lucru*
Foto 20. *Plăcuțe pe ușile birourilor*
Foto 21. *Panou informativ și monitor LED*

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începând cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Sîngerei elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[8]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămâne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Sîngerei a înregistrat o evoluție ascendentă de la 1546,7 mii lei în anul 2012 la 3023,5 mii lei în anul 2014, ceea ce constituie o creștere de circa 95%. Această creștere se explică prin majorarea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal au constituit 1173,6 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 2518,7 mii lei, fiind în creștere cu circa 115%. Creșterea în cauză a permis majorarea bugetului instanței cu circa 91%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Sîngerei pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,173.6	1,727.5	2,518.7	115%	**91%**
Reparații (curente și capitale)	66.9	253.0	122.3	83%	4%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	310.1	0.0	-	0%
Cheltuieli operaționale	306.2	381.0	382.5	25%	5%
Total	**1,546.7**	**2,671.6**	**3,023.5**	**95%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

În perioada anilor 2012-2014, cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Sîngerei au cunoscut o creștere moderată. Astfel, în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 306,2 mii pe când în 2014 acestea au fost de 382,5 mii lei, sau în creștere cu circa 25% (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	94.3	103.0	59.2	-37%	-46%
Servicii de transport	23.0	34.7	32.6	42%	13%
Servicii de telecomunicație și de poștă	36.5	74.4	118.0	223%	107%
Servicii comunale	98.3	99.1	100.2	2%	2%
Altele	54.1	69.8	72.5	34%	24%
Total	**306.2**	**381.0**	**382.5**	**25%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

În mare parte, creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de majorarea cheltuielilor pentru servicii de telecomunicații și de poștă. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Sîngerei a majorat cheltuielile pentru necesitățile în cauză cu circa 223% (de la 36,5 mii lei în anul 2012 la 118,0 mii lei în anul 2014). Astfel, creșterea acestor cheltuieli a dus la majorarea bugetului operațional al instanței cu circa 107%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale, în special a celor pentru servicii de telecomunicații și de poștă, poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Sîngerei a examinat în total 2248 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o diminuare până la 1982 dosare, sau cu circa 12%. Astfel, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Sîngerei în anul 2012 a fost de circa 136 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 42% față de anul 2012, fiind de circa 193 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărârea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Sîngerei*

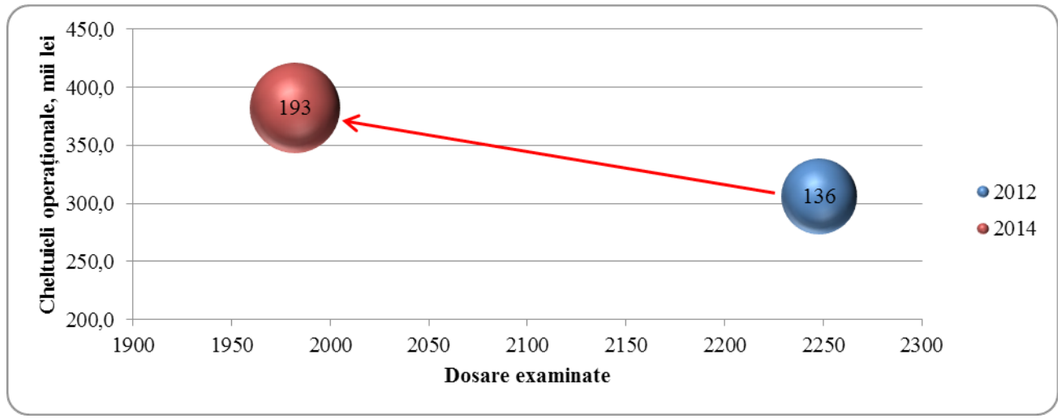

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Majorarea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin reducerea cu circa 12%, în anul 2014 față de anul 2012, a numărului de dosare examinate în timp ce cheltuielile operaționale în anul 2014 s-au majorat cu circa 25% față de anul 2012. Este important de menționat că, la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA SÎNGEREI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 193 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Sîngerei vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

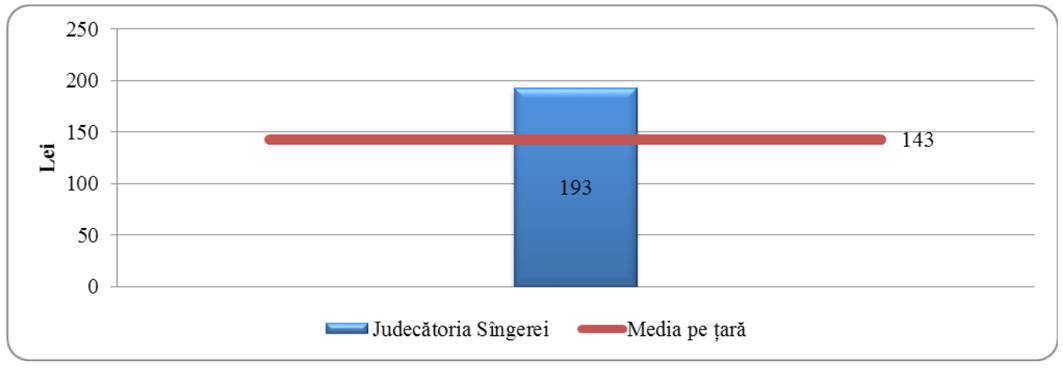

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Sîngerei a fost puțin peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Sîngerei evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întregul sistem judiciar, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămâni (în anii 2013 și 2014). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Sîngerei (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Sîngerei a cunoscut o evoluție ascendentă față de anul 2012 (creștere cu circa 95%).
- Creșterea bugetului s-a produs datorită creșterii cheltuielilor de personal (cu 115%) și a cheltuielilor pentru reparații (cu 83%).
- S-a majorat costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al diminuării numărului dosarelor examinate cu circa 12% și creșterii cheltuielilor operaționale cu circa 25%.
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Sîngerei în anul 2014 a fost puțin peste costul mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Șoldănești, amplasată în orașul Șoldănești, are în jurisdicția sa 33 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Șoldănești are 2 etaje. Fațada Judecătoriei Șoldănești necesită renovare integrală. Pînă în anul 2015, au fost renovate integral sistemele de alimentare cu energie termică și electrică. De asemenea, a fost instalat sistem anti-incendiar, iar interiorul clădirii a fost reparat.

În anul 2012, la Judecătoria Șoldănești era utilizată versiunea a 2 PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În anul 2012, instanța nu înregistra audio ședințele de judecată. În anul 2015, ședințele de judecată sunt înregistrate audio prin intermediul programului SRS Femida.

În perioada 2009-2014, volumul de muncă al Judecătoriei Șoldănești se caracterizează printr-o tendință de creștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Șoldănești activează 2 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 19 unități de personal. La Judecătoria Șoldănești activează un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Șoldănești figurează un specialist pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat.

JUDECĂTORIA ŞOLDĂNEŞTI

or. Șoldănești, str. Victoriei 18

Data vizitei: 15 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 19%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 6% și a fost peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor nu este plasat avertismentul care interzice accesul neautorizat în birourile judecătorilor și în instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	4	Fațada clădirii respectă simbolica de stat, însă starea actuală a acesteia este nesatisfăcătoare și necesită lucrări de reparație capitală.
Alimentare cu apă	4	4	Instanța nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă. În curtea instanței este o fîntînă, care satisface parțial necesitățile de alimentare cu apă ale instanței.
Alimentare cu energie electrică	4	1	Rețeaua electrică a instanței a fost renovată integral în 2013; a fost instalat un stabilizator și un generator performant.
Sistem de canalizare	-	-	Clădirea nu dispune de sistem de canalizare.
Sistem de încălzire	1	1	În anul 2014 sistemul de alimentare cu energie termică a fost renovat. Instanța are cazangerie proprie.
Sistem anti-incendiu	-	1	Clădirea instanței este dotată cu sistem anti-incendiar.
Acoperiș	3	4	Acoperișul este din foi de ardezie. Este necesară renovarea acestuia.
Interior	4	1	Toate oficiile instanței au fost renovate în anul 2013. Starea actuală a acestora este foarte bună.

Sursa: Judecătoria Șoldănești

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Șoldănești, 2012/2015*

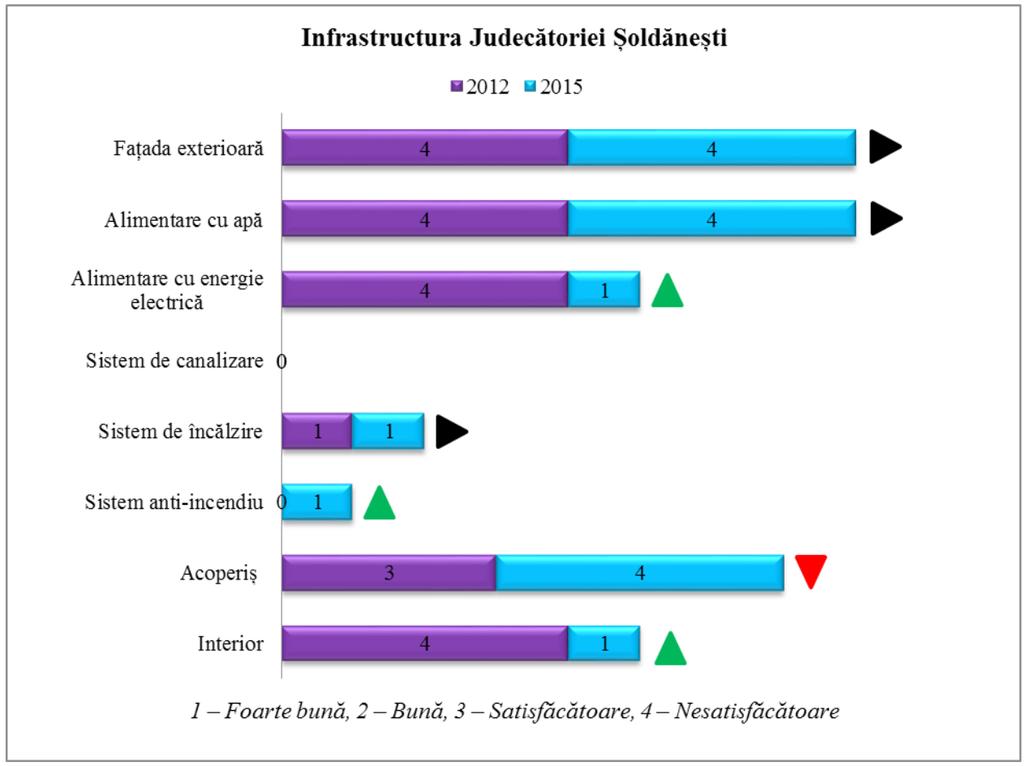

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor treisprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Șoldănești (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate șapte recomandări.

Foto 1. *Intrare securizată în arhivă*
Foto 2. *Birou*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	Instalarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare.
Reamplasarea cancelariei și a recepției la etajul I lîngă intrarea principală, ceea ce va facilita accesul cetățenilor la informație.	Instalarea unei pompe electrice pentru alimentarea clădirii cu apă din fîntînă.
Reamplasarea arhivei.	Crearea celulelor pentru deținuți cu acces restricționat și a intrării separate în clădire pentru deținuți.
Concentrarea birourilor judecătorilor la etajul II, ceea ce ar restricționa accesul publicului la judecători.	Construirea unor WC-uri noi la etajele 1 și 2.
Îmbunătățirea rețelei de alimentare cu energie electrică a clădirii.	Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.
Renovarea finisajelor interioare acolo unde este necesar.	Reparația acoperișului și extinderea burlanelor pentru a asigura scurgerea apelor de ploaie în afara clădirii.
Schimbarea ferestrelor exterioare și a ușilor.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Șoldănești necesită renovare integrală, starea actuală a acesteia fiind apreciată ca „nesatisfăcătoare” în anul 2015.
- Clădirea Judecătoriei Șoldănești nu are un sistem centralizat de alimentare cu apă.
- Sistemul de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciat drept „foarte bun” în 2015.
- Clădirea Judecătoriei Șoldănești nu are sistem de canalizare.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună” și în 2015.
- Starea acoperișului s-a înrăutățit din anul 2012, fiind calificată drept „nesatisfăcătoare” în anul 2015.
- Clădirea Judecătoriei Șoldănești a fost dotată cu sistem anti-incendiar.
- Starea interiorului clădirii s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună”.

3

4

5

6

7

8

Foto 3. *Grup sanitar*
Foto 4. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 5. *Accesul în clădirea instanței*
Foto 6. *Plan de evacuare*
Foto 7. *Cazangerie*
Foto 8. *Rampă de acces*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Șoldănești era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării vizitei de documentare, la Judecătoria Șoldănești funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Șoldănești are 4 săli de ședințe în care au fost instalate 4 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. La momentul vizitei, în instanță activau 2 judecători. În anul 2012, instanța nu înregistra audio ședințele desfășurate în sălile de ședințe. În anul 2015, ședințele sunt înregistrate audio. În anul 2013, Judecătoria Șoldănești a fost asigurată cu 4 reportofoane digitale. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Șoldănești 104%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Șoldănești avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Șoldănești este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile prestate centralizat și au calificat serviciile de mentenanță a paginii web ca fiind bune.
Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Șoldănești și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Șoldănești*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de angajare în funcție publică, note informative și un anunț cu privire la organizarea ușilor deschise
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 02 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

[4]Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Șoldănești dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	17	27	2
Notebook	-	-	-
Imprimantă	11	18	-
Scanner	1	9	-
Scanner multifuncțional	-	*Informația nu a fost prezentată*	-
Set de înregistrare audio Femida	2	4	-
Dictafon	-	4	-
Copiator (Xerox)	2	*Informația nu a fost prezentată*	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Șoldănești

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Șoldănești*

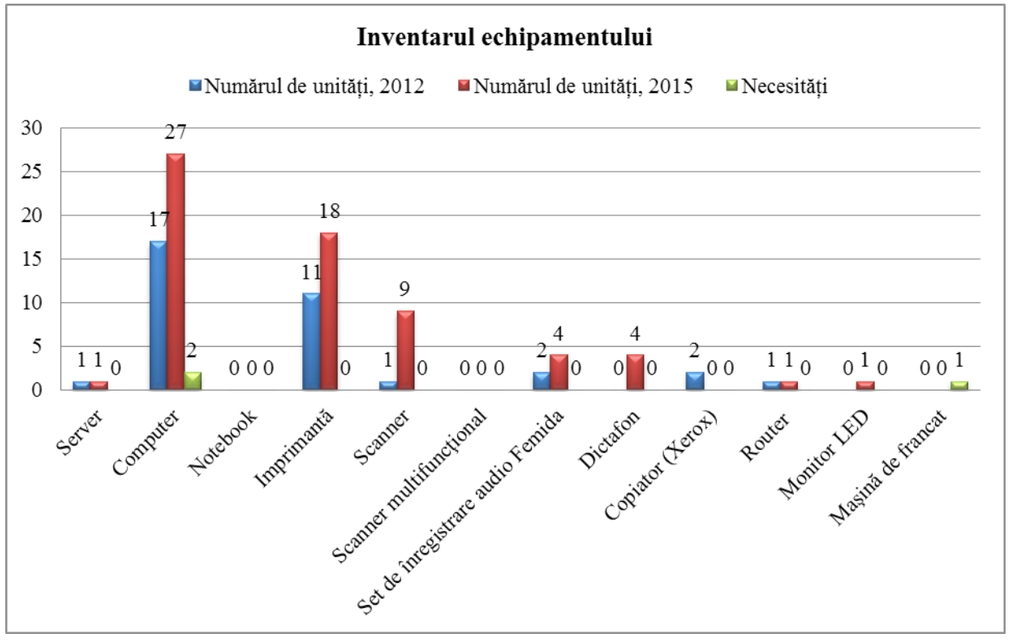

Sursa: Angajații Judecătoriei Șoldănești

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.
[4] La data evaluării paginii web – 03 iulie 2015
[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Șoldănești*

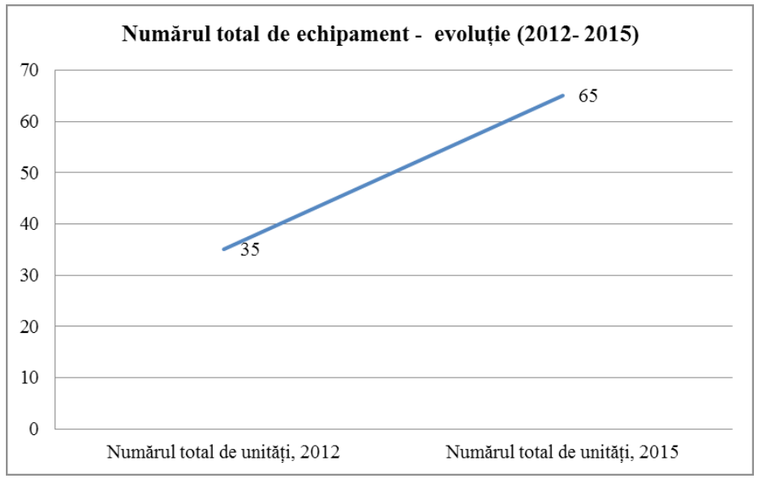

Sursa: Angajații Judecătoriei Șoldănești

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Șoldănești (Tabelul 4) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate trei recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reparația rețelei electrice pentru a fi posibilă utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM.
Pentru a facilita accesul justițiabililor la imaginile plasate pe pagini web, înainte de plasarea imaginilor pe pagina web acestea urmează a fi prelucrate în vederea micșorării mărimii imaginilor în kilobaiți.	
Folosirea fontului și designului uniform în toate meniurile de pe pagina web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Șoldănești era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- În anul 2015 la Judecătoria Șoldănești ședințele de judecată sunt înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Șoldănești este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 30 unități în total.

Foto 9. *SRS Femida*
Foto 10. *Sala de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 11. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Șoldănești este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor/materialelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Șoldănești s-a majorat de la 1650 dosare/materiale în anul 2009 la 2111 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2012 – 3420 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

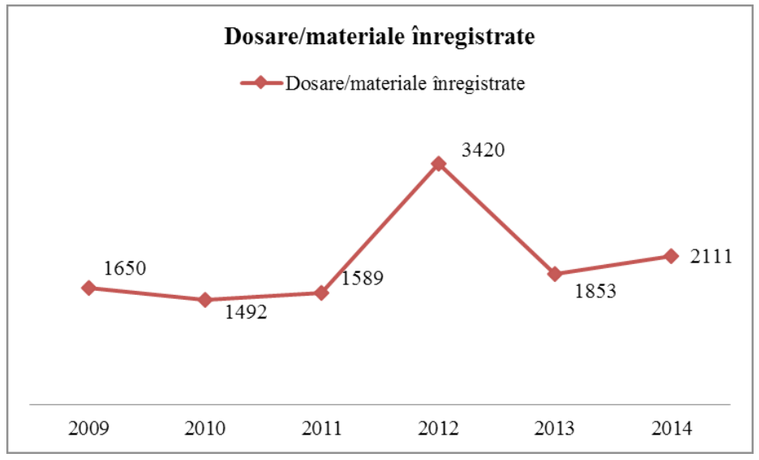

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata, că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009 - 2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2014 – 1941 dosare. Din anul 2009 tendința volumului de dosare/materiale examinate este în creștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 1544 în anul 2009 și 1941 în anul 2014 (*Figura 5*).

***Figura 5**. Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

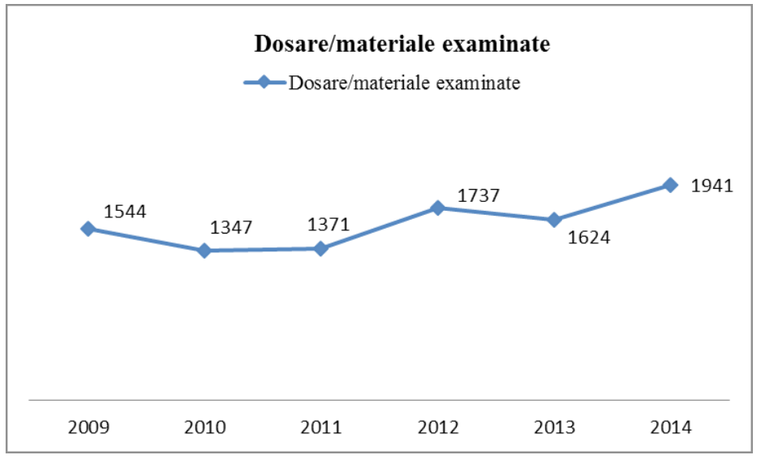

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide, că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Șoldănești a scăzut de la 93,6% în anul 2009 la 91,9% în anul 2014 (*Figura 6*)

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

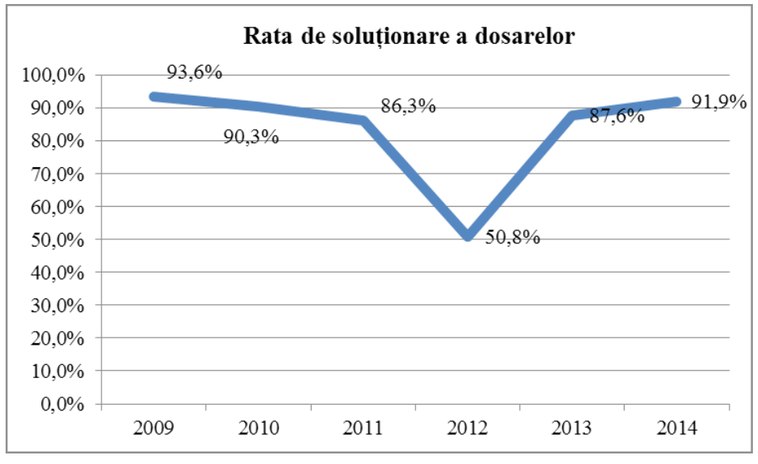

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Șoldănești utilizează în activitatea sa 16 registre – un număr mai mic comparativ cu anul 2012, cînd în instanță erau utilizate de colaboratorii Secției evidență și documentare procesuală, arhivă și expediție – 19 registre. Astfel, la Judecătoria Șoldănești numărul de registre ținute este mai mic cu 1 unitate, față de numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Șoldănești utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Șoldănești*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de evidență și control al petițiilor; 2. Registrul privind evidență a cauzelor examinate de Curtea de Apel; 3. Registrul de intrare corespondenței; 4. Registrul de ieșire corespondenții; 5. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor; 6. Inventarul de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz;
Civil	7. Registrul indicilor alfabetice a dosarelor civile anul 2015; 8. Fișa de evidență;
Penal	9. Registrul indicilor alfabetice a dosarelor penale anul 2015; 10. Registrul a materialelor neconfidențiale de competență a judecătorului de instrucție; 11. Registrul a materialelor confidențiale de competență a judecătorului de instrucție; 12. Registrul pentru evidență a corpurilor delicte; 13. Registrul de evidență încheierilor privind darea în căutare a persoanelor; 14. Fișa de evidență;
Contravențional	15. Registrul indicilor alfabetice pe materialele administrative 2013-2015; 16. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Șoldănești

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Arhiva Judecătoriei Șoldănești este amplasată în două încăperi situate la etajul 1 și 2. În încăperea de la etajul 1 se păstrează dosarele începînd cu anul 2009 pînă în prezent. Încăperea este renovată, lipsește sistem de ventilare centralizat, însă aerisirea este posibilă prin deschiderea geamului. La ferestre sunt instalate gratii. La etajul doi se păstrează dosarele începînd cu anii 1981 – 2008. Starea încăperii este nesatisfăcătoare, deoarece lipsesc condițiile de păstrare adecvată a dosarelor, nu este sistem de ventilare și nici fereastră. Totodată, este necesară efectuarea reparației capitale a biroului respectiv.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Șoldănești (Tabelul 6) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate două recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.	Consolidarea arhivei într-un spațiu unic, cu organizarea și reparația corespunzătoare a încăperii.
Reamplasarea cancelariei, cu construirea unei săli de recepție la etajul 1.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Șoldănești a crescut în perioada 2009-2014 cu 27,9%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Șoldănești a crescut în perioada 2009-2014 cu 25,7%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală este cu un registru mai mic față de numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 12. *Arhiva*
Foto 13. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Șoldănești activează 2 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 19 persoane.

Managementul resurselor umane la Judecătoria Șoldănești este realizat de specialistul în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Șoldănești figurează un specialist pentru relațiile cu publicul și acest specialist a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Șoldănești este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	1	2
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	3	1
Grefier	4	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	-	1
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	-	1
Șef serviciu	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	1	-
Curățitor teritorii	1	-
Total	**21**	**5**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Șoldănești (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, ambele au fost implementate.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane sau instruirea consilierului în gestionarea resurselor umane.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Șoldănești, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Șoldănești este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist pentru relații cu publicul.
- Instanța a angajat un administrator al rețelei de calculatoare.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 14. *Panou informativ*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Șoldănești a fost instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală a fost mutată la etajul 1, în imediata apropiere de intrarea în instanță. În instanță nu sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Lista ședințelor de examinare a cauzelor;
- Modele de cereri;
- Taxa de stat sau alte taxe;
- Regulile de conduită a justițiabililor și a altor persoane in instanța judecătorească;
- Regulamentul de ordine internă;
- Anunț cu privire la funcțiile publice vacante.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Șoldănești (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate trei recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Amplasarea cancelariei mai aproape de intrare și crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor.	Instalarea indicatoarelor clare spre biroul specialistului relații cu publicul, cancelarie și arhivă.
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Șoldănești, noutăți în sistemul judiciar, modele de cereri, etc.	
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	

Concluzii:

- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED pentru afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.
- Secția evidență și documentare procesuală se află la etajul I, în imediata apropiere de intrarea în instanță.

Foto 15. *Monitor LED*
Foto 16. *Spații de așteptare pentru public*
Foto 17. *Plăcuțe pe ușile birourilor judecătorilor*
Foto 18. *Inscripții la intrarea în sala de ședințe de judecată*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Șoldănești elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Șoldănești a înregistrat o creștere de la 1213,6 mii lei în anul 2012 la 2059,5 mii lei în anul 2014, ceea ce constituie circa 70%. Această creștere se explică în mare parte prin majorarea dublă a cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Șoldănești au constituit 854,3,4 mii lei, atunci în 2014, cheltuielile de personal au înregistrat o valoare de 1707,9 mii lei, fiind în creștere cu circa 100%. Creșterea respectivă a dus la majorarea bugetului instanței cu circa 101%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Șoldănești pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	854.3	1,283.9	1,707.9	100%	**101%**
Reparații (curente și capitale)	73.4	1,030.4	27.6	-62%	-5%
Procurarea mijloacelor fixe	13.3	308.3	0.0	-100%	-2%
Cheltuieli operaționale	272.6	463.9	324.0	19%	6%
Total	**1,213.6**	**3,086.5**	**2,059.5**	**70%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Șoldănești s-au majorat cu circa 19%. Astfel, în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 272,6 mii lei, pe cînd în 2014 acestea au constituit 324 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact,%
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	50.3	104.7	76.0	51%	50%
Servicii de transport	42.6	61.5	42.8	0%	0%
Servicii de telecomunicație și de poștă	39.5	48.0	65.2	65%	50%
Servicii comunale	104.5	101.0	79.8	-24%	-48%
Altele	35.7	64.5	60.2	69%	48%
Total	**272.6**	**379.7**	**324.0**	**19%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată de:

1. **Majorarea cheltuielilor pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc**. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Șoldănești a majorat cheltuielile în acest scop cu circa 51%.
2. **Majorarea cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă**. În anul 2014, creșterea cheltuielilor în cauză a constituit circa 65% comparativ cu anul 2012.

Majorarea ambelor categorii de cheltuieli a dus la creșterea bugetului operațional cu 50% fiecare.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Șoldănești a examinat în total 1737 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere ușoară de pînă la 1941 dosare sau cu circa 12%. Astfel, numărul dosarelor examinate este unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Șoldănești în anul 2012 a fost de circa 157 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere nesemnificativă de circa 6% față de anul 2012, fiind de circa 167 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Șoldănești*

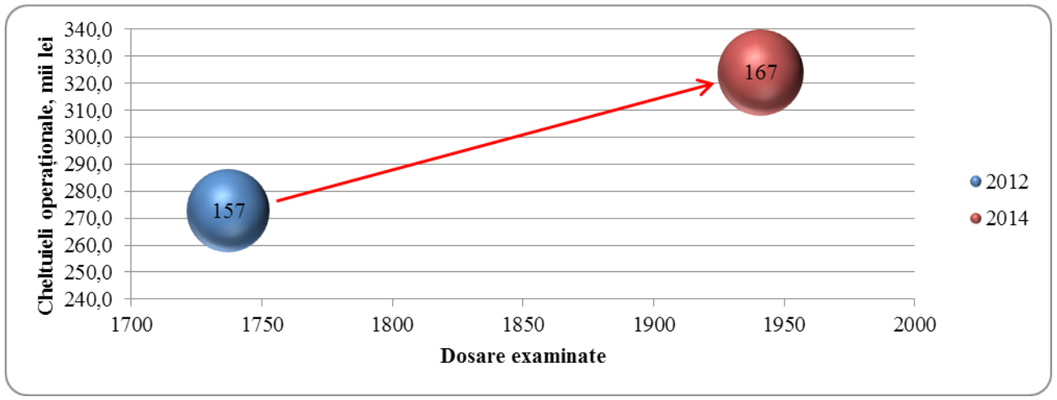

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea ușoară a costului mediu pe dosar examinat se explică prin faptul că creșterea cheltuielile operaționale a fost mai rapidă (circa 19%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 12%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAȚIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA ŞOLDĂNEŞTI VS. MEDIA PE ȚARĂ

Pentru a constata dacă 167 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Șoldănești vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

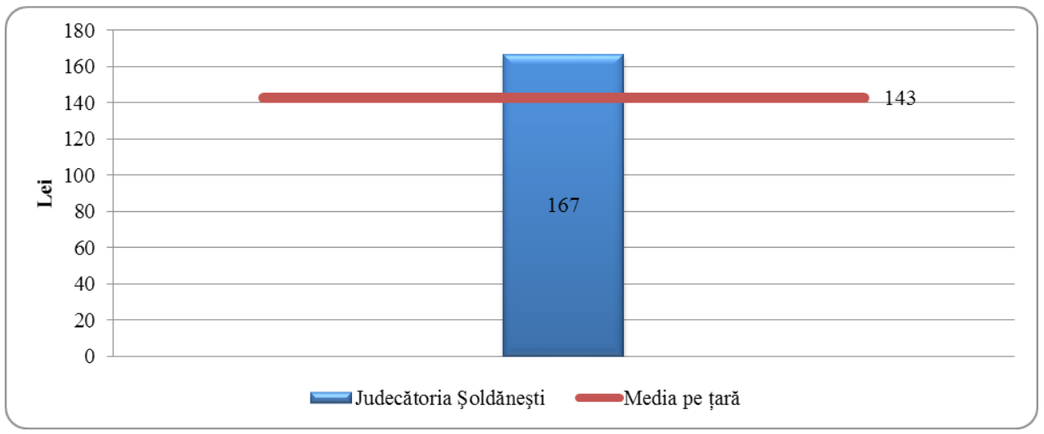

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Șoldănești a fost peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂȚII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Șoldănești evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămîni (în anii 2013 și 2014). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Șoldănești (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Șoldănești a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 70%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (cu circa 100%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii mai rapide a cheltuielilor operaționale (circa 19%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 12%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Șoldănești în anul 2014 a fost peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Soroca, amplasată în orașul Soroca, are în jurisdicția sa 68 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Soroca a fost construită în anul 1975. În anul 2013 a fost dată în exploatare o anexă la clădirea instanței, în care sunt amplasate 6 săli de ședințe de judecată. În același an, au fost reparate mai multe încăperi din subsolul clădirii, a fost renovat echipamentul cazangeriei și a fost amenajată camera pentru audierea minorilor. În anul 2014 au fost efectuate lucrări de reparație curentă a tavanelor și corpurilor de iluminat. Majoritatea birourilor din interiorul clădirii necesită reparație capitală.

În anul 2012, la Judecătoria Soroca era utilizată versiunea a 2 PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Soroca majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Soroca în perioada 2009-2014 se caracterizează printr-o tendință descendentă, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Soroca activează 8 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 37,5 unități de personal. La Judecătoria Soroca a fost angajat un specialist în resurse umane. De asemenea, în cadrul judecătoriei activează un specialist pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA SOROCA

or. Soroca, str. Independenței, 62

Data vizitei: 01 iunie 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 33%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 61% și a fost puțin peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există trei panouri informative pentru public. Pe ușile birourilor sunt semne clare cu numele judecătorilor, denumirea Secției evidență și documentare procesuală, arhivei. În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	3	2	Fațada clădirii respectă simbolica de stat. Pereții exteriori ai clădirii necesită izolare termică. Partea din față a fațadei clădirii a fost renovată și au fost reparate scările de la intrarea centrală. De asemenea, au fost schimbate vitraliile din holul instanței.
Alimentare cu apă	2	2	Instanța este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă, apeductul fiind în stare bună.
Alimentare cu energie electrică	1	2	În anul 2012 a fost procurat un stabilizator. În anul 2015 au fost efectuate lucrări de reparație la panoul central de distribuție a energiei electrice. Corpurile de iluminat au fost parțial schimbate.
Sistem de canalizare	4	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Sistemul de alimentare cu apă a fost renovat.
Sistem de încălzire	3	2	Clădirea dispune de cazangerie proprie. Periodic țevile de încălzire sunt izolate. În anul 2013, odată cu darea în exploatare a anexei, a fost renovat echipamentul cazangeriei cu o pompă și o microcentrală. Caloriferele sunt de tip vechi, dar funcționale.
Sistem anti-incendiu	-	3	În anexa la clădire, unde sunt amplasate sălile de ședințe, este instalat sistem anti-incendiu, însă clădirea principală nu dispune de un astfel de sistem.
Acoperiș	1	3	În 2011 a fost reparat acoperișul, însă pe parcursul anilor a început să pătrundă apa în clădire.
Interior	2	3	Majoritatea birourilor necesită reparație capitală (schimbarea corpurilor de iluminat, renovarea pereților și a podelelor). Majoritatea ușilor sunt vechi și necesită a fi înlocuite.

Sursa: Judecătoria Soroca

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Soroca, 2012/2015*

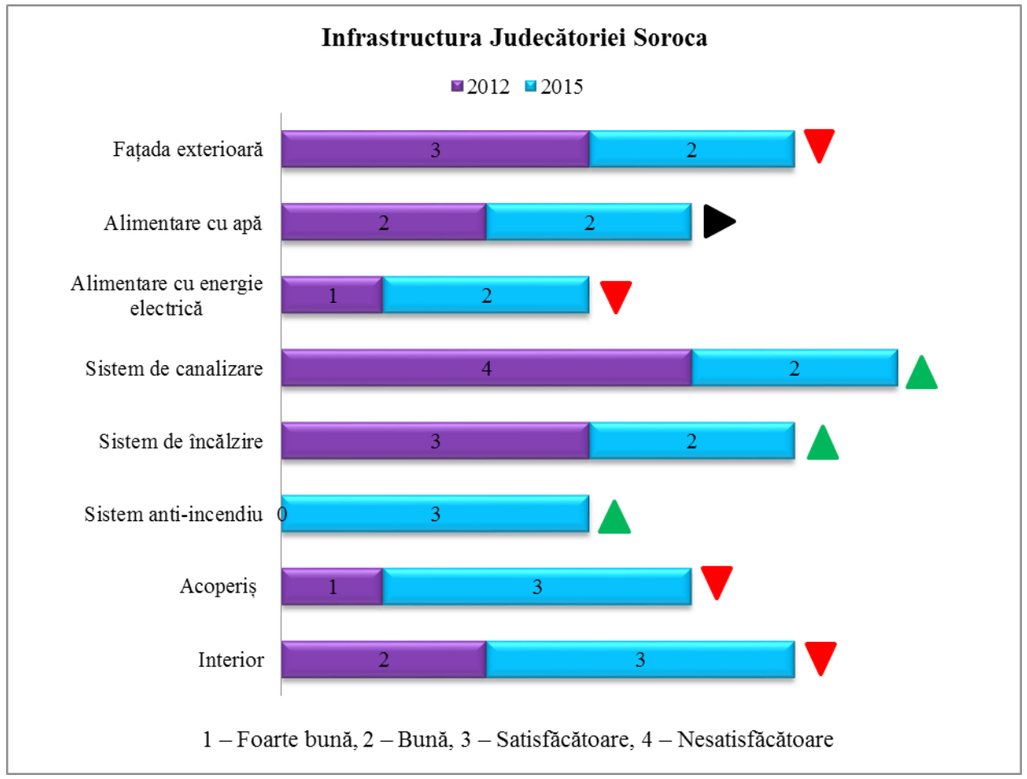

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor optsprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Soroca (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015 au fost implementate opt recomandări.

Foto 1. *Camera pentru audierea minorilor*
Foto 2. *Celulă pentru deținuți*
Foto 3. *Birou*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Înlocuirea corpurilor de iluminat.	Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.
Schimbarea ferestrelor de la intrarea în instanță.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Renovarea fațadei exterioare a clădirii de bază și a construcției anexă.	Înlocuirea sistemului de încălzire.
Instalarea burlanelor și a jgheaburilor și crearea scurgerilor de apă.	Schimbarea sistemului de încălzire.
Renovarea scărilor de la intrarea în instanță și a scărilor care fac legătura cu etajul 2, precum și a celor din spatele clădirii.	Reparația sălilor de ședințe de la etajul 1.
Pavarea spațiului din jurul instanței.	Renovarea finisajelor interioare unde este necesar.
Schimbarea sistemului de canalizare.	Schimbarea ușilor vechi.
	Amplasarea biroului specialistului în relații cu public la intrarea în instanță.
	Crearea unui spațiu la intrare în instanță pentru poliția judiciară.
	Renovarea finisajului podelelor în holurile de la etajul 1 și 2.
Crearea unei celule pentru deținuți în subsol cu WC și lavoar.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Soroca a fost parțial renovată, starea acesteia fiind apreciată drept „bună” în 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a instanței este calificată ca „bună” în anul 2015, față de calificativul „foarte bună” acordat în anul 2012.
- Starea sistemului de canalizare a Judecătoriei Soroca s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie termică s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” în anul 2015.
- Instanța dispune de un sistem anti-incendiar, care este instalat doar în anexa la clădirea de bază.
- Starea acoperișului s-a înrăutățit comparativ cu anul 2012, fiind considerată „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea interiorului clădirii Judecătoriei Soroca s-a înrăutățit din anul 2012, fiind considerată „satisfăcătoare” în anul 2015.

Foto 4. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 5. *Spații de așteptare*
Foto 6. *Sala de ședințe de judecată*
Foto 7. *Spațiu pentru deținuti în sala de ședințe*
Foto 8. *Buton anti-incendiar*
Foto 9. *Hol*
Foto 10. *Încăpere pentru avocați*
Foto 11. *Fisuri in podeaua de la intrarea in cladire*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Soroca era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Soroca funcționa versiunea a 4 a PIGD.

Judecătoria Soroca dispune de 7 săli de ședințe, toate fiind dotate cu seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 8 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe de judecată nu era înregistrată audio. În anul 2013 Judecătoria Soroca a fost asigurată cu 2 reportofoane digitale. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Soroca 109%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Soroca dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a instanței este gestionată centralizat de o companie contractată de aceasta. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de serviciile de mentenanță a sistemului de management al conținutului prestate centralizat.

Tabelul 2 de mai jos reflectă meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Soroca și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Soroca*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Un anunț cu privire la ziua ușilor deschise și ordinul cu privire la organizarea audienței cetățenilor.
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 10 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Soroca dispune de un număr suficient de echipament necesar pentru desfășurarea corespunzătoare a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este reflectat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate și date cu privire la: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	29	46	23
Notebook	-	-	-
Imprimantă	25	35	7
Scanner	4	4	-
Scanner multifuncțional	-	2	3
Set de înregistrare audio Femida	2	7	-
Dictafon	-	2	-
Copiator (Xerox)	5	2	3
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Soroca

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Soroca*

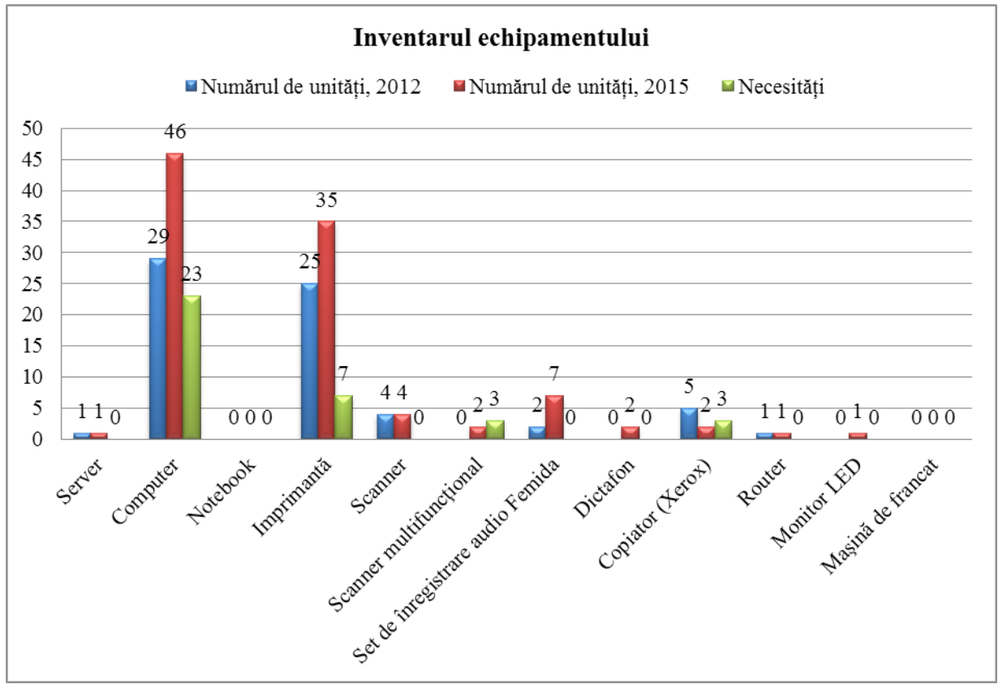

Sursa: Angajații Judecătoriei Soroca

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 18 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Soroca*

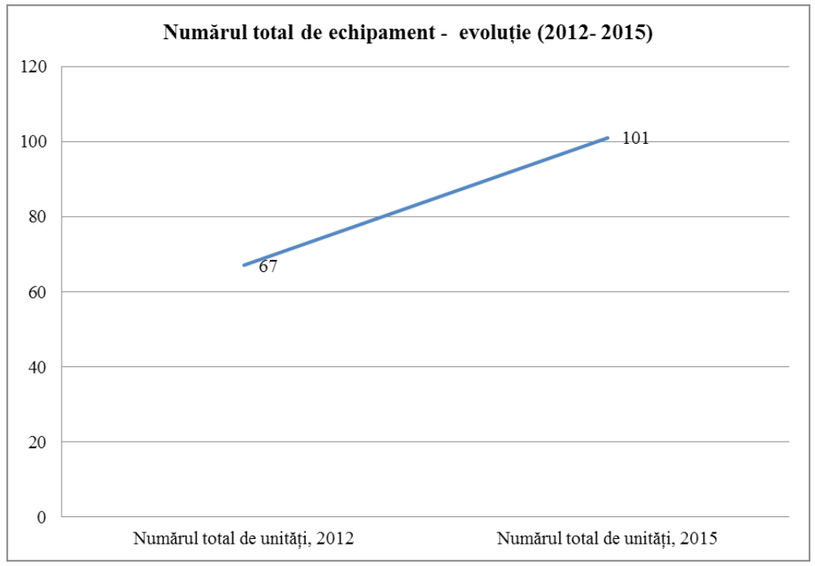

Sursa: Angajații Judecătoriei Soroca

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Soroca era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Soroca o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Soroca este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul unităților de echipament ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 34 unități.

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Soroca (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate trei recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Crearea unui număr de săli de ședințe proporțional numărului de judecători.
Completarea meniurilor din pagina web cu informație de interes public și ajustarea ei permanentă.	
Rearanjarea informației pe pagina web în corelație cu denumirea meniului.	

Foto 12. *SRS Femida*
Foto 13. *Server*
Foto 14. *Scanner multifuncțional*

III. ACTIVITATEA JUDECĂTORIEI SOROCA

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Soroca este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume: tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Soroca a scăzut de la 6825 dosare/materiale înregistrate în anul 2009 la 4047 dosare/materiale în anul 2014, aceasta fiind și cea mai joasă valoare din întreaga perioadă evaluată.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

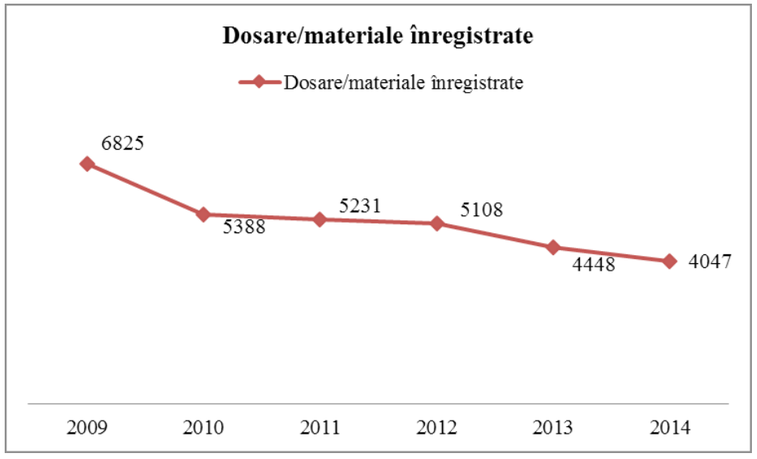

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 la Judecătoria Soroca a scăzut de la 6486 dosare/materiale în anul 2009, la 3859 dosare/materiale în anul 2014, aceasta fiind și cea mai joasă valoare din întreaga perioadă evaluată (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

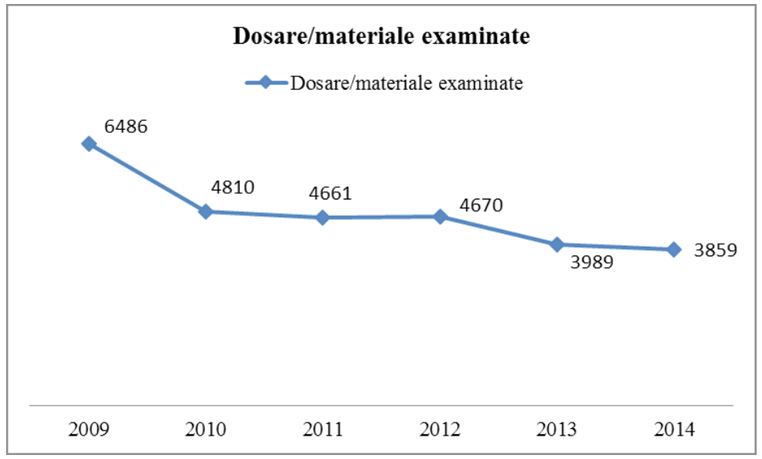

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Soroca a crescut de la 95,0% în anul 2009 la 95,4% în anul 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

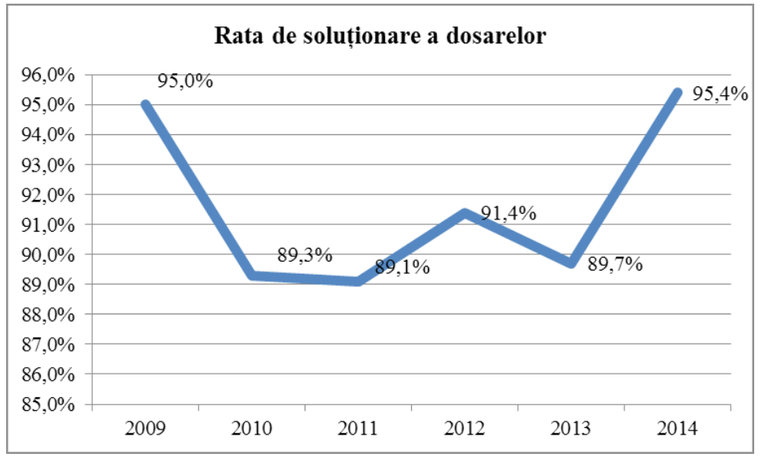

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Soroca utilizează în activitatea sa 26 registre, la fel ca și în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Soroca numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzute în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Soroca utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Soroca*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul de eliberare a dosarelor solicitate de judecători; 2. Registrul unic de intrare a corespondenței; 3. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 4. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 5. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 6. Registrul de evidență și control al petițiilor; 7. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 8. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 9. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale, contravenționale contestate 10. Registrul de transmitere a titlului executoriu executorului judecătoresc;
Civil	11. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 12. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ/comerciale; 13. Registrul alfabetic al dosarelor în procedură de ordonanță/căutarea debitorului cu indicele 25; 14. Registrul de evidență a dosarelor civile contestate 15. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	16. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 17. Registrul de evidență a dosarelor penale contestate; 18. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 19. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 20. Registrul de evidență a demersurilor cu privire la prelungirea termenului aflării în și arest la domiciliu; 21. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 22. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 23. Fișa de evidență;
Contravențional	24. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 25. Registrul de evidență a dosarelor contravenționale contestate 26. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Soroca

Arhiva Judecătoriei Soroca este amplasată la etajul I și în subsolul clădirii. La etajul I sunt două încăperi destinate pentru păstrarea dosarelor arhivate, care necesită să fie reparate și în care lipsește sistemul de ventilare. Spațiul din subsol rezervat arhivei este în stare satisfăcătoare, însă necesită reparație capitală; aerisirea încăperii poate fi făcută doar prin deschiderea ușii de la intrare. Cu toate acestea, activitatea în arhivă este organizată eficient.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Soroca (Tabelul 6) demonstrează că pînă în anul 2015 a fost implementată o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Eliminarea întreruperilor de furnizare a energiei electrice.	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Instrucțiunea cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Soroca a scăzut în perioada 2009-2014 cu de 40,7%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Soroca a scăzut în perioada 2009-2014 cu 40,5%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 9 registre numărul celor prevăzute în Hotărîrea CSM.

Foto 15. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Soroca activează 8 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 37,5 unități de personal.

La Judecătoria Soroca există un specialist în resurse umane. Totodată, instanța dispune de un specialist pentru relații cu publicul, care este și reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, avînd obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității instanței judecătorești.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Soroca este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	6	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	8	1
Grefier	8	1
Serviciul sistematizare și generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef serviciu	1	-
Specialist principal	1	1
Serviciu evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciu asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior al rețelei de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	3,5	-
Paznic	3	-
Total	**45,5**	**4**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Soroca (Tabelul 8) demonstrează că pînă în anul 2015 ambele au fost implementate.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Soroca, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Soroca este realizat de specialistul în resurse umane.
- În cadrul judecătoriei activează un specialist pentru relații cu publicul.
- În cadrul instanței activează un administrator superior al rețelei de calculatoare.
- Judecătoria nu dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 16. *Rampă de acces*

Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismentul că accesul în birourile judecătorilor este interzis. La Judecătoria Soroca a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

La intrarea în clădire există panouri de informații. Pe panouri sunt plasate următoarele materiale informaționale pentru cetățeni:

- Ordinul Președintelui cu privire la primirea cetățenilor la audiență;
- Organigrama Judecătoriei Soroca;
- Rechizitele bancare ale instanței;
- Modul de depunere a actelor;
- Cererea de chemare în judecată;
- Graficul de eliberare a actelor;
- Regulile de conduită a justițiabililor;
- Modele de cereri;
- Drepturile justițiabililor;
- Drepturile și obligațiile persoanei acuzate;
- Planul de evacuare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public pentru Judecătoria Soroca (Tabelul 9) demonstrează că pînă în anul 2015 ambele au fost implementate.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea indicatoarelor clare de direcționare a cetățenilor.	
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	

Concluzii:

- În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și săli de ședințe.
- Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul I.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivă, birourile judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

19

17

18

20

Foto 17. *Modele de cereri*
Foto 18. *Panouri informative*
Foto 19. *Indicatoare de direcționare*
Foto 20. *Accesul în biroul judecătorului*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Soroca elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În perioada anilor 2012-2014, bugetul Judecătoriei Soroca a înregistrat o creștere ușoară de circa 10% în anul 2014 față de 2012 de la 4070,4 mii lei la 4491,6 mii lei în anul 2014. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Soroca au constituit 1816,4 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au constituit 3659 mii lei, fiind în creștere cu circa 101%. Creșterea în cauză a permis majorarea bugetului instanței cu circa 437%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Soroca pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,816.4	2,641.1	3,659.0	101%	**437%**
Reparații (curente și capitale)	77.7	541.2	211.5	172%	32%
Procurarea mijloacelor fixe	31.2	627.8	0.0	-	-7%
Investiții capitale	1,678.3	0.0	0.0	-	-398%
Cheltuieli operaționale	466.8	584.0	621.1	33%	37%
Total	**4,070.4**	**4,394.1**	**4,491.6**	**10%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Soroca au înregistrat o creștere de circa 33%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 466,8 mii lei atunci în anul 2014 acestea au constituit 621,1 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	70.1	145.8	122.3	74%	**34%**
Servicii de transport	47.2	42.5	40.0	-15%	-5%
Servicii de telecomunicație și de poștă	87.3	109.1	129.8	49%	**28%**
Servicii comunale	174.6	196.0	207.4	19%	21%
Altele	87.6	90.6	121.6	39%	22%
Total	**466.8**	**584.0**	**621.1**	**33%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea cheltuielilor pentru rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Soroca a majorat cheltuielile respective cu circa 74%, de la 70,1 mii lei în anul 2012 la 122,3 mii lei în anul 2014. Această majorare a permis creșterea bugetului operațional cu circa 34%. La fel, trebuie de menționat și despre cheltuielile destinate serviciilor de telecomunicație și de poștă. În anul 2014, Judecătoria Soroca a majorat cheltuielile pentru acest scop cu circa 49% față de anul 2012, ceea ce a dus la o majorare a bugetului operațional cu circa 28%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Soroca a examinat în total 4670 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 3859 dosare sau cu circa 17%. În baza statisticii prezentate, numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factori care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Soroca în anul 2012 a fost de circa 100 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 61% față de anul 2012, fiind de circa 161 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Soroca*

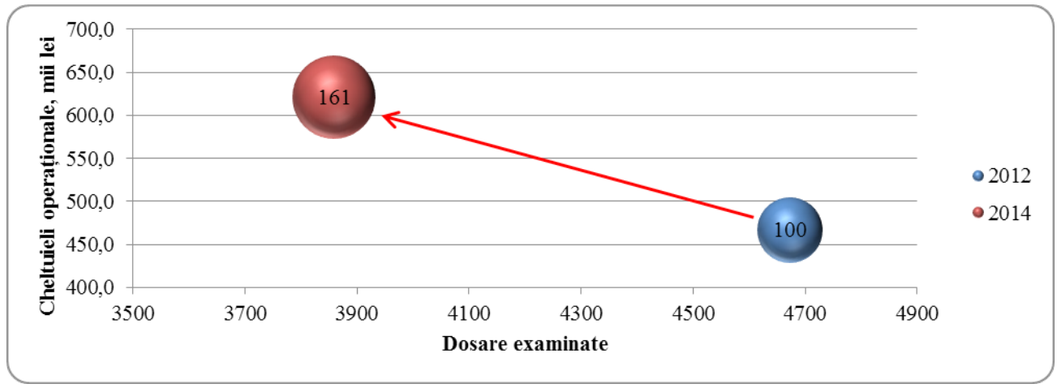

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale (circa 33%), pe de o parte, și reducerea numărului dosarelor examinate (circa 17%), pe de altă parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA SOROCA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 161 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Soroca vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

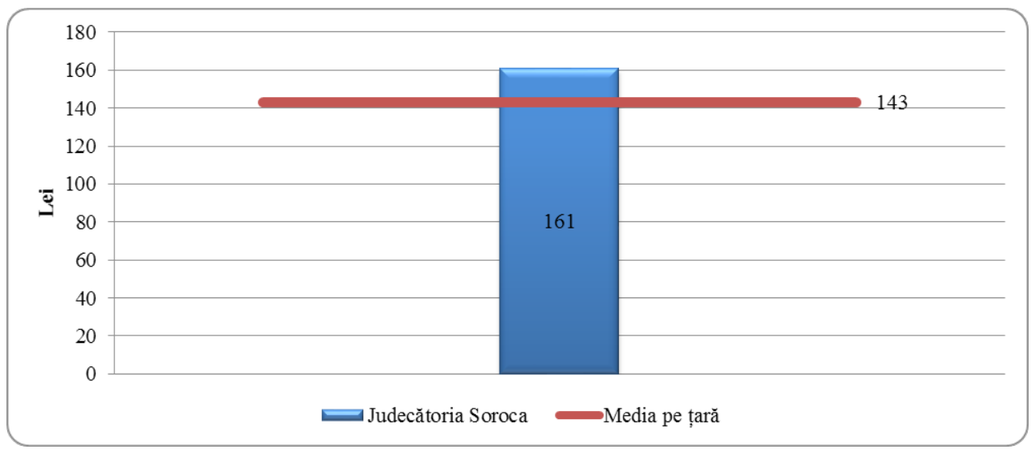

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Soroca a fost cu circa 13% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Soroca evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Soroca (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Soroca a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 10%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal.
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (circa 33%) și reducerii numărului de dosare examinate (17%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Soroca în anul 2014 a fost cu circa 13% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Ștefan Vodă, amplasată în orașul Ștefan Vodă, are în jurisdicția sa 26 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească. În incinta Judecătoriei Ștefan Vodă își desfășoară activitatea și Judecătoria Slobozia. Din raza teritorială a Judecătoriei Slobozia fac parte 22 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Ștefan Vodă a fost construită în 1965, fiind proiectată inițial anume în acest scop. Fațada Judecătoriei Ștefan Vodă necesită renovare. Curtea din fața clădirii este pavată. Interiorul clădirii a fost reparat.

În anul 2012, la Judecătoria Ștefan Vodă era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Ștefan Vodă ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Ștefan Vodă în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul judecătoriei Ștefan Vodă activează 3 judecători. În cadrul judecătoriei Slobozia activează 1 judecător. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 23,5 unități de personal[1]. La Judecătoria Ștefan Vodă a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Ștefan Vodă este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat.

JUDECĂTORIA ȘTEFAN VODĂ

or. Ștefan Vodă,

str. G. Vieru, 6

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au rămas la nivelul anului 2012. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 42% și a fost cu 40% peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Accesul justițiabililor în birourile judecătorilor este restricționat printr-un sistem de securitate cu carduri electronice.

[1] Numărul total al angajaților pentru Judecătoria Ștefan Vodă și Judecătoria Slobozia.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[2] 2012	Apreci-erea[3] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	3	Fațada exterioară necesită renovare. Respectă simbolica de stat. Curtea din fața clădirii este pavată.
Alimentare cu apă	3	3	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Presiunea apei la etajul 2 al instanței este joasă. Unele țevi au fost schimbate.
Alimentare cu energie electrică	3	2	Sistemul electric a fost renovat. Însă, pentru a asigura alimentarea continuă cu energie electrică a instanței este necesar un generator.
Sistem de canalizare	3	3	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Unele porțiuni de țevi au fost schimbate.
Sistem de încălzire	1	2	Sistemul de asigurare cu energie termică a fost renovat integral în 2011. Instanța dispune de 2 cazane. Țevile și sistemul de încălzire din instanță sunt în stare bună.
Sistem anti-incendiu	-	2	În clădirea judecătoriei există sistem anti-incendiu, compus din detectoare de fum.
Acoperiș	2	3	Acoperișul instanței este vechi, din foi de ardezie. A fost renovat parțial în 2009. Este necesară instalarea burlanelor și a rezervoarelor de colectare și dispersare a apei de la clădire.
Interior	4	1	Interiorul birourilor este în stare foarte bună, acestea fiind renovate în 2013. Au fost schimbate ușile, geamurile, reparată podeaua și instalate plafoane noi.

Sursa: Judecătoria Ștefan Vodă

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Ștefan Vodă, 2012/2015*

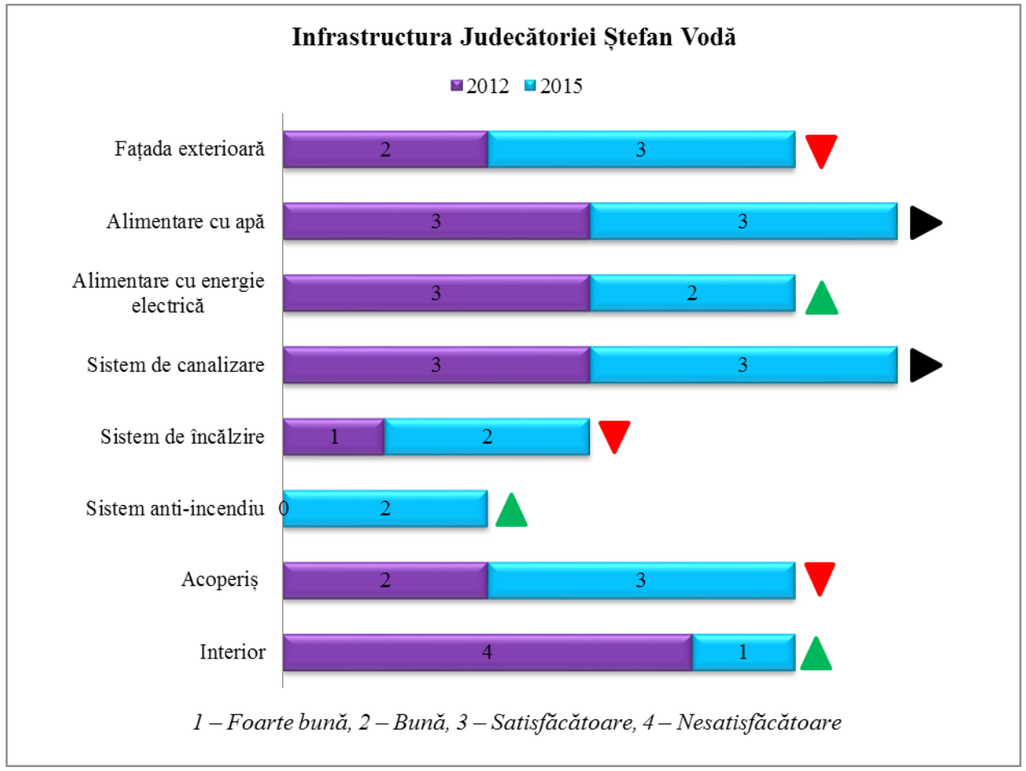

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor 14 recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Ștefan Vodă (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate doar șase recomandări.

Foto 1. *Birou*
Foto 2. *Spațiu de așteptare*

[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[3] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate[4]	Recomandări nerealizate
Mutarea cancelariei la etajul 1.	Schimbarea locației arhivei la etajul 1.
Consolidarea arhivei într-o singură încăpere.	Crearea unui ghișeu unic de informare a cetățenilor.
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	Înlocuirea plăcilor de azbest de pe acoperiș cu foi de metal și instalarea jgheaburilor, burlanelor și rezervoarelor de colectare a apei de ploaie.
Reparația sălilor de ședință.	Formarea biroului de examinare a dosarelor de către procurori și avocați.
Renovarea rețelei electrice a clădirii.	Crearea a două săli de ședințe la etajul 1.
Renovarea interioarelor acolo unde este necesar.	Amenajarea unui spațiu de acces separat la una din sălile de ședințe pentru angajații judecătoriei.
	Concentrarea tuturor birourilor judecătorilor și a grefierilor la etajul 2, unde accesul va fi restricționat.
	Crearea unui spațiu pentru păstrarea corpurilor delicte.
	Crearea unei celule pentru deținuți cu veceu și lavoar.

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare a Judecătoriei Ștefan Vodă s-a înrăutățit, aceasta fiind apreciată ca „satisfăcătoare” în anul 2015, față de „bună” în anul 2012.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată pe parcursul celor trei ani, fiind calificată și în 2015 drept „satisfăcătoare”.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit, fiind apreciată ca „bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „satisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire a fost apreciată drept „bună” în anul 2015, față de „foarte bună” în anul 2012.
- Starea acoperișului s-a înrăutățit din 2012, fiind considerată „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Birourile din cadrul Judecătoriei Ștefan Vodă au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „foarte bună”.

[4] La includerea în tabel, recomandările care au fost implementate parțial au fost divizate corespunzător. Din acest motiv recomandările din tabel depășesc numărul celor formulate în anul 2012.

Foto 3. *Hol*
Foto 4. *Cazangeria*
Foto 5. *Grup sanitar*
Foto 6. *Fațada exterioară*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ștefan Vodă era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ștefan Vodă funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Ștefan Vodă dispune de 2 săli de ședințe în care au fost instalate 2 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 4 judecători, dintre care 3 judecători din cadrul Judecătoriei Ștefan Vodă și un judecător din cadrul Judecătoriei Slobozia. În anul 2012, nici o ședință nu era înregistrată audio. Judecătoria Ștefan Vodă a fost asigurată cu 5 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Ștefan Vodă 113%[5] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Ștefan Vodă avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Ștefan Vodă este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de aspectul paginii web și imposibilitatea individualizării acesteia. Cu toate acestea, angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind satisfăcătoare.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Ștefan Vodă și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Ștefan Vodă*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Patru anunțuri de angajare în funcție publică
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 29 iunie 2015[6]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Ștefan Vodă are un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[7]
Server	1	1	-
Computer	20	36	-
Notebook	-	-	-
Imprimantă	18	10	-
Scanner	5	4	2
Scanner multifuncțional	-	4	-
Set de înregistrare audio Femida	4	2	-
Dictafon	-	5	-
Copiator (Xerox)	-	1	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Ștefan Vodă

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Ștefan Vodă*

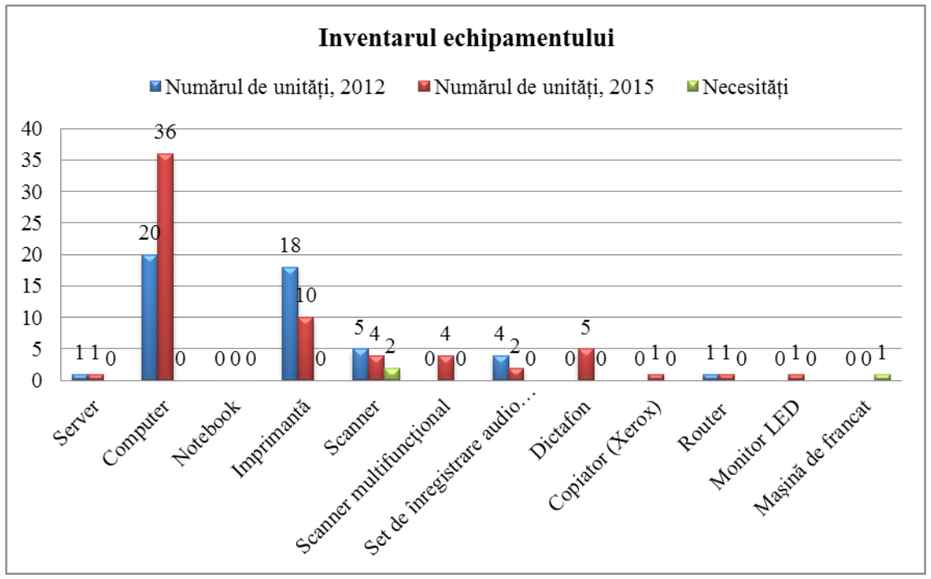

Sursa: Angajații Judecătoriei Ștefan Vodă

[5] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[6] La data evaluării paginii web – 04 iulie 2015

[7] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Ștefan Vodă*

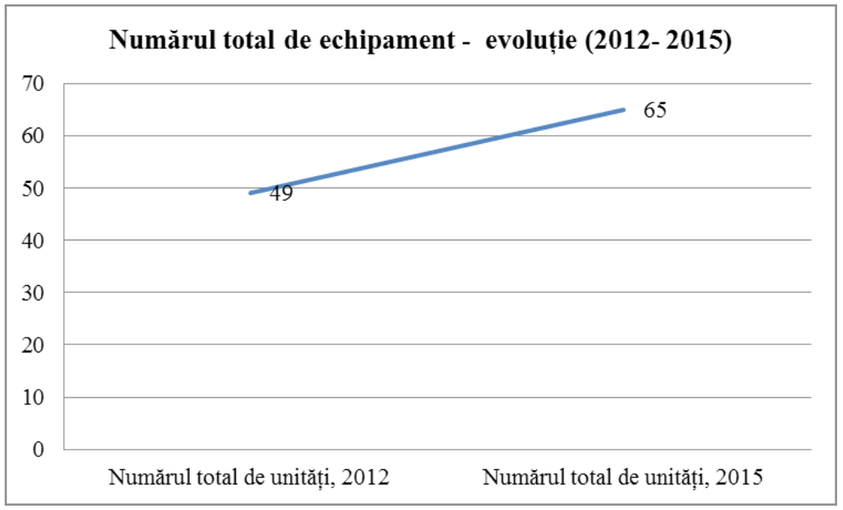

Sursa: Angajații Judecătriei Ștefan Vodă

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Ștefan Vodă (Tabelul 4) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Actualizarea și ajustarea permanentă a tuturor meniurilor paginii.	Crearea numărului sălilor de ședințe suficient pentru desfășurarea tuturor ședințelor în acestea.
	Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședințe prin instituirea practicilor de planificare eficientă a ședințelor de examinare a cauzelor.

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ștefan Vodă era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ștefan Vodă ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Ștefan Vodă este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 16 unități în total.

Foto 7. *Server*
Foto 8. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Ștefan Vodă este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009 - 2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese, că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ștefan Vodă a scăzut de la 3909 dosare/materiale în anul 2009 la 2521 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 3909 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

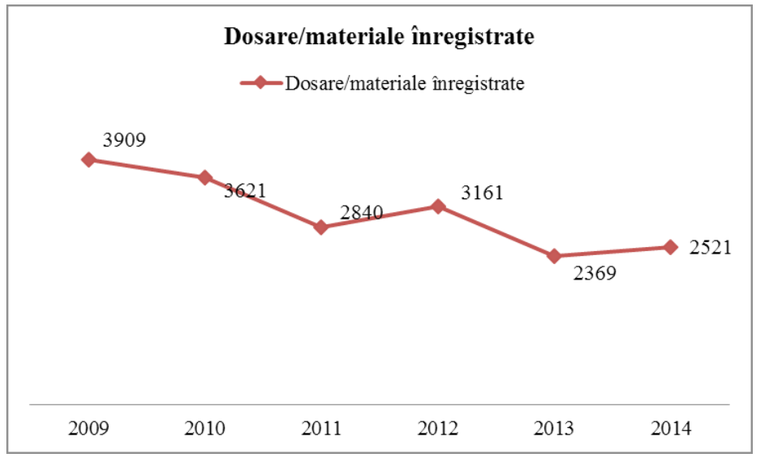

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata, că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 3690 dosare. Din anul 2009 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 2069 dosare/materiale examinate în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

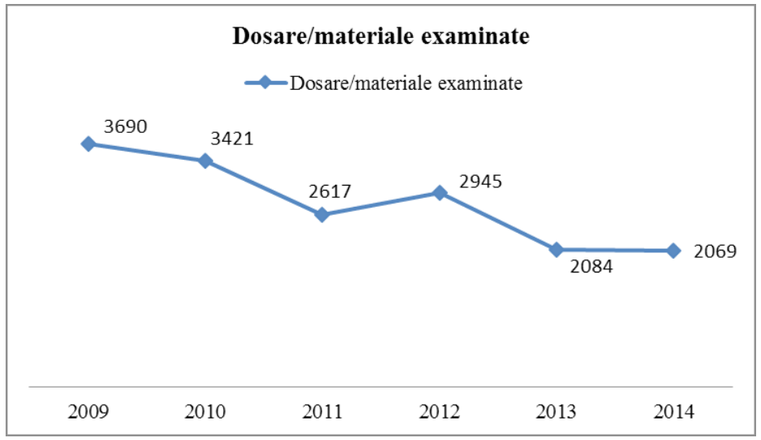

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Ștefan Vodă a scăzut de la 94,4% în anul 2009 la 82,1% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

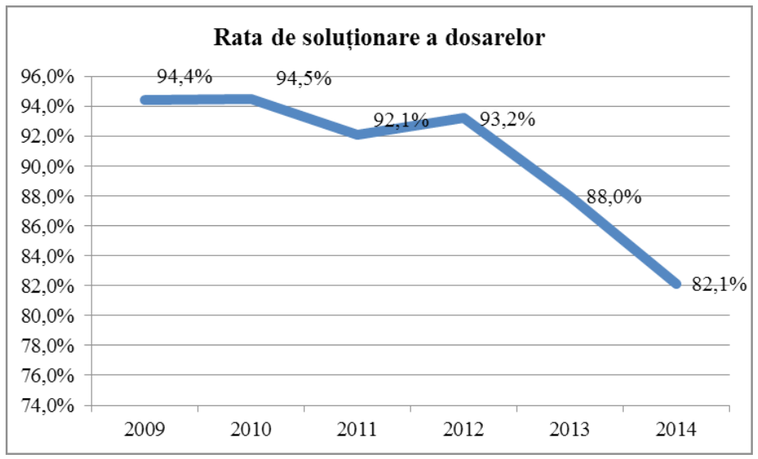

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ștefan Vodă utilizează în activitatea sa 31 registre – cu 9 registre mai multe decît ținea în anul 2012. Totuși, la Judecătoria Ștefan Vodă numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 17 registre prevăzut prin Hotărîrea CSM[8].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ștefan Vodă utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ștefan Vodă*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare/ieșire a corespondenței; 2. Registrul de evidență a cererilor de acordare a asistenței juridice parvenite de la Ministerul Justiției (indicele 27); 3. Registrul de evidență a poștei electronice; 4. Registrul de evidență și control al petițiilor; 5. Registrul de evidență al documentelor executorii; 6. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate;
Civil	7. Registrul alfabetic al dosarelor civile 2015; 8. Registrul de evidență a cererilor legate de executarea hotărîrilor judecătorești; 9. Registrul de evidență a materialelor privind recunoașterea hotărîrilor judecătorești străine în cauze civile; 10. Fișa de evidență.

[8] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	11. Registrul alfabetic al dosarelor penale 2015; 12. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 13. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva acțiunilor organului de urmărire penală (indicele 10 art.298 CPP RM); 14. Registrul alfabetic nr.8 privind înregistrarea materialelor privind recunoașterea hotărîrilor penale ale instanțelor străine 2015; 15. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea acțiunilor de urmărirea penală de către judecătorul de instrucție (indicele 11 art.306 CPP RM); 16. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea de către judecătorul de instrucție a acțiunilor de aplicare a măsurilor procesuale de constrîngere (indicele 12, art.302 CPP RM); 17. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea măsurilor operative de investigații de către judecătorul de instrucție (indicele 13, art.303 CPP RM); 18. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 14, art.185 CPP RM); 19. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării domiciliului examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 15 art.188 CPP RM); 20. Registrul de evidență a demersurilor privind prelungirea duratei arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 16 art.186 CPP RM); 21. Registrul de evidență a materialelor despre eliberarea provizorie sub control judiciar (indicele 17 art.191 CPP RM); 22. Registrul de evidență a materialelor privind liberarea provizorie pe cauțiune a persoanei deținute (indicele 18 art.192 CPP); 23. Registrul de evidență a materialelor privind ridicarea provizorie a permisului de conducere (indicele 19 art.182 CPP);
	24. Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (art.469, 471 CPP), inclusiv pentru înregistrarea dosarelor în ordine de recurs în anulare (indicele 21); 25. Registrul de evidență a materialelor privind demersurile procurorului despre liberarea de răspundere penală (indicele 22 art.512 CPP); 26. Registrul de evidență a demersurilor privind audierea victimei minore în spații prietenoase copiilor (indicele 28); 27. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 28. Fișa de evidență.
Contravențional	29. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 30. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 31. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ștefan Vodă

Arhiva Judecătoriei Ștefan Vodă este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 2. Încăperea arhivei este dotată cu sistem de ventilare.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Ștefan Vodă (Tabelul 6) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, nu a fost realizată nici o recomandare.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011.
	Aducerea registrelor în concordanță cu registrele prevăzute în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ștefan Vodă a scăzut în perioada 2009-2014 cu 35,5%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Ștefan Vodă a scăzut în perioada 2009-2014 cu 43,9%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 14 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 9. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Ștefan Vodă activează 3 judecători și 1 judecător în cadrul Judecătoriei Slobozia. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 23,5 unități de personal.

La Judecătoria Ștefan Vodă există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Ștefan Vodă este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul și acest specialist a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Ștefan Vodă este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecători (Ştefan Vodă)	2	1
Judecător (Slobozia)	1	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistenți judiciari (Ştefan Vodă)	4	-
Asistent judiciar (Slobozia)	1	-
Grefieri (Ştefan Vodă)	3	1
Grefier (Slobozia)	1	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciu translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	1,5	-
Curățător teritorii	0,5	-
Operator în sala de cazane	1	-
Total	**27,5**	**2**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Ștefan Vodă (Tabelul 8) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane sau instruirea consilierului în gestionarea resurselor umane.	Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Ștefan Vodă, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Ștefan Vodă este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist relații cu publicul.
- În cadrul instanței activează un administrator a rețelei de calculatoare.
- Judecătoria nu implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 10. *Monitor LED*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrarea în Judecătoria Ștefan Vodă a fost instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Biroul specialistului pentru relații cu publicul a fost mutat la etajul 1, însă lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor către acesta. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, lîngă intrare. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor, dar lipsesc avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată;
- Regulile de conduită a funcționarilor publici;
- Extras din Hotărîrea CSM cu privire la accesul participanților la proces și a reprezentanților acestora în birourile judecătorilor;
- Rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat;
- Datele de contact ale specialistului relații cu publicul;
- Reguli de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanța judecătorească;
- Regulamentul de ordine internă a Judecătoriei Ștefan Vodă.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Ștefan Vodă a fost instalat un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Ștefan Vodă (Tabelul 9) demonstrează că pe parcursul a trei ani au fost realizate trei recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate[9]	Recomandări nerealizate
Amplasarea cancelariei la etajul 1.	Crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor.
Reamplasarea biroului specialistului relații cu publicul la etajul 1, la intrarea în instanță.	Instalarea indicatoarelor clare de direcționare a cetățenilor spre biroul specialistului relații cu publicul, cancelarie și arhivă.
Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.	

[9] La includerea în tabel, recomandările care au fost implementate parțial au fost divizate corespunzător. Din acest motiv recomandările din tabel depășesc numărul celor formulate în anul 2012.

Foto 11. *Modele de acte*
Foto 12. *Panou informativ*
Foto 13. *Reguli de conduită în instanța de judecată*

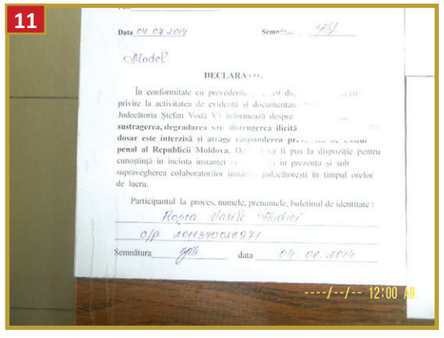

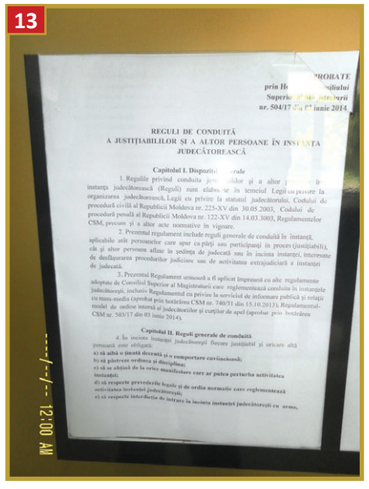

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[10]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Ștefan Vodă[11] elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[12]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Ștefan Vodă a înregistrat o creștere de circa 76% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Ștefan Vodă a fost de 1649,9 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a constituit 2909,5 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[13]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Ștefan Vodă au constituit 1026,2 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 138% fiind de 2439,1 mii lei, ceea ce a dus la o majorare a bugetului instanței cu circa 112%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Ștefan Vodă pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,026.2	1,603.9	2,439.1	138%	**112%**
Reparații (curente și capitale)	0.0	657.7	1.5	-	0%
Procurarea mijloacelor fixe	210.0	28.7	55.4	-74%	-12%
Cheltuieli operaționale	413.7	438.2	413.5	0%	0%
Total	**1,649.9**	**2,728.5**	**2,909.5**	**76%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

În anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Ștefan Vodă au fost la nivelul anului 2012. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 413,7 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au fost de 413,5 mii lei, diferența fiind de doar 2 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	147.9	160.2	40.1	-73%
Servicii de transport	35.1	38.2	30.7	-13%
Servicii de telecomunicație și de poștă	45.2	59.9	56.3	25%
Servicii comunale	69.8	89.4	88.7	27%
Altele	115.7	90.5	197.7	71%
Total	**413.7**	**438.2**	**413.5**	**0%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Conform datelor statistice[14], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Ștefan Vodă a examinat în total 2945 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 2069 dosare sau cu circa 30%. Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Ștefan Vodă în anul 2012 a fost de circa 140 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere de circa 42% față de anul 2012, fiind de circa 200 lei.

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Ștefan Vodă*

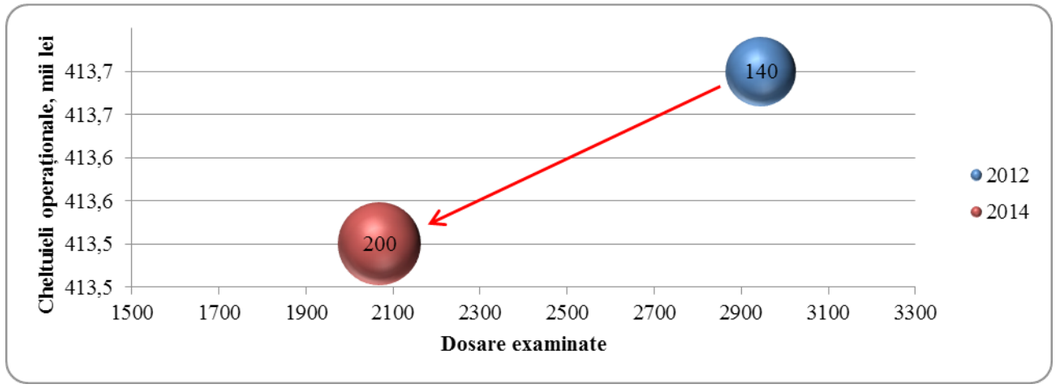

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

[10] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[11] Bugetul Judecătoriei Ștefan-Vodă este comasat cu bugetul Judecătoriei Slobozia
[12] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[13] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[14] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

În condițiile în care cheltuielile operaționale în anul 2014 au rămas la nivelul anului 2012, creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 42%) poate fi explicată doar prin reducerea numărului de dosare examinate (circa 30%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA ȘTEFAN VODĂ VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 200 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Ștefan Vodă vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

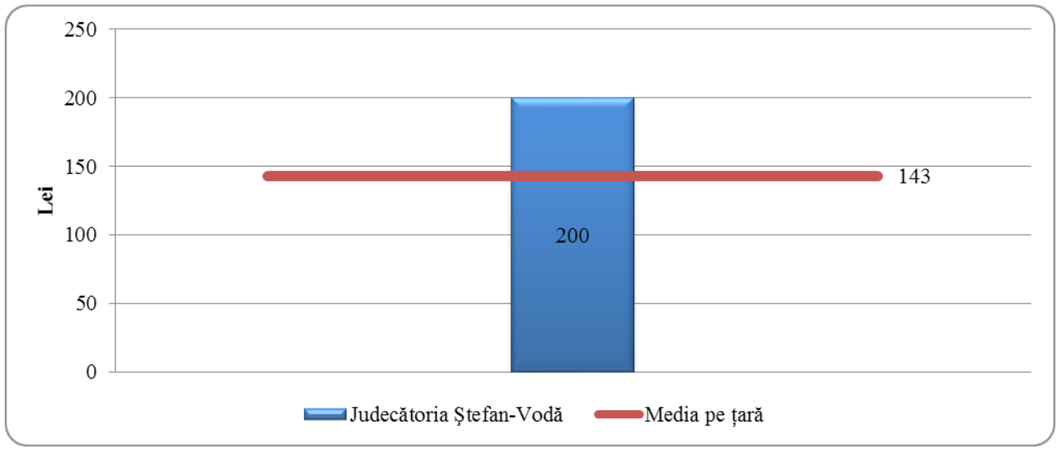

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Ștefan Vodă a fost cu circa 40% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Ștefan Vodă evidența contabilă se ținea automatizat. La solicitarea instanței, USAID ROLISP a instruit contabilul în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Ștefan Vodă (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Ștefan Vodă a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 76%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 138%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al reducerii numărului dosarelor examinate (circa 30%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Ștefan Vodă în anul 2014 a fost cu circa 40% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Strășeni, amplasată în orașul Strășeni, are în jurisdicția sa 39 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Strășeni a fost construită în anul 1978, fiind proiectată inițial anume în acest scop. În anul 2011 au fost realizate renovări semnificative ale fațadei, acoperișului și etajului 1. Din luna iunie 2012 nu au fost efectuate renovări sau lucrări de reparație.

În anul 2012 la Judecătoria Strășeni era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Strășeni majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Strășeni în perioada 2009-2014 a înregistrat o tendință ascendentă la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, și descendentă la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Strășeni activează 7 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 33,5 unități de personal. La Judecătoria Strășeni a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Strășeni figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul, însă la data vizitei de evaluare funcția era vacantă.

JUDECĂTORIA STRĂȘENI

or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare și Sfînt, 98

Data vizitei: 8 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 26%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 42% dar a fost mai mic față de nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou cu informații pentru public. De asemenea, instanța a fost dotată cu monitor pentru afișarea electronică a listei ședințelor de judecată. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul care interzice accesul persoanelor neautorizate. Pe ușile sălilor de ședințe nu sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	2	Fațada exterioară respectă simbolica de stat, fiind prezentă stemă de stat și arborat drapelul Republicii Moldova. La intrarea în instanță, nu este instalată rampă de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă.
Alimentare cu apă	2	2	Țevile au fost înlocuite parțial. Alimentarea cu apă a clădirii instanței este suficientă.
Alimentare cu energie electrică	2	2	Rețeaua electrică este reparată periodic. Parțial au fost înlocuite cablurile.
Sistem de canalizare	3	3	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Unele țevi au fost înlocuite, însă sistemul integral nu a fost înlocuit.
Sistem de încălzire	4	3	Clădirea instanței dispune de cazangerie proprie. Rețeaua de țevi a fost schimbată, însă au fost păstrate caloriferele vechi.
Sistem anti-incendiu	-	-	Clădirea instanței nu are instalat sistem anti-incendiu. Există un singur stingător.
Acoperiș	2	2	Acoperișul instanței a fost renovat în anul 2011 și se menține într-o stare bună.
Interior	1	2	În perioada anilor 2009-2014 au fost renovate toate birourile, starea actuală a acestora fiind una bună.

Sursa: Judecătoria Strășeni

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Strășeni 2012/2015*

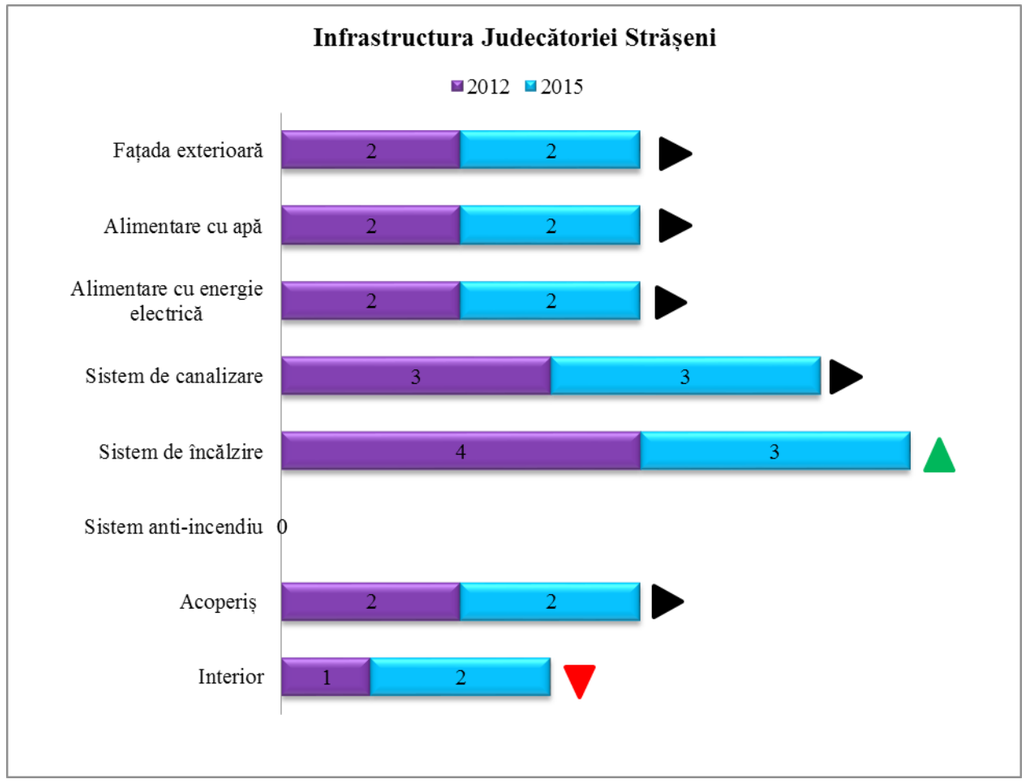

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor opt recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Strășeni, mun. Chișinău (Tabelul 1) relevă faptul că pînă în anul 2015 nu a fost realizată nici o recomandare.

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 2. *Sistem de supraveghere video*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Înlocuirea sistemului de încălzire
	Renovarea integrală a rețelei de canalizare
	Extinderea clădirii
	Echiparea spațiului pentru server cu aer condiționat.
	Crearea camerei de audiere a martorilor minori.
	Curățarea subsolului.
	Crearea veceurilor pentru justițiabili
	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.

Concluzii:

- Identic situației din anul 2012, fațada exterioară și acoperișul clădirii Judecătoriei Strășeni au fost calificate drept „bune” și în anul 2015.
- Starea sistemelor de alimentare cu apă și cu energie electrică nu a suferit schimbări pînă în prezent, fiind calificată drept „bună.”
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „satisfăcătoare”.
- Starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind apreciată ca „satisfăcătoare”.
- Clădirea Judecătoriei Strășeni nu dispune de sistem anti-incendiu.
- Starea interiorului clădirii nu a suferit schimbări majore pînă în anul 2015, fiind calificată drept „bună”.

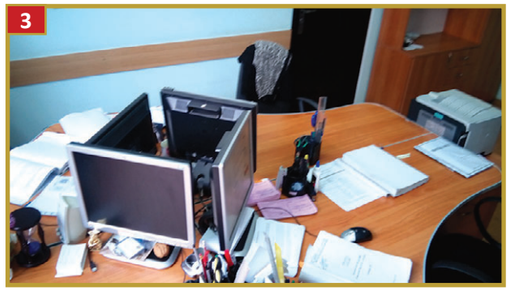

Foto 3. *Spațiu de oficiu*
Foto 4. *Birou de lucru al angajaților instanței*
Foto 5. *Birou judecător*
Foto 6. *Accesul în biroul judecătorului*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Strășeni era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Strășeni funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Strășeni dispune de 3 săli de ședințe dotate cu 3 seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată, precum și de 8 dictafoane. În instanță activează 7 judecători. În anul 2012, la Judecătoria Strășeni nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Strășeni 136%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Strășeni dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Strășeni este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate au apreciat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind satisfăcătoare.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Strășeni și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Strășeni*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Un interviu
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 30 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Strășeni dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Computer	48	47	20
Notebook	-	1	-
Imprimantă	24	15	5
Server	1	1	-
Copiator	6	3	-
Scanner	9	5	2
Scanner multifuncțional	-	7	3
Seturi de înregistrare audio Femida	3	3	-
Dictafoane	-	8	-
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	-	-	-

Sursa: Judecătoria Strășeni

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Strășeni*

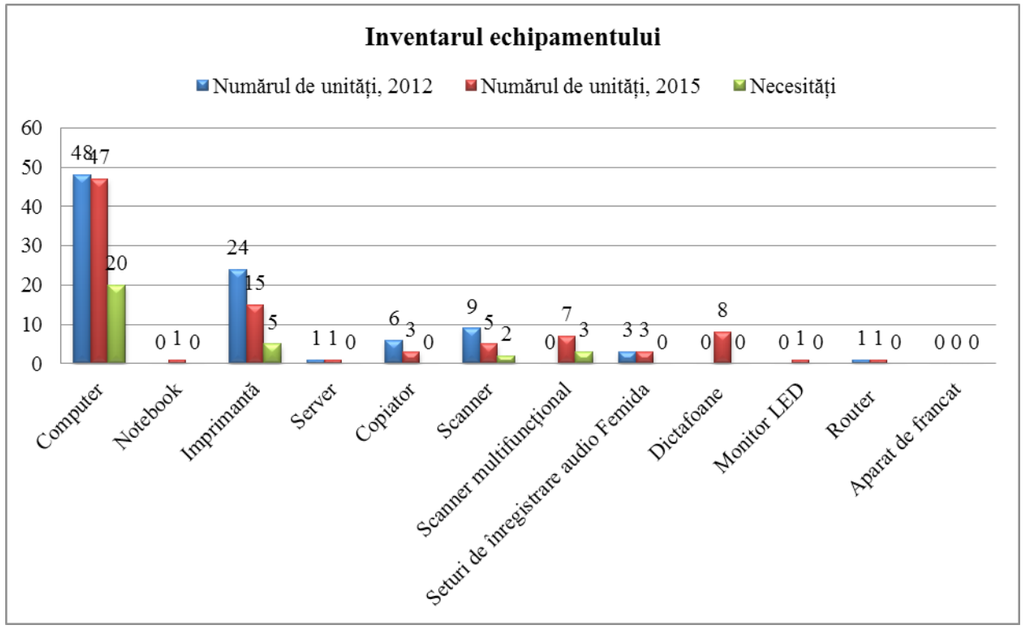

Sursa: Angajații Judecătoriei Strășeni

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 16 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri și angajați.

Figura 3. *Evoluții ale automatizării la Judecătoria Strășeni*

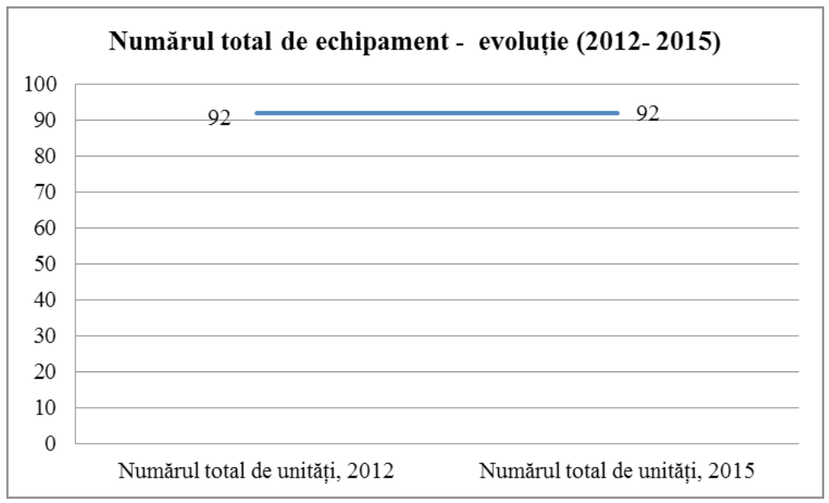

Sursa: Angajații Judecătoriei Strășeni

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor opt recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Strășeni (Tabelul 4) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate cinci recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instituirea practicii de scanare a documentelor din dosare.	Organizarea instruirilor interne pentru angajați noi.
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători care activează la Judecătoria Strășeni.
Completarea tuturor meniurilor paginii web a Judecătoriei Strășeni cu informație de interes public.	Desfășurarea tuturor ședințelor în sălile de ședințe prin optimizarea procedurii de planificare a ședințelor de examinare a cauzelor.
Utilizarea modulului de publicare a hotărîrilor din PIGD și plasarea hotărîrilor pe pagina web a instanței.	
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Strășeni era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Strășeni o mare parte a ședințelor de judecată era supusă înregistrării audio.
- În anul 2015, pagina web a Judecătoriei Strășeni este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Numărul echipamentului utilizat în activitatea Judecătoriei Strășeni nu s-a modificat din anul 2012.

Foto 7. *Sala de sedinte de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 8. *Server*

III. ACTIVITATEA JUDECĂTORIEI STRĂȘENI

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Strășeni este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Strășeni în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2011 - 5696 dosare/materiale. Din anul 2011 tendința este în descreștere numărul dosarelor/materialelor înregistrate constituind 4755 în anul 2014.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

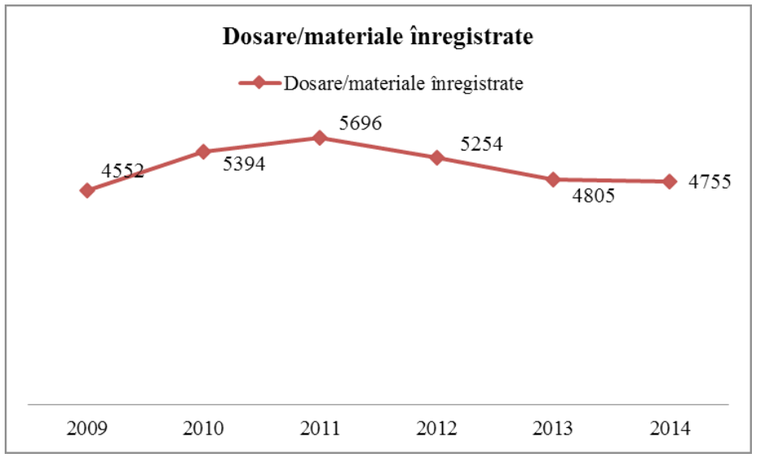

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2011 – 4955 dosare/materiale. Din anul 2011 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 3936 în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

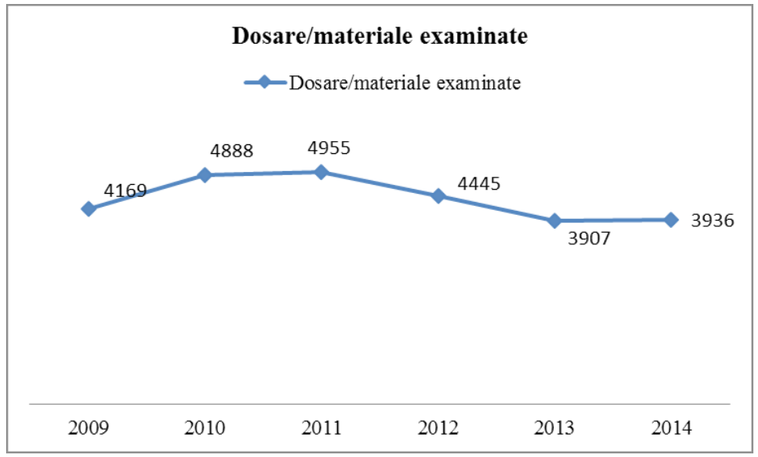

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Strășeni a scăzut de la 91,6% în anul 2009 la 82,8% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

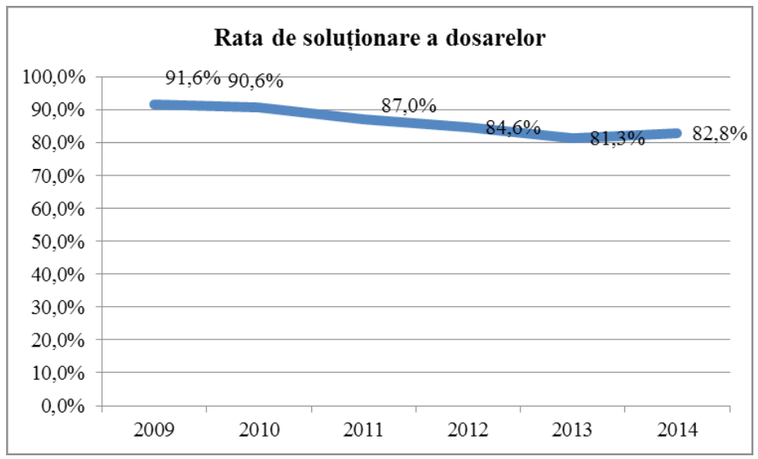

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Strășeni utilizează în activitatea sa 26 registre, cu 12 registre mai mult față de anul 2012. Astfel, la Judecătoria Strășeni numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[6].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Strășeni utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Strășeni*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier);
Civil	5. Registru de evidență al cauzelor în procedură simplificată în (ordonanță); 6. Registru de evidență al Acțiunilor ce țin de executarea hotărîrilor civile; 7. Registru de evidență al cauzelor Civile Contestate; 8. Indice alfabetic al cauzelor Civile; 9. Fișa de evidență;
Penal	10. Registru de evidență al plîngerilor împotriva acțiunilor OUP; 11. Registru de evidență al autorizărilor; 12. Registru de evidență al demersurilor procurorului de aplicarea a arestului Preventiv; 13. Registru de evidență al demersurilor procurorului de prelungire a arestului Preventiv; 14. Registru de evidență al materialelor ce țin de punerea spre executarea hotărîrilor penale; 15. Registru de evidență al materialelor ce țin de revocarea, înlocuirea și schimbarea măsurii prevenite; 16. Registru de evidență al Corpurilor delicte; 17. Registru de evidență al Cauzelor penale Contestate; 18. Indice alfabetice al cauzelor penale; 19. Fișa de evidență;

[6] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Contravențional	20. 21. 22. 23. 24. 25. 26.	Registrul de evidență a materialelor cu plîngeri împotriva organelor extrajudiciare în cauzele contravenționale; Registrul alfabetic; Registrul de evidență al dosarelor Contravenționale; Registrul de evidență al materialelor privind prelungirea termenului măsurilor preventive; Registrul de evidență al mandatelor (arest, perchiziție); Registru de evidență 4d – demersuri privind schimbarea sancțiunii; Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Strășeni

Arhiva Judecătoriei Strășeni este organizată în mod eficient. Aceasta este divizată în două încăperi situate la etajul 1 al clădirii. Încăperile arhivei sunt dotate cu sistem de ventilare. Arhivarul dispune de un ghișeu pentru solicitările cetățenilor.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul activitatea Judecătoriei Strășeni (Tabelul 6), care nu a fost realizată pînă în prezent.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Strășeni în perioada 2009-2014 a crescut cu 4,5%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Strășeni în perioada 2009-2014 a scăzut cu 5,6 %.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 9 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 9. *Arhiva*
Foto 10. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Strășeni activează 7 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 33,5 unități de personal.

La Judecătoria Strășeni există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Strășeni figurează un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul, însă la data vizitei această funcție era vacantă. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Strășeni este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi planificate	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	5	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	8	-
Grefier	7	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	-	1
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	2	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Muncitor la îngrijirea complexă și reparația clădirii	0,5	-
Paznic	3	-
Total	**40,5**	**3**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Strășeni (Tabelul 8) demonstrează că, pe parcursul a trei ani a fost realizată o singură recomandare.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Strășeni, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.
	Angajarea unui specialist relații cu publicul și instruirea acestuia.

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Strășeni este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria nu dispune de un specialist relații cu publicul.
- Judecătoria Strășeni nu dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 11. *Ghișee de informații și monitor LED*

La intrare în Judecătoria Strășeni există un ghișeu de informații, dar și un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, la intrarea în judecătorie. În instanță nu sunt instalate săgeți de direcționare a cetățenilor. Pe ușile birourilor judecătorilor există avertismente care interzic accesul persoanelor neautorizate. Pe ușile sălilor de ședințe nu sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Informație privind cererea de chemare în judecată (forma acesteia);
- Lista avocaților și nr. de telefon ale acestora;
- Informație privind cererea de apel (termenul depunerii, instanța, forma).

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la servicii pentru public ale Judecătoriei Strășeni (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, a fost implementată doar o recomandare.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea pe ușile birourilor judecătorilor a plăcilor cu avertismentul interzicerii accesului în birouri.	Instalarea mai multor indicatoare de direcționare a cetățenilor spre sălile de ședințe, specialistul relații cu publicul, etc.
	Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Strășeni, informație despre înregistrarea audio a ședințelor și dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.
	Instalarea pe ușile sălilor de ședințe a plăcilor cu avertismentul înregistrării audio a ședințelor de judecată.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Strășeni există un ghișeu de informații pentru public.
- În instanță nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Pe ușile sălilor de ședințe de judecată nu sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.
- A fost instalat un ecran cu afișarea electronică a graficului ședințelor de judecată.

Foto 12. *Panou informativ*
Foto 13. *Monitor LED*
Foto 14. *Ghișeul de informații al arhivei*
Foto 15. *Orarul de lucru al arhivei*
Foto 16. *Informații pentru justițiabili*

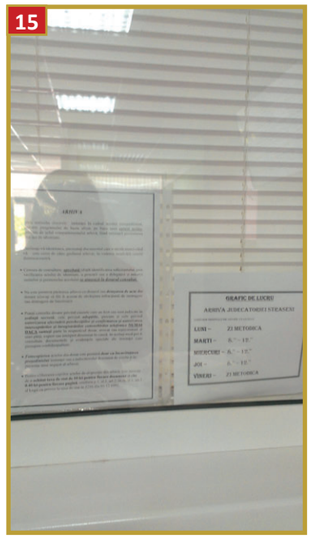

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Strășeni elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[8]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Strășeni a înregistrat o creștere de circa 103% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Strășeni a fost de 2128 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a constituit 4329,9 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Strășeni au constituit 1573,5 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 145% fiind de 3850,5 mii lei. Creșterea respectivă a determinat creșterea bugetului instanței cu circa 103%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Strășeni pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,573.5	2,316.4	3,850.5	145%	**103%**
Reparații (curente și capitale)	174.5	194.8	0.0	-	-8%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	97.2	0.0	-	0%
Cheltuieli operaționale	380.0	555.6	479.4	26%	5%
Total	**2,128.0**	**3,164.0**	**4,329.9**	**103%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Strășeni au înregistrat o creștere de circa 26%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 380 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au fost de 479,4 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	105.7	220.2	104.7	-1%	-1%
Servicii de transport	38.9	49.2	54.3	40%	15%
Servicii de telecomunicație și de poștă	68.0	95.9	118.6	74%	**51%**
Servicii comunale	104.5	128.9	101.2	-3%	-3%
Altele	62.9	61.4	100.6	60%	38%
Total	**380.0**	**555.6**	**479.4**	**26%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Majorarea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de creșterea cheltuielilor pentru servicii de telecomunicație și de poștă. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Strășeni a majorat cheltuielile respective cu circa 74% (de la 68 mii lei în anul 2012 la 118,6 mii lei în anul 2014). Această creștere a permis majorarea bugetului operațional al instanței cu circa 51%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Creșterea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind majorarea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Strășeni a examinat în total 4445 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 3936 dosare sau cu circa 11%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost factorul care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Strășeni în anul 2012 a fost de circa 85 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere de circa 42% față de anul 2012, fiind de circa 122 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Strășeni*

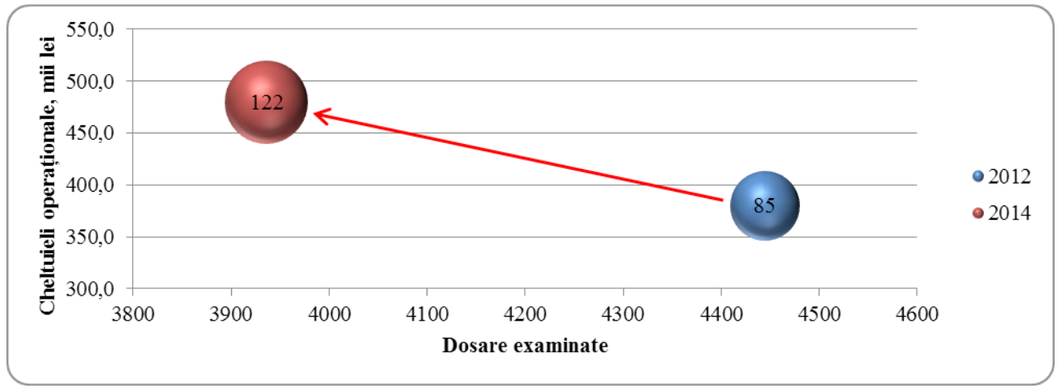

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 42%) poate fi explicată prin creșterea cheltuielilor operaționale (circa 26%), pe de o parte, și reducerea numărului de dosare examinate (circa 11%), pe de altă parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA STRĂŞENI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 122 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Strășeni vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

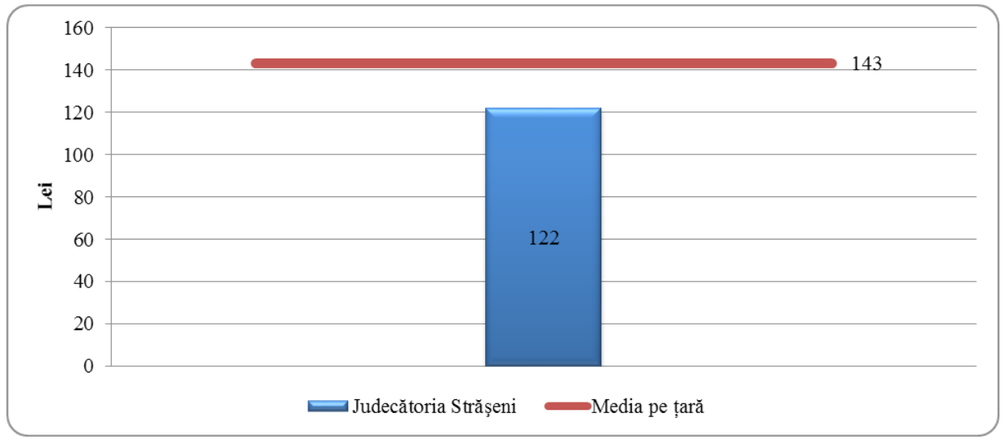

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Strășeni a fost cu circa 15% mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Strășeni evidența contabilă se ținea automatizat. La solicitarea instanței, USAID ROLISP a achitat deservirea aplicației pentru un an și a instruit contabilul în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Strășeni (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Strășeni a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 103%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 145%).
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (circa 26%) și reducerii numărului dosarelor examinate (circa 11%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Strășeni în anul 2014 a fost cu circa 15% mai mic față de nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Taraclia, amplasată în orașul Taraclia, are în jurisdicția sa 26 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

La data vizitei, clădirea Judecătoriei Taraclia era în proces de renovare. Fațada Judecătoriei Taraclia urmează a fi reparată. Curtea din fața clădirii este pavată. Interiorul clădirii, de asemenea, a fost reparat.

În anul 2012, la Judecătoria Taraclia era utilizată versiunea 3 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Taraclia, în mare parte, ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Taraclia în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Taraclia activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 24 persoane. La Judecătoria Taraclia a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Taraclia figurează un specialist pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat.

JUDECĂTORIA TARACLIA

or. Taraclia, str. Mira, 3

Data vizitei: 22 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o descreștere față de anul 2012 cu circa 5%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 11% și a fost peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul care interzice accesul neautorizat în birourile judecătorilor.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	3	Fațada exterioară urmează a fi vopsită și tencuită. Respectă simbolica de stat. Scările din fața instanței au fost renovate. Teritoriul în jurul instanței urmează a fi amenajat.
Alimentare cu apă	4	1	Sistemul de țevi a fost renovat. Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului.
Alimentare cu energie electrică	4	1	Sistemul electric a fost schimbat și corespunde necesităților curente ale instanței. Au fost instalate corpuri de iluminat noi, precum și lămpi cu senzor de mișcare.
Sistem de canalizare	4	1	Sistemul de canalizare a fost schimbat și este în stare foarte bună.
Sistem de încălzire	4	2	În anul 2014, instanța a procurat cazane noi. Cazangeria a fost reparată. Au fost renovate țevile și sistemul de alimentare cu energie termică.
Sistem anti-incendiu	-	2	În clădirea judecătoriei există sistem anti-incendiu. Instanța dispune și de stingătoare și buton de alarmă în caz de incendiu.
Acoperiș	4	1	În anul 2014, a fost instalat un nou acoperiș din țiglă metalică. Au fost montate jgheaburi și burlane, pentru dispersarea apei de la instanță.
Interior	4	2	Interiorul unor birouri renovate este în stare foarte bună. Cu toate acestea, există birouri care necesită reparație.

Sursa: Judecătoria Taraclia

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Taraclia, 2012/2015*

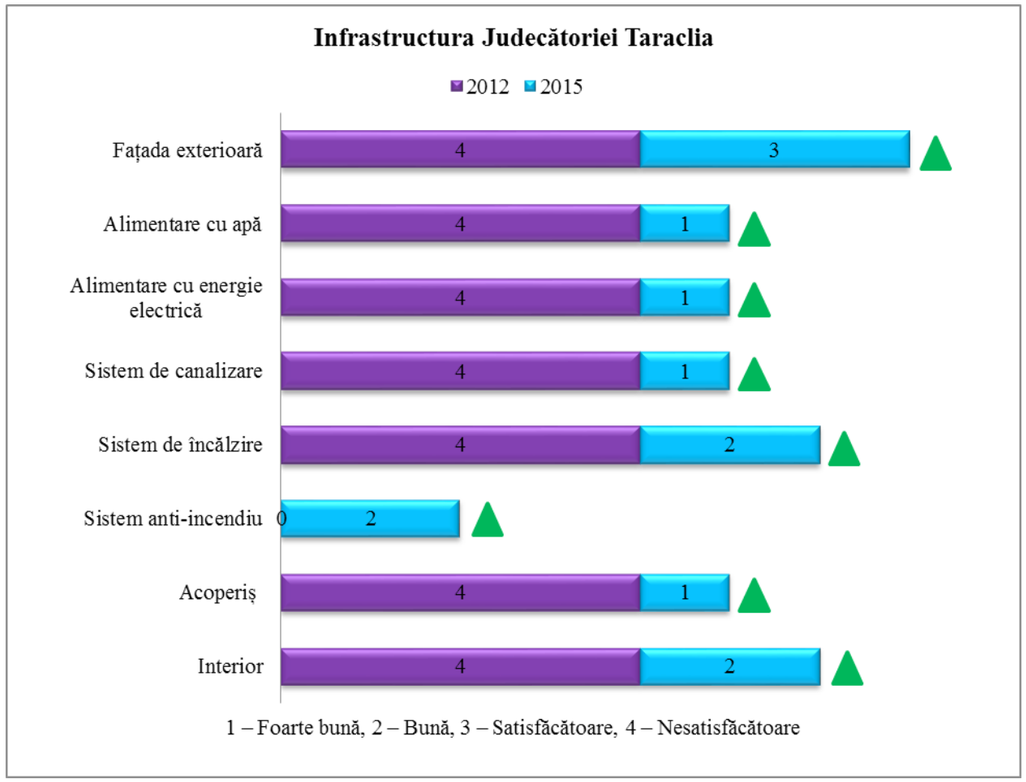

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor zece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Taraclia (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în 2015, au fost implementate toate recomandările.

Foto 1. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 2. *Spații de așteptare*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate[3]	Recomandări nerealizate
Renovarea fațadei principale (în proces de realizare)	
Renovarea interioarelor în întreaga clădire (în proces de realizare)	
Reconfigurarea spațiului și reamplasarea cancelariei și a recepției mai aproape de intrarea principală, ceea ce va facilita accesul publicului la informație (în proces de realizare)	
Împărțirea sălii de ședințe mari pentru a crea două săli de ședințe.	
Reamplasarea și unificarea arhivei (în proces de realizare)	
Îmbunătățirea rețelei de alimentare cu energie electrică a clădirii.	
Crearea biroului de examinare a dosarelor pentru procurori și avocați.	
Crearea spațiului pentru minorii deținuți, minorii participanți la proces și martorii anonimi.	
Reparația conductelor de alimentare cu apă și canalizare.	
Înlocuirea țevilor de încălzire și a caloriferelor.	

Concluzii:

- La data vizitei, fațada exterioară a Judecătoriei Taraclia era în proces de renovare, starea acesteia fiind apreciată ca „satisfăcătoare” în anul 2015 comparativ cu „nesatisfăcătoare” în anul 2012.
- Sistemul de alimentare cu apă a fost schimbat, fiind calificat drept „foarte bun” în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a îmbunătățit din 2012, fiind considerat „foarte bună” în anul 2015.
- Sistemul de canalizare a fost renovat, starea acestuia fiind apreciată drept „foarte bună”.
- Starea sistemului de încălzire a fost apreciată ca „bună” în anul 2015 față de „nesatisfăcătoare” în anul 2012.
- Starea acoperișului s-a îmbunătățit din 2012, fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.
- Unele birouri din cadrul Judecătoriei Taraclia au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „bună”.

[3] La data vizitei, unele recomandări erau în proces de realizare. Dat fiind faptul că, lucrările menționate erau prevăzute în planul de renovare, fiind alocate și resursele financiare necesare, acestea au fost indicate la compartimentul recomandărilor realizate.

Foto 3. *Biroul grefierilor*
Foto 4. *Amenajarea intrării în instanță*
Foto 5. *Birou*
Foto 6. *Celulă pentru deținuți*
Foto 7. *Cazangerie*
Foto 8. *Hol*
Foto 9. *Grup sanitar*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Taraclia era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Taraclia funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Taraclia dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 4 judecători. În anul 2012, nici o ședință care avea loc în sălile de ședințe nu era înregistrată audio. În anul 2013, Judecătoria Taraclia a fost asigurată cu 3 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Taraclia 70%[4] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Taraclia avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Taraclia este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de procedura de publicare a informației pe pagina web și lipsa de operativitate din partea companiei contractate. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind nesatisfăcătoare.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Taraclia și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Taraclia*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Nu conține informație
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 6 iulie 2015[5]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Taraclia dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[6]
Server	1	1	-
Computer	20	29	12
Notebook	-	-	-
Imprimantă	15	15	-
Scanner	1	Nu a fost prezentată informația	-
Scanner multifuncțional	-	3	5
Set de înregistrare audio Femida	2	3	-
Dictafon	-	3	-
Copiator (Xerox)	2	3	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Taraclia

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Taraclia*

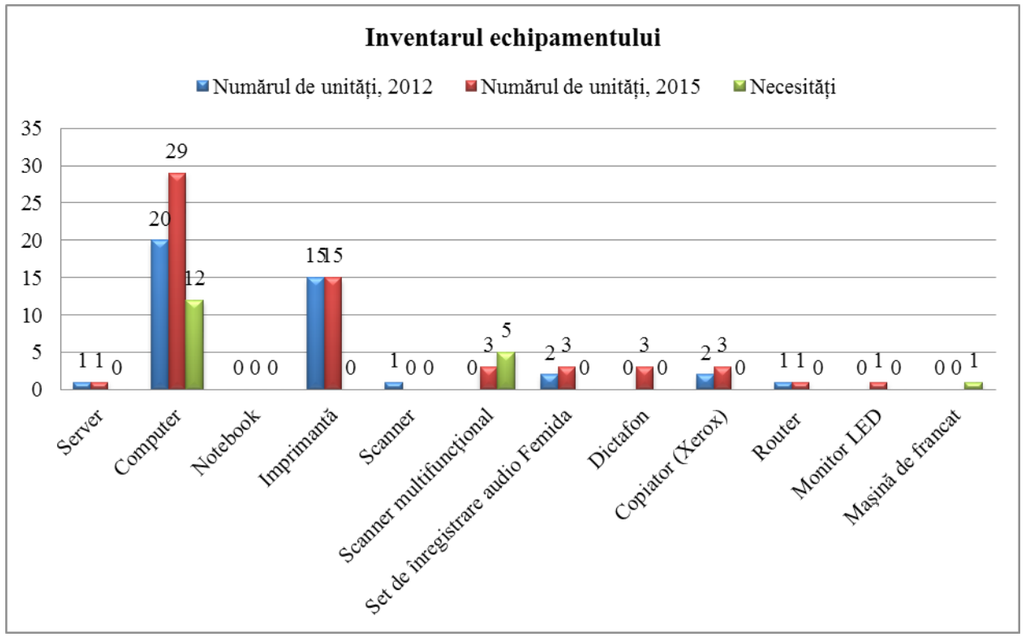

Sursa: Angajații Judecătoriei Taraclia

[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create.
[5] La data evaluării paginii web – 10 iulie 2015
[6] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Taraclia*

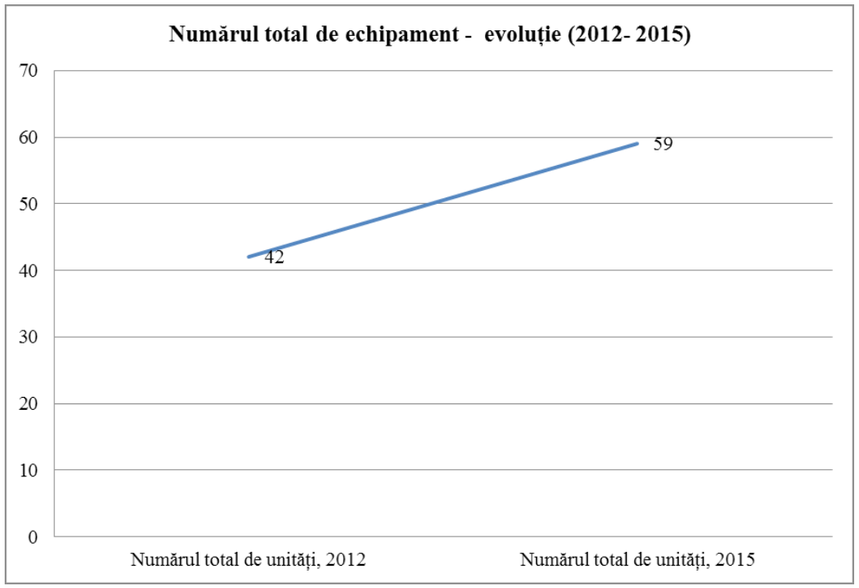

Sursa: Angajații Judecătoriei Taraclia

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Taraclia (Tabelul 4), demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate patru recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședințe prin crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători și instituirea practicilor de planificare eficientă a ședințelor de examinare a cauzelor.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM[6].
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	Instituirea practicilor de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.
Completarea paginii web cu informație de interes public actualizată.	
Evitarea dublării informației pe pagina web.	

[7] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 18 iunie 2009.

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Taraclia era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Taraclia o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Taraclia este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 17 unități în total.

Foto 10. *Server*
Foto 11. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Taraclia este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Taraclia a scăzut de la 2311 dosare/materiale în anul 2009 la 1374 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 2311 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

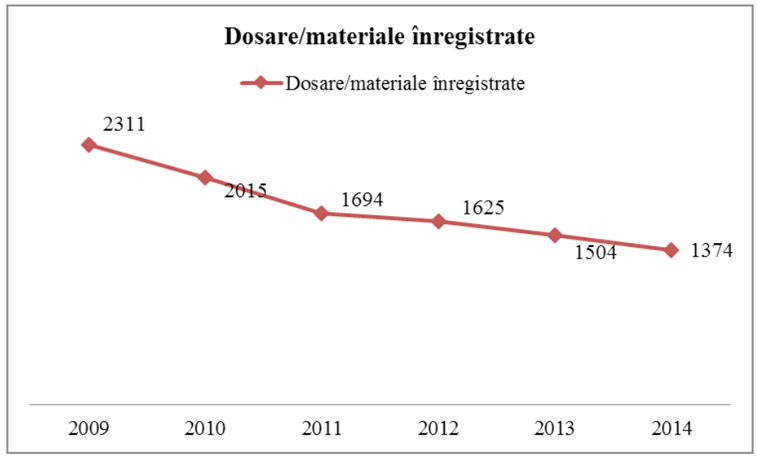

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 2228 dosare. Din anul 2009 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 1255 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

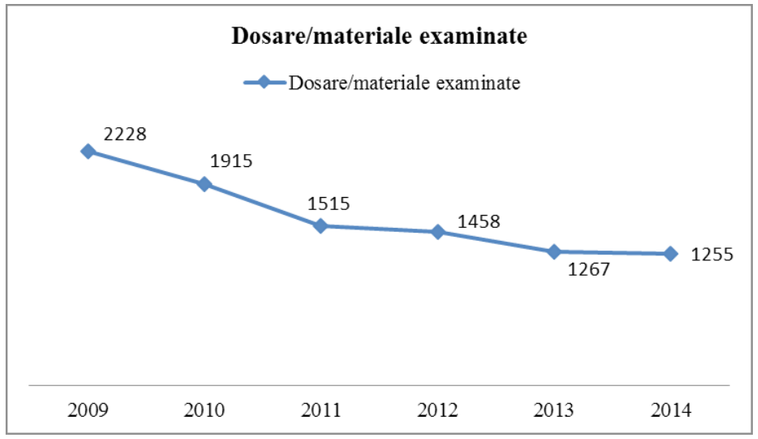

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Taraclia a scăzut de la 96,4% în anul 2009 la 91,3% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

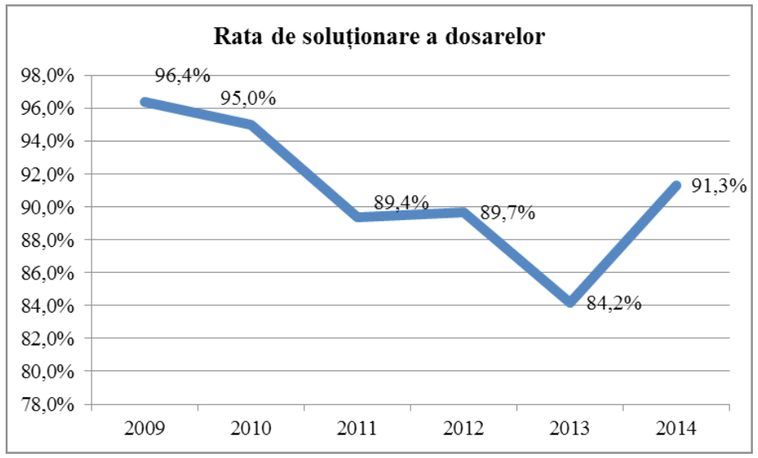

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Taraclia utilizează în activitatea sa 40 registre, cu un registru mai mult decît cele ținute în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Taraclia numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[8].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Taraclia utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Taraclia*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor; 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 8. Registrul de evidență al demersurilor executorului judecătoresc privind asigurarea executării hotărîrilor și sentințelor și contestațiile împotriva acțiunilor executorului judecătoresc (indicele 25); 9. Registrul de evidență al cererilor de acordare a asistenței juridice parvenite de la Ministerul Justiției; 10. Registrul de evidență al telegramelor telefonice.
Civil	11. Registrul alfabetic al dosarelor civile și de contencios administrativ; 12. Registrul alfabetic al dosarelor comerciale; 13. Registrul alfabetic al dosarelor examinate conform procedurii în ordonanță; 14. Registrul de evidență al materialelor privind încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat (art.309 CPC) –și încuviințarea examenului psihiatric sau spitalizării în staționarul de psihiatrie (art.312 CPC); 15. Registrul de evidență al materialelor privind recunoașterea hotărîrilor judecătorești străine în cauze civile (art.467 CPC); 16. Fișa de evidență.

[8] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	17. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 18. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 19. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 20. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 21. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 22. Registrul de evidență a materialelor privind extrădarea (art.541 CPP); 23. Registrul de evidență a materialelor privind recunoașterea hotărîrilor penale ale instanțelor străine (art.558 CPP); 24. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva acțiunilor organului de urmărire penală (indicele 10 art.298 CPP RM); 25. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea acțiunilor de urmărirea penală de către judecătorul de instrucție (indicele 11 art.306 CPP RM); 26. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea de către judecătorul de instrucție a acțiunilor de aplicare a măsurilor procesuale de constrîngere (indicele 12, art.302 CPP RM); 27. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea măsurilor operative de investigații de către judecătorul de instrucție (indicele 13, art.303 CPP RM); 28. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 14, art.185 CPP RM); 29. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării domiciliului examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 15 art.188 CPP RM); 30. Registrul de evidență a demersurilor privind prelungirea duratei arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 16 art.186 CPP RM); 31. Registrul de evidență a materialelor despre eliberarea provizorie sub control judiciar (indicele 17 art.191 CPP RM);
	32. Registrul de evidență a materialelor privind liberarea provizorie pe cauțiune a persoanei deținute (indicele 18, art.192 CPP); 33. Registrul de evidență a materialelor privind ridicarea provizorie a permisului de conducere (indicele 19, art.182 CPP); 34. Registrul de evidență a materialelor privind demersurile procurorului despre eliberarea de răspundere penală (indicele 20 art.512 CPP RM); 35. Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (indicele 21 art.469 CPP RM), inclusiv pentru înregistrarea dosarelor în ordine de recurs în anulare; 36. Fișa de evidență.
Contravențional	37. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 38. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva hotarîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale; 39. Registrul nr.4D privind înregistrarea demersurilor de înlocuire a sancțiunii contravenționale; 40. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Taraclia

Spațiul pentru arhiva Judecătoriei Taraclia era în proces de renovare, aceasta urmînd a fi amenajată la etajul 1 și în subsolul instanței.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Taraclia (Tabelul 6) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, nu a fost realizată nici o recomandare. În același timp, în instanță se preconizează efectuarea lucrărilor privind organizarea arhivei și instalarea unui sistem de ventilare, reamplasarea cancelariei mai aproape de intrare și crearea unei săli de recepție la etajul 1.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Consolidarea și organizarea arhivei într-un spațiu unic.
	Instalarea unui sistem de ventilare în arhivă.
	Reamplasarea cancelariei mai aproape de intrare și crearea unei săli de recepție la etajul 1.
	Separarea spațiului destinat judecătorilor de spațiul prevăzut pentru public.
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu privire la aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Taraclia a scăzut în perioada 2009-2014 cu 40,5%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Taraclia a scăzut în perioada 2009-2014 cu 43,7%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 23 de registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

12

13

14

Foto 12. *Secția Evidență și Documentare Procesuală*
Foto 13. *Arhiva*
Foto 14. *Arhiva*

Judecătoria Taraclia dispune de 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 24 persoane[9].

La Judecătoria Taraclia există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Taraclia este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul și acest specialist a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Taraclia este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	3	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	-
Grefier	4	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	2	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Curier	-	0,5
Operatori în sala de cazane	-	1,5
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Paznic	3	-
Total	**28**	**2**

[9] Prin Hotărîrea CSM nr. 331/15 din 05 mai 2015 la Judecătoria Taraclia au fost reduse 1 post de judecător, 1 post de grefier și 1 post de asistent judiciar. În anul 2012, în instanță activau 5 judecători.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Taraclia (Tabelul 8) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate ambele recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Instruirea specialistului relații cu publicul.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Taraclia este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist pentru relații cu publicul.

Foto 15. *Panou informativ*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Taraclia a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Taraclia (Tabelul 9) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost realizate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea panoului informativ la etajul 1 al clădirii.	Plasarea pe panoul informativ a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a judecătoriei Taraclia, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.
Utilizarea modulului din PIGD prevăzut pentru generarea automată a listei cauzelor fixate pentru judecare.	Instalarea indicatoarelor de direcționare spre biroul de informații, cancelarie și arhivă.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Taraclia a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei și birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

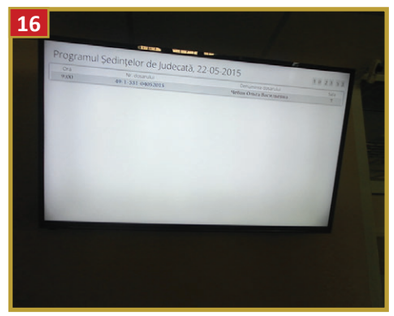

Foto 16. *Monitor LED*
Foto 17. *Server*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[10]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Taraclia elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[11]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Taraclia a înregistrat o creștere de circa 163% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Taraclia a fost de 1669 mii lei atunci în anul 2014 bugetul a constituit 4388,3 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin:

1. **Creșterea cheltuielilor de personal[12].** Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Taraclia au constituit 1089,1 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 92% fiind de 2086,2 mii lei. Creșterea respectivă a determinat majorarea bugetului instanței cu circa 37%.
2. **Existența cheltuielilor pentru investiții capitale.** Conform raportului de executare a bugetului, în anul 2014 Judecătoria Taraclia a beneficiat de mijloace financiare destinate investițiilor capitale ce presupune construcția imobilului de la zero. În baza informației din chestionar rezultă că Judecătoria Taraclia de fapt a utilizat 1999,6 mii lei pentru reparații capitale ale imobilului. Pînă la urmă nu este clar care a fost destinația mijloacelor financiare utilizate, cert este faptul că acestea au dus la majorarea bugetului instanței cu circa 74%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Taraclia pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,089.1	1,692.4	2,086.2	92%	**37%**
Reparații (curente și capitale)	52.7	73.3	0.0	-	-2%
Procurarea mijloacelor fixe	210.0	84.8	0.0	-	-8%
Investiții capitale	0.0	0.0	1,999.6	-	**74%**
Cheltuieli operaționale	317.2	390.7	302.5	-5%	-1%
Total	**1,669.0**	**2,241.2**	**4,388.3**	**163%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Taraclia au înregistrat o reducere de circa 5%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 317,2 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 302,5 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	48.8	62.5	18.5	-62%	**206%**
Servicii de transport	44.6	39.2	40.7	-9%	27%
Servicii de telecomunicație și de poștă	56.2	76.9	70.6	26%	-98%
Servicii comunale	108.2	115.5	98.8	-9%	64%
Altele	59.4	62.5	73.9	24%	-99%
Total	**317.2**	**356.6**	**302.5**	**-5%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Reducerea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de micșorarea cheltuielilor destinate procurării rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Taraclia a diminuat cheltuielile respective cu circa 62% (de la 48,8 mii lei în anul 2012 la 18,5 mii lei în anul 2014), ceea ce a permis reducerea bugetului operațional cu circa 206%

[10] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[11] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[12] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Reducerea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind micșorarea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[13], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Taraclia a examinat în total 1458 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 1255 dosare sau cu circa 14%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat reducerea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Taraclia în anul 2012 a fost de circa 218 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere de circa 11% față de anul 2012, fiind de circa 241 lei.

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Taraclia*

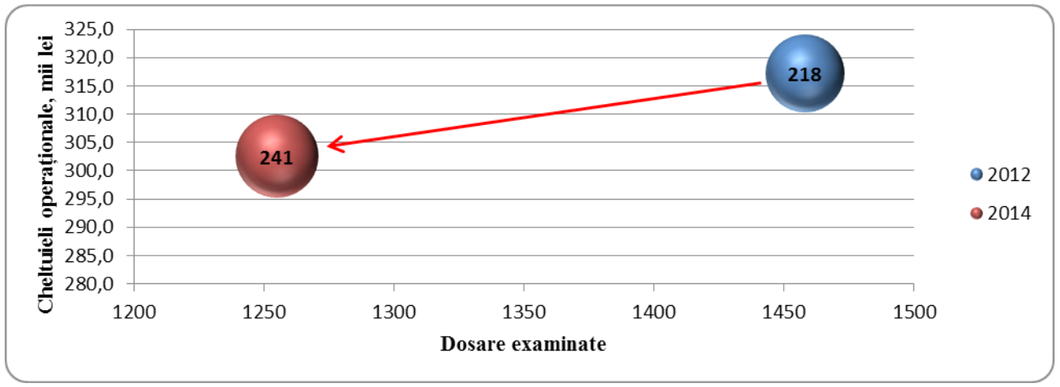

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea ușoară a costului mediu pe dosar examinat (circa 11%) poate fi explicată prin faptul că reducerea cheltuielilor operaționale (circa 5%) a fost mai lentă față de reducerea numărului dosarelor examinate (circa 14%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA TARACLIA VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 241 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

[13] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Taraclia vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

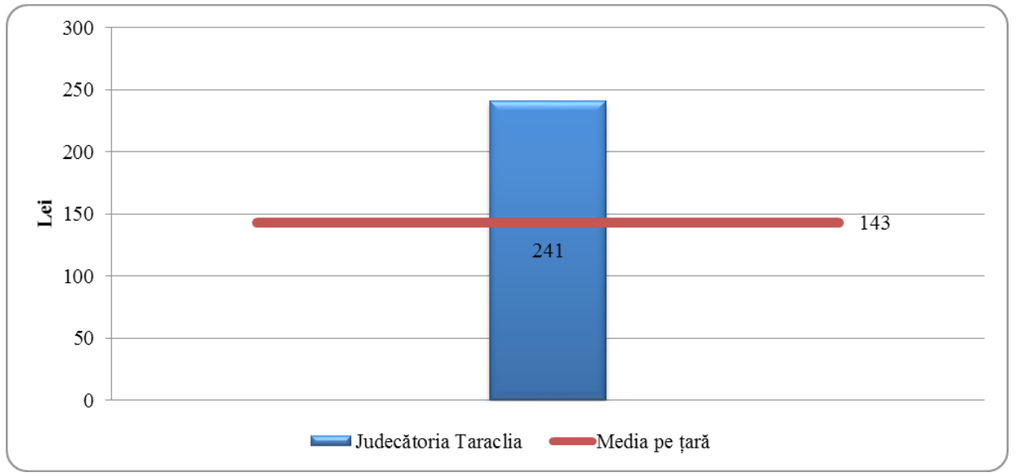

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Taraclia a fost cu circa 69% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Taraclia evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Taraclia (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Taraclia a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 163%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 92%) și existenței cheltuielilor pentru reparații sau investiții capitale.
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al reducerii mai lente a cheltuielilor operaționale (circa 5%) comparativ cu reducerea numărului de dosare examinate (circa 14%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Taraclia în anul 2014 a fost cu circa 69% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Telenești, amplasată în orașul Telenești, are în jurisdicția sa 54 localități indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Telenești a fost renovată capital în perioada anilor 2009-2011. Fațada Judecătoriei Telenești se menține în stare bună. Se preconizează pavarea teritoriului din jurul instanței și amenajarea parcării. Interiorul clădirii, de asemenea, a fost supus unor lucrări de reparație cosmetică.

În anul 2012, la Judecătoria Telenești era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015 angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd erau înregistrate audio doar ședințele de judecată ce avea loc în sălile de ședințe, în anul 2015, la Judecătoria Telenești o mare parte a ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Telenești în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Telenești activează 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 23,5 unități de personal. La Judecătoria Telenești a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Telenești figurează un specialist pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA TELENEȘTI

or. Telenești, str. Ștefan cel Mare, 6

Data vizitei: 08 iunie 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 45%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 76% și a fost puțin peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt semne clare cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecierea[1] 2012	Aprecierea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	2	Fațada exterioară a fost renovată în anul 2010. Respectă simbolica de stat. Curtea din fața clădirii este pavată.
Alimentare cu apă	2	2	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Apeductul este în stare bună.
Alimentare cu energie electrică	1	1	Sistemul electric schimbat în anii 2009-2010, corespunde necesităților curente ale instanței.
Sistem de canalizare	1	2	Sistemul de canalizare a fost schimbat în 2010 și este în stare bună.
Sistem de încălzire	1	1	În anul 2009 instanța a procurat un cazan nou. Cazangeria a fost reparată. Deși țevile și sistemul de încălzire din instanță nu a fost schimbate, acestea funcționează foarte bine.
Sistem anti-incendiu	-	2	În clădirea judecătoriei există sistem anti-incendiu, compus din detectoare de incendiu și alarmă.
Acoperiș	2	2	Acoperișul instanței a fost reparat în anul 2010. Nu au fost depistate semne de pătrundere a apei în clădire.
Interior	1	2	Interiorul birourilor se menține în stare bună. 2 birouri au fost renovate cosmetic.

Sursa: Judecătoria Telenești

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Telenești, 2012/2015*

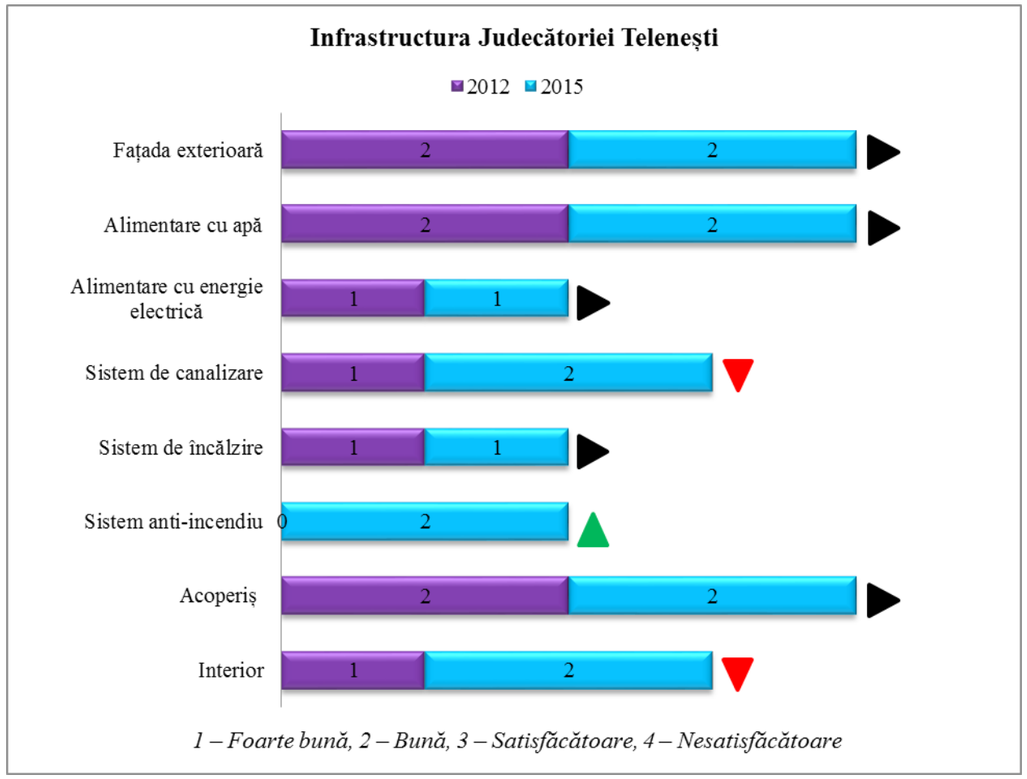

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Telenești (Tabelul 1) demonstrează că pînă în 2015 au fost realizate două recomandări.

Foto 1. *Turnichet*
Foto 2. *Birou*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Reconfigurarea spațiului existent, în vederea amenajării sălilor de ședințe proporțional cu numărul judecătorilor.	Amenajarea spațiului din subsol pentru necesitățile de spațiu existente.
Amenajarea unui spațiu pentru poliția judiciară la intrarea în instanță.	Amenajarea unui spațiu pentru avocați și procurori.
	Amenajarea unui spațiu pentru deținuți.
	Reamplasarea cancelariei și construirea unei săli noi de recepție la etajul 1, care va facilita accesul justițiabililor la informație.
	Asigurarea cu sisteme de aer condiționat a tuturor birourilor din instanță.

Concluzii:

- Starea fațadei exterioare și a acoperișului Judecătoriei Telenești a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu apă a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată drept „bună” și în anul 2015.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „foarte bună” și în anul 2015.
- Sistemului de canalizare a fost apreciat cu calificativul „bun” în anul 2015, față de calificativul „foarte bun” în anul 2012.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună”.
- Clădirea Judecătoriei Telenești a fost dotată cu sistem anti-incendiu.
- Unele birouri din cadrul Judecătoriei Telenești fost renovate cosmetic, starea interiorului clădirii fiind considerată „bună”.

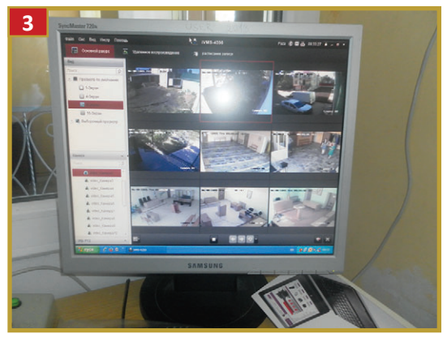

Foto 3. *Supraveghere video*
Foto 4. *Birou*
Foto 5. *Cazangeria*
Foto 6. *Birou judecător*
Foto 7. *Camera de audiere a martorilor minori*
Foto 8. *Grup sanitar*

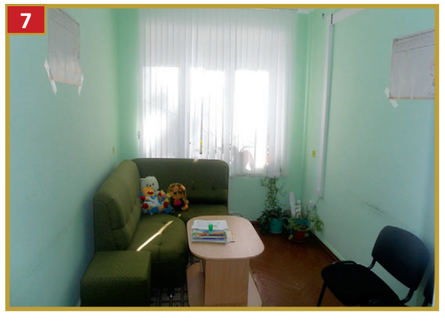

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Telenești era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Telenești funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Telenești dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată[3]. În instanță activează 4 judecători. În anul 2012, erau înregistrate audio doar ședințele de judecată ce aveau loc în sălile de ședințe. Judecătoria Telenești a fost asigurată cu 4 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Telenești 106 %[4] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Telenești dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Telenești este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de modalitatea de publicare a informației pe pagina web, în special în ceea ce privește conlucrarea cu compania intermediară. Cu toate acestea, angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind satisfăcătoare.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Telenești și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Telenești*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Nu conține informații
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 15 iulie 2015[5]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Telenești dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități4
Server	1	1	-
Computer	21	18	10
Notebook	-	1	3
Imprimantă	20	15	-
Scanner	-	1	-
Scanner multifuncțional	-	1	20
Set de înregistrare audio Femida	2	3	2
Dictafon	-	4	-
Copiator (Xerox)	1	2	1
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Telenești

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Telenești*

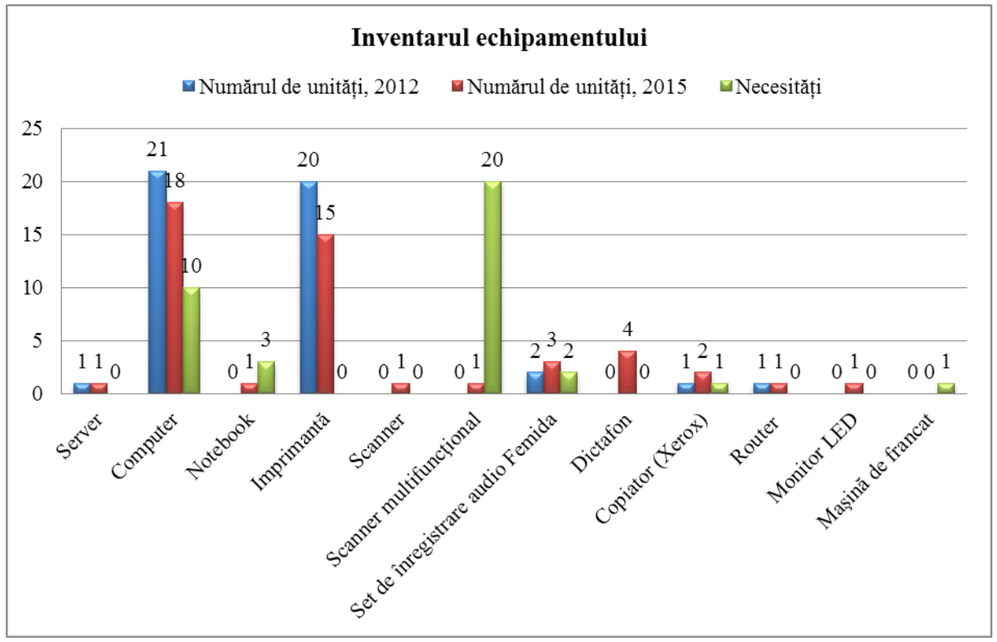

Sursa: Angajații Judecătoriei Telenești

[3] La data vizitei erau funcționale 2 seturi de înregistrare audio a ședințelor de judecată, al 3-lea set fiind în proces de instalare.
[4] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.
[5] La data evaluării paginii web – 17 iulie 2015.
[6] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Telenești*

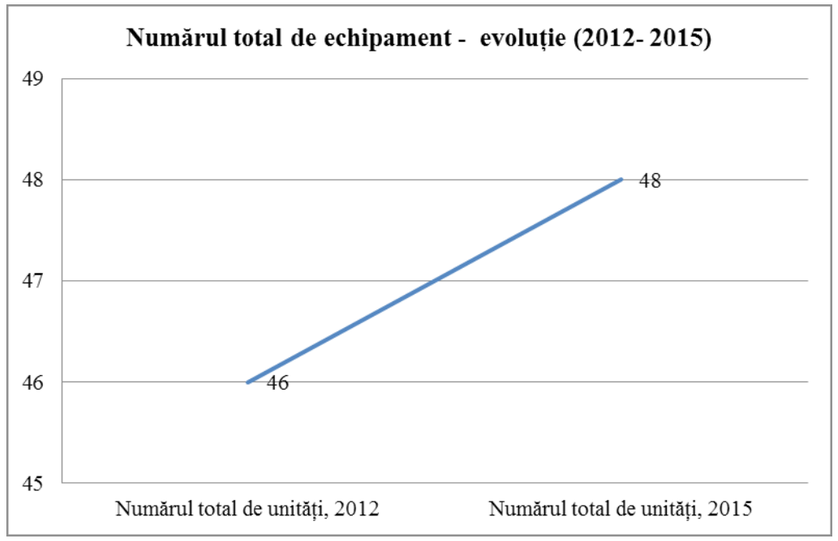

Sursa: Angajații Judecătoriei Telenești

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Telenești (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate patru recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	Crearea unui număr de săli de ședințe proporțional numărului de judecători.
Asigurarea furnizării continuă a energiei electrice.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM[7].
Completarea meniurilor de pe pagina web cu informație de interes public și actualizarea ei permanentă.	
Amenajarea unui spațiu pentru server și asigurarea acestuia cu sistem de aer condiționat.	

[7] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 338/13 din 12.04.2013.

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Telenești era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd erau înregistrate audio doar ședințele de judecată ce se desfășurau în sălile de ședințe, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Telenești majoritatea ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Telenești este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012 numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 2 unități în total.

Foto 9. *Sală de ședințe dotată cu SRS Femida*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Telenești este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume tendința numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, tendința numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Telenești a scăzut de la 3409 dosare/materiale în anul 2009 la 2697 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 3409 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

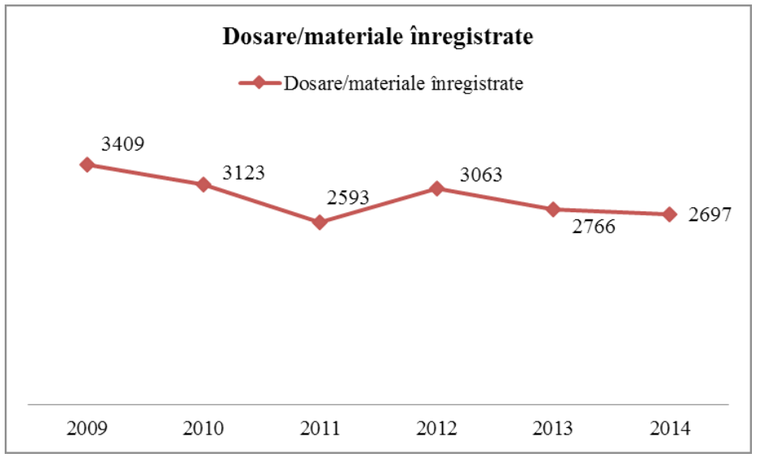

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 3269 dosare/materiale, iar cele mai joase valori în anul 2011 – 2430 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

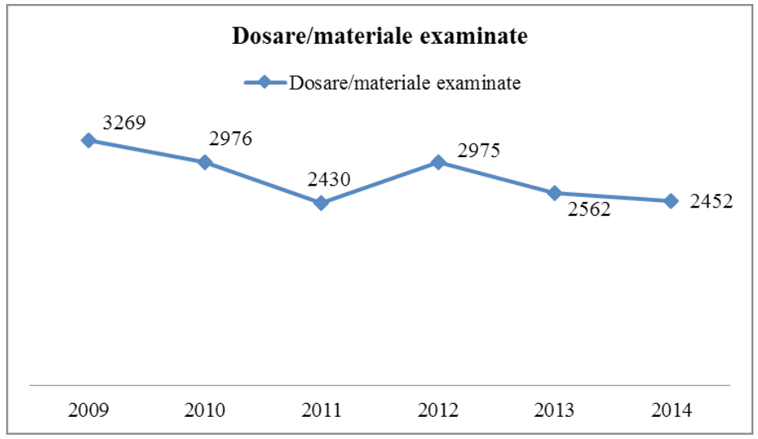

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Telenești a scăzut de la 95,9% în anul 2009 la 90,9% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

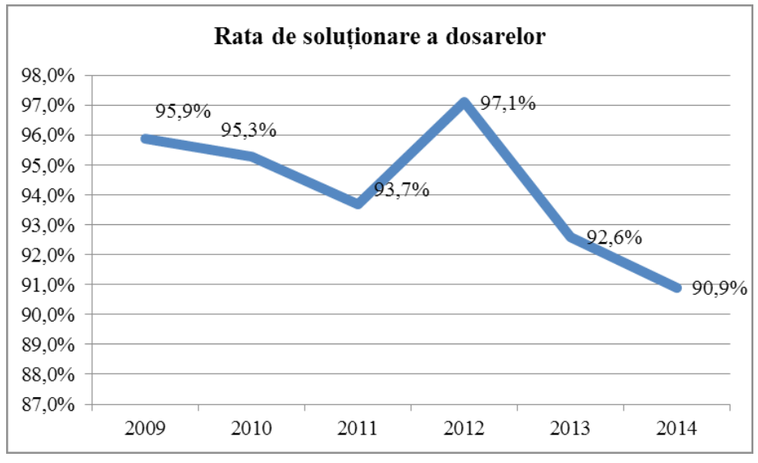

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Telenești utilizează în activitatea sa 28 registre, cu unsprezece registre mai multe decît cele ținute în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Telenești numărul de registre ținute depășește numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[8].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Telenești utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Telenești*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Registrul de evidență a CD-urilor eliberate; 4. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale, contravenționale expediate la Curtea de Apel Bălți; 5. Registrul de evidență a dosarelor expediate la Curtea Supremă de Justiție; 6. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale, contravenționale contestate; 7. Registrul de evidență a dosarelor eliberate din cancelaria Judecătoriei Telenești; 8. Registrul de evidență a copiilor eliberate de pe documente; 9. Registrul de evidență a copiilor hotărîrilor eliberate și a actelor procesuale.
Civil	10. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 11. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 12. Registrul de evidență al cauzelor comerciale; 13. Registrul de evidența a cauzelor judecate în ordinea procedurii ordonanțiale, inclusiv cauze prevăzute în Cap. XXX[1] CPC; 14. Registrul de evidență a cauzelor civile privind desfacerea căsătoriei; 15. Registrul de evidență a taxei de stat; 16. Registrul de evidență a materialelor privind recunoașterea și executare hotărîrilor judecătorești străine civile pe teritoriul RM; 17. Registrul de evidență a adresărilor Ministerului Finanțelor privind prezentarea rapoartelor; 18. Fișa de evidență;

[8] Hotărîrea CSM nr. 142/4 din 04 februarie 2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii referitor la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătorii și curți de apel.

Penal	19. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 20. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 21. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 22. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 23. Registrul de evidență a materialelor privind demersurile procurorului despre eliberarea de răspundere penală (indicele 20 art.512 CPP RM); 24. Fișa de evidență;
Contravențional	25. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 26. Registrul de evidență al plîngerilor împotriva hotarîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale; 27. Registrul de evidență al dosarelor contravenționale examinate în ordine de revizuire; 28. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Telenești

Arhiva Judecătoriei Telenești este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. În încăperea arhivei lipsește sistemul de ventilare. Se preconizează amenajarea arhivei în subsolul instanței.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012 a fost formulată o singură recomandare la capitolul activitatea Judecătoriei Telenești (Tabelul 6) care nu a fost implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Telenești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 20,9%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Telenești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 25,0%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 11 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

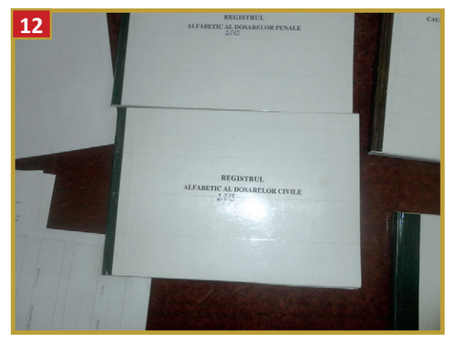

Foto 10. *Arhiva*
Foto 11. *Păstrarea CD-urilor*
Foto 12. *Registrele utilizate*

IV. RESURSE UMANE

Judecătoria Telenești dispune de 4 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 23,5 unități de personal.

La Judecătoria Telenești există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Telenești este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul, care este reprezentantul oficial al instanței judecătorești în relațiile cu mass-media și informare publică, având obligația de a informa instituțiile mass-media și publicul în vederea transparenței activității în condițiile legii. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Telenești este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	3	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	4	1
Grefier	4	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist superior	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrii	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Muncitor de îngrijirea complexă și reparația clădirii	1	-
Operator în sala de cazane	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	0,5	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	2	-
Total	**27,5**	**3**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Telenești (Tabelul 8) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Angajarea unui specialist în relații cu publicul și instruirea acestuia.	
Pentru a satisface necesitățile de instruire în cadrul instanței și pentru a îmbunătăți calitatea procesului de formare continuă a grefierilor și a angajaților din cancelarie și arhivă, se recomandă implementarea practicii de organizare a instruirilor inter-ne ale colaboratorilor Judecătoriei Telenești.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Telenești este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria dispune de un specialist relații cu publicul.
- Judecătoria dispune de un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

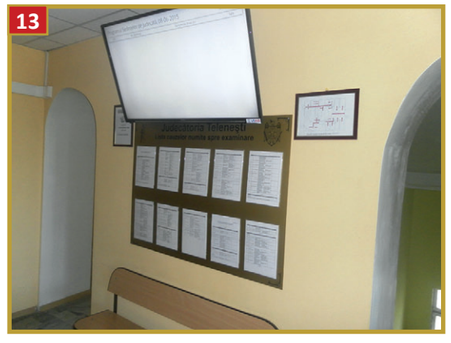

Foto 13. *Monitor LED*
Foto 14. *Program de lucru*

La intrare în Judecătoria Telenești a fost instalat un ecran pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Cu toate acestea, la intrare în clădire este instalat un panou cu dislocarea birourilor în instanță. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Informație cu privire la dislocarea birourilor din instanță;
- Listele ședințelor de judecată;
- Extras din Legea cu privire la avocatură;
- Rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat;
- Date de contact a Consiliului Național pentru Asistență juridică garantată de stat/Oficiul teritorial Bălți;
- Anunț cu privire la convocarea ședinței colective a judecătorilor Judecătoriei Telenești;
- Modele de cereri pentru eliberarea hotărîrilor judecătorești;
- Extras din Codul Procedură Civilă privind depunerea cererii de chemare în judecată și actele ce se anexează la cerere;
- Regulile de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanța judecătorească.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Telenești (Tabelul 9) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost realizate trei recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unei persoane în funcția de specialist relații cu publicul.	Crearea unui ghișeu de informare a cetățenilor la intrare în instanță.
Instalarea pe ușile birourilor judecătorilor a plăcuțelor care interzic accesul persoanelor neautorizate.	Instalarea indicatoarelor clare de direcționare a cetățenilor.
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Telenești, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor de pe actele judecătorești, prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.

Concluzii:

- Judecătoria Telenești nu dispune de un ghișeu de informații pentru public.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor la Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 15. *Ghișeu de informații*
Foto 16. *Panou de dislocare a birourilor*
Foto 17. *Informații pentru justițiabili*
Foto 18. *Panou informativ*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[9]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Telenești elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești[10]. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Telenești a înregistrat o creștere de circa 56% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Telenești a fost de 1851,7 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a fost deja de 2884,4 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[11]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Telenești au constituit 1274,4 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat 2370,5 mii lei, fiind în creștere cu circa 86%. Creșterea în cauză a permis majorarea bugetului instanței cu circa 106%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Telenești pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,274.4	1,842.3	2,370.5	86%	106%
Reparații (curente și capitale)	74.3	100.9	62.1	-16%	-1%
Procurarea mijloacelor fixe	220.0	85.4	41.0	-81%	-17%
Cheltuieli operaționale	283.0	424.1	410.8	45%	12%
Total	**1,851.7**	**2,452.7**	**2,884.4**	**56%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Telenești au înregistrat o creștere de circa 45%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 283 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost deja de 410,8 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	72.3	127.9	63.0	-13%	-7%
Servicii de transport	40.5	28.4	44.2	9%	3%
Servicii de telecomunicație și de poștă	47.9	42.7	77.6	62%	23%
Servicii comunale	91.3	90.1	89.9	-2%	-1%
Altele	31.0	135.0	136.1	339%	**82%**
Total	**283.0**	**424.1**	**410.8**	**45%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost determinată în mare parte de majorarea „altor" cheltuieli. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Telenești a majorat cheltuielile respective cu circa 339%, de la 31 mii lei în anul 2012 la 136,1 mii lei în anul 2014. Această majorare a permis creșterea bugetului operațional cu circa 82%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[12], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Telenești a examinat în total 2975 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere de pînă la 2452 dosare sau cu circa 18%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale deoarece acestea s-au diminuat.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Telenești în anul 2012 a fost de circa 95 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere cu circa 76% față de anul 2012, fiind de circa 168 lei.

[9] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[10] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[11] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[12] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Telenești*

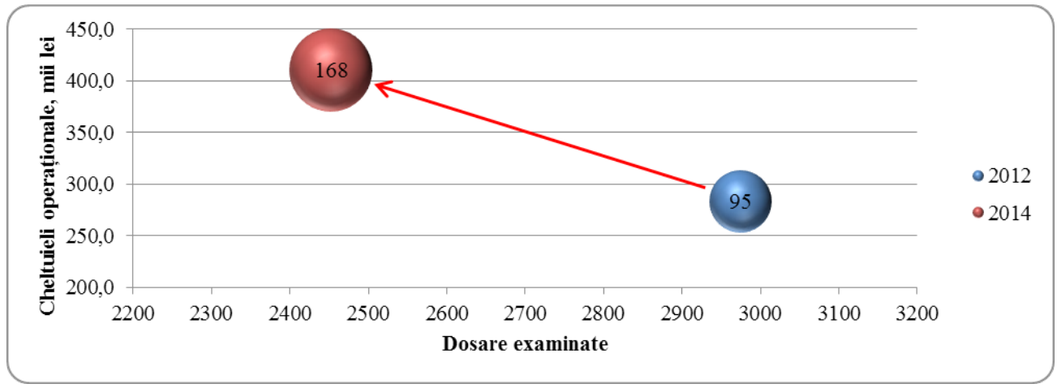

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale (circa 45%) pe deoparte și reducerea numărului dosarelor examinate (circa 18%) pe de alta parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA TELENEŞTI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 168 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Telenești vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

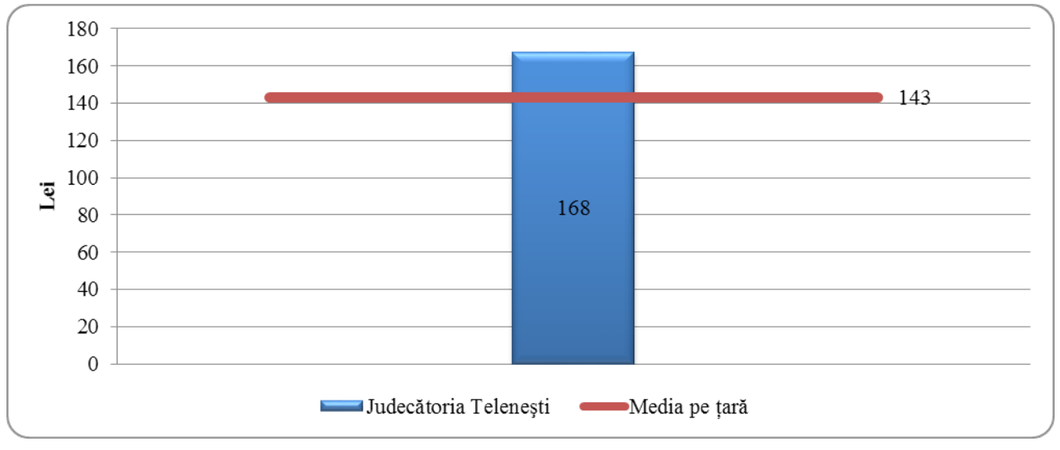

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Telenești a fost cu circa 17% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Telenești evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a trei săptămîni (în anii 2013 și 2014). La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Telenești (Tabelul 12) demonstrează că pe parcursul a trei ani doar una a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Telenești a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 56%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (86%).
- Creșterea costului mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al creșterii cheltuielilor operaționale (circa 45%) și reducerii numărului de dosare examinate (18%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Telenești în anul 2014 a fost cu circa 17% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Ungheni, amplasată în orașul Ungheni, are în jurisdicția sa 74 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

În anul 2009, clădirea Judecătoriei Ungheni a fost renovată, fiind într-o stare bună la data efectuării evaluării. În condițiile în care un nou sediu pentru instanță se află în proces de construcție, din anul 2009 nu au fost efectuate lucrări de reparație semnificative.

În anul 2012, la Judecătoria Ungheni era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Ungheni ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Ungheni în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Ungheni activează 8 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 33 persoane. La Judecătoria Ungheni a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Ungheni figurează un specialist pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat.

or. Ungheni, str. Națională, 21

Data vizitei: 07 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 4%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 6%, dar a fost mai mic față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există ghișeu, panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul precum că accesul în birourile judecătorilor este interzis. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Apreci-erea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	2	Fațada exterioară este în stare bună. Respectă simbolica de stat. Curtea din fața clădirii este pavată.
Alimentare cu apă	2	2	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului.
Alimentare cu energie electrică	2	3	Sistemul electric a fost schimbat în anul 2009, însă transformatoarele sunt vechi.
Sistem de canalizare	2	3	Sistemul de canalizare a fost reparat, însă pe unele segmente necesită reno-vare.
Sistem de încălzire	2	2	În anul 2009 instanța a procurat cazane noi. Deși țevile și sistemul de încălzire din instanță sunt vechi, nu au fost ra-portate probleme în utilizarea acestora.
Sistem anti-incendiu	-	2	În clădirea judecătoriei există sistem anti-incendiu format din detectoare de fum. Instanța dispune de un stingător.
Acoperiș	2	2	Acoperișul a fost renovat în cadrul reparației din 2009. Ulterior, au fost efectuate lucrări de renovare parțială a acestuia.
Interior	2	2	Interiorul birourilor este în stare bună, după reparația efectuată în anul 2009.

Sursa: Judecătoria Ungheni

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Ungheni, 2012/2015*

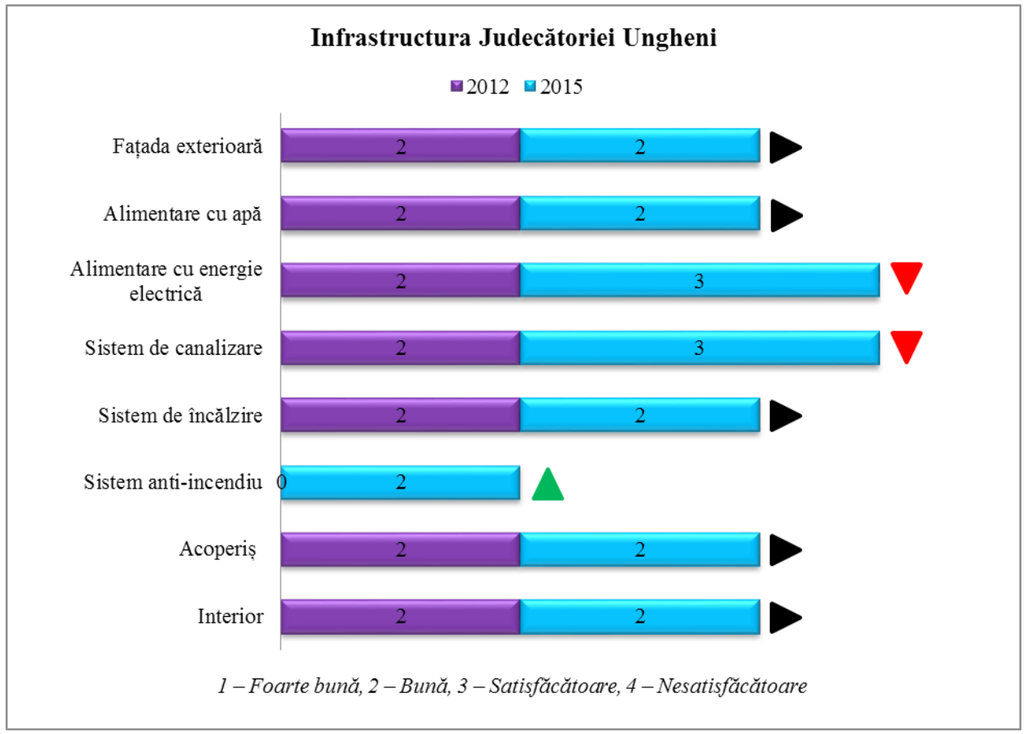

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infra-structura Judecătoriei Ungheni (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în 2015, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	Crearea celulelor pentru deținuți cu acces restricționat.
Renovarea sălii de ședințe de la etajul 2.	

Foto 1. *Spații de așteptare*
Foto 2. *Birou*

1

2

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Ungheni a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată drept „bună”.
- Sistemul de alimentare cu apă nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică s-a înrăutățit din 2012, fiind calificată ca „satisfăcătoare” în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare s-a înrăutățit din 2012, fiind apreciată cu calificativul „satisfăcător” în 2015, față de calificativul „bun” în anul 2012.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „bună”.
- Starea acoperișului nu s-a schimbat din 2012, fiind considerată „bună” în anul 2015.
- Starea interiorului clădirii a rămas neschimbată din anul 2012, fiind considerată „bună”.

Foto 3. *Fațada clădirii*
Foto 4. *Plan de evacuare*
Foto 5. *Grup sanitar*
Foto 6. *Birou*
Foto 7. *Extinctor*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ungheni era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ungheni funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Ungheni dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 8 judecători. În anul 2012, nici o ședință nu era înregistrată audio. În anul 2013, Judecătoria Ungheni a fost asigurată cu 8 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Ungheni 225%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Ungheni avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Ungheni este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat insatisfacția față de motorul de căutare de pe pagina web. Cu toate acestea, angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Ungheni și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Ungheni*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Informație privind tematica abordată în cadrul seminarului de formare profesională moldo-român
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 26 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Ungheni are un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Computer	29	37	-
Notebook	-	3	5
Imprimantă	26	36	6
Server	1	1	-
Copiator	1	3	-
Scanner	3	3	2
Scanner multifuncțional	-	1	-
Seturi de înregistrare audio Femida	3	3	5
Dictafoane	-	8	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Ungheni

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Ungheni*

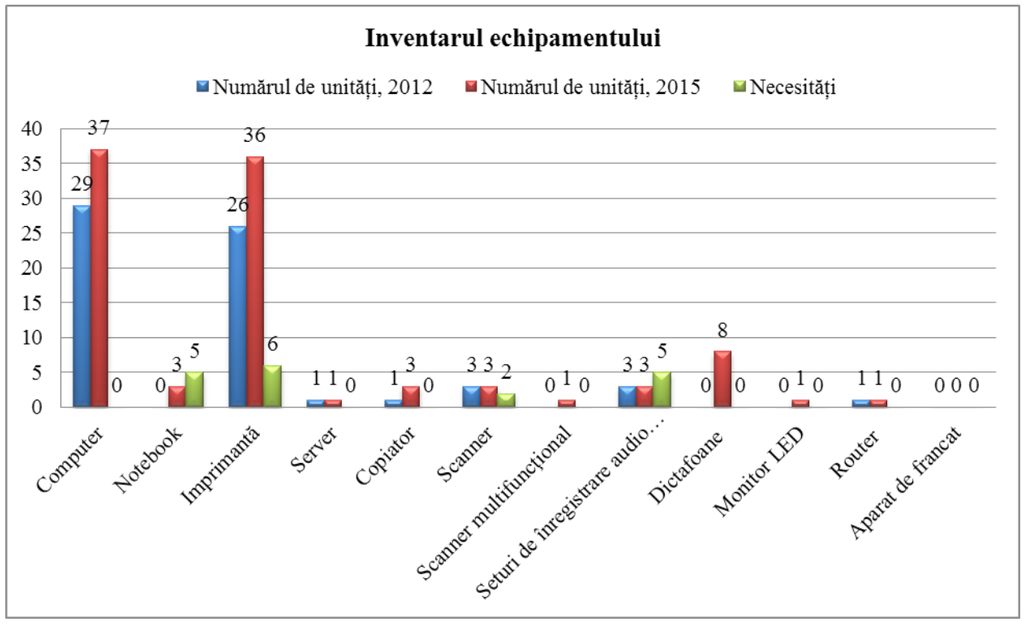

Sursa: Angajații Judecătoriei Ungheni

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web– 28 iunie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Ungheni*

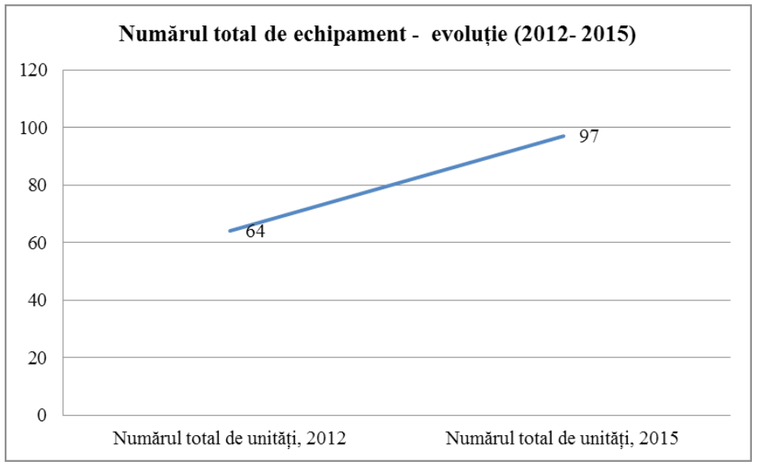

Sursa: Angajații Judecătoriei Ungheni

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șapte recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Ungheni (Tabelul 4) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate patru recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea programului și echipamentului de înregistrare audio.	Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin crearea numărului de săli de ședințe proporțional numărului de judecători și instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.
Completarea paginii web cu informație de interes public.	Instituirea practicii de ștergere a înregistrărilor audio de pe server în conformitate cu Regulamentul CSM[6].
Asigurarea uniformității fontului și culorilor folosite pe pagina web.	Instituirea practicii de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.
Evitarea dublării informației pe pagina web.	

[6] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 18 iunie 2009.

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Ungheni era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Ungheni ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Ungheni este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012 numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 33 unități în total.

Foto 8. *Server*
Foto 9. *Sală de sedințe cu echipament de inregistrare audio*
Foto 10. *Aviz privind taxele necesare pentru eliberarea de inregistrari audio*

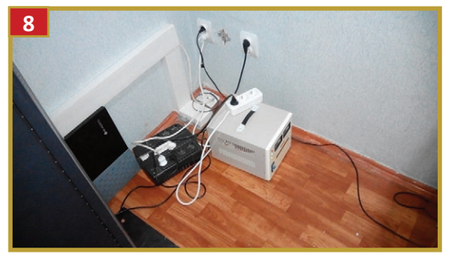

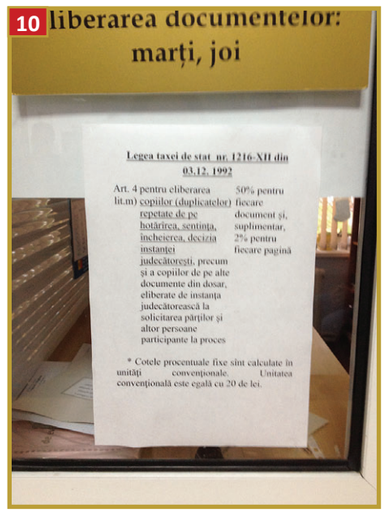

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Ungheni este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ungheni a scăzut de la 6644 dosare/materiale în anul 2009 la 4544 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori au fost înregistrate în anul 2009 – 6644 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

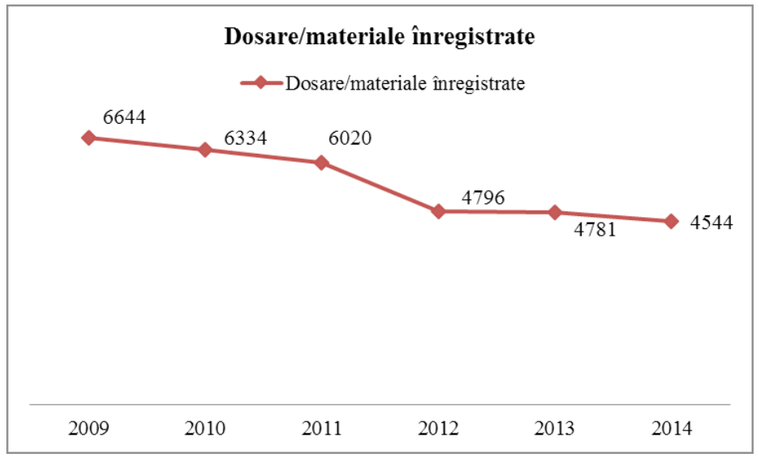

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 5910 dosare. Din anul 2009 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 3843 în anul 2014 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

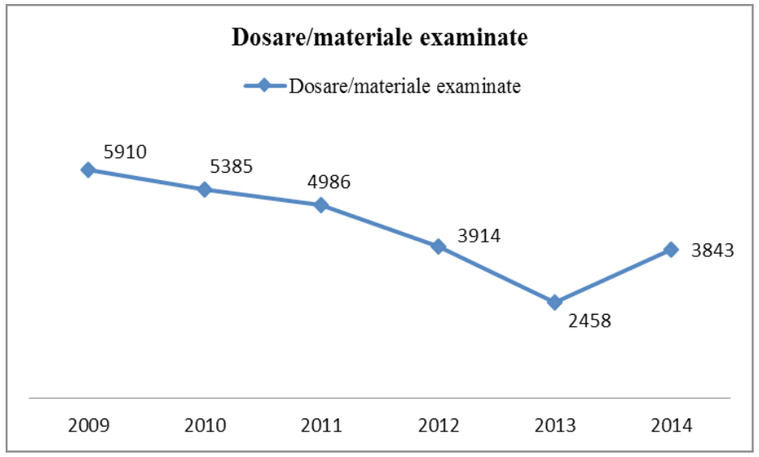

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Ungheni a scăzut de la 89% în anul 2009 la 84,5% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

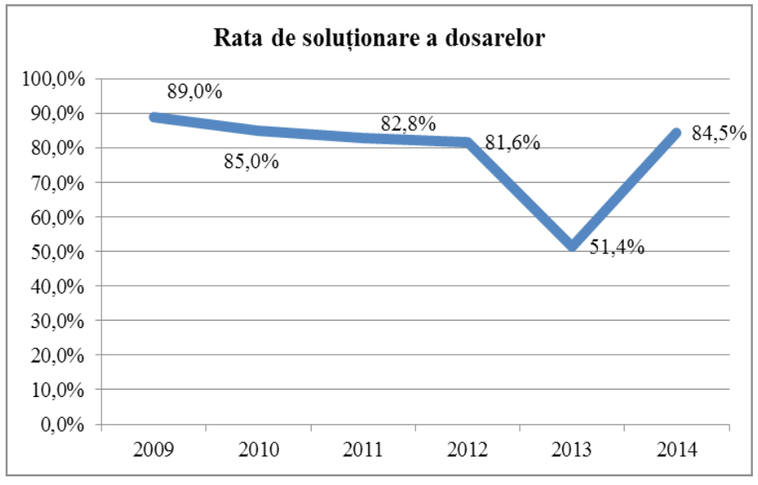

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ungheni utilizează în activitatea sa 27 registre, cu 4 registre mai mult decît utiliza în anul 2012. Astfel, la Judecătoria Ungheni numărul de registre ținute continuă să depășească semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ungheni utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ungheni*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor.
Civil	6. Registrul alfabetic al dosarelor civile 2015; 7. Registrul alfabetic al cauzelor comerciale; 8. Registrul alfabetic al cauzelor contencios administrativ; 9. Registrul de evidență a cererilor de apel și recurs; 10. Fișa de evidență.

[7] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. 212/8 din 18 iunie 2009.

Penal	11. Registrul alfabetic al dosarelor penale 2015; 12. Registrul de evidență a plîngerilor împotriva acțiunilor organului de urmărire penală (indicele 10 art.298 CPP RM); 13. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea de către judecătorul de instrucție a acțiunilor de aplicare a măsurilor procesuale de constrîngere (indicele 12, art.302 CPP RM); 14. Registrul de evidență al materialelor ce țin de punerea în executare a sentințelor; 15. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 14, art.185 CPP RM); 16. Registrul de evidență a cererilor de apel și recurs; 17. Registrul de evidență a demersurilor privind prelungirea duratei arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 16 art.186 CPP RM); 18. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 19. Registrul de evidență a materialelor privind revocarea, înlocuirea și schimbarea măsurii preventive; 20. Fișa de evidență.
Contravențional	21. Registrul nr.4D privind înregistrarea demersurilor de înlocuirea sancțiunii contravenționale 2013-2015; 22. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 23. Registrul alfabetic al contestațiilor la procese-verbale; 24. Registrul de evidență al plîngerilor împotriva hotarîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale; 25. Registrul de evidență al mandatelor (percheziție, arest); 26. Registrul de evidență a cererilor de apel și recurs; 27. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Ungheni

Arhiva Judecătoriei Ungheni este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. Încăperea arhivei este dotată cu sistem de ventilare și detectoare de incendiu.

Analiza realizării recomandărilor

În anul 2012, la capitolul activitatea Judecătoriei Ungheni a fost formulată o singură recomandare (Tabelul 6), care nu a fost implementată pînă în anul 2015.

Tabelul 6. Analiza realizării recomandărilor din 2012

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Ungheni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 31,6%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Ungheni a scăzut în perioada 2009-2014 cu 34,9%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 10 registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 11. *Arhiva*

Judecătoria Ungheni dispune de 8 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 33 persoane.

La Judecătoria Ungheni există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Ungheni figurează un specialist pentru relațiile cu publicul și acesta a fost angajat.

Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Ungheni este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vice-președinte	1	-
Judecător	6	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	8	-
Grefier	8	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist principal	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Administrator superior rețea de calculatoare	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitor încăperi de serviciu	1	-
Total	**41**	**-**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Ungheni (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate două recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	Instituirea practicii de organizare a instruirilor interne în domeniul utilizării PIGD și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.
Instruirea specialistului relații cu publicul.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Ungheni este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist relații cu publicul.
- Instanța dispune de un specialist TI (*Administrator superior rețea de calculatoare*).
- Judecătoria nu implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

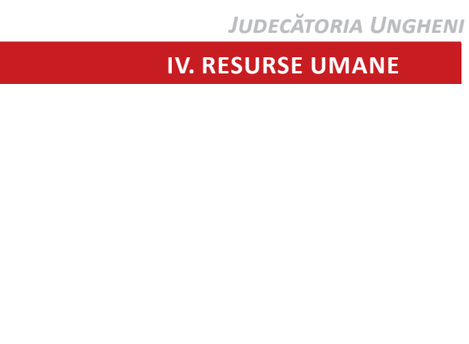

Foto 12. *Informații la intrarea în sala de ședințe de judecată*
Foto 13. *Indicatoare de orientare*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrare în Judecătoria Ungheni este instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1, lîngă intrarea principală. În instanță sunt indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există indicatoare clare cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Informație cu privire la sistemul judecătoresc al RM;
- Regulile de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanța judecătorească;
- Extrase din Constituția Republicii Moldova;
- Principiile de activitate a Programului integrat de gestionare a dosarelor;
- Informație cu privire la dislocarea birourilor din instanță;
- Extrase din Legea taxei de stat;
- Modele de cereri privind solicitarea de eliberare a copiilor din dosar;
- Modele de cereri pentru a face cunoștință cu dosarul;
- Informația privind depunerea cererii de chemare în judecată;
- Listele ședințelor de judecată.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Ungheni (Tabelul 9) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate ambele recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Ungheni, informație despre dreptul părților la proces de a solicita înregistrarea audio a ședinței și o copie de CD, noutăți în sistemul judiciar, informații despre taxa de stat, modele de cereri, etc.	
Extragerea listei cauzelor fixate pentru judecare din PIGD.	

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Ungheni este amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 14. *Indicatoare de orientare*
Foto 15. *Ghișeu de informații*
Foto 16. *Informații pentru justițiabili*
Foto 17. *Lista ședințelor de judecată*
Foto 18. *Informații pentru justițiabili*

14

15

16

17

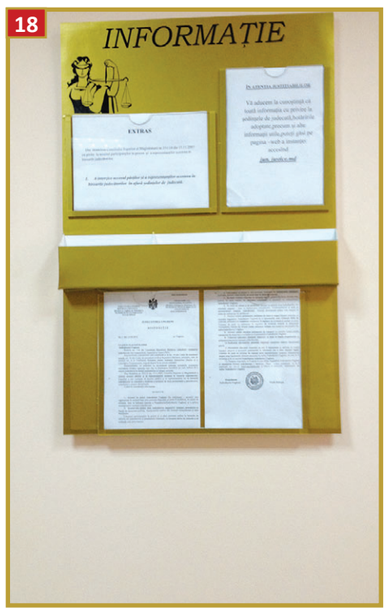

18

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Ungheni elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Ungheni a înregistrat o creștere de circa 272% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Ungheni a fost de 1857,2 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a constituit 6916,5 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin:

1. **Creșterea cheltuielilor de personal[10].** Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Ungheni au constituit 1389,8 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 139% fiind de 3317,1 mii lei. Creșterea respectivă a determinat majorarea bugetului instanței cu circa 38%.
2. **Existența cheltuielilor pentru investiții capitale.** Începînd cu anul 2013, Judecătoria Ungheni a inițiat construcția unui nou sediu. Pentru acest scop, în anul 2014, Judecătoria Ungheni a beneficiat de 3,1 milioane lei, care la fel au influențat creșterea bugetului instanței față de anul 2012 cu circa 61%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Ungheni pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,389.8	2,203.9	3,317.1	139%	**38%**
Reparații (curente și capitale)	0.0	5.6	0.0	-	0%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	93.6	0.0	-	0%
Investiții capitale	0.0	460.0	3,111.2	-	**61%**
Cheltuieli operaționale	467.4	479.2	488.2	4%	0%
Total	**1,857.2**	**3,242.3**	**6,916.5**	**272%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Ungheni au înregistrat o creștere nesemnificativă de circa 4%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 467,4 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au fost de 488,2 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	104.9	126.9	83.2	-21%	-104%
Servicii de transport	44.1	55.7	73.9	68%	143%
Servicii de telecomunicație și de poștă	45.7	63.3	98.8	116%	**255%**
Servicii comunale	124.5	131.6	101.9	-18%	-109%
Altele	148.2	126.9	130.4	-12%	-86%
Total	**467.4**	**504.4**	**488.2**	**4%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea ușoară a cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de majorarea cheltuielilor destinate serviciilor de telecomunicație și de poștă. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Ungheni a majorat cheltuielile respective cu circa 116% (de la 45,7 mii lei în anul 2012 la 98,8 mii lei în anul 2014), ceea ce a dus la majorarea bugetului operațional cu circa 255%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Ungheni a examinat în total 3914 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere ușoară de pînă la 3843 dosare sau cu circa 2%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate nu a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Ungheni în anul 2012 a fost de circa 119 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere ușoară de circa 6% față de anul 2012, fiind de circa 127 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Ungheni*

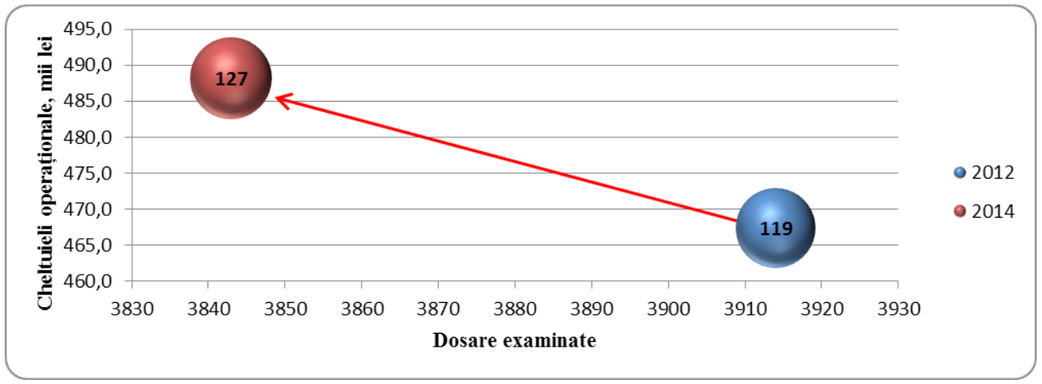

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea ușoară a costului mediu pe dosar examinat (circa 6%) poate fi explicată prin majorarea cheltuielilor operaționale (circa 4%) pe de o parte și reducerea numărului dosarelor examinate (circa 2%) pe de altă parte. Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA UNGHENI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 127 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Ungheni vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

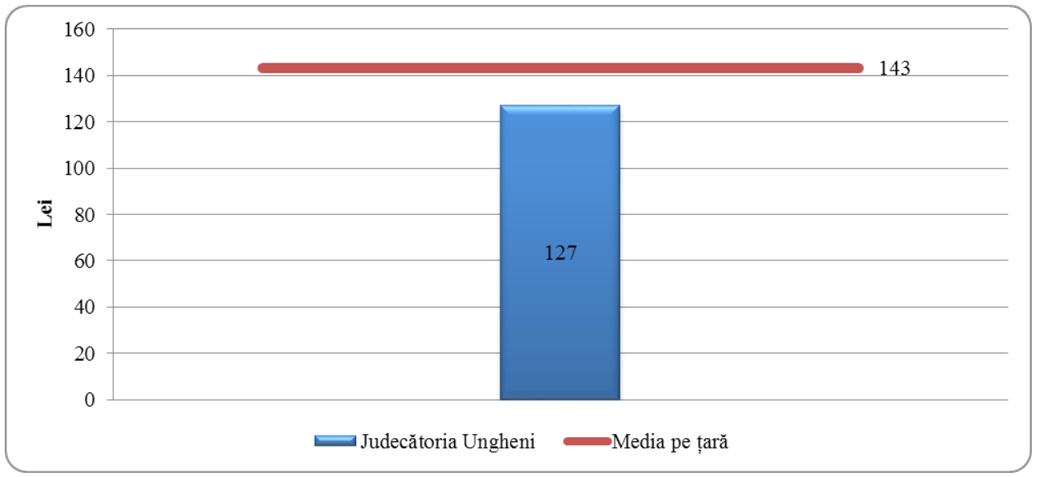

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Ungheni a fost cu circa 11% mai mic față de costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Ungheni evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației. La momentul elaborării raportului, instanța utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Ungheni (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. Analiza realizării recomandărilor din 2012

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Ungheni a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 272%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 139%) și existenței cheltuielilor pentru investiții capitale.
- A crescut ușor costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al majorării cheltuielilor operaționale (circa 4%) și reducerii numărului de dosare examinate (circa 2%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Ungheni în anul 2014 a fost cu circa 11% mai mic față de nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Vulcănești, amplasată în orașul Vulcănești, are în jurisdicția sa 7 localități, indicate în anexa nr. 2 la Legea nr. 514 privind organizarea judecătorească.

Clădirea Judecătoriei Vulcănești a fost construită în 1972, fiind proiectată inițial pentru administrația publică locală. Fațada Judecătoriei Vulcănești și curtea din fața clădirii sunt în proces de renovare. Interiorul clădirii a fost reparat capital.

În anul 2012, la Judecătoria Vulcănești era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015, angajații instanței de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd doar unele ședințe de judecată erau înregistrate audio, în anul 2015, la Judecătoria Vulcănești ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Vulcănești în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendința de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Vulcănești activează 1 judecător, 2 posturi de judecător fiind vacante. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 21 persoane. La Judecătoria Vulcănești a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Vulcănești este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA VULCĂNEȘTI

or. Vulcănești, str. Plotnicova, 50

Data vizitei: 27 mai 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 31%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 10% și a fost peste nivelul costului mediu al dosarului examinat la nivel de țară. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou de informații pentru public, iar pe ușile birourilor sunt plăcuțe cu numele judecătorilor. Pe ușile birourilor judecătorilor este plasat avertismentul care interzice accesul neautorizat în birourile judecătorilor.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Aprecie-rea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	4	2	La data vizitei, fațada exterioară se afla în proces de renovare. Teritoriul în fața instanței urmează să fie pavat.
Alimentare cu apă	3	1	Alimentarea cu apă este asigurată prin rețeaua de conducte ale orașului. Țevile au fost schimbate în anul 2013.
Alimentare cu energie electrică	3	1	Sistemul electric a fost schimbat pentru a corespunde necesităților curente ale instanței. Instanța a fost conectată la o altă rețea de cabluri, cu tensiune mai înaltă.
Sistem de canalizare	3	1	Sistemul de canalizare a fost reparat, iar țevile au fost schimbate.
Sistem de încălzire	1	1	Instanța dispune de cazangerie proprie, care a fost renovată. Țevile și sistemul de încălzire din instanță sunt foarte bune.
Sistem anti-incendiu	-	1	În instanța este instalat sistem anti-incendiu și alarmă pentru caz de incendiu, precum și lumini semnalizatoare pentru evacuare. Instanța dispune de scară de evacuare pentru caz de incendiu.
Acoperiș	1	1	Acoperișul instanței a fost renovat în anul 2011. Este în stare foarte bună.
Interior	3	1	Interiorul birourilor este în stare foarte bună. Au fost înlocuite ușile și ferestrele.

Sursa: Judecătoria Vulcănești

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Vulcănești, 2012/2015*

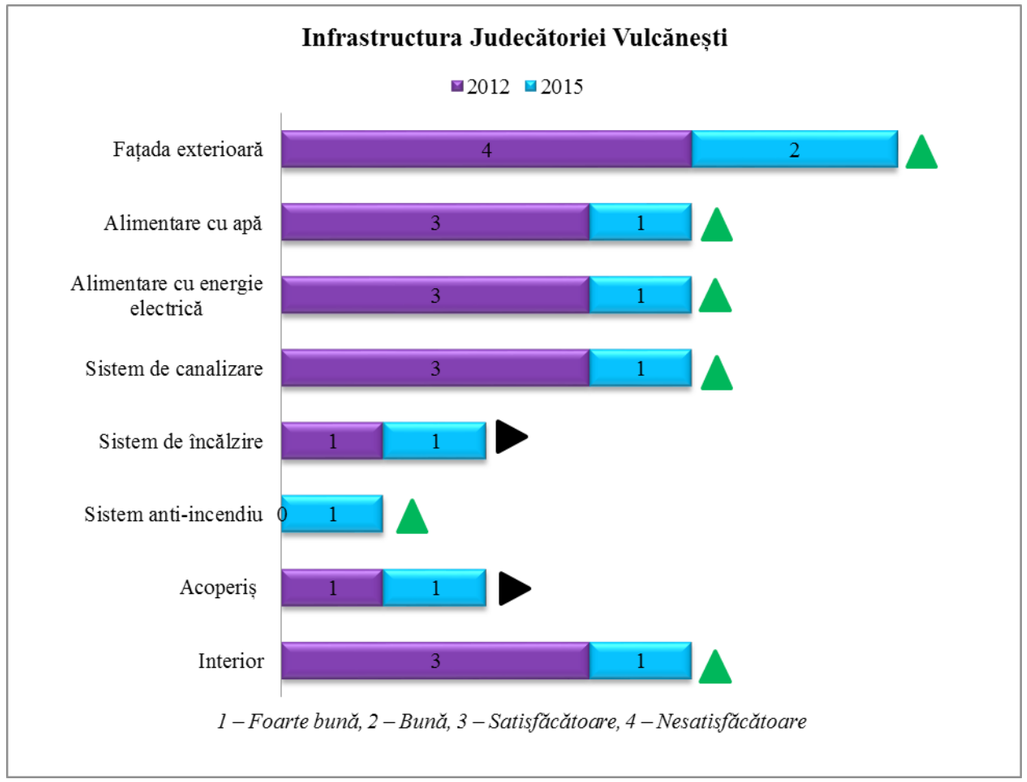

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna mai 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor paisprezece recomandări formulate în anul 2012 la capitolul infrastructura Judecătoriei Vulcănești (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost realizate douăsprezece recomandări.

1

2

Foto 1. *Birou*
Foto 2. *Secția Evidența și Documentare Procesuală*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Finisarea reparației la etajul 1.	Renovarea fațadei exterioare a clădirii (în proces de renovare)
Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.	Renovarea spațiului pentru garaj.
Reamenajarea camerelor de deliberare pentru toate sălile de ședință de la etajul 1.	
Înlocuirea corpurilor de iluminat de la etajul 1.	
Crearea unei celule pentru deținuți și intrărilor separate în sălile de ședințe.	
Reparația sistemului de canalizare.	
Conectarea rețelei de canalizare la sistemul centralizat al orașului.	
Schimbarea ușilor vechi.	
Schimbarea podelei de la etajul 1.	
Amenajarea unui spațiu pentru veceu pentru justițiabili.	
Asigurarea cu sisteme de aer condiționat a tuturor birourilor din instanță.	
Repararea fațadei pereților exteriori în jurul ferestrelor pe unde se infiltrează apa și provoacă deteriorarea pereților interiori.	

Concluzii:

- Fațada exterioară a Judecătoriei Vulcănești a fost tencuită. Starea fațadei a fost apreciată ca fiind „bună” în anul 2015 față de „nesatisfăcătoare” în anul 2012.
- Starea sistemului de alimentare cu apă, a sistemului de alimentare cu energie electrică și a sistemului de canalizare s-a îmbunătățit pe parcursul celor trei ani, fiind apreciată cu calificativul „foarte bună” în anul 2015.
- Starea sistemului de încălzire a rămas neschimbată din anul 2012, fiind apreciată ca „foarte bună”.
- Starea acoperișului nu a suferit modificări din 2012, fiind considerată „foarte bună” în anul 2015.
- Toate birourile din cadrul Judecătoriei Vulcănești au fost renovate, starea interiorului clădirii fiind considerată „foarte bună”.

Foto 3. *Supraveghere video*
Foto 4. *Rampa de acces*
Foto 5. *Treptele de la intrarea in instanță*
Foto 6. *Cazangerie*
Foto 7. *Hol*
Foto 8. *Intrare securizată*
Foto 9. *Secția de Evidență și Documentare Procesuală și Arhiva*

II. AUTOMATIZAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Vulcănești era instalată versiunea 2 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Vulcănești funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Vulcănești dispune de 3 săli de ședințe în care au fost instalate 3 seturi de echipament și program SRS Femida de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 1 judecător. În anul 2012, erau înregistrate audio doar unele ședințe de judecată. Judecătoria Vulcănești a fost asigurată cu 2 dictafoane. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Vulcănești 106%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Vulcănești avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Vulcănești este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate și-au exprimat satisfacția față de pagina web și modalitatea de administrare centralizată a acesteia. Angajații au calificat serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat ca fiind foarte bune.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Vulcănești și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Vulcănești*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Declarația privind buna guvernare
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima hotărîre a fost publicată pe 2 iulie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Vulcănești dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Server	1	1	-
Computer	26	30	9
Notebook	-	-	-
Imprimantă	16	20	10
Scanner	3	3	-
Scanner multifuncțional	4	5	6
Set de înregistrare audio Femida	2	3	-
Dictafon	-	2	-
Copiator (Xerox)	2	3	-
Router	1	1	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	1	-
Mașină de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Vulcănești

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Vulcănești*

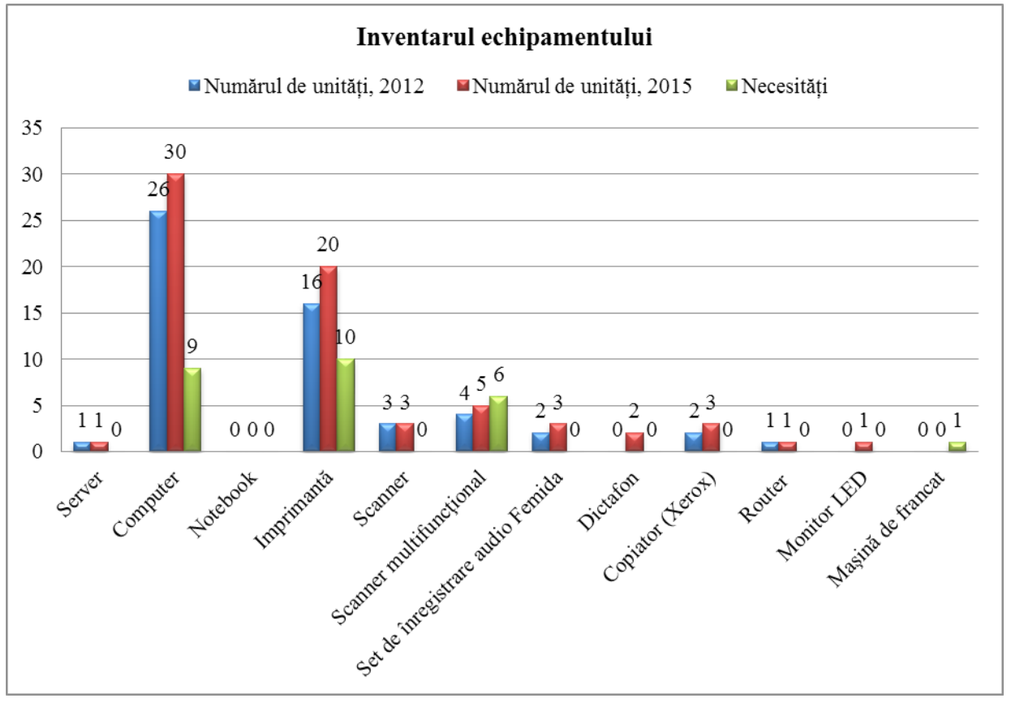

Sursa: Angajații Judecătoriei Vulcănești

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 14 iulie 2015.

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Vulcănești*

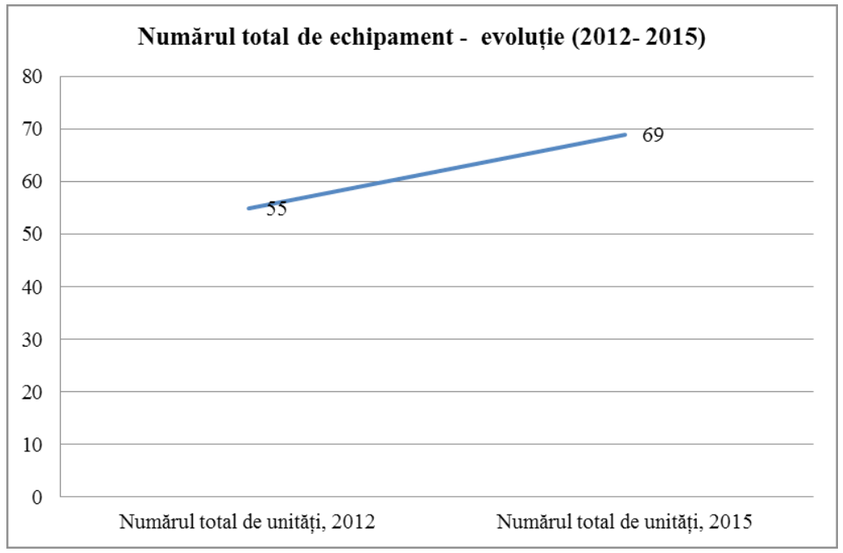

Sursa: Angajații Judecătoriei Vulcănești

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Vulcănești (Tabelul 4) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate cinci recomandări.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Crearea numărului sălilor de ședințe proporțional numărului de judecători.	Ștergerea înregistrărilor în conformitate cu Regulamentul CSM.
Desfășurarea tuturor ședințelor de judecată în sălile de ședință prin instituirea practicilor eficiente de planificare a graficului ședințelor de examinare a cauzelor.	
Utilizarea sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată în toate sălile de ședință.	
Completarea meniurilor din pagina web cu informație de interes public și actualizarea ei permanentă.	
Păstrarea înregistrărilor în conformitate cu Regulamentul CSM[5].	

[6] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. Nr. 338/13 din 12.04.2013.

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Vulcănești era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Față de anul 2012, cînd erau înregistrate audio doar unele ședințe de judecată, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Vulcănești o mare parte a ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Vulcănești este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului al paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței a crescut cu 14 unități în total.

Foto 10. *Sala de sedinte de judecată dotată cu SRS Femida*
Foto 11. *Masa grefierului în sala de ședințe de judecată*
Foto 12. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Vulcănești este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada anilor 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese, că numărul total de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Vulcănești a scăzut de la 1655 dosare/materiale în anul 2009 la 1191 dosare/materiale în anul 2014, cele mai înalte valori fiind înregistrate în anul 2009 – 1655 dosare/materiale.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

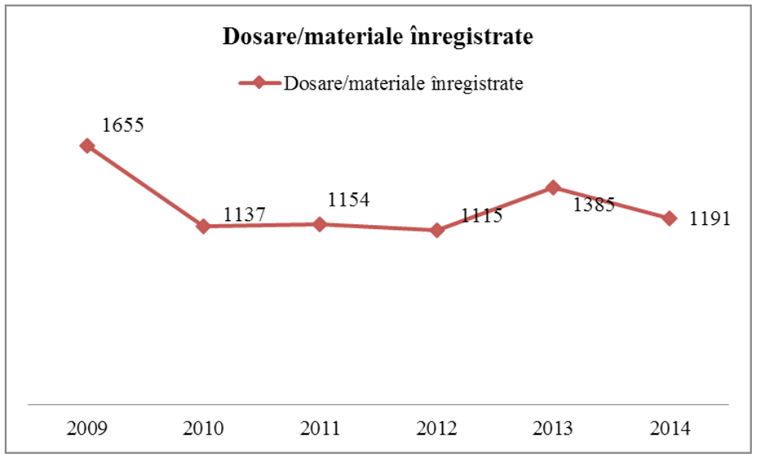

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata, că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a variat, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2009 – 1526 dosare. Din anul 2012 tendința este în descreștere, numărul dosarelor/materialelor examinate constituind 1054 (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

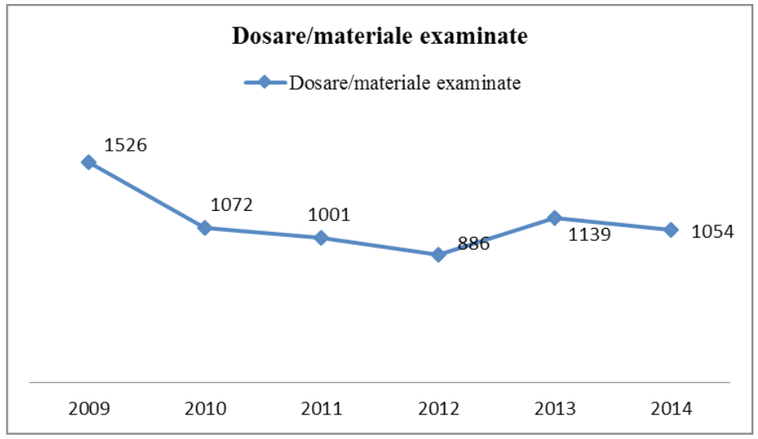

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Vulcănești a scăzut de la 92,2% în anul 2009 la 88,5% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

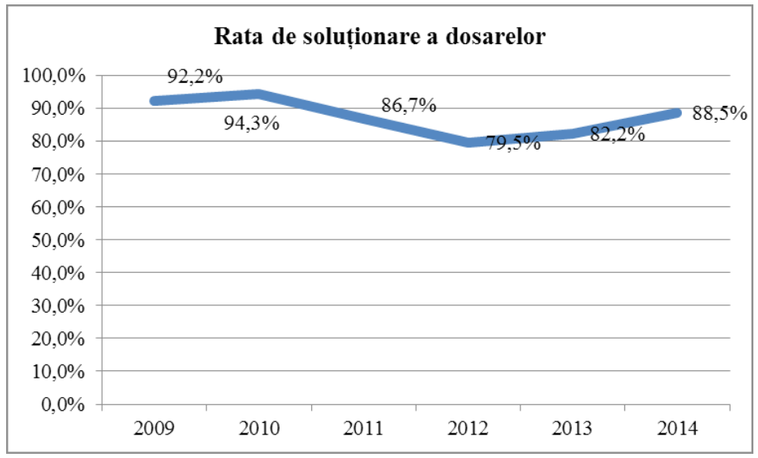

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Vulcănești utilizează în activitatea sa 36 registre – cu trei registre mai puțin decît cele ținute în anul 2012. Totuși, la Judecătoria Vulcănești numărul de registre ținute depășește semnificativ numărul de 17 registre prevăzut în Hotărîrea CSM[7].

Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Vulcănești utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Vulcănești*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Inventar de evidență a scrisorilor recomandate și recomandate cu aviz; 4. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier); 5. Registrul de evidență și control al petițiilor; 6. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 7. Registrul de evidență ale documentelor executorii; 8. Registrul de evidență a copiilor eliberate din dosar și a CD-urilor cu înregistrarea audio a ședințelor de judecată.
Civil	9. Registrul alfabetic al dosarelor civile; 10. Registrul alfabetic al dosarelor de contencios administrativ; 11. Registrul de evidență a dosarelor comerciale; 12. Registrul de evidență pentru cauzele judecate în ordinea procedurii ordonanțiale, inclusiv cauze prevăzute în Cap. XXX[1] CPC; 13. Registrul de evidență a cererilor de acordare a asistenței juridice parvenite de la Ministerul Justiției; 14. Fișa de evidență.

[7] Regulament pentru înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată aprobat prin Hotărîrea CSM nr. Nr. 338/13 din 12.04.2013.

Penal	15. Registrul alfabetic al dosarelor penale; 16. Registrul privind evidența încheierilor privind darea în căutare a persoanei; 17. Registrul pentru evidența corpurilor delicte; 18. Registrul de evidență a materialelor confidențiale de competența judecătorului de instrucție; 19. Registrul de evidență a materialelor neconfidențiale de competența judecătorului de instrucție; 20. Registrul de evidență al materialelor privind plîngerile împotriva acțiunilor organelor de urmărire penală și a organelor care exercită activitatea operativă de investigație (indicele 10, art. 313 CPP); 21. Registrul de evidență a materialelor privind acțiunile de urmărire penală efectuate cu autorizarea judecătorului de instrucție (indicele 11, art. 301 CPP); 22. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea de către judecătorul de instrucție a acțiunilor de aplicare a măsurilor procesuale de constrîngere (indicele 12, art.302 CPP RM); 23. Registrul de evidență a materialelor privind autorizarea măsurilor operative de investigații de către judecătorul de instrucție (indicele 13, art.303 CPP RM); 24. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării preventive examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 14, art.185 CPP RM); 25. Registrul de evidență a demersurilor privind aplicarea față de bănuit, învinuit a arestării domiciliului examinate de către judecătorul de instrucție (indicele 15 art.188 CPP RM); 26. Registrul de evidență a demersurilor privind prelungirea termenului arestului preventiv și arestului la domiciliu (indicele 16, art.186 și 188 CPP); 27. Registrul de evidență a materialelor privind liberarea provizorie sub controlul judiciar a persoanei deținute (indicele 17, art. 191 CPP); 28. Registrul de evidență a materialelor privind liberarea provizorie pe cauțiune a persoanei deținute (indicele 18, art.192 CPP); 29. Registrul de evidență a materialelor privind ridicarea provizorie a permisului de conducere (indicele 19, art.182 CPP); 30. Registrul de evidență a materialelor privind demersurile procurorului despre eliberarea de răspundere penală (indicele 20 art.512 CPP RM); 31. Registrul de evidență a materialelor privind punerea în executare a hotărîrilor judecătorești (art.469, 471 CPP), inclusiv pentru înregistrarea dosarelor în ordine de recurs în anulare; 32. Fișa de evidență.
Contravențional	33. Registrul alfabetic al dosarelor contravenționale; 34. Registrul nr.4D privind înregistrarea demersurilor de înlocuire a sancțiunii contravenționale; 35. Registrul de evidență al plîngerilor împotriva hotarîrilor organelor extrajudiciare în cauze contravenționale; 36. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Vulcănești

Arhiva Judecătoriei Vulcănești este organizată în mod eficient, fiind amplasată la etajul 1. Încăperea arhivei dispune de sistem de ventilare și sistem anti-incendiu.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Vulcănești (Tabelul 6) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Mutarea arhivei în altă încăpere.	Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu privire la aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune.
Instalarea sistemului de ventilare în arhivă.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Vulcănești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 28,0%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Vulcănești a scăzut în perioada 2009-2014 cu 30,9%.
- Numărul de registre utilizate de specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală depășește cu 19 de registre numărul prevăzut în Hotărîrea CSM.

Foto 13. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

La Judecătoria Vulcănești activează 1 judecător. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 21 persoane.

La Judecătoria Vulcănești există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Vulcănești este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul și acest specialist a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Vulcănești este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	-	2
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	2	1
Grefier	3	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	-	1
Specialist superior	1	-
Secția evidență și documentare procesuală		
Șef secție	1	-
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executării hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Secția asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	0,5	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Șofer	1	-
Îngrijitori încăperi de serviciu	1,5	-
Paznic	3	-
Total	**22**	**4**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor două recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Vulcănești (Tabelul 8) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate ambele recomandări.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Vulcănești, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Vulcănești este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist relații cu publicul.
- În schema de încadrare nu este prevăzută funcția de Administrator superior rețea de calculatoare.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 14. *Panou informativ*

În Judecătoria Vulcănești a fost instalat un ghișeu de informații, dar și un ecran LED pe care este afișat graficul ședințelor de judecată. Secția de evidență și documentare procesuală se află la etajul 1. În instanță lipsesc indicatori de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor. Există avertismentul care interzice accesul neautorizat în birourile judecătorilor.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Graficul de primire a documentelor de către secția evidență și documentare procesuală;
- Graficul de eliberare a copiilor actelor de către secția evidență și documentare procesuală și arhivă;
- Legea privind modificarea și completarea Legii cu privire la petiționare;
- Graficul de audiență al cetățenilor și organizațiilor de către președintele Judecătoriei Vulcănești;
- Rechizitele bancare;
- Listele ședințelor de judecată;
- Regulile de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanța judecătorească.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor șase recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Vulcănești (Tabelul 9) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate patru recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Plasarea indicatorilor pe ușile judecătorilor cu informații din hotărîrea CSM privind accesul interzis în birourile judecătorilor.	Instalarea indicatorilor clari de direcționare a cetățenilor.
Amenajarea spațiului pentru public de la etajul I.	Simplificarea procedurii de eliberare a copiilor de pe actele judecătorești prin scutirea președintelui de obligația de a aviza cererile privind eliberarea copiilor de pe hotărîri și instruirea corespunzătoare a specialiștilor din cancelarie.
Aranjarea informației de interes public pe panoul de informații.	
Amenajarea unui ghișeu informativ la intrarea în instanță.	

Concluzii:

- La Judecătoria Vulcănești a fost amenajat un ghișeu de informații pentru public.
- Nu există indicatoare de direcționare a cetățenilor spre Secția de evidență și documentare procesuală, arhivă, săli de ședințe.
- A fost amenajat spațiului pentru public de la etajul I.
- Există indicatoare clare cu denumirea Secției de evidență și documentare procesuală, arhivei, birourilor judecătorilor.
- A fost instalat un ecran LED cu afișarea graficului electronic al ședințelor de judecată.

Foto 14. *Panou informativ*
Foto 15. *Inscripții pe ușa unei săli de ședințe de judecată*
Foto 16. *Monitor LED*
Foto 17. *Ghișeu de informații*

VI. BUGET ȘI PROCURĂRI

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare, și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[8]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Vulcănești elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[9]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Vulcănești a înregistrat o creștere de circa 108% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Vulcănești a fost de 1078,9 mii lei atunci în anul 2014 bugetul a constituit 2238,8 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[10]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Vulcănești au constituit 762,9 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere de circa 72% fiind de 1314,6 mii lei. Creșterea respectivă a determinat majorarea bugetului instanței cu circa 48%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Vulcănești pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	762.9	1,208.3	1,314.6	72%	**48%**
Reparații (curente și capitale)	0.0	1,494.6	509.0	-	44%
Procurarea mijloacelor fixe	0.0	84.5	0.0	-	0%
Cheltuieli operaționale	316.0	419.0	415.2	31%	9%
Total	**1,078.9**	**3,206.4**	**2,238.8**	**108%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAŢIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Vulcănești au înregistrat o creștere de circa 31%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 316 mii lei atunci în anul 2014 acestea au fost de 415,2 mii lei (vezi Tabelul 2).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	56.3	79.5	112.5	100%	**57%**
Servicii de transport	27.8	36.8	50.9	83%	23%
Servicii de telecomunicație și de poștă	40.8	52.0	45.5	12%	5%
Servicii comunale	144.2	112.5	119.4	-17%	-25%
Altele	46.9	79.5	86.9	85%	40%
Total	**316.0**	**360.3**	**415.2**	**31%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de majorarea cheltuielilor destinate procurării rechizitelor de birou, materialelor și obiectelor de uz gospodăresc. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Vulcănești a dublat cheltuielile respective de la 56,3 mii lei în anul 2012 la 112,5 mii lei în anul 2014, ceea ce a permis o creștere a bugetului operațional cu circa 57%.

CHELTUIELILE OPERAŢIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Majorarea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind creșterea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[11], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Vulcănești a examinat în total 886 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o creștere de pînă la 1054 dosare sau cu circa 19%. În baza statisticii prezentate rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat creșterea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Vulcănești în anul 2012 a fost de circa 357 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere de circa 10% față de anul 2012, fiind de circa 394 lei.

[8] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[9] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[10] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[11] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Vulcănești*

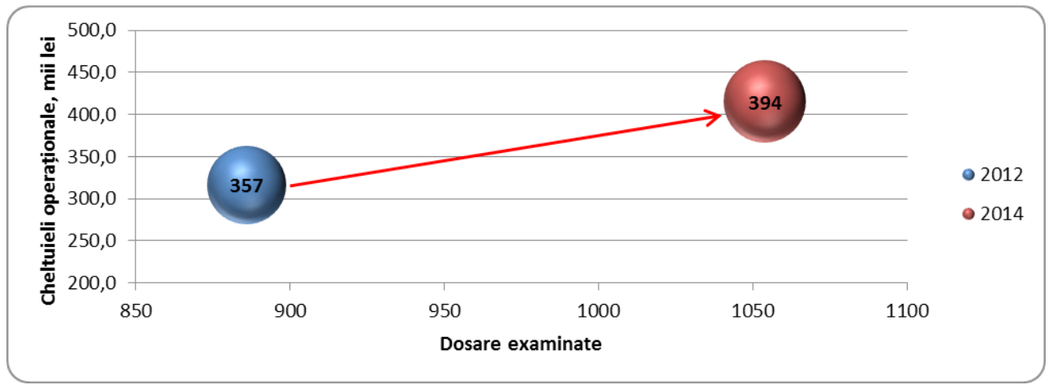

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 10%) poate fi explicată prin creșterea mai rapidă a cheltuielilor operaționale (circa 31%) față de creșterea numărului dosarelor examinate (circa 19%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

COSTUL MEDIU OPERAŢIONAL PE DOSAR EXAMINAT: JUDECĂTORIA VULCĂNEŞTI VS. MEDIA PE ŢARĂ

Pentru a constata dacă 394 lei pe dosar examinat în anul 2014 este mult sau puțin, este necesar de a efectua o analiză comparativă. În continuare se propune ca această comparație să fie efectuată față de costul mediu al dosarului examinat la nivel de țară. Este important de menționat că la determinarea costului mediu pe țară au fost luate în calcul doar datele pentru judecătorii.

Figura 8. *Analiza comparativă a costului mediu pe dosar examinat pentru Judecătoria Vulcănești vs. costul mediu pe dosar examinat pe țară*

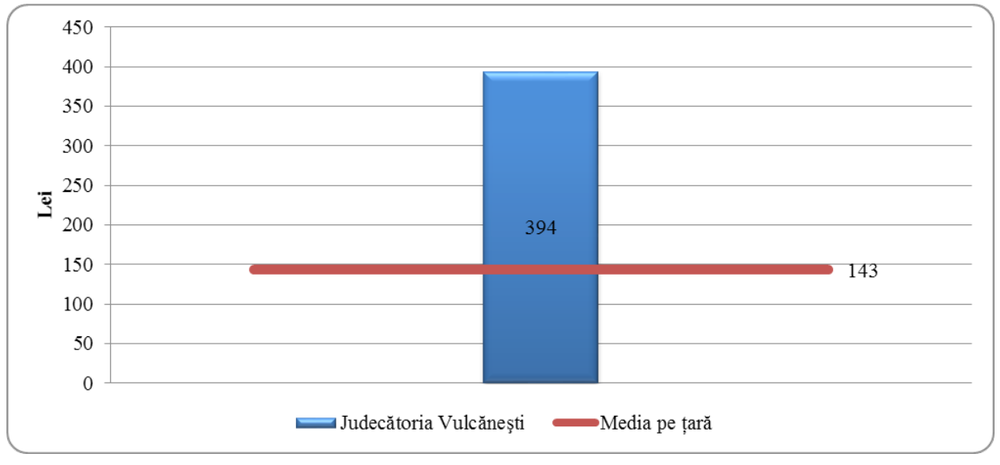

Conform figurii de mai sus, în anul 2014, costul mediu pe dosar examinat la Judecătoria Vulcănești a fost cu circa 175% peste costul mediu pe dosar examinat la nivel de țară.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂŢII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Vulcănești evidența contabilă se ținea manual. În scopul dotării și unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistem, USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost invitat la instruiri ar din motive personale nu a participat. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile din cauza fluctuației de cadre. Din spusele contabilului actual, pînă la sfîrșitul lunii august, se planifică să fie introduse toate datele necesare pentru utilizarea aplicației.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Vulcănești (Tabelul 3) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, au fost realizate două recomandări.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Procurarea softului contabil pentru a ține evidența contabilă automatizată	Procurarea echipamentului de francare
Instruirea personalului în utilizarea softului contabil	

Concluzii:

- În anul 2014 bugetul Judecătoriei Vulcănești a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 108%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 72%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al majorării mai rapide a cheltuielilor operaționale (circa 31%) față de creșterea numărului de dosare examinate (circa 19%).
- Costul mediu al unui dosar examinat de către Judecătoria Vulcănești în anul 2014 a fost cu circa 175% peste nivelul costului mediu al unui dosar examinat pe țară.
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău este amplasată în sectorul Centru al municipiului Chișinău. În jurisdicția instanței intră toate localitățile din Republica Moldova, conform Legii nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău închiriază cîteva încăperi de la etajul 2 al unei clădiri de birouri. În anul 2014 au avut loc lucrări de reparație a unor încăperi ale instanței.

În anul 2012, la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău era utilizată versiunea 2 a PIGD. În anul 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău majoritatea ședințelor de judecată sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 se caracterizează prin tendință de descreștere, atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

În cadrul Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău activează 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 15 persoane. La Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău a fost angajat un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău este un specialist coordonator pentru relațiile cu publicul.

JUDECĂTORIA COMERCIALĂ DE CIRCUMSCRIPŢIE, MUN. CHIȘINĂU

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt, 73

Data vizitei: 4 iunie 2015

În urma implementării reformei în sectorul judecătoresc, cheltuielile de personal au avut o tendință de creștere. În 2014, mijloacele financiare destinate acoperirii cheltuielilor operaționale au cunoscut o reducere față de anul 2012 cu circa 48%. În anul 2014, costul mediu operațional pe dosar examinat a crescut față de anul 2012 cu circa 152%. La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

În instanță există un panou cu informații pentru public. Pe ușile birourilor judecătorilor sunt plasate avertismente care interzic accesul persoanelor neautorizate, precum și mesaje privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată. În instanță nu sunt instalate indicatoare de direcționare a cetățenilor.

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2012	Apreci-erea[2] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	2	2	Instanța este amplasată la etajul 2 al unei clădiri de birouri, care găzduieș-te mai multe organizații. La intrare este instalată o plăcuță cu denumirea instanței. Intrarea în clădire este într-o stare bună.
Alimentare cu apă	3	3	Clădirea în care activează instanța este conectată la sistemul centralizat de ali-mentare cu apă. Apeductul este foarte vechi și necesită schimbat.
Alimentare cu energie electrică	4	4	Sistemul de alimentare cu energie electrică nu a fost schimbat sau repa-rat din momentul dării în exploatare a clădirii. În aceeași clădire activează mai mulți agenți economici, ceea ce cauzea-ză deconectarea frecventă a energiei electrice.
Sistem de canalizare	3	3	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de canalizare. Sistemul este vechi din 1949. Țevile se înfundă frecvent.
Sistem de încălzire	4	2	Clădirea instanței dispune de cazange-rie proprie. Caloriferele sunt vechi, dar funcționale.
Sistem anti-incendiu	-	-	Încăperile în care activează instanța nu dispun de sistem anti-incendiu.
Acoperiș	-	-	De lucrările ce țin de reparația acope-rișului se ocupă proprietarul clădirii, deoarece instanța închiriază spațiile în care activează.
Interior	4	3	Starea birourilor din instanță este satisfăcătoare, necesitînd reparație capitală.

Sursa: Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare
[2] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

Figura 1. *Analiza comparativă a infrastructurii Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău 2012/2015*

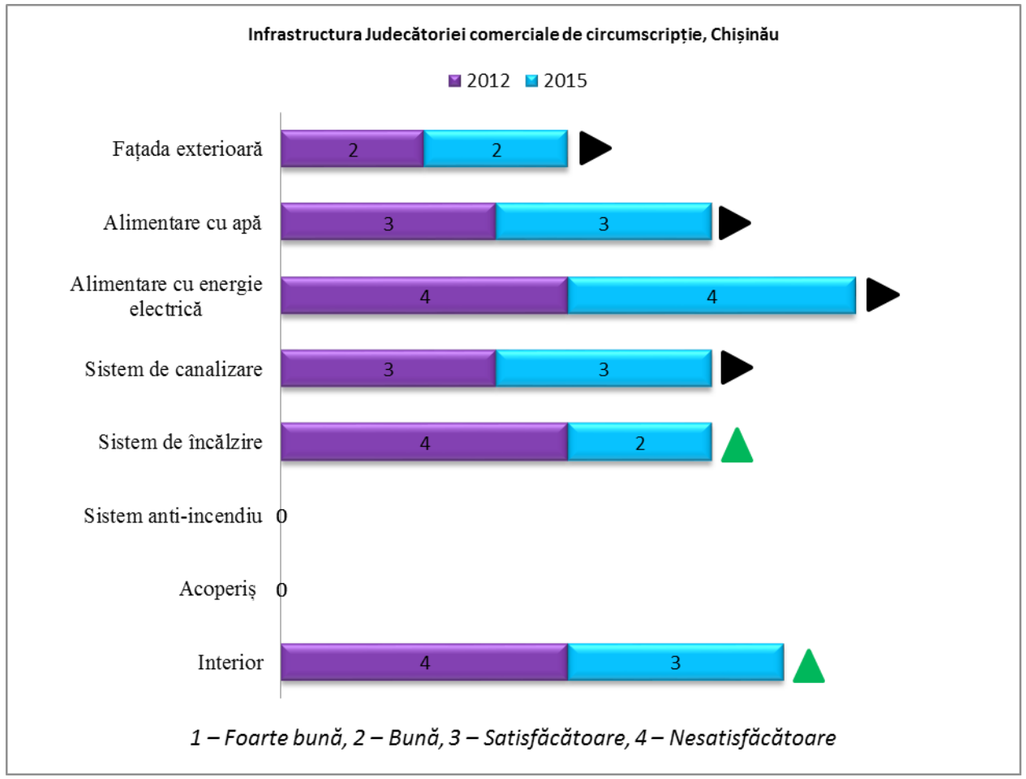

Sursa: chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna iunie 2015

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor zece recomandări formulate în anul 2012 la ca-pitolul infrastructura Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău (Tabelul 1) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost imple-mentate patru recomandări.

1

2

Foto 1. *Birou*
Foto 2. *Birou*

Tabelul 1. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Amplasarea cancelariei și a recepției lîngă intrare, facilitînd astfel accesul cetățenilor la informație.	Instalarea sistemelor de detectare a incendiilor.
Renovarea finisajelor interioare și schimbarea ușilor acolo unde este necesar.	Instalarea unui sistem de securitate.
Finisarea lucrărilor la etajul 4 al clădirii și crearea sălilor de ședințe suplimentare.	Unificarea și organizarea arhivei, cu eliberarea spațiilor gestionate ineficient.
Crearea unui spațiu de așteptare pentru public.	Reconfigurarea spațiului în vederea separării spațiilor rezervate publicului și personalului și crearea numărului suficient de săli de ședințe.
	Renovarea WC-urilor și construcția WC-urilor separate pentru personal și public.
	Îmbunătățirea rețelei de alimentare cu energie electrică a clădirii.

Concluzii:

- Fațada exterioară a clădirii în care este amplasată Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău este într-o stare bună, o situație identică fiind și în anul 2012.
- Sistemul de alimentare cu apă nu a suferit schimbări pe parcursul celor trei ani.
- Starea sistemului de alimentare cu energie electrică a rămas neschimbată din anul 2012 fiind apreciată drept „nesatisfăcătoare” și în anul 2015.
- Starea sistemului de canalizare a rămas neschimbată din anul 2012, fiind calificată drept „satisfăcătoare”.
- Starea sistemului de încălzire s-a îmbunătățit din anul 2012, fiind calificată drept „bună” în 2015.
- Încăperile în care activează Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău nu dispun de sistem anti-incendiu.
- Deși starea interiorului este calificată drept „satisfăcătoare”, toate birourile din cadrul Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău necesită reparație capitală.

Foto 3. *Birou*
Foto 4. *Grup sanitar*

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a PIGD, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău nu are săli de ședințe de judecată. Instanța dispune de 2 seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată, precum și de 3 dictafoane. În instanță activează 3 judecători. În anul 2012, la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău 210%[3] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio. Pentru înregistrarea audio a ședințelor de judecată sunt utilizate doar dictafoanele.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău dispunea de o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate s-au arătat satisfăcute de serviciile de întreținere a paginii web prestate centralizat, însă au menționat că acestea sunt costisitoare.

Tabelul 2 de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău și gradul lor de completivitate.

Tabelul 2. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Declarația privind buna guvernare
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 29 iunie 2015[4]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 3. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2012	Numărul de unități, 2015	Necesități[5]
Computer	41	43	-
Notebook	-	-	-
Imprimantă	24	23	-
Server	1	1	-
Copiator	1	1	-
Scanner	1	2	3
Scanner multifuncțional	-	Informația nu a fost prezentată	-
Seturi de înregistrare audio Femida	4	2	-
Dictafoane	-	3	-
Monitor pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	-	-
Router	1	1	-
Aparat de francat	-	-	1

Sursa: Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău

Grafic cu evoluția echipamentului

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău*

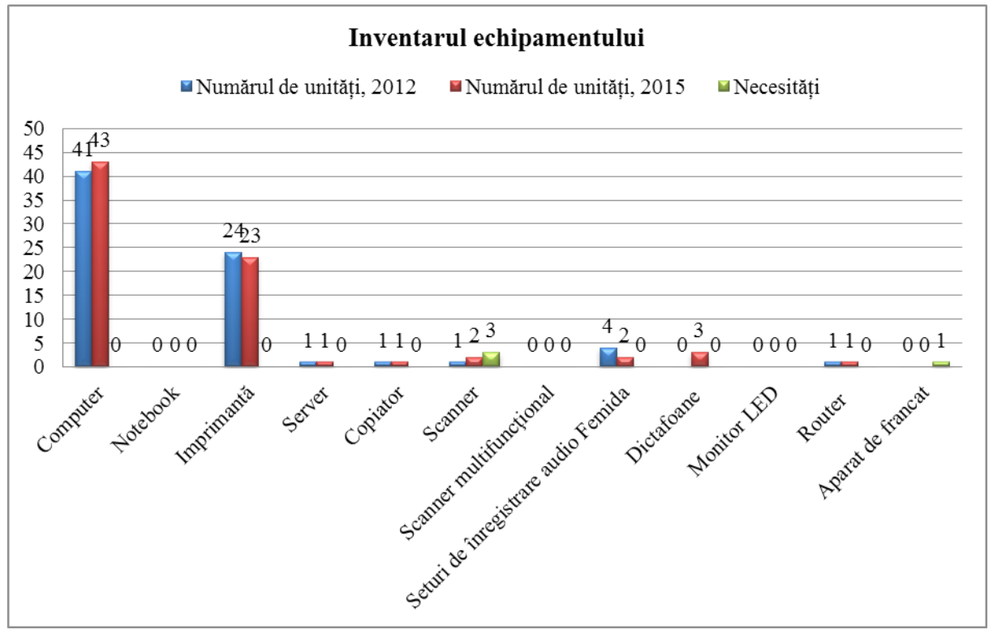

Sursa: Angajații Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău

[3] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[4] La data evaluării paginii web – 02 iulie 2015

[5] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 3. *Tendințe ale automatizării la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău*

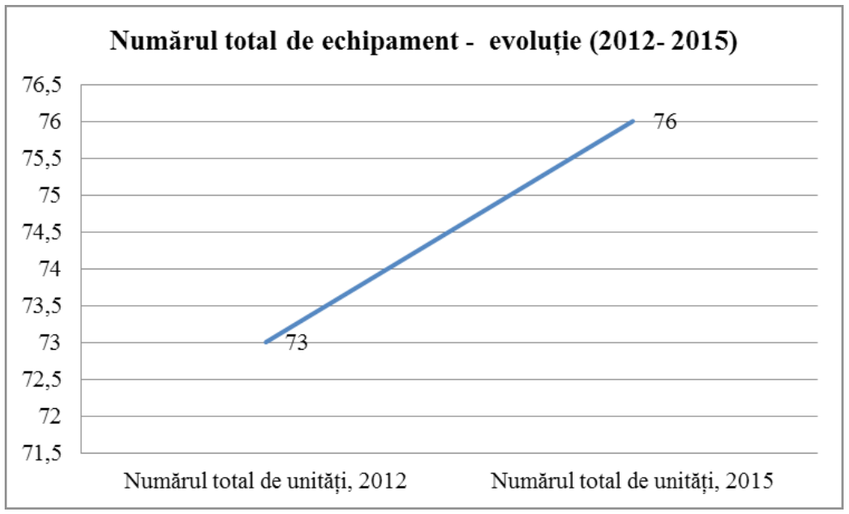

Sursa: Angajații Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău

Analiza realizării recomandărilor din 2012

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul automatizare a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău (Tabelul 4) demonstrează că pînă în anul 2015 au fost realizate toate recomandările.

Tabelul 4. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Utilizarea sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată și a programului de înregistrare audio a ședințelor de judecată.	
Completarea meniurilor de pe pagina web cu informații de interes public.	
Actualizarea denumirii instanței pe pagina web.	
Utilizarea modulului de publicare a hotărîrilor din PIGD.	

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău era instalată versiunea 2 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- În comparație cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău ședințelor de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Comparativ cu anul 2012, numărul total al echipamentului utilizat în activitatea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău a crescut cu 3 unități în total.

Foto 5. *Server*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău în perioada 2009-2014 a cunoscut o tendință descrescătoare, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2010 - 15277 dosare/materiale. În anul 2014 numărul dosarelor/materialelor înregistrate a constituit 416.

Figura 4. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

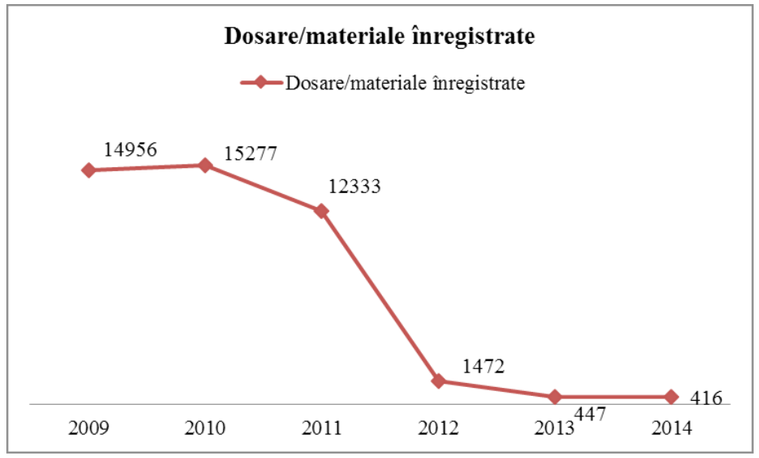

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a cunoscut o tendință descrescătoare, înregistrînd cele mai înalte valori în anul 2011 – 11434 dosare/materiale și cele mai mici valori în anul 2014 – 263 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 5. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

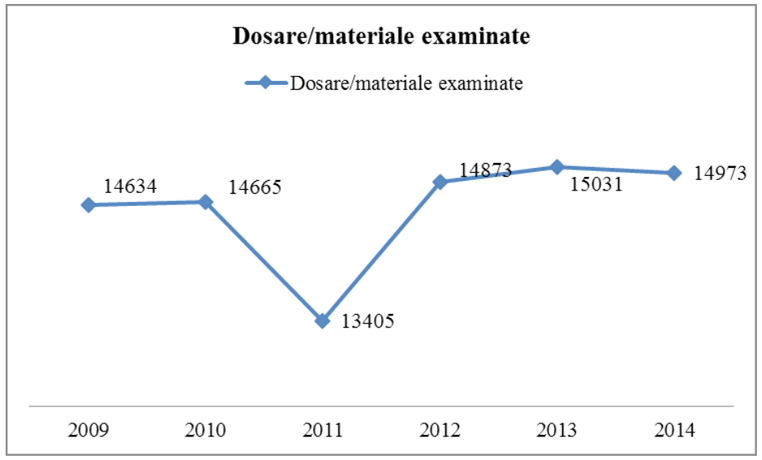

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate concluziona că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău a scăzut de la 68,3% în anul 2009 la 63,2% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 6. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

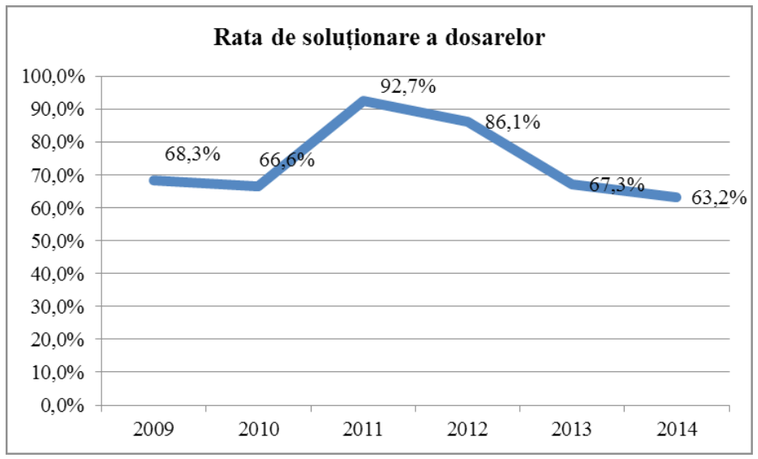

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

Serviciul de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa 11 registre, cu 2 registre mai puțin față de anul 2012.
Serviciul de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău utilizează în activitatea sa următoarele registre:

Tabelul 5. *Lista registrelor folosite de specialiștii Serviciului de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței 3. Registrul de evidență cererilor 4. Registrul de evidență a dosarelor civile, penale și contravenționale contestate 5. Discheta 2013 6. Registrul de înregistrare a petițiilor 7. Registrul de evidență a dosarelor date în arhivă 8. Condica dosarelor și materialelor transmise prin expeditor (curier) 9. Registrul de evidență de eliberare a titlurilor executorii 10. Registrul de evidență a dosarelor
Civil	11. Registrul alfabetic a dosarelor comerciale

Sursa: Specialiștii din Direcția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău

Arhiva Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău este amenajată în cinci încăperi în cadrul Arhivei de Stat. Încăperile nu dispune de sistem de ventilare, detectoare de incendiu și necesită reparație capitală.

Analiza realizării recomandărilor

Din cele trei recomandări formulate în anul 2012 la capitolul activitatea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău (Tabelul 6), pînă în anul 2015 au fost implementate două recomandări.

Tabelul 6. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Revizuirea procedurilor interne de evidență a dosarelor în vederea conformării cu Hotărîrea CSM 93/7 din 02.03.2011 cu aducerea numărului de registre în concordanță cu numărul de registre prevăzut în Instrucțiune	Consolidarea arhivei într-un spațiu unic, cu organizarea și reparația corespunzătoare a încăperii.
Reamplasarea cancelariei, cu construirea unei săli de recepție la intrare.	

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău a scăzut în perioada 2009-2014 cu 97,2%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău a scăzut în perioada 2009-2014 cu 97,4%.
- Specialiștii din Serviciul de evidență și documentare procesuală utilizează în activitatea lor 11 registre.

Foto 6. *Arhiva*
Foto 7. *Arhiva*

În cadrul Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău activează 3 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 15 persoane.

La Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău există un specialist în resurse umane. În statele de personal ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău figurează un specialist pentru relațiile cu publicul. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 7. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Vicepreședinte	1	-
Judecător	1	-
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	3	-
Grefier	3	-
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul		
Specialist principal	1	-
Serviciul evidență și documentare procesuală		
Specialist principal	1	-
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul Administrativ al Secretariatului Instanței Judecătorești		
Serviciul financiar-economic		
Contabil-șef	1	-
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Arhivar	1	-
Expeditor	0,5	-
Șofer	0,5	-
Total	**18**	**-**

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării celor patru recomandări formulate în anul 2012 la capitolul resurse umane ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău (Tabelul 8) demonstrează că, pînă în anul 2015, au fost implementate toate recomandările.

Tabelul 8. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Angajarea unui specialist în resurse umane și instruirea acestuia.	
Angajarea unui specialist relații cu publicul și instruirea acestuia.	
Angajarea unui arhivar.	
Implementarea practicii de organizare a instruirilor interne a colaboratorilor Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău, în vederea clarificării problemelor iscate în cadrul îndeplinirii obligațiilor lor de serviciu.	

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău este realizat de specialistul în resurse umane.
- Judecătoria a angajat un specialist pentru relații cu publicul.
- Judecătoria implementează un sistem intern de instruire a colaboratorilor.

Foto 8. *Panou informativ*

V. SERVICII PENTRU PUBLIC

La intrarea în Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău nu există un ghișeu de informații. Serviciul de evidență și documentare procesuală a fost amplasată mai aproape de intrarea în instanță. În instanță nu sunt instalate indicatoare de direcționare a cetățenilor. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor sunt interzise.

La intrare în clădire există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Programul de activitate al cancelariei;
- Extras din Legea cu privire la accesul la informație;
- Programul de activitate a arhivei;
- Planul clădirii;
- Rechizitele bancare;
- Extras din Legea taxei de stat;
- Extras din Instrucțiunea cu privire la activitatea de evidență și documentare procesuală;
- Hotărîrea CSM nr. 490/16 din 27.05.2014 referitor la solicitarea DGT Nord a CNA de a ridica și examina unele dosare civile;
- Informații cu privire la desfășurarea procesului civil;
- Informații cu privire la obținerea titlului executoriu;
- Regulile de conduită a justițiabililor și altor persoane în instanță;
- Datele de contact a colaboratorilor din instanță;
- Listele ședințelor de judecată.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza celor cinci recomandări formulate în anul 2012 la capitolul servicii pentru public la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău (Tabelul 9), demonstrează că pînă în anul 2015 au fost implementate două recomandări.

Tabelul 9. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
Amplasarea cancelariei mai aproape de intrare[6].	Amplasarea tuturor birourilor judecătorilor și a personalului aferent într-un spațiu cu acces restricționat pentru a limita accesul publicului la birourile judecătorilor.
Plasarea pe panoul de informații a informației de interes public mai ample, de exemplu, anunț despre pagina web a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău, noutăți în sistemul judiciar, modele de cereri, etc.	Crearea unui ghișeu unic de informații și primire/eliberare a documentelor.
	Instalarea indicatoarelor clare de direcționare spre cancelarie și arhivă.

[6] La includerea în tabel, recomandările care au fost implementate parțial au fost divizate corespunzător. Din acest motiv recomandările din tabel depășesc numărul celor formulate în anul 2012.

Concluzii:

- La intrarea în Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău nu există un ghișeu de informații pentru public.
- Lipsesc indicatoarele de direcționare a cetățenilor la Serviciul de evidență și documentare procesuală, arhivă și sălile de ședințe.
- Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor și avertismente că accesul în birourile judecătorilor este interzis.

Foto 9. *Accesul în birourile judecătorilor*
Foto 10. *Program de lucru*
Foto 11. *Plăcuțe pe ușile birourilor*

Începînd cu 1 ianuarie 2014, responsabilitatea de elaborare, executare și raportare a bugetului instanțelor judecătorești a trecut de la Ministerul Justiției (Departamentul de Administrare Judecătorească) către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Astfel, de elaborarea proiectului bugetului instanțelor judecătorești din Republica Moldova (cu excepția Judecătoriei Militare[7]) pentru anul 2015 a fost responsabil CSM.

Proiectul bugetului pentru anul 2015 a fost primul buget al Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău elaborat în baza *Metodologiei planificării bugetului instanțelor judecătorești*[8]*. Metodologia în cauză este aplicată pentru toate instanțele din Republica Moldova, cu excepția Curții Supreme de Justiție și Judecătoriei Militare. Aceasta presupune următoarele:*

1. Determinarea bugetului pentru unele categorii de cheltuieli operaționale în dependență de performanța instanței. La planificarea bugetului, plafonul stabilit conform metodologiei în cauză rămîne intact indiferent de limitele stabilite de Ministerul Finanțelor pe sector.
2. Determinarea echitabilă a bugetului pentru acoperirea cheltuielilor destinate procurării combustibilului pentru alimentarea automobilelor din dotare. Plafonul stabilit, la fel, nu poate fi modificat de către CSM în procesul de elaborare a proiectului de buget.

BUGETUL

În anul 2014, bugetul Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău a înregistrat o creștere de circa 6% față de 2012. Astfel, dacă în anul 2012 bugetul Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău a fost de 2232,1 mii lei, atunci în anul 2014 bugetul a constituit 2367,7 mii lei. Această creștere se explică în mare parte prin creșterea cheltuielilor de personal[9]. Dacă în anul 2012, cheltuielile de personal ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău au constituit 1673,4 mii lei, atunci în 2014 cheltuielile de personal au înregistrat o creștere cu circa 20%, fiind de 2015,5 mii lei. Contribuția creșterii cheltuielilor de personal la creșterea bugetului instanței a constituit circa 252%.

Tabelul 10. *Structura bugetului Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău pe grupe de cheltuieli (2012-2014)*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare, % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Cheltuieli de personal	1,673.4	3,144.5	2,015.5	20%	**252%**
Reparații (curente și capitale)	0.0	0.0	59.9	-	44%
Cheltuieli operaționale	558.7	482.1	292.3	-48%	-196%
Total	**2,232.1**	**3,626.6**	**2,367.7**	**6%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Creșterea cheltuielilor de personal se explică prin creșterea statelor de personal în cadrul instanței judecătorești, modificarea cadrului legal cu privire la remunerarea unor categorii ale angajaților din cadrul instanțelor judecătorești și a condițiilor de pensionare a judecătorilor.

STRUCTURA CHELTUIELILOR OPERAȚIONALE

Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 cheltuielile operaționale ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău au înregistrat o reducere de circa 48%. Astfel, dacă în anul 2012 cheltuielile operaționale au constituit 558,7 mii lei, atunci în anul 2014 acestea au fost de 292,3 mii lei (vezi Tabelul 11).

Tabelul 11. *Evoluția structurii cheltuielilor operaționale*

Categorii de cheltuieli/ani	2012	2013	2014	Modificare % (2014 vs. 2012)	Impact, %
Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	108.3	74.9	63.7	-41%	17%
Servicii de transport	31.2	7.9	3.1	-90%	11%
Servicii de telecomunicație și de poștă	69.6	50.1	50.6	-27%	7%
Servicii comunale	113.7	108.4	61.2	-46%	20%
Altele	235.9	240.8	113.7	-52%	**46%**
Total	**558.7**	**482.1**	**292.3**	**-48%**	**100%**

Sursa: pentru anii 2012, 2013 - http://www.mf.gov.md/actdoc/BOOST, pentru anul 2014 - CSM

Reducerea cheltuielilor operaționale a fost cauzată în mare parte de diminuarea „altor" cheltuieli. Comparativ cu anul 2012, în anul 2014 Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău a redus cheltuielile respective de la 235,9 mii lei în anul 2012 la 113,7 mii lei în anul 2014, ceea ce a influențat reducerea cheltuielilor operaționale ale instanței cu circa 46%.

CHELTUIELILE OPERAȚIONALE VS. NUMĂRUL DOSARELOR EXAMINATE

Reducerea cheltuielilor operaționale poate fi cauzată de mai mulți factori, unul fiind diminuarea numărului dosarelor examinate de către instanță. Conform datelor statistice[10], pe parcursul anului 2012, Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău a examinat în total 1267 dosare. În ce privește anul 2014, numărul dosarelor examinate de către instanță a cunoscut o reducere semnificativă de pînă la 263 dosare sau cu circa 79%. În baza statisticii prezentate, rezultă că numărul dosarelor examinate a fost unul din factorii care a cauzat reducerea cheltuielilor operaționale.

Raportînd cheltuielile operaționale la numărul dosarelor examinate obținem indicatorul cost mediu pe dosar examinat. Conform datelor menționate anterior, costul mediu pe dosar examinat în cadrul Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău în anul 2012 a fost de circa 441 lei. În anul 2014, acest indicator a înregistrat o creștere impunătoare de circa 152% față de anul 2012, fiind de circa 1111 lei.

[7] De elaborarea bugetului Judecătoriei Militare este responsabil Ministerul Apărării
[8] Hotărîrea CSM nr.109/3 din 28 ianuarie 2014
[9] Retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni, transferuri către populație
[10] Pentru anul 2012 informația a fost furnizată de DAJ, iar pentru anul 2014 de CSM

Figura 7. *Analiza comparativă a costului mediu operațional/dosar examinat pentru Judecătoria Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău*

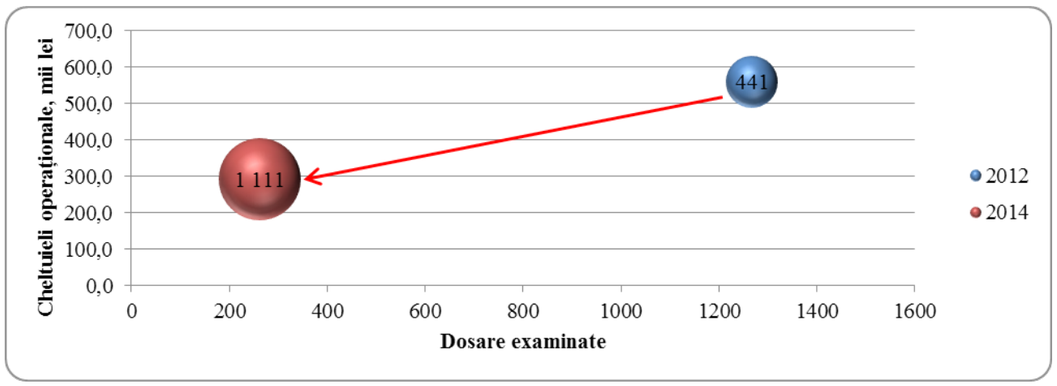

Notă: Volumul bilei indică costul mediu operațional per dosar examinat de instanță

Creșterea costului mediu pe dosar examinat (circa 152%) poate fi explicată prin reducerea mai lentă a cheltuielilor operaționale (circa 48%) față de reducerea numărului dosarelor examinate (circa 79%). Este important de menționat că la elaborarea bugetului pe anul 2014, noua metodologie de elaborare a bugetului pentru instanțe judecătorești nu era aplicată, aceasta fiind aplicată pentru prima dată la elaborarea proiectului de buget pentru anul 2015.

AUTOMATIZAREA CONTABILITĂȚII

În anul 2012, în cadrul Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău evidența contabilă se ținea automatizat. În scopul unificării aplicației utilizate pentru ținerea evidenței contabile pe întreg sistemul judecătoresc. USAID ROLISP a procurat și instalat 1C buget, iar contabilul a fost instruit în utilizarea aplicației pe parcursul a două săptămîni (în anul 2013). La momentul elaborării raportului, instanța nu utiliza 1C buget pentru ținerea evidenței contabile. Din spusele contabilului, aplicația 1C buget este mai complexă și mai greu de utilizat comparativ cu aplicația utilizată.

Analiza realizării recomandărilor

Analiza realizării recomandării formulate în anul 2012 la capitolul buget și procurări la Judecătoria Comercială de Circumscripție, mun. Chișinău (Tabelul 12) demonstrează că, pe parcursul a trei ani, aceasta nu a fost realizată.

Tabelul 12. *Analiza realizării recomandărilor din 2012*

Recomandări realizate	Recomandări nerealizate
	Procurarea echipamentului de francare

Concluzii:

- În anul 2014, bugetul Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, mun. Chișinău a cunoscut o creștere față de anul 2012 cu circa 6%.
- Creșterea bugetului s-a produs datorită majorării cheltuielilor de personal (circa 20%).
- A crescut costul mediu pe dosar examinat în anul 2014 față de anul 2012 ca rezultat al reducerii mai accelerate a numărului dosarelor examinate (79%) comparativ cu reducerea cheltuielilor operaționale ale instanței (48%).
- Instanța nu utilizează aplicația 1C buget pentru ținerea evidenței contabile.

JUDECĂTORIA MILITARĂ, AMPLASATĂ ÎN MUNICIPIUL CHIȘINĂU

mun. Chișinău, str. Pietrarilor, 3

Data vizitei: 4 iunie 2015

PREZENTARE GENERALĂ

Judecătoria Militară, amplasată în municipiul Chișinău, deservește toate localitățile din Republica Moldova. Structura și funcțiile Judecătoriei Militare sunt stabilite de către Ministerul Justiției de comun acord cu Ministerul Apărării.

Judecătoria Militară dispune de un edificiu cu 2 etaje în sectorul Centru al municipiului Chișinău. În anul 2013 a fost reparată fațada clădirii și renovate cîteva birouri. În 2014 a fost renovat acoperișul. În același an a fost renovată o sală de ședințe de judecată.

În anul 2012, la Judecătoria Militară era utilizată versiunea 3 a PIGD. În 2015, instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD. În același timp, comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, în anul 2015, la Judecătoria Militară ședințele sunt înregistrate audio.

Volumul de muncă al Judecătoriei Militare în perioada 2009-2014 a variat atît la capitolul numărului dosarelor/materialelor înregistrate, cît și la cel al numărului dosarelor/materialelor examinate.

La data vizitei de documentare, în cadrul Judecătoriei Militare activau 2 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 14 persoane. Judecătoria Militară a angajat un specialist în resurse umane și dispune de o persoană responsabilă pentru relațiile cu publicul.

Din punct de vedere administrativ, Judecătoria Militară se află în subordinea Ministerului Apărării al RM și de elaborarea, executarea și raportarea bugetul instanței este responsabil ministerul respectiv. Din acest considerent, capitolul buget și procurări nu este parte a prezentului raport.

În instanță există un panou de informații pentru public. Pe ușile birourilor judecătorilor sunt avertismente cu privire la interzicerea accesului în birourile judecătorilor. De asemenea, pe ușile sălilor de ședințe sunt instalate plăcuțe cu informația că ședințele sunt înregistrate audio.

I. INFRASTRUCTURA

Elemente ale infrastructurii	Aprecie-rea[1] 2015	Comentarii
Fațada exterioară	1	Fațada exterioară respectă simbolica de stat: este arborat atît drapelul, cît și stema de stat a Republicii Moldova. La intrarea în instanță nu există trepte care ar îngrădi accesul persoanelor cu mobilitate redusă.
Alimentare cu apă	2	Clădirea instanței este conectată la sistemul centralizat de alimentare cu apă. Apeductul a fost renovat și este într-o stare bună.
Alimentare cu energie electrică	3	Deși rețeaua electrică a instanței este veche, aceasta nu este suprasolicitată, dat fiind numărul redus al angajaților.
Sistem de canalizare	2	Instanța este conectată la sistemul centralizat de canalizare.
Sistem de încălzire	2	Au fost schimbate țevile și caloriferele, sistemul de alimentare cu energie termică fiind într-o stare bună.
Sistem anti-incendiu	-	Clădirea instanței nu dispune de sistem anti-incendiu.
Acoperiș	1	Acoperișul instanței a fost renovat în anul 2014, la momentul vizitei de evaluare fiind în stare foarte bună.
Interior	3	În cîteva birouri au fost efectuate lucrări de renovare, însă este necesară reparația capitală a clădirii.

Sursa: Judecătoria Militară

Figura 1. *Analiza infrastructurii Judecătoriei Militare, mun. Chișinău 2012/2015*

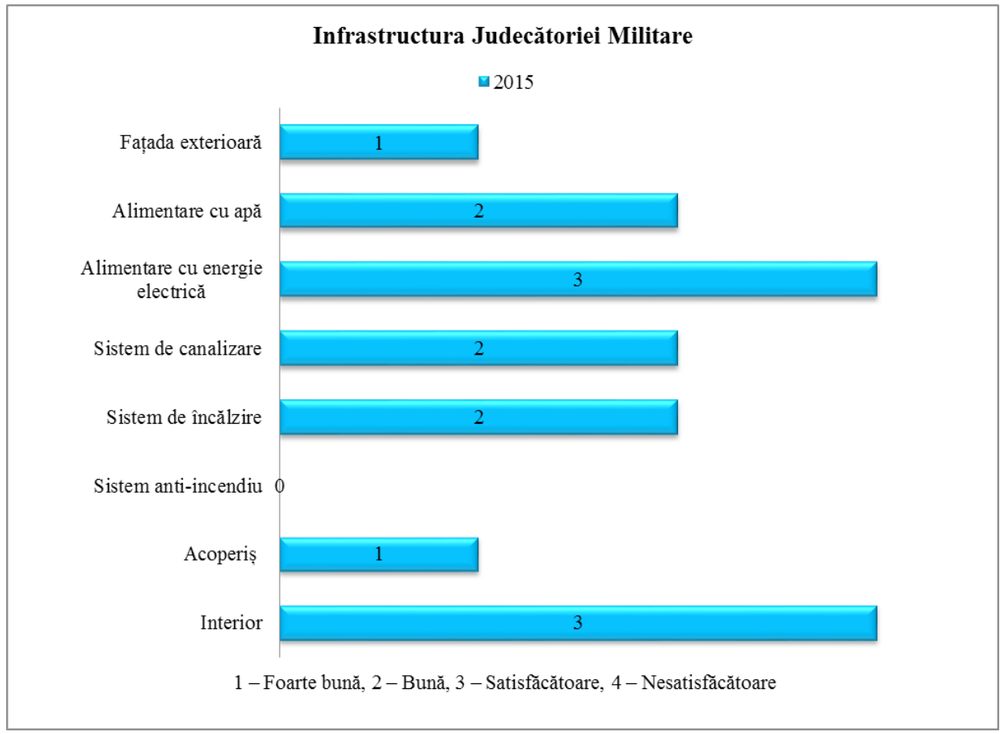

Sursa: Chestionarele completate în cadrul vizitelor din luna iunie 2015

Concluzii:

- Sistemele de încălzire, canalizare și alimentare cu apă au fost renovate și sunt într-o stare bună.
- Clădirea Judecătoriei Militare nu este dotată cu sistem anti-incendiu.
- În majoritatea încăperilor instanței este necesară efectuarea reparației capitale.

Foto 1. *Hol*
Foto 2. *Fațada clădirii*
Foto 3. *Sală de ședințe de judecată*
Foto 4. *Grup sanitar*

[1] 1 – Foarte bună, 2 – Bună, 3 – Satisfăcătoare, 4 – Nesatisfăcătoare

În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Militară era instalată versiunea 3 a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), în anul 2015, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Militară funcționa versiunea 4 a PIGD.

Judecătoria Militară dispune de 2 săli de ședințe în care au fost instalate 2 seturi de echipament și program de înregistrare audio a ședințelor de judecată. În instanță activează 2 judecători. În anul 2012, nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio. În anul 2013, Judecătoria Militară a fost asigurată cu un dictafon. Potrivit datelor Raportului privind înregistrarea audio a ședințelor de judecată în instanțele de judecată din Moldova pentru luna mai 2015, la Judecătoria Militară 148%[2] din ședințele de judecată sunt înregistrate audio.

În comparație cu anul 2012, cînd Judecătoria Militară avea o pagină web, conținutul căreia angajații desemnați din cadrul instanței o puteau gestiona de sine stătător, în anul 2015 pagina web a Judecătoriei Militare este gestionată centralizat de o companie contractată de instanța de judecată. Persoanele intervievate s-au arătat nemulțumite de serviciile companiei contractate și au menționat că modalitatea anterioară de administrare a paginii web era mult mai eficientă.

Tabelul de mai jos ilustrează meniurile identificate pe pagina web a Judecătoriei Militare și gradul lor de completivitate.

Tabelul 1. *Conținutul paginii web a Judecătoriei Militare*

Denumirea meniului	Informația plasată pe pagina web
Acasă	Mesaj standard de adresare către justițiabili
Noutăți	Anunțuri de ocupare a funcțiilor publice vacante
Cereri în instanță	Lista cererilor de chemare în judecată înregistrate
Agenda ședințelor	Graficul ședințelor de judecată
Hotărîrile instanței	Ultima încheiere a fost publicată pe 6 iulie 2015[3]
Citații în instanță	Lista citațiilor publice
Practica judiciară	Link la practica judiciară a Curții Supreme de Justiție
Contacte	Informație de contact cu indicarea listei direcțiilor/secțiilor și a numerelor de telefon

Sursa: www.instante.justice.md

INVENTARUL ECHIPAMENTULUI ȘI NECESITĂȚI DE ECHIPAMENT

Judecătoria Militară dispune de un număr relativ suficient de echipament necesar pentru desfășurarea adecvată a activității sale. În Tabelul 3 de mai jos este enumerat echipamentul necesar pentru automatizarea activității instanței. În același tabel sunt prezentate: categoria echipamentului, numărul de unități de echipament existent și necesitățile de echipament identificate de personalul instanței.

Tabelul 2. *Inventarul echipamentului ce asigură automatizarea activității instanței*

Denumirea unității de echipament	Numărul de unități, 2015	Necesități[4]
Server	1	-
Computer	17	5
Notebook	-	-
Imprimantă	8	4
Copiator	-	-
Scanner	3	-
Scanner multifuncțional	1	5
Set de înregistrare audio Femida	2	-
Dictafon	1	-
Router	1	-
Monitor LED pentru afișarea electronică a ședințelor de judecată	-	-
Aparat de francat	-	-

Sursa: Judecătoria Militară

[2] La baza procentajului prezentat se află numărul de ședințe de judecată desfășurate și numărul de fișiere audio create. În situația în care numărul de fișiere audio este mai mare decît numărul de ședințe desfășurate, procentajul rezultat va depăși 100%.

[3] La data evaluării – 14 iulie 2015

[4] În cazul măririi numărului de birouri sau de personal.

Figura 2. *Echipamentul la Judecătoria Militară, mun. Chișinău*

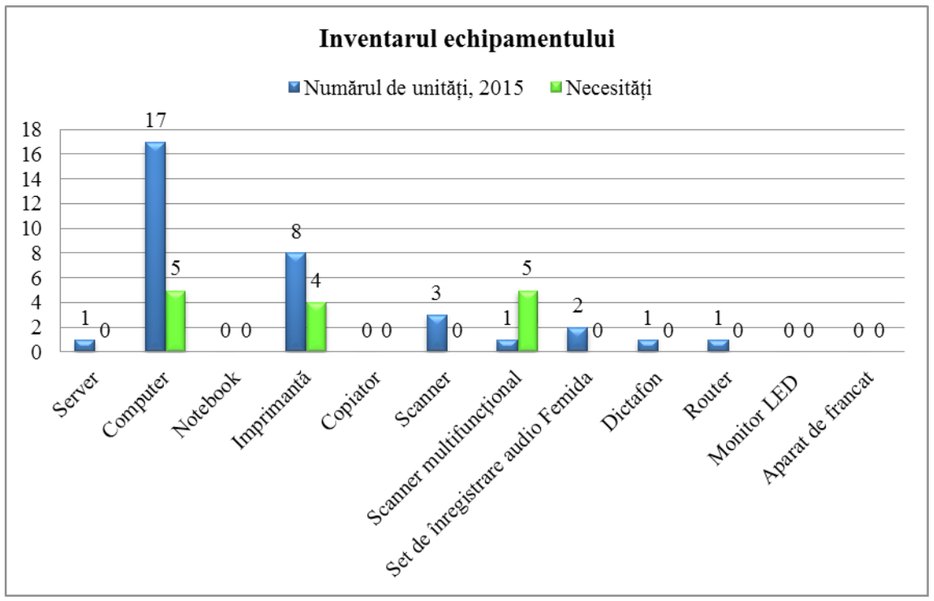

Sursa: Angajații Judecătoriei Militare, mun. Chișinău

Concluzii:

- În comparație cu anul 2012, cînd la Judecătoria Militară era instalată versiunea 3 a PIGD, în 2015 instanța de judecată utilizează versiunea 4 a PIGD.
- Comparativ cu anul 2012, cînd nici o ședință de judecată nu era înregistrată audio, la data efectuării evaluării, la Judecătoria Militară ședințele de judecată erau înregistrate audio.
- În anul 2015 pagina web a Judecătoriei Militare este gestionată centralizat, în comparație cu anul 2012, cînd sistemul de management al conținutului paginii web putea fi gestionat de fiecare instanță de judecată în parte.
- Pentru îmbunătățirea activității Judecătoriei Militare sunt necesare: 5 computere, 4 imprimante și 5 scannere multifuncționale.

Foto 5. *Birou*
Foto 6. *Spațiu pentru escortă și celulă pentru deținuți*

VOLUMUL DE MUNCĂ

Volumul de muncă al Judecătoriei Militare este analizat prin prisma a trei indicatori, și anume evoluția numărului total de dosare/materiale înregistrate în 2009-2014, evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în 2009-2014 și evoluția ratei de soluționare a dosarelor în perioada 2009-2014.

În *Figura 4* sunt ilustrate tendințele la capitolul numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada anilor 2009-2014. Din *Figura 4* reiese că numărul dosarelor/materialelor parvenite la Judecătoria Militară a fluctuat, înregistrînd cele mai scăzute valori în anul 2011 - 71 dosare/materiale și cele mai înalte valori în anul 2013 - 121 dosare/materiale.

Figura 1. *Evoluția numărului de dosare/materiale înregistrate în perioada 2009-2014*

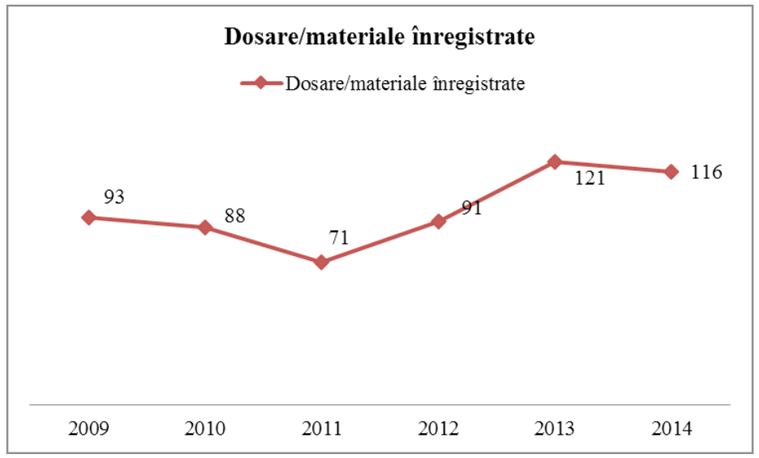

Sursa: DAJ/CSM

Potrivit datelor statistice analizate se poate constata că numărul de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014 a fluctuat, înregistrînd cele mai scăzute valori în anul 2011 - 71 dosare/materiale și cele mai înalte valori în anul 2013 - 119 dosare/materiale (*Figura 5*).

Figura 2. *Evoluția numărului total de dosare/materiale examinate în perioada 2009-2014*

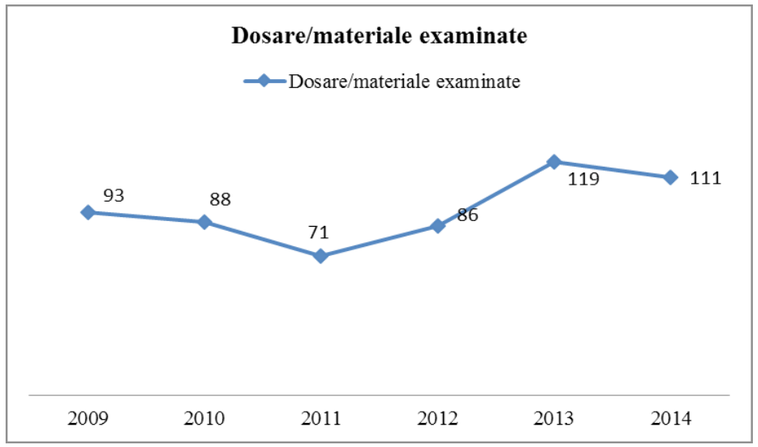

Sursa: DAJ/CSM

Luînd în considerație informația expusă mai sus, se poate conchide că rata de soluționare a dosarelor la Judecătoria Militară a scăzut de la 100% în anul 2009 la 95,7% în 2014 (*Figura 6*).

Figura 3. *Evoluția ratei de soluționare a dosarelor în anii 2009-2014*

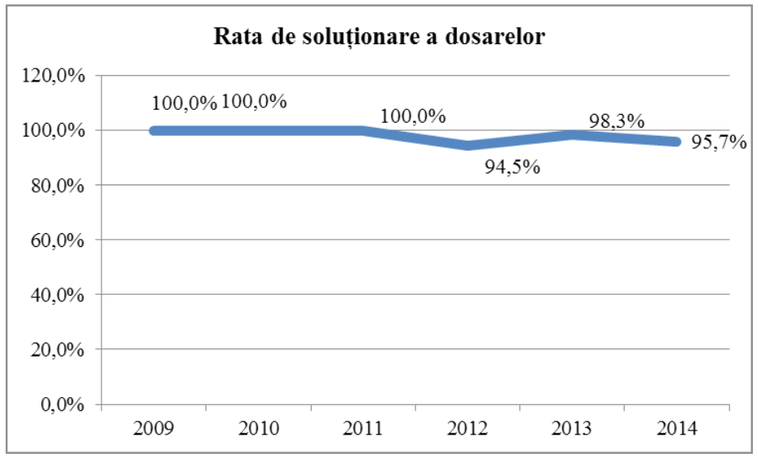

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII

În conformitate cu Legea nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească, Judecătoria Militară este una specializată în examinarea cauzelor penale cu subiecți speciali. Conform prevederilor instrucțiunii cu privire la lucrările de secretariat, Judecătoria Militară utilizează doar registre ce țin de procedura penală. Astfel, Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Militare utilizează în activitatea sa 9 registre:

Tabelul 3. *Lista registrelor folosite de specialiștii Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Militare*

Categoria registrului	Denumirea registrului
Generale	1. Registrul unic de intrare a corespondenței; 2. Registrul unic de ieșire a corespondenței; 3. Registrul de evidență a dosarelor transmise prin expeditor; 4. Registrul de evidență a materialelor primite prin expeditor;
Penal	5. Registrul de evidență internă a dosarelor aflate în procedura judecătorului; 6. Registrul de evidență a corpurilor delicte; 7. Registrul de evidență a încheierilor de dare în căutare a persoanelor; 8. Registrul de evidență dosarelor în revizuire; 9. Fișa de evidență.

Sursa: Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Militare

Arhiva Judecătoriei Militare este organizată în mod eficient, dispunînd de un spațiu la etajul II al instanței. Încăperea arhivei are sistem de ventilare. Biroul arhivarului a fost amenajat în imediata apropiere a arhivei.

Concluzii:

- Numărul de dosare/materiale parvenite la Judecătoria Militară a crescut în perioada 2009-2014 cu 24,7%.
- Numărul de dosare/materiale examinate la Judecătoria Militară a crescut în perioada 2009-2014 cu 19,4%.
- Specialiștii din Secția de evidență și documentare procesuală utilizează în activitatea lor 9 registre..

7

8

Foto 7. *Arhiva*
Foto 8. *Arhiva*

IV. RESURSE UMANE

În cadrul Judecătoriei Militare activează 2 judecători. Numărul de angajați, cu excepția judecătorilor, constituie 14 persoane.

În schema de încadrare a Judecătoriei Militare figurează funcția de specialist în resurse umane, însă atribuțiile acestuia sunt executate de un alt angajat din cadrul instanței. De asemenea, în statele de personal ale Judecătoriei Militare există un specialist pentru relații cu publicul și acesta a fost angajat. Schema de încadrare pentru anul 2015 a Judecătoriei Militare este prezentată în Tabelul 7 de mai jos.

Tabelul 4. *Schema de încadrare*

Denumirea funcției	Posturi suplinite	Posturi vacante
Președinte	1	-
Judecător	1	1
Șeful secretariatului instanței judecătorești	1	-
Grefa secretariatului instanței de judecată		
Asistent judiciar	2	1
Grefier	2	1
Serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul, evidență și documentare procesuală		
Specialist principal	2	-
Specialist superior	-	1
Inspector superior controlul asupra executărilor hotărîrilor	1	-
Serviciul translare		
Traducător	1	-
Serviciul administrativ al secretariatului instanței judecătorești		
Serviciul resurse umane		
Specialist principal	1	-
Serviciul asigurare tehnico-materială		
Șef serviciu	1	-
Arhivar	1	-
Expeditor	1	-
Șofer	-	1
Îngrijitori încăperi de serviciu	1	-
Total	**16**	**5**

Concluzii:

- Managementul resurselor umane la Judecătoria Militară este realizat de specialistul în resurse umane.
- Instanța dispune de un specialist pentru relații cu publicul.
- Instanța nu dispune de propriul specialist TI, chestiunile de natură tehnică fiind soluționate de către specialiștii din cadrul Direcției comunicații și sisteme informaționale, din cadrul Ministerului Apărării.

Foto 9. *Sală de ședințe de judecată dotată cu SRS Femida*

La intrare în Judecătoria Militară există un panou informativ. De asemenea, la intrare sunt instalate și semne de direcționare a vizitatorilor, cu dislocarea birourilor din cadrul instanței. Secția de evidență și documentare procesuală este amplasată la etajul 1. Pe ușile birourilor judecătorilor există plăcuțe cu numele judecătorilor, dar și avertismente despre interzicerea accesului neautorizat în birourile judecătorilor.

La intrare în clădirea instanței există un panou de informații. Pe panoul de informații sunt plasate:

- Listele ședințelor de judecată;
- Rechizitele bancare;
- Material informativ privind drepturile inculpatului în ședința de judecată;
- Material informativ privind Declarația cu privire la respectarea drepturilor copiilor victime/martori ai infracțiunilor.

Concluzii:

La intrarea în Judecătoria Militară este instalat un panou cu informații utile vizitatorilor instanței.
Sunt instalate indicatoare și săgeți de direcționare a vizitatorilor instanței.
Pe ușile birourilor judecătorilor există avertismente care interzic accesul în birourile judecătorilor a persoanelor neautorizate.

Foto 10. *Informații pentru justițiabili*
Foto 11. *Inscripție la intrarea într-o sală de ședințe de judecată*

